Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Dickens, Charles.; oversatte af L. Moltke.
Titel | Title:	Charles Dickens's samlede Værker
Udgavebetegnelse | Edition Statement:	4. gjennemsete Udgave.
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 9
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : F. H. Eibes og J. Erslevs Forlag, 1889-94
Fysiske størrelse | Physical extent:	29 bd.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 58 8°
1 1 58 0 8 02688 6

+ Rex

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

71

CHARLES DICKENS'S

SAMLEDE VÆRKER,

OVERSATTE

AF

L. MOLTKE.

FJERDE GENNEMSETE UDGAVE.

NIENDE BIND:

(DAVID COPPERFIELD.)

I.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

DAVID COPPERFIELD DEN YNGRES

LIVSHISTORIE.

AF

CHARLES DICKENS.

OVERSAT FRA ENGELSK

VED

L. MOLTKE.

I.

FJERDE GENNEMSETE UDGAVE.

KØBENHAVN.

F. H. EIBES OG J. ERSLEVS FORLAG.

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE.

1891.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Første Kapitel.

Jeg bliver født.

Om jeg selv bliver Helten i min egen Levnedsbeskrivelse, eller om en anden kommer til at indtage denne Plads, maa disse Blade først vise. For at begynde med Begyndelsen meddeler jeg, at jeg — efter hvad jeg har hørt og tror — blev født en Fredag Klokken tolv om Natten. Man lagde Mærke til, at paa en og samme Tid begyndte Uret at slaa og jeg at skrige.

Som en Følge af den Dag og den Time, hvorpaa jeg blev født, paastod Jordemoderen og nogle kloge Koner fra Nabolavet, som havde fattet en levende Interesse for mig adskillige Maaneder, førend der var nogen Mulighed for, at vi kunde gøre hinandens personlige Bekendtskab, for det første, at jeg var bestemt til at blive meget ulykkelig i mit Liv, og for det andet, at jeg havde faaet den Gave at kunne se Aander og Genfærd, to Egenskaber, som efter deres Tro ufravigelig findes hos alle de stakkels Børn af bægge Køn, der blive fødte Fredag Nat.

Jeg har ikke nødig at sige noget om det første Punkt, da min Historie bedst kan vise, om Spaadommen gik i Opfyldelse eller ikke. Om den anden Del af Spørgsmaalet vil jeg kun sige, at dersom jeg ikke har sat denne Part af min Arv over Styr, mens jeg endnu laa i Vuggen, har jeg endnu ikke tiltraadt den. Men jeg beklager mig slet ikke over ikke at være kommen til at faa denne

Arv, og skulde nogen for Tiden nyde godt af den, skal den være ham hjertelig vel undt.

Jeg blev født med en Sejrsskjorte, som falbødes i Aviserne til den lave Pris af femten Guineer. Om Søfolk den Gang manglede Penge eller manglede Tro og foretrak Korkbælter, det ved jeg ikke; men det ved jeg, at der kun blev gjort et eneste Bud, og det var af en Prokurator, der gav sig af med Diskontoforretninger og tilbød to Pund kontant og Resten Sherry, men ikke for nogen højere Pris vilde indlade sig paa at blive sikret mod at drukne. Bekendtgørelsen blev følgelig tagen tilbage med Tab; thi med Hensyn til Sherry, da var min stakkels Moders egen Sherry den Gang ogsaa at faa til Købs, og ti Aar senere blev Sejrsskjorten loddet bort mellem halvtredsindstyve Personer i vor Egn mod en Indsats af en halv Krone og saaledes, at den vindende skulde betale fem Shillings ekstra. Jeg var selv til Stede og husker, at jeg var ganske uhyggelig til Mode ved, at en Del af mit eget Jeg skulde afhændes paa denne Maade. Sejrsskjorten blev vunden af en gammel Dame med en Strikkekurv, hvoraf hun meget nødig tog de fastsatte fem Shillings frem i lutter Halvpence. Der manglede oven i Købet halvtredje Pence, hvilket det dog trods en umaadelig Tidsspilde og en hel Del Regneri ikke lykkedes at gøre hende begribeligt. Det er en Kendsgerning, som længe vil blive mindet der i Egnen, at hun ikke druknede, men døde nok saa pænt i sin Seng, halvfemsindstyve Aar gammel. Jeg har hørt, at det lige til hendes sidste Øjeblik var hendes største Stolthed, at hun aldrig i sit Liv havde været paa Vandet, undtagen naar hun var gaaet over en Bro, og at hun ved sin Te, som hun holdt særdeles meget af, aldrig undlod at ytre sin Harme over de ugudelige Søfolk, der indlod sig paa den Slags Vidtløftigheder som at flakke om fra Sted til Sted. Det nyttede ikke at forestille hende, at visse gode Sager, maaske ogsaa Te, vare en Frugt af denne stygge Vane. Hun svarede altid med større Eftertryk og en instinktmæssig Be-

vidsthed om Styrken af sin Indvending: „Maa vi bare være fri for Vidtløftigheder!“

Dog for ikke selv at faa Skyld for at være vidtløftig vil jeg vende tilbage til min Fødsel.

Jeg blev født i Blunderstone i Suffolk. Jeg kom til Verden efter min Faders Død. Han havde lukket sine Øjne for denne Verdens Lys, et halvt Aar førend mine aabnede sig for det. Endog nu ligger der noget sælsomt for mig i den Tanke, at han aldrig har set mig, og noget endnu sælsommere i det uklare Minde, jeg har om mine første barnlige Forestillinger om hans hvide Ligsten paa Kirkegaarden og om den ubeskrivelige Medlidenhed, jeg følte med den, fordi den laa saa ene der i den mørke Nat, medens vor lille Dagligstue var varm og lys, og Dørene til vort Hus vare — næsten grusomt, forekom det mig undertiden — lukkede og stængede for den.

En Tante til min Fader og følgelig en Grandtante til mig, om hvem jeg senere vil faa mere at fortælle, var den fornemste Person i vor Familie. Miss Trotwood, eller Miss Betsey — som min stakkels Moder altid kaldte hende, naar hun kunde overvinde sin Frygt for denne mægtige Person saa meget, at hun i det hele taget turde nævne hende, hvilket var yderst sjældent — havde været gift med en Mand, der var yngre end hun og meget smuk, undtagen i den Forstand, hvorefter det i det gamle Ordsprog hedder: „Kun den er smuk, som handler smukt;“ thi han var stærkt mistænkt for at have banket Miss Betsey, og endog en Gang i et omtvistet Pengespørgsmaal at have truffet nogle hastige, men energiske Forberedelser til at kaste hende ud ad et Vindue paa anden Sal. Disse Beviser paa Uforligelighed medførte, at Miss Betsey udbetalte ham en Sum een Gang for alle og fik en Skilsmisse bragt i Stand ved gensidig Overenskomst. Han rejste til Ostindien med sin Kapital, og der skal han, ifølge et fantastisk Sagn i vor Familie, een Gang være bleven set ridende paa en Elefant i Selskab med en Bavian; men jeg tænker mig, det maa have været

en Babu eller Begum.*) I ethvert Tilfælde kom Efterretningen om hans Død ti Aar senere fra Ostindien til England. Hvad Indtryk det gjorde paa min Tante, vidste ingen; thi straks efter Skilsmissen havde hun atter antaget sit Pigenavn og købt sig et Hus langt borte i en Landsby ved Kysten, hvor hun levede som et enligt Fruentimmer med et enkelt Tjenestetyende helt skilt fra Verden.

Min Fader havde engang, saa vidt jeg ved, været hendes Yndling; men hun var bleven dødelig fornærmet over hans Giftermaal, fordi min Moder var en „Voksdukke." Hun havde aldrig set min Moder; men hun vidste, at hun endnu ikke var tyve Aar. Min Fader og Miss Betsey saas aldrig siden. Han var dobbelt saa gammel som min Moder, da han giftede sig, og af en svagelig Helbred. Han døde et Aar efter og, som jeg har fortalt, førend jeg kom til Verden.

Saaledes stod Sagerne om Eftermiddagen paa hin skæbnesvangre og mærkelige Fredag — man vil sagtens undskylde, at jeg kalder den saaledes. Jeg kan derfor ikke gøre Krav paa den Gang at have vidst, hvorledes Sagerne stod, eller paa at kunne huske mine egne Sansers Vidnesbyrd, om det paafølgende.

Min Moder sad ved Kaminen, kun daarlig tilpas og meget modfalden, og stirrede gennem sine Taarer ind i Ilden, dybt ængstet for sig selv og den faderløse lille fremmede, om hvis Komme man allerede i længere Tid havde kunnet finde lykkelige Forvarsler i en Kommodeskuffe ovenpaa; min Moder, siger jeg, sad hin Marts Eftermiddag ved Kaminen og var meget nedslaaet og meget ængstelig for, at hun ikke skulde komme levende fra den Prøvelse, der forestod, da hun i det samme, hun slog Øjnene op og tørrede dem, saa en fremmed Dame komme gaaende gennem Haven.

---

*) I Ostindien kaldes en rig Købmand Babu og en Fyrstinde Begum.

Ved næste Øjekast fik min Moder en sikker Anelse om, at det var Miss Betsey. Den dalende Sol kastede sine Straaler over Havegærdet paa den fremmede Dame, og hun nærmede sig Døren med en Stivhed i sin Holdning og en Kulde i sit Ansigt, som ikke kunde tilhøre nogen anden.

Da hun var kommen hen til Huset, gav hun endnu et Bevis paa, at det var hende selv. Min Fader havde ladet falde Vink om, at hun sjælden opførte sig som et andet kristent Menneske, og nu gik hun, i Stedet for at ringe paa Klokken, hen og saa ind ad Vinduet og trykkede Enden af sin Næse saa fast mod Ruden, at min stakkels Moder siden plejede at sige, at den pludselig blev ganske flad og hvid. Min Moder fik en saadan Forskrækkelse, at jeg altid har været overbevist om, at det var Miss Betseys Skyld, at jeg blev født paa en Fredag.

Min Moder havde i sin Forvirring rejst sig op fra sin Stol og var traadt hen i Krogen bag ved den. Miss Betsey, der saa sig langsomt og forskende om i Stuen, begyndte fra den modsatte Side og lod sine Øjne vandre, indtil de naaede min Moder. Derpaa rynkede hun Panden og gav min Moder et Tegn som en, der er vant til at blive adlydt, til at hun skulde komme og aabne Døren. Min Moder gik.

„Formodentlig Mrs. David Copperfield?“ sagde Miss Betsey med et Eftertryk paa det første Ord, der maaske refererede sig til min Moders Sørgedragt og Tilstand.

„Ja,“ svarede min Moder med svag Stemme.

„Miss Trotwood,“ sagde den fremmede; „De har vist hørt tale om hende.“

Min Moder svarede, at hun havde haft den Fornøjelse. Og hun følte med sig selv, at hun ikke saa ud, som om denne Fornøjelse havde været saa overdreven stor.

„Nu ser De hende,“ sagde Miss Betsey. Min Moder bøjede Hovedet og bad hende træde indenfor.

De gik ind i den Stue, min Moder var kommen ud fra, da der ikke var lagt i Kaminen i det bedste Værelse paa

den anden Side af Gangen — der havde nemlig ikke været lagt i Kaminen der siden min Faders Jordefærd — og da de bægge havde taget Plads, og Miss Betsey tav stille, begyndte min Moder, som forgæves søgte at tvinge sig, at græde.

„Naa, naa, naa!“ sagde Miss Betsey pludselig. „Lad være med det! Saa, saa!“

Men min Moder kunde ikke lade det være og græd derfor, til hun havde grædt ud.

„Tag Deres Kappe af, mit Barn, og lad mig se paa Dem,“ sagde Miss Betsey.

Min Moder var alt for bange for hende til at nægte at opfylde dette sære Forlangende, om hun ogsaa havde Lyst dertil. Hun tog derfor Kappen af, men rystede saaledes paa sine Hænder, at hendes smukke, tykke Haar faldt ned over hendes Ansigt.

„Men Gud fri mig,“ udbrød Miss Betsey. „De er jo et rent Barn!“

Min Moder saa unægtelig meget ung ud af sin Alder; hun hang med Hovedet, som om det var hendes Skyld, den Stakkel, og sagde hulkende, at hun ogsaa selv var bange for, at hun kun var en barnlig Enke og kun vilde blive en barnlig Moder, dersom hun levede. Under den korte Pavse, som paafulgte, syntes hun, at Miss Betsey rørte ved hendes Haar, og det var ikke nogen ublid Berøring; men da hun i frygtsom Forventning vendte sig om imod hende, saa hun Damen sidde med Fødderne paa Kamingitteret, det nederste af Kjolen smøget op og Hænderne foldede over det ene Knæ, mens hun gjorde et surt Ansigt til Ilden.

„Men i Himlens Navn,“ sagde Miss Betsey pludselig, „hvorfor hedder det Raagehuset? Kogehuset vilde have været langt mere passende, dersom nogen af dem havde haft et praktisk Begreb om Livet.“

„Det var Copperfield, der valgte det Navn,“ svarede

min Moder. „Da han købte Huset, glædede han sig ved den Tanke, at der var Raager i Haven.“

Aftenvinden ruskede i dette Øjeblik saaledes i nogle gamle Ælmetræer for Enden af Haven, at hverken min Moder eller Miss Betsey kunde lade være at se den Vej. Idet Ælmetræerne bøjede sig ligesom Kæmper, der hviskede hverandre Hemmeligheder i Øret, og derpaa efter nogle faa Sekunders Rolighed atter satte sig i en rasende Bevægelse og svang deres vilde Arme omkring, som om deres Sindsro var bleven forstyrret af de slemme Ting, de havde hørt, gav nogle forpiskede, gamle Raagereder, der tyngede de øverste Grene, sig til at danse, ligesom Vragstumper paa en oprørt Sø.

„Men hvor er Fuglene?“ spurgte Miss Betsey.

„Der har ingen været, saa længe vi have været her,“ sagde min Moder. „Vi troede — Copperfield troede, at der var en hel Masse Raager; men Rederne vare gamle, og Fuglene havde forladt dem for længe siden.“

„David Copperfield op ad Dage!“ udbrød Miss Betsey. „Hvor det ligner ham! Kalde et Hus Raagehuset, skønt der ikke findes en eneste Raage i Nærheden af det, og tage det for givet, at Fuglene ere der, fordi han ser Rederne!“

„Copperfield er død,“ svarede min Moder, „vover De at tale uvenlig om ham til mig —“

Min stakkels Moder tænkte, tror jeg, et Øjeblik paa voldelig at overfalde min Tante, som kunde have magtet hende med sin ene Haand, selv om min Moder havde været langt mere skikket til en saadan Idræt, end hun var den Aften. Men det gik over, ligesom hun fik rejst sig op, og hun satte sig atter meget spag ned og besvimede.

Da hun kom til sig selv igen, eller da Miss Betsey havde bragt hende til sig selv igen, hvilket det nu var, saa hun denne staa ved Vinduet. Skumringen var nu ved at gaa over til Mørke, og de kunde kun skimte hinanden ved Ilden i Kaminen.

„Naa,“ sagde Miss Betsey, idet hun vendte tilbage til

sin Stol, som om hun kun havde kastet et tilfældigt Blik paa Udsigten, „naar venter De Dem — —“

„Jeg ryster over hele mit Legeme,“ stammede min Moder. „Jeg ved ikke, hvad der fejler mig; jeg er vis paa, jeg dør.“

„Nej, vist ikke. Drik en Kop Te.“

„Ak Gud, ak Gud! Tror De, det vil gøre mig godt?“ klagede min Moder i en hjælpeløs Tone.

„Naturligvis,“ sagde Miss Betsey; „det er ikke andet end Indbildning. Hvad hedder Pigen?“

„Jeg ved endnu ikke, om det bliver en Pige, Frøken,“ sagde min Moder uskyldig.

„Gud velsigne Barnet!“ udbrød Miss Betsey og citerede saaledes sig selv uafvidende den anden Sentens fra Naalepuden i Kommoden ovenpaa, men anvendte den paa min Moder i Stedet for paa mig; „det er ikke det, jeg mener; jeg mener Deres Tjenestepige.“

„Peggotty!“ svarede min Moder.

„Peggotty!“ gentog Miss Betsey næsten i en forbitret Tone. „Er det virkelig Deres Mening, Barn, at noget menneskeligt Væsen er gaaet til en kristen Kirke og har ladet sig døbe Peggotty?“

„Det er hendes Efternavn,“ sagde min Moder med mat Stemme. „Copperfield kaldte hende ved det, da hun og jeg have samme Fornavn.“

„Hejda, Peggotty!“ raabte Miss Betsey, idet hun aabnede Stuedøren. „Te! Din Frue er ikke rigtig vel. Rap dig!“

Efter at Miss Betsey havde udstedt denne Befaling med en saadan Myndighed, som om hun havde været en anerkendt Avtoritet i Huset, saa længe der havde været et Hus, og set ud ad Døren for at iagttage den forbavsede Peggotty, der ved Lyden af en fremmed Stemme viste sig i Gangen, lukkede hun atter Døren og satte sig ligesom før, med Fødderne paa Kamingitteret, Nederdelen af Kjolen smøget op og Hænderne foldede om det ene Knæ.

„De talte om, hvor vidt det vilde blive en Pige,“ sagde

Miss Betsey. „Jeg er vis paa, at det bliver en Pige. Jeg har en Forudfølelse af, at det maa blive en Pige. Hør nu, Barn, saa snart denne Pige —“

„Maaske Dreng,“ tillod min Moder sig at indvende.

„Jeg siger Dem, jeg har en Forudfølelse af, at det maa blive en Pige. Sig mig ikke imod. Saa snart denne Pige er født, Barn, agter jeg at være hendes Veninde. Jeg agter at staa Fadder til hende og beder Dem kalde hende Betsey Trotwood Copperfield. Det maa ikke gaa denne Betsey Trotwood galt i Livet. Ingen maa have Lov til at lege med hendes Følelser, den lille Stakkel. Hun maa opdrages godt, og der maa passes paa, at hun ikke taabelig skænker sin Tillid til nogen, som ikke fortjener den. Det vil jeg sørge for!“

Ved enhver af disse Sætninger knejsede Miss Betsey med Nakken, som om den Uret, hun selv havde lidt, arbejdede inden i hende, og hun med stor Anstrengelse undertrykte enhver tydeligere Hentydning dertil. Det var min Moders Tanke, mens hun iagttog hende ved Ildens svage Skær, skønt hun var alt for bange for Miss Betsey, for urolig for sig selv og for modfalden og forvirret til at opfatte noget tydelig eller til at vide, hvad hun skulde sige.

„Var David god imod Dem, Barn?“ spurgte Miss Betsey efter at have tiet en kort Tid. „Levede De godt sammen?“

„Vi vare meget lykkelige,“ sagde min Moder; „Copperfield var kun alt for god imod mig.“

„Saa forkælede han Dem vel?“

„Ja, jeg er bange for det, — jeg duer ikke til at staa ene i denne barske Verden og ikke have andre end mig selv at stole paa,“ hulkede min Moder.

„Naa, græd bare ikke!“ sagde Miss Betsey. „I passede ikke for hinanden — hvis overhovedet to Mennesker kunne passe for hinanden — og derfor gjorde jeg det Spørgsmaal. De var jo fader- og moderløs, ikke sandt?“

„Ja.“

„Og Guvernante?“

„Jeg var Guvernante i en Familie, hvor Copperfield kom i Besøg. Han var meget venlig imod mig, viste mig megen Opmærksomhed og friede til sidst til mig. Jeg gav ham mit Ja, og saa bleve vi gifte,“ sagde min Moder enfoldig.

„Hm, stakkels Barn!“ mumlede Miss Betsey og saa stadig mørkt ind i Ilden. „Kan De noget?“

„Hvad mener De, Frøken?“ stammede min Moder.

„Holde Hus for Eksempel?“ sagde Miss Betsey.

„Ikke meget godt, er jeg bange for. Ikke saa godt, som jeg kunde ønske. Men Copperfield søgte at lære mig det — —.“

(„Jo, det var han ogsaa den rette Karl til!“) sagde Miss Betsey i en Parentes.

„Og jeg tror nok, at jeg vilde have gjort Fremskridt, for jeg var meget lærvillig, og han var en meget taalmodig Lærer, dersom den store Ulykke, hans Død —“ her brast min Moder igen i Graad og kunde ikke komme videre.

„Naa, naa!“ sagde Miss Betsey.

„Jeg førte min Husholdningsbog meget ordentlig og gjorde den hver Aften op med Copperfield,“ hulkede min Moder i et nyt Udbrud af Sorg.

„Naa, naa!“ sagde Miss Betsey, „græd nu ikke mere!“

„Og jeg kan forsikre, at der aldrig faldt et ondt Ord imellem os for dens Skyld, undtagen naar Copperfield skændte paa mig, fordi mine Tretal og Femtal lignede hinanden meget, eller fordi jeg satte Kruseduller paa mine Syvtal og Nital,“ fortsatte min Moder under et nyt Anfald og brød igen af.

„De bliver syg,“ sagde Miss Betsey, „og De ved, at det hverken er godt for Dem eller min Guddatter. De maa ikke gøre det.“

Dette Argument gjorde min Moder roligere; skønt hendes tiltagende Ildebefindende maaske havde større Del deri.

Der opstod nu en Pavse, som kun af og til afbrødes af et „Hm!“ som Miss Betsey udstødte.

„Jeg ved, at David havde købt sig en Livrente for sine Penge,“ sagde hun til sidst. „Hvad har han gjort for Dem?“

„Copperfield,“ svarede min Moder med nogen Anstrengelse, „var saa kærlig og tænksom at sørge for, at en Del af den tilfaldt mig.“

„Hvor meget?“ spurgte Miss Betsey.

„Et Hundrede og fem Pund om Aaret,“ svarede min Moder.

„Han kunde have gjort det, der var værre.“

Ordet passede til Øjeblikket. Det var blevet saa meget værre med min Moder, at da Peggotty kom ind med Tebakken og Lysene, saa hun straks, hvor daarlig hun var, hvilket Miss Betsey kunde have set tidligere, dersom det havde været lyst nok. Hun førte hende straks op paa sit eget Værelse. Derpaa sendte hun sin Brodersøn, Ham Peggotty, som uden min Moders Vidende havde været holdt skjult i Huset i nogle Dage for i Nødstilfælde at bruges som Ilbud, i største Fart af Sted efter Sygevogtersken og Lægen.

Da disse allierede Magter indfandt sig faa Minutter efter hinanden, bleve de forbavsede over at finde en fremmed Dame af majestætisk Udseende sidde ved Kaminen, med Hatten hængende paa den venstre Arm, i Færd med at stoppe sine Øren til med Bomuld. Da Peggotty ikke kendte hende, og min Moder ikke sagde noget om hende, var hun en fuldkommen Gaade, og den Omstændighed, at hun havde et helt Magasin Bomuld i sin Lomme og stoppede denne Artikel i sine Øren, formindskede ikke det højtidelige ved hendes Nærværelse.

Efter at Lægen havde været ovenpaa og var kommen ned igen og havde overtydet sig om, at han og den fremmede Dame efter al Sandsynlighed vilde komme til at sidde der i flere Timer Ansigt til Ansigt, gjorde han sig Umage for at være galant og underholdende. Han var den blideste

af sit Køn, det spagfærdigste lille Mandfolk, man kunde tænke sig. Han gik altid sidelængs ud og ind ad en Stue for at optage saa lidt Plads som mueligt og bevægede sig lige saa lydløst og endnu langsommere end Aanden i Hamlet. Hovedet holdt han paa den ene Side, dels i beskeden Anerkendelse af sin egen Ringhed, dels af en beskeden Trang til at gøre sig behagelig for alle. Det er ikke nok at sige, at han ikke engang havde et ondt Ord tilovers for en Hund. Han kunde ikke have udslynget et ondt Ord mod en gal Hund. Han kunde maaske have fremført et lille Ord eller et halvt Ord eller en endnu mindre Brøkdel af et Ord i al Sagtmodighed; thi han talte lige saa sagte, som han gik, men han vilde ikke have været grov mod den og kunde ikke for alt i Verden have været hidsig imod den.

Mr. Chillip saa mildt paa min Tante med Hovedet paa den ene Side, og idet han gjorde et lille Buk og rørte let ved sit venstre Øre, sagde han med en Hentydning til Bomulden: „En lokal Irritation, Frue?“

„Hvad behager?“ svarede min Tante og trak Bomulden ud af det ene Øre ligesom en Prop.

Chillip blev saa forskrækket over hendes barske Tone — som han bagefter fortalte min Moder — at det var en sand Lykke, at han ikke tabte sin Aandsnærværelse. Men han gentog mygt: „En lokal Irritation, Frue?“

„Vrøvl!“ svarede min Tante og proppede sig selv til igen med et rask Tag. Efter dette kunde Chillip ikke gøre andet end sidde og skotte forlegen til hende, medens hun sad og stirrede ind i Ilden, indtil han atter blev kaldt ovenpaa. Et Kvarters Tid efter kom han igen.

„Naa?“ sagde min Tante, idet hun trak Bomulden ud af det Øre, der var ham nærmest.

„Ja, Frue,“ svarede Chillip, „det — det — gaar langsomt fremad, Frue.“

„Ba—a—h!“ sagde min Tante og satte rent ud en

Trille paa dette haanlige Udraabsord, idet hun proppede sig selv til igen.

Chillip var virkelig lige ved at blive fornærmet; fra et rent videnskabeligt Synspunkt betragtet, var han lige ved at blive fornærmet. Men han sad desuagtet i næsten to Timer og saa paa hende, medens hun sad og stirrede ind i Ilden, indtil han atter blev kaldt ud. Efter at have været borte i nogen Tid kom han igen tilbage.

„Naa?“ sagde min Tante og tog paa ny Bomulden ud.

„Ja, Frue,“ svarede Chillip, „det — — det gaar langsomt fremad, Frue.“

„Aa!“ sagde min Tante og snerrede saaledes ad ham, at han ligefrem ikke kunde holde det ud. Det tog helt Modet fra ham, sagde han siden. Han foretrak at gaa udenfor og sætte sig paa Trappen i Mørke og Træk, indtil der igen kom Bud efter ham.

Ham Peggotty, der gik i Almueskolen og var et sandt Jærn i sin Katekismus og derfor maa regnes for et troværdigt Vidne, forklarede næste Dag, at da han en Time senere tilfældigvis tittede ind ad Dagligstuedøren, blev han øjeblikkelig opdaget af Miss Betsey, som gik op og ned ad Gulvet i stærk Uro og slog sin Klo i ham, førend han kunde slippe bort. At der af og til hørtes Lyd af Fodtrin og Stemmer ovenpaa, som Bomulden ikke kunde udelukke, hvilket han sluttede af, at Damen aabenbart havde grebet ham som et Offer, som hun kunde lade sin overstrømmende Bevægelse gaa ud over, naar Lyden var stærkest. At hun hele Tiden holdt ham ved Kraven og marcherede op og ned ad Gulvet med ham, som om han havde taget for meget Opium, idet hun en Gang imellem ruskede ham i Haaret, rev i hans Linned, stoppede hans Øren til, som om hun forvekslede dem med sine egne, og paa anden Maade handlede ilde med ham. Dette stadfæstedes til Dels af hans Faster, som havde set ham Klokken halv eet kort efter hans Løsladelse og forsikrede, at han havde været lige saa rød som jeg.

Den skikkelige Chillip kunde i et saadant Øjeblik endnu mindre end ellers bære Nag til nogen. Han listede sig ind i Dagligstuen, saa snart han havde faaet sin Frihed, og sagde i den allerblideste Tone til min Tante:

„Naa, Frue, nu kan jeg Gud ske Lov ønske Dem til Lykke.“

„Hvortil?“ spurgte min Tante skarpt.

Chillip blev igen skræmmet af min Tantes barske Væsen, hvorfor han gjorde et lille Buk og sendte hende et lille Smil for at formilde hende.

„Men for Pokker, hvad gaar der af Mennesket?“ udbrød min Tante utaalmodig. „Kan han ikke tale?“

„Vær rolig, bedste Frue,“ sagde Chillip saa blødt som muligt, „der er ikke længer nogen Grund til Frygt. Vær rolig.“

Man har siden næsten holdt det for et Vidunder, at min Tante ikke rystede ham og rystede det, han havde at sige, ud af ham. Hun rystede imidlertid kun paa sit eget Hoved ad ham, men paa en Maade, som fik ham til at bæve.

„Ja, Frue,“ gentog Chillip, saa snart han igen havde fattet Mod; „jeg kan Gud ske Lov ønske Dem til Lykke. Alt er nu overstaaet og godt overstaaet.“

I de Par Minutter, som Chillip brugte til at holde denne Tale, saa min Tante skarpt paa ham.

„Hvorledes har hun det?“ spurgte hun og lagde Armene over Kors, skønt Hatten endnu hang paa den ene af dem.

„Jeg haaber, hun snart vil føle sig helt vel tilpas, Frue. Saa vel tilpas, som man kan vente, at en ung Moder kan være det under disse sørgelige Forhold. Der er intet i Vejen for, at De om lidt ser til hende, Frue. Det vil gøre hende godt.“

„Men hun, hvorledes har hun det?“ spurgte min Tante skarpt.

Chillip lagde Hovedet lidt mere paa den ene Side og saa ligesom en kælen Fugl paa min Tante.

„Den lille," sagde min Tante, „hvorledes har hun det?"

„Frue, jeg troede, De vidste, at det er en Dreng."

Min Tante mælede ikke et Ord, men tog sin Hat ved Baandene ligesom en Slynge og slog efter Chillips Hoved med den, satte den paa, gik ud og kom aldrig mere igen. Hun forsvandt ligesom en fortørnet Fe eller ligesom et af de overnaturlige Væsener, som jeg ifølge Folketroen havde Ret til at se, og kom aldrig mere igen.

Nej. Jeg laa i min Kurv, og min Moder laa i sin Seng; men Betsey Trotwood Copperfield var for stedse i Drømmenes og Skyggernes Land, den frygtelige Egn, som jeg saa nylig var rejst fra, og Lyset i Vinduet i vor Stue skinnede ud paa alle saadanne rejsendes jordiske Maal og paa den lille Tue oven over Støvet af ham, uden hvem jeg ikke vilde have været til.

Andet Kapitel.

Jeg iagttager.

De første Genstande, som antage en bestemt Skikkelse for mig, naar jeg ser langt tilbage i min Barndoms Taager, ere min Moder med sit smukke Haar og sin ungdommelige Figur, og Peggotty, der slet ingen Figur havde, men derimod Øjne, der vare saa sorte, at de formørkede hele hendes Ansigt, og Kinder, der vare saa haarde og røde, at det undrede mig, at Fuglene ikke hakkede i hende i Stedet for Æblerne.

Jeg tror at kunne mindes, hvorledes disse to bleve ganske smaa for mit Blik ved at bukke sig eller knæle ned paa Gulvet, medens jeg rokkede frem og tilbage imellem dem. Jeg har beholdt et Indtryk, som jeg ikke kan skelne fra en virkelig Erindring, af Berøringen af Peggottys Pegefinger, saaledes som hun plejede at række den ud imod

mig, og af, at den var bleven ganske ru af Syning ligesom et lille Rivejærn.

Dette er maaske Indbildning, skønt jeg tror, at Hukommelsen hos de fleste af os kan gaa meget længere tilbage, end mange af os mene, ligesom jeg ogsaa tror, at Iagttagelsesevnen hos mange, meget unge Børn er vidunderlig skarp og sikker. Ja jeg tror, at de fleste voksne Mennesker, som udmærke sig i saa Henseende, med større Føje kunne siges ikke at have mistet denne Evne end at have erhvervet den, og det saa meget mere, som jeg i Almindelighed har lagt Mærke til, at saadanne Mennesker eje en vis Friskhed og Sagtmodighed og ere saa lette at fornøje, hvilket altsammen er en Arv, som de have bevaret fra deres Barndom.

Jeg har en Anelse om, at jeg gør mig skyldig i „Vidtløftigheder," idet jeg standser for at sige dette; men det tvinger mig til at udtale, at jeg bygger disse Slutninger paa mit Kendskab til mig selv. Skulde derfor noget af det, jeg maatte meddele i denne Fortælling, tyde paa, at jeg som Barn var udstyret med en skarp Iagttagelsesevne, eller at jeg som voksen har et levende Minde om min Barndom, saa vil jeg ikke nægte, at jeg gør Krav paa disse to Ejendommeligheder.

Naar jeg ser tilbage i min Barndoms Taagerum, ere de første Genstande, som træde selvstændig frem af en forvirret Masse, min Moder og Peggotty. Hvad kan jeg ellers huske? Lad mig en Gang se!

Ud af Taagen træder vort Hus; det staar ikke for mig som noget nyt, men som noget vel kendt, saa langt jeg kan huske tilbage. I Stueetagen er Peggottys Køkken, som vender ud mod en Baggaard med et Dueslag paa en Stang i Midten, uden Duer; et stort Hundehus i en Krog, uden Hund, og en Mængde Høns, der forekomme mig at være forfærdelig høje og spadsere omkring med truende og glubske Miner. Der er især een Hane, som flyver op paa en Stolpe for at gale og synes at have mig i Kikkerten, naar

jeg ser paa den gennem Køkkenvinduet; den faar mig til at skælve, saa frygtelig er den. Om Gæssene uden for Laagen, der komme vraltende efter mig og strække deres lange Halse ud efter mig, naar jeg gaar den Vej, drømmer jeg om Natten, ligesom et Menneske, der er omringet af vilde Dyr, drømmer om Løver.

Her er en lang Gang — saa uendelig lang, synes jeg — som fører fra Peggottys Køkken til Gadedøren. Et mørkt Fadebur vender ud mod den, og det er et Sted, som man maa skynde sig forbi om Aftenen; thi jeg ved ikke, hvad der kan være mellem alle disse Fjerdinger og Krukker og Tekasser, naar ingen er derinde med et brændende Lys, og lader en muggen Dunst, blandet med Lugten af Sæbe, Syltetøj, Peber, Lys og Kaffe, strømme ud af Døren. Saa er der de to Stuer, Dagligstuen, hvori vi, min Moder og jeg og Peggotty — thi Peggotty er stadig omkring os, naar hun er færdig med sit Arbejde, og vi ere ene — sidde om Aftenen, og den bedste Stue, hvori vi opholde os om Søndagen. Den er stadselig, men ikke saa hyggelig, ja den har endog et sørgeligt Præg for mig; thi Peggotty har fortalt mig om min Faders Begravelse, og at de, som fulgte ham til Jorden, havde sorte Kapper paa. En Søndag Aften læser min Moder for Peggotty og mig om, hvorledes Lazarus blev opvakt fra de døde. Og jeg blev saa bange, at de sidenefter maa tage mig ud af Sengen og vise mig den stille Kirkegaard uden for Sovekammervinduet, hvor alle de døde hvile fredelig i deres Grave under den højtidelige Maane.

Jeg ved ikke noget, der er halvt saa grønt som Græsset paa denne Kirkegaard; intet, der er halvt saa skyggefuldt som dens Træer; intet halvt saa fredeligt som dens Ligstene. Faarene græsse der, naar jeg tidlig om Morgenen sætter mig paa Knæ i min lille Seng i et Lukaf inden for min Moders Værelse for at se ud paa den, og jeg ser det røde Lys falde paa Solskiven og tænker ved mig selv:

„Mon Solskiven er glad over, at den igen kan vise, hvad Klokken er?“

Her er vor Stol i Kirken. Det er en højrygget Stol med et Vindue tætved, gennem hvilket vort Hus kan ses og bliver set mange Gange under Morgentjenesten af Peggotty, som holder meget af at forvisse sig om, at der ikke er Tyve eller Ild i Huset. Men om ogsaa Peggotty lader sine egne Øjne spadsere omkring, bliver hun dog meget vred, naar mine gøre det, og gør Tegn til mig, medens jeg staar paa Bænken, at jeg skal se paa Præsten. Men jeg kan jo ikke altid se paa ham; jeg kender ham, ogsaa uden at han har den hvide Tingest paa, og jeg er bange for, at han skal undre sig over, at jeg stirrer saaledes, og maaske standse i sin Prædiken for at spørge mig derom, og hvad skal jeg saa gøre? Det er skrækkeligt at gabe, men noget maa jeg gøre. Jeg ser paa min Moder; men hun lader, som om hun ikke ser mig. Jeg ser paa en Dreng oppe i Koret, og han skærer Ansigter ad mig. Jeg ser paa Sollyset, som kommer ind ad den aabne Dør igennem Vaabenhuset, og der ser jeg et forvildet Faar — jeg mener ikke en Synder, men et rigtigt Faar paa fire Ben — som halvt om halvt har i Sinde at gaa ind i Kirken. Jeg mærker, at dersom jeg ser længer paa det, kan jeg blive fristet til at sige noget højt, og hvad vilde der saa blive af mig? Jeg ser op paa Mindetavlerne paa Væggen og søger at tænke paa salig Bodgers her af Sognet, og hvorledes Mrs. Bodgers vel har været til Mode den Gang, da paa Smertens Leje Bodgers smægted', og ingen Læge hjælpe mægted'. Jeg gad vide, om de sendte Bud efter Chillip, og om han heller ikke kunde udrette noget, og i saa Tilfælde, hvorledes han kan lide at blive mindet derom en Gang om Ugen. Fra Chillip, der har sit Søndags-Halstørklæde paa, ser jeg hen paa Prædikestolen og forestiller mig, hvilken herlig Legeplads den kunde være, og hvorledes den kunde bruges til Fæstning, naar en anden Dreng stormede op ad Trappen for at angribe den og fik den Fløjls Pude med Kvasterne i

Hovedet. Imidlertid lukke mine Øjne sig efterhaanden, og jeg synes at høre Præsten synge en søvnig Sang i Middagsheden, og saa hører jeg slet ingenting, indtil jeg falder ned fra Bænken med et stort Rabalder og af Peggotty bliver baaren mere død end levende ud.

Og nu ser jeg den udvendige Side af vort Hus, hvor Gittervinduerne i Sovekammeret staa aabne for at lade den sødt duftende Luft strømme ind, og de gamle, forpiskede Raagereder, som endnu hænge og dingle i Ælmetræerne for Enden af Forhaven. Nu er jeg i Haven bag ude paa den anden Side af Gaarden med det tomme Dueslag og Hundehus — en sand Dyrehave for Sommerfugle, med et højt Stakit og en Port og en Hængelaas, — hvor Frugten hænger i tætte Klynger paa Træerne, modnere og fyldigere end den Frugt, jeg siden har set i nogen anden Have, og hvor min Moder plukker nogle i en Kurv, mens jeg staar ved Siden af hende og rapser Stikkelsbær, men lader som ingenting. Der rejser sig en stærk Blæst, og Sommeren forsvinder i et Nu. Vi lege i Vinterskumringen og danse omkring i Dagligstuen. Naar min Moder har tabt Vejret og hviler sig i en Lænestol, lægger jeg Mærke til, at hun snor sine lyse Krøller om sine Fingre og retter paa sig, og ingen ved bedre end jeg, at hun gerne vil se godt ud og er stolt af, at hun er saa smuk..

Dette hører til mine allertidligste Indtryk. Dette og en Følelse af, at vi bægge vare en lille Smule bange for Peggotty og i de fleste Henseender rettede os efter hende, høre til de første Anskuelser — om de kunne kaldes saaledes — som jeg udledede af det, jeg saa.

Peggotty og jeg sad en Aften ene sammen ved Kaminen i Dagligstuen. Jeg havde læst for hende om Krokodillerne, og jeg maa have læst meget tydelig, eller ogsaa maa den gode Sjæl have været meget optaget af, hvad hun hørte; thi jeg husker, at hun havde faaet en uklar Forestilling om, at de vare en Slags Køkkenurter. Jeg var ked af at læse og umaadelig søvnig; men da jeg havde faaet

Lov til, som en stor Gunst, at blive oppe, til min Moder kom hjem fra en af Naboerne, hvor hun tilbragte Aftenen, vilde jeg naturligvis før dø paa min Post end gaa i Seng. Jeg var kommen til det Stadium af Søvnighed, hvor Peggotty syntes at svulme op og blive uhyre stor. Jeg spilede mine Øjenlaage op med bægge mine Pegefingre og saa standhaftig paa hende, medens hun sad og syede; paa den lille Stump Vokslys, hun brugte til sin Traad — hvor det saa gammelt ud, det var saa rynket paa alle Ender og Kanter! — paa det lille Hus med Straataget, hvori Bændelmaalet boede; paa hendes Syskrin med dets Skydelaag, hvorpaa St. Pauls Kirken stod malet med rosenrød Kuppel; paa Messing-Fingerbøllet paa hendes Finger; paa hende selv, som jeg fandt yndig. Jeg var saa søvnig, at jeg vidste, at dersom jeg et eneste Øjeblik tabte noget af Syne, var jeg væk.

„Peggotty," siger jeg pludselig, „har du nogen Sinde været gift?"

„Gud, Davy," svarede Peggotty, „hvor kommer du til at tænke paa Giftermaal?"

Det gav saadant et Sæt i hende, at det gjorde mig ganske vaagen. Derpaa standsede hun med sit Arbejde og saa paa mig og trak Traaden helt ud af Naalen.

„Men har du nogen Sinde været gift, Peggotty?" siger jeg. „Du er jo en meget smuk Pige, er du ikke?"

Jeg fandt hende ganske vist forskellig fra min Moder, men syntes, at hun var et fuldkomment Mønster paa en anden Art Skønhed. I den bedste Stue stod en rød Fløjls Skammel, hvorpaa min Moder havde malet en Blomsterkost. Grunden i denne Skammel og Peggottys Ansigtsfarve forekom mig at være et og det samme. Skamlen var glat, og Peggotty var ru; men det gjorde ikke noget.

„Jeg smuk, Davy!" sagde Peggotty. „Kors, nej, min Dreng; men hvorledes kommer du til at tænke paa Giftermaal?"

„Det ved jeg ikke; man maa jo ikke gifte sig med mere end een ad Gangen, vel, Peggotty?“

„Nej, vist ikke,“ svarede Peggotty bestemt.

„Men naar man gifter sig med en, og han dør, saa kan man jo gifte sig med en anden, ikke sandt?“

„Det kan man, hvis man vil, min Dreng,“ siger Peggotty; „det kommer an paa, hvad man mener om den Ting.“

„Men hvad er din Mening, Peggotty?“

Jeg spurgte hende derom og saa nysgerrig paa hende, fordi hun saa saa nysgerrig paa mig.

„Min Mening er,“ sagde Peggotty efter at have tænkt sig om, idet hun vendte Øjnene bort fra mig og fortsatte sit Arbejde, „at jeg aldrig selv har været gift og heller ikke venter at blive det, lille Davy. Det er alt, hvad jeg ved om den Sag.“

„Du er dog ikke vred, Peggotty, hvad?“ spurgte jeg efter at have siddet stille en Minut.

Jeg troede virkelig, hun var det, da hun havde affærdiget mig saa kort; men jeg tog ganske fejl; thi hun lagde sit Arbejde — det var en af hendes egne Strømper, hun stoppede — til Side, aabnede sine Arme og tog mit krøllede Hoved imellem dem og gav det et ordentligt Tryk. Jeg ved, at det var et ordentligt Tryk, fordi hun var saa fyldig, at nogle af Knapperne bag i hendes Kjole altid sprang af ved den mindste Anstrengelse. Og jeg husker, at to af dem sprang hen i den modsatte Side af Stuen, mens hun knugede mig.

„Lad mig nu høre noget mere om Krukkerdillerne,“ sagde Peggotty, som endnu ikke var ganske sikker i Navnet; „for jeg har ikke nær hørt nok om dem.“

Jeg kunde ikke rigtig indse, hvorfor Peggotty saa saa underlig ud, eller hvorfor hun saa gerne vilde have fat paa Krokodillerne igen.

Vi vendte imidlertid tilbage til disse Uhyrer med ny Aarvaagenhed fra min Side, og vi lod deres Æg ligge i

Sandet for at udruges i Solen, og vi løb bort fra dem og narrede dem ved stadig at dreje til Siden, hvilket de ikke kunde gøre saa hurtig paa Grund af deres plumpe Legemsbygning, og vi gik ud i Vandet til dem, ligesom de indfødte, og stak spidse Træstykker ned i Halsen paa dem; kort sagt, vi gik hele Krokodille-Historien igennem. I det mindste gjorde jeg det; men jeg var dog noget i Tvivl med Hensyn til Peggotty, som hele Tiden sad i Tanker og stak sig med sin Naal paa forskellige Steder af Ansigtet og Armene.

Da vi vare blevne færdige med Krokodillerne og netop havde taget fat paa Alligatorerne, ringede det paa Haveklokken. Vi gik ud til Døren, og der stod min Moder, som jeg syntes saa ualmindelig godt ud, og ved Siden af hende en Herre med smukt sort Haar og Kindskæg, den samme, som forrige Søndag var fulgt med os hjem fra Kirke.

Da min Moder bukkede sig ned paa Dørtærskelen for at tage mig i sine Arme og kysse mig, sagde Herren, at jeg var en lille Fyr, der havde langt større Rettigheder end en Konge — eller saadant noget; her mærker jeg, at min modnere Forstand kommer mig til Hjælp.

„Hvad vil det sige?“ spurgte jeg ham over hendes Skulder.

Han klappede mig paa Hovedet; men hvorledes det nu var eller ikke, saa kunde jeg hverken lide ham eller hans dybe Stemme, og det ærgrede mig, at hans Haand kom til at røre ved min Moders, idet den rørte ved mig. Jeg skød den til Side, saa godt jeg kunde.

„Men Davy!“ udbrød min Moder.

„Den kære Dreng!“ sagde Herren. „Jeg kan ikke undres over hans Hengivenhed.“

Jeg havde aldrig før set saa smuk en Farve paa min Moders Ansigt. Hun skændte blidt paa mig for min Uartighed og vendte sig om for at takke Herren for hans Ulejlighed med at følge hende hjem. Hun rakte Haanden ud

imod ham, mens hun talte, og da han tog den, syntes jeg, at hun skottede til mig.

„Lad os sige Godnat til hinanden, min vakre Dreng," sagde Herren, da han havde bøjet sit Hoved — jeg saa det meget godt! — ned over min Moders lille Handske.

„God Nat!" sagde jeg.

„Lad os være rigtig gode Venner!" sagde Herren leende. „Kom med din Haand!"

Min højre Haand laa i min Moders venstre, derfor gav jeg ham den anden.

„Men det er jo den fejle Haand, Davy;" lo Herren.

Min Moder trak min højre Haand frem; men jeg havde sat mig for, at jeg ikke vilde give ham den og gjorde det heller ikke. Jeg gav ham den anden, og han trykkede den hjertelig og sagde, at jeg var en rask Dreng, og gik.

Endnu i dette Øjeblik ser jeg ham vende sig om i Haven og med sine uheldsvarslende sorte Øjne tilkaste os et Afskedsblik, førend Døren blev lukket.

Peggotty, som ikke havde sagt et Ord eller rørt en Finger, lukkede straks Døren i Laas, og derpaa gik vi alle ind i Dagligstuen. Tvært imod sin sædvanlige Skik blev min Moder, i Stedet for at gaa hen til Lænestolen ved Kaminen, i den anden Ende af Stuen og sad og nynnede ved sig selv.

„Jeg haaber, De har tilbragt en behagelig Aften, Frue," sagde Peggotty, der stod, stiv som en Tønde, midt i Stuen med en Lysestage i Haanden.

„Tak, Peggotty," svarede min Moder muntert, „jeg har tilbragt en meget behagelig Aften."

„En fremmed er altid en behagelig Afveksling," mente Peggotty.

„Ja, en meget behagelig Afveksling," svarede min Moder.

Da Peggotty vedblev at staa ubevægelig midt i Stuen, og min Moder atter begyndte at nynne, faldt jeg i Søvn, dog ikke saa fast, at jeg jo kunde høre Stemmer, uden dog at kunne forstaa, hvad de sagde. Da jeg vaagnede halvt

op af denne urolige Slummer, fandt jeg Peggotty og min Moder bægge grædende og snakkende i Munden paa hinanden.

„Saadan en som ham vilde Mr. Copperfield aldrig have syntes om," sagde Peggotty. „Det siger jeg, og det vil jeg sværge paa."

„Du gode Gud!" udbrød min Moder. „Du gør mig afsindig! Er en stakkels Pige nogen Sinde bleven saaledes behandlet af sine Tjenestefolk? Hvorfor gør jeg den Uret mod mig selv at kalde mig Pige? Har jeg ikke været gift, Peggotty?"

„Jo, det ved Gud De har, Frue," svarede Peggotty.

„Hvorledes tør du da vove," sagde min Moder, — „du ved nok, Peggotty, at jeg ikke mener vove, men hvorledes kan du have Hjerte — til at gøre mig den Sorg at sige mig saadanne bitre Ting, naar du meget godt ved, at jeg uden for dette Sted ikke har en eneste Ven at henvende mig til?"

„Saa meget mere," svarede Peggotty, „er der Grund til at sige, at det ikke gaar an. Nej, for ingen Pris! Nej!" — Jeg troede, Peggotty vilde have kastet Lysestagen fra sig, saaledes fægtede hun med den.

„Hvor kan du være saa ufornuftig," sagde min Moder og græd endnu stærkere end før, „at føre et saadant Sprog! Hvor kan du tage paa Vej, som om alting var klappet og klart, naar jeg atter og atter siger dig, at han ikke har vist mig andet end den allersimpleste Høflighed? Du taler om Forelskelse. Hvad skal jeg gøre? Naar Folk ere dumme nok til at nære saadanne Følelser, er det da min Skyld? Hvad skal jeg gøre, spørger jeg dig? Vil du, at jeg skal rage mit Hoved eller sværte mit Ansigt eller skamskænde mig selv ved at brænde eller skolde mig? Jeg tror gerne, du vilde det, Peggotty. Jeg er vis paa, at det vilde være dig en sand Fornøjelse."

Det forekom mig, at Peggotty tog sig denne Beskyldning meget nær til Hjerte.

„Og min kære Dreng," udbrød min Moder og gik hen

til Lænestolen, hvori jeg sad, og kærtegnede mig, „min egen lille Davy! Jeg skal lade mig fortælle, at jeg ikke har Kærlighed til min dyrebare Skat, det søde, velsignede Barn!“

„Der er jo ingen, som har mælet et Ord derom.“

„Jo, du har, Peggotty,“ sagde min Moder. „Du ved det meget godt! Hvad kunde der ellers ligge i det, du sagde, du stygge Pige. Du ved lige saa godt som jeg, at det var for hans Skyld, at jeg ikke vilde købe mig en ny Parasol sidste Kvartal, skønt den gamle grønne er forslidt og Frynd-serne rent i Laser? Det ved du meget godt, Peggotty; det kan du ikke nægte.“ Derpaa vendte hun sig kærlig om imod mig og lagde sin Kind til min. „Er jeg en slem Moder mod dig, Davy? Er jeg en fæl, grusom, egenkærlig, slet Moder? Sig, at jeg er det, mit Barn; sig ja, kære Dreng, og Peggotty vil holde af dig, og Peggottys Kærlig-hed er langt mere værd end min. Jeg holder slet ikke af dig; gør jeg vel?“

Ved disse Ord brast vi alle i Graad. Jeg var sagtens den mest højrøstede i Selskabet; men jeg er overbevist om, at vi alle mente det lige ærlig. Jeg var ganske sønder-knust og er bange for, at jeg i min saarede Ømheds første Udbrud kaldte Peggotty „et Bæst“. Det skikkelige Skind var dybt nedslagen, husker jeg, og maa være bleven helt knappeløs; thi da hun, efter at have forsonet sig med min Moder, knælede ved Lænestolen for at forsone sig med mig, knaldede en hel lille Salve af disse Projektiler.

Vi gik meget modfaldne i Seng; min Hulken holdt mig længe vaagen, og da et rigtig dybt Suk een Gang hævede mig op i Sengen, saa jeg min Moder sidde paa Tæppet og bukke sig ned til mig. Til sidst faldt jeg i Søvn i hendes Arme og sov trygt.

Om det var den næste Søndag, jeg igen saa den om-talte Herre, eller om der hengik en længere Tid, førend han atter viste sig, kan jeg ikke huske. Jeg giver mig ikke ud for at være stiv i Tidsregningen; men det var i Kirken, jeg saa ham, og han fulgte bagefter hjem med os. Han

gik ogsaa ind med for at se en pragtfuld Geranium, som vi havde staaende i Dagligstuevinduet. Jeg syntes ikke, at han skænkede den synderlig Opmærksomhed; men førend han gik, bad han min Moder give ham en lille Blomst. Hun bad ham selv tage sig en; men det vilde han ikke — hvorfor, det kunde jeg ikke forstaa — og saa plukkede hun den af og gav ham den. Han sagde, at han aldrig, aldrig vilde skille sig ved den, og jeg syntes, at han maatte være en rigtig Tosse, siden han ikke vidste, at den om et Par Dage vilde falde fra hinanden.

Peggotty opholdt sig nu mindre inde hos os om Aftenen, end hun før havde gjort. Min Moder rettede sig meget efter hende, mere end sædvanligt, forekom det mig, og vi vare alle tre overmaade gode Venner; men dog var der et ganske andet Forhold imellem os, end der før havde været, og vi havde det ikke længer saa hyggelig sammen. Undertiden tænkte jeg, at Peggotty maaske ikke kunde lide, at min Moder gik med alle de smukke Kjoler, hun havde i sine Skuffer, eller at hun saa ofte besøgte den før omtalte Nabo; men jeg kunde dog ikke blive rigtig klog paa, hvad der egentlig var i Vejen.

Efterhaanden blev jeg vant til at se Herren med det sorte Skæg. Jeg syntes ikke bedre om ham end i Førstningen og nærede den samme urolige Skinsyge mod ham; men om jeg ogsaa havde nogen anden Grund dertil, end et Barns instinktmæssige Mishag og en almindelig Forestilling om, at Peggotty og jeg godt selv kunde holde meget af min Moder uden fremmed Hjælp, var det dog sikkert ikke den Grund, jeg kunde have haft, dersom jeg havde været ældre. Noget saadant faldt mig aldrig ind. Jeg kunde gøre Iagttagelser ligesom stykkevis; men at sammensætte et Net af disse Stykker og fange nogen deri, det overgik endnu mine Kræfter.

Medens jeg en Efteraarsmorgen var nede i Forhaven med min Moder, kom Murdstone — nu vidste jeg, at det var hans Navn — ridende forbi. Han standsede Hesten for

at hilse paa min Moder og sagde, at han vilde til Lowestoft for at besøge nogle Venner, som laa der med en Lystjagt, og foreslog at tage mig med foran sig paa Sadelen, dersom jeg havde Lyst til en Ridetur.

Luften var saa ren og behagelig, og Hesten syntes selv at glæde sig saa meget ved Tanken om Rideturen, mens den stod og prustede og stampede, at jeg fik stor Lyst til at følge med. Jeg blev da sendt ovenpaa til Peggotty for at blive pyntet, og imidlertid stod Murdstone af og gik med Tøjlen om Armen langsomt op og ned uden for den vilde Rosenhæk, mens min Moder gik langsomt op og ned inden for den for at holde ham med Selskab. Jeg kan huske, at Peggotty og jeg tittede ud efter dem gennem mit lille Vindue; jeg kan huske, hvor omhyggelig de syntes at undersøge Hækken, og hvorledes Peggotty, der havde været i et rent Perlehumør, pludselig blev bister og børstede mit Haar meget haardt den gale Vej.

Murdstone og jeg brød snart op og travede af Sted paa Grønsværen ved Siden af Landevejen. Han holdt mig magelig med den ene Arm, og jeg tror ikke, at jeg ellers plejede at være urolig; men det var mig umuligt at sidde foran ham, uden en Gang imellem at vende Hovedet og se ham i Ansigtet. Han havde den Slags tomme, sorte Øjne — jeg mangler et bedre Ord til at betegne et Øje, hvori der ingen Dybde er — som naar det ikke er fæstet paa noget bestemt, ved en ejendommelig Lysvirkning undertiden synes at vansires af en forbigaaende Skelen. Flere Gange, naar jeg saa paa ham, lagde jeg med en vis Rædsel Mærke til dette Udtryk og undrede mig over, hvad han grundede saa dybt paa. Hans Haar og Skæg saa i Nærheden endnu tykkere og sortere ud, end jeg havde troet. Noget firkantet i den nederste Del af Ansigtet og de prikkede Spor af det stærke, sorte Skæg, som han hver Dag ragede meget tæt, mindede mig om det Vokskabinet, som for et halvt Aar siden var blevet forevist i vort Nabolav. Hans regelmæssige Øjenbryn og det stærkt udprægede hvide, sorte og

brune i hans Ansigt — Forbandet være hans Ansigt og hans Minde! — bragte mig, trods mine mørke Anelser, til at holde ham for en meget smuk Mand. Jeg tvivler ikke om, at min stakkels Moder var af samme Mening.

Vi tog ind i et Hotel ved Kysten, hvor to Herrer sad og røg Cigarer i et Værelse for dem selv. De laa hver paa i det mindste fire Stole og havde store Sømandsjakker paa. I en Krog laa en Bunke Kapper og Kavajer og et Flag hulter til bulter imellem hverandre.

De kom bægge to paa Benene paa en temmelig kejtet Maade, da vi traadte ind, og sagde: „Halløj, Murdstone! Vi troede, De var død!“

„Endnu ikke,“ sagde Murdstone.

„Og hvad er det for en Krabat?“ spurgte en af Herrerne, idet han tog fat paa mig.

„Det er Davy,“ svarede Murdstone.

„Hvad for en Davy?“ spurgte Herren.

„Davy Copperfield,“ sagde Murdstone.

„Hvad, den fortryllende Mrs. Copperfields Paahæng?“ udbrød Herren; „den smukke lille Enke?“

„Tag Dem i Agt, Quinion,“ sagde Murdstone. „En vis Person har en god Forstand.“

„Hvem skulde det være?“ spurgte den tiltalte Herre og lo.

Jeg saa pludselig i Vejret, da jeg var nysgerrig efter at faa det at vide.

„Kun Brooks fra Sheffield,“ sagde Murdstone.

Jeg blev ganske let om Hjertet ved at høre, at det kun var Brooks fra Sheffield; thi i Førstningen troede jeg virkelig, at det havde været mig selv.

Der syntes at være noget særdeles komisk ved Brooks fra Sheffield; thi bægge Herrerne lo hjertelig ved at høre ham nævne, og Murdstone lod ligeledes til at more sig derover. Efter at have let ud sagde den Herre, som kaldtes Quinion

„Og hvad mener Brooks fra Sheffield om den paatænkte Forretning?“

„Aa, jeg tror ikke, at Brooks endnu ved rigtig Besked derom,“ svarede Murdstone; „men i det hele taget er han vist ikke meget derfor.“

Man lo paa ny, og Quinion sagde, at han vilde ringe efter noget Sherry, for at de kunde drikke Brooks's Skaal. Det gjorde han, og da Vinen var kommen ind, gav han mig lidt af den med en Biskuit til og lod mig, førend jeg drak, staa op og sige: „Ned med Brooks fra Sheffield!“ Denne Skaal blev modtagen med Bifald og en saa hjertelig Latter, at jeg ligeledes kom til at le, hvorved de andre lo endnu mere. Kort sagt, vi morede os rigtig godt.

Derpaa gik vi ned ved Stranden og satte os paa Græsset og saa gennem en Kikkert — jeg kunde ingenting se i den; men jeg lod, som om jeg kunde — og derpaa vendte vi tilbage til Hotellet for at spise til Middag. Medens vi vare ude, røg de to Herrer hele Tiden, hvilket jeg, efter Lugten af deres grove Jakker at dømme, troede, de maatte have gjort, lige siden Jakkerne vare komne fra Skrædderen. Jeg maa ikke glemme at fortælle, at vi gik om Bord i Jagten, hvor de alle tre gik ned i Kahytten og havde travlt med nogle Papirer, i hvilke jeg saa dem ganske fordybede, naar jeg tittede ned gennem det aabne Skylight. Imidlertid lod de mig være ene med en mager, rar Mand med et stort rødt Haar, hvorpaa der sad en meget lille, blank Hat, og med en stribet Skjorte eller Vest, og paa Brystet stod der „Neptun“ med store Bogstaver. Jeg troede, at det var hans Navn, og at han, da han boede i et Skib og ingen Gadedør havde, hvorpaa han kunde sætte det, havde sat det der; men da jeg kaldte ham Mr. Neptun, sagde han, at det hed Skibet.

Jeg lagde hele Dagen Mærke til, at Murdstone var alvorligere og adstadigere end de to andre, som vare meget lystige og overgivne. De spøgte frit med hinanden, men sjælden med ham; det forekom mig, at han var klogere

og koldere end de, og at de betragtede ham med en lignende Følelse som jeg. Jeg saa et Par Gange, at naar Quinion talte, skottede han hen til Murdstone, som om han vilde forvisse sig om, at han ikke tog det ilde op, og at han en Gang, da Parsnidge, den anden Herre, blev noget højrøstet, traadte ham paa Foden og med Øjnene gav ham et Vink om at tage sig i Agt for Murdstone, der sad tavs og alvorlig. Heller ikke mindes jeg, at Murdstone lo en eneste Gang den hele Dag, undtagen over det Indfald med Brooks, og det var, i Forbigaaende sagt, hans eget.

Vi tog hjem tidlig paa Aftenen. Vejret var meget smukt, og min Moder og han spadserede igen langs med Rosenhækken, medens de lod mig gaa ind og drikke min Te. Da han var gaaet, spurgte min Moder mig, hvorledes jeg havde haft det, og hvad de havde sagt og gjort. Jeg fortalte, hvad de havde sagt om hende, og hun lo og sagde, at det var uforskammet af dem at sige saadant noget dumt noget; men jeg vidste, at hun syntes godt om det. Jeg nyttede Lejligheden til at spørge hende, om hun kendte noget til Brooks fra Sheffield; men hun svarede nej; kun troede hun, at det maatte være en Fabrikant i Knive- og Gaffel-Faget.

Kan jeg sige om hendes Ansigt — skønt jeg har Grund til at mindes det som forandret og ved, at det er hensmuldret — at det ikke er mere, naar jeg i dette Øjeblik ser det lige saa levende for mig som alle de Ansigter, jeg ser paa Gaden? Kan jeg sige om hendes uskyldige og ungdommelige Skønhed, at den falmede og døde hen, naar jeg endnu føler dens Aande paa min Kind, ligesom jeg gjorde den Aften? Kan jeg sige, at hun nogen Sinde forandrede sig, naar min Hukommelse kun kalder hende til Live igen i denne Skikkelse og, trofastere mod dens kærlige Ungdom, end jeg selv har været, endnu holder fast ved det, den den Gang elskede?

Jeg skriver om hende netop saaledes, som hun var, da jeg efter denne Samtale var gaaet i Seng, og hun kom for

at sige mig Godnat. Hun knælede spøgende ved Siden af min Seng og sagde med et Smil, idet hun lagde Hagen paa sine Hænder:

„Hvad var det, de sagde, Davy? Fortæl mig det igen. Jeg kan ikke tro det.“

„Den fortryllende — — —,“ begyndte jeg.

Min Moder lagde Fingeren paa mine Læber for at standse mig.

„Det var ikke fortryllende,“ sagde hun. „Det kan ikke have været fortryllende, Davy; det ved jeg ganske bestemt.“

„Jo, det var; den fortryllende Mrs. Copperfield,“ gentog jeg standhaftig. „Og den smukke.“

„Nej, nej, det var ikke den smukke. Ikke den smukke,“ afbrød min Moder mig, idet hun atter lagde Fingeren paa mine Læber.

„Jo det var. Den smukke lille Enke.“

„De taabelige, uforskammede Mennesker,“ udbrød min Moder leende og skjulte sit Ansigt. „De latterlige Mandfolk! Ikke sandt? Hør, Davy — —“

„Ja, Moder.“

„Sig det ikke til Peggotty! Hun kunde let blive vred paa dem. Jeg er selv skrækkelig vred paa dem; men jeg vilde dog nødig, at Peggotty skulde faa det at vide.“

Jeg lovede naturligvis at tie, og vi kyssede hinanden mange Gange, og jeg faldt snart i en tryg Søvn.

Nu forekommer det mig, som om det var Dagen efter, at Peggotty gjorde mig et paafaldende og æventyrligt Forslag; men det var sandsynligvis to Maaneder senere.

Medens vi en Aften, da min Moder var ude, og vi igen sad i Selskab med Strømperne og Bændelmaalet, Voksstumpen, Skrinet med St. Paulskirken paa Laaget og Krokodillebogen, saa Peggotty flere Gange paa mig og lukkede Munden op ligesom for at tale, men uden at gøre det — hvilket jeg mente var Gaben; da jeg ellers vilde være bleven forskrækket. Endelig sagde hun i en lokkende Tone:

„Hør, lille Davy, kunde du ikke have Lyst at følge

med mig til min Broders i Yarmouth paa en fjorten Dages Tid? Vilde det ikke være Sjov?“

„Er din Broder en rar Mand, Peggotty?“

„Aa, saadan en rar Mand!“ udbrød Peggotty og rakte Hænderne i Vejret. „Og saa er der Søen og Baadene og Skibene og Fiskerne og Stranden og Am, som du kan lege med —“

Peggotty mente sin Brodersøn Ham, som jeg har omtalt i det første Kapitel.

Jeg blev henrykt ved Tanken om alle disse Fornøjelser og svarede, at det rigtignok vilde være Sjov; men hvad vilde Moder sige?

„Aa, er der ikke andet i Vejen,“ sagde Peggotty og saa mig stift i Ansigtet, „saa tør jeg holde en Guinee paa, at hun lader os rejse; hvis du vil have det, skal jeg spørge hende derom, saa snart hun kommer hjem. Hvad siger du til det?“

„Men hvad skal hun tage sig til, mens vi ere borte?“ sagde jeg og lagde mine smaa Albuer paa Bordet for at drøfte Sagen. „Hun kan dog ikke være alene her.“

Dersom det var et Hul paa Hælen af Strømpen, som Peggotty pludselig gav sig til at søge efter, maa det virkelig have været et meget lille et, som det ikke var Umagen værd at stoppe.

„Ja men, hun kan jo ikke være alene her, Peggotty.“

„Aa Gud velsigne dig, ved du det ikke?“ sagde Peggotty og saa paa mig igen. „Hun tager hen til Mrs. Grayper paa en fjorten Dages Tid. Mrs. Grayper faar mange fremmede.“

Ja, naar det var Tilfældet, var jeg villig til at rejse.

Jeg ventede med største Utaalmodighed, til min Moder kom hjem fra Mrs. Grayper — det var nemlig den omtalte Nabo — for at faa at vide, om vi kunde faa Lov til at udføre denne store Plan. Uden at blive nær saa forundret, som jeg havde ventet, gik min Moder villig ind paa den,

og alt blev aftalt samme Aften, og der skulde betales for min Kost og mit Logis hos Peggottys Familie.

Dagen til vor Afrejse kom snart. Den var fastsat saa tidlig, at den kom snart endog for mig, som levede i en feberagtig Forventning og var halvt bange for, at et Jordskælv, et ildsprudende Bjærg eller en anden stor Naturomvæltning skulde lægge Hindringer i Vejen for vor Ekspedition. Vi skulde køre med en Fragtmand, som rejste om Formiddagen efter Frokosttid. Jeg vilde have givet, hvad det skulde være, for at have maattet lægge mig paaklædt paa Sengen og sove med Hat og Støvler paa.

Det rører mig næsten nu, skønt jeg fortæller det saa let hen, at tænke paa, hvor ivrig jeg var efter at forlade mit lykkelige Hjem, og hvor lidet jeg anede, hvad det var, jeg forlod for stedse.

Det gør godt at tænke paa, at da Fragtvognen holdt uden for Døren, og min Moder stod der og kyssede mig, fik en taknemmelig Kærlighed til hende og det gamle Sted, som jeg aldrig før havde vendt Ryggen, mig til at græde. Og det gør godt at vide, at min Moder ogsaa græd, og at jeg følte hendes Hjerte banke mod mit.

Det gør godt at tænke paa, at da Fragtvognen begyndte at køre, kom min Moder løbende ud ad Døren og raabte til Kusken, at han skulde holde, for at hun kunde kysse mig endnu en Gang. Og det gør godt at dvæle ved den Inderlighed og Kærlighed, hvormed hun hævede sit Ansigt op til mig og gjorde det.

Da vi forlod hende staaende paa Landevejen, kom Murdstone hen til hende og syntes at bebrejde hende, at hun var saa rørt. Jeg saa mig tilbage omkring Presenningen over Vognen og tænkte, hvad det kom ham ved.

Peggotty, som ligeledes saa sig tilbage paa den anden Side, syntes meget utilfreds; det var tydeligt nok at se paa hendes Ansigt, da hun igen vendte sig om.

I nogen Tid sad jeg og saa paa Peggotty, hensunken i Drømmerier over det Spørgsmaal, om jeg, dersom det var

paalagt hende at forlade mig ligesom Drengen i Æventyret, vilde være i Stand til at finde hende igen ved Hjælp af de Knapper, hun vilde tabe.

Tredje Kapitel.

Jeg oplever en Forandring.

Fragtmandens Hest var den dovneste Hest af Verden og tradskede af Sted med ludende Hoved, ret som om den gottede sig ved at lade de Folk vente, der skulde have Pakkerne paa Vognen; ja, jeg bildte mig endog ind, at den undertiden skoggerlo ganske højt ved denne Tanke; men Fragtmanden sagde, at det var ikke andet end Hoste.

Fragtmanden havde en egen Maade at lude med Hovedet paa ligesom Hesten og bøjede sig søvnig forover, mens hans kørte, med en Arm støttet til hvert Knæ. Jeg siger „kørte," skønt Vognen vilde være kommen lige saa godt til Yarmouth uden ham, da Hesten gjorde det hele, og om Konversation var der ikke Tale, han forstod kun at fløjte.

Paa Skødet havde Peggotty en Kurv med Fødevarer, som magelig kunde have holdt ud, selv om vi vare rejste til London med den Vogn. Vi spiste og sov en hel Del. Peggotty satte sig stadig til at sove med Haanden paa Kurvehanken, som hun aldrig slap, og naar jeg ikke selv havde hørt det, vilde jeg aldrig have troet, at et værgeløst Fruentimmer kunde have snorket saa voldsomt.

Vi gjorde saa mange Omveje og vare saa længe om at aflevere et Sengested i en Kro og holdt paa saa mange andre Steder, at jeg blev ganske ked deraf og meget glad, da vi saa Yarmouth. Jeg syntes, at det saa noget sølet og sjasket ud, da jeg lod mit Øje glide hen over den store, øde Fælled paa den anden Side af Floden, og jeg kunde ikke bare mig for at undre mig over, hvorledes det kunde

gaa til, at nogen Del af Jorden kunde være saa flad, dersom den virkelig var saa rund, som der stod i min Geografi. Men jeg tænkte, at Yarmouth maaske laa ved en af Polerne, og at det var Grunden.

Da vi kom lidt nærmere og saa hele Landskabet ligge som en lang lige Linie, lod jeg mig for Peggotty forstaa med, at en Høj eller noget saadant vilde have taget sig godt ud, og at det vilde have været pænere, dersom Byen og Vandet ikke havde været rørte saaledes sammen ligesom i en Vælling. Men Peggotty sagde med større Eftertryk end sædvanligt, at vi maatte tage Tingene, som de vare, og at hun for sit Vedkommende var stolt af at kalde sig en ægte Yarmouther Sild.

Da vi kom ind i Gaden, der var paafaldende nok for mig, og lugtede Fisken, Beget, Hampen og Tjæren og saa Matroserne slentre omkring og hørte Vognene rumle hen over Stenbroen, indsaa jeg, at jeg havde været uretfærdig mod et saa livligt Sted, og sagde det til Peggotty, som nok saa fornøjet hørte paa mine Glædesytringer og fortalte mig, at det var en velkendt Sag — formodentlig for dem, der havde den Lykke at være fødte Yarmouther Sild — at Yarmouth var den smukkeste By i Verden.

„Der er min Am!“ skreg Peggotty; „han er jo bleven saa stor, at jeg næppe kan kende ham!“

Han ventede virkelig paa os i Gæstgivergaarden og spurgte mig, hvorledes jeg havde det, som om jeg var en gammel bekendt. Først syntes jeg ikke, at jeg kendte ham saa godt, som han kendte mig, da han ikke havde været i vort Hus siden den Aften, jeg blev født, og naturligvis havde et Forspring for mig; men vort fortrolige Forhold fremmedes ved, at han tog mig paa Ryggen for at bære mig hjem. Han var nu en svær, kraftig, bredskuldret, seks Fod høj Karl, men havde et drengeagtigt Grinebideransigt og lyse, krøllede Haar, hvorved han fik et noget faareagtigt Udseende. Han var iført en Sejldugs Trøje og et Par Bukser, der vare saa stive, at de meget godt havde

kunnet staa alene, uden at der var Ben i dem, og man kunde, egentlig talt, ikke sige, at han havde en Hat paa, men snarere, at han foroven var dækket, ligesom et gammelt Hus, med noget, der lignede Beg.

Idet Ham nu saaledes bar mig paa Ryggen og vor ene lille Kasse under Armen, og Peggotty bar vor anden lille Kasse, drejede vi ned ad nogle Stræder, der vare oversaaede med Træsplinter og smaa Sandbanker, og kom forbi Gasværker, Reberbaner, Baadebyggerier, Skibsværfter, Takkellofter, Pladser, hvor Skibe bleve ophuggede, og andre, hvor de bleve kalfatrede, Smedjer o. desl., indtil vi kom ud paa den øde Fælled, jeg allerede havde set i Frastand. Da sagde Ham:

„Der ligger vort Hus, Master Davy.“

Jeg saa mig om i alle Retninger, saa langt jeg kunde øjne, hen over den nøgne Flade og ned mod Havet og Floden; men jeg kunde ikke opdage noget Hus. Ikke langt borte laa en sort Pram eller et andet afmønstret Fartøj højt og tørt oppe paa Land med et Jærnrør, der tjente som Skorstenspibe og røg nok saa hyggelig; men det var ogsaa det eneste, som lignede en Bolig, det jeg kunde se.

„Det er vel aldrig det?“ sagde jeg. „Den Tingest, som ser ud som et Skib?“

„Jo netop, lille Davy,“ svarede Ham.

Om det saa havde været Aladdins Slot med Rokægget og det hele, tror jeg ikke, at jeg kunde være bleven mere henrykt over den romantiske Tanke at skulle bo i det. Paa Siden var der en allerkæreste lille Dør, og det havde Tag og smaa Vinduer; men det allerdejligste var, at det var en virkelig Baad, som uden Tvivl havde været mange Hundrede Gange paa Søen og aldrig været bestemt til at bo i paa Landjorden. Det var det, som gjorde den saa tillokkende for mig. Havde den været bestemt til Bolig, vilde jeg maaske have fundet den lille eller ubekvem eller ensom; men det, at det aldrig havde været Hensigten med

den, at den skulde bruges paa den Maade, gjorde den til et fuldkomment Palads.

Der var saa nydelig rent og pænt indenfor. Der var et Bord og et Nyrnbergerur og en Dragkiste og oven paa Dragkisten en Tebakke med et Maleri, som forestillede en Dame med Parasol, der gik og spadserede med en lille Dreng i Soldaterdragt, som trillede med et Tøndebaand; Bakken holdtes oprejst af en Bibel, og var den falden ned, vilde den have knust en Mængde Tekopper og en Tepotte, som vare opstillede omkring Bogen. Paa Væggen hang nogle simple, kolorerede Billeder i Glas og Ramme, som forestillede bibelske Scener, og jeg har aldrig siden kunnet se den Slags Billeder hos en Bissekræmmer, uden at hele det indre af Peggottys Broders Hus har staaet lyslevende for mig. Abraham i rød Dragt i Færd med at ofre en blaa Isak, og Daniel i gul Dragt i en Hule med grønne Løver vare de mest iøjnefaldende af dem. Oven over den lille Kaminhylde saas et Billede af Luggeren Sara Jane, bygget i Sunderland, med et virkeligt lille Agterspejl af Træ, et Kunstværk, som jeg mente var noget af det misundelsesværdigste i hele Verden. I Loftsbjælkerne var der nogle Kroge, hvis Nytte jeg den Gang ikke kunde gætte, og endelig var der nogle Kistebænke og Kasser og andet lignende Bohave, som brugtes til at sidde paa og gjorde Tjeneste som Stole.

Alt dette saa og opfattede jeg paa min egen barnlige Maade ved første Øjekast, da jeg var kommen over Dørtærskelen, og derpaa aabnede Peggotty en lille Dør og viste mig mit Sovekammer. Det var det bedst indrettede og hyggeligste Sovekammer, man vilde se, — i Agterdelen af Fartøjet, med et lille Vindue der, hvor Roret før havde været; et lille Spejl spigret fast i Væggen netop i den rette Højde for mig og i en Ramme af Østersskaller; en lille Seng med netop saa megen Plads, at man kunde komme i den, og en Buket af Tang i en blaa Krukke paa Bordet. De kalkede Vægge vare saa hvide som Mælk, og det bro-

gede Kludetæppe havde saa mange Farver, at det ligefrem skar i Øjnene. En Ting, som jeg især lagde Mærke til i dette udmærkede Hus, var Lugten af Fisk, der var saa gennemtrængende, at naar jeg tog mit Lommetørklæde op af Lommen for at tørre min Næse, fandt jeg, at det lugtede ganske, som om det havde været svøbt om en Hummer. Da jeg betroede Peggotty denne Opdagelse, underrettede hun mig om, at hendes Broder handlede med Hummere, Krabber og Krebs, og siden efter lagde jeg Mærke til, at der i Reglen fandtes en stor Bunke af disse Dyr ude i et lille Træskur, hvor Potterne og Kedlerne gemtes, og hvor de laa filtrede ind i hverandre og altid nappede efter alt, hvad de kunde faa fat i.

Vi bleve modtagne af en meget venlig Kone med et hvidt Forklæde for, som jeg havde set staa og neje i Døren, mens jeg sad paa Hams Ryg og endnu var en halv Fjerdingvej borte, samt af en rigtig smuk lille Pige med et Halsbaand af blaa Perler, som ikke vilde lade mig kysse sig, men løb bort og skjulte sig. Da vi havde nydt et rigeligt Middagsmaaltid af kogte Skrupper, smeltet Smør og Kartofler samt et Stykke Karbonade til mig, kom en Mand med et meget godmodigt Ansigt og et stort Skæg hjem. Han kaldte Peggotty „min Tøs“ og gav hende et ordentligt Smækkys paa Kinden, og da hun ellers altid var saa ærbar i sin Opførsel, nærede jeg ingen Tvivl om, at det var hendes Broder. Det viste sig ogsaa, at han var det, thi lidt efter blev han forestillet for mig som Mr. Peggotty, Husets Herre.

„Det fornøjer mig at se Dem,“ sagde Mr. Peggotty. „Vi ere simple, men skikkelige Folk.“

Jeg takkede ham og svarede, at jeg var vis paa, at jeg vilde have det rigtig godt paa saadant et dejligt Sted.

„Hvorledes har Deres Moder det?“ spurgte Mr. Peggotty. „Forlod De hende frisk og rask?“

Jeg gav ham at forstaa, at hun var saa frisk

og rask, som jeg kunde ønske det, og at hun havde bedet mig hilse ham, hvilket sidste var en høflig Opfindelse fra min Side.

„Hun skal have saa mange Tak," sagde Mr. Peggotty. „Naa, kan De holde det ud her en fjorten Dages Tid med hende" — her nikkede han hen mod sin Søster — „og Ham og lille Mille, skal det være os en Ære."

Efter saaledes at have udført sine Pligter som Vært paa denne gæstfri Maade gik han ud for at vadske sig i en Skaal varmt Vand, idet han ytrede, „at han aldrig kunde faa sit Snavs af med koldt Vand." Han kom snart igen, forandret til sin Fordel, men saa rød i Huden, at jeg ikke kunde bare mig for at tænke, at hans Ansigt havde det tilfælles med Hummerne, Krabberne og Krebsene, at det var meget sort, naar det kom i det varme Vand, og meget rødt, naar det kom ud af det igen.

Da vi havde drukket Te og sad saa lunt og godt inden Døre — thi Aftenerne vare nu kolde og fugtige — forekom det mig at være det herligste Tilflugtssted, man kunde tænke sig. At høre Blæsten rejse sig ude paa Havet, at vide, at Taagen sneg sig hen over den øde Flade udenfor, at se paa Ilden og tænke sig, at der ikke var noget andet Hus i Nærheden, og at vort Hus var en Baad, var ligesom et Æventyr. Lille Emilie havde nu overvundet sin Undselighed og sad ved Siden af mig paa den laveste og mindste af Kistebænkene, der netop var stor nok til os to og netop passede ind i Kaminkrogen. Mrs. Peggotty med det hvide Forklæde sad og strikkede paa den modsatte Side af Kaminen. Hun med sit Sytøj var lige saa hjemme her, som om de aldrig havde været under noget andet Tag. Ham, som havde givet mig min første Undervisning i det ædle Spil Hanrej, prøvede paa at spaa med de skidne Kort og efterlod Fiskespor af sin Tommelfinger paa alle dem, han lagde op. Mr. Peggotty røg paa sin Pibe. Jeg følte, at Situationen indbød til en fortrolig Samtale.

„Mr. Peggotty," sagde jeg.

„Ja vel," sagde han.

„Har De givet Deres Søn Navnet Ham, fordi De bor i en Slags Ark?“

Mr. Peggotty syntes at finde, at det var en dybsindig Tanke, men svarede: „Nej, jeg har slet ikke givet ham noget Navn.“

„Hvem har da givet ham det Navn?“ fortsatte jeg mit Forhør.

„Ih, det har hans Fader,“ svarede Mr. Peggotty.

„Jeg troede, at De var hans Fader.“

„Min Broder Joe var hans Fader,“ svarede Mr. Peggotty.

„Død, Mr. Peggotty?“ spurgte jeg efter et ærbødigt Ophold.

„Druknet.“

Jeg blev meget forundret over at høre, at Mr. Peggotty ikke var Hams Fader, og begyndte at tænke paa, om jeg maaske ikke ogsaa svævede i Vildfarelse med Hensyn til hans Slægtskabsforhold til de andre. Jeg var saa nysgerrig efter at faa dette at vide, at jeg satte mig for at komme til Bunds i Sagen.

„Men lille Mille,“ sagde jeg med et Blik paa hende, „er hun da ikke Deres Datter?“

„Nej, min Svoger Tom var hendes Fader.“

Jeg kunde ikke dy mig. — „Død, Mr. Peggotty?“ spurgte jeg efter et nyt, ærbødigt Ophold.

„Druknet.“

Jeg følte det vanskelige ved at genoptage dette Emne; men jeg var endnu ikke kommen til Bunds i det, og til Bunds i det maatte jeg; derfor sagde jeg:

„Har De ingen Børn, Mr. Peggotty?“

„Nej,“ svarede han med en kort Latter. „Jeg er Ungkarl.“

„Ungkarl?“ udbrød jeg forbavset. „Men hvem er da det?“ tilføjede jeg og pegede paa Konen med Forklædet, der sad og strikkede.

„Det er Mrs. Gummidge,“ sagde Mr. Peggotty.

„Gummidge?“

Men her gav Peggotty mig — jeg mener min egen

Peggotty — nogle saa eftertrykkelige Vink om, at jeg ikke maatte gøre flere Spørgsmaal, at jeg blev siddende og saa paa det tavse Selskab, indtil det var Sengetid. Da fortalte hun mig i Enrum i min egen lille Kahyt, at Ham og Mille vare forældreløse Søskendebørn, som min Vært havde adopteret i deres Barndom, da de havde mistet deres Forældre, og at Mrs. Gummidge var Enke efter en Mand, der havde været i Kompagni med ham om en Baad og var død meget fattig. Han var selv kun en fattig Mand, sagde Peggotty, men saa god som Guld og saa tro som Staal; det var hendes egne Lignelser. Den eneste Ting, sagde hun, som kunde gøre ham hidsig og bringe ham til at bande, var, naar nogen talte om hans Ædelmodighed; naar man hentydede til den, kunde han slaa et voldsomt Slag i Bordet — han havde een Gang splintret det ved en saadan Lejlighed — og sværge en rædsom Ed paa, at han vilde lade sig „brandstage," dersom han ikke pakkede sammen og stak af, hvis de nogen Sinde oftere talte derom. Paa min Forespørgsel viste det sig, at ingen havde den fjerneste Forestilling om Etymologien til dette frygtelige Verbum at „brandstage;" men at de alle mente, det var en grumme højtidelig Ed.

Min Værts Godhed gjorde et dybt Indtryk paa mig, og jeg laa i den behageligste Sindsstemning, som forhøjedes ved, at jeg var søvnig og lyttede efter, hvorledes Fruentimmerne gik i Seng i en anden lille Krybbe ligesom min i den modsatte Ende af Baaden, og hvorledes han og Ham hængte to Køjer op til sig selv paa nogle Kroge under Loftet. Alt som Søvnen efterhaanden listede sig over mig, hørte jeg Vinden hyle ude paa Søen og fare saa vildt hen over Fælleden, at jeg følte en uklar Frygt for, at det store Hav skulde skylle over os om Natten. Men jeg huskede paa, at jeg jo var i en Baad, og at det ikke var saa galt at have en Mand som Mr. Peggotty om Bord, dersom noget skulde indtræffe.

Imidlertid indtraf intet værre end Morgenen. Næsten

lige saa snart som den skinnede paa Østersskal-Rammen om mit Spejl, var jeg ude af Sengen og ude med lille Mille for at samle Stene ved Strandbredden.

„Du er nok en hel Sømand?“ sagde jeg til Mille. Jeg ved ikke, om jeg troede det; men jeg syntes, det var galant at sige noget, og et skinnende Sejl tæt ved os afspejlede sig i dette Øjeblik saa smukt i hendes klare Øjne, at det faldt mig ind at sige det.

„Nej,“ svarede Mille og rystede paa Hovedet, „jeg er bange for Søen.“

„Bange!“ sagde jeg med en klædelig Forvovenhed og et overmodigt Blik paa det mægtige Ocean, „det er jeg ikke.“

„Men den er saa grusom; jeg har set den være meget grusom mod nogle af vore Folk. Jeg har set den slide en Baad, der var lige saa stor som vort Hus, i tusinde Stykker.“

„Jeg vil ikke haabe, at det var den Baad, som -- —“

„Som Fader druknede med?“ spurgte Emilie. „Nej, det var ikke den; den Baad har jeg aldrig set.“

„Og heller ikke ham?“ spurgte jeg hende.

Lille Mille rystede paa Hovedet. „Ikke det jeg kan huske!“

Her fandtes en Lighed i vor Skæbne! Jeg skyndte mig at forklare, at jeg heller aldrig havde set min Fader; men at min Moder og jeg stadig havde levet nok saa lykkelig for os selv og altid vilde leve saaledes, samt at min Faders Grav laa paa Kirkegaarden tæt ved vort Hus og skyggedes af et Træ, under hvis Grene jeg ofte havde vandret og mangen en smuk Morgenstund hørt Fuglene synge. Men der var dog en Forskel imellem Milles og min Barndom. Hun havde mistet sin Moder før sin Fader, og ingen vidste, hvor hendes Faders Grav var, undtagen at den var et eller andet Sted ude i det dybe Hav.

„Desuden,“ sagde Mille, „var din Fader en fin Mand, og din Moder er en Dame; men min Fader var Fisker, og min Moder var en Fiskerdatter, og Morbroder Dan er selv Fisker.“

„Dan, det er vel Mr. Peggotty?“ sagde jeg.

„Morbroder Dan — derhenne," svarede Mille og nikkede hen mod Baadehuset.

„Ja, det er ham, jeg mener. Han er vist meget god?"

„God?" sagde Mille. „Skulde jeg nogen Sinde blive en Dame, vilde jeg give ham en lyseblaa Frakke med Diamantknapper, Nankins Bukser, en rød Fløjls Vest, en trekantet Hat, en sølvbeslaaet Pibe, et stort Guldur og en Kasse fuld af Penge."

Jeg svarede, at jeg ikke tvivlede om, at Mr. Peggotty jo fortjente disse Herligheder. Jeg maa tilstaa, at jeg havde ondt ved at tænke mig ham rigtig i hans Es i det Kostume, som hans taknemmelige lille Søsterdatter havde tiltænkt ham, og at jeg navnlig nærede en vis Tvivl om Hensigtsmæssigheden af den trekantede Hat. Men disse Tanker holdt jeg for mig selv.

Lille Mille var bleven staaende og saa op paa Himlen, medens hun opregnede disse Genstande, som om det var et straalende Luftsyn. Derpaa gav vi os atter til at sanke Muslingskaller og Stene.

„Vilde du da gerne være en Dame?" sagde jeg.

Emilie saa paa mig, smilte og nikkede.

„Ja det vilde jeg rigtignok gerne være. Saa skulde vi alle være fornemme Folk, jeg og Morbroder og Ham og Mrs. Gummidge. Saa vilde vi ikke bryde os om, naar det stormede, at sige ikke for vor egen Skyld, men nok for de stakkels Fiskeres, og vi vilde hjælpe dem med Penge, naar de kom til Ulykke."

Dette forekom mig at være et meget tilfredsstillende og derfor ingenlunde usandsynligt Fremtidsbillede. Jeg ytrede min Glæde ved Tanken derom, og lille Mille tog nu Mod til sig og sagde undselig:

„Tror du nu ikke, at du alligevel er bange for Søen?"

Den var rolig nok i dette Øjeblik; men jeg tvivler ikke om, at dersom jeg havde set en nogenlunde stor Bølge komme rullende, vilde jeg have smurt Haser, rædselsslagen ved Tanken om hendes druknede Slægtninge. Imidlertid

sagde jeg nej og tilføjede: „Du synes heller ikke at være det, skønt du siger det;“ thi hun gik tæt ved Randen af en Slags gammel Dæmning eller Bolværk, som vi vare gaaede ud paa, og jeg var bange for, at hun skulde falde ud.

„Det er ikke paa den Maade, jeg er bange,“ sagde Mille. „Men jeg kan ikke sove, naar det blæser, og jeg skælver ved at tænke paa Morbroder Dan og Ham og tror at høre dem raabe om Hjælp. Derfor er det, at jeg saa gerne vilde være en Dame. Men paa denne Maade er jeg ikke bange, ikke en Smule. Se en Gang!“

Hun smuttede bort fra mig og løb ud paa en ujævn Bjælke, som ragede ud fra det Sted, hvor vi stod, og hang temmelig højt ud over det dybe Vand uden det mindste Værn. Denne Hændelse har indpræget sig saa dybt i min Hukommelse, at jeg er vis paa, at dersom jeg var Maler, kunde jeg tegne Bjælken ganske saaledes, som den saa ud den Gang, da Mille ilede sin Undergang i Møde — saaledes forekom det mig — med et Blik, som jeg aldrig har glemt, langt ud over Havet.

Den lette, vævre, dristige lille Skikkelse vendte om og kom lykkelig og vel tilbage til mig, og jeg lo snart af min Frygt og det Skrig, jeg havde udstødt, og som i ethvert Tilfælde ikke vilde have været til nogen Nytte, da der ingen var i Nærheden. Men der har senere været Øjeblikke, ja mange Øjeblikke, da jeg har tænkt: Hører det til de skjulte Muligheder, at Barnets pludselige Dumdristighed og hendes vilde Blik langt ud i Rummet kunde hidrøre fra, at hendes døde Fader barmhjertig søgte at lokke hende i Faren og drage hende til sig, for at hun kunde faa Lov til at ende sit Liv paa den Dag? Der har været en Tid, da jeg har spurgt mig selv, om jeg, hvis Sløret for hendes Fremtid var blevet draget til Side for mig, saaledes at selv et Barn til fulde kunde have forstaaet, hvad der ventede hende, og hendes Frelse havde været afhængig af en Bevægelse af min Haand, om jeg da burde have udstrakt den for at redde hende? Der har siden været en Tid — jeg siger ikke, at den varede

længe; men den har været — da jeg har gjort mig selv det Spørgsmaal, om det ikke havde været bedre for Mille, om Vandet hin Morgen havde lukket sig over hendes Hoved for mine Øjne; og da har jeg svaret jo, det vilde det.

Dette er maaske at foregribe Fortællingen. Dog lad det staa.

Vi strejfede længe om og samlede en Mængde Ting, som vi fandt mærkelige, og kastede omhyggelig nogle strandede Søstjerner ud i Vandet igen — jeg kender endnu i dette Øjeblik saa lidt til denne Slægt, at jeg ikke er vis paa, om de havde Grund til at takke os for denne Tjeneste — og saa gik vi hjem igen til Mr. Peggottys Bolig. Vi standsede i Læ af Hummerskuret for at veksle et uskyldigt Kys og gik ind til Frokosten, straalende af Sundhed og Glæde.

„Ligesom et Par unge Drosler!“ sagde Mr. Peggotty, hvilket jeg opfattede som en Kompliment.

Jeg var naturligvis forelsket i lille Mille. Jeg er overbevist om, at jeg elskede dette Barn med en lige saa stor Trofasthed og Ømhed, med større Renhed og Uegennyttighed, end en sildigere Alders bedste Kærlighed kan rumme, saa ophøjet og forædlende den end er. Jeg er overbevist om, at min Fantasi omgav dette blaaøjede lille Væsen med noget, som hævede hende op i en højere Sfære og forvandlede hende til en sand Engel. Dersom hun en solklar Formiddag havde udfoldet et Par smaa Vinger og var fløjet bort lige for mine Øjne, tror jeg ikke, at jeg vilde have regnet det for stort mere, end jeg kunde vente.

Vi plejede at spadsere nok saa kærlig med hinanden omkring paa den taagede Fælled ved Yarmouth hele Timer ad Gangen. Dagene gled hen, som om Tiden selv endnu ikke var udvokset, men ogsaa kun et Barn, der kun tænkte paa Leg. Jeg sagde Emilie, at jeg tilbad hende, og at dersom hun ikke tilstod, at hun tilbad mig, saa jeg mig nødsaget til at tage Livet af mig med en Sabel. Hun sagde, at hun gjorde det, og jeg tvivler ikke om, at det var hendes Alvor.

Om Ulighed i Stand eller vor Ungdom og andre saadanne Vanskeligheder tænkte hverken Mille eller jeg paa, da Fremtiden ikke laa os paa Sinde. Vi tænkte lige saa lidt paa at blive ældre, som vi tænkte paa at blive yngre. Vi vare Genstand for Mrs. Gummidges og Peggottys Beundring, og naar vi om Aftenen sad saa kærlig ved Siden af hinanden paa vor lille Bænk, plejede de at hviske: „Gud, hvor det er dejligt!“ Mr. Peggotty smilte til os bag ved sin Pibe, og Ham grinede hele Aftenen. De havde vist omtrent den samme Slags Glæde af os, som de vilde have haft af et smukt Stykke Legetøj eller af en Miniaturmodel af Kolosseet.

Jeg mærkede snart, at Mrs. Gummidge ikke altid var saa rar, som man kunde have ventet det paa Grund af hendes Forhold til Mr. Peggotty. Hun havde et temmelig pirreligt Sind og klynkede undertiden mere, end ønskeligt var for andre Medlemmer af Familien i saa lille en Lejlighed. Det gjorde mig meget ondt for hende; men der gaves Øjeblikke, da jeg syntes, at det vilde have været langt bedre, om hun havde haft sit eget Værelse, hvor hun kunde have trukket sig tilbage, indtil hun atter blev i godt Humør.

Mr. Peggotty kom undertiden i et Værtshus, som hed „det villige Sind.“ Jeg opdagede dette ved, at han var fraværende den anden Aften efter vort Komme, og ved, at Mrs. Gummidge saa paa Nyrnbergeruret mellem otte og ni og sagde, at han var der, og at hun oven i Købet havde vidst om Morgenen, at han vilde gaa derhen.

Hun havde været i daarligt Humør hele Dagen og grædt om Formiddagen, da Kaminen røg. „Jeg er en stakkels ensom, forladt Skabning,“ lød hendes Ord, da denne ubehagelige Hændelse indtraf, „og alting gaar mig imod.“

„Aa, det holder snart op,“ sagde Peggotty — jeg mener vor Peggotty — „og desuden er det jo ikke værre for Dem, end det er for os.“

„Jeg føler det mere.“

Det var en meget kold Dag med isnende Vindstød. Hendes Krog ved Kaminen forekom mig at være den var-

meste og hyggeligste Plads i hele Huset, ligesom hendes Stol aldeles sikkert var den blødeste; men ingenting var hende tilpas den hele Dag. Hun klagede stadig over Kulden og over, at den voldte hende en Fornemmelse i Ryggen, som hun kaldte „Isninger.“ Til sidst brast hun i Graad derover og gentog, „at hun var en stakkels ensom, forladt Skabning, som alting gik imod.“

„Ja, det er rigtignok meget koldt,“ sagde Peggotty; „det har man godt ved at mærke.“

„Jeg mærker det mere end andre.“

Lige saadan gik det ved Middagsbordet, hvor der altid blev sørget for hende, straks efter at jeg var bleven forsynet; thi jeg som den fornemste Gæst fik naturligvis først. Fiskene vare smaa og fulde af Ben, og Kartoflerne ikke fri for at være brændte. Vi indrømmede alle, at vi følte os lidt skuffede derover; men hun sagde, at hun følte det mere end vi, og udgød atter Taarer og gentog sin tidligere Klage med stor Bitterhed.

Da Mr. Peggotty kom hjem Klokken ni, sad derfor den ulykkelige Mrs. Gummidge og strikkede i sin Krog i en ynkelig Tilstand. Peggotty havde arbejdet flinkt; Ham havde flikket et Par store Vandstøvler, og jeg, med lille Mille ved min Side, havde læst for dem. Mrs. Gummidge havde indskrænket sig til et fortvivlet Suk, og hun havde ikke slaaet Øjnene op en eneste Gang, siden vi drak Te.

„Naa, Folkens,“ sagde Mr. Peggotty, „hvorledes har I det?“

Vi tog alle venlig imod ham enten med Ord eller Miner undtagen Mrs. Gummidge, som blev siddende ved sit Strikketøj og rystede paa Hovedet.

„Hvad er der i Vejen?“ udbrød Mr. Peggotty og klaskede i Hænderne. „Frisk Mod, gamle Mutter!“

Men hun syntes ikke i Stand til at fatte Mod. Hun trak et gammelt, sort Silketørklæde frem og tørrede sine Øjne, men i Stedet for at putte det i Lommen igen, beholdt

hun det fremme og tørrede dem igen og beholdt det fremdeles fremme for at kunne bruge det i paakommende Tilfælde.

„Hvad er der i Vejen, Moerlille?“ spurgte Mr. Peggotty.

„Ingenting,“ svarede hun. „De kommer sagtens fra „det villige Sind,“ Dan?“

„Ja vist, jeg var en kort Tørn derinde.“

„Det gør mig ondt, at jeg skulde drive Dem derhen.“

„Drive? Jeg har saamænd ikke nødig at drives,“ svarede Peggotty og lo af Hjertens Grund. „Jeg gaar kun alt for gerne.“

„Meget gerne,“ sagde Mrs. Gummidge rystende paa Hovedet og tørrede Øjnene. „Ja, ja, meget gerne. Det gør mig ondt, at det er for min Skyld, at De gaar saa gerne.“

„For Deres Skyld? Det er ikke for Deres Skyld,“ sagde Peggotty. „Det skal De ikke tro et Ord af.“

„Jo, jo, det er. Jeg ved, hvad jeg er. Jeg ved, at jeg er en stakkels forladt Skabning, og at ikke alene alting gaar mig imod, men ogsaa, at jeg er alle imod. Jeg føler mere end andre Folk og viser det mere. Det er min Ulykke.“

Jeg kunde virkelig ikke bare mig for at tænke, at Ulykken ogsaa ramte andre Medlemmer af Familien end Mrs. Gummidge. Dog Mr. Peggotty gjorde hende ingen Bebrejdelser, men svarede kun ved endnu en Gang at opmuntre hende til at være ved godt Mod.

„Jeg er ikke saaledes, som jeg gerne vilde være,“ sagde hun; „nej, langtfra. Min Modgang har gjort mig gnaven. Jeg tager mig min Modgang nær, og den gør mig gnaven. Gid jeg kunde staa imod; men jeg kan ikke. Jeg er en Plage for alle her i Huset. Det undrer mig ikke. Jeg har plaget lille Davy og Deres Søster hele Dagen.“

Herved blev jeg pludselig smeltet og brølede dybt bevæget: „Nej, De har ikke, Mrs. Gummidge!“

„Det er langtfra Ret af mig at gøre det,“ vedblev hun. „Det var bedre, om jeg tyede til Fattighuset og lagde mig til at dø. Jeg er en stakkels, forladt Skabning og gjorde bedre i ikke at falde til Byrde her. Naar alting skal være

mig til Byrde her, og jeg ogsaa maa falde til Byrde, saa lad mig falde Sognet til Byrde, Dan. Det er bedst, at jeg tyr til Fattighuset og lægger mig til at dø; saa er De fri for mig.“

Med disse Ord trak hun sig tilbage og gik i Seng. Da hun var borte, saa Mr. Peggotty, som ikke havde røbet Spor af nogen anden Følelse end den dybeste Medlidenhed, hen paa os, og medens et levende Udtryk af denne Følelse endnu besjælede hans Ansigt, nikkede han til os og sagde hviskende: „Nu har hun igen tænkt paa den gamle!“

Jeg kunde ikke rigtig fatte, hvad det var for en gamle, paa hvem Mrs. Gummidge skulde have fæstet sine Tanker, førend Peggotty, da hun fulgte mig til Sengs, forklarede, at det var salig Gummidge, og at hendes Broder ved saadanne Lejligheder altid holdt dette for en afgjort Sag, og at det gjorde et dybt Indtryk paa ham. Noget efter at han var gaaet til Køjs den Aften, hørte jeg selv, at han sagde til Ham: „Den Stakkel! Hun har igen tænkt paa den gamle!“ Og hver Gang Mrs. Gummidge fik et saadant Anfald under vort Ophold, hvilket ikke skete saa sjælden, sagde han altid det samme for at undskylde hende, og det med den inderligste Medlidenhed.

Saaledes hengik de fjorten Dage uden andre Afvekslinger, end Afvekslingerne i Ebbe og Flod, som gjorde en Forandring i de Tider, paa hvilke Mr. Peggotty kom og gik og ligeledes forandrede Hams Arbejdstid. Naar Ham ikke havde noget at gøre, spadserede han undertiden med os for at vise os Baadene og Skibene og roede ogsaa et Par Gange ud med os. Jeg ved ikke, hvorfor visse Indtryk knytte sig mere til et Sted end til et andet; men jeg tror, at det gaar de fleste saaledes, navnlig med Hensyn til deres Barndomsminder. Jeg kan aldrig høre eller læse Navnet Yarmouth, uden at jeg kommer til at tænke paa en Søndag Morgen paa Strandbredden, mens Klokkerne ringede til Kirke, lille Mille støttede sig til min Skulder, og Ham stod og kastede Stene i Vandet, idet Solen langt ude

over Havet brød igennem den tykke Taage og viste os Skibene, der saa ud som deres egne Skygger.

Omsider kom den Dag, da vi skulde rejse hjem. Jeg holdt mig kækt ved Skilsmissen fra Mr. Peggotty og Mrs. Gummidge, men led frygtelige Sjælekvaler ved at skulle forlade lille Mille. Vi gik Arm i Arm hen til den Gæstgivergaard, hvor Fragtmanden tog ind, og undervejs lovede jeg at skrive til hende. (Dette Løfte indfriede jeg senere i Bogstaver, der vare større end de, hvormed Folk i Reglen avertere i deres Vinduer, naar de have Værelser til Leje.) Vi vare dybt rystede ved Afskeden, og har jeg nogen Sinde følt en Tomhed i mit Hjerte, saa var det den Dag.

I al den Tid, jeg havde været borte, havde jeg været utaknemmelig mod mit Hjem og saa godt som ikke tænkt paa det. Men ikke saa snart var jeg paa Hjemvejen, førend min unge Samvittighed syntes at pege bebrejdende i den Retning, og i min nedtrykte Stemning følte jeg kun saa meget stærkere, at det var min Rede, og at min Moder var min Trøster og Veninde.

Denne Følelse tiltog hos mig undervejs, saa at jo mere vi nærmede os Hjemmet, og jo mere kendte de Genstande, vi kom forbi, bleve, des længselsfuldere blev jeg efter at naa det og kaste mig i hendes Arme. Men i Stedet for at dele denne Længsel, søgte Peggotty, om end paa en kærlig Maade, at dæmpe den og saa forvirret og tankefuld ud.

Men „Raagehuset“ i Blunderstone maatte komme til Trods for hende, naar det behagede Fragtmandens Hest, og komme gjorde det. Hvor jeg husker det godt! Det var en kold, graa Eftermiddag med en mørk Himmel, som truede med Regn.

Døren gik op, og halvt leende, halvt grædende af glad Sindsbevægelse saa jeg mig om efter min Moder. Dog det var ikke hende, men et fremmed Tjenestetyende.

„Men, Peggotty, er hun ikke kommen hjem?“

„Jo, jo, lille Davy, jo vist er hun,“ sagde Peggotty. „Vent et Øjeblik, lille Davy, saa skal jeg fortælle dig noget.“

Paa Grund af hendes Befippelse og den medfødte Kejtethed, hvormed hun steg ud af Vognen, gjorde Peggotty en højst komisk Figur; men jeg var alt for overrasket og nedslaaet til at sige hende det. Da hun var kommen ned, tog hun mig ved Haanden, førte mig ind i Køkkenet og lukkede Døren.

„Peggotty," sagde jeg ganske bange, „hvad er der i Vejen?"

„Herre Gud, lille Davy, ingenting!" svarede hun og satte et muntert Ansigt op.

„Jo, der er bestemt noget i Vejen. Hvor er Moder?"

„Hvor Moder er, lille Davy?" gentog Peggotty.

„Ja, hvorfor kom hun ikke ud, og hvorfor ere vi gaaede herind? Aa, Peggotty!" mine Øjne stod fulde af Taarer, og jeg var til Mode, som om jeg skulde falde om.

„Gud velsigne den kære Dreng!" udbrød hun og holdt paa mig. „Hvad er det? Tal, min søde Unge!"

„Aa, hun er da ikke ogsaa død, Peggotty?"

Med en forbavsende omfangsrig Stemme raabte Peggotty Nej! og derpaa satte hun sig og gav sig til at gispe og sagde, at jeg havde gjort hende ganske forskrækket.

Jeg knugede hende i mine Arme for at bringe hende til sig selv igen og stillede mig derpaa foran hende i spændt Forventning.

„Jeg burde have sagt dig det før; men der var ingen Lejlighed dertil. Jeg burde have gjort det, men jeg kunde ikke overtale mig dertil."

„Bliv ved, Peggotty," sagde jeg endnu mere angst end før.

„Lille Davy," sagde Peggotty, idet hun med skælvende Haand løsnede sin Hat og talte ganske aandeløs. „Hvad synes du? Du har faaet dig en Fader!"

Jeg skælvede og blegnede. Noget, — jeg ved ikke hvad — der stod i Forbindelse med Graven paa Kirkegaarden og de dødes Opstandelse, syntes at slaa mig i Møde ligesom en giftig Vind.

„En ny Fader!" sagde Peggotty.

„En ny Fader!“ gentog jeg.

Peggotty snappede efter Vejret, som om hun sank noget meget haardt, og sagde, idet hun strakte Haanden ud:

„Kom og se ham.“

„Jeg bryder mig ikke om at se ham.“

„Men din Moder?“ sagde Peggotty.

Jeg gav efter, og vi gik lige ind i den bedste Stue, hvor hun forlod mig. Paa den ene Side af Kaminen sad min Moder, paa den anden Murdstone. Min Moder slap sit Arbejde og rejste sig hurtig, men noget frygtsomt, syntes jeg.

„Nu, kære Klara,“ sagde Murdstone. „Husk, hvad jeg har sagt! Vær fast, vær fast! Naa, Davy, hvorledes har du det?“

Jeg gav ham Haanden. Efter at have tøvet et Øjeblik gik jeg hen og kyssede min Moder; hun kyssede mig, klappede mig venlig paa Skulderen og satte sig atter til sit Arbejde. Jeg kunde ikke se paa hende; jeg kunde heller ikke se paa ham. Jeg vidste meget godt, at han saa paa os bægge; og jeg vendte mig om mod Vinduet og saa ud.

Saa snart jeg kunde liste mig bort, sneg jeg mig ovenpaa. Mit gamle, kære Sovekammer var blevet forandret, og jeg skulde ligge langt borte derfra. Jeg gik ned igen for at finde noget, der havde sit gamle Udseende, for alt syntes saa forandret, og slentrede ud i Gaarden, men blev snart skræmmet bort fra den. I det tomme Hundehus var der nu en stor Hund med en dyb Basstemme og sorte Haar ligesom han, og den blev meget vred, da den saa mig, og for ud efter mig.

Fjerde Kapitel.

Jeg falder i Unaade.

Dersom det Kammer, hvorhen min Seng var bleven flyttet, var et levende Væsen, som kunde aflægge Vidnesbyrd, kunde jeg endnu den Dag i Dag have Lyst til at opfordre det til at vidne om, med hvilket tungt Hjerte jeg traadte ind i det. Paa Vejen derop kunde jeg hele Tiden høre Hunden i Gaarden gø efter mig; og da jeg var kommen ind, satte jeg mig og saa paa Kammeret lige saa forbavset og fremmed, som det saa paa mig, foldede mine smaa Hænder og tænkte.

Jeg tænkte paa de forskelligste Ting, paa Kammeret, paa Revnerne i Loftet, paa Papiret paa Væggen, paa Blærerne i Ruderne, som forstyrrede Udsigten, paa Vadskebordet, der stod og vaklede paa sine tre Ben og havde et underlig misfornøjet Præg, der mindede mig om Mrs. Gummidge. Jeg græd hele Tiden; men med Undtagelse af, at jeg følte, at jeg frøs og var modfalden, er jeg overbevist om, at jeg slet ikke tænkte paa, hvorfor jeg græd. I min Fortvivlelse kom jeg til sidst til at huske paa, at jeg var skrækkelig forelsket i lille Mille og var bleven reven bort fra hende for at komme herhen, hvor ingen syntes at længes efter mig eller bryde sig halvt saa meget om mig, som hun gjorde. Dette gjorde mig saa ulykkelig, at jeg rullede mig ind i et Hjørne af Sengetæppet og græd mig i Søvn.

Jeg vaagnede ved, at nogen sagde: „Her er han!“ og trak Tæppet fra mit brændende Hoved. Min Moder og Peggotty vare komne for at se til mig, og det var en af dem, der havde gjort det.

„Davy,“ sagde min Moder, „hvad fejler du?“

Jeg fandt det højst underligt, at hun kunde spørge saaledes, og svarede: „Ingenting,“ og derpaa vendte jeg mig om for at skjule mine bævende Læber, der talte mere sandt.

„Davy,“ sagde hun, „Davy, mit Barn!“

Jeg tror ikke, hun kunde have sagt noget, som vilde have rørt mig saa meget i det Øjeblik som det, at hun kaldte mig sit Barn. Jeg skjulte mine Taarer i Lagenerne og skød hende fra mig med den ene Haand, da hun vilde rejse mig op.

„Det er din Skyld, Peggotty, hjerteløse Menneske!“ sagde min Moder. „Jeg er vis paa det. Hvor kan du forsvare for din Samvittighed at indtage mit eget Barn imod mig eller nogen, der er mig kær? Hvad skal det sige?“

Stakkels Peggotty løftede sine Hænder og Øjne i Vejret og svarede kun med en Slags Omskrivning af den Bøn, jeg plejede at læse, naar vi gik fra Bordet: „Herren tilgive Dem, Mrs. Copperfield, og gid De aldrig maa komme til at fortryde, hvad De sagde i dette Øjeblik!“

„Det er nok til at gøre mig vanvittig;“ udbrød min Moder, „og det oven i Købet i mine Hvedebrødsdage, da man skulde tro, at selv min værste Fjende vilde vise mig Overbærenhed og ikke misunde mig en Smule Fred og Lykke. Davy, din slemme Dreng! Peggotty, dit grusomme Menneske!“ vedblev hun, idet hun paa sin pirrelige, egensindige Maade vendte sig fra den ene af os til den anden. „Hvor alt dog er bagvendt i Verden nu, da man havde Grund til at vente sig alt godt af den.“

Jeg mærkede, at en Haand rørte ved mig, men det var hverken hendes eller Peggottys, og lod mig glide ud af Sengen. Det var Murdstones Haand, og han lod den blive liggende paa min Arm, medens han sagde:

„Hvad er dette, kæreste Klara? Har du glemt? — Fasthed!“

„Det gør mig meget ondt, Edvard,“ sagde min Moder. „Jeg havde sat mig for at være saa god og føjelig; men jeg er saa ulykkelig.“

„Virkelig? Det er noget tidligt at høre sligt, Klara.“

„Jeg siger, det er meget haardt, at jeg skal plages saaledes nu,“ svarede min Moder med en sur Mine, „og det er meget haardt, ikke sandt?“

Han trak hende hen til sig, hviskede noget til hende og kyssede hende. Da jeg saa min Moder lægge sit Hoved paa hans Skulder og sin Arm om hans Hals, vidste jeg lige saa godt, at han kunde forme hendes bøjelige Natur i hvilken Skikkelse, han vilde, som jeg nu ved, at han gjorde det.

„Gaa du kun ned, min Ven," sagde Murdstone; „David og jeg skulle snart komme bagefter. Hør en Gang," vedblev han og vendte sig med et mørkt Ansigt om mod Peggotty, da han havde fulgt min Moder til Døren og affærdiget hende med et Nik og et Smil, „ved du din Frues Navn?"

„Hun har været min Frue saa længe, at jeg i det mindste burde vide det, Sir," svarede Peggotty.

„Det er rigtigt," sagde han; „men da jeg gik op ad Trappen, syntes jeg, at jeg hørte dig kalde hende ved et Navn, som ikke er hendes. Hun har antaget mit, ved du. Vær saa god at huske det."

Med et uroligt Blik paa mig forsvandt Peggotty uden at svare, da hun nok saa, at man ventede, hun skulde gaa. Da vi nu vare blevne ene, lukkede han Døren, satte sig paa en Stol og saa mig stift i Øjnene, mens han holdt mig staaende foran sig. Jeg følte, at mine Øjne fæstede sig ikke mindre stift paa hans, og hver Gang jeg tænker paa, hvorledes vi saaledes stirrede paa hinanden, synes jeg atter at høre mit Hjerte banke.

„David," sagde han og gjorde sine Læber tynde ved at presse dem mod hinanden, „naar jeg har med en stædig Hest eller Hund at gøre, hvad tror du saa, jeg gør?"

„Det ved jeg ikke."

„Jeg prygler den."

Jeg havde svaret med en Slags aandeløs Hvisken; men under min Tavshed følte jeg, at mit Aandedrag blev endnu kortere.

„Jeg prygler den, til den vaander og vrider sig ved det. Jeg siger til mig selv: „Jeg vil tæmme den Krabat," og om jeg saa skulde piske hver Blodsdraabe ud af den, skulde jeg nok gøre det. — Hvad er det, der sidder i dit Ansigt?"

„Snavs," svarede jeg.

Han vidste lige saa godt som jeg, at det var Spor af mine Taarer; men om han saa havde gjort mig dette Spørgsmaal tyve Gange og hver Gang ledsaget det med tyve Slag, tror jeg dog, at mit Barnehjerte før vilde være bristet, førend jeg havde sagt ham det.

„Du har en god Forstand af en saa lille Purk at være," sagde han med det alvorlige Smil, der var ham egent, „og du forstaar mig meget godt, mærker jeg. Vadsk dit Ansigt og følg ned med."

Han pegede paa Vadskebordet og opfordrede mig med en Bevægelse af sit Hoved til straks at adlyde. Jeg tvivlede den Gang kun lidt og tvivler endnu mindre nu paa, at han uden mindste Betænkning vilde have slaaet mig til Jorden, dersom jeg havde nølet.

„Kære Klara," sagde han, da jeg havde opfyldt hans Bud, og han kom ind i Dagligstuen med mig, stadig med sin Haand paa min Arm, „nu haaber jeg ikke, at nogen oftere skal plage dig. Vi skulle snart faa Bugt med de ungdommelige Nykker."

Gud skal vide, den Gang kunde man med et eneste venligt Ord have faaet Bugt med mig for hele min Levetid, ja maaske forvandlet mig til et helt andet Væsen. Et opmuntrende og forklarende Ord, et Ord, der røbede Medlidenhed med min barnlige Uvidenhed, som bød mig velkommen i mit Hjem, og gav mig Vished om, at det virkelig var mit Hjem, kunde have gjort mig lydig og pligtopfyldende mod ham i mit Hjerte i Stedet for i mit hyklerske Ydre, og bragt mig til at ære i Stedet for at hade ham. Det forekom mig, at min Moder sørgede over at se mig staa saa fremmed og skræmt, og at hun, da jeg listede mig hen til en Stol, fulgte mig med et endnu mere sorgfuldt Blik; men Ordet blev ikke udtalt, og det rette Øjeblik gik tabt.

Vi tre spiste alene sammen. Han syntes at være meget kærlig mod min Moder — og jeg er bange for, at jeg

ikke holdt mere af ham for det — og hun var meget kærlig mod ham. Af hvad de sagde, forstod jeg, at en ældre Søster til ham skulde tage Ophold hos dem, og at hun ventedes samme Aften.

Medens vi efter Middagsbordet sad ved Kaminen, og jeg pønsede paa, hvorledes jeg skulde komme ud til Peggotty, uden at have Mod til at smutte bort af Frygt for at gøre Husets Herre vred, kørte en Karet op for Haveporten, og han gik ud for at tage mod den fremmede. Min Moder gik bag efter ham. Idet jeg fulgte frygtsomt efter, vendte hun sig om i Dagligstuedøren i Skumringen, omfavnede mig, som hun før plejede at gøre, og hviskede til mig, at jeg skulde elske og adlyde min ny Fader. Hun gjorde det hurtig og i Smug, som om det var noget galt, hun gjorde, og holdt min Haand i sin, som hun rakte ud bag ved sig, indtil vi nærmede os det Sted, hvor han stod i Haven; saa slap hun den og lagde sin Arm i hans.

Det var Miss Murdstone, som var kommen, og hun var en bister en at se til; mørk som hendes Broder, hvem hun lignede meget i Ansigt og Stemme, og med et Par tykke Øjenbryn, der næsten mødtes oven over hendes store Næse, saa at man skulde tro, at hun, da hun paa Grund af sit Køn var afskaaret fra at gaa med Skæg, havde taget dem i Stedet for. Hun medbragte et Par uhandelige, haarde, sorte Kufferter, paa hvis Laag Begyndelsesbogstaverne til hendes Navn vare slaaede ind med haarde Messingsøm. Da hun betalte Kusken, tog hun sine Penge ud af en haard Staalpung, og Pungen gemte hun i et sandt Fængsel af en Pose, der hang paa hendes Arm i en svær Kæde. Den Gang havde jeg endnu aldrig set en saa staalsat Dame, som hun var.

Hun blev ført ind i Dagligstuen med mange Velkomsthilsener og godkendte der min Moder som en ny og kær Slægtning. Derpaa saa hun paa mig.

„Er det Deres Søn, Svigerinde?“

Min Moder vedkendte sig mig.

„I det hele taget holder jeg ikke af Drenge," sagde hun. „Hvorledes har du det, Dreng?"

Under disse Omstændigheder svarede jeg, at jeg havde det meget godt, og at jeg haabede, at hun ogsaa havde det godt, men udtrykte mig med saa liden Anstand, at Miss Murdstone affærdigede mig med de to Ord: „Mangler Opdragelse!"

Efter at have sagt dette meget bestemt bad hun om at blive vist til sit Værelse, som fra dette Øjeblik af for mig blev en Rædsel og Gru. Derinde stod de to sorte Kufferter, som aldrig vare aabnede eller uaflaasede, og derinde hang en Mængde smaa Staallænker og Laase, hvormed hun pyntede sig, naar hun var paaklædt, omkring Spejlet til Skræk og Advarsel.

Saa vidt jeg kunde mærke, var hun kommen for at slaa sig ned og tænkte ikke paa at rejse igen. Den næste Morgen begyndte hun at „hjælpe" min Moder og vimsede hele Dagen ind og ud ad Fadeburet, hvor hun satte Tingene til Rette og vendte op og ned paa alting. Den første Mærkværdighed, jeg iagttog hos hende, var, at hun stadig forfulgtes af en Mistanke om, at Tjenestepigerne havde et Mandfolk skjult etsteds i Huset. Under Indflydelse af denne fikse Ide dukkede hun ned i Kulkælderen paa de urimeligste Tider og aabnede sjælden Døren til et mørkt Skab uden at slaa den til igen i den Tro, at hun havde fanget ham.

Skønt der ikke var noget synderlig luftigt ved hende, var hun dog en sand Lærke til at staa op. Hun var paa Benene — og jeg tror endnu i denne Time for at søge efter et Mandfolk — førend nogen anden rørte sig. Peggotty troede, at hun sov med det ene Øje aabent; men heri kunde jeg ikke være enig med hende; jeg prøvede selv paa det, men fandt det ugørligt.

Den første Morgen stod hun op ved Hanegal og ringede med sin Klokke. Da min Moder kom ned til Frokosten og vilde til at skænke Te, gav hun hende et lille

Tjat paa Kinden, hvilket var hendes Maade at klappe paa, og sagde:

„Hør nu, kære Klara; De ved, at jeg er kommen for at fritage Dem for saa megen Ulejlighed som muligt. De er alt for smuk og tankeløs“ — min Moder rødmede, men lo og syntes ikke at være misfornøjet med dette Skudsmaal — „til, at De skal paatage Dem Pligter, som jeg kan udføre. Dersom De vil være saa god at give mig Deres Nøgler, saa skal jeg for Fremtiden sørge for alt sligt.“

Fra den Stund af gemte Miss Murdstone Nøglerne i sit eget lille Fængsel om Dagen og under sin Hovedpude om Natten, og min Moder havde intet mere at gøre med dem. Min Moder lod dog ikke sin Myndighed gaa fra sig uden en svag Protest. En Aften, da Miss Murdstone havde udviklet nogle Husholdningsplaner for sin Broder, som tilkendegav sit Bifald med dem, gav min Moder sig pludselig til at græde og sagde, at hun syntes, at de dog gerne kunde have taget hende paa Raad med.

„Klara!“ sagde Murdstone alvorlig. „Jeg undrer mig over dig!“

„Ja, Edvard, du har godt ved at sige, at du undrer dig over mig, og du har godt ved at tale om Fasthed; men du vilde ikke selv holde af det.“

Fasthed, bør jeg bemærke, var den store Egenskab, som baade Mr. og Miss Murdstone gjorde sig til af. Hvorledes jeg end den Gang vilde have udtrykt min Opfattelse deraf, fattede jeg dog tydelig nok paa min Vis, at det var et andet Navn for Tyranni og for et skummelt, hovmodigt, ondskabsfuldt Sind, der boede i dem bægge. Hvis jeg nu skulde udvikle deres Livsfilosofi, vilde jeg sige: Mr. Murdstone var fast; ingen i hans Verden turde være saa fast som han; ingen anden i hans Verden turde overhovedet være fast; thi enhver skulde bøje sig for hans Fasthed. Miss Murdstone var en Undtagelse. Hun turde være fast, men kun paa Grund af sit Slægtskab og i en lavere og underordnet Grad. Min Moder var en anden Undtagelse.

Hun turde og skulde være fast, men kun i at taale deres Fasthed og i den faste Tro, at der ikke gaves nogen anden Fasthed paa Jorden.

„Det er meget haardt," sagde min Moder, „at jeg i mit eget Hus —"

„Mit eget Hus!" gentog Murdstone. „Klara!"

„Vort eget Hus, mener jeg," stammede min Moder forskrækket — „jeg haaber, at du ved, hvad jeg mener, Edvard — det er meget haardt, at jeg i dit eget Hus ikke tør tale et Ord med om Husholdningssager. Jeg forestod det saamænd ret godt, førend vi bleve gifte. Jeg har Beviser," sagde min Moder hulkende; „spørg Peggotty, om jeg ikke kom meget godt ud af det, uden at nogen blandede sig deri."

„Edvard," sagde Miss Murdstone, „lad dette faa en Ende. Jeg rejser i Morgen."

„Jane," sagde Broderen, „ti stille! Hvor tør du lade, som om du ikke kender min Karakter bedre end som saa?"

„Jeg forlanger sandelig ikke," vedblev min stakkels Moder aldeles overmandet, under mange Taarer, „at nogen skal rejse. Jeg vilde blive meget ulykkelig, dersom nogen vilde rejse. Jeg forlanger ikke meget; jeg er ikke urimelig. Jeg ønsker kun at blive tagen paa Raad med en Gang imellem. Jeg er enhver, som hjælper mig, meget taknemmelig og ønsker kun at blive tagen paa Raad med for Formens Skyld. Jeg troede, at du engang syntes godt om, Edvard, at jeg var lidt uerfaren og barnlig — jeg husker godt, du sagde det — men nu synes du at hade mig derfor; du er saa streng."

„Edvard," sagde Miss Murdstone igen, „lad dette faa Ende; jeg rejser i Morgen."

„Jane Murdstone," tordnede Murdstone, „vil du tie! Hvor tør du vove?"

Miss Murdstone løslod sit Lommetørklæde af dets Fængsel og holdt det for Øjnene.

„Klara," vedblev han og saa paa min Moder, „du for-

bavser mig! Du overrasker mig! Ja, jeg følte Glæde ved Tanken om at ægte en uerfaren og uskyldig Kvinde for at danne hendes Karakter og indgive den noget af den Fasthed og Bestemthed, hvortil den trængte. Men naar Jane Murdstone har den Godhed at komme for at understøtte mig deri og for min Skyld paatager sig en Stilling omtrent som en Husholderskes, og naar hun da faar Skam til Tak —"

„Aa, Edvard, Edvard," udbrød min Moder, „beskyld mig ikke for Utaknemmelighed. Jeg er sandelig ikke utaknemmelig. Jeg har mange Fejl, men ikke den. Aa, sig ikke det, kæreste Ven!"

„Naar Jane Murdstone faar Skam til Tak," vedblev han, „da kølnes denne Følelse."

„Sig ikke det, elskede Mand!" bønfaldt min Moder ynkelig. „Aa, tal ikke saaledes, Edvard; jeg kan ikke taale at høre det. Hvad jeg saa er, saa har jeg et kærligt Sind. Jeg vilde ikke sige det, naar jeg ikke var vis derpaa. Spørg Peggotty. Jeg er vis paa, hun vil sande mine Ord."

„Det kan ikke nytte, om du viser nok saa megen Svaghed; det gør ikke det mindste Indtryk paa mig. Du taber Vejret."

„Aa lad os være Venner," sagde min Moder. „Jeg kan ikke taale Kulde eller Uvenlighed. Jeg har mange Ufuldkommenheder, det ved jeg, og det er meget smukt af dig, Edvard, at du med din Karakterstyrke vil rette dem. Jane, jeg gør ingen Indvendinger. Jeg vilde blive sønderknust, dersom De vilde tænke paa at rejse —." Min Moder var alt for overvældet til at blive ved.

„Jane Murdstone," sagde Murdstone til sin Søster, „det er heldigvis sjældent, at der falder haarde Ord mellem os. Det er ikke min Skyld, at noget saa usædvanligt har fundet Sted i Aften. Jeg lod mig forlede dertil af en anden. Heller ikke er det din Skyld; du lod dig ogsaa forlede dertil af en anden. Lad os bægge søge at glemme det. Og da dette," tilføjede han efter disse højsindede Ord, „ikke

er noget passende Optrin for Drengen, saa — David, gaa i Seng!“

Jeg kunde næppe finde Døren for Taarer. Jeg var saa modfalden over min Moders Sorg, medens jeg famlede mig frem og op paa mit Kammer i Mørket uden en Gang at have Mod til at sige Godnat til Peggotty. Da hun en Times Tid efter kom op for at se til mig og derved vækkede mig, fortalte hun mig, at min Moder ikke var vel og var gaaet i Seng, og at Mr. og Miss Murdstone sad ene oppe.

Da jeg næste Morgen gik tidligere ned end sædvanligt, standsede jeg uden for Dagligstuedøren ved at høre min Moders Stemme. Hun bad meget indstændig og ydmygt Miss Murdstone om Tilgivelse og fik den, og nu fandt en fuldkommen Forsoning Sted. Jeg har aldrig siden hørt min Moder udtale nogen Mening, uden først at henvende sig til Miss Murdstone eller uden at have skaffet sig paalidelig Kundskab om, hvilken Mening Miss Murdstone var af; og jeg saa aldrig Miss Murdstone, naar hun var i ondt Lune (i den Retning var hun ikke fast), føre Haanden hen til Posen, som om hun vilde tage Nøglerne ud og tilbyde at afstaa dem til min Moder, uden at denne blev frygtelig angest.

Den mørke Farve, som det Murdstoneske Blod havde, formørkede den Murdstoneske Religion, der var streng og hadsk. Jeg har siden troet, at denne Ejendommelighed var en nødvendig Følge af Murdstones Fasthed, som ikke tillod ham at lade nogen slippe for den højeste Straf, han kunde finde noget Paaskud for. Jeg husker godt de rædsomme Ansigter, hvormed vi plejede at gaa til Kirken, og Stedets forandrede Udseende. Atter kommer den frygtelige Søndag, og jeg skrider først ind i den gamle Stol ligesom en bevogtet Fange, der føres hen til Fængselsgudstjenesten. Atter følger Miss Murdstone i en sort Fløjls Kjole, der ser ud, som om den var gjort af et Ligklæde, mig i Hælene; saa kommer min Moder og saa hendes Mand. Nu er Peggotty ikke længer med som i gamle Dage. Atter lytter jeg efter, hvorledes Miss Murdstone fremmumler Responsoriet og med

grusom Fryd lægger Eftertryk paa alle de frygtelige Ord. Atter ser jeg hendes sorte Øjne rulle omkring, naar hun siger „usle Syndere“, som om hun skældte hele Menigheden ud. Atter opfatter jeg et enkelt Glimt af min Moder, der frygtsomt bevæger sine Læber mellem de to, som sidde en paa hver Side af hende og mumle ligesom en dæmpet Torden. Atter spørger jeg mig selv med en pludselig Frygt, om det er rimeligt, at vor gode gamle Præst kan have Uret og Mr. og Miss Murdstone Ret, og at alle Englene i Himlen kunne være Ødelæggelsens Engle. Atter puffer Miss Murdstone, hver Gang jeg rører en Finger eller bevæger en Muskel i mit Ansigt, til mig med sin Bønnebog, saa det svier i min Side.

Ja, og naar vi gaa hjem, lægger jeg atter Mærke til, hvorledes nogle af Naboerne se paa min Moder og mig og hviske sammen. Atter følger jeg, medens de tre gaa Arm i Arm, og jeg slentrer ene bagefter, nogle af disse Blikke og tænker paa, om min Moders Skridt virkelig ikke ere saa lette som før, og om hendes friske Skønhed virkelig allerede næsten er forsvunden. Atter spørger jeg mig selv, om nogen af Naboerne, ligesom jeg, husker, hvorledes vi plejede at gaa hjem sammen, hun og jeg, og jeg taber mig i sløv Forundring hele den lange, triste Dag.

Man havde nu og da talt om at sætte mig i en Kostskole. Mr. og Miss Murdstone havde bragt det paa Bane, og min Moder havde naturligvis været enig med dem. Men endnu var der ikke blevet taget nogen Bestemmelse, og imidlertid fik jeg Undervisning hjemme.

Kan jeg nogen Sinde glemme disse Undervisningstimer? Af Navn var det min Moder, som stod for Undervisningen; men i Virkeligheden var det Murdstone og hans Søster, som altid vare til Stede og nyttede Lejligheden til at undervise min Moder i den saakaldte Fasthed, der forgiftede Livet for os bægge. Jeg tror, jeg blev holdt hjemme i dette Øjemed. Jeg havde været lærenem nok, medens min Moder og jeg vare ene sammen. Jeg kan mindes, hvorledes jeg lærte

Alfabetet paa hendes Skød. Hver Gang jeg ser de fede, store Bogstaver i Abc'en, synes det gaadefulde og uvante ved deres Skikkelser og den jævne Godmodighed hos O, Q, og S atter at fremstille sig for mig ligesom fordum. Men de vække ingen Følelse af Mishag eller Uvilje. Tværtimod, jeg synes at have vandret paa en Blomstersti lige til Krokodillebogen og hele Tiden at være bleven opmuntret af min Moders blide Stemme og Væsen. Men de højtidelige Undervisningstimer, som afløste hine, dem mindes jeg som Dødsstødet mod min Rolighed og som en daglig Pine og Plage. De vare meget lange, meget talrige og meget strenge, nogle af dem endog aldeles uforstaaelige for mig, og jeg blev i Almindelighed lige saa fortumlet af dem, som jeg tror, min stakkels Moder blev det.

Lad mig en Gang huske mig om og prøve paa at skildre en saadan Formiddag.

Efter Frokosten kommer jeg ind i Stuen med mine Bøger, en Skrivebog og en Tavle. Min Moder venter paa mig ved sit Skrivebord, men er ikke halvt saa opsat paa at begynde som Murdstone i sin Lænestol ved Vinduet, skønt han lader, som om han læser i en Bog, eller som Miss Murdstone, der sidder tæt ved min Moder og trækker Staalperler paa en Traad. Synet alene af disse to gør et saadant Indtryk paa mig, at jeg straks mærker, at de Ord, som jeg har haft saa uendelig megen Møje med at faa i mit Hoved, smutte bort, jeg ved ikke hvorhen.

Jeg rækker min Moder den første Bog. Det er maaske en Grammatik, en Historie eller en Geografi. Jeg kaster et sidste døende Blik paa Siden, idet jeg rækker hende den, og begynder at ramse op i en rivende Fart, medens jeg endnu har alt i frisk Minde. Jeg snubler over et Ord. Murdstone ser op. Jeg bliver rød, snubler over en halv Snes Ord og gaar i Staa. Jeg tror nok, at min Moder vilde have vist mig Bogen, dersom hun havde turdet; men hun tør ikke og siger blidt: „Aa, Davy, Davy!"

„Naa, Klara," siger Murdstone, „vær fast mod Drengen

og sig ikke: „Aa, Davy, Davy!“ Det er barnagtigt; enten kan han sin Lektie, eller han kan den ikke.“

„Han kan den ikke,“ siger den skrækkelige Miss Murdstone.

„Jeg er virkelig bange for det,“ siger min Moder.

„Følgelig, Klara,“ vedbliver Miss Murdstone, „burde De give ham Bogen tilbage og lade ham læse om.“

„Ja, det er ogsaa min Hensigt, kære Jane. Naa, Davy, prøv en Gang til og vær ikke saa dum.“

Jeg adlyder den første Del af Formaningen og prøver endnu en Gang, men er ikke saa heldig med den anden; thi jeg er meget dum. Jeg snubler igen, førend jeg kommer til det forrige Sted, og det ved et Sted, som jeg kunde før, og standser for at tænke efter. Men jeg kan ikke tænke paa Lektien. Jeg tænker paa, hvor mange Alen Blonder, der er paa Miss Murdstones Kappe, eller paa hvad Murdstones Slobrok har kostet, eller paa et andet lige saa latterligt Problem, som ikke kommer mig ved, og som jeg slet ikke har Lyst til at indlade mig paa. Murdstone gør en utaalmodig Bevægelse, som jeg længe har ventet paa. Miss Murdstone gør det samme. Min Moder ser ydmygt paa dem, lukker Bogen og lægger den til Side som et ekstra Arbejde, der skal gøres, naar jeg er færdig med mine andre Opgaver.

Disse ekstra Arbejder udgøre snart en hel Bunke, der vokser som en rullende Snebold. Jo større den bliver, des dummere bliver jeg. Stillingen er saa fortvivlet, og jeg mærker, at jeg roder mig ind i saadant et Væv af Vrøvl, at jeg opgiver enhver Tanke om at komme ud af det og hengiver mig i min Skæbne. Den hjælpeløse Maade, hvorpaa min Moder og jeg stirre paa hinanden, naar jeg forsludrer mig, er meget sørgelig. Men den mest virkningsfulde Episode i disse Timer er, naar min Moder (i den Tanke, at ingen lægger Mærke til det) søger at hjælpe mig paa Gled ved at bevæge sine Læber. I samme Øjeblik siger

Miss Murdstone, som hele Tiden ikke har ventet paa andet, med dyb, advarende Røst: „Klara!“

Min Moder farer sammen, bliver rød og smiler svagt. Murdstone rejser sig, tager Bogen, kaster mig den i Hovedet eller slaar mig paa Øret med den og fører mig ved Skulderen ud af Døren.

Selv naar Lektierne ere overstaaede, er det værste endnu tilbage i Skikkelse af et forfærdeligt Regnestykke. Dette er blevet opfundet for mig og leveres mig mundtlig af Murdstone og begynder saaledes: „Naar jeg gaar ind til en Spækhøker og køber fem Tusinde Knaposte til halvfemte Pence Stykket, kontant Betaling —,“ her ser jeg Miss Murdstone gotte sig rigtig i sit stille Sind. Jeg sveder over disse Oste lige til Middagstid uden at komme til noget Resultat; naar jeg saa har forvandlet mig selv til en Mulat ved at arbejde alt Snavset af Tavlen ind i min Hud, faar jeg en Skive Brød for at faa Ostene til at glide ned og straffes med Unaade den hele Aften.

Nu, efter en saa lang Tids Forløb, forekommer det mig, som om det i Almindelighed gik saaledes med mine uheldige Studeringer. Jeg kunde være kommen godt nok ud af det, hvis jeg havde været fri for Murdstone'rne; men de havde den samme Tryllemagt over mig som et Par Slanger over en ulykkelig lille Fugl. Selv naar jeg slap taalelig godt fra det om Formiddagen, var der ikke vundet stort andet derved end Middagsmaden; thi Miss Murdstone kunde aldrig taale at se mig ledig, og naar jeg var ubesindig nok til at lade mig mærke med, at jeg var fri, henvendte hun stedse min Moders Opmærksomhed paa mig ved at sige: „Kære Klara, Arbejde er det bedste af alt; giv Deres Barn noget Arbejde,“ og saa blev jeg da lige straks bænket ved en eller anden ny Opgave. Af Fornøjelser med andre Børn paa min Alder havde jeg kun meget faa; thi Murdstone'rnes skumle Teologi gjorde alle Børn til en Øgleæt og mente, at de fordærvede hverandre.

Den naturlige Følge af denne Opdragelsesmaade, der

varede et halvt Aars Tid eller mere, var, at jeg blev træg, dorsk og stridig, og jeg blev det endnu mere ved at tænke paa, at jeg med hver Dag fjernedes mere og mere fra min Moder. Jeg tror, at jeg vilde være bleven aldeles aandssløv, hvis ikke een Ting havde været.

Det var den. Min Fader havde efterladt sig en lille Bogsamling i et lille Kammer ovenpaa. Fra dette velsignede lille Kammer vandrede den straalende Hærskare: Roderick Random, Peregrine Pickle, Humphrey Clinker, Tom Jones, Præsten i Wakefield, Don Quixote, Gil Blas og Robinson Crusoe ud for at holde mig med Selskab. De holdt min Fantasi i Live og nærede mit Haab om noget bedre — de og Tusinde og een Nat og Feæventyrene. De gjorde mig ingen Skade; thi det skadelige, der fandtes i nogle af dem, var ikke til for mig; jeg forstod mig ikke derpaa. Nu forbavser det mig, hvorledes jeg, samtidig med at jeg sled i mine Lektier, kunde faa Tid til at læse disse Bøger. Det forekommer mig mærkeligt nu, at jeg har kunnet trøste mig over mine Lidelser ved at tænke mig selv som alle mine Yndlingshelte og Mr. og Miss Murdstone som alle de slette Personer, jeg læste om. Jeg har været Tom Jones, — en barnlig Tom Jones, en uskyldig Person — i en hel Uge. Jeg tror virkelig, at jeg i en hel Maaned har spillet Roderick Random. Jeg fandt en stor Nydelse i nogle Rejsebeskrivelser, som stod paa de samme Hylder, og jeg husker, at jeg flere Dage i Rad er gaaet omkring paa mine Enemærker i Huset, væbnet med Midterstykket af nogle gamle Støvleblokke, som den sande Legemliggørelse af en vis Kaptajn i den kongelige storbritanniske Marine, der svævede i Fare for at omringes af de vilde og havde foresat sig at sælge sit Liv saa dyrt som muligt. Kaptajnen tabte ikke noget af sin Værdighed ved at have faaet sine Øren varmede med den latinske Grammatik. Det gjorde jeg, men Kaptajnen var en Kaptajn og en Helt trods alle Grammatikker i alle mulige, baade døde og levende Sprog i Verden.

Læseren fatter nu, hvad jeg var, da jeg kom til det Punkt i min Ungdomshistorie, hvortil jeg nu vender tilbage.

Da jeg en Morgen kom ind i Dagligstuen med mine Bøger, lagde jeg Mærke til, at min Moder saa ængstelig og Miss Murdstone fast ud, og at Murdstone viklede noget om Enden af en Stok, en smidig, smækker Stok, som han gav sig til at veje og svinge i Luften.

„Jeg siger dig, Klara," sagde Murdstone, „at jeg selv ofte har faaet Bank."

„Vist saa, naturligvis," sagde Miss Murdstone.

„Ja vel, kære Jane," stammede min Moder mygt. „Men — men — tror du, at Edvard havde godt deraf?"

„Tror du, at Edvard havde Skade deraf?" spurgte Murdstone alvorlig.

„Det er Sagen!" sagde hans Søster.

Hertil svarede min Moder: „Ja vist, kære Jane!" og intet videre.

Jeg begyndte at frygte for, at denne Samtale stod i Forbindelse med mig, og søgte Murdstones Blik, da han saa hen paa mig.

„Hør en Gang, David," sagde han — og jeg lagde atter Mærke til hans Skelen, da han sagde det — „du maa passe langt bedre paa i Dag, end du plejer." Med disse Ord vejede og svang han Stokken endnu en Gang og lagde den med et meget sigende Blik ved Siden af sig og tog sin Bog.

Det var til en Begyndelse en god Vækker for min Aandsnærværelse. Jeg mærkede, at Ordene i mine Lektier smuttede bort, ikke eet for eet eller Linie for Linie, men hele Sider ad Gangen. Jeg søgte at holde fast paa dem; men de syntes ligesom at have taget Skøjter paa og gled bort fra mig med ustandselig Fart.

Vi begyndte slet og endte værre. Jeg var kommen ind i den Tro, at jeg skulde udmærke mig, da jeg syntes, at jeg var godt forberedt; men det viste sig snart at være en ren Fejltagelse. Den ene Bog efter den anden blev lagt

hen til „Omlektierne“, idet Miss Murdstone holdt vaagent Øje med os hele Tiden. Og da vi til sidst kom til de fem Tusinde Oste — den Dag havde han, husker jeg, gjort dem til Spanskrør — brast min Moder i Graad.

„Klara!“ sagde Miss Murdstone advarende.

„Jeg er ikke rask i Dag,“ sagde min Moder.

Jeg saa ham blinke højtidelig til sin Søster, idet han stod op og tog Stokken og sagde: „Ja, Jane, vi kunne næppe vente, at Klara skulde kunne bære den Græmmelse og Sorg, som David har voldet hende i Dag, med fuldkommen Fasthed. Det vilde være stoisk. Klará er bleven langt stærkere og har gjort Fremskridt; men det vilde dog være for meget forlangt. David, du og jeg ville gaa ovenpaa.“

Idet han førte mig ud af Døren, løb min Moder hen til os; men Miss Murdstone sagde: „Klara dog! Er De da rent tosset?“ og stillede sig i Vejen for hende. Da saa jeg min Moder stoppe sine Øren til og hørte hende græde.

Han gik langsomt og alvorlig op paa mit Kammer med mig — jeg er overbevist om, at han fandt en Glæde i saaledes at paradere som Retfærdighedens Haandhæver — og da vi vare komne derind, drog han pludselig mit Hoved ind under sin Arm.

„Aa lad være, Mr. Murdstone!“ raabte jeg til ham. „Aa slaa mig ikke! Jeg har gjort mig saa megen Umage; men jeg kan ikke lære Lektier, naar De og Miss Murdstone ere til Stede; nej jeg kan virkelig ikke.“

„Kan du virkelig ikke, David?“ sagde han. „Det ville vi dog en Gang se.“

Han holdt mit Hoved ligesom i en Skruestik; men jeg snoede mig dog omkring ham, standsede ham et Øjeblik og bad ham ikke at slaa mig. Dog det var ogsaa kun et Øjeblik, jeg standsede ham; thi straks efter ramte han mig haardt, og i det samme fik jeg den Haand, hvormed han holdt mig, mellem mine Tænder og bed til. Det isner endnu i mine Tænder, naar jeg tænker derpaa.

Men nu pryglede han mig, som om han vilde have

pryglet mig ihjel. Trods al den Støj, vi gjorde, hørte jeg dem komme løbende op ad Trappen og hulke og skrige; det var min Moder og Peggotty. Saa gik han, og Døren blev lukket i Laas udvendig fra, og jeg laa, feberhed og mørbanket, paa Gulvet og rasede, som et Barn kan gøre det.

Hvor godt husker jeg ikke, hvilken unaturlig Stilhed der syntes at herske i Huset, da jeg atter blev rolig! Hvor godt husker jeg ikke, hvor ulykkelig jeg følte mig, da mine Smerter og min Hidsighed tabte sig!

Jeg sad længe og lyttede, men hørte ikke en Lyd. Jeg rejste mig møjsommelig op, og da jeg saa mig i Spejlet, var mit Ansigt saa rødt, opsvulmet og stygt, at jeg næsten blev bange for mig selv; Strimerne paa mit Legeme vare ømme og stive, saa at jeg græd paa ny, hver Gang jeg rørte mig; men det var intet i Sammenligning med det Samvittighedsnag, jeg følte. Det laa tungere paa mit Bryst, er jeg vis paa, end om jeg havde været den værste Forbryder.

Efter at det var begyndt at mørknes, og jeg havde lukket Vinduet — jeg havde for det meste ligget med Hovedet paa Karmen og afvekslende grædt, døset og lyttet — blev Nøglen drejet om, og Miss Murdstone kom ind med noget Brød, Kød og Mælk. Disse Ting satte hun paa Bordet, idet hun stirrede paa mig med mønsterværdig Fasthed, hvorpaa hun atter trak sig tilbage og lukkede Døren i Laas efter sig.

Længe efter at det var blevet mørkt, sad jeg endnu og ventede paa, om der ellers ikke vilde komme nogen. Men da dette ikke lod til at ville ske, klædte jeg mig af og lagde mig i min Seng, hvor jeg begyndte at ængstes over, hvad man vilde gøre ved mig. Var jeg en Forbryder? Vilde jeg blive arresteret og sat i Fængsel? Mon jeg virkelig svævede i Fare for at blive hængt?

Jeg skal aldrig glemme min Opvaagnen næste Morgen; hvorledes jeg i det første Øjeblik var munter og glad, men derpaa knugedes til Jorden af de nagende og bitre Minder. Miss Murdstone indfandt sig paa ny, sagde mig med faa

Ord, at jeg havde Lov til at gaa ned i Haven en halv Time, men ikke længer, og da hun gik, lod hun Døren staa aaben, for at jeg kunde nytte denne Tilladelse.

Det gjorde jeg og gjorde det hver Morgen under min Indespærring, som varede i fem Dage. Kunde jeg have set min Moder i Enrum, vilde jeg have kastet mig paa Knæ for hende og bedet hende om Tilgivelse; men jeg saa ingen andre end Miss Murdstone undtagen ved Aftenbønnen i Dagligstuen, hvorhen jeg førtes under Vagt af Miss Murdstone, naar alle de andre havde taget Plads; der blev jeg opstillet som en ung Misdæder, ganske alene tæt ved Døren og blev atter ført højtidelig tilbage af min Slutter, førend nogen havde rejst sig fra sin bedende Stilling. Jeg lagde kun Mærke til, at min Moder var saa langt borte fra mig som muligt og holdt sit Ansigt saaledes, at jeg ikke kunde se det, samt at Murdstones Haand var indsvøbt i en stor Lærreds Bandage.

Jeg kan ikke beskrive, hvor lange disse fem Dage vare. De staa for mig som flere Aar. Den Maade, hvorpaa jeg lyttede efter enhver Lyd i Huset, Klokkernes Ringen, Dørenes Aabning og Lukning, Lyden af Stemmer eller Fodtrin paa Trapperne; enhver Latter, Fløjten eller Syngen udenfor, der forekom mig sørgeligere end alt andet i min Ensomhed og Unaade; Timernes uvisse Gang, især om Aftenen, naar jeg undertiden vaagnede i den Tro, at det var Morgen, men mærkede, at Familien endnu ikke var gaaet i Seng, og at hele den lange Nat endnu først skulde komme; de uhyggelige Drømme, jeg havde; Formiddagens, Middagens, Eftermiddagens og Aftenens Tilbagevenden, naar Drengene legede ude paa Kirkegaarden, medens jeg iagttog dem langt inde fra mit Kammer, idet jeg undsaa mig for at vise mig i Vinduet, for at de ikke skulde se, at jeg var Fange; en forbigaaende Livlighed, som kom og svandt med Maden og Drikken; Regnen, som en Aften begyndte at falde og strømme hurtigere og hurtigere ned mellem mig og Kirken, indtil den frembrydende Nat syntes at kvæle mig i Mørke, Frygt og

Samvittighedsnag — alt dette forekommer mig at have varet ved i Aar, saa levende og stærkt har det indpræget sig i min Hukommelse.

Den sidste Aften, jeg var indespærret, vækkedes jeg ved at høre mit Navn blive nævnet af en hviskende Stemme. Jeg for op i Sengen, strakte Armene ud i Mørket og sagde:

„Er det dig, Peggotty?“

Der fulgte ikke straks noget Svar; men kort efter hørte jeg atter mit Navn nævnes i en saa hemmelighedsfuld og højtidelig Tone, at jeg tror, jeg vilde have faaet et Tilfælde, dersom det ikke var faldet mig ind, at det maatte være kommet gennem Nøglehullet.

Jeg famlede mig frem til Døren, lagde selv Læberne til Nøglehullet og hviskede: „Er det dig, kære Peggotty?“

„Ja, min egen, søde Davy,“ svarede hun. „Men vær saa stille som en Mus, ellers hører Katten os.“

Jeg forstod, at hun mente Miss Murdstone, og indsaa det farlige ved Situationen, da hendes Værelse var tætved.

„Hvorledes har Moder det? Er hun meget vred paa mig?“

Jeg kunde høre Peggotty græde sagte paa sin Side af Nøglehullet, ligesom jeg gjorde paa den anden Side, førend hun svarede: „Nej, ikke meget.“

„Hvad skal der gøres ved mig? Ved du det?“

„Skole. Tæt ved London,“ var Peggottys Svar. Jeg maatte lade hende gentage Ordene; thi hun sagde dem den første Gang lige ned i min Hals paa Grund af, at jeg havde glemt at tage Munden fra Nøglehullet og lægge Øret til det, og skønt hendes Ord kildrede mig dygtig, hørte jeg dem dog ikke.

„Naar, Peggotty?“

„I Morgen.“

„Var det derfor, Miss Murdstone tog Klæderne ud af min Skuffe?“

„Ja,“ sagde Peggotty, „Kuffert.“

„Faar jeg ikke Moder at se?“

„Jo,“ sagde Peggotty, „i Morgen.“

Derpaa satte Peggotty Munden tæt til Nøglehullet og affyrede følgende afbrudte Sætninger gennem det i smaa krampagtige Salver. Og jeg er vis paa, at der aldrig er blevet talt med mere Følelse og Inderlighed gennem noget Nøglehul.

„Kære Davy. Naar jeg ikke har været saa venlig imod dig. I den sidste Tid som før. Saa er det ikke, fordi jeg ikke holder. Mindre af dig, min egen, rare Dreng. Det er, fordi jeg troede, at det var bedst for din egen Skyld. Og ogsaa for en andens. Hører du efter, søde Davy? Kan du høre?“

„Ja, Peggotty,“ hulkede jeg.

„Min Skat!“ sagde Peggotty med uendelig Medlidenhed. „Hvad jeg vil sige, er. At du aldrig maa glemme mig. For jeg skal aldrig glemme dig. Og jeg skal være lige saa omhyggelig for din Moder, Davy. Som jeg nogen Sinde har været for dig. Og jeg vil ikke forlade hende. Den Dag kan maaske nok komme, da hun vil være glad ved at lægge sit stakkels Hoved. Paa sin gamle, dumme, tvære Peggottys Arm igen. Og jeg skal skrive til dig. Skønt jeg ikke er synderlig lærd. Og jeg skal — jeg skal —“ Peggotty gav sig til at kysse Nøglehullet, da hun ikke kunde kysse mig.

„Tak, kære Peggotty!“ sagde jeg. „Tak, Tak! Vil du love mig een Ting, Peggotty? Vil du skrive og fortælle Mr. Peggotty og lille Mille og Mrs. Gummidge og Ham, at jeg ikke er saa slem, som de maaske kunde tro, og at jeg sender dem alle, men især lille Mille, mine bedste Hilsener? Vil du være saa god, Peggotty?“

Den kærlige Sjæl lovede det, og vi kyssede bægge Nøglehullet med den største Inderlighed, og derpaa skiltes vi ad. Fra den Aften opstod der en Følelse i mit Bryst for Peggotty, som jeg har ondt ved at skildre. Hun fortrængte ikke min Moder, det kunde ingen; men hun indtog en tom Plads i mit Hjerte, og jeg følte noget for hende, som jeg aldrig har følt for noget andet Menneske. Der var

noget komisk i denne Kærlighed, og dog kan jeg ikke forestille mig, hvad jeg vilde have gjort, dersom hun var død, eller hvorledes jeg vilde have overlevet en saadan Sorg.

Om Morgenen indfandt Miss Murdstone sig og sagde mig, at jeg skulde sættes i Skole. Hun underrettede mig ligeledes om, at jeg skulde komme ned i Dagligstuen og spise Frokost. Der fandt jeg min Moder meget bleg og med forgrædte Øjne; jeg kastede mig i hendes Arme og bad hende af hele min Sjæl om Tilgivelse.

„Aa, Davy!“ sagde hun. „Hvor kunde du være saa ond mod nogen, som jeg elsker? Søg at forbedre dig; bed til Gud, at du maa blive bedre. Jeg tilgiver dig; men det gør mig saa ondt, Davy, at der skulde bo saadanne slette Lidenskaber i dit Hjerte.“

De havde overtydet hende om, at jeg var en ondskabsfuld Knægt, og det gjorde hende mere ondt, end at jeg skulde bort. Det gik mig nær til Hjertet. Jeg prøvede paa at spise min Afskedsfrokost; men mine Taarer faldt paa mit Smørrebrød og trillede ned i min Te. Jeg lagde Mærke til, at min Moder undertiden saa paa mig og derpaa skottede hen til den aarvaagne Miss Murdstone og saa atter slog Øjnene ned eller saa til Siden.

„Kom med Davids Kuffert!“ sagde Miss Murdstone, da Lyden af Vognhjul hørtes uden for Porten.

Jeg saa mig om efter Peggotty, men det var ikke hende; hverken hun eller Murdstone viste sig. Min gamle bekendt, Fragtmanden, holdt uden for Døren; Kufferten blev baaren ud og sat paa Vognen.

„Klara!“ sagde Miss Murdstone i en advarende Tone.

„Jeg er færdig, kære Jane!“ svarede min Moder. „Far vel, Davy. Det er til dit eget Bedste, at du kommer bort. Far vel, mit Barn. Du kommer jo hjem i Ferien, og du vil blive et bedre Menneske.“

„Klara!“ gentog Miss Murdstone.

„Ja, kære Jane,“ sagde min Moder. „Jeg tilgiver dig, min kære Dreng. Gud velsigne dig!“

„Klara!“ gentog Miss Murdstone for tredje Gang.

Miss Murdstone havde den Godhed at følge mig ud til Vognen og sige mig, at hun haabede, at jeg vilde omvende mig, førend det blev for sildigt; og derpaa satte jeg mig op paa Vognen, og den dovne Hest tradskede af Sted.

Femte Kapitel.

Jeg sendes bort fra mit Hjem.

Vi kunde have tilbagelagt et lille Stykke Vej, og mit Lommetørklæde var blevet helt drivvaadt, da Fragtmanden pludselig holdt.

Idet jeg kiggede omkring for at se, hvad det var, opdagede jeg til min Forbavselse Peggotty, som styrtede ud fra en Hække og klavrede op paa Vognen. Hun tog mig i sine Arme og knugede mig saa tæt op til sit Snørliv, at det værkede i min Næse, skønt jeg ikke tænkte derpaa før bagefter, da jeg mærkede, at den var ganske øm. Peggotty sagde ikke et eneste Ord. Idet hun slap med den ene Arm, stak hun den ned i sin Lomme lige til Albuen og fremtog nogle Papirsposer med Kager, som hun stoppede i mine Lommer, og en Pung, som hun trykkede mig i Haanden; men hun sagde ikke et Ord. Efter endnu en Gang at have knuget mig i sine Arme steg hun ned af Vognen og løb sin Vej, — jeg er overbevist om uden en eneste Knap i sin Kjole. Jeg tog en af de mange op, som trillede omkring, og gemte den længe til en Amindelse.

Fragtmanden saa paa mig, som om han vilde spørge, om hun kom tilbage. Jeg rystede paa Hovedet og sagde, at jeg ikke troede det. „Naa, saa af Sted da!“ sagde han, og af Sted gik det.

Efter at jeg nu havde grædt saa meget, som jeg vel kunde, tænkte jeg, at det ikke kunde nytte at græde mere, især da hverken Roderick Random eller Kaptajnen i den kongelige storbritanniske Marine havde grædt, naar det gik galt. Fragtmanden, som vel kunde læse denne Beslutning

paa mit Ansigt, foreslog saa at lægge mit Lommetørklæde paa Hestens Ryg for at tørres.

Nu havde jeg Tid nok til at undersøge Pungen. Det var en stiv Skindpung med Laas, og den indeholdt tre blanke Shillingsstykker, som Peggotty aabenbart havde poleret med Trippelse, for at de skulde fornøje mig saa meget des mere. Men det bedste var dog to halve Kroner, indsvøbte i et Stykke Papir, hvorpaa der stod skrevet med min Moders Haand: „Til Davy, med en kærlig Hilsen.“ Jeg blev saa overvældet heraf, at jeg bad Fragtmanden være saa god at give mig mit Lommetørklæde igen; men han svarede, at han syntes, at det var bedst, jeg ikke fik det, og det syntes jeg endelig med og tørrede derfor mine Øjne med mit Ærme.

Efter at vi havde rumlet af Sted et lille Stykke, spurgte jeg ham, om han skulde køre mig hele Vejen.

„Hele Vejen hvorhen?“ spurgte Fragtmanden.

„Derhen,“ sagde jeg.

„Hvor er derhen?“

„Ved London.“

„Bevares, den Hest,“ sagde Fragtmanden og rykkede i Tømmen, „vilde være saa død som en Sild, førend den kom Halvvejen.“

„Skal De da ikke længere end til Yarmouth?“ spurgte jeg.

„Nej jeg skal ikke, og der skal jeg sætte dig af paa Diligencen, og Diligencen skal bringe dig hen, hvor det nu er.“

Da det var mange Ord for Fragtmanden (hvis Navn var Barkis), eftersom han var flegmatisk og langtfra snaksom, bød jeg ham til Bevis paa min Opmærksomhed en Kage, som han slugte i een Mundfuld, uden at den gjorde mere Indtryk paa hans tykke Ansigt, end den vilde have gjort paa en Elefants.

„Har hun lavet dem?“ spurgte Barkis, der paa sin sædvanlige dvaske Maade bøjede sig forover mod Forsmækken af Fragtvognen med en Arm paa hvert Knæ.

„Mener De Peggotty?“

„Ja,“ sagde Barkis, „hende.“

„Ja, hun laver alle vore Kager og al vor Mad.“

„Virkelig?“

Han satte Munden i Lave ligesom til at fløjte, men fløjtede ikke. Han sad og iagttog Hestens Øren, som om han saa noget nyt sidde der, og blev temmelig længe siddende saaledes. Omsider sagde han: „Ingen Kærester, vel?“

„Var det Kirsebær, De sagde, Barkis?“ spurgte jeg, da jeg troede, at han var bleven tørstig oven paa Kagen og derfor havde hentydet til denne Slags Forfriskning.

„Kærester,“ sagde Barkis, „Kærester; er der ingen, som spadserer med hende?“

„Aa nej. Hun har aldrig haft nogen Kæreste.“

„Nej virkelig?“

Og atter satte han Munden i Lave til at fløjte og atter lod han være at fløjte, men sad og iagttog Hestens Øren.

„Saa hun forestaar,“ sagde Barkis efter et langt, tankefuldt Ophold, „hele Bagningen og Madlavningen?“

Jeg svarede, at det gjorde hun.

„Godt. Hør en Gang; du skriver kanske til hende?“

„Ja, jeg skriver ganske sikkert til hende.“

„Aa!“ sagde han og vendte langsomt sine Øjne om mod mig. „Naar du skriver til hende, maaske du saa vil huske at sige, at Barkis er parat. Vil du?“

„At Barkis er parat,“ gentog jeg uskyldig. „Er det det hele?“

„Ja,“ sagde han sindig. „Ja, Barkis er parat.“

„Men i Morgen er De jo i Blunderstone igen,“ sagde jeg, stammende en Smule ved Tanken om, at jeg da vilde være langt borte derfra; „saa kan De jo meget bedre selv overbringe Deres Budskab.“

Da han imidlertid forkastede dette Forslag ved at ryste paa Hovedet, paatog jeg mig at overbringe Budskabet. Medens jeg samme Eftermiddag ventede i Gæstgivergaarden i Yarmouth paa Diligencen, skaffede jeg mig Skrivematerialier og skrev en Billet til Peggotty, der lød saaledes:

„Kære Peggotty! Jeg er lykkelig og vel ankommen hertil. Barkis er parat. Hils Moder. Din hengivne. — P. S. Han siger, at det er ham om at gøre, at du faar at vide, at Barkis er parat.“

Da jeg havde paataget mig dette Hverv, hensank Barkis atter i en fuldkommen Tavshed, og da jeg følte mig helt udmattet af alt, hvad der var hændet, lagde jeg mig paa en Sæk i Fragtvognen og faldt i Søvn. Jeg sov trygt, til vi kom til Yarmouth, hvor alt var saa nyt og ukendt for mig i Gæstgivergaarden, at jeg straks opgav det hemmelige Haab, jeg havde næret om at træffe nogen af Peggottys Familie der, ja maaske lille Mille selv.

Diligencen holdt i Gaarden, blank som et Spejl overalt, men endnu uden Heste for og saa i den Tilstand ud, som om der ikke kunde være Tale om, at den skulde køre til London. Medens jeg stod og tænkte paa dette og undrede mig over, hvad der skulde blive af min Kuffert, som Barkis havde sat paa Stenbroen ved Vognstangen, samt over, hvad der skulde blive af mig, saa en Dame ud ad et Vindue, uden for hvilket der hang nogle Høns og nogle Stykker Kød, og sagde: „Er De den lille Herre fra Blunderstone?“

„Ja, Frue,“ svarede jeg.

„Hvad hedder De?“ spurgte Damen.

„Copperfield,“ svarede jeg.

„Det passer ikke,“ sagde Damen. „Der er ikke betalt Middagsmad for nogen af det Navn.“

„Er det da Murdstone?“ spurgte jeg.

„Dersom De hedder Murdstone,“ sagde Damen, „hvorfor siger De da først et andet Navn?“

Da jeg havde forklaret Damen Sammenhængen, ringede hun paa en Klokke og raabte: „William, vis Vej til Kaffestuen!“ hvorpaa en Opvarter kom springende og syntes at blive lidt forundret ved at se, at det ikke var andre end mig, for hvem han skulde være Vejviser.

Det var et stort, langt Værelse, hvori der hang nogle store Landkort. Jeg tror ikke, at jeg kunde være bleven

underligere til Mode, dersom Landkortene havde været virkelig fremmede Lande, og jeg havde staaet ene og forladt midt i dem. Det forekom mig som en stor Dristighed af mig, at jeg satte mig med min Hue i Haanden paa Kanten af Stolen nærmest ved Døren, og da Opvarteren bredte en Dug for mig alene og satte en Platmenage paa den, tror jeg, at jeg blev rød i Hovedet af Undseelse. Han bragte mig nogle Stykker Karbonade med grønt til og tog Laagene af Fadene paa en saa støjende Maade, at jeg blev bange for, at jeg havde fornærmet ham; men han lettede mit Sind ved at sætte en Stol hen til Bordet til mig og sige meget venlig: „Naa, Hr. Gardist, tag nu fat!“

Jeg takkede og satte mig til Bords, men fandt det overordentlig vanskeligt at haandtere Kniven og Gaflen med nogenlunde Færdighed eller at undgaa at spilde Sauce paa mig, mens han stod lige overfor og stirrede saa stift og fik mig til at rødme saa skrækkelig, hver Gang mine Øjne faldt paa ham. Da jeg havde taget det andet Stykke Karbonade, sagde han:

„Der er et Glas Øl til Dem. Vil De have det nu?“

Jeg takkede og sagde ja, hvorpaa han heldte det ud af en Kande i et stort Glas og holdt det op imod Lyset, for at det skulde tage sig bedre ud.

„Guds Død,“ sagde han, „det er en ordentlig Slurk, ikke?“

„Jo det er en god Slurk,“ svarede jeg smilende; thi jeg var meget glad ved at finde ham saa forekommende. Medens han satte den ene Arm i Siden og holdt Glasset op mod Lyset med den anden Haand, saa han ganske venlig ud.

„Her var en Herre i Gaar,“ sagde han, „en svær Herre, ved Navn Topsawyer — maaske kender De ham?“

„Nej, jeg tror ikke —“

„Med Knæbenklæder, Gamasker, bredskygget Hat, graa Frakke, plettet Halstørklæde.“

„Nej,“ sagde jeg undselig; „jeg har ikke den Fornøjelse —“

„Han kom herind,“ vedblev Opvarteren og holdt stadig

Ølglasset op mod Lyset, „bestilte et Glas af dette Øl — vilde have det — jeg sagde ham, at han skulde ikke — drak det og faldt død om. Det Øl var for gammelt for ham. Det burde ikke skænkes ud, saa meget er vist.“

Denne sørgelige Hændelse rystede mig stærkt, og jeg sagde, at jeg hellere vilde have noget Vand.

„Ja, ser De,“ sagde Opvarteren, „Madamen kan ikke lide, at Folk bestille en Ting og saa lade den staa. Men jeg vil drikke det for Dem, dersom De vil have det. Jeg er vant til det, og Vanen er det halve Liv. Jeg tror ikke, at jeg vil have ondt af det, dersom jeg lægger Hovedet tilbage og skyller det ned i en Fart. Skal jeg?“

Jeg svarede, at han gjorde mig en stor Tjeneste ved at drikke det, dersom han troede at kunne gøre det uden Skade; men ellers maatte han paa ingen Maade. Da han lagde Hovedet tilbage og drak det ud i een Slurk, tilstaar jeg, at jeg følte en rædsom Angst for at see ham dele Skæbne med den hedengangne Mr. Topsawyer og styrte livløs om paa Gulvtæppet. Men det gjorde ham ikke noget. Tværtimod syntes jeg, at han blev endnu livligere deraf.

„Hvad er det, De har der?“ sagde han og stak en Gaffel i min Karbonade. „Dog vel aldrig Karbonade?“

„Jo netop.“

„Nu har jeg aldrig kendt Mage! Jeg vidste ikke, at det var Karbonade. Karbonade er jo det allerbedste mod de skadelige Virkninger af Øllet! Er det ikke heldigt?“

Derpaa tog han et Stykke Karbonade ved Benet i den ene Haand og en Kartoffel i den anden og spiste til min store Glæde med særdeles god Appetit. Saa tog han endnu et Stykke Karbonade og endnu en Kartoffel og saa endnu et Stykke Karbonade og endnu en Kartoffel. Da vi vare færdige, bragte han mig en Budding, og da han havde sat den for mig, syntes han et Øjeblik at falde i Tanker og blive aandsfraværende.

„Hvorledes er Postejen?“ spurgte han omsider, idet han tog sig sammen.

„Det er ikke Postej, det er Budding," svarede jeg.

„Budding! Ih min Gud, det er det jo ogsaa. Hvad," vedblev han, idet han tog den nærmere i Øjesyn, „det er dog vel aldrig Melbudding?"

„Jo det er."

„Hvad, Melbudding!" sagde han og tog en Spiseske. „Det er jo min Livret! Er det ikke heldigt? Kom, lille Ven, lad os kappes og se, hvem der kan spise mest."

Opvarteren fik unægtelig Broderparten. Han opfordrede mig mere end en Gang til at gøre mig Umage for at vinde; men da han havde en Spiseske mod min Teske, og jeg hverken kunde maale mig med ham i Hurtighed eller Appetit, kom jeg allerede ved den første Mundfuld langt bagud og havde ingen Udsigt til at vinde fra ham. Jeg tror aldrig at have set nogen nyde en Budding med saadant et Velbehag som han, og da den var spist op, lo han, som om han endnu nød den.

Da jeg nu fandt ham saa overordentlig venlig og forekommende, bad jeg ham om Pen, Blæk og Papir for at skrive til Peggotty. Han bragte mig det ikke alene straks, men var endog saa god at se til, medens jeg skrev Brevet. Da det var færdigt, spurgte han mig, hvor jeg skulde gaa i Skole.

Jeg sagde: „Tæt ved London," hvilket var alt, hvad jeg vidste.

„Herregud!" sagde han og saa meget modfalden ud. „Det gør mig ondt."

„Hvorfor det?" spurgte jeg ham.

„Aa Gud," sagde han og rystede paa Hovedet, „det er den Skole, hvor de slog Ribbenene, to Ribben, i Stykker paa en Dreng — en ganske lille Dreng. Jeg tror, han var ikke mere — lad mig en Gang se — hvor gammel er De?"

Jeg sagde ham, at jeg var mellem otte og ni Aar.

„Det var netop hans Alder. Han var halvniende Aar, da de slog det første Ribben i Stykker paa ham, og otte

Aar og otte Maaneder, da de slog det andet i Stykker paa ham og gjorde det af med ham.“

Jeg kunde ikke skjule for mig selv eller for Opvarteren, at dette var en ubehagelig Opdagelse, og spurgte, hvorledes det var gaaet til. Hans Svar var ikke meget opmuntrende; thi det indeholdt kun det ene sørgelige Ord: „Klø.“

Lyden af Konduktørens Horn ude i Gaarden afbrød i rette Tid vor Samtale; jeg kom paa Benene, og med en Blanding af Stolthed og Generthed ved at have en Pung spurgte jeg, om der var noget at betale.

„Det var et Ark Papir,“ svarede han. „Har De nogen Sinde købt et Ark Papir?“

Jeg kunde ikke huske, at jeg havde gjort det.

„Det er dyrt paa Grund af Tolden,“ vedblev han; „tre Pence. Der er Skat paa alting her i Landet. Ellers er der ikke noget undtagen Drikkepenge. Bryd Dem bare ikke om Blækket, det Tab bærer jeg.“

„Hvad skal De — hvad skal jeg — hvad har jeg — hvor meget vilde det vel være rigtigt at give i Drikkepenge?“ stammede jeg rødmende.

„Dersom jeg ikke havde Børn, og Børnene ikke havde Skoldkopper, vilde jeg ikke forlange en Sixpence. Dersom jeg ikke understøttede en gammel Moder og en kær Søster“ — her blev Opvarteren rørt — „vilde jeg ikke forlange en Halvskilling. Dersom jeg havde en god Kondition, og man var god mod mig, vilde jeg bede Dem modtage en Ubetydelighed i Stedet for at forlange noget. Men jeg faar kun Levninger og maa sove i Kulkælderen“ — her brast Opvarteren i Taarer.

Hans ulykkelige Stilling gik mig meget nær til Hjertet og jeg indsaa, at en Paaskønnelse af mindre end ni Pence vilde være den reneste Brutalitet og Haardhjertethed. Jeg gav ham derfor den ene af mine tre blanke Shillings, som han modtog meget ydmygt og ærbødig og straks efter kastede i Vejret med sin Tommelfinger for at prøve, om den var ægte.

Da jeg var bleven løftet op bag paa Diligencen, blev jeg lidt ærgerlig over at mærke, at man mente, at jeg havde spist al Maden ganske alene. Dette opdagede jeg ved at høre Damen i Vinduet sige til Konduktøren: „Pas godt paa den Dreng, George, ellers revner han!“ og ved at se Husets Tjenestepiger komme ud for at glo paa mig og fnise ad mig som ad et udenlandsk Dyr. Min ulykkelige Ven Opvarteren, som nu havde overvundet sin Sorg, syntes ikke at lade sig forstyrre heraf, men tog Del i den almindelige Forundring uden at blive i mindste Maade forlegen. Havde jeg nogen Tvivl om ham, tror jeg, at denne Omstændighed halvt om halvt vakte den; men jeg er tilbøjelig til at tro, at jeg med Barnets Troskyldighed og Barnets naturlige Tillid til de ældre — Egenskaber, som det vilde gøre mig ondt at se noget Barn ombytte med en for tidlig Verdensklogskab — ikke engang da nærede nogen alvorlig Mistro til ham.

Jeg tog mig det temmelig nær, det tilstaar jeg, uden Skyld at blive gjort til Maal for Vittigheder af Kusken og Konduktøren, saasom, at Diligencen tyngedes ned bagtil, fordi jeg sad der, og at det vilde have været langt rimeligere, om jeg var bleven sendt med en Fragtvogn. Da Historien om min formentlige Graadighed kom ud blandt Passagererne, begyndte de ogsaa at gøre sig lystige over mig og spurgte mig, om der skulde betales for mig i Skolen som for to eller tre Brødre, og om der var afsluttet nogen særegen Kontrakt for mit Vedkommende, eller om de sædvanlige Vilkaar ogsaa gjaldt for mig. Men det værste af det hele var, at jeg vidste, at jeg vilde skamme mig ved at spise noget, naar Lejlighed gaves, og at jeg efter et temmelig let Middagsmaaltid vilde være sulten hele Natten; thi i mit Hastværk havde jeg glemt mine Kager i Gæstgivergaarden. Da vi holdt for at spise til Aften, havde jeg ikke Mod til at nyde noget, skønt jeg havde stor Lyst dertil, men blev siddende ved Kaminen og sagde, at jeg ikke var sulten. Dette friede mig alligevel ikke for flere Vittig-

heder; thi en hæs Herre med Knopper i Ansigtet, som næsten hele Vejen havde spist Smørrebrød, undtagen naar han havde drukket af en Flaske, sagde, at jeg var ligesom Kvælerslangen, der tog saa meget til sig i eet Maaltid, at den længe havde godt af det, hvorpaa han selv gav sig til at proppe sig med Oksekød, saa han blev hel rød i Hovedet.

Vi kørte fra Yarmouth Klokken tre om Eftermiddagen og skulde være i London Klokken otte næste Morgen. Det var Midsommer og en meget behagelig Aften. Naar vi kom igennem en Landsby, forestillede jeg mig, hvorledes det indvendige af Husene saa ud, og hvad Beboerne foretog sig, og naar Drengene kom løbende bag efter os og sprang op bagpaa og kørte et kort Stykke med, tænkte jeg paa, om deres Fædre levede, og om de havde det godt hjemme. Jeg havde derfor nok at tænke paa, foruden at mine Tanker stadig kom tilbage til det Sted, hvor jeg skulde hen, og det var en sørgelig Tidsfordriv. Undertiden tænkte jeg paa Hjemmet og Peggotty og søgte paa en forvirret, uklar Maade at genkalde mig, hvorledes jeg havde været til Mode, og hvorledes jeg havde opført mig, førend jeg bed Murdstone, hvorom jeg dog slet ikke kunde komme paa det rene med mig selv, da det forekom mig, at jeg havde bidt ham i en fjern Oldtid.

Natten var ikke saa behagelig som Aftenen; thi det blev køligt, og da jeg var bleven sat imellem to Herrer, for at jeg ikke skulde falde ned af Vognen, blev jeg næsten kvalt, da de faldt i Søvn og formelig masede mig. Undertiden trykkede de mig saa stærkt, at jeg ikke kunde lade være at udbryde: „Aa, undskyld!“ hvilket de slet ikke kunde lide, fordi det vækkede dem. Lige over for mig sad en aldrende Dame i en stor Pelsværks Kaabe, som i Mørket mere lignede en Høstak end en Dame, saaledes var hun indhyllet. Hun havde en Kurv med og havde længe ikke vidst, hvorledes hun skulde blive af med den, indtil hun saa, at den kunde gaa ind under mig, da mine Ben vare saa korte. Den klemte og generede mig, saa at jeg

næsten ikke kunde holde det ud; men naar jeg rørte mig det mindste og fik et Glas, der laa i Kurven, til at klingre, gav hun mig et voldsomt Spark med Foden og sagde: „Naa, kan du ikke sidde stille? Dine Ben ere unge nok, skulde jeg tro!“

Endelig stod Solen op, og mine Rejsefæller syntes at sove roligere. De Lidelser, de havde udstaaet hele Natten, og som havde givet sig Luft i den forfærdeligste Gispen og Snorken, ere ikke til at beskrive. Da Solen kom højere op paa Himlen, blev deres Søvn lettere. Jeg kan huske, at jeg blev meget forundret over, at de alle lod, som om de slet ikke havde sovet, men afviste en saadan Beskyldning med almindelig Harme. Den samme Forundring føler jeg endnu den Dag i Dag over, at af alle menneskelige Svagheder er den, som vi nødigst ville tilstaa -- jeg indser ikke hvorfor — den at have sovet i en Diligence.

Jeg har ikke nødig at standse her for at fortælle, hvilket overvældende Indtryk London gjorde paa mig, da jeg saa det i det fjerne, og hvorledes jeg troede, at alle mine Yndlingsheltes Æventyr idelig gentog sig der, eller hvorledes jeg dannede mig en uklar Forestilling om, at det maatte rumme flere Vidundere og Forbrydelser end alle andre Byer i Verden. Vi nærmede os det efterhaanden og naaede til sidst en Gæstgivergaard. Jeg har glemt, om det var „den blaa Tyr“ eller „det blaa Vildsvin“; men jeg ved, at det var noget blaat, og at et Billede af det var malet bag paa Diligencen.

Konduktøren fæstede sine Øjne paa mig, idet han steg ned, og sagde i Døren til Indskrivningskontoret:

„Er der ingen her efter en ung Fyr, der er indskreven under Navn af Murdstone fra Blunderstone, og som skal blive her, til der kommer Bud efter ham?“

Ingen svarede.

„Prøv en Gang med Copperfield,“ sagde jeg og saa trøstesløs ned for mig.

„Er der ingen her efter en ung Fyr, der er indskreven

under Navnet Murdstone fra Blunderstone, men som vedkender sig Navnet Copperfield og skal blive her, til der kommer Bud efter ham? Naa, er der ingen?“

Nej, der var ingen. Jeg saa spejdende omkring; men denne Undersøgelse gjorde intet Indtryk paa de tilstedeværende, naar jeg undtager en enøjet Mand med Gamasker, som mente, de gjorde bedst i at give mig et Messinghalsbaand paa og binde mig i Stalden.

En Trappe blev sat til Vognen, og jeg gik ned bag efter den Dame, som lignede en Høstak; thi jeg vovede ikke at røre mig, førend hendes Kurv var bleven flyttet. Imidlertid havde Passagererne forladt Diligencen; Rejsegodset var meget snart læsset af, Hestene vare allerede i Forvejen spændte fra, og nu blev Vognen vendt og skudt til Side af nogle Staldfolk. Men endnu kom der ingen og spurgte efter den støvede unge Fyr fra Blunderstone.

Mere ensom end Robinson Crusoe, skønt ingen saa, hvor ensom han var, gik jeg ind i Kontoret og traadte inden for Disken og satte mig paa den Vægtskaal, hvorpaa Godset blev vejet. Medens jeg sad her og saa paa Pakkerne, Kasserne og Bøgerne og indaandede Stalddufften (som fra den Tid af stedse har knyttet sig til Mindet om hin Morgen), drog en lang Række af de forfærdeligste Forestillinger gennem mit Hoved. Dersom der nu aldrig kom Bud efter mig, hvor længe vilde man da tillade mig at blive her? Vilde man lade mig blive her saa længe, til jeg havde opbrugt mine syv Shillings? Kunde jeg sove om Natten i en af Træbaasene mellem det andet Gods og vadske mig ved Pumpen i Gaarden om Morgenen, eller vilde jeg blive jaget ud hver Aften med Paalæg om at komme igen næste Dag, naar Kontoret blev aabnet, for at vente, til der kom Bud efter mig? Maaske var det slet ikke nogen Fejltagelse, maaske havde Murdstone fundet paa denne Plan for at blive mig kvit, og hvad skulde jeg saa gøre? Om man ogsaa lod mig blive her, til jeg havde brugt mine syv Shillings, kunde jeg dog ikke vente at turde blive, naar jeg begyndte

at sulte. Og om jeg nu ogsaa straks rejste mig og søgte at gaa hjem, hvorledes skulde jeg da finde Vejen, hvorledes kunde jeg haabe at kunne gaa saa langt, og hvem andre kunde jeg stole paa end Peggotty? Dersom jeg kunde finde rette vedkommende og vilde tilbyde mig som Soldat eller Matros, saa var jeg dog saa lille, at de rimeligvis ikke vilde tage mig. Disse og hundrede lignende Tanker gjorde mig brændende hed og svimmel af Frygt og Modløshed. Da min Feber var paa sit højeste, kom en Mand ind og hviskede noget til Kontoristen, som straks skød mig ned fra Vægtskaalen og skubbede mig over til ham, som om jeg var bleven vejet, købt, afleveret og betalt.

Medens jeg gik ud Haand i Haand med denne ny bekendt, skottede jeg hemmelig til ham. Det var en mager, bleg, ung Mand med hule Kinder og en Hage, der var lige saa sort som Murdstones, men dermed var ogsaa Ligheden ude; thi hans Skæg var raget af, og hans Haar var rustfarvet og tørt. Han var iført en sort Klædning, der ligeledes var temmelig rustfarvet og tør og noget kort paa Ærmer og Ben, og han havde et hvidt Halstørklæde paa, som ikke var overdreven rent. Jeg troede og tror endnu ikke, at dette Halstørklæde var alt det Linned, han havde paa; men det var alt det, han viste frem.

„Er du den ny Dreng?“ spurgte han.

„Ja,“ svarede jeg.

Jeg troede det nok, men var ikke sikker.

„Jeg er en af Lærerne i Salem House,“ sagde han.

Jeg bukkede for ham og var meget imponeret. Jeg undsaa mig ved at nævne en saa simpel Ting som min Kuffert for en lærd Mand og Lærer i Salem House, saa at vi vare komne et godt Stykke fra Gaarden, førend jeg fik Dristighed nok til at nævne den. Paa mit ydmyge Vink om, at jeg mulig kunde faa Nytte af den i Fremtiden, vendte vi om, og han sagde til Kontoristen, at Drageren skulde hente den om Eftermiddagen.

„Med Forlov,“ sagde jeg, „er det langt?“

„Det er nede ved Blackheath," svarede han.

„Ja, men er det langt?" spurgte jeg frygtsomt.

„Det er et godt Stykke," svarede han. „Vi køre derned med Diligencen. Det er omtrent en halv Mil."

Jeg var saa træt og udmattet, at Tanken om endnu at skulle holde ud, til jeg havde tilbagelagt en halv Mil, blev mig for meget. Jeg tog Mod til mig til at sige ham, at jeg ikke havde nydt noget hele Natten, og at jeg vilde takke ham meget, dersom han vilde tillade mig at købe mig noget at spise. Det syntes at undre ham, og efter at have tænkt sig om et Øjeblik sagde han, at han havde Lyst til at besøge en gammel Kone, som boede ikke langt borte, og jeg gjorde bedst i at købe mig noget Brød, eller hvad jeg ellers havde Lyst til, og spise Frokost i hendes Hus, hvor jeg ogsaa kunde faa noget Mælk.

Vi tittede derfor ind ad en Bagers Vindue, og efter at jeg havde gjort en Mængde Forslag om at købe alle de ufordøjelige Ting, der fandtes i Butikken, og han havde forkastet det ene efter det andet, bestemte vi os til sidst for et rart lille Sigtebrød, som kostede mig tre Pence. Dernæst købte vi hos en Spækhøker et Æg og et Stykke stribet Flæsk, og jeg syntes endda, at jeg fik en god Del Smaapenge tilbage paa min anden blanke Shilling, saa at jeg mente, at London var et meget billigt Sted. Vi gik videre gennem en stærk Støj og Tummel, som forvirrede mit trætte Hoved, og over en Bro, som uden Tvivl var London Broen (jeg tror virkelig, han sagde, at det var den; men jeg sov næsten), indtil vi kom til den gamle Kones Hjem, som var en Del af en Fattigstiftelse, hvad jeg kunde se af en Indskrift paa en Sten over Porten, som sagde, at den var indrettet for fem og tyve fattige Kvinder.

Læreren løftede Klinken op paa en af en Mængde smaa, sorte Døre, der alle saa ens ud, og som alle havde et lille Vindue med smaa Ruder paa Siden og et lignende foroven, og vi gik ind i Huset til en af disse fattige gamle Koner, som sad og pustede til Ilden for at faa en lille Kasserolle

til at koge. Da hun saa Læreren komme ind, lagde hun Pusteren paa sit Knæ og sagde noget, der syntes mig at lyde ligesom: „Min Charley!“ men da hun ogsaa saa mig komme ind, stod hun op, gned sig i Hænderne og gjorde et forvirret Tilløb til at neje.

„Kan De lave denne unge Fyrs Frokost til for ham?“ spurgte Læreren.

„Om jeg kan? Ja, det kan jeg rigtignok.“

„Hvorledes har Mrs. Fibbitson det i Dag?“ spurgte Læreren med et Blik paa en anden gammel Kone, der sad i en stor Lænestol ved Kaminen og saa i den Grad ud som en Bunke Klæder, at jeg endnu i dette Øjeblik er glad over, at jeg ikke af en Fejltagelse satte mig paa hende.

„Aa, kun daarlig,“ sagde Konen. „Det er en af hendes slemme Dage. Dersom Ilden skulde gaa ud, tror jeg saamænd, at hun vilde gaa ud med og aldrig mere komme til Live.“

Da de saa paa hende, saa jeg ogsaa paa hende. Skønt det var varmt i Vejret, lod hun ikke til at have Tanker for andet end Ilden. Jeg fik den Ide, at hun endog var misundelig paa Kasserollen, der stod paa den, og jeg har Grund til at tro, at hun ærgrede sig over, at Ilden blev brugt til at koge mit Æg og riste mit Flæsk; thi jeg saa med mine egne forfærdede Øjne, hvorledes hun en Gang knyttede Næve ad mig, medens disse kulinariske Operationer gik for sig, og ingen anden lagde Mærke til hende. Solen straalede ind igennem det lille Vindue; men hun sad med sin egen Ryg og Ryggen af den store Lænestol imod den, skærmende for Ilden, som om hun omhyggelig vilde holde den varm, i Stedet for at det var den, som skulde holde hende varm, og vogtede over den paa den mest mistroiske Maade. Da min Frokost var færdig, og Ilden igen blev fri, blev hun saa glad, at hun lo højt — og det var en højst umelodisk Latter, maa jeg sige.

Jeg satte mig nu ned til mit Sigtebrød, mit Æg og mit Stykke Flæsk med en Kop Mælk til og gjorde mig rig-

tig til gode. Medens jeg endnu sad og gassede mig, sagde den gamle Kone til Læreren:

„Har De Deres Fløjte med?“

„Ja,“ sagde han.

„Spil engang lidt paa den,“ sagde den gamle Kone overtalende, „aa hvad?“

Læreren stak Haanden ind under sine Frakkeskøder og tog sin Fløjte frem i tre Stykker, som han skruede sammen, og begyndte at blæse. Efter mange Aars Overvejelse er det min uforgribelige Mening, at ingen i Verden har kunnet blæse slettere. Han frembragte de ynkeligste Toner, jeg nogen Sinde har hørt frembringe, det være sig ved naturlige eller kunstige Midler. Jeg ved ikke, hvad det var for Melodier; men de gjorde den Virkning paa mig, at jeg først kom til at tænke paa alle mine Sorger, saa at jeg næppe kunde holde mine Taarer tilbage; derpaa tog de Appetitten fra mig, og til sidst blev jeg saa søvnig, at jeg ikke kunde holde Øjnene aabne. De begynde atter at lukke sig, og jeg begynder at nikke hver Gang, jeg kommer til at tænke derpaa. Jeg ser atter den lille Stue med sit aabne Hjørneskab, sine Stole med de firkantede Rygge, sin stejle lille Vindeltrappe, som fører op til Værelset ovenpaa, og de tre Paafuglefjer, som ere stillede over Kaminhylden — jeg husker, at jeg, da jeg traadte ind, tænkte ved mig selv: Hvad mon Paafuglen vilde have tænkt, dersom den havde vidst, hvad der skulde blive af dens Stads? og jeg nikker og falder i Søvn. Fløjten høres ikke længer, men i dens Sted Vognhjulene, og jeg er paa Rejsen. Vognen støder, jeg vaagner og farer op, og Fløjten er kommen tilbage, og Læreren sidder med Benene over Kors og spiller ynkelig paa den, medens den gamle Kone ser henrykt ud. Saa forsvinder hun, og han forsvinder, og alt forsvinder, og der er ingen Fløjte, ingen Lærer, ingen David Copperfield, slet intet andet end dyb Søvn.

Jeg drømte, at den gamle Kone, som i sin henrykte Beundring havde nærmet sig ham, bøjede sig over Ryggen

af hans Stol og tog ham kærlig om Halsen, hvorved hans Spil afbrødes for et Øjeblik. Jeg var i en Mellemtilstand mellem Soven og Vaagen, enten den Gang eller straks efter; thi da han begyndte igen, saa og hørte jeg den gamle Kone spørge Mrs. Fibbitson, om det ikke var dejligt (hvormed hun mente Fløjtespillet), hvortil Mrs. Fibbitson svarede: „Jo vist, jo vist!“ og nikkede til Ilden, og jeg er overbevist om, at hun gav den Æren for hele Forestillingen.

Efter at jeg havde blundet en god Stund, skruede Læreren sin Fløjte fra hinanden, gemte den og gik bort med mig. Vi traf snart Diligencen og satte os oven paa den; men jeg var saa søvndrukken, at da vi holdt undervejs for at tage endnu en Passager paa, satte de mig indeni, hvor der ingen var, og hvor jeg sov trygt, indtil jeg mærkede, at Vognen kørte i Skridtgang op ad en stejl Bakke mellem grønne Blade. Straks efter standsede den og havde naaet sit Bestemmelsessted.

En kort Vandring bragte Læreren og mig til Salem House, der var omgiven af en høj Mur og saa meget dødt ud. Oven over en Dør i Muren var et Bræt, hvorpaa der stod SALEM HOUSE, og gennem et Gitter i Døren bleve vi inspicerede af et surt Ansigt, mens vi ringede paa Klokken. Da Døren var bleven lukket op, saa jeg, at det tilhørte en svær Mand med en Tyrehals, et Træben, fremstaaende Tindinger og Haaret klippet ganske kort over hele Hovedet.

„Den ny Dreng,“ sagde Læreren.

Manden mønstrede mig fra øverst til nederst — det varede ikke længe, da jeg ikke var synderlig lang — lukkede Døren efter os og tog Nøglen af. Medens vi gik op til Huset under nogle mørke, tunge Træer, raabte han efter min Vejviser: „Halløj!“

Vi saa os om, og han stod i Døren til det lille Hus, hvor han boede, med et Par Støvler i Haanden.

„Hejda! Skoflikkeren har været her, mens De var ude, Mr. Mell, og sagde, at han ikke kunde lappe dem mere.

Han sagde, at der ikke var en Stump tilbage af den oprindelige Støvle, og undrede sig over, at De kunde tro det.“

Med disse Ord kastede han Støvlerne hen til Mell, som gik tilbage for at samle dem op og saa meget mismodig paa dem. Jeg lagde da for første Gang Mærke til, at de Støvler, han havde paa, vare meget medtagne, og at hans Strømpe netop var lige ved at bryde frem et Sted ligesom en Blomsterknop.

Salem House var en firkantet, grundmuret Bygning med Fløje og havde et øde og tomt Udseende. Der herskede en saadan Dødsstilhed overalt, saa at jeg sagde til Mell, at Drengene nok vare ude. Han syntes at blive forundret over, at jeg ikke vidste, at det var Ferietid. Alle Drengene vare rejste hjem; Ejeren Mr. Creakle var tagen paa Landet tillige med Mrs. og Miss Creakle, og jeg var bleven sendt til Skolen i Ferien til Straf for min slette Opførsel, hvad han altsammen fortalte mig undervejs.

Jeg stirrede paa Skolestuen, hvori han førte mig ind, som det mest øde og forladte Sted, jeg nogen Sinde havde set. Jeg ser den endnu. Det var et langt Værelse med tre lange Rækker Skoleborde og seks Rækker Bænke og Knager rundt omkring til Hatte og Tavler. Stumper af gamle Skrivebøger ligge strøede omkring paa det snavsede Gulv. Nogle Oldenborrehuse, lavede af det samme Materiale, staa hist og her omkring paa Bordene. To smaa, ulykkelige hvide Mus, som deres Ejermand har ladet blive tilbage, løbe op og ned i et ildelugtende Bur af Pap og Staaltraad og spejde med deres røde Øjne i alle Krogene efter noget at æde. En Fugl i et Bur, der kun er lidt større end den selv, fremtvinger af og til en tungsindig Lyd ved at hoppe op paa sin Pind eller ved at hoppe ned igen; men den hverken synger eller kvidrer. Der er en underlig, usund Lugt i Stuen ligesom af skimlede Klæder, søde Æbler, der trænge til at luftes, og raadne Bøger. Der kunde ikke godt have været stænket mere Blæk omkring, dersom den havde været uden Tag lige fra første Færd, og der var regnet,

snet, haglet og blæst Blæk ned fra Himlen i den, hele Aaret rundt.

Medens Mell var borte for at bringe sine kasserede Støvler ovenpaa, gik jeg ganske sagte op i den øverste Ende af Stuen. Pludselig opdagede jeg paa Katederet en Plakat af Pap, hvorpaa var skrevet: „Tag dig i Agt for ham! Han bider.“

Jeg sprang straks op paa Katederet af Frygt for, at der i det mindste maatte være en stor Hund underneden; men skønt jeg saa mig rundt omkring med spejdende Øjne, kunde jeg ikke se noget til den. Imidlertid kom Mell tilbage og spurgte, hvad jeg havde der at gøre.

„Om Forladelse, jeg ser bare efter Hunden.“

„Hunden?“ sagde han. „Hvilken Hund?“

„Er det ikke en Hund?“

„Hvad er ikke en Hund?“

„Det, man skal tage sig i Agt for; det, som bider.“

„Nej, Copperfield,“ sagde han alvorlig, „det er ingen Hund, det er en Dreng. Det er blevet mig paalagt at give dig denne Plakat paa Ryggen. Det gør mig ondt at skulle begynde saaledes med dig; men jeg maa gøre det.“

Dermed bandt han mig Plakaten, der var nok saa net indrettet til dette Øjemed, paa Skuldrene ligesom en Randsel, og hvorhen jeg saa for Fremtiden gik, havde jeg den Trøst at føre den med.

Ingen kan forestille sig, hvad jeg led over denne Plakat. Enten Folk kunde se mig eller ikke, bildte jeg mig stadig ind, at nogen læste den. Det hjalp ikke, at jeg vendte mig om og ikke fandt nogen; thi der, hvor min Ryg var, troede jeg altid, at der var nogen. Den grusomme Mand med Træbenet forøgede mine Lidelser. Han havde Kommandoen i Gaarden, og hver Gang han saa mig læne mig mod et Træ, en Mur eller mod Huset, brølede han med forfærdelig Røst: „Hejda! du der, Copperfield! Vis det Skilt tydelig, ellers melder jeg dig.“ Legepladsen var en aaben, grusbelagt Gaard, der stødte op til hele Bagsiden af Stue-

huset og til alle Udbygningerne, og jeg vidste, at Tjenestefolkene læste Plakaten, og at Slagteren læste den, og at Bageren læste den, at, kort sagt, enhver, som kom til Huset eller gik derfra om Morgenen paa den Tid, hvor jeg havde Ordre til at spadsere der, læste, at man skulde tage sig i Agt for mig, da jeg bed. Jeg husker, at jeg begyndte at blive bange for mig selv som for en Slags vild Dreng, der virkelig bed.

Paa denne Legeplads fandtes en gammel Dør, som Drenge havde for Skik at skære deres Navne i, og den var hel fuld af slige Indskrifter. I min Gru for Feriens Udløb og deres Tilbagekomst kunde jeg ikke læse nogen Drengs Navn uden at spørge mig selv om, i hvilken Tone og med hvilket Eftertryk han vilde læse: „Tag dig i Agt for ham! Han bider.“ Der var een Dreng, som havde skaaret sit Navn, J. Steerforth, meget dybt og meget ofte, og han, tænkte jeg, vilde læse det med stærk Stemme og derpaa rykke mig i Haaret. Der var en anden Dreng, Tommy Traddles, som jeg frygtede for vilde gøre Løjer med det og lade, som om han var gyselig bange for mig. Der var en tredje Dreng, George Demple, som jeg tænkte vilde synge det ud. Jeg lille spinkle Stakkel har staaet og stirret paa den Dør, indtil jeg syntes at høre Ejermændene af alle disse Navne — der var den Gang fem og fyrretyve Drenge i Skolen, sagde Mell — lyse mig i Ban og hver paa sin Vis at raabe: „Tag dig i Agt for ham! Han bider.“

Saaledes gik det mig ogsaa, naar jeg saa paa Skolebordene og Bænkene, og naar jeg paa Vejen til min egen Seng, eller naar jeg laa i den, skottede til de lange Rækker af tomme Senge. Jeg kan huske, at jeg den ene Nat efter den anden drømte, at jeg var sammen med min Moder ligesom i gamle Dage, eller at jeg skulde i Selskab hos Peggottys eller kørte uden paa Diligencen eller atter spiste til Middag med min ulykkelige Ven Opvarteren, og ved enhver af disse Lejligheder fik Folk til at skrige og gøre store

Øjne ved den ulykkelige Opdagelse, at jeg ikke havde andet paa end min lille Natskjorte og Plakaten.

Under min ensformige Levemaade og min stadige Frygt for Skoleaarets Begyndelse var det en utaalelig Plage. Jeg havde hver Dag lange Lektier at gennemgaa hos Mell; men jeg blev færdig med dem, thi der var ingen Mr. og ingen Miss Murdstone til Stede, og jeg skilte mig meget ordentlig fra dem. Førend jeg begyndte paa dem, og naar jeg var færdig med dem, spadserede jeg omkring under Opsigt af Manden med Træbenet. Hvor levende mindes jeg ikke Fugtigheden i Huset, de grønne, revnede Fliser i Gaarden, en gammel, utæt Vandtønde og de afblegede Stammer af nogle af de barske Træer, der syntes at være blevne mere gennempiskede af Regnen end andre Træer og at have blomstret mindre i Solen! Klokken eet spiste vi, Mell og jeg, i den øverste Ende af en lang, øde Spisesal, der var fuld af Fyrreborde og lugtede af Fedt. Derpaa læste vi igen, til vi fik Te, som Mell drak af en blaa Tekop, og jeg af et Tinkrus. Hele Dagen og lige til Klokken syv eller otte om Aftenen arbejdede Mell flittig ved sin egen særskilte Pult i Skolestuen med Pen, Blæk, Lineal, Bøger og Skrivpapir, idet han (som jeg opdagede) opgjorde Regningerne for det sidste Halvaar. Naar han havde gemt sine Ting om Aftenen, tog han sin Fløjte og gav sig til at blæse saaledes, at jeg næsten troede, at han efterhaanden vilde blæse sig selv ind ad Blæsehullet og dunste bort gennem Klapperne.

Jeg ser mig selv sidde i den svagt oplyste Stue med Haanden under Kinden, lyttende til Mells triste Toner og læsende paa mine Lektier til den næste Dag. Jeg ser mig selv, med mine Bøger lukkede, stadig lytte til Mells Toner, medens jeg tænker paa, hvorledes det plejede at være hjemme, og hvorledes Blæsten tudede hen over Yarmouth Fælled, og føler mig modløs og forladt. Jeg ser mig selv gaa i Seng igennem de tomme Værelser og sidde paa Sengekanten, længselsfuld efter et Trøstens Ord fra Peggotty. Jeg ser mig selv gaa ned ad Trappen om Morgenen og

gennem et langt, skummelt Trappevindue kikke efter Skoleklokken, som hang i Gavlen af et Udhus med en Vejrhane ovenover, og jeg gruer for den Tid, da den skal kalde Steerforth og de andre til Arbejde, og for det endnu uhyggeligere Øjeblik, da Manden med Træbenet skal aabne den rustne Port for at indlade den frygtelige Mr. Creakle. Jeg kan ikke tro, at jeg var nogen synderlig farlig Person i nogen af disse Situationer; men i dem alle bar jeg den samme Advarsel paa min Ryg.

Mell talte ikke meget til mig, men var aldrig haard imod mig. Jeg tænker, at vi holdt hinanden med Selskab uden at tale. Jeg har glemt at fortælle, at han undertiden kunde tale til sig selv og grine og knytte Næven og skære Tænder og rykke sig selv i Haaret uden synlig Grund. Disse Ejendommeligheder forskrækkede mig i Begyndelsen; men jeg blev snart vant til dem.

Sjette Kapitel.

Jeg udvider min Bekendtskabskreds.

Da jeg havde ført dette Liv en Maaneds Tid, begyndte Manden med Træbenet at humpe omkring med en Kost og en Spand Vand, hvoraf jeg sluttede, at der blev truffet Forberedelser til at modtage Mr. Creakle og Drengene. Jeg tog ikke fejl; Kosten kom snart ind i Skolestuen og drev Mell og mig ud, og i nogle Dage maatte vi indrette os, som vi bedst kunde; men vi vare stadig i Vejen for nogle unge Piger, som kun sjælden havde vist sig før, og vare idelig midt i Støvet, saa at jeg næsten nøs lige saa meget, som om Salem House havde været en stor Snustobaksdaase.

En Dag sagde Mell til mig, at Mr. Creakle vilde komme om Aftenen. Om Aftenen efter Tetid hørte jeg, at han var

kommen. Før Sengetid lod Manden med Træbenet mig vide, at jeg skulde komme op til ham.

Den Del af Huset, som Mr. Creakle boede i, var langt hyggeligere end vor, og han havde en pæn lille Have, som saa helt indbydende ud i Sammenligning med den støvede Legeplads, der var en saadan Ørken i det smaa, at jeg ikke troede, at nogen anden end en Kamel eller Dromedar kunde føle sig hjemme der. Det forekom mig at være en stor Dristighed alene at lægge Mærke til, at Gangen saa hyggelig ud, mens jeg skælvende gik op til Mr. Creakle, og jeg blev saa skamfuld, da jeg kom ind, at jeg næppe saa Mrs. og Miss Creakle, som bægge vare i Dagligstuen, eller noget andet end Mr. Creakle, en tyk Herre med en svær Urkæde og en Bunke Signeter, som sad i en Lænestol med Flaske og Glas foran sig.

„Naa," sagde han, „det er den unge Kavaler, som skal have sine Tænder filede! Drej ham rundt!"

Den træbenede Mand drejede mig rundt for at fremvise Plakaten, og efter at have givet tilstrækkelig Tid til at lade den blive taget i Øjesyn drejede han mig atter om med Ansigtet imod Mr. Creakle, ved hvis Side han stillede sig. Creakles Ansigt var ildrødt, hans Øjne vare smaa og laa dybt inde i Hovedet; han havde tykke Aarer i Panden, en lille Næse og en stor Hage. Han var skallet paa Issen, og nogle tynde Haartjavser, som begyndte at blive graa og saa ud, som de vare vaade, vare børstede op fra hver Tinding, saa at de mødtes paa hans Pande. Men det, der gjorde mest Indtryk paa mig, var, at han ingen Stemme havde, men talte hviskende. Den Anstrengelse, dette kostede ham, eller Bevidstheden om at tale saa sagte, gjorde hans vredladne Ansigt endnu mere vredladent og hans tykke Aarer endnu tykkere, naar han talte, saa at det ikke undrer mig, at dette, naar jeg tænker tilbage, forekom mig som hans væsentligste Ejendommelighed.

„Naa," sagde han, „hvad har De at melde om denne Dreng?"

„Endnu er der ikke noget at sige paa ham," svarede Manden med Træbenet. „Der har ingen Lejlighed været."

Jeg syntes, at det ærgrede Creakle, men derimod ikke Mrs. og Miss Creakle, som jeg nu tog i Øjesyn for første Gang, og som bægge vare magre og stille.

„Kom herhen," sagde Creakle og vinkede ad mig.

„Kom herhen," sagde Manden med Træbenet.

„Jeg har den Fornøjelse at kende din Stedfader," hviskede Creakle og tog mig i Øret; „det er en Hædersmand og en Mand med en fast Karakter. Han kender mig, og jeg kender ham. Kender du mig, hvad?" vedblev han og kneb mig i Øret med spøgefuld Glubskhed.

„Endnu ikke," svarede jeg og veg forskrækket tilbage.

„Endnu ikke, hvad?" gentog Creakle; „men du vil snart komme til det, hvad?"

„Du vil snart komme til det, hvad?" gentog Manden med Træbenet. Jeg fik siden at vide, at han med sin kraftfulde Stemme agerede Tolk for Creakle over for Drengene.

Jeg blev meget bange og sagde, at jeg haabede det. Det forekom mig hele Tiden, som om der var Ild i mit Øre, saa haardt kneb han mig i det.

„Jeg vil sige dig, hvad jeg er," hviskede Creakle og slap det til sidst med et Vrid, som bragte mig Vandet i Øjnene. „Jeg er en Tyrk."

„En Tyrk," gentog Manden med Træbenet.

„Naar jeg siger, at jeg vil gøre noget, saa gør jeg det, og naar jeg siger, jeg vil have noget gjort, saa vil jeg have det gjort."

„Jeg har en bestemt Karakter," vedblev Creakle, „det har jeg. Jeg gør min Pligt, det er, hvad jeg gør. Naar mit eget Kød og Blod" — her saa han paa Mrs. Creakle — „rejser sig imod mig, er det ikke mit Kød og Blod. Jeg forskyder det. Har den Karl," spurgte han Manden med Træbenet, „været her siden?"

„Nej," lød Svaret.

„Nej, han har bedre Forstand; han kender mig. Lad ham holde sig i Afstand," sagde Mr. Creakle, idet han slog i Bordet og saa paa Mrs. Creakle; „for han kender mig. Nu har du ogsaa begyndt at lære mig at kende, min unge Ven, og kan gaa. Før ham bort!"

Jeg var meget glad over at slippe ud; thi baade Mrs. og Miss Creakle tørrede deres Øjne, og jeg var lige saa ilde til Mode for deres, som for min egen Skyld. Men jeg havde en Bøn, som laa mig saa meget paa Hjertet, at jeg ikke kunde bare mig for at sige, skønt jeg undrede mig over mit Mod:

„Med Forlov, Sir —"

Creakle hviskede: „Hm, hvad er det?" og fæstede sine Øjne paa mig, som om han vilde brænde mig op med dem.

„Med Forlov, Sir, maa det ikke være mig tilladt — jeg er meget ulykkelig over, hvad jeg har gjort, Sir — at tage denne Indskrift af, førend Drengene komme tilbage —"

Om det var Creakles Alvor, eller om han kun gjorde det for at gøre mig bange, ved jeg ikke, men han for op fra sin Stol med en saadan Voldsomhed, at jeg flygtede over Hals og Hoved og ikke standsede, førend jeg havde naaet mit Sovekammer. Da jeg mærkede, at jeg ikke blev forfulgt, gik jeg i Seng og laa og rystede over hele Kroppen et Par Timers Tid.

Næste Morgen kom Mr. Sharp tilbage. Sharp var Førstelærer og over Mell. Mell spiste med Drengene, men Sharp ved Creakles Bord. Det var en spinkel, svagelig Herre, syntes jeg, med en stor Næse, og han bar sit Hoved paa den ene Side, som om det var lidt vel tungt for ham. Hans Haar var meget blankt og lokket; men den allerførste Dreng, som kom tilbage, fortalte mig, at det var en Paryk, som var købt brugt, sagde han, og at Sharp hver Lørdag Eftermiddag lod den krølle.

Det var ingen anden end Tommy Traddles, som gav mig denne Oplysning. Han var den første Dreng, som

vendte tilbage, og forestillede sig for mig ved at underrette mig om, at jeg kunde finde hans Navn paa højre Side af Porten ved den øverste Slaa, og da jeg saa sagde „Traddles?“ svarede han „truffet,“ og bad mig derpaa om fuld Forklaring om mig selv og min Familie.

Det var heldigt for mig, at Traddles var den første, som kom tilbage. Han morede sig saadan over min Plakat, at han sparede mig den Ulejlighed at skjule den eller selv at røbe den. Hver Gang der kom en Dreng, stor eller lille, forestillede han mig nemlig straks for ham med de Ord: „Se en Gang, sikke Sjov!“ Det var ogsaa et Held, at de fleste Drenge kom meget modfaldne tilbage og ikke gjorde sig saa lystige over mig, som jeg havde ventet. Nogle af dem dansede rigtignok omkring mig ligesom vilde Indianere, og de fleste kunde ikke modstaa den Fristelse at lade, som om jeg var en Hund, og klappede og strøg mig, for at jeg ikke skulde bide, og sagde: „Læg sig!“ og kaldte mig „Pasop“. Det var naturligvis ærgerligt og kostede mig nogle Taarer; men i det hele taget gik det langt bedre, end jeg havde ventet.

Jeg regnedes imidlertid ikke for rigtig optagen i Skolen, førend Steerforth var kommen. Det var en køn Dreng, der havde Ord for at være meget dygtig, og han var i det mindste fem, seks Aar ældre end jeg. Jeg blev ført frem for ham ligesom for en Dommer under et Skur paa Legepladsen, hvor han undersøgte de nærmere Omstændigheder ved min Straf og behagede at afgive den Kendelse, „at det var en morderlig Skam,“ hvorved han straks vandt mit Hjerte.

„Hvor mange Penge har du, Copperfield?“ sagde han, idet han gik til Side med mig efter at have afgjort min Sag med de ovennævnte Ord.

Jeg svarede, syv Shillings.

„Du gør bedst i at lade mig passe paa dem. Du kan gerne lade være, hvis du ikke har Lyst.“

Jeg skyndte mig med at følge hans venskabelige Vink, aabnede Peggottys Pung og tømte den i hans Haand.

„Har du Lyst til at bruge nogle af dem nu?“ spurgte han.

„Nej mange Tak,“ svarede jeg.

„For du kan gerne,“ sagde Steerforth; „sig kun til.“

„Nej mange Tak,“ gentog jeg.

„Du kunde maaske have Lyst til at spendere et Par Shillings paa en Flaske Ribsvin oppe i Sovesalen? Du hører til min Sovesal, hører jeg.“

Det var rigtignok ikke faldet mig ind før; men jeg sagde ja, det kunde jeg nok have Lyst til.

„Godt! Og saa er jeg vis paa, at du ogsaa gerne vil spendere en Shilling paa Makroner, ikke sandt?“

Jeg svarede ja, det syntes jeg ogsaa nok om.

„Og en Shilling paa Biskuit og en paa Frugt, hvad? Naa, Copperfield, det kan nok være, du giver Partiet!“

Jeg smilte, fordi han smilte, men følte mig dog lidt ilde til Mode.

„Naa, vi maa se at faa det til at slaa til, som det bedst kan. Jeg skal gøre alt, hvad der staar i min Magt for dig. Jeg kan gaa ud, naar jeg vil, og jeg vil smugle Provianten ind.“ Med disse Ord stak han Pengene i Lommen og bad mig ikke at være urolig; han skulde nok sørge for at ordne alt paa bedste Maade.

Han holdt ærlig Ord, hvis det ellers kunde kaldes den bedste Maade at bruge mine Penge paa — og ikke snarere, som en hemmelig Stemme tilhviskede mig, den allerværste — thi jeg frygtede for, at det var det samme som at sætte min Moders to halve Kroner over Styr til ingen Nytte — skønt jeg havde beholdt Papiret, hvori de havde været indsvøbte, hvilket var en kostbar Skat. Da vi vare komne ovenpaa for at gaa i Seng, tog han frem, hvad han havde købt for alle mine syv Shillings, og lagde det paa min Seng i Maaneskinnet med de Ord:

„Se her, lille Copperfield, er det ikke et kongeligt Traktement?“

I min Alder kunde jeg ikke tænke paa at præsidere ved Festmaaltidet, naar han var til Stede; min Haand rystede alene ved Tanken derom. Jeg bad ham vise mig den Godhed at indtage Forsædet, og da mit Ønske understøttedes af de andre Drenge, samtykkede han og satte sig paa min Hovedpude, hvor han fordelte Levnedsmidlerne — fuldkommen upartisk, det maa jeg tilstaa — og udskænkede Ribsvinen i et lille Glas uden Fod. Jeg selv sad paa hans venstre Haand, og de andre vare fordelte omkring os paa Sengene eller paa Gulvet.

Hvor godt husker jeg ikke, hvorledes vi sad der og talte hviskende eller rettere sagt, hvorledes de talte, og jeg hørte ærbødig til; hvorledes Maaneskinnet trængte et kort Stykke ind i Salen og malede et blegt Vindue paa Gulvet, medens de fleste af os sad i Mørke, undtagen naar Steerforth tændte en Svovlstik, som udbredte et blaat Skær over os, der straks forsvandt! En gaadefuld Følelse, der havde sin Grund i Mørket, det hemmelige Gilde og den hviskende Tone, hvori alting blev sagt, paakommer mig atter, og jeg lytter efter alt det, de fortælle mig, i en uklar, højtidelig og andagtsfuld Stemning, som bringer mig til at glæde mig over, at de alle ere mig saa nær, og gør mig bange (skønt jeg lader, som om jeg ler), naar Traddles foregiver at se et Spøgelse i Krogen.

Jeg hørte en hel Del om Skolen og alt, hvad der vedkom den. Jeg hørte, at Creakle med god Grund havde gjort Krav paa at kaldes en Tyrk; han var en streng og haard Lærer, slog omkring sig hver eneste Dag til højre og venstre og huggede ind paa Drengene som en Dragon. Selv kunde han intet andet end prygle, da han var mere uvidende, sagde Steerforth, end den nederste Dreng i Skolen; for en Del Aar siden havde han drevet en lille Humlehandel; men efter at han havde spillet Fallit og sat sin Kones Penge til, havde han givet sig til at være Skolemester.

Jeg hørte, at Manden med Træbenet, hvis Navn var Tungay, var en ondskabsfuld Bandit, som tidligere havde

gaaet til Haande ved Humlehandelen, men var kommen ind i Skolefaget tillige med Creakle, formodentlig fordi han havde brækket sit Ben i hans Tjeneste og havde haft en hel Del Kæltringestreger for sammen med ham. Jeg hørte, at Tungay ansaa hele Instituttet, Lærere og Drenge, med Undtagelse af Creakle, for sine naturlige Fjender, og at han satte sin eneste Glæde her i Livet i at være tvær og ondskabsfuld. Jeg hørte, at Creakle havde en Søn, der ikke havde været Tungays Ven og, medens han underviste i Skolen, engang havde gaaet i Rette med sin Fader, da denne gik alt for skrapt til Værks, og desuden mentes at have gjort Indsigelser mod den Maade, hvorpaa hans Fader opførte sig mod hans Moder. Jeg hørte, at Mr. Creakle paa Grund heraf havde kastet ham paa Døren, og at det siden den Tid havde staaet daarlig til med Mrs. og Miss Creakle.

Men det forunderligste, jeg hørte om Creakle, var, at der var en Dreng i Skolen, paa hvem han aldrig vovede at lægge Haand, og denne Dreng var Steerforth. Steerforth stadfæstede selv dette og sagde, at han gad se ham gøre det. Da en sagtmodig Dreng spurgte ham, hvorledes han da vilde bære sig ad, dersom han saa ham gøre det, tændte han en Svovlstik for at udbrede et Lysskær over sit Ansigt og sagde, at han vilde begynde med at slaa ham for Panden med Blækdunken, som altid stod paa Kaminhylden. Vi sad nogen Tid aandeløse i Mørket.

Jeg hørte, at Sharp og Mell bægge skulde være usselt lønnede, og at Sharp, naar der var varmt og koldt Kød paa Middagsbordet hos Mr. Creakle, altid ventedes at ville sige, at han foretrak det kolde. Ogsaa dette stadfæstede Steerforth, som var den eneste Kostgænger, der spiste med Familien. Jeg hørte, at Sharps Paryk ikke passede ham, og at han ikke skulde være saa „storagtig“ — nogle sagde endog „storsnudet“ — af den, da man tydelig kunde se hans eget røde Haar bagtil.

Jeg hørte, at en Dreng, en Søn af en Kulhandler, gik

i Skolen som Betaling for Kulregningen og derfor kaldtes „Bytte- eller Tuskhandel“ — et Navn, der var laant fra Regnebogen som et Udtryk for dette Arrangement. Jeg hørte, at Bordøllet var et sandt Optrækkeri over for Forældrene og Buddingen et ligefremt Bedrageri. Jeg hørte, at hele Skolen mente, at Miss Creakle var forelsket i Steerforth, og jeg kan ikke nægte, at jeg fandt det meget rimeligt, naar jeg tænkte paa hans smukke Stemme, vakre Ansigt, utvungne Væsen og krøllede Haar. Jeg hørte, at Mell ikke var saa slem endda, men ikke havde en Shilling tilovers, og at der ingen Tvivl var om, at hans Moder var saa fattig som Lasarus. Da tænkte jeg paa min Frokost og det, der havde lydt som: „Min Charley!“ men det glæder mig at kunne huske, at jeg tav som en Mur derom.

Fortællingerne om alt dette og en hel Del mere varede en god Stund efter Festmaaltidet. De fleste af Gæsterne vare gaaede i Seng, saa snart Spisningen og Drikningen vare forbi, og vi, som vare blevne siddende halvt afklædte for at hviske og lytte, gik til sidst ogsaa i Seng.

„God Nat, lille Copperfield,“ sagde Steerforth; „jeg skal tage mig af dig.“

„Det er smukt af Dem,“ svarede jeg taknemmelig.

„Har du ingen Søster?“ spurgte Steerforth gabende.

„Nej,“ svarede jeg.

„Det er Skade,“ sagde Steerforth; „havde du haft en, havde det sagtens været et kønt, bly lille Pigebarn med blaa Øjne. Jeg vilde gerne have gjort hendes Bekendtskab. God Nat, lille Copperfield.“

Jeg tænkte meget paa ham, efter at jeg havde lagt mig, og jeg rejste mig op, husker jeg, for at se paa ham, saaledes som han laa med sit smukke Ansigt vendt opad og Hovedet hvilende skødesløst paa den ene Arm. Han var en mægtig Person i mine Øjne. Det var naturligvis Grunden, hvorfor mine Tanker sysselsatte sig saa meget med ham. Ingen tilsløret Fremtid skuede ned paa ham

ved Maanens Straaler. Der var intet skyggeagtigt Billede af hans Fjed i den Have, hvori jeg hele Natten drømte, at jeg spadserede.

Syvende Kapitel.

Mit første Semester i Salem House.

Næste Dag begyndte Skolen for Alvor. Det gjorde et dybt Indtryk paa mig, husker jeg, at Larmen af de mange Stemmer pludselig afløstes af Dødsstilhed, da Creakle kom ind efter Frokosten og blev staaende i Døren og saa paa os, ligesom en Kæmpe i en Æventyrbog, der ser paa sine Fanger.

Tungay stod ved Siden af Creakle. Han havde ingen Grund, syntes jeg, til saa voldsomt at raabe: „Stille!“ thi Drengene vare alle maalløse og ubevægelige.

Vi saa Creakle og hørte Tungay tale, som følger:

„Naa, Drenge, det er et nyt Semester. Pas paa, hvorledes I opføre jer i det ny Halvaar. Jeg vil raade jer at lade det gaa lidt muntert med Lektierne, for ellers skal jeg muntre jer med Stokken. Jeg lægger ikke Fingren imellem. I skal faa nogle Stryg, som I kan have godt af længe. Og nu til Arbejde, alle Mand!“

Da den frygtelige Indledning var forbi, og Tungay var humpet ud, kom Creakle hen, hvor jeg sad, og sagde, at dersom jeg havde gode Tænder, vare hans ikke mindre gode. Derpaa viste han mig Spanskrøret og spurgte, hvad jeg syntes om den Tand? Om det var en skarp Tand? Om det var en dobbelt Tand? Om jeg troede, den kunde bide, hvad? Ved hvert Spørgsmaal gav han mig et saadant Rap, at jeg vred og vaandede mig. Jeg blev saaledes meget snart optagen i Salem Houses Ridderskab, som Steerforth sagde, og kom ogsaa meget snart til at græde.

Dermed vil jeg ikke sige, at jeg var den eneste, som hædredes med disse Udmærkelsestegn. Tværtimod, en stor Del af Drengene, især af de smaa, hjemsøgtes med lignende Opmærksomheder, naar Creakle gjorde sin Runde gennem Klassen. Det halve Institut græd og jamrede sig, førend Dagens Arbejde var forbi, det tør jeg virkelig sige uden at faa Skyld for Overdrivelse.

Jeg tror næppe, at der nogen Sinde har været et Menneske, som har syntes saa godt om sin Livsstilling som Creakle. Han fandt samme Glæde ved at prygle løs paa Drengene, som en anden føler ved at tilfredsstille en glubende Appetit. Jeg er vis paa, at han især ikke kunde modstaa nogen Dreng med tykke Kinder; den Slags Drenge havde en Tillokkelse for ham, som gjorde ham ganske urolig, indtil han fik dem tilbørlig mærket og bearbejdet. Jeg var selv tykkindet og kan tale med af Erfaring. Hver Gang jeg nu tænker paa den Karl, begynder mit Blod at koge med den uegennyttige Harme, jeg vilde føle, dersom jeg kunde have vidst alting om ham, uden nogen Sinde at have været i hans Magt; men det koger over, fordi jeg ved, at han var et uvidende Uhyre, der ikke havde mere Ret til sin ansvarsfulde Post end til at være Øverstkommanderende i Hæren eller Flaaden.

Hvor ydmygt bøjede ikke vi smaa stakkels Syndere Knæ for denne ubarmhjertige Afgud! Hvilken Indtrædelse i Livet forekommer det mig ikke nu, naar jeg tænker tilbage, at være saa krybende og slaviske mod en Mand med hans Evner og Adkomst!

Her sidder jeg atter ved Skolebordet og vogter paa hans Øje, vogter paa det i al Ydmyghed, medens han linierer en Skrivebog for et andet Offer, hvis Hænder nylig ere blevne daskede med samme Lineal, og som søger at gnide Smerten bort med et Lommetørklæde. Jeg har nok at gøre. Jeg iagttager ikke hans Øje af Ørkesløshed; men fordi jeg uimodstaaelig tiltrækkes af det i ængstelig Spænding efter at vide, hvad han nu vil gøre, og om det vil blive min

eller en andens Tur at lide. En Række smaa Drenge ved Siden af mig følge hans Blikke med samme Interesse. Jeg tror, han ved det, skønt han giver sig Mine af det modsatte. Han gør en skrækkelig Mund, mens han linierer, og nu lader han sit Øje glide ned ad vor Række, og vi lade alle Hovedet synke ned over vore Bøger og skælve. Straks efter stirre vi igen paa ham. En ulykkelig Synder, der er bleven funden skyldig i en Regnefejl, nærmer sig paa hans Bud. Forbryderen fremstammer en Undskyldning og lover at gøre det bedre næste Gang. Creakle gør sig lystig over ham, førend han prygler ham, og vi le deraf, vi smaa Stakler, medens vi blive askegraa i Ansigtet, og Hjertet synker ned i vore Støvler.

Her sidder jeg atter ved Skolebordet en lummer Sommereftermiddag. Det surrer og brummer om Ørene paa mig, som om Drengene vare lige saa mange Spyfluer. Jeg har en trykkende Følelse af det lunkne Fedt paa Kødet, vi have spist for et Par Timer siden, og mit Hoved er saa tungt som Bly. Jeg vilde give alt i Verden for at turde sove. Jeg sidder med Øjet fæstet paa Creakle og blinker ad ham ligesom en Ugleunge; naar Søvnen overvælder mig en Minut, ser jeg ham dog stadig i min Døs i Færd med at liniere, indtil han lister sig bag paa mig og vækker mig ved en rød Strime ned ad min Ryg.

Nu er jeg ude paa Legepladsen, og mit Øje er stadig fortryllet af ham, skønt jeg ikke kan se ham. Det Vindue, i Nærheden af hvilket jeg ved, han spiser sin Middagsmad, træder i hans Sted, og jeg vogter paa det. Viser han sit Aasyn tæt ved det, faar mit et bønfaldende og underdanigt Udtryk. Ser han ud gennem Ruden, standser den raskeste Dreng midt i et Raab eller Hyl og bliver rolig. En Dag slaar Traddles, som altid kommer galt af Sted, dette Vindue i Stykker med en Bold. Den Rædsel, jeg følte ved at se det og ved at tænke paa, at Bolden havde ramt Creakles hellige Hoved, bringer mig endnu i dette Øjeblik til at gyse.

Stakkels Traddles! I en snæver, himmelblaa Dragt,

der gav hans Arme og Ben Udseende af Kødpølser, var han den lystigste og ulyksaligste af alle Drengene. Han fik altid Prygl og vilde altid skrive til sin Farbroder derom, men gjorde det aldrig. Naar han havde støttet sit Hoved paa Bordet en kort Tid, blev han atter munter og begyndte at le og overmale sin Tavle med Benrade, førend hans Øjne vare rigtig tørre. I Begyndelsen kunde jeg ikke fatte, hvilken Trøst Traddles kunde finde i at tegne Benrade, og holdt ham i nogen Tid for en Slags Eremit, der ved disse Sindbilleder paa Døden mindede sig selv om, at Prygleriet ikke kunde vare evigt. Men jeg tror, at han kun gjorde det, fordi de vare saa lette og ingen Ansigtstræk havde nødig.

Det var en grundhæderlig Fyr, den samme Traddles, og han holdt det for en hellig Pligt for Drengene at holde sammen. Han maatte bøde derfor ved flere Lejligheder og især een Gang, da Steerforth havde let i Kirken, men Klokkeren havde troet, at det var Traddles, og førte ham ud. Jeg ser ham endnu gaa bort under Bevogtning og foragtet af Menigheden. Han sagde aldrig, hvem den skyldige var, skønt han maatte undgælde derfor den næste Dag og blev indelukket i saa mange Timer, at hans latinske Ordbog var overmalet af en hel Kirkegaard med Benrade, da han slap ud. Men han fik ogsaa sin Løn. Steerforth sagde, at der intet Lumskeri var ved Traddles, og det mente vi alle var den højeste Ros. Jeg for min Del kunde, skønt jeg var langt mindre kæk end Traddles og langtfra saa gammel, have udstaaet en Del for at vinde en saadan Løn.

At se Steerforth gaa til Kirke foran os med Miss Creakle under Armen, var et Syn, der var værd at se. Jeg fandt ikke, at Miss Creakle kunde maale sig med lille Mille i Skønhed, og jeg elskede hende ikke (jeg turde ikke); men jeg holdt hende for en ualmindelig indtagende ung Dame, som i Fornemhed ikke havde sin lige. Naar Steerforth, iført sine hvide Benklæder, bar hendes Parasol for hende, følte jeg mig stolt af at kende ham og troede, at det var

umuligt andet, end at hun maatte tilbede ham af sit ganske Hjerte. Sharp og Mell vare ogsaa fremragende Personer i mine Øjne; men imod dem var Steerforth, hvad Solen er imod et Par Stjerner.

Steerforth vedblev at tage sig af mig og viste sig som en meget nyttig Ven, da ingen vovede at gøre den noget, som han tog under sine Vinger. Han kunde ikke forsvare mig imod Creakle, som altid var meget streng imod mig; hver Gang jeg var bleven pint, sagde han, at jeg manglede lidt af hans Mod, og at han ikke vilde have taalt det, hvilket jeg opfattede som en Opmuntring og fandt meget smukt af ham. Creakles Strenghed havde een Fordel, men ogsaa kun en eneste. Han mærkede nemlig, at min Plakat var ham i Vejen, naar han gik op eller ned bag ved den Bænk, hvorpaa jeg sad; den blev derfor snart tagen af, og jeg saa den ikke mere.

En tilfældig Omstændighed fæstnede det fortrolige Forhold mellem Steerforth og mig paa en Maade, som opfyldte mig med Stolthed og Glæde, skønt den undertiden ogsaa medførte nogen Ulejlighed. Mens han engang gjorde mig den Ære at tale til mig ude paa Legepladsen, kom jeg tilfældigvis til at sige, at en eller anden Ting lignede noget i Peregrine Pickle. Han sagde intet den Gang; men da jeg vilde gaa i Seng om Aftenen, spurgte han mig, om jeg havde den Bog.

Jeg svarede nej, men forklarede, hvorledes det var gaaet til, at jeg havde læst den og alle de andre Bøger, jeg har nævnt.

„Og du kan huske dem?“ spurgte Steerforth.

„Det kan jeg rigtignok,“ svarede jeg; jeg havde en god Hukommelse og troede, at jeg huskede dem meget godt.

„Saa skal jeg sige dig noget, lille Copperfield. Du skal fortælle mig dem. Jeg kan ikke falde i Søvn om Aftenen og vaagner ofte tidlig om Morgenen. Vi ville gaa dem igennem den ene efter den anden, det bliver ligesom i Tusinde og een Nat.“

Jeg følte mig højlig smigret ved dette Forslag, som vi begyndte at iværksætte samme Aften. Hvorledes jeg mishandlede mine Yndlingsforfattere under min Fortolkning af dem, er jeg ikke i Stand til at sige; men jeg nærede en fast Tro til dem og fortalte paa en ukunstlet, naturlig Maade, og det var Hovedsagen. Der var den Ulempe derved, at jeg ofte var søvnig om Aftenen eller uoplagt til at fortsætte Historien, og da var det et temmelig strengt Stykke Arbejde; men det maatte gøres, da der naturligvis ikke kunde være Tale om at skuffe eller mishage Steerforth. Og om Morgenen, naar jeg var træt og inderlig gerne vilde have hvilet en Times Tid endnu, var det grumme kedeligt at blive vækket ligesom Sultaninde Sheherazade og tvungen til at fortælle en lang Historie, før Morgenklokken ringede; men Steerforth var bestemt, og da han til Gengæld hjalp mig med mine Regnestykker og Stile, og hvad jeg ellers ikke kunde komme ud af, tabte jeg ikke ved denne Overenskomst. Imidlertid bør jeg ikke gøre mig selv Uret. Jeg dreves hverken af nogen egennyttig eller egenkærlig Grund eller af Frygt for ham. Jeg beundrede og elskede ham, og hans Bifald var mig Løn nok; det var mig saa dyrebart, at jeg mindes disse Smaating med Vemod.

Desuden havde Steerforth megen Omtanke og lagde ved een Lejlighed dette for Dagen paa en Maade, der uden Tvivl maa have været noget drillende for stakkels Traddles og de andre. Det Brev, Peggotty havde lovet mig — hvilket kært Brev det var! — kom, førend Halvaaret var blevet mange Uger gammelt, og med det en Kage i en hel Rede af Appelsiner, samt to Flasker Kirsebærvin. Denne Skat lagde jeg pligtskyldigst for Steerforths Fødder og bad ham uddele den.

„Ved du hvad, lille Copperfield,“ sagde han, „Vinen skal gemmes, for at du kan væde din Hals med den, naar du fortæller mig Historier.“

Jeg rødmede ved Tanken herom og bad ham i min Beskedenhed ikke at tænke derpaa. Men han sagde, at han

havde lagt Mærke til, at jeg undertiden var lidt rusten i Halsen, og hver eneste Draabe skulde bruges i det nævnte Øjemed. Vinen blev følgelig lukket inde i hans Kuffert og efterhaanden af ham selv heldt over paa en Lærke og givet mig ind gennem en Pennepose i Proppen, naar han mente, jeg trængte til en Hjertestyrkning. For at gøre den endnu kraftigere, var han undertiden saa venlig at presse noget Appelsinsaft ud i den eller give den en Tilsætning af lidt stødt Ingefær eller et Par Draaber Pebermynte, og skønt jeg ikke vil paastaa, at Smagen forbedredes ved disse Eksperimenter, eller at det var de bedste Mavedraaber, man kunde tage ind paa fastende Hjerte og før Sengetid, drak jeg det dog taknemmelig og paaskønnede i høj Grad hans Opmærksomhed.

Det forekommer mig, at vi vare flere Maaneder om Peregrine og endnu flere om de andre Fortællinger. Maskineriet gik aldrig i Staa af Mangel paa en Historie, saa meget er vist, og Vinen holdt næsten lige saa længe ud som Stoffet. Den stakkels Traddles — jeg kan aldrig tænke paa den Dreng, uden med en underlig Tilbøjelighed til at le med Taarer i mine Øjne — var ligesom en Slags Kor og lod, som om han fik Krampe af Latter over det komiske, og som om han overvældedes af Frygt, naar der forekom noget urovækkende i Fortællingen. Det bragte mig tit ud af Koncepterne. Det var en af hans staaende Vittigheder, at Tænderne klaprede i Munden paa ham, hver Gang Talen var om en Alguazil i Gil Blas's Æventyr, og jeg husker, at da Gil Blas traf sammen med Røverkaptajnen i Madrid, fingerede den ulykkelige Spøgefugl en saadan Rædsel, at Creakle, som gik og luskede ude paa Gangen, hørte det og høvlede ham igennem for uordentlig Opførsel paa Sovesalen.

Alt det romantiske og drømmende, som boede i mig, udvikledes ved denne Fortællen Historier i Mørke, og i saa Henseende har denne Idræt maaske ikke været saa gavnlig for mig; men det, at jeg behandledes som en Slags Legetøj, og Bevidstheden om, at mit Talent kom ud blandt de

andre Drenge og tiltrak mig ikke ringe Opmærksomhed, uagtet jeg var den yngste, opmuntrede mig til Flid. I en Skole, hvor Pryglene er Hovedsagen, er der ikke Udsigt til at lære meget. Jeg tror, at vore Drenge i det hele taget vare de mest uvidende Skoledrenge, der vare til; de bleve plagede og hundsede alt for meget til at kunne lære noget; de kunde lige saa lidt drive det til noget heri, som man ellers kan drive det til noget, naar man hele Livet kæmper med Ulykke og Modgang. Men min Smule Forfængelighed og Steerforths Hjælp drev mig dog fremad, og om jeg end ikke derfor fik færre Prygl, gjorde jeg dog i den Tid, jeg var der, en Undtagelse fra den store Hob, idet jeg efterhaanden opsamlede nogle enkelte Kundskabssmuler.

Jeg havde en god Støtte i Mell, som viste mig en Velvilje, jeg mindes med Taknemmelighed. Det gjorde mig altid ondt at se Steerforth vise ham systematisk Ringeagt og sjælden forsømme en Lejlighed til at saare hans Følelser eller til at faa andre til at gøre det. Dette gjorde mig i lang Tid urolig og det saa meget mere, som jeg snart havde fortalt Steerforth om de to gamle Koner, til hvem Mell havde taget mig med; og jeg var stadig bange for, at Steerforth skulde fortælle det igen og drille ham dermed.

Dengang jeg spiste min Frokost hin første Morgen og til Fløjtens Toner faldt i Søvn i Skyggen af Paafuglefjerene, drømte sikkert ingen af os om, hvilke alvorlige Følger det vilde drage efter sig, at min ubetydelige Person var bleven indført i Fattighuset.

En Dag, da Creakle holdt sig inde paa Grund af Upasselighed, hvilket naturligvis fremkaldte en levende Jubel i hele Skolen, gik det meget larmende til i Formiddagstimerne. Den Glæde og Lettelse, Drengene følte, gjorde det vanskeligt at styre dem, og skønt den frygtede Tungay viste sig nogle Gange og opskrev Navnene paa de værste Syndere, gjorde dette dog intet synderligt Indtryk, da de vare temmelig sikre paa at komme galt af Sted alligevel i Morgen,

hvorledes de saa bar sig ad, hvorfor de sagtens fandt det klogest at more sig i Dag.

Det var egentlig en halv Fridag, eftersom det var Lørdag; men da Støjen nede paa Legepladsen vilde have forstyrret Creakle, og det ikke var godt Spadserevejr, bleve vi holdte i Skolen om Eftermiddagen. Det var den Dag i Ugen, paa hvilken Sharp gik ud for at faa sin Paryk krøllet, og Mell, som altid maatte holde for, ledede derfor Undervisningen.

Kunde jeg forene Forestillingen om en Tyr eller en Bjørn med et saa sagtmodigt Menneske som Mell, vilde jeg ved at mindes hin Eftermiddag, da Støjen var paa sit højeste, tænke mig ham som et af disse Dyr, tirret af tusinde Hunde. Jeg ser ham bøje sit forpinte Hoved, som han støtter paa den knoklede Haand, ned over Katedret og fortvivlet søge at tilendebringe sit brydsomme Arbejde under en Tummel, der kunde have gjort Formanden i Underhuset svimmel. Drenge løb fra og til deres Pladser og legede Kispus med andre Drenge; der var leende Drenge, syngende Drenge, snakkende Drenge, dansende Drenge og hylende Drenge; Drenge, som skrabede med Fødderne, Drenge, som snurrede sig rundt omkring ham og grinede, skar Ansigter og gjorde Nar af ham bag ved ham og lige for hans Øjne, gjorde Nar af hans Fattigdom, hans Støvler, hans Frakke, hans Moder, af alt, hvad der hørte ham til.

„Stille!“ raabte Mell, idet han pludselig stod op og slog i Pulten med Bogen. „Det er umuligt at holde det ud; det er til at blive gal over. Hvor kunne I opføre eder saaledes imod mig?“

Det var min Bog, hvormed han havde slaaet i Pulten, og da jeg stod ved Siden af ham og fulgte hans Blik, medens det gled hen over Klassen, saa jeg alle Drengene standse, idet nogle bleve forundrede, andre halvt forskrækkede og atter andre maaske skamfulde.

Steerforths Plads var i den modsatte Ende af den lange

Sal. Han stod med Ryggen mod Væggen og Hænderne i Lommen og saa paa Mell med spidset Mund, som om han fløjtede.

„Stille, Steerforth!“ sagde Mell.

„Vær De selv stille,“ sagde Steerforth og blev rød. „Hvem taler De til?“

„Sæt Dem ned,“ sagde Mell.

„Sæt De Dem selv ned og pas Dem selv.“

Der hørtes en Fnisen og et svagt Bifald; men Mell var saa bleg, at der straks blev Stilhed.

„Dersom De tror, Steerforth,“ sagde Mell, „at jeg ikke ved, hvilken Indflydelse De har paa alle her“ — han lagde sin Haand paa mit Hoved uden at tænke paa, hvad han gjorde, — „eller at jeg ikke har lagt Mærke til, hvorledes De i Løbet af faa Minutter har opægget de smaa til alle Slags Fornærmelser imod mig, saa tager De fejl.“

„Jeg gør mig ikke den Ulejlighed at tænke det mindste paa Dem,“ sagde Steerforth koldt; „altsaa tager jeg ikke fejl.“

„Og naar De bruger Deres Stilling som Yndling her,“ vedblev Mell med dirrende Læber, „til at fornærme en Gentleman —“

„Hvad for en? Hvor er han?“ sagde Steerforth.

Her raabte en Dreng: „Fy, Steerforth, det er for galt!“ Det var Traddles.

— „Til at fornærme en Mand, der har haft megen Modgang i Livet og aldrig har fornærmet Dem, men vel givet Dem mange Grunde, som De er gammel og klog nok til at fatte, til ikke at haane ham, saa udfører De en lav og lumpen Handling. De kan sætte Dem eller blive staaende, ligesom De vil. Gaa videre, Copperfield.“

„Tøv lidt, lille Copperfield,“ sagde Steerforth, idet han nærmede sig. „Jeg vil sige Dem noget, Mr. Mell, een Gang for alle. Naar De tager Dem den Frihed at kalde mig lav eller lumpen, saa er De en uforskammet Stodder. En Stodder er De altid, ved De nok; men naar De gør det, er De en uforskammet Stodder.“

Jeg ved ikke rigtig, om han vilde til at slaa Mell, eller om Mell vilde til at slaa ham; men jeg saa hele Skolen blive saa stiv, som om den var bleven til Sten, og jeg opdagede, at Creakle stod midt iblandt os med Tungay ved sin Side, og at Mrs. og Miss Creakle saa ind ad Døren, som om de vare bange. Mell sad, med Albuerne paa Pulten og Ansigtet skjult i Hænderne, i nogle Øjeblikke ganske stille.

„Mr. Mell," sagde Creakle, idet han ruskede ham i Armen, og hans Hvisken kunde nu høres saa tydelig, at Tungay ikke havde nødig at gentage hans Ord, „jeg vil ikke haabe, at De har glemt Dem selv?"

„Nej, Sir, nej," svarede Læreren, idet han blottede sit Ansigt og rystede paa Hovedet. „Jeg har tænkt paa mig selv, jeg — nej, Mr. Creakle, jeg har ikke glemt mig selv, jeg har tænkt paa mig selv. Jeg — jeg — vilde ønske, at De havde tænkt paa mig lidt før, Mr. Creakle. Det — det — vilde have været smukkere, mere rigtigt. Det vilde have skaanet mig for adskilligt."

Creakle lagde Haanden paa Tungays Skulder, fik Fødderne op paa Bænken tætved og satte sig paa Pulten. Efter fra denne Trone at have stirret paa Mell, medens denne rystede paa Hovedet og i sin stærkt ophidsede Tilstand gned sig i Hænderne, vendte Creakle sig om mod Steerforth og sagde:

„Naa, siden han ikke vil nedlade sig til at svare mig, saa sig De mig, hvad det er."

Steerforth undveg Spørgsmaalet, idet han haanlig og forbitret saa paa sin Modstander og tav. Jeg kunde ikke engang under dette Ophold lade være at tænke paa, hvor godt han saa ud, og hvor frastødende og simpel Mell tog sig ud i Sammenligning med ham.

„Hvad mente han med at tale om Yndlinge?" sagde Steerforth omsider.

„Yndlinge?" gentog Creakle, medens Aarerne i hans Pande svulmede op. „Hvem har talt om Yndlinge?"

„Det har han," sagde Steerforth.

„Og hvad mente De med det, Sir?" spurgte Creakle, idet han vendte sig forbitret om mod sin Medhjælper.

„Jeg mente, Mr. Creakle," svarede han med dæmpet Stemme, „hvad jeg sagde, at ingen Discipel havde Ret til at bruge sin Stilling som Yndling til at fornedre mig."

„Fornedre Dem?" sagde Creakle. „Nej, vil man bare høre! Men maa jeg tillade mig at spørge Dem, Mr. Hvad — De — nu — hedder," og nu lagde Creakle sine Arme med Spanskrør og det hele over Kors paa Brystet og knyttede sine Bryn saa tæt sammen, at hans smaa Øjne næppe kunde ses, „om De ved at tale om Yndlinge har vist den tilbørlige Agtelse for mig? For mig, Sir, Forstanderen for dette Institut og Deres Foresatte?"

„Det var ikke vel overvejet, Sir, det indrømmer jeg, og jeg havde heller ikke gjort det," sagde Mell, „dersom jeg ikke havde været hidsig."

Nu faldt Steerforth ham i Talen.

„Saa sagde han, at jeg var lav, og saa sagde han, at jeg var lumpen, saa kaldte jeg ham en Stodder. Havde jeg ikke været hidsig, havde jeg maaske ikke kaldt ham en Stodder. Men jeg gjorde det og er rede til at tage Følgerne."

Uden maaske at tænke over, om der ogsaa vilde være Følger at tage, følte jeg mig helt oplivet af denne kække Tale. Den gjorde ogsaa Indtryk paa Drengene; thi der opstod et dæmpet Røre iblandt dem, skønt ingen sagde et Ord.

„Det overrasker mig, Steerforth — skønt Deres Oprigtighed gør Dem Ære," sagde Creakle, „at De har kunnet bruge et saadant Udtryk om nogen, der er Lærer i Salem House."

Steerforth trak paa Smilebaandet.

„Det er intet Svar," sagde Creakle. „Jeg venter mere end det af Dem, Steerforth."

Tog Mell sig frastødende ud i mine Øjne i Sammen-

ligning med den smukke Dreng, saa vilde det være umuligt at sige, hvor frastødende Creakle saa ud.

„Lad ham nægte det, om han kan," sagde Steerforth.

„Nægte, at han er en Stodder, Steerforth?" udbrød Creakle. „Men hvor gaar han da og tigger?"

„Er han ikke selv en Tigger, saa er hans nærmeste Slægtning det," sagde Steerforth; „det kommer ud paa eet."

Han saa paa mig, og Mells Haand klappede mig blidt paa Skulderen. Jeg saa i Vejret med blussende Ansigt og angerfuldt Hjerte; men Mells Øjne vare fæstede paa Steerforth.

„Siden De kræver, at jeg skal retfærdiggøre mig, Mr. Creakle," sagde Steerforth, „saa har jeg ikke andet at sige, end at hans Moder lever af Almisse i et Fattighus."

Mell saa endnu paa ham og klappede mig endnu venlig paa Skulderen, og sagde hviskende ved sig selv, hvis jeg hørte rigtig: „Ja, jeg tænkte det nok."

Creakle vendte sig om mod sin Medhjælper med rynket Pande og paatagen Høflighed.

„De hører, hvad den unge Mand siger, Mr. Mell. Hav den Godhed at gendrive ham i hele Skolens Paahør."

„Han har uimodsigelig Ret," svarede Mell under en Dødsstilhed; „hvad han siger, er sandt."

„Hav da den Godhed offentlig at udtale," sagde Creakle, idet han lagde Hovedet paa den ene Side og lod sine Øjne rulle rundt om i Klassen, „om det nogen Sinde er kommet til min Kundskab før i dette Øjeblik."

„Ikke ligefrem, tror jeg," svarede han.

„Hvad, De ved det ikke!" sagde Creakle.

„Jeg tænker, at De aldrig har regnet mine Omstændigheder for synderlig gode," svarede Medhjælperen. „De ved, hvorledes min Stilling er og altid har været her."

„Naar De taler saaledes, kan jeg ikke tro andet, end at De har været i en aldeles falsk Stilling og holdt dette for en Fattigskole. Mr. Mell, vi maa skilles. Jo før jo heller."

„Helst straks," svarede Mell og rejste sig.

„Som De vil!" sagde Creakle.

„Jeg tager Afsked med Dem, Mr. Creakle, og med eder alle," sagde Mell, idet han saa sig om i Klassen og atter klappede mig blidt paa Skulderen. „Det bedste, jeg kan ønske Dem, James Steerforth, er, at De en Gang maa skamme Dem over Deres Opførsel i Dag. For Øjeblikket ser jeg heller alt andet i Dem end en Ven af mig eller nogen, for hvem jeg føler Deltagelse."

Han lagde endnu en Gang Haanden paa min Skulder, tog sin Fløjte og nogle Bøger ud af Pulten, hvori han lod Nøglen blive siddende til sin Eftermand, og forlod Klassen med sine Sager under Armen. Creakle holdt derpaa gennem Tungay en Tale, hvori han takkede Steerforth, fordi han, skønt maaske vel varmt, havde hævdet Salem Houses Værdighed og Ære, og som han sluttede med at trykke Steerforth i Haanden, medens vi raabte tre Gange Hurra — jeg vidste ikke rigtig hvorfor, men tænkte, det var for Steerforth, og raabte derfor med af alle Kræfter, skønt jeg følte mig ulykkelig til Mode. Derpaa pryglede Creakle Traddles, fordi han havde givet sig til at græde i Stedet for at raabe Hurra, og gik ud af Klassen.

Vi vare nu overladte til os selv og saa meget slukørede paa hverandre. For mit eget Vedkommende følte jeg en saadan Ruelse og Sønderknuselse over den Del, jeg havde i det, der var sket, at intet vilde have kunnet holde mine Taarer tilbage undtagen Frygten for, at Steerforth, som ofte saa paa mig, vilde have holdt det for uvenligt eller, som jeg snarere burde kalde det, for pligtstridigt, dersom jeg havde røbet den Stemning, hvori jeg var. Han var meget vred paa Traddles og sagde, at det glædede ham, at han havde faaet sine Prygl.

Den stakkels Traddles, som var kommen ud over det Stadium at ligge med Hovedet paa Bordet og, som sædvanligt, lettede sit Hjerte ved at tegne Benrade, svarede,

at det brød han sig ikke om; Mr. Mell var bleven mishandlet.

„Hvem har mishandlet ham, din Tøs?“ spurgte Steerforth.

„Det har du.“

„Hvad har jeg da gjort?“ sagde Steerforth.

„Hvad du har gjort? Du har saaret hans Følelse og ødelagt hans Stilling for ham.“

„Hans Følelse!“ gentog Steerforth haanlig. „Hans Følelse kommer sig nok igen, det indestaar jeg for; den er ikke saa ømskindet som din, dit Pibehoved. Og hans Stilling, den var jo herlig, ikke sandt? — Saa tror du maaske ikke, at jeg vil skrive hjem og sørge for, at han faar nogle Penge, din Ærtekælling?“

Vi fandt dette meget ædelt af Steerforth, hvis Moder var en rig Enke, der efter Sigende gjorde alt, hvad han bad hende om. Det glædede os alle overordentlig at se Traddles ydmyget, og vi hævede Steerforth til Skyerne, navnlig da han nedlod sig til at sige os, at det, han havde gjort, havde han gjort udelukkende for vor Skyld.

Men jeg maa tilstaa, at da jeg om Aftenen skulde til at fortælle en Historie i Mørket, syntes Mells gamle Fløjte mere end een Gang at klinge ynkelig i mine Øren, og da Steerforth omsider var bleven ked af at høre paa mig, og jeg havde lagt mig, forekom det mig, at den spillede saa sørgelig, at jeg blev ganske ulykkelig derover.

Jeg glemte ham dog snart over Steerforth, som nok saa flot og uden at bruge Bog overtog nogle af hans Fag, indtil der kom en ny Lærer. Han var fra en Latinskole og han spiste en Dag inde i Dagligstuen for at blive forestillet for Steerforth. Steerforth roste ham meget og fortalte os, at det var en Knub. Uden egentlig at vide, hvad det var for en lærd Grad, der mentes med dette Udtryk, nærede jeg dog megen Agtelse for ham af den Grund og havde ikke mindste Tvivl om hans store Lærdom, skønt

han aldrig gjorde sig den Umage med mig, som Mell havde gjort.

Der forefaldt endnu kun een Tildragelse i dette Halvaar, som gjorde et Indtryk paa mig, der endnu har holdt sig. Det har holdt sig af mange Grunde.

Da vi en Eftermiddag allesammen vare blevne pinte og plagede, saa vi vare helt tummelumske, og Creakle slog om sig til alle Sider, traadte Tungay ind og raabte med sin sædvanlige Tordenrøst: „Fremmede til Copperfield!“

Der veksledes nogle Ord mellem ham og Creakle om, hvem de fremmede vare, og i hvilken Stue de skulde vises ind, hvorpaa jeg fik Befaling til at gaa ned ad Bagtrappen og tage en ren Krave paa, førend jeg indfandt mig i Spisesalen. Jeg adlød med et saadant Hastværk og en saadan Befippelse, at da jeg kom til Stuedøren, og den Tanke opstod hos mig, at det maaske kunde være min Moder — jeg havde lige til dette Øjeblik kun tænkt paa Mr. eller Miss Murdstone — trak jeg min Haand tilbage fra Laasen for at græde ud, førend jeg gik ind.

I Førstningen saa jeg ingen; men da jeg mærkede et Tryk mod Døren, saa jeg om bag ved den, og der stod til min Forbavselse Mr. Peggotty og Ham, som slog ud mod mig med deres Hatte og trykkede hinanden op mod Væggen. Jeg kunde ikke bare mig for at le; men det var langt mere af Glæde over at se dem end over deres Udseende. Vi trykkede hverandre hjertelig i Hænderne og lo og lo, til jeg tog mit Lommetørklæde frem og tørrede mine Øjne.

Mr. Peggotty blev meget urolig ved at se dette og puffede til Ham, for at han skulde sige noget.

„Frisk Mod, lille Davy!“ sagde Ham paa sin generte Maade. „Hvor De dog er bleven stor!“

„Er jeg bleven stor?“ sagde jeg og tørrede mine Øjne. Jeg græd ikke af nogen særlig Grund; men hvorledes det gik til eller ikke, saa kom jeg til at græde ved Synet af gamle Venner.

„Om lille Davy er bleven stor. Det kan nok være!“ sagde Ham.

„Ja, det kan nok være,“ gentog Peggotty.

De fik mig atter til at le ved at le til hinanden, og derpaa lo vi alle tre, indtil jeg igen var nær ved at græde.

„Ved De ikke, hvorledes Moder har det, Mr. Peggotty?“ spurgte jeg; „og min kære, kære gamle Peggotty?“

„Brillant,“ svarede Mr. Peggotty.

„Og lille Mille og Mrs. Gummidge?“

„Brillant,“ svarede Mr. Peggotty.

Nu blev der en Pavse. For at bryde den trak Peggotty to umaadelige Hummere, en vældig Krabbe og en stor Sejldugs Pose med Rejer op af sine Lommer og stablede dem op mellem Hams Arme.

„Ser De,“ sagde han, „da vi vidste, at De holdt af at faa lidt godt til Maden den Gang, De var hjemme hos os, have vi taget os den Frihed at tage disse her med. Mutter har selv kogt dem. Mrs. Gummidge har kogt dem.“

Jeg takkede, og efter at have set paa Ham, der stod med et fjollet Grin uden at gøre noget Forsøg paa at komme ham til Hjælp, sagde Peggotty:

„De maa vide, ser De, at da Vind og Strøm vare med, tog vi med en af vore Yarmouther Luggere over til Gravesend. Min Søster har skrevet Navnet paa dette hersens Sted op for mig og skrevet til mig, at dersom jeg skulde komme til Gravesend, skulde jeg tage over og spørge efter Master Davy og hilse ham fra hende og ønske ham alt godt og sige, at hans Familie havde det brillant. Lille Mille, ser De, hun skriver nok til min Søster, naar jeg nu kommer hjem, at jeg har set Dem, og at De ogsaa havde det brillant, og saa gaar det saadan rundt ligesom en Karrusel.“

Jeg var nødt til at tænke mig lidt om, førend jeg kunde forstaa, hvad hans Mening var med denne Talemaade, som skulde udtrykke, at Hilsenen blev sendt rundt fra den ene til den anden. Derpaa takkede jeg ham og sagde, idet jeg blev helt rød, at lille Mille vel ogsaa havde

forandret sig siden den Tid, vi gik og samlede Stene og Muslingeskaller nede ved Stranden.

„Hun er nu snart en voksen Pige, ja saamænd er hun saa,“ sagde Peggotty. „Spørg kun ham.“

Han mente Ham, som nikkede bifaldende over Posen med Rejerne og straalede af Henrykkelse.

„Sikken et Ansigt hun har!“ sagde Peggotty, medens hans eget skinnede som et Lys.

„Og hvor hun er lærd!“ sagde Ham.

„Og sikken en Skrift!“ sagde Peggotty. „Den er saa sort som Kul og saa stor, at man kan se den langt borte!“

Det var en ren Fornøjelse at se Peggottys Begejstring. Han staar igen for mig med sit djærve, skæggede Ansigt straalende af Kærlighed og Stolthed. Hans ærlige Øjne funkle og tindre, som om der var noget lyst, der rørte sig i deres Dyb. Hans brede Bryst hæver sig af Fryd. Hans kraftige Hænder knytte sig af lutter Ivrighed, og han lægger Eftertryk paa sine Ord med en Arm, der i mine Dværg-Øjne tager sig ud som en Forhammer.

Ham var lige saa ivrig. Jeg er vis paa, at de vilde have sagt meget mere om hende, dersom de ikke pludselig vare blevne undselige for Steerforth, som kom ind og, da han saa mig staa i en Krog og tale med to fremmede, afbrød en Vise, han var ved at synge, og sagde: „Jeg vidste ikke, at du var her, lille Copperfield,“ hvorpaa han vilde til at gaa igen.

Jeg er ikke vis paa, om det var af Stolthed over at have en saadan Ven som Steerforth, eller om det var af Lyst til at forklare ham, hvorledes jeg havde faaet en saadan Ven som Peggotty, at jeg sagde ganske beskedent — du gode Gud, hvorledes kan dog alt dette staa saa levende for mig efter saa lang Tids Forløb! —

„Aa nej, Steerforth, gaa ikke! Det er to Fiskere fra Yarmouth, nogle rare, gode Mennesker, der ere i Slægt

med min Barnepige og ere komne fra Gravesend for at besøge mig.“

„Saa?“ svarede Steerforth. „Det glæder mig at se dem. God Dag, bægge to!“

Der laa en Utvungenhed i hans Væsen, der var muntert og frit uden at være overmodigt, og som jeg endnu tror maa have haft noget daarende ved sig. Jeg tror endnu, at denne Holdning, hans Ungdomsmod, hans indtagende Stemme, hans smukke Ansigt og Legemsskikkelse og en medfødt Tiltrækningskraft, meddelte ham et Trylleri, som det var en helt naturlig Svaghed at give efter for, og som ikke ret mange kunde modstaa. Jeg kunde ikke andet end lægge Mærke til, hvor godt de syntes om ham, og hvorledes de lige straks aabnede deres Hjerter for ham.

„De maa være saa god at lade Dem vide hjemme, Mr. Peggotty,“ sagde jeg, „at Mr. Steerforth er meget god imod mig, og at jeg ikke ved, hvorledes jeg skulde komme ud af det her uden ham.“

„Snak!“ sagde Steerforth og lo. „Det skal De slet ikke sige noget om.“

„Og dersom Mr. Steerforth nogen Sinde kommer til Norfolk, Mr. Peggotty, naar jeg er der,“ sagde jeg, „saa kan De være vis paa, at jeg tager ham med til Yarmouth, dersom han ellers har Lyst dertil, for at han kan faa Deres Hus at se. Du har aldrig set saadant et smukt Hus, Steerforth. Det er lavet af en Baad.“

„Saa passer det godt for saadan en ægte Søulk.“

„Ja, det er rigtigt nok, Sir,“ sagde Ham grinende. „De har Ret, unge Herre. Ja, Master Davy, Herren har Ret. En ægte Søulk! Hør, hør! Ja det er, hvad han er!“

Peggotty var lige saa glad som hans Brodersøn, skønt hans Beskedenhed forbød ham at paaskønne en personlig Kompliment paa en saa højrøstet Maade.

„Mange Tak, Sir,“ sagde han, idet han bukkede og skrabede og halede i Snipperne af sit Halstørklæde. „Jeg passer mit Kram, det er det hele.“

„Mere kan den bedste Mand ikke gøre, Mr. Peggotty," sagde Steerforth.

„Jeg tør vædde, at De selv gør det samme," sagde Peggotty, „og at De gør det til Gavns. Jeg siger Dem saa mange Tak, Sir, for den fine Maade, hvorpaa De har taget imod mig. Jeg forstaar mig ikke paa pæne Manerer; men jeg har et godt Hjertelag, det vil da sige, jeg haaber i det mindste, at jeg har det. Mit Hus er der ikke meget at se ved, men det er ganske til Deres Tjeneste, dersom De en Gang vil følge med Master Davy og se det. Jeg er en rigtig Snegl, er jeg," vedblev han, — han sigtede til, at han var saa langsom til at gaa; thi han havde gjort Mine til at gaa efter hver Sætning, men var hver Gang vendt om igen; „men jeg ønsker Dem bægge to alt mulig godt, og nu far vel!"

Ham gentog denne Hilsen, og vi skiltes meget hjertelig ad. Jeg havde nær ladet mig friste til om Aftenen at fortælle Steerforth om den smukke lille Mille; men jeg generede mig for at nævne hendes Navn og var bange for, at han skulde le mig ud. Jeg husker, at jeg grublede meget over, hvad Peggotty havde sagt om, at hun snart var en voksen Pige; men jeg kom til det Resultat, at det var noget Snak.

Skaldyrene eller „Gnaskeriet," som Peggotty beskedent havde kaldt dem, bar vi hemmelig op paa vort Kammer og holdt et glimrende Maaltid den Aften. Men Traddles slap ikke godt fra det; han var alt for uheldig til at kunne slippe uskadt fra noget, om det saa kun var et Aftensmaaltid. Han blev syg om Natten — helt elendig — fordi han havde spist Krabbe, og efter at være bleven proppet med saadan Masse amerikansk Olie, at Demple, hvis Fader var Læge, sagde, at det var nok til at undergrave en Hests Konstitution, fik han en Dragt Prygl eg seks Kapitler af det græske Testamente, fordi han ikke vilde tilstaa, hvad der var sket.

Resten af Halvaaret staar for mig som en kaotisk Taage, hvor alt løber ud i eet, vor daglige Strid og Kamp,

Sommeren, der svinder, Efteraaret, der kommer; de frostklare Morgener, hvor vi bleve ringede ud af Sengen, og den iskolde Lugt, naar vi i de mørke Aftener atter bleve ringede til Sengs; Klassen, som om Aftenen kun var mat oplyst og daarlig opvarmet og om Morgenen ikke andet end en stor Frysemaskine; Afvekslingen mellem kogt Oksekød og Oksesteg og kogt Lammekød og Lammesteg; Humpler af Smørrebrød, forkrøllede Læsebøger, revnede Tavler, taareplettede Skrivebøger, Stokkeprygl, Haandtager, Haarklipning, regnfulde Søndage, Risgrød og en uren Atmosfære af Blæk, som omgive det hele.

Men jeg husker dog meget godt, hvorledes Ferien, efter i en umaadelig lang Tid at have syntes at være en stillestaaende Plet, begyndte at nærme sig; hvorledes vi fra at regne efter Maaneder gik over til at regne efter Uger og derpaa efter Dage, og hvorledes jeg da blev bange for, at der ikke skulde komme Bud efter mig, og at jeg, da jeg fik at vide, at der var kommet Brev efter mig, og at jeg skulde hjem, havde en uklar Frygt for, at jeg kunde komme til at brække mit Ben forinden, og hvorledes Opbrudsdagen hurtig flyttede sig fra den næstnæste Uge til den næste Uge, denne Uge, i Overmorgen, i Morgen, i Dag, i Aften — indtil jeg sad i Diligencen og kørte hjem.

Jeg fik mangen afbrudt Lur i Diligencen og havde mangen usammenhængende Drøm om alle disse Ting. Men hver Gang jeg vaagnede, var Pladsen uden for Vinduet ikke Legepladsen ved Salem House, og den Lyd, jeg hørte, hidrørte ikke fra, at Creakle bankede Traddles, men fra, at Kusken muntrede Hestene med et Skrald af Pisken.

Ottende Kapitel.

Min Ferie. Især en glad Eftermiddag.

Efter at vi før Daggry vare komne til den Gæstgivergaard, hvor Diligencen holdt, blev jeg vist op paa et pænt lille Værelse med „Delfinen“ malet paa Døren. Jeg frøs meget, uagtet jeg havde faaet en Kop varm Te ved den blussende Kamin nede i Stuen, og jeg var meget glad ved at kunne lægge mig i Delfinens Seng, svøbe Delfinens Tæppe om mig og lægge mig til at sove.

Barkis skulde hente mig om Morgenen Klokken ni. Jeg stod op Klokken otte, lidt svimmel i Hovedet efter den korte Søvn, og var færdig i rette Tid. Han modtog mig aldeles, som om det ikke var fem Minutter, siden vi sidst vare sammen, og som om jeg kun havde været inde i Gæstgivergaarden for at bytte en Sikspence eller saadant noget. Saa snart jeg og min Kuffert vare komne op paa Vognen, og Fragtmanden havde sat sig, tradskede Hesten af Sted med os i sit vante Luntetrav.

„De ser meget rask ud, Mr. Barkis,“ sagde jeg i den Tanke, at det vilde glæde ham at høre det.

Barkis gned Kinden med Opslaget af sit Ærme og saa paa Opslaget, som om han havde ventet at opdage noget af sin blomstrende Farve paa det; men det var den eneste Maade, hvorpaa han takkede for Komplimenten.

„Jeg har udrettet Deres Ærinde, Mr. Barkis,“ sagde jeg; „jeg har skrevet til Peggotty.“

„Ah!“ sagde han; han lod til at være i slet Humør og svarede kort.

„Var det ikke rigtigt, Mr. Barkis?“

„Nej,“ svarede han.

„Ikke det, jeg skrev?“

„Jo, det var maaske rigtigt nok,“ sagde han; „men dermed var det forbi.“

Da jeg ikke forstod, hvad han mente, gentog jeg spørgende: „Dermed var det forbi, Mr. Barkis?“

„Der blev ikke noget deraf,“ forklarede han og skelede til mig. „Der kom intet Svar.“

„De ventede altsaa et Svar, Mr. Barkis?“ sagde jeg og gjorde store Øjne; thi nu gik der et Lys op for mig.

„Naar en Mand siger, han er parat,“ sagde Barkis og vendte atter sit Blik langsomt om mod mig, „er det det samme som at sige, at den Mand venter et Svar, og den Mand har nu siden stadig ventet paa Svar.“

„Har De sagt hende det, Mr. Barkis?“

„N—ej,“ brummede han drævende. „Jeg agter ikke at gaa hen og sige hende det. Jeg har ikke talt ti Ord til hende. Det kan ikke falde mig ind!“

„Vil De da have, at jeg skal gøre det?“

„De kan sige hende, hvad De vil,“ sagde han med endnu et langsomt Øjekast paa mig, „at Barkis venter paa Svar. De kan sige — hvad er hendes Navn?“

„Peggotty.“

„Fornavn eller Efternavn?“ spurgte han.

„Nej, det er ikke hendes Fornavn. Hun hedder Klara.“

Han syntes at finde et umaadeligt Stof til Eftertanke i denne Omstændighed og sad i nogen Tid og grundede og fløjtede.

„Naa,“ tog han omsider til Orde; „De kan sige: „Peggotty, Barkis venter paa Svar.“ Saa siger hun maaske: „Svar? Hvorpaa?“ saa siger De: „Paa det, jeg skrev til Dem.“ „Hvad var det?“ siger hun. „Barkis er parat,“ siger De.“

Dette overordentlig snedige Forslag ledsagede han med et saadant Puf med sin Albue, at jeg fik Sting i Siden. Derpaa sad han og ludede over sin Hest som sædvanlig og talte ikke mere om Sagen; det eneste, han gjorde, var, at han tog et Stykke Kridt og skrev „Klara Peggotty“ inden i Ruffet — aabenbart til sin egen private Efterretning.

Hvilken underlig Følelse det var at rejse hjem, nu da

det ikke var noget Hjem, og at mærke, at alt, hvad mine Øjne faldt paa, mindede mig om det gamle, glade Hjem, der lignede en Drøm, jeg kunde drømme om igen! De Dage, da min Moder og jeg og Peggotty vare alt for hverandre, og der ingen var, som traadte imellem os, fremstod saa vemodig for mig undervejs, at jeg ikke ved, om jeg var glad ved at komme derhen, ikke ved, om jeg ikke hellere var bleven derfra og havde glemt det i Steerforths Selskab. Men nu var jeg een Gang paa Vejen dertil, og snart var jeg ved vort Hus, hvor de nøgne, gamle Ælmetræer vred deres mange Hænder i den triste, kolde Vinterluft, og Stumper af de gamle Raagereder fløj bort med Vinden.

Fragtmanden satte min Kuffert af ved Haveporten. Jeg gik ned ad Stien hen til Huset, skottede op til Vinduerne og frygtede ved hvert Skridt for at se Murdstone eller Miss Murdstone titte ud ad et af dem. Der viste sig imidlertid ingen Ansigter, og da jeg nu havde naaet Huset, traadte jeg ind med sagte, frygtsomme Fjed.

Kun Gud ved, hvilke barnlige Minder der vaktes hos mig, da jeg hørte min Moders Røst i den gamle Dagligstue, idet jeg satte min Fod ind i Forstuen. Hun sang i en dæmpet Tone. Jeg tror, jeg maa have ligget i hendes Arme og hørt hende synge saaledes for mig, medens jeg endnu var et spædt Barn. Melodien kendte jeg ikke, og dog var den saa gammel, at den fyldte mit Hjerte lige til Randen; det var ligesom en Ven, der var vendt tilbage efter en lang Fraværelse.

Paa Grund af den stille, tankefulde Maade, hvorpaa min Moder nynnede sin Sang, troede jeg, hun var ene, og gik sagte ind i Stuen. Hun sad ved Kaminen og havde et lille Barn, hvis spæde Haand hun holdt op mod sin Hals, ved Brystet. Hendes Øjne saa ned mod dets Ansigt, og hun sad og sang for det. Jeg havde for saa vidt Ret i, at hun var ene, da der ikke var nogen anden hos hende.

Jeg talte til hende, og hun for op og udstødte et Skrig; men da hun saa mig, kaldte hun mig sin kære Davy, sin

egen Dreng og gik mig i Møde, knælede paa Gulvet og kyssede mig og lagde mit Hoved til sit Bryst ved Siden af det lille Væsen, som laa der, og førte dets Haand op mod mine Læber.

Gid jeg var død, gid jeg den Gang var død med den Følelse i mit Hjerte! Jeg vilde da have været værdigere til at komme i Himlen, end jeg nogen Sinde har været det.

„Det er din Broder," sagde min Moder og kærtegnede mig. „Davy, min kære Dreng; mit stakkels Barn!" Derpaa kyssede hun mig atter og atter og tog mig om Halsen. Mens hun gjorde dette, kom Peggotty ind, kastede sig ned paa Gulvet og var et Kvarters Tid halvtosset af Glæde over os bægge.

Det lod til, at man ikke havde ventet mig saa snart, da Fragtmanden var kommen langt tidligere, end han plejede, og det lod ligeledes til, at Murdstone og hans Søster vare gaaede ud og ikke kom hjem før om Aftenen. Det havde jeg ikke troet, at vi tre nogen Sinde mere skulde være uforstyrrede sammen, og jeg var for Øjeblikket til Mode, som om de gamle Dage vare vendte tilbage.

Vi spiste til Middag sammen ved Kaminen. Peggotty vilde varte op; men det vilde min Moder ikke tillade og lod hende spise med os. Jeg fik min egen gamle Tallerken med det brune Billede af et Orlogsskib for fulde Sejl, som Peggotty havde gemt et eller andet Sted hele Tiden, medens jeg havde været borte, og ikke vilde have slaaet i Stykker, sagde hun, for hundrede Pund. Og jeg fik mit eget gamle Krus med Davy paa og min egen gamle Gaffel og min egen gamle Kniv, som ikke kunde skære.

Medens vi sad til Bords, syntes jeg, det var en god Lejlighed til at tale med Peggotty om Barkis; men før jeg var færdig med min Meddelelse, begyndte hun at le og holdt Forklædet for Øjnene.

„Peggotty," sagde min Moder, „hvad er det?"

Peggotty lo endnu mere og holdt Forklædet tættere

sammen omkring sit Ansigt, da min Moder søgte at trække det til Side, og sad ligesom med Hovedet i en Sæk.

„Hvad gaar der af dig, din Nar?“ spurgte min Moder leende.

„Aa, det tossede Mandfolk,“ sagde Peggotty, „han vil gifte sig med mig.“

„Vilde det da ikke være et meget godt Parti for dig?“ spurgte min Moder.

„Aa, det ved jeg ikke,“ svarede Peggotty. „Tal ikke til mig derom. Jeg vilde ikke have ham, om han saa var forgyldt, og jeg vil heller ikke have nogen anden.“

„Men hvorfor siger du ham det da ikke, din Tosse?“

„Sige ham det?“ gentog Peggotty og tittede ud fra Forklædet. „Han har jo ikke talt et Ord til mig derom. Nej, han har bedre Forstand. Dersom han var saa uforskammet at sige et eneste Ord til mig, skulde han faa en Lussing!“

Hendes eget Ansigt var aldeles rødt; men hun skjulte det kun igen et Øjeblik, naar hun blev overfalden af en voldsom Latter, og efter to, tre saadanne Anfald tog hun igen fat paa sin Middagsmad. Jeg lagde Mærke til, at skønt min Moder smilte, da Peggotty saa paa hende, blev hun dog mere alvorlig og tankefuld. Jeg havde straks set, at hun havde forandret sig. Hendes Ansigt var endnu meget smukt; men det saa sørgmodigt og alt for svageligt ud, og hendes Haand var saa mager og hvid, at den næsten syntes mig gennemsigtig. Men der var ogsaa en anden Forandring; det var i hendes Væsen, som var ængsteligt og uroligt. Til sidst sagde hun, idet hun udstrakte sin Haand og lagde den kærlig paa sin gamle Piges:

„Kære Peggotty, du vil da vel ikke gifte dig?“

„Jeg, Frue?“ svarede Peggotty med opspilede Øjne. „Gud velsigne Dem, nej!“

„I det mindste ikke endnu?“ vedblev min Moder ømt.

„Aldrig!“ udbrød Peggotty.

Min Moder tog hendes Haand: „Forlad mig ikke, Peg-

gotty. Bliv hos mig. Det vil maaske ikke vare saa længe. Hvorledes skulde jeg vel bære mig ad uden dig?“

„Jeg forlade Dem, kære Frue? Ikke for alt i Verden, mindst for at blive hans Kone. Hvem har nu sat Dem det i Deres enfoldige lille Hoved?“ — Thi Peggotty havde fra gammel Tid været vant til undertiden at tale til min Moder som til et Barn.

Men min Moder svarede hende ikke andet, end at hun takkede hende, og Peggotty lod Munden løbe paa sin vante Maade. „Jeg forlade Dem? Det manglede bare. Peggotty gaa fra Dem? Det gad jeg nok se! Nej, nej,“ vedblev hun, idet hun rystede paa Hovedet og lagde Armene over Kors, „nej, min Tro om hun gør! Der er jo nok et Par Katte, der vilde blive glade, dersom hun gjorde det? Men de skulle ikke blive glade. De skulle faa Lov at ærgre sig. Jeg vil blive hos Dem, til jeg er bleven en sær, gammel Gnavpotte. Og naar jeg er bleven saa døv og halt og blind og tandløs, at jeg ikke dur til noget, ikke engang til at skænde paa, saa gaar jeg til min Davy og beder ham tage mig til sig.“

„Og det vil glæde mig, Peggotty,“ sagde jeg, „at se dig, og jeg vil tage imod dig som en Dronning.“

„Gud velsigne dig, mit Lam!“ udbrød Peggotty, „det ved jeg!“ Og derpaa kyssede hun mig forud i taknemmelig Overtydning om min Gæstfrihed. Derefter skjulte hun atter sit Ansigt med Forklædet og lo endnu en Gang over Barkis; og saa tog hun den lille op af Vuggen og puslede med den; og saa tog hun af Bordet, og saa kom hun ind igen med en anden Kappe paa og sit Syskrin og Bændelmaalet og den lille Stump Vokslys, akkurat ligesom i gamle Dage.

Vi sad ved Kaminen og sladrede fornøjelig med hverandre. Jeg fortalte dem, hvilken streng Mand Creakle var, og de beklagede mig hjertelig, og hvilken prægtig Fyr Steerforth var, og hvorledes han altid tog sig af mig, og Peggotty sagde, at hun gerne vilde gaa ti Mil for at faa

ham at se. Da den lille vaagnede, tog jeg ham paa mine Arme og kælede for ham. Da han atter var falden i Søvn, listede jeg mig tæt hen til min Moders Side ifølge min gamle, nu saa længe afbrudte Vane og sad med mine Arme om hendes Liv og min lille røde Kind paa hendes Skulder og følte atter hendes skønne Haar bølge ned over mig — ligesom en Engels Vinge, husker jeg, at jeg plejede at tænke mig det — og jeg var usigelig lykkelig.

Medens jeg sad saaledes og iagttog Ilden og saa Billeder i de gloende Kul, troede jeg næsten, at jeg aldrig havde været borte; jeg indbildte mig, at Murdstonerne vare saadanne Billeder og vilde forsvinde, naar Ilden gik ud, og at der af alt det, jeg kunde huske, ikke var noget virkeligt undtagen min Moder, Peggotty og jeg.

Peggotty stoppede paa en Strømpe, saa længe hun kunde se, og sad med den trukken paa sin venstre Haand ligesom en Handske og Stoppenaalen i den højre, færdig til at gøre et nyt Sting, hver Gang Ilden blussede op. Jeg fatter ikke, hvis Strømper det kan have været, som hun stadig stoppede, eller hvorfra et saadant uudtømmeligt Forraad af hullede Strømper kan være kommet. Saa langt jeg kan huske tilbage, synes jeg altid, hun var sysselsat med denne Slags Haandarbejde og aldrig med noget andet.

„Jeg gad vide," sagde Peggotty, som undertiden grebes af et Anfald af Videlyst med Hensyn til uventede Ting, „hvad der er blevet af Davys Grandtante?"

„Gud, Peggotty," udbrød min Moder, idet hun løsrev sig fra sine Drømmerier, „hvorledes kommer du nu paa det?"

„Aa, lille Frue, jeg gad bare vide det?"

„Hvorledes kan du komme til at tænke paa en saadan Person?" spurgte min Moder. „Er der da ingen anden i Verden, du kunde tænke paa?"

„Jeg kan ikke forklare det anderledes, end at jeg maa være dum! men jeg kan ikke selv gøre for, hvilke Folk jeg tænker paa. Mine Tanker komme og gaa, ligesom de finde

for godt. Men jeg gad dog vide, hvad der er blevet af hende?“

„Hvor du dog er taabelig, Peggotty,“ svarede min Moder. „Man skulde tro, at du længtes efter et nyt Besøg af hende.“

„Gud fri og bevare os!“

„Naa, saa tal ikke om denne ubehagelige Ting. Miss Betsey opholder sig uden Tvivl paa sit Landsted ved Søkysten og bliver der. I ethvert Tilfælde vil hun rimeligvis ikke ulejlige os oftere.“

„Nej,“ sagde Peggotty, „det er næppe rimeligt; men jeg gad dog vide, om hun ikke skulde efterlade Davy noget, naar hun en Gang lægger sig til at dø?“

„Du gode Gud, Peggotty, hvor du dog kan snakke! Du ved jo selv, hvor vred hun blev over, at den stakkels, kære Dreng kom til Verden.“

„Jeg tror næsten, at hun vilde være tilbøjelig til at tilgive ham nu,“ bemærkede Peggotty.

„Hvorfor skulde hun det?“ spurgte min Moder temmelig skarpt.

„Fordi han nu har faaet sig en Broder, mener jeg.“

Min Moder gav sig straks til at græde og kunde ikke fatte, hvorledes Peggotty turde sige saadan noget.

„Som om det lille uskyldige Væsen der i sin Vugge nogen Sinde har gjort dig eller nogen anden den mindste Fortræd, du misundelige Skabning!“ sagde hun. „Det var meget bedre, at du giftede dig med Barkis. Hvorfor gør du det ikke?“

„Fordi Miss Murdstone vilde blive glad, dersom jeg gjorde det,“ sagde Peggotty.

„Hvor du dog har en slet Karakter, Peggotty! Du er saa misundelig paa Miss Murdstone, som saadan en naragtig Person kan være det. Du har nok Lyst til selv at gemme Nøglerne og levere alting ud? Det skulde slet ikke undre mig, om det var Tilfældet, skønt du ved, at hun gør det

af Godhed for mig og i en god Hensigt. Det ved du, Peggotty; det ved du meget godt!“

Peggotty mumlede noget om, at hun blæste hendes gode Hensigt et Stykke, og at de snart havde faaet nok af de gode Hensigter.

„Jeg ved, hvad du mener, din Stivnakke!“ sagde min Moder. „Jeg forstaar dig overmaade godt. Du ved det ogsaa, og det undrer mig, at du ikke blues derved. Men een Ting ad Gangen; nu taler vi om Miss Murdstone, Peggotty, og du skal ikke slippe saa nemt. Har du ikke mange Gange hørt hende sige, at hun mener, jeg er alt for tankeløs og for — for —“

„Smuk,“ sufflerede Peggotty.

„Naa,“ sagde min Moder halvt leende, „naar hun er taabelig nok til at sige det, er det da min Skyld?“

„Det er der jo heller ingen, der siger.“

„Nej, det vil jeg heller ikke haabe,“ vedblev min Moder. „Har du ikke mange Gange hørt hende sige, at det er derfor, hun vil spare mig for en hel Del Ulejlighed, som hun ikke holder mig skikket til, og som jeg heller ikke rigtig ved, om jeg er skikket til. Og er hun ikke oppe baade tidlig og sildig og paa Færde alle Vegne, baade i Kælder og Spisekammer, og jeg ved ikke hvor, hvilket dog ikke kan være saa behageligt — og maa du ikke indrømme, at det er en Slags Opofrelse?“

„Det modsiger jeg jo ikke,“ sagde Peggotty.

„Jo du gør, Peggotty, om ikke ligefrem, saa kommer du dog altid med dine forbistrede Hentydninger. Det er dig en ren Fornøjelse. Og naar du taler om Mr. Murdstones gode Hensigter —“

„Dem har jeg aldrig talt om,“ afbrød Peggotty hende.

„Nej, Peggotty; men du har hentydet til dem. Det var det, jeg nylig sagde. Det er det værste ved dig. Du skal stadig gøre Hentydninger. Naar du taler om Mr. Murdstones gode Hensigter og lader, som om du kaster Vrag paa dem — thi jeg tror ikke, at det er din oprigtige Mening,

Peggotty — maa du være lige saa overbevist som jeg om, hvor gode de ere, og at de ere Drivfjederen til alle hans Handlinger. Om han ogsaa synes at have været noget streng mod en vis Person — du indser jo nok og Davy med, at jeg ikke sigter til nogen tilstedeværende — er det ene og alene, fordi han er overbevist om, at det er til denne Persons Bedste. Han elsker naturligvis en vis Person for min Skyld og handler alene til Bedste for en vis Person. Han kan bedre dømme derom, end jeg kan; thi jeg ved meget godt, at jeg er et svagt, skrøbeligt Fruentimmer, men han en fast, alvorlig Mand. Og han gør sig megen Umage med mig," sagde min Moder, medens de Taarer, som udsprang af hendes kærlige Hjerte, listede sig ned ad hendes Kinder, „og jeg burde være ham meget taknemmelig og meget lydig mod ham selv i mine Tanker, og naar jeg ikke er det, Peggotty, saa ærgrer jeg mig og fordømmer mig selv og mistvivler om mit eget Hjerte og ved ikke, hvad jeg skal gøre."

Peggotty sad med sin Hage paa Strømpefoden og stirrede tavs paa Ilden.

„Saa, Peggotty," sagde min Moder og skiftede Tone, „lad os ikke være Uvenner; jeg vilde ikke kunne holde det ud. Du er min sande Ven, det ved jeg, dersom jeg har nogen her i Verden. Naar jeg kalder dig en Tosse eller en Plageaand eller alt saadant noget, saa mener jeg ikke andet dermed, end at du er og altid har været min sande Ven lige siden den første Aften, Mr. Copperfield førte mig hertil, og du kom ud til Porten for at tage imod mig."

Peggotty var ikke sen til at svare og beseglede Venskabspagten ved at give mig en af sine varmeste Omfavnelser. Jeg tror nok, at jeg allerede den Gang opfattede nogle Glimt af denne Samtales sande Væsen; men nu er jeg overbevist om, at det skikkelige Skind kun bragte den paa Bane og deltog i den, for at min Moder skulde trøste sig ved den lille modsigende Slutningstale, som hun holdt. Planen lykkedes; thi jeg husker, at min Moder syntes at

være bedre tilpas den øvrige Del af Aftenen, og at Peggotty holdt mindre Øje med hende.

Da vi havde drukket Te, Ilden var bleven lagt til Rette og Lysene pudsede, læste jeg et Kapitel af Krokodillebogen for Peggotty til Minde om gamle Dage — hun tog den op af sin Lomme, men jeg ved ikke, om hun havde haft den gemt der hele Tiden — og derpaa talte vi om Salem House. Vi vare meget lykkelige, og den Aften, som var den sidste i sin Slags og bestemt til at slutte dette Bind af mit Levnedsløb, vil aldrig gaa mig af Minde.

Klokken var næsten ti, før vi hørte Lyden af Vognhjul. Vi stod nu alle op, og min Moder sagde hurtig, at da Mr. og Miss Murdstone ikke kunde lide, at Børn vare saa længe oppe, var det maaske bedst, at jeg gik i Seng. Jeg kyssede hende og gik straks ovenpaa, førend de kom ind. Medens jeg gik op til det Sovekammer, hvor jeg havde været indespærret, var det for min barnlige Fantasi, som om de førte et koldt Lufttræk med sig ind i Huset, der blæste den gamle fortrolige Følelse bort som en Fjer.

Jeg var uhyggelig til Mode ved at gaa ned til Frokosten næste Morgen, eftersom jeg ikke havde set Murdstone siden den Morgen, da jeg begik min mindeværdige Brøde. Men da det nu en Gang skulde være, gik jeg ned og fremstillede mig i Dagligstuen, efter at jeg to, tre Gange var standset paa Halvvejen og havde listet mig tilbage til mit Kammer.

Han stod ved Kaminen med Ryggen til den, medens Miss Murdstone skænkede Te. Da jeg traadte ind, saa han stift paa mig, men lod ikke, som om han genkendte mig.

Efter en øjeblikkelig Forvirring nærmede jeg mig og sagde: „Jeg beder Dem om Forladelse, Sir. Jeg er meget ulykkelig over, hvad jeg har gjort, og jeg haaber, at De vil tilgive mig.“

„Det glæder mig at høre, David,“ svarede han.

Den Haand, han rakte mig, var den samme, jeg havde bidt. Jeg kunde ikke bare mig for at lade mine Øjne hvile

et Sekund paa en rød Plet paa den; men den var ikke nær saa rød, som jeg blev ved at se det truende Udtryk i hans Ansigt.

„Hvordan lever De, Frøken," sagde jeg til Miss Murdstone.

„Ak Gud!" sukkede hun og rakte mig Teskeen i Stedet for sine Fingre. „Hvor længe varer Ferien?"

„Fire Uger, Frøken."

„Fra hvornaar?"

„Fra i Dag, Frøken."

„Aa! Saa kan vi slette een Dag."

Hun holdt nøje Regnskab med Ferien og slettede een Dag ud hver Morgen paa samme Maade. Hun gjorde det vranten, indtil hun kom til ti; men da hun var kommen ud over Enerne, blev hun mere forhaabningsfuld, ja endog spøgefuld, alt som Tiden rykkede frem.

Paa den første Dag var jeg saa uheldig at jage hende en frygtelig Skræk i Livet, skønt hun ellers ikke led af den Svaghed. Jeg kom ned i Stuen, hvor hun og min Moder sad, og da den lille, som kun var nogle faa Uger gammel, laa paa min Moders Skød, tog jeg den meget omhyggelig i mine Arme. Pludselig udstødte Miss Murdstone et saadant Skrig, at jeg nær havde tabt den.

„Men kære Jane!" udbrød min Moder.

„Store Gud, Klara, ser De ikke?" raabte hun.

„Hvilket, kære Jane?" sagde min Moder; „hvor?"

„Han har jo taget den!" skreg Miss Murdstone. „Drengen har taget den lille!"

Hun var lam af Skræk, men mandede sig op til at fare hen mod mig og tage Barnet fra mig. Derpaa besvimede hun og blev saa daarlig, at de maatte give hende Kirsebærbrændevin. Da hun var kommen til sig selv igen, forbød hun mig højtidelig under noget som helst Paaskud mere at røre ved min Broder, og min stakkels Moder, som jeg nok kunde se, var af en anden Mening, stadfæstede ydmyg Forbudet med de Ord: „De har vistnok Ret, kære Jane."

Ved en anden Lejlighed, da vi tre vare samlede, blev den samme kære lille — thi den var mig virkelig kær for vor Moders Skyld — den uskyldige Aarsag til, at Miss Murdstone kom i Harnisk. Min Moder, som havde betragtet hans Øjne, mens han laa paa hendes Skød, sagde:

„Kom herhen, Davy!“ og saa paa mine Øjne.

Jeg saa Miss Murdstone lægge sine Staalperler fra sig.

„Hvor de dog ligne hinanden,“ sagde min Moder blidt. „Det er vist mine. Jeg tror, de have samme Farve som mine; men mærkeligt er det, hvor de ligne hinanden.“

„Hvad er det, De taler om, Klara?“ spurgte Miss Murdstone.

„Kære Jane,“ stammede min Moder lidt forskrækket over hendes barske Tone, „jeg finder, at Barnets og Davys Øjne ere aldeles ens.“

„Klara!“ sagde Miss Murdstone og rejste sig vred. „De er undertiden en ren Taabe.“

„Kære Jane!“ indvendte min Moder.

„En ren Taabe. Hvem andre vilde sammenligne min Broders Barn med Deres Dreng? De ligne slet ikke hinanden. De ere aldeles forskellige i enhver Henseende, de er ligefrem Modsætninger, og jeg haaber, at de altid ville vedblive at være det. Jeg vil ikke sidde her og høre saadanne Sammenligninger.“ Med disse Ord gik hun gravitetisk ud af Stuen og smækkede Døren i efter sig.

Kort sagt, jeg var ikke Miss Murdstones Yndling. Kort sagt, jeg var slet ingens Yndling, ikke engang min egen; thi de, som holdt af mig, turde ikke vise det, og de, som ikke holdt af mig, viste det saa tydelig, at jeg har en pinlig Bevidsthed om, at jeg gjorde en kejtet, klodset og dum Figur.

Jeg følte, at jeg plagede dem lige saa meget, som de plagede mig. Kom jeg ind i Stuen, hvor de vare, og de talte sammen, og min Moder syntes at være munter, lagde der sig en ængstelig Sky over hendes Ansigt fra det Øjeblik, jeg traadte ind. Var Murdstone i sit bedste Humør,

ødelagde jeg det for ham, og var Miss Murdstone i sit værste, gjorde jeg det end værre. Jeg havde Forstand nok til at se, at det alligevel gik ud over min Moder; at hun var bange for at tale til mig eller være venlig imod mig for ikke at fortørne dem og bagefter faa en Irettesættelse, at hun uophørlig frygtede for, ikke alene selv at støde an, men ogsaa, at jeg skulde gøre det, og bævende vogtede paa deres Blikke, naar jeg bare rørte mig. Derfor besluttede jeg at holde mig saa meget som muligt borte fra dem, og mangen vinterlig Time hørte jeg den gamle Kirkeklokke slaa, medens jeg sad i mit uhyggelige Sovekammer, indhyllet i min Overfrakke, og fordybede mig i en Bog.

Om Aftenen gik jeg undertiden ud i Køkkenet og satte mig hos Peggotty. Der havde jeg det godt og var ikke bange for at være mig selv. Men ingen af disse Udveje fandt Bifald i Dagligstuen. Den Plagelyst, som herskede der, gjorde Ende paa dem bægge. Jeg regnedes endnu stadig for nødvendig for min stakkels Moders Trænering, og som en af hendes daglige Sorger kunde det ikke tilstedes, at jeg fjernede mig.

„David," sagde Murdstone en Dag efter Bordet, da jeg som sædvanlig vilde til at gaa, „det gør mig ondt at se, at du har en treven Karakter."

„Saa stædig som en gammel Krikke!" sagde Miss Murdstone.

Jeg standsede og hang med Hovedet.

„En treven, trodsig Karakter," sagde Murdstone, „er det værste af alt."

„Jeg har aldrig kendt en Dreng, der var mere stivsindet og umedgørlig. Jeg synes, at De selv maa kunne se det, kære Klara?"

„Om Forladelse, kære Jane," sagde min Moder; „men er De ogsaa ganske vis paa, at De forstaar Davy?"

„Jeg vilde skamme mig for mig selv, Klara," svarede Miss Murdstone, „dersom jeg ikke forstod mig paa den Dreng eller enhver anden Dreng. Jeg giver mig ikke ud

for at have slugt Alverdens Visdom; men jeg tror dog, at jeg har almindelig, sund Menneskeforstand.“

„Ja vistnok, kære Jane. De har en meget klar Forstand —“

„Aa Gud nej! sig ikke det, Klara.“

„Jo, det er jeg overbevist om,“ vedblev min Moder, „og det ved enhver. Jeg har selv saa megen Nytte af den paa saa mange Maader — eller burde det i det mindste — at ingen kan være mere overbevist derom end jeg; og derfor taler jeg ogsaa med stort Forbehold.“

„Lad os kun være enige om, at jeg aldeles ikke forstaar mig paa Drengen, Klara,“ svarede Miss Murdstone og satte de smaa Lænker omkring sine Haandled i Lave. „Han er mig alt for kløgtig. Men min Broders Skarpsindighed har maaske givet ham et vist Indblik i Drengens Karakter. Og jeg tror, at min Broder var i Færd med at tale om Sagen, da vi afbrød ham paa en mindre passende Maade.“

„Jeg tror, Klara,“ sagde Murdstone med dæmpet, alvorlig Stemme, „at der er bedre og mere upartiske Dommere om dette Spørgsmaal end du.“

„Edvard,“ sagde min Moder frygtsomt; „du er en langt bedre Dommer om ethvert Spørgsmaal, end jeg gør Paastand paa at være. Det er baade du og Jane. Jeg sagde kun —“

„Du sagde kun noget svagt og uoverlagt. Vogt dig for at gøre det oftere, kære Klara, og pas paa dig selv.“

Min Moders Læber bevægede sig, som om hun svarede: „Ja, kære Edvard,“ men hun sagde intet højt.

„Jeg ytrede, at det gjorde mig ondt at se, David,“ sagde Murdstone, idet han vendte sit Hoved og sine Øjne stift om imod mig, „at du har en treven Karakter. Det er en Egenskab, som jeg ikke kan lade udvikle sig for mine Øjne, uden at prøve paa at raade Bod paa den. Du maa derfor søge at forandre den, og vi maa søge at forandre den for dig.“

„Jeg beder Dem om Forladelse," stammede jeg, „det er aldrig faldet mig ind at være treven, siden jeg kom hjem."

„Kom ikke med dine Udflugter og Løgne," svarede han saa heftig, at jeg saa min Moder uvilkaarlig strække sin skælvende Haand ud, ligesom for at lægge sig imellem. „Det er ikke andet end Trevenhed af dig, at du har trukket dig tilbage til dit eget Værelse, i Stedet for at du burde være her. Jeg siger dig een Gang for alle, at du skal opholde dig her og ikke der. Endvidere fordrer jeg Lydighed af dig. Du kender mig, David. Jeg vil have det."

Miss Murdstone gav et hæst Latterkluk.

„Jeg kræver en ærbødig, villig og høflig Opførsel af dig imod mig, Jane Murdstone og din Moder. Jeg taaler ikke, at et Barn efter eget Tykke skyr dette Værelse, som om det var forpestet. Sæt dig!"

Han kommanderede mig som en Hund, og jeg adlød som en Hund.

„Endnu eet," sagde han. „Jeg ser, at du har Smag for lavt og simpelt Selskab. Du maa ikke omgaas Tjenestefolk. Køkkenet vil ikke forbedre dig i de mange Henseender, hvori du trænger til Forbedring. Om det Fruentimmer, som holder med dig, tier jeg, eftersom du, Klara," her henvendte han sig med dæmpet Stemme til min Moder, „paa Grund af gammelt Bekendtskab og lang Vane har en Forkærlighed for hende, som du endnu ikke har overvundet."

„Det er ufatteligt, at nogen kan være saa forblindet!" udbrød Miss Murdstone.

„Jeg siger kun," vedblev han til mig, „at jeg misbilliger, at du foretrækker en Omgang som Peggottys, og at det maa høre op. Nu ved du min Mening, David, og du ved ogsaa, hvad Følgen vil blive, dersom du ikke adlyder til Punkt og Prikke."

Ja, jeg vidste det — bedre maaske, end han troede, for min stakkels Moders Vedkommende — og jeg adlød ham til Punkt og Prikke. Jeg trak mig ikke mere tilbage paa mit Kammer; jeg tyede ikke mere ud til Peggotty,

men sad den hele udslagne Dag og kedede mig i Dagligstuen og længtes efter, at det skulde blive Aften og Sengetid.

Hvilken pinlig Tvang for mig at sidde i samme Stilling den ene Time efter den anden og være bange for at røre en Haand eller en Fod, for at Miss Murdstone ikke skulde klage over min Urolighed, hvilket hun gjorde ved enhver Lejlighed, være bange for at røre mine Øjne, for at de ikke skulde møde et misfornøjet eller spejdende Blik, som i mit søgte en ny Grund til Klage! Hvilken dræbende Kedsommelighed at sidde og lytte efter Urets Dikken, se paa Miss Murdstones smaa Staalperler, medens hun trak dem paa Traaden; spørge mig selv, om hun nogen Sinde vilde blive gift, og hvis dette skete, med hvilken ulykkelig Mand det vilde blive; tælle Felterne i Ornamenterne omkring Kaminen eller lade mine Øjne glide op mod Loftet imellem Krøllerne og Proptrækkerne paa Tapetpapiret paa Væggen!

Hvor mange ensomme Spadsereture gjorde jeg ikke i det slette Vintervejr hen ad sølede Veje og førte altid Dagligstuen med Mr. og Miss Murdstone med mig overalt, — en uhyre Byrde, som jeg var nødt til at bære, en Mare, som det var umuligt at tøjle, en Vægt, som tyngede paa mit Sind og sløvede det!

Hvilke Maaltider holdt jeg ikke i Tavshed og Forlegenhed og stedse med en Følelse af, at der var en Kuvert for meget, og at det var min; en Appetit for meget, og at det var min; en Stol for meget, og at det var min; en Person for meget, og at det var mig.

Hvilke Aftener, naar Lysene kom ind, og jeg skulde tage mig noget for, men, da jeg ikke vovede at læse i en Morskabsbog, sad og svedte over en knudret, haardhjertet Aritmetik; Tabellerne over Vægt og Maal satte sig paa Noder til Melodier, saasom „Rule Britannia“ eller „Bort med Sorg og Klage!“ og vilde ikke staa stille og lade sig lære, men legede Bro Bro Brille gennem mit ulykkelige Hoved ind ad det ene Øre og ud ad det andet!

Hvor jeg gabede og døsede trods al min Umage for at

holde mig vaagen, og hvor jeg for op af min stjaalne Slummer! Svar fik jeg aldrig, naar jeg gjorde et eller andet lille Spørgsmaal; jeg var ligesom et tomt Rum, som alle oversaa, men som dog var alle i Vejen, og det var mig en sand Lettelse, naar Miss Murdstone ved at høre Klokken slaa ni om Aftenen bød mig gaa i Seng.

Saaledes sneg Ferien sig hen, indtil den Morgen kom, da Miss Murdstone sagde: „Nu kan vi slette den sidste Dag!“ og gav mig den sidste Kop Te.

Jeg tog mig det ikke nær at rejse bort. Jeg var nu sunken hen i en Sløvhedstilstand, men oplivedes dog lidt ved Tanken om Steerforth, uagtet Creakle stod truende i Baggrunden. Atter holdt Barkis uden for Porten, og atter sagde Miss Murdstone med advarende Røst: „Klara!“ da min Moder bøjede sig ned over mig for at sige mig Farvel.

Jeg kyssede hende og min spæde Broder og var da meget mismodig, men ikke fordi jeg skulde bort; thi Svælget og Skilsmissen havde hver Dag været til Stede imellem os. Og det er ikke saa meget den Omfavnelse, hun gav mig, der lever i mit Minde, skønt den var saa varm, som den kunde være, som det, der fulgte efter Omfavnelsen.

Jeg sad paa Fragtmandens Vogn, da jeg hørte hende kalde paa mig. Jeg vendte mig om, og hun stod ene ved Haveporten og holdt sit spæde Barn i Vejret, for at jeg skulde se det. Det var koldt, stille Vejr, og ikke et Haar paa hendes Hoved, ikke en Fold i hendes Kjole rørte sig, medens hun saa saa inderlig paa mig og rakte sit Barn i Vejret.

Saaledes tabte jeg hende af Syne. Saaledes saa jeg hende siden i mine Drømme i Skolen — som en tavs Skikkelse ved Siden af min Seng — med det samme inderlige Udtryk i sit Ansigt og med sin Glut i sine Arme.

Niende Kapitel.

Jeg oplever en mærkelig Fødselsdag.

Jeg springer over alt det, der tildrog sig i Skolen, indtil min Fødselsdag kom i Marts Maaned. Med Undtagelse af, at Steerforth var beundringsværdigere end nogen Sinde, husker jeg intet. Han skulde forlade Skolen ved Halvaarets Slutning og var i mine Øjne endnu kækkere og selvstændigere end før og derfor endnu mere indtagende; men med Undtagelse heraf husker jeg intet. Det store Minde, hvormed dette Tidspunkt er indtegnet i min Sjæl, synes at have opslugt alle mindre væsentlige Ting og at staa ganske alene.

Det falder mig endog vanskeligt at tro, at der er et Spring af hele to Maaneder mellem min Tilbagekomst til Salem House og min Fødselsdag. Jeg ved kun, at det maa være saaledes, ellers vilde jeg have følt mig overbevist om, at der intet Mellemrum havde været, men at den ene Tildragelse var fulgt umiddelbart oven paa den anden.

Hvor godt husker jeg ikke, hvorledes den Dag var; jeg kan lugte Taagen, som hang over Stedet; jeg ser Rimfrosten spøgelseagtig igennem den; jeg føler mit halvt frosne Haar falde klamt ned paa min Kind; jeg ser ned gennem den skumle Skolestue, hvor et spruttende Tællelys hist og her skal opklare den taagede Morgenstund, og hvor Drengenes Aande damper og bugter sig i den raa Kulde, medens de puste i Fingrene og trampe i Gulvet med Fødderne.

Da vi efter Frokosten vare blevne kaldte op fra Legepladsen, kom Sharp ind og sagde:

„David Copperfield skal ned i Dagligstuen.“

Jeg ventede en Kurv fra Peggotty og blev straalende glad over denne Ordre. Nogle af Drengene nærmest ved mig mindede mig om, at jeg ikke maatte glemme dem ved Uddelingen af de gode Sager, idet jeg i en Fart sprang op fra min Plads.

„Skynd dig ikke saa stærkt, David," sagde Sharp. „Du kommer tidsnok, min Dreng; skynd dig ikke saa stærkt."

Jeg vilde være bleven forundret over den medlidende Tone, hvori han talte, dersom jeg havde lagt Mærke til den; men det gjorde jeg først bagefter.

Jeg ilede ned i Dagligstuen, hvor jeg fandt Creakle siddende ved sin Frokost med Spanskrøret og en Avis foran sig, og Mrs. Creakle med et aabent Brev i Haanden; men der var ingen Kurv.

„David Copperfield," sagde Mrs. Creakle, idet hun førte mig hen til en Sofa og satte sig ved Siden af mig, „jeg ønsker at tale med dig om noget meget alvorligt. Jeg har noget at sige dig, mit Barn."

Creakle, hvem jeg naturligvis saa paa, rystede paa Hovedet uden at se paa mig og kvalte et Suk med et stort Stykke Smørrebrød.

„Du er for ung til at vide, hvorledes Verden forandrer sig hver Dag," sagde Mrs. Creakle, „og hvorledes Menneskene gaa bort. Men vi maa alle gøre den Erfaring, David; nogle af os i vor Ungdom, nogle i vor Alderdom og nogle hele Livet igennem."

Jeg saa alvorlig paa hende.

„Vare de alle raske, da du tog hjemme fra efter Ferien?" spurgte Mrs. Creakle efter et Ophold. „Var din Moder rask?"

Jeg skælvede, uden rigtig at vide hvorfor og saa endnu vist paa hende, uden at prøve paa at svare.

„Det er, fordi jeg desværre maa fortælle dig, at jeg i Dag har faaet at vide, at din Moder er meget syg."

Der rejste sig en Taage mellem Mrs. Creakle og mig, og hendes Skikkelse syntes et Øjeblik at bevæge sig i den. Derpaa følte jeg de brændende Taarer rinde ned ad mit Ansigt, og nu stod alting stille igen.

„Hun er meget farlig syg," tilføjede hun.

Nu vidste jeg alt.

„Hun er død."

Det havde hun ikke nødig at sige mig. Jeg var alle-

rede bristet i en fortvivlet Graad og følte mig fader- og moderløs i den vide Verden.

Hun var meget god imod mig, beholdt mig hele Dagen hos sig og lod mig undertiden være ene, og jeg græd mig i Søvn og vaagnede og græd igen. Da jeg ikke kunde græde mere, begyndte jeg at tænke, og da hvilede Trykket tungest paa mit Bryst, og min Sorg blev til en dump Smerte, hvorfor der ikke gaves nogen Lindring.

Og dog vare mine Tanker ørkesløse; de kunde ikke holde fast ved den Ulykke, der tyngede paa mig, men flagrede ørkesløse omkring den. Jeg tænkte mig vort Hus laaset og lukket. Jeg tænkte paa det spæde Barn, der, som Mrs. Creakle havde sagt, i nogen Tid havde været sygeligt og, som hun troede, ogsaa vilde dø. Jeg tænkte paa min Faders Grav paa Kirkegaarden ved vort Hus og paa, at min Moder skulde ligge under det Træ, jeg kendte saa godt. Jeg steg op paa en Stol, da jeg var bleven ene, og saa i Spejlet for at se, hvor røde mine Øjne vare, og hvor sorgfuldt mit Ansigt saa ud. Efter nogle Timers Forløb grublede jeg over, hvis nu mine Taarer virkelig vare saa langsomme til at flyde, som de syntes at være, hvad mon der da vilde smerte mig mest at tænke paa af det, der stod i Forbindelse med mit Tab, naar jeg nærmede mig mit Hjem; thi jeg skulde hjem til Jordefærden. Jeg kan godt huske, at min Sorg gav mig en vis Værdighed blandt de øvrige Drenge, og at jeg ligesom følte mig ophøjet over dem.

Har et Barn nogen Sinde følt en sand Hjertesorg, saa var det mig; men jeg husker, at hin Værdighed var mig en Slags Tilfredsstillelse, da jeg den Eftermiddag var nede paa Legepladsen, medens de andre Drenge vare i Skole. Naar jeg saa dem skotte ned til mig fra Vinduerne, følte jeg det som en Udmærkelse, og jeg saa tungsindigere ud og gik langsommere. Da Skoletiden var forbi, og de kom ned og talte til mig, syntes jeg ordentlig, at det var smukt af mig,

at jeg ikke var stolt imod nogen af dem, men skænkede dem alle den samme Opmærksomhed som før.

Jeg skulde rejse hjem næste Aften, dog ikke med Diligencen, men med den tunge Vogn, som kørte om Natten.

Den Aften blev der ikke fortalt Historier, og Traddles vilde endelig laane mig sin Hovedpude. Jeg ved ikke, hvad godt han tænkte, den vilde gøre mig, da jeg jo havde min egen; men det var alt, hvad han havde at give, stakkels Fyr, med Undtagelse af et Ark Papir fuldt af Benrade, og det forærede han mig ved Afskeden til Trøst og Opmuntring i min Sorg.

Den næste Dags Eftermiddag forlod jeg Salem House, men tænkte mindst paa, at jeg forlod det for aldrig at vende tilbage dertil. Vi rejste meget langsomt hele Natten og kom først til Yarmouth Klokken ni næste Morgen. Jeg saa mig om efter Barkis, men han var der ikke; i Stedet for ham kom en tyk, stakaandet, gemytlig lille Mand i sort Dragt, med smaa Sløjfer ved Knæerne af sine snævre Benklæder, sorte Strømper og en bredskygget Hat, pustende hen til Karetvinduet og sagde:

„Master Copperfield?“

„Ja, Sir.“

„Hav den Godhed at følge med mig,“ sagde han, idet han lukkede Døren op, „saa skal jeg føre Dem hjem.“

Jeg lagde min Haand i hans, idet jeg undrede mig over, hvem han vel kunde være, og vi gik hen til en i en smal Gade liggende Butik, oven over hvilken der stod skrevet: OMER, KLÆDEHANDLER, SKRÆDDER, MANUFAKTURHANDLER, BEGRAVELSES-ENTREPRENØR, osv. Det var en kvalm lille Butik, fuld af alle Slags syede og usyede Klæder, et helt Vindue fuldt af Herre- og Damehatte derunder indbefattet. Vi gik ind i en lille Bagstue bag ved Butikken, hvor tre unge Piger sad og syede paa noget sort Tøj, som laa i en Bunke paa Bordet, og hvoraf en Mængde smaa Stumper og Stykker vare strøede over hele Gulvet. Der var en god Ild i Kaminen og en trykkende Lugt af

sort Flor i Stuen — den Gang vidste jeg ikke, hvorfra denne Lugt kom; men nu ved jeg det.

De tre unge Piger, der syntes at være meget flittige og vel til Mode, løftede Hovederne i Vejret for at se paa mig og fortsatte derpaa deres Arbejde. Stik, stik, stik! Paa samme Tid hørtes fra et Værksted paa den anden Side af den lille Gaard uden for Vinduet Lyden af Hammerslag, stadig i samme Takt: Rat-tat-tat, Rat-tat-tat uden mindste Variation.

„Naa," sagde min Ledsager til den ene af de tre unge Piger, „hvorledes gaar det, Minnie?"

„Vi skulle nok være færdige, til det skal prøves," svarede hun glad uden at se op; „du skal ikke være bange, Fader."

Omer tog sin bredskyggede Hat af, satte sig ned og pustede. Han var saa tyk, at han maatte puste noget, førend han kunde sige: „Det var Ret."

„Fader," sagde Minnie spøgende, „du bliver snart til et sandt Marsvin!"

„Ja, jeg ved ikke, hvoraf det kommer," svarede han efter at have tænkt sig lidt om, „men jeg er det næsten."

„Det kommer af, at du altid er i godt Humør," sagde Minnie; „du tager dig Tingene saa let."

„Det nytter ikke at tage dem anderledes, kære Barn."

„Nej, det er sandt," svarede Datteren. „Vi ere Gud ske Lov allesammen glade her; ikke sandt, Fader?"

„Det vil jeg haabe, kære Barn. Naa, da jeg nu har faaet mit Vejr igen, tror jeg, at jeg vil tage Maal af denne unge Mand. Vil De ikke gaa med ind i Butikken?"

Efter Omers Opfordring gik jeg foran ham, og efter at han havde vist mig et Stykke Klæde, som han sagde var ekstra superfint og alt for godt til Sørgeklæder undtagen for Forældre, tog han Maal af mig og førte det ind i en Bog. Medens han gjorde det, henledte han min Opmærksomhed paa sit Vareforraad og visse Moder, som han sagde

„nylig vare komne op," og andre, som han sagde „nylig vare gaaede af Brug."

„Og derved tabe vi ofte en køn Skilling," sagde han. „Men det gaar med Moderne ligesom med Menneskene. De komme, uden at nogen ved naar, hvorfor eller hvorledes, og de forsvinde, ligeledes uden at nogen ved naar, hvorfor eller hvorledes. Alting ligner, efter min Mening, Livet, naar man iagttager det fra det Synspunkt."

Jeg var alt for nedslaaet til at drøfte dette Spørgsmaal, og Omer førte mig tilbage til Stuen.

Derpaa raabte han ned ad en lille halsbrækkende Trappe: „Kom op med Teen og Smørrebrødet!" og efter at jeg i nogen Tid havde siddet og set mig om og tænkt og lyttet efter Syningen inde i Stuen og efter den Melodi, som hamredes paa den anden Side af Gaarden, blev det bragt ind paa en Bakke og viste sig at være til mig.

„Jeg har kendt Dem," sagde Omer efter at have iagttaget mig i nogle Minutter, i hvilke jeg ikke havde gjort Frokosten megen Fortræd, da de sorte Sager ødelagde min Appetit, „jeg har kendt Dem i lang Tid, min unge Ven!"

„Har De det, Sir?"

„I hele Deres Liv," sagde Omer, „ja, jeg kan gerne sige før. Jeg kendte Deres Fader før Dem. Han holdt fem Fod og ni en halv Tomme, og han ligger i et Stykke Jord, der er fem Fod med tyve."

„Rat-tat-tat, Rat-tat-tat, Rat-tat-tat," fra den anden Side af Gaarden.

„Han ligger i fem Fod med tyve, det er baade vist og sandt," sagde Omer livlig. „Om det var efter hans eget eller efter hendes Ønske, har jeg glemt."

„Ved De ikke, hvorledes det er med min lille Broder?" spurgte jeg.

Omer rystede paa Hovedet.

„Rat-tat-tat, Rat-tat-tat, Rat-tat-tat."

„Han er i sin Moders Arme," sagde han.

„Aa den stakkels lille! Er han død?"

„Tag Dem det ikke alt for nær. Ja Barnet er dødt.“

Mine Saar brød paa ny op ved dette Budskab. Jeg lod den næppe rørte Frokost staa og gik hen og lagde mit Hoved paa et andet Bord i et Hjørne af den lille Stue, som Minnie hastig ryddede, for at jeg ikke skulde plette Sørgetøjet, som laa paa det, med mine Taarer. Hun var en smuk, godmodig Pige og strøg mit Haar til Side fra mine Øjne med en blød, venlig Haand; men hun var saa glad over snart at være færdig med sit Arbejde og det i saa god Tid, og var saa forskellig fra mig!

Straks efter hørte Hammerslagene op, og et kønt ungt Menneske kom fra den anden Side af Gaarden ind i Stuen. Han havde en Hammer i sin Haand og Munden fuld af smaa Søm, som han maatte tage ud, førend han kunde tale.

„Naa, Joram!“ sagde Omer. „Hvorledes gaar det?“

„Udmærket!“ svarede Joram. „Jeg er færdig.“

Minnie rødmede lidt, og de to andre Pigebørn smilte til hinanden.

„Hvad, saa har De jo arbejdet ved Lys i Aftes, medens jeg var i Klubben? Har De?“ spurgte Omer og lukkede det ene Øje.

„Ja, for De sagde jo, at dersom jeg blev færdig, kunde vi gøre os en lille Tur og tage derover, Minnie og jeg — og De.“

„Aa! Jeg troede, at I vilde lade mig være helt udenfor,“ sagde Omer og lo, saa han hostede ved det.

„Siden De var saa god og sagde det,“ vedblev det unge Menneske, „saa kilede jeg paa af alle Kræfter. Vil De ikke sige mig, hvad De synes om den?“

„Jo vel,“ sagde Omer og stod op. „Hør en Gang,“ vedblev han, idet han standsede og vendte sig om mod mig, „har De ikke Lyst til at se Deres —“

„Nej, Fader!“ afbrød Minnie ham.

„Jeg troede, det kunde fornøje ham, mit Barn,“ sagde Omer. „Men du har maaske Ret.“

Jeg kan ikke sige, hvoraf jeg vidste, at det var min

kære, elskede Moders Kiste, de gik ud at tage i Øjesyn. Jeg havde aldrig hørt nogen blive lavet; jeg havde aldrig set nogen; men da jeg hørte den Lyd, fik jeg en Anelse om, hvad det vilde sige, og da det unge Menneske traadte ind i Stuen, vidste jeg, hvad han havde arbejdet paa.

Da Arbejdet nu var færdigt, børstede de to unge Piger Trævlerne og Traadene af deres Kjoler og gik ud i Butikken for at bringe den i Orden og for at tage mod Kunder. Minnie blev tilbage for at lægge Sytøjet sammen og pakke det i to Kurve, hvilket hun gjorde liggende paa sine Knæ, medens hun nynnede en lille munter Melodi. Joram, som jeg var vis paa var hendes Kæreste, kom ind og stjal et Kys fra hende, medens hun havde travlt hermed (han syntes slet ikke at bryde sig om mig), og sagde, at hendes Fader var gaaet efter Vognen, og at han maatte skynde sig at gøre sig færdig. Derpaa gik han igen, og nu gemte hun Fingerbøl og Saks i sin Lomme, stak en Naal med en Ende sort Traad nok saa net i Brystet paa sin Kjole og tog rask sit Overtøj paa foran et lille Spejl, der hang bag Døren, og hvori jeg saa Genskinnet af hendes glade Ansigt.

Alt dette saa jeg, medens jeg sad ved Bordet i Krogen og støttede mit Hoved paa Haanden og lod mine Tanker dvæle ved helt andre Ting. Vognen holdt kort efter udenfor, og efter at Kurvene vare blevne satte ind i den, tog jeg Plads, og derpaa kom de tre andre. Der var Plads nok til os alle.

Jeg tror ikke, at jeg nogen Sinde i mit Liv har været opfyldt af en saa sælsom Følelse som den, jeg havde ved at være sammen med dem og at huske paa, hvorledes de havde været sysselsatte, og se dem fornøje sig over Køreturen. Jeg var ikke vred paa dem, men snarere bange for dem, som om jeg var bleven kastet ud mellem Skabninger, med hvis Natur min intet havde tilfælles. De vare meget lystige. Den gamle Mand sad foran og kørte og de to unge Mennesker bag ved ham, og hver Gang han talte til dem, bøjede de sig forover hver paa sin Side af hans buttede

Ansigt og gjorde meget af ham. De havde ogsaa gerne talt til mig; men jeg holdt mig tilbage og maabede i min Krog, skræmmet af deres Fjasen og Munterhed, skønt den paa ingen Maade var støjende, og undrede mig næsten over, at Himlen ikke straffede dem for deres Haardhjertethed.

Da de holdt for at fodre Hesten og spiste og drak og vare glade, kunde jeg ikke røre noget af det, de rørte ved, og nød ikke det mindste, og da vi havde naaet mit Hjem, sprang jeg saa hurtig som muligt ned fra Vognen for ikke at være i deres Selskab uden for hine højtidelige Vinduer, der stirrede mig blindt i Møde ligesom lukkede Øjne, der en Gang havde været klare. Og ak, hvor lidt havde jeg haft nødig at tænke paa, hvad der kunde faa mig til at græde, naar jeg kom hjem, nu, da jeg saa Vinduet i min Moders Værelse og ved Siden deraf det, som i bedre Tider havde været mit!

Jeg laa i Peggottys Arme, førend jeg naaede Døren, og hun førte mig ind i Huset. I det første Øjeblik hun saa mig, overvældede hendes Sorg hende; men hun fik snart Magt over den og talte hviskende og gik sagte, som for ikke at forstyrre de døde. Hun havde ikke været i Seng i lang Tid og sad endnu oppe hele Natten og vaagede. Saa længe hendes stakkels, kære, smukke Frue var over Jorden, sagde hun, vilde hun ikke forlade hende.

Murdstone ænsede mig ikke, da jeg kom ind i Dagligstuen, men blev siddende i dybe Tanker i sin Lænestol ved Kaminen og græd stille uden at mæle et Ord. Miss Murdstone, der havde travlt ved sit Skrivebord, som laa fuldt af Breve og Papirer, rakte mig sine kolde Negle og spurgte mig med en jærnhaard Hvisken, om der var blevet taget Maal af mig til mine Sørgeklæder.

Jeg svarede: „Ja.“

„Og dine Skjorter, har du taget dem med?“

„Ja, Frøken. Jeg har taget alle mine Klæder med.“

Det var al den Trøst, hendes Fasthed ydede mig. Jeg tvivler ikke om, at hun ved en Lejlighed som den nær-

værende fandt en særlig Fornøjelse i at lægge, hvad hun kaldte, sin Selvbeherskelse, sin Fasthed, sin Sjælsstyrke, sunde Menneskeforstand og hele det diaboliske Katalog over sine uelskværdige Egenskaber for Dagen. Hun var især stolt af sin Forretningsdygtighed og viste den nu ved at føre alting i Pennen uden at lade sig røre af noget. Hele den øvrige Del af Dagen og de paafølgende Dage med sad hun ved dette Skrivebord og kradsede med en haard Pen og talte med den samme uforstyrrelige Hvisken til enhver uden at slappe en Muskel i sit Ansigt eller formilde sin Stemme, og uden at saa meget som en Fold i hendes Paaklædning var i Uorden.

Hendes Broder tog undertiden en Bog, men læste aldrig i den, det jeg saa. Han kunde lukke den op og se i den, som om han læste; men han blev siddende en hel Time uden at vende Bladet og lagde den derpaa fra sig og gik frem og tilbage i Værelset. Jeg sad gerne med foldede Hænder og iagttog ham og talte hans Fodtrin den ene Time efter den anden. Han talte meget sjælden til hende og aldrig til mig og syntes, med Undtagelse af Urene, at være den eneste rastløse Genstand i det hele, dødsstille Hus.

I disse Dage før Jordefærden saa jeg kun lidt til Peggotty, undtagen naar jeg gik op eller ned ad Trappen, og da fandt jeg hende stadig tæt ved det Værelse, hvor min Moder og hendes spæde slumrede, og undtagen om Aftenen, da hun regelmæssig kom ind til mig og blev siddende ved min Seng, indtil jeg var falden i Søvn. Et Par Dage før Jordefærden førte hun mig ind i Værelset — jeg tror, det var et Par Dage, skønt jeg er noget i Vilderede med Hensyn til hine tunge Dage, hvor intet betegnede Tidens Gang. Jeg husker kun, at det forekom mig, at der under et hvidt Tæppe paa Sengen, hvorover der hvilede en skær Renhed og Friskhed, laa ligesom Legemliggørelsen af den højtidelige Stilhed, der herskede i Huset, og at jeg, da hun lempelig vilde drage Tæppet til Side, udbrød: „Aa nej, nej!“ og holdt hendes Haand tilbage.

Havde alt fundet Sted i Gaar, vilde jeg ikke have kunnet huske det bedre. Selve Luften i Stadsestuen, da jeg kom ind ad Døren, Ildens Klarhed, Vinens Blinken i Karaflerne, Mønstrene i Glassene og Porcellænet, den svage, sødlige Duft af Kage, Lugten af Miss Murdstones Kjole og vore egne sorte Klæder staa lyslevende for min Hukommelse. Mr. Chillip er derinde og kommer hen for at tale til mig.

„Hvorledes har De det, Master David?“ spørger han venlig.

Jeg kan ikke svare: meget godt, men rækker ham kun min Haand, som han holder inden i sin.

„Ak ja!“ vedbliver Chillip med et mygt Smil, medens der er noget, som blinker i hans Øjne. „Vore smaa Venner vokse op rundt omkring os. De vokse saaledes, at man næppe kan genkende dem, Frøken.“ Han taler til Miss Murdstone, som ikke svarer.

„Der er foregaaet en stor Forandring til det bedre her, Frøken!“ Miss Murdstone svarer kun med en rynket Pande og et formelt Buk, hvorpaa Chillip bliver bragt ud af Fatningen, gaar hen i en Krog med mig og aabner ikke sin Mund mere.

Jeg lægger Mærke til dette, fordi jeg lægger Mærke til alt, hvad der forefalder; men ikke fordi jeg bryder mig om mig selv eller har gjort det, siden jeg kom hjem. Og nu begynder Klokken at ringe, og Omer og endnu en Person indfinde sig for at stille os i Orden. Ligfølget, der fulgte min Fader til den samme Grav, blev ordnet i det samme Værelse — det havde Peggotty fortalt mig om saa mange Gange.

Følget bestod af Murdstone, vor Nabo Grayper, Chillip og mig. Da vi kom ud af Døren, stod Bærerne med deres Byrde nede i Haven og gik nu foran os hen ad Stien, forbi Ælmetræerne igennem Porten ind paa Kirkegaarden, hvor jeg saa mangen Sommeraften havde hørt Fuglene synge.

Vi staa omkring Graven. Dagen forekommer mig at være anderledes end enhver anden Dag, og Lyset har ikke

sin sædvanlige Farve — det er mørkere. Nu opstaar der en højtidelig Stilhed, som vi have bragt med os hjemmefra tillige med det, der hviler i Jorden, og medens vi staa med blottede Hoveder, hører jeg Præstens Stemme ligesom i Afstand, men dog klart og tydelig, sige: „Jeg er Opstandelsen og Livet, siger Herren!“ Derpaa hører jeg Hulken, og afsides fra de andre Tilskuere ser jeg den gode og trofaste Tjenerinde, hvem jeg elsker højest af alle Mennesker paa Jorden, og til hvem jeg i mit barnlige Hjerte er overbevist om, at Herren en Gang vil sige: „Du har været redelig og tro!“

Jeg genkender mange Ansigter blandt den lille Skare; Ansigter, som jeg havde set i Kirken, medens jeg sad og undrede mig der; Ansigter, som havde set min Moder, da hun først kom til Landsbyen i sin Ungdoms Skønhed. Jeg ænser dem ikke, jeg ænser intet andet end min Sorg, og dog ser og kender jeg dem alle, og endog langt i Baggrunden opdager jeg Minnie, som veksler Øjekast med sin Kæreste, der staar tæt ved mig.

Det er forbi, Graven er kastet til, og vi skulle til at gaa. Foran os ligger vort Hus; det er saa smukt og uforandret, saa nøje knyttet i min Sjæl til den barnlige Forestilling om det, der er borte, at hele min Sorg er intet i Sammenligning med den, som det fremkalder. Men de tage mig med, og Chillip taler til mig, og da vi ere komne hjem, holder han noget Vand til mine Læber, og da jeg beder om Lov til at gaa op paa mit Værelse, tager han Afsked med mig med en Kvindes Blidhed.

Alt dette staar for mig, som om det var sket i Gaar. Tildragelser fra en sildigere Tid ere flydte bort fra mig til den Kyst, hvor alle forglemte Ting skulle vise sig paa ny; men denne staar som en høj Klippe i Oceanet.

Jeg vidste, at Peggotty vilde komme ind til mig paa mit Værelse. Øjeblikkets Sabbats-Stilhed — Dagen havde saa megen Lighed med en Søndag — passede godt for os bægge. Hun satte sig ved Siden af mig paa min lille Seng

og, idet hun holdt min Haand og undertiden trykkede den til sine Læber og undertiden klappede den, som om det kunde have været min lille Broder, hun kærtegnede, fortalte hun mig paa sin egen Maade alt, hvad hun havde at fortælle mig om det, der var sket.

„Hun havde i lang Tid," sagde Peggotty, „ikke været rask. Hun var urolig i sit Sind og ikke glad. Da hendes Barn var blevet født, troede jeg i Førstningen, at det vilde blive bedre med hende; men hun blev kun svagere og tabte sig med hver Dag. Før hendes Barn kom, holdt hun mest af at være ene, og da græd hun; men senere plejede hun at synge for det — saa sagte, at jeg en Gang, da jeg hørte hende, syntes, at det var ligesom en Stemme, der tabte sig højt oppe i Luften.

Jeg tror, at hun blev ængsteligere og ligesom mere skræmt i den sidste Tid, og at et haardt Ord var ligesom et Slag for hende. Men hun var altid den samme mod mig. Hun forandrede sig aldrig mod sin tossede Peggotty, nej hun gjorde ikke, den søde Pige."

Her standsede Peggotty og klappede min Haand.

„Den sidste Gang, jeg saa hende være ligesom i gamle Dage, var den Aften, da du kom hjem, min kære Dreng. Den Dag, du rejste, sagde hun til mig; „Jeg ser aldrig min Øjesten mere. Der er noget, som siger mig det, og det siger Sandhed, det ved jeg."

Hun søgte at holde Modet oppe efter den Tid, og mangen Gang, naar de sagde hende, at hun var letsindig og tankeløs, skulde man ogsaa have troet det; men det var kun et Skin. Hun sagde aldrig sin Mand, hvad hun havde sagt mig, førend hun en Aften, lidt over otte Dage før det skete, sagde til ham: „Kære Mand, jeg tror, jeg dør."

„Nu har jeg lettet mit Sind, Peggotty," sagde hun til mig, da jeg den Aften bragte hende til Sengs. „Han vil med hver Dag mere og mere faa Troen i Hænderne, den Stakkel, indtil det er forbi. Jeg er meget træt. Dersom det er Søvnighed, saa sid hos mig, mens jeg sover; forlad

mig ikke! Gud velsigne bægge mine Børn; Gud skærme min faderløse Dreng!“

„Jeg forlod hende ikke mere,“ vedblev Peggotty. „Hun talte ofte til de to dernede — thi hun holdt af dem; hun maatte holde af enhver, der var omkring hende — men naar de gik bort fra hendes Seng, vendte hun sig altid om mod mig, som om der var Hvile, hvor Peggotty var, og faldt aldrig i Søvn undtagen paa den Maade.“

„Den sidste Aften kyssede hun mig og sagde: „Dersom mit lille Barn ogsaa skulde dø, Peggotty, saa lad dem lægge det i mine Arme og begrave os sammen.“ Det skete; thi det stakkels lille Lam levede kun een Dag efter hende. „Lad min kære Dreng følge os til vort Hvilested, og sig ham, at hans Moder velsignede ham ikke een, men tusinde Gange.“

Hun tav og klappede igen min Haand.

„Temmelig langt ud paa Natten,“ sagde Peggotty, „bad hun mig om noget at drikke, og da hun havde faaet det, saa hun paa mig med saadant et taalmodigt og smukt Smil, den kære! Da det blev Daggry, og Solen var ved at staa op, talte hun om, hvor kærlig og omhyggelig Mr. Copperfield altid havde været mod hende, og hvorledes han havde baaret over med hende og altid sagt, naar hun var misfornøjet med sig selv, at et kærligt Hjerte var bedre end Visdom, og at han var lykkelig ved hende. „Kære Peggotty,“ sagde hun derpaa, „flyt mig lidt nærmere hen til dig;“ thi hun var meget svag. „Læg din kære Arm under min Hals, og vend mig om mod dig, thi dit Ansigt svinder bort fra mig, og jeg vil saa gerne have det i Nærheden.“ Jeg gjorde, som hun bad mig, og, ak Davy! Tiden var kommen, da mine første Afskedsord til dig skulde gaa i Opfyldelse — at hun vilde være glad ved at lægge sit stakkels Hoved paa sin dumme, tvære, gamle Peggottys Arm — og hun døde, ligesom et Barn falder i Søvn!“

Saaledes endte Peggottys Fortælling. Fra det Øjeblik,

jeg havde erfaret min Moders Død, var Forestillingen om hende, saaledes som hun havde været i den sidste Tid, forsvunden. Fra det Øjeblik mindedes jeg hende kun som den unge Moder fra min tidligste Barndom, der plejede at sno sine lyse Lokker om sin Finger og at danse med mig i Tusmørket i Dagligstuen. Det, som Peggotty nu havde fortalt mig, var saa langt fra at bringe mig tilbage til den senere Periode, at det rodfæstede det tidligere Billede i mit Minde. Det er maaske underligt, men det er sandt. I sin Dødsstund svang hun sig tilbage til sin rolige, sorgløse Ungdom og udslettede alt det øvrige.

Den Moder, som laa i Graven, var min Barndoms Moder; det lille Væsen, der hvilede i hendes Arme, var mit forrige Jeg, som nu var slumret ind for evigt ved hendes Bryst.

Tiende Kapitel.

Jeg bliver forsømt og forsørget.

Det første, Miss Murdstone gjorde, da Begravelsesdagen var forbi, og Lyset igen havde faaet fri Adgang til Huset, var, at hun sagde Peggotty op. Saa lidt Peggotty end syntes om denne Kondition, tror jeg dog, at hun for min Skyld vilde have foretrukket den for den bedste Plads i Verden. Hun fortalte mig, at vi maatte skilles, og fortalte mig ogsaa hvorfor, og vi sørgede sammen i al Oprigtighed.

Med Hensyn til mig og min Fremtid blev der ikke talt et Ord eller gjort et eneste Skridt; men jeg er vis paa, at de vilde have været glade ved ogsaa at have kunnet sige mig op. Een Gang tog jeg Mod til mig og spurgte Miss Murdstone, naar jeg atter skulde tilbage til Skolen; men hun svarede mig ganske kort, at hun ikke troede, at jeg mere kom derhen. Det var alt, hvad jeg fik at vide. Jeg længtes meget efter at erfare, hvad der skulde blive af mig, og det gjorde

Peggotty med; men hverken hun eller jeg kunde faa noget at vide derom.

Der foregik imidlertid een Forandring i min Stilling, som, uagtet den friede mig for mange Sorger i Øjeblikket, kunde have gjort mig endnu mere urolig for min Fremtid, dersom jeg havde været i Stand til at tænke nøjere over den. Den Tvang, som hidtil var bleven lagt paa mig, blev nu aldeles opgiven. Det var saa langtfra, at der nu forlangtes af mig, at jeg skulde holde mig paa min kedsommelige Post i Dagligstuen, at Miss Murdstone endog flere Gange, naar jeg vilde sætte mig der, jagede mig bort derfra. Det var saa langtfra, at jeg advaredes mod Peggottys Selskab, at der aldrig blev søgt eller spurgt efter mig. I Begyndelsen svævede jeg hver Dag i Frygt for, at han atter vilde tage sig af min Opdragelse, eller at Miss Murdstone vilde hellige sig til den; men jeg indsaa snart, at denne Frygt var ugrundet, og at jeg ikke havde andet end Forsømmelse at vente mig.

Jeg tror ikke, at denne Opdagelse den Gang pinte mig synderlig. Jeg var endnu fortumlet af det Slag, jeg havde faaet ved min Moders Død og ligesom lammet med Hensyn til alle andre Sager. Jeg husker rigtignok, at jeg undertiden grundede over den Mulighed, at jeg aldrig mere kom til at lære noget, og at ingen vilde tage sig af mig, saa at jeg voksede op og blev en skulende Lasaron, der drev omkring i Landsbyen uden at bestille noget; og at jeg tænkte paa at løsrive mig fra denne Forestilling ved at løbe bort ligesom Helten i en Roman og søge min Lykke andetsteds; men alt dette var kun forbigaaende Syner, Dagdrømme, som jeg undertiden sad og stirrede paa, som om de stod tegnede eller skrevne med svage Træk paa min Kammervæg, og som, naar de dunstede bort, efterlod den lige saa tom som før.

„Peggotty," sagde jeg med en tankefuld Hvisken en Aften, mens jeg varmede mine Hænder ved Køkkenilden, „Murdstone holder endnu mindre af mig end før. Han har

aldrig holdt meget af mig, Peggotty; men nu vil han ikke engang se mig, naar han kan undgaa det.“

„Maaske er det hans Sorg, der er Skyld deri,“ svarede Peggotty, idet hun strøg mit Haar til Side.

„Jeg er selv meget ulykkelig. Dersom jeg kunde tro, at det var hans Sorg, der er Skyld deri, vilde jeg slet ikke tænke derpaa. Men det er ikke det.“

„Hvoraf ved du, at det ikke er det?“

„Aa, hans Sorg er noget ganske andet. Han er meget sørgmodig i dette Øjeblik, mens han sidder ved Kaminen med Miss Murdstone; men dersom jeg nu gik ind, vilde han blive een Ting til.“

„Hvad vilde han da blive?“

„Vred,“ svarede jeg og efterlignede uvilkaarlig hans rynkede Pande. „Dersom han kun sørgede, vilde han ikke se saaledes paa mig, som han gør. Jeg sørger kun, og det gør mig mere blød i Sindet.“

Peggotty svarede ikke straks, og jeg varmede mine Hænder lige saa tavs som hun.

„Davy,“ sagde hun omsider.

„Ja, Peggotty?“

„Jeg har søgt paa alle mulige og umulige Maader at faa mig en passende Kondition her i Blunderstone; men det lader sig ikke gøre, min kære Dreng.“

„Hvad har du da i Sinde, Peggotty? Vil du gaa din Vej og søge din Lykke?“ spurgte jeg alvorlig.

„Jeg bliver sagtens nødt til at tage til Yarmouth og opholde mig der.“

„Naa, du kunde da have taget længere bort,“ sagde jeg lidt lettet, „og være saa godt som tabt for mig. Der kan jeg dog besøge dig en Gang imellem, kære Peggotty! Du rejser altsaa ikke til den anden Ende af Verden?“

„Tværtimod, om Gud vil!“ udbrød Peggotty meget ivrig. „Saa længe du er her, min egen Dreng, vil jeg komme og se til dig een Gang hver Uge, saa længe jeg lever!“

Jeg følte en tung Sten falde fra mit Bryst ved dette Løfte; men det var endnu ikke alt, thi Peggotty vedblev:

„Ser du, Davy, jeg vil besøge min Broder paa en fjorten Dages Tid, til jeg faar set mig en Smule om og er kommen lidt til mig selv igen; og nu har jeg tænkt, at siden man ikke bryder sig om dig her, kan du maaske faa Lov til at følge med mig.“

Fraregnet den Glæde, jeg vilde have følt ved at staa i et helt andet Forhold til mine Omgivelser, var der intet, der den Gang kunde have gjort mig saa glad som dette Forslag. Tanken om atter at være omgiven af alle disse ærlige Ansigter, som lyste mig venlig i Møde; om atter at opleve den kære, fredelige Søndag Morgen, naar Klokkerne ringede, Stene faldt i Vandet, og de skyggeagtige Skibe brød frem gennem Taagen; om at strejfe om med lille Mille og betro hende mine Sorger og finde et Tryllemiddel mod dem i Muslingskallerne og Smaastenene paa Strandbredden, bragte Ro i mit Hjerte. Den forstyrredes rigtignok straks igen ved en Tvivl om, at Miss Murdstone vilde give sit Samtykke; men ogsaa den fjernedes snart, da hun kom ud for at foretage en Aftenvisitation i Fadeburet, og Peggotty med en Kækhed, som forbavsede mig, øjeblikkelig bragte Sagen paa Bane.

„Drengen vil gaa og dovne der,“ sagde Miss Murdstone, idet hun saa ned i en Krukke med sure Agurker, „og Lediggang er Roden til alt ondt. Men han vil vel for den Sags Skyld gaa og dovne, hvor det saa er.“

Jeg kunde se, at Peggotty havde et skarpt Svar paa Tungen; men hun tvang sig for min Skyld og tav.

„Hm,“ sagde Miss Murdstone, „det er vigtigere end alt andet, det er af den allerstørste Vigtighed, at min Broder ikke forstyrres eller plages, og derfor er det vel bedst, at jeg siger ja.“

Jeg takkede hende, dog uden at ytre nogen Glæde for ikke derved at give hende Grund til at tage sit Samtykke tilbage, og jeg kunde heller ikke andet end holde dette for

klogt gjort, da hun vendte sine Øjne fra Agurkekrukken mod mig med et saadant Overmaal af Surhed, som om hendes sorte Øjne havde indsuget hele dens Indhold. Tilladelsen var imidlertid given og blev ikke tilbagekaldt; da Maaneden var omme, vare Peggotty og jeg færdige til at rejse.

Barkis kom ind i Huset for at hente Peggottys Tøj. Jeg havde aldrig før set ham gaa inden for Haveporten; men denne Gang gik han ind i Huset, og da han tog den største Kuffert paa Nakken og gik ud med den, sendte han mig et Blik, hvori det forekom mig, at der laa et megetsigende Udtryk, hvis hans Ansigt i det hele taget kunde siges at udtrykke noget.

Peggotty var naturligvis nedslaaet ved at forlade det Sted, der i saa mange Aar havde været hendes Hjem, og hvor hendes Livs to stærkeste Tilbøjeligheder, hendes Kærlighed til min Moder og mig, havde udviklet sig. Hun havde ogsaa meget tidlig om Morgenen været paa Kirkegaarden, og hun satte sig op paa Vognen med Tørklædet for Øjnene og blev siddende saaledes.

Saa længe hun var i denne Stemning, gav Barkis intet Livstegn fra sig. Han sad paa sin sædvanlige Plads og i sin sædvanlige Stilling ligesom en udstoppet Figur; men da hun begyndte at se sig om og tale til mig, nikkede og grinede han flere Gange, skønt jeg ikke har mindste Forestilling om, ad hvem eller hvad han mente dermed.

„Det er smukt Vejr, Barkis," sagde jeg for Høfligheds Skyld.

„Det er ikke daarligt," svarede Barkis, som i Almindelighed udtrykte sig med Forbehold for ikke at kompromittere sig.

„Nu har Peggotty det godt, Barkis."

„Har hun?" Og efter at have tygget noget paa det saa han paa hende med en skarpsindig Mine og sagde: „Har De det nogenlunde godt?"

Peggotty lo og svarede ja.

„Saadan rigtig nogenlunde godt, hvad?“ brummede Barkis, idet han flyttede sig nærmere hen til hende og puffede til hende med sin Albu. „Hvad, er det sandt? Saadan rigtig udmærket godt?“ Ved ethvert af disse Spørgsmaal rykkede han tættere ind paa hende og gav hende endnu et Puf, saa at vi til sidst alle vare stuvede sammen i den venstre Side af Vognen, og jeg blev saa trykket, at jeg næppe kunde holde det ud.

Da Peggotty henledte hans Opmærksomhed paa mine Lidelser, gav han mig straks lidt mere Plads og rykkede lidt efter lidt bort. Men jeg kunde ikke undgaa at lægge Mærke til, at han syntes at tro at have opdaget et fortræffeligt Middel til at udtrykke sig paa en pæn, behagelig og træffende Maade, uden at have den Ulejlighed at finde paa et Samtaleemne. Man kunde ligefrem se, hvor han gottede sig derover. Lidt efter vendte han sig atter om mod Peggotty og gentog: „Har De det ogsaa nogenlunde godt, hvad?“ og masede os ligesom før, til Aanden var nær ved at blive klemt ud af Livet paa mig. Denne Forestilling gentog sig hvert Øjeblik. Til sidst stod jeg op, hver Gang jeg saa ham nærme sig, og lod, som om jeg saa paa Udsigten, og slap paa den Maade for at blive klemt.

Han var saa høflig at holde ved en Kro udelukkende for vor Skyld og trakterede os med Lammesteg og Øl. Men selv mens Peggotty var i Færd med at drikke, fik han et af disse Tilnærmelsesanfald og var nær ved at kvæle hende. Dog, da vi nærmede os Maalet for vor Rejse, fik han mere at gøre og mindre Tid til at være galant, og da vi kom ind paa Stenbroen i Yarmouth, bleve vi skumplede og stødte alt for meget til at kunne tænke paa noget andet.

Mr. Peggotty og Ham ventede os paa det gamle Sted. De modtog mig og Peggotty med stor Hjertelighed og gav Haanden til Barkis, der forekom mig at gøre en temmelig sølle Figur, som han stod der med Hatten bag i Nakken og med en kejtet Generthed, der syntes at gaa helt ned i Benene paa ham. De tog en af Peggottys Kister,

og da vi vilde til at gaa, gav Barkis mig et højtideligt Vink med Pegefingeren om, at jeg skulde følge med ham ind i en Port.

„Hør," brummede han. „Det var i Orden."

Jeg saa ham i Ansigtet og svarede med et Forsøg paa at være meget dybsindig: „Ja saa!"

„Det var ikke forbi dermed," vedblev han og nikkede fortrolig. „Det var i Orden."

Atter svarede jeg: „Ja saa!"

„De ved, hvem det var, som var parat," sagde min Ven. „Det var ingen anden end Barkis!"

Jeg nikkede.

„Det er i Orden," sagde han og trykkede min Haand. „Jeg er Deres Ven. Det var Dem, som først bragte det i Orden. Det er klappet og klart."

Under sine Forsøg paa at udtrykke sig saa klart som muligt, blev han i den Grad gaadefuld, at jeg gerne kunde have staaet og set ham i Ansigtet i en Time, uden at have faaet mere Oplysning ud af det end af et Ur, der var gaaet i Staa, dersom Peggotty ikke havde kaldt paa mig. Undervejs spurgte hun mig om, hvad han havde sagt, og jeg svarede, at han havde sagt, at det var i Orden.

„Det ligner ham at være saa uforskammet; men det bryder jeg mig ikke om! Men, kære Davy, hvad vilde du sige, dersom jeg tænkte paa at gifte mig?"

„Aa — du vilde vel holde lige meget af mig for det, Peggotty?" svarede jeg efter en kort Betænkning.

Til stor Forbavselse for de forbigaaende paa Gaden maatte den gode Sjæl standse og omfavne mig paa Stedet med mange Forsikringer om sin uforanderlige Kærlighed.

„Fortæl mig, hvad du vilde sige, min Skat!" spurgte hun atter, da dette var forbi, og vi fortsatte vor Gang.

„Dersom du tænkte paa at gifte dig — med Barkis?"

„Ja," sagde Peggotty.

„Jeg vilde sige, at det var meget fornuftigt. Thi saa havde du jo altid Hesten og Vognen til at køre dig over

til mig, og du kunde komme for ingenting og var vis paa at komme.“

„Hvor han dog er fornuftig, den søde Unge!“ udbrød Peggotty. „Det er jo netop det, jeg har tænkt paa i den sidste Maaned. Ja, min Skat, og jeg tror, at jeg vilde blive mere min egen Herre, ikke at tale om, at jeg vilde arbejde med større Lyst i mit eget Hus, end jeg nu kunde gøre det i nogen andens. Jeg ved ikke, om jeg nu vilde du til at tjene hos fremmede. Og jeg vil altid være i Nærheden af min smukke Frues Hvilested og kan se det, naar jeg vil. Naar jeg selv lægger mig til Hvile, kan jeg komme til at ligge tæt ved min egen, søde Pige!“

Ingen af os sagde i nogen Tid et Ord.

„Men jeg vilde slaa det rent af mine Tanker,“ sagde Peggotty munter, „dersom min Davy havde det mindste derimod, ja om der saa allerede var blevet lyst aldrig saa mange Gange for mig i Kirken, og jeg skulde slide Ringen op i min Lomme.“

„Se paa mig, Peggotty,“ svarede jeg, „og se, om jeg ikke er rigtig glad og ønsker det af mit ganske Hjerte!“ Og det gjorde jeg virkelig ogsaa.

„Ja, min egen Dreng,“ sagde Peggotty og knugede mig; „jeg har tænkt paa det Nat og Dag og set det fra alle Sider, og jeg haaber fra den rigtige Side; men jeg vil tænke endnu mere derpaa og tale med min Broder derom, og imidlertid ville vi holde det for os selv, du og jeg, Davy. Barkis er en god, skikkelig Mand, og naar jeg bare opfører mig imod ham, som jeg bør, saa tror jeg, det vilde være min egen Skyld, dersom jeg — dersom jeg ikke fik det nogenlunde godt.“

Dette Citat af Barkis passede saa godt og morede os bægge saa meget, at vi gav os til at skoggerle og vare i et Perlehumør, da vi fik Øje paa Mr. Peggottys Bolig.

Den saa akkurat ud som sidst med Undtagelse af, at den maaske i mine Øjne var skrumpet lidt ind, og Mrs. Gummidge stod og ventede ved Døren, som om hun havde

staaet der hele Tiden siden sidst. Alt inden Døre var ligeledes uforandret lige til Tangen i den blaa Krukke inde i mit Sovekammer, og da jeg gik ud i Udhuset for at se mig om, syntes de samme Hummere, Krabber og Krebs at have den samme Lyst til at nappe efter alt muligt og at ligge i den samme sammenfiltrede Tilstand i den samme gamle Krog.

Men da der ingen lille Mille var at se, spurgte jeg Mr. Peggotty om, hvor hun var.

„Hun er i Skole," svarede han og tørrede sin Pande, der var kommen i Sved, fordi han havde baaret Peggottys Kuffert. „Om tyve Minutter eller en lille halv Time vil hun være her. Vi savne hende alle, naar hun ikke er hjemme."

Mrs. Gummidge sukkede.

„Frisk Mod, Mutter," sagde Mr. Peggotty.

„Jeg føler det mere end nogen anden," sagde Mrs. Gummidge; „jeg er en stakkels forladt Skabning, og hun var saa godt som den eneste, der ikke gjorde mig imod."

Idet Mrs. Gummidge klynkede og rystede paa Hovedet, gav hun sig derpaa til at puste til Ilden. Mr. Peggotty saa paa os alle, medens hun var saaledes sysselsat, og sagde med dæmpet Stemme, idet han holdt Haanden for Munden: „Altid den gamle!" Deraf sluttede jeg med Rette, at der ikke var foregaaet nogen Forandring til det bedre i hendes Sindsstemning. Uagtet nu hele Huset var eller burde have været et lige saa fornøjeligt Sted som nogen Sinde, gjorde det dog ikke det samme Indtryk paa mig som forrige Gang. Jeg følte mig ligesom skuffet. Maaske var det, fordi lille Mille ikke var hjemme, og da jeg vidste, hvilken Vej hun skulde komme, gik jeg ud for at møde hende.

En Skikkelse viste sig snart i nogen Frastand, og kort efter saa jeg, at det var Mille, som endnu var lille af Vækst, skønt hun var vokset. Men da hun kom nærmere, og jeg saa, at hendes blaa Øjne vare blevne endnu mere blaa, hendes blomstrende Ansigt endnu friskere, og hendes hele

Person smukkere og yndefuldere, da greb en underlig Følelse mig og bragte mig til at lade, som om jeg ikke kendte hende, og til at gaa forbi, som om jeg saa efter noget langt borte.

Lille Mille brød sig ikke det mindste derom. Hun saa mig meget godt; men i Stedet for at vende sig om og kalde paa mig, løb hun leende sin Vej. Dette nødte mig til at løbe efter hende, og hun løb saa hurtig, at vi vare ganske tæt ved Huset, førend jeg indhentede hende.

„Aa, er det dig?“ sagde lille Mille.

„Det vidste du meget godt, Mille.“

„Vidste du da ikke ogsaa, at det var mig?“ spurgte Mille. Jeg vilde kysse hende; men hun skjulte sine Kirsebærlæber med sine Hænder og sagde, at hun ikke længer var noget Barn, og løb sin Vej ind i Huset med en høj Latter.

Hun syntes at finde Fornøjelse i at drille mig, hvilket var en Forandring hos hende, som var mig paafaldende. Tebordet var færdigt og vor lille Kistebænk sat hen paa dens gamle Plads; men i Stedet for at komme og sætte sig hos mig, gik hun hen og skænkede den gamle Knurrepotte, Mrs. Gummidge, sit Selskab, og da Mr. Peggotty spurgte hende hvorfor, strøg hun sit Haar ned over sit Ansigt og gjorde ikke andet end le.

„Det er en lille Skælm!“ sagde Mr. Peggotty og klappede hende med sin store Næve.

„Det er et sandt Ord!“ udbrød Ham. „Ja, Master Davy, det er et sandt Ord!“ og derpaa satte han sig ned og lo til hende med en Blanding af Beundring og Glæde, som bragte hans Ansigt til at gløde.

Lille Mille blev forkælet af dem alle, men mest dog af Mr. Peggotty, hvem hun kunde have faaet til, hvad det skulde være, alene ved at gaa hen og lægge sin Kind mod hans stride Skæg. Det var i det mindste min Mening, da jeg saa hende gøre det, og jeg syntes, at Mr. Peggotty handlede fuldkommen rigtig. Men hun var saa kærlig og sød

og kunde paa een Gang være saa fortryllende skælmsk og bly, at hun daarede mig endnu mere end før.

Hun havde ogsaa et følsomt Hjerte; thi da Mr. Peggotty, mens vi efter Teen sad omkring Kaminen, gjorde en Hentydning til det Tab, jeg havde lidt, stod Taarerne hende i Øjnene, og hun saa saa venlig paa mig hen over Bordet, at jeg følte mig gennemtrængt af Taknemmelighed mod hende.

„Ja!“ sagde Mr. Peggotty, idet han greb fat om hendes Lokker og lod dem glide hen over sin Haand ligesom Vand, „her er eet forældreløst Barn til. Og her,“ vedblev han, idet han gav Ham et Puf i Brystet, „her er endnu et, skønt det skal man ikke se paa ham.“

„Dersom jeg havde Dem til Værge, Mr. Peggotty,“ sagde jeg og rystede paa Hovedet, „tror jeg heller ikke, at jeg vilde føle meget til det.“

„Vel talt, Master Davy!“ udbrød Ham begejstret. „Hurra! Vel talt! Ja, det har De Ret i! Hør, hør!“ Her gengældte han Mr. Peggottys Puf, og lille Mille stod op og kyssede Mr. Peggotty.

„Men hvorledes har Deres Ven det?“ spurgte han.

„Han havde det meget godt, da jeg tog bort.“

„Det kan man kalde en Ven!“ sagde Mr. Peggotty og strakte sin Pibe frem. „Det kan man kalde en Ven, naar man vil tale om Venner! Gud hjælpe mig, det er en ren Fornøjelse at se paa ham!“

„Ja, er han ikke smuk?“ sagde jeg, idet jeg blev helt varm om Hjertet ved denne Lovtale.

„Smuk! Han ser ud — som en — ja, jeg ved ikke, hvad jeg skal ligne ham ved. Han er saa kæk!“

„Ja, det er netop hans Karakter. Han er saa modig som en Løve, og De kan ikke tro, hvor aabenhjertig han er.“

„Han tager vist ogsaa Luven fra andre i Lærdom?“ sagde Mr. Peggotty, idet han saa paa mig gennem Røgen af sin Pibe.

„Ja," svarede jeg henrykt, „han ved Besked om alt! Han er et mageløst godt Hoved."

„Det kan man kalde en Ven!" mumlede Mr. Peggotty med et dybsindigt Nik.

„Der synes ikke at være den Ting, som falder ham svær. Han kan en Lektie, naar han bare ser paa den. Han er den bedste Boldspiller, De vil se, og kan give Dem næsten lige saa mange Brikker, som det skal være, forud i Dam og vinder alligevel."

Mr. Peggotty nikkede atter, som om han vilde sige: „Naturligvis!"

„Han er saa veltalende," vedblev jeg, „at han kan overtale enhver, og jeg ved ikke, hvad De vilde sige, dersom De hørte ham synge, Mr. Peggotty."

Mr. Peggotty nikkede tredje Gang, som om han vilde sige: „Det tror jeg gerne."

„Og saa er det saadan en højmodig, prægtig, nobel Fyr," sagde jeg, idet jeg lod mig aldeles henrive af mit Yndlingsemne, „at man næppe kan rose ham saa meget, som han fortjener. Jeg kan aldrig være ham taknemmelig nok for den Ædelmodighed, hvormed han tog sig af mig, skønt jeg var saa meget yngre og længere nede i Skolen end han."

Medens jeg saaledes blev ved at udtømme mig i Lovtaler over ham, kom mine Øjne til at hvile paa lille Milles Ansigt; hun holdt det bøjet ned mod Bordet og hørte med største Opmærksomhed efter uden at trække Vejret, mens hendes blaa Øjne tindrede som Juveler, og Blodet steg op i hendes Kinder. Hendes Ansigt havde et saa paafaldende ivrigt og smukt Udtryk, at jeg standsede forundret, og de andre lagde ligeledes Mærke til hende; thi da jeg standsede, lo de og saa paa hende.

„Det gaar Mille ligesom mig," sagde Mr. Peggotty, „hun vilde gerne se ham."

Mille blev saa forvirret over, at vi alle saa paa hende, at hun dukkede med Hovedet, og hendes Ansigt bedækkedes

med Rødme. Da hun lidt efter saa op gennem sine løst hængende Lokker og opdagede, at vi alle vedblev at se paa hende — jeg for mit Vedkommende kunde gerne have siddet og set paa hende i Timevis — løb hun ud og blev borte, til det næsten var Sengetid.

Jeg lagde mig i den gamle, lille Seng i Agterenden af Baaden, og Vinden for sukkende hen over Fælleden, ligesom den før havde gjort; men jeg kunde nu ikke afholde mig fra den Tanke, at den sukkede over dem, der vare gaaede bort, og i Stedet for at tænke paa, at Havet kunde stige og skylle Baaden bort om Natten, tænkte jeg paa det Hav, der var steget og havde opslugt mit lykkelige Hjem.

Jeg husker, at da Blæsten og Havet begyndte at lyde svagere i mine Øren, indflettede jeg en kort Klavsul i min Aftenbøn, hvori jeg bad om, at jeg engang maatte blive gift med lille Mille, og faldt saaledes forelsket i Søvn.

Dagene gik omtrent, ligesom de vare gaaede før, med Undtagelse af — og det var en væsentlig Undtagelse — at lille Mille og jeg nu kun sjælden spadserede sammen paa Strandbredden. Hun skulde lære Lektier og sy og var borte en stor Del af Dagen. Men jeg følte, at der ikke vilde være blevet noget af de gamle Spadsereture, selv om det havde været anderledes. Hvor overgiven og fuld af barnagtige Indfald Mille ogsaa var, var hun dog mere voksen, end jeg havde troet. Hun syntes at være kommen et langt Stykke bort fra mig i lidt over et Aar. Hun kunde nok lide mig; men hun lo ad mig og pinte mig, og naar jeg gik hende i Møde, listede hun sig hjem ad en anden Vej og stod i Døren og lo, naar jeg kom skuffet tilbage. Den bedste Tid havde jeg, naar hun sad stille ved sit Arbejde i Døren, og jeg sad paa Tærskelen ved hendes Fødder og læste for hende. Det forekommer mig endnu i denne Time, at jeg aldrig har set et saadant Solskin som paa hine klare April Eftermiddage, aldrig en saadan sollys lille Skikkelse som den, jeg plejede at se sidde ved Ind-

gangen til den gamle Baad, aldrig en saadan Himmel, et saadant Hav eller saadanne straalende Skibe, der sejlede bort ind i de gyldne Skyer.

Den allerførste Aften efter vort Komme indfandt Barkis sig yderst kejtet og forlegen med en Slump Appelsiner i et Tørklæde. Da han ingen Hentydning gjorde til denne Bylt, troede vi, at han havde glemt den, da han gik, indtil Ham, som var løben efter ham for at give ham Appelsinerne, kom igen med det Svar, at de vare til Peggotty. Siden kom han hver Aften til den samme Tid og havde altid en lille Pakke med, som han aldrig omtalte, men som han lod blive liggende bag ved Døren. Disse Kærlighedsgaver vare af den mest forskellige og ekscentriske Natur. Blandt andet husker jeg to Sæt Svinefødder, en vældig Naalepude, en halv Skæppe Æbler, et Par Stenkuls Ørenringe, et Knippe spanske Løg, en Æske med Dominobrikker, en Kanariefugl i Bur og et Stykke saltet Flæsk.

Barkis's Frieri var i det hele taget meget ejendommelig. Han sagde meget sjælden noget, men plejede at sidde ved Kaminen omtrent i den samme Stilling som paa sin Vogn og glo paa Peggotty, der sad lige overfor. En Aften, da Kærligheden formodentlig blussede op i ham, snappede han den lille Stump Vokslys, hun brugte til sin Traad, stak den i Vestelommen og tog den med. Siden var det hans største Fornøjelse at tage den frem i en halv smeltet Tilstand, naar der var Brug for den, og atter stikke den i Lommen, hvor den klæbede sig fast til Foret. Han syntes at være overordentlig vel tilpas og slet ikke at føle sig opfordret til at tale. Selv naar han gik ud med Peggotty for at spadsere med hende paa Fælleden, tror jeg ikke, at han gjorde sig nogen Ulejlighed i den Retning, idet han nøjedes med af og til at spørge hende, om hun havde det nogenlunde godt; og jeg husker, at Peggotty undertiden, naar han var gaaet, holdt Forklædet for Ansigtet og kunde blive ved at le i en halv Time. Vi morede os alle mere eller mindre undtagen den ulykkelige Mrs. Gummidge, hvis

Forlovelsesdage maa have været af en aldeles lignende Slags, da disse Træk idelig mindede hende om den gamle.

Omsider da mit Besøg nærmede sig sin Ende, blev det aftalt, at Peggotty og Barkis en Dag skulde gøre en Fornøjelsestur sammen, og at Mille og jeg skulde ledsage dem. Natten forud fik jeg kun en afbrudt Søvn i Forventning om den Glæde at skulle tilbringe en hel Dag med Mille. Vi vare alle tidlig paa Benene om Morgenen, og mens vi spiste Frokost, saa vi Barkis paa en Jagtvogn nærme sig Genstanden for sine ømme Følelser.

Peggotty var klædt som sædvanlig i sin nette, beskedne Sørgedragt; men Barkis straalede i en ny blaa Kjole, som Skrædderen havde syet saa rigelig, at Opslagene vilde have gjort Handsker overflødige selv i den strengeste Kulde, medens Kraven var saa høj, at den skød hans Baghaar helt op til Issen. Kjolen havde desuden blanke Knapper af største Nummer, og, kompletteret med et Par drapfarvede Benklæder og en gul Vest, gjorde den Barkis til et rent Vidunder af Elegance i mine Øjne.

Mens vi alle havde travlt uden for Døren, lagde jeg Mærke til, at Mr. Peggotty havde taget en gammel Sko, der skulde kastes efter os som et lykkeligt Varsel, og som han vilde give til Mrs. Gummidge. „Nej, det er bedre, en anden gør det, Dan," sagde hun; „jeg er selv et stakkels forladt og ensomt Menneske, og alt, hvad der minder mig om Mennesker, der ikke ere ensomme og forladte, er mig imod."

„Sniksnak, gamle Tøs! Tag og hiv den!"

„Nej," svarede hun klynkende og rystede paa Hovedet. „Dersom jeg følte mindre, kunde jeg udrette mere. De føler ikke saaledes som jeg, Daniel; De har ikke lagt Dem ud med Verden; det er bedst, at De selv gør det."

Men nu raabte Peggotty fra Vognen, hvor vi imidlertid havde taget Plads, at Mrs. Gummidge maatte gøre det. Saa gjorde Mrs. Gummidge det da; men, det gør mig ondt

at skulle sige det, hun lagde en Dæmper paa Afrejsens festlige Præg, ved øjeblikkelig at briste i Graad og synke overvældet om i Armene paa Ham med den Ytring, at hun vidste, at hun var til Byrde, og at det var bedst, at hun straks blev lagt ind paa Fattighuset. Jeg syntes virkelig, at det var en fornuftig Ide, og at Ham burde have taget hende paa Ordet.

Saa tog vi da af Sted, og det første, vi gjorde, var at holde ved en Kirke, hvor Barkis bandt Hesten ved et Gitter og gik ind med Peggotty, medens Mille og jeg bleve siddende paa Vognen. Jeg nyttede Lejligheden til at lægge min Arm om Milles Liv og foreslaa, at da jeg nu skulde snart bort, vilde vi holde rigtig meget af hinanden og være glade hele Dagen. Da Mille samtykkede og tillod mig at kysse hende, blev jeg rent ellevild og udbrød, at jeg aldrig vilde elske nogen anden og var rede til at udgyde enhvers Blod, som vilde tragte efter at vinde hendes Kærlighed.

Hvor lille Mille gjorde sig lystig derover! Med hvilken Alvorsmine lod det feagtige Væsen, som om hun var langt ældre og klogere end jeg, og sagde, at jeg var en „tosset Dreng“; og saa lo hun saa fortryllende, at jeg i min Glæde over at se paa hende glemte Smerten ved at være bleven kaldt med hint fornedrende Navn.

Barkis og Peggotty bleve en Tid inde i Kirken, men kom omsider ud, og vi kørte derpaa længere ud paa Landet. Undervejs vendte Barkis sig om mod mig og sagde, idet han blinkede med Øjnene:

„Hvad var det for et Navn, jeg skrev i Fragtvognen?“

„Klara Peggotty,“ svarede jeg.

„Hvilket Navn vilde det være, som jeg nu vilde skrive op her, dersom dette var Fragtvognen?“

„Klara Peggotty?“ sagde jeg spørgende.

„Klara Peggotty Barkis!“ svarede han med en Skoggerlatter, som fik Vognen til at ryste.

De vare blevne viede og vare ikke gaaede ind i Kirken

i nogen anden Hensigt. Peggotty havde villet, at det skulde gaa for sig i al Stilhed, og der havde derfor ikke været andre Vidner end Degnen. Hun blev lidt forvirret, da Barkis meddelte deres Forening paa denne bratte Maade, og kunde ikke knuge mig nok til Tegn paa sin usvækkede Hengivenhed for mig; men hun blev snart sig selv igen og sagde, at hun var meget glad ved, at det var overstaaet.

Vi kørte hen til en lille Kro, hvor man ventede os, og spiste meget godt til Middag og tilbragte Dagen meget rart. Om Peggotty saa var bleven gift hver Dag i de sidste ti Aar, kunde hun ikke have taget sig den Ting roligere; det gjorde slet ingen Forskel paa hende; hun var den selvsamme som altid og gik en Tur med lille Mille og mig, førend vi drak Te, medens Barkis filosofisk røg sin Pibe og sagtens fordybede sig i Betragtninger over sin Lykke. Hvis saa var, saa skærpede det hans Appetit; thi jeg husker ganske tydelig, at uagtet han havde spist en stor Portion Flæskesteg med Grønt til Middag og sluttet med en Kylling eller to, maatte han dog have noget kold Skinke til Te og satte et ordentlig Kvantum til Livs, uden at det generede ham. Jeg har siden ofte tænkt paa, hvilket løjerligt, uskyldigt, tarveligt Bryllup det maa have været. Straks efter at det var blevet mørkt, satte vi os atter til Vogns og kørte langsomt tilbage, mens vi saa paa Stjernerne og talte om dem. Jeg maatte især holde for og aabnede Barkis's Blik i et forbavsende Omfang, idet jeg fortalte ham alt, hvad jeg vidste; men han vilde have troet alt, hvad jeg kunde have hittet paa at bilde ham ind; thi han nærede en dyb Agtelse for mine Kundskaber og sagde ved denne Lejlighed til sin Kone i mit Paahør, at jeg var et Vidunder.

Da vi havde udtømt dette Emne eller rettere sagt, da jeg havde udtømt Barkis's Fatteevne, lavede Mille og jeg os en Kappe af et gammelt Dækken og sad under det paa den øvrige Del af Vejen. Ak, hvor jeg elskede hende! Hvilken Lykke, tænkte jeg, om det var os, der vare gifte

og rejste bort for at bo mellem Træerne og paa Markerne uden at blive ældre, uden at blive klogere, stadig kunde vedblive at være Børn og tumle os Haand i Haand omkring i Solskinnet og paa blomsterstrøede Enge, lægge vore Hoveder paa Mosset om Natten i en sød, uskyldig og fredelig Søvn og blive begravede af Fuglene, naar vi vare døde!

Naa, om Aftenen kom vi i god Tid tilbage til den gamle Baad, og der tog Barkis og hans Kone Afsked og kørte saa hyggelig sammen til deres eget Hjem. Da følte jeg for første Gang, at jeg havde mistet Peggotty. Jeg vilde have lagt mig til Sengs med et tungt Hjerte under ethvert andet Tag end det, der gav lille Milles Hoved Ly.

Peggotty og Ham vidste godt, hvad jeg tænkte paa, og søgte at jage det paa Flugten med noget Aftensmad og deres gæstmilde Ansigter. Lille Mille kom og satte sig for første og sidste Gang ved Siden af mig paa Kistebænken, og det var i det hele taget en herlig Afslutning paa en herlig Dag.

Det var Højvande om Natten, og kort efter at vi vare gaaede til Sengs, gik Peggotty og Ham ud paa Fiskeri. Jeg følte mig meget stolt af at være bleven ene tilbage i det ensomme Hus som Milles og Mrs. Gummidges Beskytter og ønskede kun, at en Løve eller en Slange eller et andet glubende Uhyre vilde angribe os, for at jeg kunde tilintetgøre det og vinde Hæder og Ære. Men da der tilfældigvis ikke var noget af den Slags paa Yarmouth Fælled den Nat, skaffede jeg mig det bedste Surrogat, jeg kunde, ved at drømme om Drager lige til om Morgenen.

Med Morgenen kom Peggotty, der som sædvanlig vækkede mig neden for mit Vindue, som om Barkis ogsaa fra først til sidst havde været en Drøm. Efter Frokost tog hun mig med til sit eget Hjem, og et nydeligt lille Hjem var det. Hvad der maa have gjort mest Indtryk paa mig af alle Møblerne, var et gammelt Chatol af mørkt Træ, som stod i Stadsestuen — Køkkenet med sit Murstens Gulv

udgjorde Dagligstuen — og havde en Klap, der, naar den blev slaaet ud, dannede en Pult. I dette Chatol laa en stor Kvartudgave af Fox's „Martyrernes Bog". Dette herlige Værk, hvoraf jeg nu ikke husker et Ord, opdagede jeg øjeblikkelig og gav mig ogsaa øjeblikkelig i Færd med det, og hver Gang jeg siden besøgte Huset, knælede jeg paa en Stol, aabnede det Gemme, hvori denne Skat var indelukket, bredte mine Arme ud over Pulten og begyndte paa ny at sluge Bogen. Jeg er bange for, at jeg især opbyggedes af Billederne, der vare talrige og forestillede alle Slags afskyelige Rædsler; men Martyrerne og Peggottys Hus have siden den Tid været uadskillelige i mine Tanker.

Samme Dag tog jeg Afsked med Mr. Peggotty, Ham, Mrs. Gummidge og lille Mille og tilbragte Natten hos Peggotty i et lille Loftskammer, hvor Krokodillebogen laa paa en Hylde ved mit Hovedgærde, og som stadig skulde holdes i den samme Stand til mig.

„Hvad enten du er ung eller gammel, kære Davy," sagde hun, „skal du, saa længe jeg lever og har dette Hus over mit Hoved, altid finde det, som om jeg ventede dig hver evige Minut. Jeg skal holde det i Orden hver Dag, ligesom jeg plejede at holde dit lille Kammer i Orden i gamle Dage, min egen Dreng, og om du rejser til Kina, kan du stole paa, at det skal staa ganske uforandret, saa længe du er borte."

Min kære gamle Barnepiges Trofasthed og Bestandighed rørte mig dybt, og jeg takkede hende, saa godt jeg kunde. Men det var ikke videre godt; thi hun sagde dette til mig med sine Arme om min Hals, den Morgen jeg skulde rejse. Hun og Barkis kørte mig hjem og satte mig af ved Porten, men ikke med et let Hjerte, og det var et underligt Syn for mig at se Vognen køre bort med Peggotty, medens jeg blev staaende under de gamle Ælmetræer og saa paa Huset, hvori nu intet Ansigt længer saa paa mit med Kærlighed og Velvilje.

Det Liv, som nu aabnede sig for mig, kan jeg ikke tænke tilbage paa uden Medlidenhed. Jeg følte mig saa ensom og forladt — aldrig et venligt Ord, afskaaret fra al Omgang med andre Drenge paa min Alder og fra ethvert andet Selskab end mine egne sørgelige Tanker. Det er, ligesom om Mindet om denne Tid endnu kaster en mørk Skygge over Papiret, medens jeg skriver.

Hvad vilde jeg ikke have givet for at være bleven sat i den strengeste Skole, som nogen Sinde er bleven holdt, for at have kunnet lære noget, lige meget hvor eller hvorledes! Men intet saadant Haab gryede for mig. De hadede mig og oversaa mig haanlig, koldt og systematisk. Jeg tror nok, at Murdstones Kaar den Gang vare noget indskrænkede, men det gør intet til Sagen. Han kunde ikke udstaa mig, og jeg tror, at han ved at støde mig fra sig søgte at skyde den Tanke fra sig, at jeg havde et Krav paa ham — og det lykkedes.

Jeg blev ikke ligefrem mishandlet; jeg fik ikke Prygl; jeg led ikke Sult; men den Uret, der tilføjedes mig, udøvedes paa en systematisk, lidenskabsløs Maade. Den ene Dag, den ene Uge, den ene Maaned efter den anden forsømtes jeg koldblodig. Jeg spørger mig undertiden selv, naar jeg tænker derpaa, hvad de vilde have gjort, dersom jeg var bleven syg; om de vilde have ladet mig ligge og vansmægte i mit ensomme Kammer som sædvanlig, eller om nogen vilde have hjulpet mig.

Naar Murdstone og Søsteren vare hjemme, deltog jeg i deres Maaltider; i deres Fraværelse spiste jeg for mig selv. Jeg drev hele Tiden omkring i Huset og Omegnen, uden at de ænsede det med Undtagelse af, at de ikke kunde lide, at jeg stiftede Bekendtskaber, maaske i den Tanke, at jeg da kunde klage for en eller anden. Chillip bad mig ofte om at besøge sig — han var nu Enkemand, da han nogle Aar i Forvejen havde mistet sin lillebitte, lyshaarede Kone, om hvem jeg lige kan huske, at jeg i mine egne Tanker sammenlignede hende med en lys, gulplettet

Kat. Men det var kun sjældent, at jeg nød den Lykke at tilbringe en Eftermiddag i hans Apotek, hvor jeg enten læste en ny Bog, medens Dunsterne af hele Farmakopeen steg mig op i Næsen, eller stødte noget i en Morter under hans blide Vejledning.

Af samme Grund fik jeg kun sjælden Lov til at besøge Peggotty. Sit Løfte tro, kom hun een Gang hver Uge og aldrig tomhændet, enten for at besøge mig eller for at mødes med mig paa et eller andet Sted i Nærheden; men mange, mange Gange er jeg bleven bittert skuffet, naar man nægtede mig at besøge hende i hendes eget Hus. Enkelte Gange og med lange Mellemrum tillodes det mig dog, og da opdagede jeg, at Barkis var lidt af en Gnier eller, som Peggotty pligtskyldigt udtrykte sig, „lidt paaholden," og under sin Seng gemte en stor Bunke Penge i en Kasse, som han foregav kun var fuld af Klæder. I denne Kasse skjulte hans Rigdomme sig med en saa haardnakket Beskedenhed, at selv de mindste Bidrag kun kunde lokkes ud af den ved List, saa at Peggotty maatte udklække en lang og vidtløftig Plan, en sand Krudtsammensværgelse, for om Lørdagen at faa det fornødne til Husholdningen.

I al den Tid følte jeg saa dybt, at de Forhaabninger, jeg havde vakt, vare spildte, og at jeg blev aldeles forsømt, at jeg sikkert vilde have været rent elendig, dersom jeg ikke havde haft de gamle Bøger. De vare min eneste Trøst, og jeg var lige saa trofast mod dem, som de vare det mod mig, og læste dem igennem, jeg ved ikke hvor mange Gange.

Jeg nærmer mig nu et Afsnit af mit Liv, som aldrig vil svinde bort af min Hukommelse, saa længe jeg kan huske noget, og hvorom Mindet ofte, uden min Paakaldelse, har forfulgt mig som et Genfærd selv i lykkeligere Dage.

Da jeg en Dag havde været ude og drevet om uden Maal og Med, mødte jeg, idet jeg drejede om et Hjørne, Murdstone, der gik med en fremmed Herre. Jeg blev for-

virret og vilde til at gaa dem forbi, da den fremmede Herre raabte:

„Brooks!“

„Nej, Sir; David Copperfield,“ sagde jeg.

„Hvilken Snak! du er Brooks, Brooks fra Sheffield,“ sagde Herren; „saaledes hedder du.“

Ved disse Ord tog jeg Herren nærmere i Øjesyn. Da jeg kendte hans Latter, saa jeg, at det var Quinion.

„Naa, hvorledes gaar det dig, og hvor gaar du i Skole, Brooks?“ spurgte han.

Han havde lagt sin Haand paa min Skulder og vendte mig om, for at jeg skulde følge med dem. Jeg vidste ikke, hvad jeg skulde svare, men saa tvivlende paa Murdstone.

„For Tiden er han hjemme,“ sagde denne sidste, „og gaar slet ikke i Skole. Jeg ved ikke, hvad jeg skal gøre med ham, han er en vanskelig Krabat.“

Han tilkastede mig et af sine gamle, dobbelte Blikke, og derpaa formørkedes hans Øjne af et truende Udtryk, idet han ligesom i Væmmelse vendte dem bort.

„Hm!“ sagde Quinion, idet han, som det forekom mig, saa paa os. „Smukt Vejr!“

Der opstod en Pavse. Medens jeg endnu stod og tænkte paa, hvorledes jeg bedst skulde fri min Skulder fra hans Haand og slippe bort, sagde han omsider:

„Du er sagtens endnu et godt Hoved, hvad, Brooks?“

„Ja, han er klog nok,“ ytrede Murdstone utaalmodig. „De gør bedst i at lade ham gaa. De faar Skam til Tak, naar De giver Dem af med ham.“

Paa dette Vink slap Quinion mig, og jeg skyndte mig hjem, det bedste jeg kunde. Idet jeg vendte mig om for at gaa hjem, lagde jeg Mærke til, at Murdstone stod og lænede sig op til Kirkegaardslaagen, medens Quinion talte til ham. De saa bægge efter mig, og jeg følte, at de talte om mig.

Quinion tilbragte Natten i vort Hus. Da jeg efter Fro-

Gods i en lille Kuffert foran mig, et ensomt, forladt Barn, i den Postvogn, som førte Quinion til London Diligencen i Yarmouth! Se, hvorledes vort Hus og Kirken tabe sig i det fjerne; hvorledes Graven under Træet skjules af mellemliggende Genstande; hvorledes Spiret ikke længer rager op fra min gamle Legeplads, og Himlen bliver tom!

Ellevte Kapitel.

Jeg begynder et nyt Liv, men synes ikke om det.

Jeg kender nu saa meget til Verden, at jeg næsten ikke mere kan undre mig over noget; men desuagtet maa jeg dog endnu undre mig over, at man saa let kunde støde mig ud i Verden i en saadan Alder. Da jeg var et Barn med fortrinlige Anlæg, en skarp Iagttagelsesevne, opvakt, ivrig, svag, let til at saares baade i legemlig og aandelig Henseende, undrer det mig, at ingen rørte saa meget som en Finger for min Skyld. Men der var ingen, der gjorde det, og i mit tiende Aar blev jeg et Trældyr i Murdstone & Grinbys Tjeneste.

Pakhuset laa ved Floden nede i Blackfriars og var det sidste Hus i en smal Gade, som krummede sig ned mod Floden og endte med en Trappe, hvor der laa Baade til Leje. Det var et gammelt, forfaldent Hus med sin egen Ladeplads og vendte ud mod Vandet, naar det var Flod, og mod Mudderet, naar det var Ebbe, og det var bogstavelig oversvømmet af Rotter. Dets panelede Værelser, der vare tilsølede af hundredaarig Snavs og Røg; dets raadne Gulve og Trapper; de gamle, graa Rotters Piben og Rumsteren nede i Kælderen, og hele Stedets uhumske og væmmelige Udseende ere Ting, der staa lyslevende for min Hukommelse, som om jeg havde set dem i Dag, og ikke for mange Aar tilbage. Det staar alt for mig, ligesom jeg saa det i

den ulykkelige Time, da jeg første Gang betraadte Stedet med min skælvende Haand i Quinions.

Murdstone & Grinby handlede med mange Slags Mennesker; men en vigtig Gren af Forretningen var Leverancen af Vine og Spirituosa til Paketskibene. En stor Mængde tomme Flasker vare en Følge af denne Handel, og adskillige voksne Mennesker og Drenge havde travlt med at undersøge dem mod Lyset, kassere de sprukne og rense og skylle de hele. Naar der ikke var flere tomme Flasker, skulde de fulde forsynes med Etiketter eller proppes, Propperne forsegles og de færdige Flasker pakkes i Kasser. Alt dette Arbejde udførtes af Drenge, og blandt disse var jeg.

Vi vare tre eller fire, mig selv iberegnet. Jeg havde min Plads i en Krog af Pakhuset, hvor Quinion kunde se mig, naar han stillede sig op paa Tremmerne af sin Stol i Kontoret og iagttog mig gennem et Vindue oven over Pulten. Den første Morgen, jeg under saa heldige Varsler begyndte Livet paa egen Haand, kaldtes den ældste af de andre Drenge derhen for at vise mig, hvad jeg havde at gøre. Han hed Mick Walker, og han havde et laset Forklæde og en Papirshue paa. Han underrettede mig om, at hans Fader var Prammand og bar en sort Fløjls Hue ved Lordmayors-Optoget. Han fortalte mig ligeledes, at vi skulde arbejde sammen med en anden Dreng, som han forestillede for mig under det paafaldende Navn: „Melpap.“ Imidlertid opdagede jeg, at denne Yngling ikke var bleven døbt med dette Navn; men at det var blevet ham givet i Pakhuset paa Grund af hans blege Ansigtsfarve. „Melpaps“ Fader var Vandmand, men nød tillige den Udmærkelse at være Brandmand, i hvilken Egenskab han havde Plads ved et af de store Teatre, hvor en ung Slægtning af „Melpap“, jeg tror hans lille Søster, spillede Smaatrolde i Pantomimerne.

Ord kunne ikke udtrykke min hemmelige Sjælekval, da jeg nedsank i dette Selskab, sammenlignede disse fra nu af daglige Kammerater med dem fra min lykkeligere Barndom — ikke at tale om Steerforth, Traddles og de

andre Drenge i Skolen — og følte mit Haab om at vokse op og blive en lærd og udmærket Mand udslukkes i mit Bryst. Det pinlige Minde om den fuldstændige Haabløshed, der greb mig; om den Skam, jeg følte ved min Stilling; om den Smerte, det voldte mit unge Hjerte at tro, at det, jeg havde lært og tænkt og frydet mig ved, og som havde givet min Fantasi og Kappelyst Næring, Dag for Dag vilde tabe sig for aldrig mere at vende tilbage, lader sig ikke beskrive. Hver Gang Mick Walker gik bort den Formiddag, blandede jeg mine Taarer med det Vand, hvori jeg skyllede Flaskerne, og jeg sukkede, som om der var en Sprække i mit eget Bryst, og det stod Fare for at briste.

Da Kontoruret var halv eet, og alle lavede sig til at gaa hen at spise til Middag, bankede Quinion paa Kontorvinduet og vinkede ad mig, for at jeg skulde komme ind. Jeg gik da ind og forefandt en førladen, midaldrende Mand i brun Frakke, sorte Benklæder og Sko. Han havde ikke mere Haar paa sit store og blanke Hoved, end der er paa et Æg, og hans Ansigt, som han vendte helt om mod mig, var meget omfangsrigt. Hans Klæder vare lurvede, hvorimod hans Flipper vare højst imponerende. I Haanden havde han en Lapsestok med et Par store, falmede Kvaster, og et Øjeglas hang uden paa hans Frakke — til Stads opdagede jeg senere, for han brugte det meget sjælden og kunde ikke se noget, naar han gjorde det.

„Der er han," sagde Quinion og pegede paa mig.

„Naa," sagde den fremmede med et nedladende Tonefald og et ubeskriveligt Udtryk af at gøre noget gentilt, som gjorde et dybt Indtryk paa mig, „det er altsaa Master Copperfield. Jeg haaber, De har det godt?"

Jeg svarede jo Tak, og jeg haabede, at det samme var Tilfældet med ham. Gud skal vide, at jeg var meget ilde til Mode; men den Gang laa det ikke i min Natur at klage, og derfor svarede jeg, som jeg gjorde.

„Jeg," svarede den fremmede, „er, Gud være lovet, fuldkommen rask. Jeg har modtaget et Brev fra Mr. Murd-

stone, hvori han skriver, at han ønsker, at jeg i et Bagværelse i mit Hus, der for Øjeblikket er ledigt — og som, kort sagt, er bestemt til Leje som — kort sagt," vedblev den fremmede med et Smil og et Udbrud af Fortrolighed, „som Sovekammer — skal modtage den unge Begynder, jeg her har den Fornøjelse at se" — og han slog ud med Haanden og satte sin Hage til Rette mellem sine Flipper.

„Det er Mr. Micawber," sagde Quinion til mig.

„Hm, ja, det er mit Navn."

„Mr. Micawber," sagde Quinion, „er en bekendt af Mr. Murdstone. Han samler Ordrer for os pr. Kommission, og Mr. Murdstone har skrevet til ham om dit Logis, og han vil nu tage dig i Huset."

„Min Adresse," sagde Micawber, „er Windsor Terrace City Road. Jeg — kort sagt," vedblev Micawber med det samme gentile Udtryk og i et nyt Anfald af Fortrolighed — „jeg bor der."

Jeg bukkede for ham.

„Af Hensyn til at Deres Vandringer her i Hovedstaden endnu næppe have været meget omfattende, og at De turde finde nogen Vanskelighed ved at gennemtrænge det moderne Babylons Mysterier i Retningen mod City Road — kort sagt," sagde Mr. Micawber i et tredje Anfald af Fortrolighed, „at De kunde forvilde Dem, skal jeg have den Fornøjelse at indfinde mig her i Aften og give Dem Kundskab om den nærmeste Vej."

Jeg takkede ham af mit ganske Hjerte; thi det var en Velvillighed af ham at paatage sig denne Ulejlighed.

„Hvornaar," spurgte Micawber, „skal jeg — —"

„Henimod otte," svarede Quinion.

„Godt! Jeg anbefaler mig, Mr. Quinion; jeg vil ikke opholde Dem længer." Dermed satte han sin Hat paa og gik nok saa strunk ud af Kontoret med sin Stok under Armen, idet han gav sig til at nynne en Melodi, saa snart han var kommen udenfor.

Quinion paalagde mig derpaa at gøre saa megen Nytte

som muligt i Murdstone & Grinbys Pakhus mod en Betaling af, saa vidt jeg husker, seks Shillings om Ugen. Han udbetalte mig en Uges Løn forud (af sin egen Lomme tror jeg), og jeg gav deraf „Melpap“ seks Pence for at faa min Kuffert bragt til Windsor Terrace om Aftenen, da den, saa lille den var, dog var alt for tung for mine Kræfter. Endvidere betalte jeg seks Pence for min Middagsmad, nemlig et Stykke Flæskekage og en Slurk Vand af Posten, og tilbragte den Time, der var indrømmet os til dette Maaltid, med at drive om paa Gaden.

Paa det fastsatte Klokkeslet om Aftenen kom Micawber igen. Jeg vadskede mine Hænder og mit Ansigt for ikke at gøre ham til Skamme, og derpaa gik vi sammen til vort Hus, som jeg nu sagtens maa kalde det. Undervejs gjorde Micawber mig opmærksom paa Gadernes Navne og Hjørnehusenes Udseende, for at jeg saa meget des lettere kunde finde tilbage om Morgenen.

Da vi vare komne til hans Hus, hvilket jeg saa var lige saa lurvet som han selv, men ogsaa, ligesom han, gjorde alt det Spræl, det kunde, forestillede han mig for Mrs. Micawber, en mager og falmet, ingenlunde ung Dame, der sad i Dagligstuen ovenpaa (Stueetagen var aldeles umøbleret, og Rullegardinerne slaaede ned for at skuffe Genboerne) med et spædt Barn ved Brystet. Dette Barn var det ene af et Par Tvillinger, og jeg vil her med det samme tilføje, at jeg næppe en eneste Gang, saa længe jeg kendte denne Familie, saa hende uden med i det mindste den ene af disse Tvillinger. Der var altid en af dem, der var i Færd med at tage sig en Forfriskning.

Foruden dem var der to Børn til, Master Micawber, omtrent fire, og Miss Micawber, omtrent tre Aar gammel. Disse og en mørkladen ung Tjenestepige, der havde den Vane at snøfte og inden en halv Time efter mit Komme fortalte mig, at hun var et Hittebarn, fuldstændiggjorde Husstanden. Mit Værelse laa øverst oppe ud til Gaarden; det var et meget trangt og tarvelig møbleret Kammer med

et Tapetpapir, hvis Mønster for min unge Fantasi tog sig ud som lutter blaa Hvedetvebakker.

„Jeg tænkte mindst paa," sagde Mrs. Micawber, da hun var kommen ovenpaa med Tvillingen for at vise mig Kammeret og havde sat sig ned for at trække Vejret, „førend jeg blev gift og var hjemme hos Papa og Mama, at jeg nogen Sinde skulde komme i den Nødvendighed at tage mod logerende. Men da min Mand er i Forlegenhed, maa alle personlige Hensyn vige."

Jeg svarede: „Ja, Madame."

„Hans Vanskeligheder ere næsten overvældende for Øjeblikket, og om det er muligt at hjælpe ham ud over dem, ved jeg ikke. Mens jeg var hjemme hos Papa og Mama, vilde jeg virkelig næppe have forstaaet, hvad dette Ord vilde sige i den Mening, hvori jeg nu bruger det, men Erfaring er den bedste Læremester, som Papa plejede at sige."

Jeg er ikke vis paa, om hun fortalte mig, at Micawber engang havde været Marineofficer, eller om jeg kun indbilder mig det. Jeg ved kun, at jeg endnu i denne Time tror, uden at vide hvorfor, at han havde staaet ved Marinekorpset. Nu var han en Slags Bykommissionær for en Del forskellige Huse, men tjente saa godt som intet derved, er jeg bange for.

„Dersom Kreditorerne ikke ville give ham Henstand," sagde Mrs. Micawber, „maa de selv bære Følgerne, og jo før de gør en Ende paa det, des bedre. Man kan ikke vride Vand af en Sten, og lige saa lidt er der for Tiden noget at faa af ham, ikke at tale om Procesomkostninger."

Jeg ved ikke rigtig, om min tidlig udviklede Selvstændighed vildledte Mrs. Micawber med Hensyn til min Alder, eller om hun var saa opfyldt af dette Emne, at hun vilde have talt derom til selve Tvillingerne, dersom hun ikke havde haft nogen anden at meddele sig til; men dette var den Tone, hvori hun begyndte, og hun fortsatte i samme Dur i al den Tid, jeg kendte hende.

Den stakkels Mrs. Micawber! Hun sagde, at hun havde gjort sit Bedste, og det tvivler jeg heller ikke paa. Det midterste af Gadedøren skjultes helt af en stor Messingplade, hvorpaa stod indgraveret: „Mrs. Micawbers Institut for unge Damer;“ men jeg hørte aldrig, at nogen ung Dame havde gaaet i Skole der eller havde tænkt derpaa, eller at man nogen Sinde traf den mindste Forberedelse til at modtage nogen ung Dame. De eneste fremmede, jeg saa eller hørte noget til, vare Kreditorer. De plejede at indfinde sig til alle Tider, og nogle af dem vare aldeles rasende. En Mand med et snavset Ansigt, — jeg tror, han var Skomager — plejede allerede Klokken syv om Morgenen at presse sig ind i Gangen og raabe op ad Trappen til Micawber: „Kom kun ned! Jeg ved, De er hjemme. Vil De betale mig min Regning? De skal ikke gemme Dem, det er gement. Jeg vilde ikke være saa gemen, dersom jeg var i Deres Sted. Jeg vil have mine Penge, hører De?“ Naar han ikke fik Svar paa denne Udæskning, brugte han i sin Forbitrelse Ord som: „Bedragere!“ og „Tyveknægte!“ og naar de heller ingen Virkning gjorde, gik han undertiden endog til den Yderlighed at gaa over paa den anden Side af Gaden og brøle op til Vinduerne paa første Sal, hvor han vidste, at Micawber var. Ved saadanne Lejligheder var Micawber saaledes ude af sig selv af Sorg og Græmmelse, at han gjorde truende Bevægelser mod sig selv med en Ragekniv, hvilket jeg engang opdagede, da jeg hørte hans Kone skrige; men før en halv Time var omme, kunde han blanke sine Sko med den største Omhu og gaa nynnende ud af Huset med en endnu fornemmere Mine end ellers. Mrs. Micawber var lige saa elastisk. Jeg har set hende falde i Afmagt Klokken tre ved Rodemesterens Komme og spise Lammekarbonade og drikke varmt Øl (der var bleven betalt med to Teskeer, som vare blevne satte ud) Klokken fire. En Gang, da jeg tilfældigvis kom hjem Klokken seks, lige efter at der havde været gjort Eksekution, fandt jeg hende liggende besvimet — naturligvis med en Tvilling — under Kamin-

risten med Haaret hængende ned over Ansigtet; men jeg har aldrig set hende mere munter, end hun var den selvsamme Aften ved en Kalvekotelet, medens hun sad foran Skorstenen og fortalte mig Historier om sin Papa og Mama og de Folk, de plejede at omgaas.

I dette Hus og med denne Familie tilbragte jeg mine Fritimer. Min Frokost, der kun var et Brød og for en Penny Mælk, holdt jeg mig selv med, og paa en særegen Hylde i et særegent Skab gemte jeg endnu et Brød og en Bid Ost til Aftensmad, naar jeg kom hjem. Dette gjorde ganske vist et Hul i de seks Shillings, og jeg var i Pakhuset hele Dagen og skulde komme ud af det med disse Penge hele Ugen igennem. Fra Mandag Morgen til Lørdag Aften fik jeg intet Raad, ingen Vejledning, ingen Trøst, ingen Hjælp, ingen Støtte af noget Menneske, det jeg kan huske, saa sandt jeg haaber at blive salig!

Jeg var saa ung og saa barnlig og saa lidet skikket — hvor kunde det være anderledes? — til saaledes i et og alt at være min egen Herre, at jeg ofte, naar jeg om Morgenen gik til Murdstone & Grinbys, ikke kunde modstaa de gamle Kager, der stod udstillede til Salg for halv Pris i Konditorens Dør, men købte af dem for de Penge, jeg skulde have gemt til Middagsmad. Da fik jeg enten ingen Middagsmad eller købte mig et Franskbrød eller en Skive Budding. Jeg kan huske to Buddingudsalg, mellem hvilke jeg delte mig i Forhold til mine Finansers Tilstand. Det ene laa bag ved St. Martinskirken i en Gyde, som nu ikke er mere. Den Budding, man fik i dette Udsalg, var lavet af Korender og smagte ganske fortræffelig; men den var dyr, idet et Stykke til to Pence ikke var større end det, man fik for en Penny af ganske almindelig Budding. Et godt Udsalg af den sidste Slags fandtes nede i Strand. Det var en solid, bleg Budding, tung og klæget med store flade Rosiner, der vare stukne ind i den hist og her med store Mellemrum. Den blev bragt varm ind omtrent paa den Tid, jeg fik fri, og

den har mangen Gang udgjort min Middagsmad. Naar jeg holdt ordentlig Middag, spiste jeg en Cervelatpølse med et Penny-Brød til eller en Portion salt Kød til fire Pence fra en Stegekælder eller ogsaa en Portion Ost og Brød med et Glas Øl til fra et usselt gammelt Værtshus lige over for vort Pakhus, ved Navn Løven eller Løven og noget mere, som jeg har glemt. Engang tog jeg mit Brød, som jeg havde bragt med om Morgenen hjemmefra, under Armen, indsvøbt i et Stykke Papir ligesom en Bog, og gik ind i et berømt Boeuf à la Mode Spisekvarter i Nærheden af Drury Lane, hvor jeg bestilte mig en halv Portion af denne Delikatesse. Hvad Opvarteren tænkte ved at se saadan en pudsig lille Skikkelse komme ind ganske alene, ved jeg ikke; men jeg kan endnu se ham glo paa mig, mens jeg spiste, og gøre den anden Opvarter opmærksom paa mig. Jeg gav ham en halv Penny i Drikkepenge; men jeg vilde ønske, han ikke havde taget den.

Jeg var saa ung og saa lille, at Folk ofte, naar jeg i et fremmed Værtshus bestilte mig et Glas Øl for at skylle min Middagsmad ned, vare bange for at give mig det. Jeg husker, at jeg en meget varm Aften stillede mig ved Skænken i et Værtshus og sagde til Værten:

„Hvad koster et Glas af Deres bedste, Deres allerbedste Øl?“ Thi det var en højtidelig Lejlighed, jeg husker ikke mere hvilken; det var maaske min Fødselsdag.

„Halvtredje Pence,“ svarede Værten, „er Prisen paa det ægte „Kraftøl.“

„Saa vær saa god,“ sagde jeg, idet jeg tog Pengene frem, „og skænk mig et Glas ægte Kraftøl med ordentlig Top paa.“

Værten mønstrede mig fra den anden Side af Skænken fra øverst til nederst med et underligt Smil paa sit Ansigt og vendte sig derpaa om bag Skærmbrættet og sagde noget til sin Kone. Hun kom da frem med sit Arbejde i Haanden og saa paa mig ligesom han. Jeg ser endnu alle tre for mig, Værten i Skjorteærmer og lænende sig op til Skæn-

ken; hans Kone, som ser ud over den lille Halvdør, medens jeg, noget forvirret, skotter op til dem fra den anden Side af Skænken. De spurgte mig om mange Ting, saasom om hvad jeg hed, hvor gammel jeg var, hvor jeg opholdt mig, hvad jeg tog mig for, og hvorledes jeg var kommen herhen. For ikke at skade nogen, er jeg bange for, at jeg opdigtede passende Svar til alle disse Spørgsmaal. Derpaa lod de mig faa Øllet, skønt jeg næppe tror, det var ægte Kraftøl, og idet Værtens Kone aabnede den lille Halvdør og bukkede sig ned, gav hun mig mine Penge tilbage tillige med et Kys, der var halvt beundrende og halvt medlidende, men sikkert saa moderligt og velment som muligt.

Jeg ved, at jeg ikke uforsætlig overdriver, naar jeg taler om mine knappe Kaar eller mine Prøvelser. Jeg ved, at naar Quinion en Gang imellem forærede mig en Shilling, brugte jeg den til et Maaltid Mad eller en Kop Te. Jeg ved, at jeg usle Barn arbejdede fra Morgen til Aften med simple Arbejdskarle og Drenge. Jeg ved, at jeg ofte drev sulten og tørstig om paa Gaderne. Jeg ved, at jeg uden Guds Barmhjertighed let kunde være bleven en lille Tyv eller Landstryger; thi ingen tog sig af mig.

Og dog nød jeg en vis Anseelse hos Murdstone & Grinbys. Bortset fra, at Quinion gjorde alt, hvad en ligegyldig Mand, der var i en saadan Stilling og stod over for en saa uvant Opgave, kunde gøre for at behandle mig paa en anden Maade end de andre, meddelte jeg ikke noget Menneske, hvorledes det var gaaet til, at jeg var kommen derhen, eller røbede i mindste Maade, at det pinte mig. At jeg led i Stilhed og led overordentlig meget, vidste ingen anden end jeg selv. Hvor meget jeg led, er det mig umuligt at beskrive; men jeg holdt det for mig selv og udførte min Gerning. Jeg vidste fra Begyndelsen af, at naar jeg ikke kunde gøre mit Arbejde saa godt som de andre, kunde jeg ikke værge mig mod Haan og Foragt, og jeg blev snart i det mindste lige saa flink og dygtig som enhver af de andre Drenge. Skønt jeg var Kammerat med

dem, var min Optræden og mit Væsen dog forskellige nok fra deres til at fremkalde en Afstand imellem os. De og Karlene kaldte mig altid den lille „Herre“ eller den „unge Suffolker“. En Mand ved Navn Gregory, der var Formand for Pakhuskarlene, og en anden ved Navn Tipp, der var Kusk, tiltalte mig undertiden „David“; men det var dog nok for det meste kun, naar vi vare meget gode Venner, eller naar jeg havde søgt under vort Arbejde at underholde dem med Udbyttet af min forrige Læsning, der begyndte at gaa meget hurtig i Glemmebogen. En Gang gjorde Melpap sig ud til Bens og protesterede imod, at jeg blev udmærket saaledes; men det fik Mick Walker hurtig pillet ud af ham.

Jeg holdt det for aldeles haabløst, at jeg nogen Sinde skulde blive udfriet af denne Tilværelse og opgav derfor Tanken derom. Jeg er ganske vis paa, at jeg ikke et eneste Øjeblik følte mig forsonet med den eller var andet end yderst ulykkelig over den; men jeg fandt mig i den, og dels af Kærlighed til hende, dels af Skamfølelse røbede jeg ikke engang Sandheden for Peggotty, skønt vi ofte skrev til hinanden.

Micawbers Pengeforlegenheder gjorde sit til at forøge mine Sorger. I min forladte Tilstand blev jeg Familien meget hengiven og plejede at gaa omkring optaget af Mrs. Micawbers Finansplaner og trykket af Mandens Gæld. Lørdag Aften var en hel Fest for mig, dels fordi det var en stolt Følelse at gaa hjem med seks Shillings i Lommen og se ind ad Butiksvinduerne og tænke paa, hvad jeg kunde købe for en saadan Sum, og dels fordi jeg da fik tidligere fri; men netop paa denne Aften gjorde Mrs. Micawber mig de mest hjerteskærende Tilstaaelser, og ligeledes Søndag Morgen, naar jeg rørte den Portion Te eller Kaffe, jeg havde købt om Aftenen, sammen i et gammelt Barberkrus og sad længe ved Frokostbordet. Det var ingenlunde usædvanligt, at Micawber græd, som han var pisket, i Begyndelsen af disse Lørdags Samtaler og henimod Slutningen af dem

sang om Jacks Henrykkelse over sin søde Nancy. Jeg har set ham komme hjem til Aftensmaden under en Strøm af Taarer og forsikre, at nu havde han intet andet tilbage end Fængslet, og naar han gik til Sengs, udregne Omkostningerne ved at sætte Karnapvinduer i Huset, „for det Tilfælde, at noget skulde vise sig," hvilket var hans Yndlingsudtryk. Og Mrs. Micawber var akkurat ligesom han. Til Trods for den komiske Forskel i vor Alder udviklede der sig et Venskabsforhold mellem mig og disse Mennesker, sagtens som en Følge af gensidige Omstændigheder. Men jeg lod mig aldrig overtale til at spise og drikke med af deres Forraad, da jeg vidste, at de stod sig daarlig med Bageren og Slagteren og ikke havde meget til sig selv, førend Mrs. Micawber havde skænket mig sin fulde Fortrolighed. Dette gjorde hun en Aften paa følgende Maade:

„Master Copperfield," sagde hun, „jeg vil ikke skjule noget for Dem og tager derfor ikke i Betænkning at betro Dem, at min Mands Forlegenheder nærme sig en Krise."

Jeg blev saare mismodig over at høre dette og saa paa hendes røde Øjne med den dybeste Medlidenhed.

„Med Undtagelse af en Osteskorpe, som ikke er tilstrækkelig til en ung Families Fornødenheder, er der ikke en Bid i Fadeburet," sagde hun. „Jeg plejede at tale om Fadeburet, mens jeg var hjemme hos Papa og Mama, og jeg kom næsten mig selv uafvidende til at bruge dette Udtryk. Hvad jeg vil sige er, at der ikke er det mindste at spise i Huset."

„Gud!" udbrød jeg med den største Deltagelse.

Jeg havde nogle Shillings af mine Ugepenge i min Lomme, og jeg tog dem hurtig frem og bad hende dybt rørt modtage dem som et Laan. Men hun kyssede mig og bad mig stikke dem i Lommen igen, idet hun svarede, at det kunde der ikke være Tale om.

„Nej, Master Copperfield, det være langt fra mine Tanker! Men De er meget forstandig af Deres Alder og kan gøre

mig en anden Tjeneste, dersom De vil, og en Tjeneste, som jeg vil modtage med Taknemmelighed.“

Jeg bad hende sige mig, hvad det var.

„Jeg har selv skilt mig ved Sølvtøjet. Seks Teskeer, to Saltskeer og en Sukkertang har jeg selv til forskellige Tider i al Hemmelighed sat ud med mine egne Hænder. Men Tvillingerne ere et stort Baand paa mig, og for mig med mine Minder om Papa og Mama ere den Slags Forretninger meget pinlige. Vi have endnu nogle Smaating, vi kunne skille os ved. Min Mands Stolthed vil aldrig tillade ham at afhænde dem, og Clickett“ — det var Hittebarnet — „har en saa lav Tænkemaade, at hun vilde tage sig ubehagelige Friheder, dersom man viste hende en saadan Fortrolighed. Dersom jeg turde bede Dem — —“

Nu forstod jeg hende og bad hende bruge mig, saa meget hun vilde. Samme Aften begyndte jeg at pantsætte de mere transportable Ejendele, der fandtes i Huset, og drog næsten hver Morgen ud paa en lignende Ekspedition, førend jeg gik til Murdstone & Grinbys.

Micawber havde nogle faa Bøger staaende paa en lille Chiffoniere, som han kaldte Biblioteket, og de gik først. Jeg bragte dem, den ene efter den anden, til en Boglade og solgte dem for, hvad jeg kunde faa for dem. Ejeren af denne Boglade plejede hver Aften at drikke sig fuld og hver Morgen at blive frygtelig udskældt af sin Kone. Mere end een Gang blev jeg, naar jeg kom tidlig paa Morgenstunden, stedet til Avdiens hos ham i hans Slagbænk, hvor han laa med en Skramme i Panden eller et blaat Øje, der fortalte om hans natlige Udskejelser — jeg er bange for, at han blev krakilsk, naar han havde faaet for meget — og medens han med rystende Haand søgte at finde de fornødne Shillings i en eller anden Lomme i sine Klæder, som laa paa Gulvet, vedblev hans Kone, der havde et Barn paa Armen og gik med nedtraadte Sko, uophørlig at læse ham Teksten. Undertiden havde han tabt sine Penge og bad mig da komme igen; men hans Kone havde altid

nogle — hun havde sandsynligvis taget hans, medens han var fuld — og afsluttede hemmelig Handelen ude paa Trappen.

Hos Pantelaaneren begyndte jeg ogsaa at blive godt kendt. Den øverste af dem, som stod bag Disken, var meget forekommende mod mig og fik mig ofte til at deklinere et latinsk Substantiv eller konjugere et latinsk Verbum for sig, medens han ekspederede mig. Ved alle disse Lejligheder gjorde Mrs. Micawber et lille Traktement, og disse Maaltider staa for mig som noget særlig pikant.

Omsider kom Micawbers Forlegenheder til en Krise, og han blev fængslet en Morgen ganske tidlig og ført til Gældsfængslet. Da han forlod Huset, sagde han, at Guds Straf nu havde ramt ham, og jeg troede virkelig, at hans Hjerte og mit med skulde briste; men siden hørte jeg dog, at man havde set ham faa sig et gemytligt Slag Kegler inden Middag.

Den første Søndag, efter at han var kommen derhen, skulde jeg besøge ham og spise til Middag med ham. Jeg skulde spørge mig for om Vejen til det og det Sted, og ikke langt derfra vilde jeg faa Øje paa et andet lignende Sted, og ikke langt derfra vilde jeg se en Gaard, som jeg skulde gaa over, til jeg mødte en Slutter. Alt dette gjorde jeg, og da jeg til sidst fik Øje paa en Slutter, stakkels lille Fyr som jeg var, og tænkte paa, at der den Gang, Roderick Random var i Gældsfængsel, fandtes en Mand der, som ikke havde andet end et Tæppe om sig, tabte Slutteren sig i en Taage for mine taarefyldte Øjne og mit bankende Hjerte.

Micawber ventede paa mig inden for Porten, og vi gik op paa hans Værelse i næstøverste Etage og græd meget. Han bad mig højtidelig at lade hans Skæbne tjene mig til Advarsel og at lægge Mærke til, at naar en Mand havde en Indtægt af tyve Pund om Aaret og kun gav nitten Pund, nitten Shillings og seks Pence ud, vilde han være lykkelig; men dersom han brugte tyve Pund og een Shilling, vilde

det ende med Fortvivlelse. Derpaa laante han een Shilling af mig til Porter, gav mig en skriftlig Anvisning paa Mrs. Micawber for Summen, gemte sit Lommetørklæde og var igen i godt Humør.

Vi sad foran en lille Kamin, hvori der laa to Mursten paa den rustne Rist, een paa hver Side, for at forebygge, at der blev brændt for mange Kul, indtil en anden Gældsfange, der delte Værelset med ham, kom ind fra Bageriet med det Lammelaar, der udgjorde vort fælles Maaltid. Derpaa blev jeg sendt ovenpaa til „Kaptajn Hopkins“ med den Hilsen fra Mr. Micawber, at jeg var hans unge Ven og skulde bede Kaptajn Hopkins laane mig en Kniv og en Gaffel.

Kaptajnen laante mig Kniven og Gaffelen og bad mig hilse Micawber. Der var en meget snavset Dame i hans lille Stue og to blege Pigebørn, hans Døtre, med uredt Haar. Jeg tænkte, at man hellere maatte laane Kaptajn Hopkins's Kniv og Gaffel end Kaptajn Hopkins's Kam. Kaptajnen selv var lurvet over al Beskrivelse og havde et stort Skæg og en gammel, gammel brun Kavaj paa, uden nogen Frakke under den. Jeg saa hans Sengklæder ligge sammenrullede i en Krog, og de Tallerkener, Fade og Potter, han havde, staa paa en Hylde, og jeg gættede, Gud ved hvorledes, at uagtet de to Pigebørn med det uredte Haar vare Kaptajn Hopkins's Døtre, var den snavsede Dame dog ikke gift med Kaptajn Hopkins. Mit generte Ophold paa hans Dørtærskel varede i det højeste ikke over et Par Minutter; men da jeg gik ned igen, havde jeg dog opfanget alt dette lige saa sikkert, som at Kniven og Gaffelen vare i min Haand.

Ikke des mindre var der noget sigøjneragtigt og fornøjeligt ved vort Maaltid. Tidlig paa Eftermiddagen bragte jeg Kaptajn Hopkins hans Kniv og Gaffel tilbage og gik hjem for at trøste Mrs. Micawber med en Skildring af mit Besøg. Hun besvimede, da hun saa mig, og lavede derpaa et lille Krus Æggeøl, som vi skulde styrke os paa.

Jeg ved ikke, hvorledes Bohavet blev solgt til Bedste for Familien, eller hvem der solgte det, undtagen at det ikke var mig. Men solgt blev det og kørt bort paa en Arbejdsvogn med Undtagelse af Sengene, et Par Stole og Køkkenbordet. Med disse Ejendele slog vi — Mrs. Micawber, Børnene, Hittebarnet og jeg selv — saa at sige Lejr, i de to Stuer i det tomme Hus og boede der Nat og Dag, jeg ved ikke hvor længe; men det forekommer mig, at det var en lang Tid. Omsider besluttede Mrs. Micawber at flytte til Fængslet, hvor Micawber nu havde skaffet sig et Værelse for sig selv. Jeg bragte da Nøglen hen til Værten, som blev meget glad ved at faa den, og Sengklæderne sendtes til Gældsfængslet, med Undtagelse af mine. Der var blevet lejet et Værelse til mig i Nærheden uden for Murene omkring dette Institut, hvorover jeg var meget fornøjet, eftersom Micawber og jeg vare blevne alt for vante til hinanden i vor Modgang til at kunne skilles ad. Hittebarnet fik ligeledes et billigt Logis i Nærheden. Mit var et Kvistkammer med skraat Loft, hvorfra jeg havde en smuk Udsigt til en Tømmerplads, og da jeg drog derind med den Tanke, at Micawbers Forlegenheder omsider vare komne til en Krise, forekom det mig som et sandt Paradis.

I al denne Tid udførte jeg det samme simple Arbejde hos Murdstone & Grinbys med de samme simple Kammerater og den samme Følelse af uforskyldt Nedværdigelse. Men jeg gjorde ikke, vistnok til min Lykke, et eneste Bekendtskab eller talte til nogen af de mange Drenge, som jeg hver Dag saa, naar jeg gik til eller fra Pakhuset eller drev omkring paa Gaderne. Jeg førte det samme ulykkelige Liv, paa den samme forladte Maade, udelukkende henvist til mig selv. De eneste Forandringer, jeg ved af, er for det første, at jeg begyndte at blive mere lurvet, og dernæst, at jeg nu blev fri for en Del af Mr. og Mrs. Micawbers Sorger, eftersom nogle af deres Slægtninge eller Venner havde paataget sig at understøtte dem i deres nuværende

fortvivlede Stilling, saa at de levede bedre i Fængslet, end de i lang Tid havde levet uden for det.

Micawbers Affærer vare, skønt Krisen nu var overstaaet, meget indviklede paa Grund af et „Dokument“, jeg ofte hørte omtale. Jeg tror, det har været et ældre Forlig med hans Kreditorer. Omsider syntes dette Dokument at være blevet fjernet paa en eller anden Maade, i ethvert Tilfælde ophørte det at være den Anstødssten, det tidligere havde været, og Mrs. Micawber betroede mig, at „hendes Familie“ havde besluttet, at Micawber skulde ansøge om sin Frihed i Henhold til Fallitloven, hvorved hun ventede, at han vilde komme ud om en seks Ugers Tid.

„Og da,“ sagde Micawber, som var til Stede, „tvivler jeg ikke om, at jeg med Himlens Hjælp skal komme ud af det og leve paa en ganske ny Maade, dersom — kort sagt, dersom noget skulde vise sig.“

Jeg husker, at Micawber for ikke at forsømme nogen Udvej paa den Tid forfattede et Andragende til Underhuset om en Forandring i Loven om Fængsling for Gæld. Jeg omtaler dette her, fordi det for mig er et Eksempel paa, hvorledes jeg tillempede mine gamle Bøger efter min forandrede Levemaade og lavede mig Historier om Gader og om Mænd og Kvinder, og hvorledes nogle af Hovedtrækkene i den Karakter, som jeg, vistnok uden selv at vide det, vil komme til at lægge for Dagen i denne Levnedsbeskrivelse, allerede den Gang vare i Færd med at udvikle sig lidt efter lidt.

Der var en Klub i Fængslet, i hvilken Micawber i sin Egenskab af Gentleman var en stor Avtoritet. Han havde meddelt Klubben sin Plan om Andragendet, og Klubben havde bifaldt den. Da han nu var en grumme skikkelig Mand og overordentlig virksom, undtagen naar det gjaldt hans egne Sager, og aldrig gladere, end naar han havde travlt med noget, hvoraf han ingen Nytte kunde have, gav han sig i Færd med Andragendet, gjorde et Udkast, nedskrev det paa et umaadeligt Folioark, udbredte dette paa sit Bord

og fastsatte en Tid, paa hvilken hele Klubben og alle de andre Gældsfanger kunde komme op paa hans Værelse og skrive under.

Da jeg hørte om den forestaaende Ceremoni, fik jeg en saadan Lyst til at se dem komme ind, den ene efter den anden, uagtet jeg kendte de fleste af dem og de mig, at jeg bad mig en Time fri hos Murdstone & Grinbys og satte mig i en Krog for at se til. Saa mange af Klubbens fornemste Medlemmer, som kunde faa Plads i Værelset, uden helt at fylde det, stillede sig ved Siden af Micawber foran Andragendet, medens min gamle Ven Kaptajn Hopkins, som havde vadsket sig til Ære for denne højtidelige Lejlighed, satte sig tæt ved det for at oplæse det for alle dem, der ikke kendte Indholdet. Derpaa blev Døren aabnet, og den almindelige Hob begyndte at komme ind i en lang Række, idet flere bleve staaende udenfor, mens een af dem var inde og skrev under. Kaptajnen spurgte hver Gang: „Har De læst det?“ — „Nej!“ — „Vil De høre det?“ Og naar nu den paagældende røbede den mindste Lyst dertil, oplæste Kaptajnen Andragendet Ord for Ord med høj, klangfuld Stemme. Han havde gerne oplæst det tyve Tusinde Gange, dersom tyve Tusinde Mennesker vilde have hørt paa ham, een for een. Jeg husker det selvbehagelige Eftertryk, han lagde paa Sætninger som: „Folkets i Parlamentet forsamlede Repræsentanter“ — „Ansøgerne nærme sig derfor i al Ydmyghed den ærede Forsamling“ — „Hans allernaadigste Majestæts ulykkelige Undersaatter,“ som om Ordene vare noget legemligt i hans Mund og formelig smagte ham godt; medens Micawber hørte til med en Forfatters Forfængelighed og havde et mildt Blik fæstet paa Jærnpiggene paa Muren lige overfor.

Naar jeg tænker paa mine daglige Vandringer mellem Gældsfængslet og Blackfriars, og hvorledes jeg i Middagstiden drev om i mørke Gyder, hvis Stenbro maaske endnu i dette Øjeblik bære Spor af mine Barnefødder, spørger jeg mig selv, hvor mange af de Mennesker, som plejede at

passere Revu for mine Tanker til Genlyden af Kaptajn Hopkins's Stemme, der nu ere i Live! Naar mine Tanker nu vende tilbage til min Barndoms langsomme Dødskamp, er jeg nysgerrig efter at vide, hvor mange af de Historier, jeg opfandt om disse Mennesker, endnu svæve som en fantastisk Taage over de virkelige Kendsgerninger! Naar jeg kommer paa den gamle Grund, undrer det mig ikke, at jeg synes at se og ynke en uskyldig, romantisk Dreng, der gaar foran mig og skaber sig en indbildt Verden af saadanne sælsomme Oplevelser og uhyggelige Ting.

Tolvte Kapitel.

Da min Lyst til Livet paa egen Haand ikke bliver større, tager jeg en stor Beslutning.

Micawbers Andragende om Løsladelse blev omsider indgivet, og til min store Glæde blev det tilstaaet. Hans Kreditorer vare ikke umedgørlige, og Micawber fortalte mig, at selv den hævngerrige Skomager havde udtalt offentlig i Retten, at han ikke bar Nag til ham; men naar nogen skyldte ham Penge, vilde han gerne have dem betalt. Det, mente han, laa i den menneskelige Natur.

Efter at Micawbers Sag var afgjort, vendte han tilbage til Fængslet, da nogle Gebyrer skulde tilsvares og visse Formaliteter iagttages, førend han blev sat paa fri Fod. Klubben modtog ham med Begejstring og gav samme Aften en musikalsk Underholdning til Ære for ham, og Mrs. Micawber og jeg gjorde os i Stilhed til gode med en Lammesteg, omringede af den sovende Familie.

„Ved en Lejlighed som denne maa jeg bede Dem, Master Copperfield," sagde hun, „at tømme et Glas Flip til Minde om min Papa og Mama."

„Ere de døde, Frue?" spurgte jeg.

„Mama hensov," svarede hun, „førend min Mands Forlegenheder begyndte, eller i det mindste førend de begyndte at blive trykkende. Papa derimod overlevede hende i nogen Tid og gik adskillige Gange i Kavtion for ham, men opgav omsider Aanden, begrædt og savnet af en talrig Kreds."

Hun rystede paa Hovedet og fældede en from Taare paa den Tvilling, hun tilfældigvis havde mellem Hænder.

Da jeg næppe kunde vente mig en heldigere Lejlighed til at gøre et Spørgsmaal, som i høj Grad laa mig paa Sinde, sagde jeg: „Tør jeg spørge, Frue, hvad De og Mr. Micawber agter at foretage Dem nu, da han har overstaaet sine Forlegenheder og faaet sin Frihed?"

„Min Familie," sagde hun, som altid udtalte disse to Ord med en vis fornem Mine, uagtet jeg aldrig kunde blive klog paa, hvem hun egentlig mente dermed, „min Familie er af den Mening, at Micawber bør forlade London og bruge sine Talenter ude paa Landet. Han er en Mand med store Talenter, Master Copperfield."

„Det er jeg overbevist om," svarede jeg.

„Med store Talenter," gentog Mrs. Micawber. „Min Familie er af den Mening, at der med en Smule Protektion nok lader sig gøre noget for en Mand med hans Evner i Toldfaget. Da min Families Indflydelse er lokal, ønsker den, at Micawber skal tage til Plymouth, ja holder det for aldeles nødvendigt, at han tager derhen."

„For at kunne være ved Haanden?"

„Netop, dersom der skulde vise sig noget."

„Rejser De med, Frue?"

Dagens Begivenheder havde i Forbindelse med Tvillingerne, om ikke med Flippen, gjort Mrs. Micawber hysterisk, og hun udgød Taarer, idet hun svarede:

„Jeg forlader aldrig Micawber. Vel har han i Begyndelsen skjult sine Forlegenheder for mig; men hans sangvinske Temperament kan have ført ham til at haabe, at han kunde overvinde dem. Perlehalsbaandet og Armbaandene, som jeg arvede efter Mama, ere blevne solgte for

mindre end det halve af det, de vare værd, og Koralsmykket, som Papa gav mig i Brudegave, er blevet kastet bort for saa godt som ingenting. Men jeg forlader aldrig Micawber. Nej! Jeg gør det aldrig!“

Jeg blev ganske ilde til Mode, som om Mrs. Micawber kunde tro, at jeg havde villet forlange noget saadant af hende, og sad helt urolig og saa paa hende.

„Micawber har sine Fejl. Jeg nægter ikke, at han er letsindig. Jeg nægter ikke, at han har ladet mig være uvidende baade om sine Midler og sine Forpligtelser; men jeg forlader ham aldrig!“

Da hun til sidst hævede sin Stemme til et formeligt Skrig, blev jeg saa forskrækket, at jeg løb hen til Klubsalen, hvor jeg forstyrrede Micawber, som han sad allerbedst ved Enden af et langt Bord og anførte Koret

„Hyp, hyp, Dobbin,
Hop, hop, Dobbin,
Hyp, hyp, Dobbin,
Hop, hop og hyp, hyp!“

med den Efterretning, at Mrs. Micawber var i en forurolligende Tilstand, hvorved han øjeblikkelig brast i Taarer og gik bort med mig, med Vesten fuld af Hovederne og Halerne af de Rejer, som han havde sat til Livs.

„Emma, min Engel!“ udbrød Micawber, idet han styrtede ind i Stuen. „Hvad fejler dig?“

„Jeg forlader dig aldrig, Micawber!“ udbrød hun.

„Min Øjesten! Det ved jeg jo nok.“

„Han er mine Børns, mine Tvillingers Fader! Han er min elskede Husbond!“ skreg Mrs. Micawber og slog om sig. „Og jeg for-la-der al-drig Micawber!“

Micawber blev saa inderlig rørt over dette Vidnesbyrd om hendes Hengivenhed — jeg selv var opløst i Taarer — at han bøjede sig lidenskabelig over hende og bad hende se op og være rolig. Men jo mere han bad hende se op, des mere fæstede hun sine Øjne paa det tomme Rum, og

jo mere han bad hende fatte sig, des mindre gjorde hun det. Micawber blev derfor saa overvældet, at han blandede sine Taarer med hendes og mine, og bad mig til sidst være saa god at sætte mig paa en Stol ude paa Trappen, medens han fik hende i Seng. Jeg vilde have taget Afsked med ham og gaaet min Vej; men det vilde han ikke tillade, førend der blev ringet ud. Jeg satte mig derfor ved Trappevinduet og ventede, til han kom ud med en Stol til og holdt mig med Selskab.

„Hvorledes er det nu med Mrs. Micawber?“ spurgte jeg.

„Meget slet, det er Reaktionen. Aa, det har været en skrækkelig Dag! Nu staa vi ene — vi have mistet alt.“

Han trykkede min Haand, sukkede og brast derpaa i Graad. Jeg var dybt rørt og tillige skuffet, da jeg havde troet, at vi rigtig skulde have været glade i denne glædelige og længe ventede Anledning. Men de vare sagtens blevne saa vante til deres gamle Forlegenheder, at de mente, at de nu vare ligesom skibbrudne, da de saa sig fri for dem. De havde helt mistet Ligevægten, og jeg havde aldrig set dem halvt saa ulykkelige som den Aften, da Klokken ringede; og da Micawber fulgte mig nen til Portnerboligen og tog Afsked med mig, idet han gav mig sin Velsignelse, var jeg endog ganske bange for at lade ham blive ene, da han var saa grænseløst fortvivlet.

Men trods al den Forvirring og Modfaldenhed, hvori vi saa uventet vare blevne styrtede, saa jeg dog tydelig, at de vilde forlade London med deres Familie, og at der snart forestod os en Skilsmisse. Det var paa Hjemvejen den Aften og i de søvnløse Timer, jeg derefter tilbragte i min Seng, at den Tanke første Gang opstod hos mig, som siden efter modnedes til en fast Beslutning.

Jeg var bleven saa vant til Micawbers, havde været saa nøje knyttet til dem i deres Nød og var saa aldeles venneløs uden dem, at Udsigten til atter at maatte søge mig et nyt Logis og endnu en Gang komme ud blandt fremmede Mennesker, forekom mig at være det samme som

paa ny at blive kastet ind i min nærværende Stilling med det Kendskab til den, som Erfaringen allerede havde givet mig. Alle de fine Følelser, den saarede saa grusomt, al den Skam og Smerte, den holdt i Live i mit Bryst, bleve endnu mere trykkende, naar jeg tænkte herpaa, og jeg kom til den Overbevisning, at min Stilling var uudholdelig.

At der intet Haab var om at slippe bort derfra, naar jeg ikke selv gjorde Skridt dertil, indsaa jeg meget godt. Jeg hørte sjælden fra Miss Murdstone og aldrig fra Murdstone; jeg havde kun modtaget faa Pakker med ny eller lappede Klædningsstykker, og i hver Pakke havde jeg fundet en Lap Papir med det Indhold, at J. M. haabede, at D. C. var flittig og ganske ofrede sig for sine Pligter; men uden det mindste Vink om, at jeg nogen Sinde vilde blive udfriet af det Hundeliv, som jeg var paa gode Veje til at slaa mig til Ro i.

Allerede næste Dag, mens mit Sind endnu var stærkt optaget af den Plan, jeg havde undfanget, fik jeg at vide, at Mrs. Micawber ikke uden Grund havde talt om deres Bortrejse. De logerede sig ind i det Hus, hvor jeg boede, paa en Uge, og efter dens Udløb vilde de tage til Plymouth. Om Eftermiddagen kom Micawber selv ned paa Kontoret for at sige Quinion, at han maatte skilles fra mig den Dag, han rejste, samt for at give mig det bedste Skudsmaal, hvilket jeg ogsaa ved, at jeg fortjente. Og Quinion kaldte paa Kusken Tipp, der var gift og havde et Værelse at leje ud, og arrangerede, at jeg i Fremtiden skulde bo hos ham — med vort fælles Samtykke, som han havde al Grund til at tro; thi jeg sagde intet, uagtet jeg allerede havde taget min Beslutning.

Jeg tilbragte mine Aftener hos Micawbers, saa længe vi endnu boede under Tag sammen, og jeg tror, at vi kom til at holde mere og mere af hverandre, alt som Tiden gik. Den sidste Søndag indbød de mig til Middag. Aftenen i Forvejen havde jeg købt en spraglet Kæphest som en Afskedsgave til lille Wilkins Micawber, saaledes hed Drengen,

og en Dukke til lille Emma. Jeg havde ogsaa skænket en Shilling til „Hittebarnet“, som nu skulde have sin Afsked. Vi tilbragte en meget rar Dag, skønt vi alle vare noget bløde om Hjertet paa Grund af vor nær forestaaende Skilsmisse.

„Aldrig, Master Copperfield,“ sagde Mrs. Micawber, „vil jeg kunne tænke paa den Tid, da Micawber havde sine Forlegenheder, uden tillige at tænke paa Dem. De har altid opført Dem paa den mest hensynsfulde og forekommende Maade. De har ikke været en simpel logerende; De har været en Ven.“

„Kære Kone,“ sagde Micawber; „Copperfield,“ saaledes havde han i den sidste Tid vænnet sig til at kalde mig, „har Hjerte for sine Medmennesker, naar de ere i Nød, et kløgtigt Hoved og en Haand, som — kort sagt, et vist almindeligt Anlæg til at afhænde saadanne brugbare Sager, som kunne undværes.“

Jeg takkede for denne Ros og sagde, at det gjorde mig ondt, at vi saa snart skulde skilles ad.

„Min kære unge Ven,“ sagde Micawber; „jeg er ældre end De, en Mand med en vis Livsvisdom — og vel forfaren i, kort sagt, Forlegenheder i Almindelighed. For Øjeblikket og indtil noget viser sig — hvilket jeg venter hver Time, kan jeg sige — kan jeg ikke give Dem andet end Raad. Men mit Raad fortjener dog for saa vidt at paaagtes, som jeg — kort sagt, fordi jeg aldrig selv har fulgt det og nu er den“ — her afbrød Micawber, som hidtil havde smilet og straalet over hele sit Ansigt, sig selv og rynkede Panden — „den usle Stymper, De her ser.“

„Kære Micawber!“ faldt hans Kone ham i Talen.

„Jeg siger,“ vedblev Micawber, som pludselig glemte sig selv og atter gav sig til at smile, „den usle Stymper, De her ser. Mit Raad er: „Gør aldrig i Morgen, hvad De kan gøre i Dag. Opsættelse er en Dagtyv; hæng ham!“

„Min salig Papas Grundsætning!“ ytrede Mrs. Micawber.

„Kære Ven, din Papa var en fortræffelig Mand paa sin

Vis, og Himlen forbyde, at jeg skulde sige ham noget ondt paa. Jeg indrømmer villig, at vi næppe nogen Sinde ville finde en Mand paa hans Alder med saadanne Ben som hans til Gamasker, eller saadanne Øjne som hans til at læse den fineste Tryk uden Briller. Men han overførte hin Grundsætning paa vort Ægteskab, og det blev paa Grund heraf indgaaet saa utidig, at jeg endnu ikke har forvundet Omkostningerne derved."

Micawber tilkastede sin Kone et Sideblik og tilføjede: „Ikke fordi jeg fortryder det, min elskede; nej, tværtimod." Og derpaa var han atter alvorlig et Par Minutter.

„Mit næste Raad kender De, Copperfield. Aarlig Indtægt tyve Pund, aarlig Udgift nitten Pund, nitten Shillings og seks Pence, Facit: Lyksalighed. Aarlig Indtægt tyve Pund, aarlig Udgift tyve Pund og seks Pence, Facit: Jammer og Elendighed. Blomsten henvejres, Bladet visner, Dagens Gud gaar ned over det sørgelige Skuespil, og De er, kort sagt, leveret, saaledes som jeg!"

For at gøre sit Eksempel end mere belærende drak Micawber med synligt Velbehag et Glas Punch og fløjtede en Dansemelodi.

Jeg undlod ikke at forsikre ham, at jeg skulde skrive mig disse Leveregler bag Øret, skønt det egentlig var overflødigt at sige det, da det var tydeligt nok, at de havde gjort Indtryk paa mig. Næste Morgen fulgte jeg hele Familien hen til Diligencekontoret og saa dem med Sorg tage Plads uden paa Diligencen.

„Master Copperfield," sagde Mrs. Micawber, „Gud velsigne Dem! Jeg kan aldrig glemme det, De ved nok, og vilde det ikke, om jeg ogsaa kunde."

„Copperfield," sagde Micawber, „Far vel! Al mulig Lykke og Held følge Dem! Kunde jeg i Løbet af de rullende Aar komme til den Overbevisning, at min sørgelige Skæbne havde tjent Dem til Advarsel, vilde jeg føle, at jeg ikke aldeles forgæves havde indtaget et andet Menneskes Plads i Tilværelsen. Skulde der vise sig noget, hvad jeg

er temmelig sikker paa, vilde det være mig overordentlig kært, om jeg kunde gøre noget for Dem.“

Da Mrs. Micawber havde taget Plads bag paa Diligencen med Børnene, og jeg stod paa Gaden og saa tankefuldt op til dem, maa der vist være faldet en Taage fra hendes Øjne, saa at hun saa, hvor lille jeg i Virkeligheden var. Jeg tror det, fordi hun med et ganske nyt og moderligt Udtryk i sit Ansigt vinkede ad mig, for at jeg skulde stige op, og derpaa lagde sin Arm om min Hals og gav mig netop et saadant Kys, som hun kunde have givet sin egen Dreng. Jeg fik næppe Tid til at komme ned, inden Vognen kørte, og kunde næsten ikke se Familien for de Lommetørklæder, hvormed de alle viftede. Straks efter vare de ude af Syne. Hittebarnet og jeg bleve endnu nogle Øjeblikke staaende paa Gaden og stirrede paa hinanden; derpaa gav vi hinanden Haanden og sagde Farvel, hun formodentlig for at vende tilbage til Arbejdshuset, og jeg for at tage fat paa mit møjsommelige Dagværk, dog ikke i den Hensigt at tilbringe mange flere møjsommelige Dage der. Nej. Jeg havde besluttet at løbe bort for paa en eller anden Maade at komme ud paa Landet til den eneste Slægtning, jeg havde i Verden, og fortælle min Tante, Miss Betsey, min Historie.

Jeg har allerede sagt, at jeg ikke ved, hvorledes denne fortvivlede Tanke var opstaaet i min Hjerne. Men efter at jeg een Gang havde sat mig den i Hovedet, hærdedes den til et Forsæt, der var saa urokkeligt, at jeg aldrig siden har været saa fast bestemt paa noget. Jeg er langtfra vis paa, at jeg troede, at det vilde føre til noget; men jeg havde fuldt og fast besluttet, at det skulde udføres.

Atter og atter havde jeg siden den Aften, da denne Tanke første Gang var opstaaet hos mig og havde banlyst min Søvn, gennemgaaet min Moders gamle Fortælling om min Fødsel, som det i gamle Dage havde været en af mine største Fornøjelser at høre hende fortælle, og som jeg kunde udenad. Min Tante optraadte i denne Historie som

en frygtet og skrækindjagende Personlighed; men der var dog eet lille Træk i hendes Færd, hvorved jeg gerne dvælede, og som gav mig et svagt Haab. Jeg kunde ikke glemme, at det var forekommet min Moder, at hun havde følt hende røre ved hendes skønne Haar med en ikke uvenlig Haand, og skønt det maaske ikke var andet end en Indbildning af min Moder, dannede jeg mig dog deraf et lille Billede af min skrækkelige Tante, der lod sig formilde af den jomfruelige Skønhed, som jeg huskede saa godt og elskede saa højt, hvilket kastede et mildt Skær over den hele Fortælling. Det er meget muligt, at denne Omstændighed i lang Tid havde været gemt i min Hukommelse og efterhaanden havde fremkaldt min Beslutning.

Da jeg ikke engang vidste, hvor Miss Betsey boede, skrev jeg et langt Brev til Peggotty og spurgte hende i Forbigaaende, om hun huskede det, idet jeg foregav, at jeg havde hørt tale om en Dame, der boede paa et Sted, som jeg nævnede paa Lykke og Fromme, og at jeg var nysgerrig efter at vide, om det var hende. I samme Brev meddelte jeg Peggotty, at jeg havde særlig Brug for en halv Guinee, og at jeg, dersom hun vilde laane mig denne Sum, til jeg kunde betale hende den tilbage, vilde være hende meget taknemmelig og siden fortælle hende, hvortil jeg havde brugt den.

Peggottys Svar indløb snart og var som sædvanlig meget kærligt. Hun sendte mig den halve Guinee — jeg er bange for, at det har kostet hende stor Ulejlighed at faa den ud af Barkis's Kasse — og underrettede mig om, at Miss Betsey boede ved Dover; men om det var i Dover eller i Hythe, Sandgate eller Folkestone, kunde hun ikke sige. Men da en af vore Arbejdsfolk paa min Forespørgsel oplyste mig om, at alle disse Steder laa tæt ved hverandre, mente jeg det tilstrækkeligt for min Hensigt og besluttede at drage af Sted, naar Ugen var omme.

Da jeg var en meget ærlig lille Fyr og ikke vilde vanære det Minde, jeg var i Færd med at efterlade mig hos Murdstone & Grinby, mente jeg det rigtigst at blive til Lørdag Aften og, da jeg havde faaet en Uges Løn forud, ikke at indfinde mig i Kontoret paa den sædvanlige Tid for at faa mine Ugepenge. Af denne Grund var det, at jeg havde laant den halve Guinee for ikke at være læns for de fornødne Midler til Rejsen. Da nu Lørdag Aften kom, stod vi alle i Pakhuset og ventede paa vor Betaling, og da Tipp, som altid var den første, var gaaet ind i Kontoret, trykkede jeg Mick Walkers Haand, bad ham, naar Turen kom til ham, at sige til Quinion, at jeg var gaaet for at faa min Kuffert flyttet hen til Tipps, og efter at have sagt Melpap Farvel for sidste Gang løb jeg min Vej.

Min Kuffert stod i mit gamle Logis, og paa Bagsiden af et af de Adressekort, som vi spigrede paa Fustagerne, havde jeg skrevet: „Master David. Bedes opbevaret til nærmere Efterspørgsel paa Diligencekontoret i Dover.“ Denne Adresse havde jeg i min Lomme for at sætte den paa Kufferten, og medens jeg gik hjem, saa jeg mig om efter en, som kunde hjælpe mig at bære den.

Undervejs faldt mine Øjne paa en ung, langbenet Knøs, som holdt med en lille tom Æselskarre, og som raabte til mig: „Hør, din Buksetrold, nu kan du mig vel snart udenad!“ vistnok fordi jeg havde stirret paa ham. Jeg standsede for at forsikre ham, at jeg ikke havde gjort det af Uhøflighed, men fordi jeg gerne vilde vide, om han vilde paatage sig et Stykke Arbejde for mig.

„Hvad for et Stykke Arbejde?“ spurgte den langbenede.

„At flytte en Kuffert.“

„Hvad for en Kuffert?“ spurgte han.

Jeg svarede, at det var min egen, som stod et Sted nede i Gaden, og som jeg vilde give ham seks Pence for at køre til Diligencekontoret.

„Top!“ sagde han og satte sig op paa sin Karre, som

ikke var andet end et stort Trætrug paa Hjul, og rullede af Sted i en saadan Fart, at det var med Nød og næppe, at jeg kunde holde Skridt med Æslet. Der var noget trodsigt ved denne Knøs og navnlig i den Maade, hvorpaa han tyggede paa et Halmstraa, naar han talte til mig, som ikke huede mig; men da Handelen nu en Gang var sluttet, tog jeg ham med op paa mit Værelse, hvorpaa vi bar Kufferten ned og satte den paa hans Karre; men da jeg ikke vilde sætte Adressen paa den der, for at ingen af min Værts Familie skulde opdage, hvad jeg havde for og holde mig tilbage, sagde jeg til Knøsen, at jeg gerne vilde have ham til at holde et Øjeblik, naar han kom til Kings Bench Fængslet. Næppe vare imidlertid Ordene ude af min Mund, førend han rullede af Sted, som om han, Kufferten, Karren og Æselet allesammen vare gale, og jeg blev ganske aandeløs af at løbe og raabe efter ham, indtil jeg indhentede ham.

Da jeg var meget hed og fortumlet, kom jeg til at rive min halve Guinee op af Lommen, idet jeg tog Adressekortet frem. Jeg stak den i Munden for en Sikkerheds Skyld, og skønt jeg rystede stærkt paa Hænderne, fik jeg dog Adressen sat fast efter Ønske, men fik i det samme et saa vældigt Ørefigen af den langbenede unge Knøs, at jeg saa min halve Guinee flyve ud af min Mund og ned i hans Haand.

„Hvad?“ sagde han, idet han med et frygteligt Grin greb mig i Kraven. „Det er nok en Politisag? Du vil nok smøre Haser? Paa Stationen med dig, din lille Gavtyv!“

„Vær saa god at give mig mine Penge tilbage,“ sagde jeg meget forskrækket, „og lad mig saa være i Fred.“

„Paa Stationen med dig!“ sagde han. „Der skal du først bevise, at det er dine.“

„Vil De straks lade mig faa mine Penge og min Kuffert!“ raabte jeg og brast i Graad.

Men han svarede ikke andet end: „Paa Stationen med

dig!“ og slæbte mig med Magt hen til Æselet, som om der kunde være noget Slægtskab mellem dette Dyr og en Politiassistent; men pludselig bestemte han sig om, sprang op paa Karren, satte sig paa min Kuffert og rullede endnu hurtigere af Sted end før, idet han raabte, at han vilde køre lige hen til Stationen. Jeg løb efter ham saa rask, jeg kunde, men var for aandeløs til at raabe og turde nu heller ikke have raabt, om jeg ogsaa havde kunnet. Med Nød og næppe undgik jeg i det mindste tyve Gange at blive kørt over. Nu tabte jeg ham af Syne, nu saa jeg ham igen, nu forsvandt han atter, nu fik jeg et Slag af en Pisk, nu raabte man efter mig, nu laa jeg paa Næsen i Gadesnavset, nu var jeg oppe igen, nu løb jeg lige i Armene paa nogen, nu Panden mod en Post. Fortumlet af Hede og Frygt og ikke ganske sikker paa, om ikke det halve London nu var kommen paa Benene for at gribe mig, lod jeg til sidst den unge Mand gaa, hvorhen han vilde, med min Kuffert og mine Penge og vendte mig, pustende og grædende, men uden at standse, om i Retning af Greenwich, som jeg vidste laa paa Vejen til Dover. Det var saaledes kun lidet mere, jeg tog med mig til min Tantes Tilflugtssted, end jeg havde bragt med mig den Aften, da min Indtrædelse i Verden havde voldet hende saa stor Forargelse.

Trettende Kapitel.

Følgerne af min Beslutning.

Det er ikke usandsynligt, at jeg har haft den vilde Ide at løbe den hele Vej til Dover, da jeg opgav Forfølgelsen af den unge Knøs med Æselskarren og 'styrede mod Greenwich. Saa fortumlet jeg var, kom jeg dog snart paa andre Tanker, dersom det virkelig havde været min Agt;

thi jeg standsede i Kent Road ved en Terrasse med en Dam foran og en naragtig Billedstøtte i Midten, som blæste i en Muslingskal. Her satte jeg mig paa et Dørtrin, ganske udmattet efter mit hurtige Løb og saa aandeløs, at jeg næppe kunde græde over Tabet af min Kuffert og min halve Guinee.

Det var imidlertid blevet mørkt; jeg hørte Klokkerne slaa ti. Men heldigvis var det en Sommeraften og smukt Vejr. Da jeg havde faaet mit Vejr igen og var bleven en kvælende Fornemmelse i Halsen kvit, stod jeg op og gik videre. Midt i al min Nød tænkte jeg ikke paa at vende om; ja, jeg tror ikke, at det vilde være faldet mig ind, om saa en Snelavine havde spærret Vejen.

Men hele min Formue var kun tre Halvpence — og Gud maa vide, hvorledes det var gaaet til, at de kunde være i min Lomme en Lørdag Aften — og denne Bevidsthed gjorde mig ikke mindre urolig, fordi jeg gik. Jeg begyndte at udmale for mig selv, hvorledes der om et Par Dage vilde komme til at staa i Aviserne, at jeg var funden død under en Hække, og jeg tradskede modfalden videre, skønt saa rask, jeg kunde, indtil jeg kom forbi en lille Butik, hvor der stod skrevet, at der købtes Herre- og Dameklæder, samt Klude, Ben og Køkkenaffald til de højeste Priser. Manden i denne Butik sad ved Døren i Skjorteærmer og røg, og da der hang en stor Mængde Frakker og Bukser og dinglede under det lave Loft, og der kun brændte to svagt lysende Tællepraase indenfor, syntes jeg, han saa ud som et Menneske med en hævngerrig Karakter, der havde hængt alle sine Fjender og nu sad og glædede sig derover.

De Erfaringer, jeg havde gjort hos Micawbers, indgav mig den Tanke, at her muligvis fandtes et Middel, hvorved jeg for en Tid kunde holde Livet oppe. Jeg gik hen i den nærmeste Sidegade, trak min Vest af, rullede den pænt sammen under Armen og gik tilbage til

Butiksdøren. „Med Forlov," sagde jeg, „jeg vilde gerne sælge denne for en rimelig Pris."

Dolloby — der stod i alt Fald Dolloby over Butiksdøren — tog Vesten, bankede sit Pibehoved ud imod Dørstolpen og gik ind i Butikken, hvor han pudsede de to Tællepraase med Fingrene, bredte Vesten ud paa Disken, undersøgte den nøje, holdt den op mod Lyset og sagde til sidst:

„Hvad kalder De en rimelig Pris for denne hersens lille Vest?"

„Aa, det ved De bedst," svarede jeg beskedent.

„Jeg kan ikke paa en Gang være baade Sælger og Køber. Sæt en Pris paa denne hersens lille Vest."

„Skulde atten Pence være —" begyndte jeg nølende.

Dolloby rullede den sammen igen og gav mig den tilbage. „Det vilde være at stjæle fra min egen Familie," sagde han, „dersom jeg bød ni Pence for den."

Det var en ubehagelig Maade at stille Sagen paa, idet det satte mig, en vildfremmed, i den uhyggelige Nødvendighed at forlange, at han skulde stjæle for min Skyld; da jeg imidlertid var i saa stor Trang, sagde jeg, at jeg vilde tage til Takke med ni Pence, dersom han vilde give det for den, hvorpaa han betalte mig de ni Pence, efter at han havde brummet lidt. Jeg sagde Godnat og gik ud af Butikken, ni Pence rigere og en Vest fattigere; men naar jeg knappede Trøjen, gjorde det ikke noget.

Jeg forudsaa temmelig klart, at min Trøje snart vilde komme til at gaa samme Vej, saa at jeg vilde komme til at tilbagelægge Størstedelen af Vejen til Dover i Skjorte og Bukser og endda maatte prise mig lykkelig, dersom jeg kunde naa derhen i denne Dragt. Med Undtagelse af et Indtryk af den lange Vej og Mindet om den skammelige Medfart af den unge Knøs med Æselskarren, tror jeg ikke, at min vanskelige Stilling trykkede mig synderlig.

Jeg havde fattet en Plan til at tilbringe Natten, og det var at lægge mig i en Krog ved Muren bag min for-

rige Skole, hvor der plejede at være en Høstak. Jeg tænkte, at det vilde være ligesom en Slags Selskab at have Drengene og Sovesalen, hvor jeg plejede at fortælle Historier, saa tætved, om end Drengene ikke vidste, at jeg var der, og Sovesalen ikke kunde give mig Husly.

Jeg havde haft en meget streng Dag og var dygtig træt, da jeg endelig naaede Toppen af Bakken ved Blackheath, og det kostede mig nogen Møje at finde Salem House; men jeg fandt det og fandt ogsaa en Høstak i Krogen og lagde mig ved den efter først at være gaaet rundt omkring Muren og have set op til Vinduerne og mærket, at alt var mørkt og stille indenfor. Aldrig glemmer jeg, hvor forladt jeg følte mig, da jeg første Gang lagde mig uden at have Tag over Hovedet!

Søvnen indfandt sig hos mig ligesom hos saa mange andre forstødte, for hvem Husdørene vare lukkede, og ad hvem Gaardhundene gøede den Nat, og jeg drømte, at jeg laa i min gamle Seng i Skolen og snakkede med Drengene, og fandt mig pludselig siddende over Ende med Steerforths Navn paa Læberne og stirrede vildt paa Stjernerne, som glimrede og tindrede oven over mig. Da jeg huskede paa, hvor jeg var paa denne Tid af Natten, grebes jeg af en Følelse, som bragte mig til at staa op og gaa omkring bange for, jeg ved ikke hvad. Men Stjernernes svagere Tindren og Himlens blege Lys, hvor Dagen begyndte at gry, gav mig atter Mod, og da mine Øjne vare meget tunge, lagde jeg mig igen og sov ind, skønt med en Bevidsthed i min Søvn om, at det var koldt, indtil Solens varme Straaler og Morgenklokkens Ringen i Salem House vækkede mig. Kunde jeg have haabet, at Steerforth var der, vilde jeg have lusket om der i Nærheden, indtil han var kommen alene ud; men jeg vidste, at han for længe siden maatte have forladt Skolen. Traddles var der maaske endnu; men ogsaa dette var meget tvivlsomt, og desuden havde jeg ikke Tillid nok til hans Tavshed eller gode Lykke, hvor meget jeg end stolede paa hans Retskaffenhed, til at

jeg turde betro ham min Stilling. Jeg listede mig derfor bort, medens Creakles Drenge vare ved at staa op, og slog ind paa det lange støvede Spor, som jeg havde faaet at vide var Vejen til Dover, dengang jeg endnu hørte til deres Tal og mindst anede, at jeg nogen Sinde skulde komme til at vandre hen ad den paa denne Maade.

Hvor forskellig var ikke denne Søndagmorgen fra de gamle Søndagmorgener i Yarmouth! Jeg hørte Kirkeklokkerne ringe, medens jeg travede af Sted; jeg mødte Folk, som gik til Kirke, og kom forbi et Par Kirker, hvor Menigheden allerede var samlet, og Lyden af Sangen trængte ud i Solskinnet, medens Kirkebetjenten sad og kølede sig i Skyggen af Vaabenhuset eller stod under Takstræet med Haanden over Øjnene og kiggede efter mig. Men Søndagens Fred hvilede over alt, undtagen over mig. Det var Forskellen. Med mit Støv og Snavs og mit uredte Haar følte jeg mig som en hel Synder. Havde jeg ikke haft det fredelige Billede for mig, som jeg havde fremmanet af min Moder, der sad i sin Ungdom og Skønhed ved Kaminen og græd, saa at min Tante blev blød om Hjertet, tror jeg næppe, at jeg vilde have haft Mod til at gaa til den næste Dag. Men det gik hele Tiden foran mig, og jeg fulgte det.

Den Søndag tilbagelagde jeg fem Mil ad den lige Vej, skønt ikke med Lethed, da jeg endnu ikke var vant til den Slags Anstrengelse. Jeg ser mig selv ved Aftenens Komme gaa over Broen ved Rochester, træt og øm i Fødderne, medens jeg spiser det Brød, jeg havde købt til Aftensmad. Et Par smaa Huse med Skilte, hvorpaa der stod: „Logis for rejsende," fristede mig; men jeg var bange for at give de faa Pence ud, jeg havde, og endnu mere bange for de Landstrygere, jeg havde mødt; de saa alle saa fæle ud. Jeg søgte derfor intet andet Ly end Himlen, men slæbte mig ind i Chatham, der, saaledes som det tog sig ud den Aften, staar for mig som en forvirret Masse af Kridt, Vindebroer og masteløse Skibe paa en mudret Flod med Tage ligesom Noas Ark. Der krøb

jeg op paa et græsbevokset Batteri, der laa ved Siden af en Vej, hvor en Skildvagt gik op og ned. Her lagde jeg mig tæt ved en Kanon og var glad ved at have Skildvagtens Fodtrin til Selskab.

Jeg sov trygt til om Morgenen; men da jeg vaagnede, var jeg meget stiv og øm i Fødderne og blev ganske fortumlet af Trommernes Hvirvel og Soldaternes Trompeten, som syntes at omringe mig paa alle Kanter, da jeg gik ned ad den lange, smalle Gade. Da jeg mærkede, at jeg kun kunde gaa et meget kort Stykke den Dag, dersom jeg vilde beholde Kræfter til at fuldende min Rejse, besluttede jeg at gøre Salget af min Trøje til Dagens Hovedforretning. Jeg trak den altsaa af for at vænne mig til at undvære den, tog den under Armen og begyndte at undersøge de forskellige Marchandiserbutikker.

Det var et Sted, hvor der var god Lejlighed til at sælge en Trøje; thi af Folk, som handlede med brugte Klæder, var der en Mængde, og de stod i Almindelighed paa Udkig efter Kunder i deres Døre. Men da de fleste af dem havde et Par Officersuniformer med Epauletter og det hele hængende blandt deres Varer, blev jeg bange for, at det var alt for fine Forretninger, og gik længe omkring, førend jeg falbød, hvad jeg havde at sælge.

Min Beskedenhed henledede min Opmærksomhed paa Kludekræmmerne og de simple Udsalgssteder, fremfor paa de ordentlige handlende. Omsider opdagede jeg en Butik, der syntes mig at se lovende ud, paa et Hjørne af en smudsig Gyde. Den stødte op til 'et Indelukke, der var fuldt af Brændenelder, og paa hvis Stakit nogle brugte Matrosklæder, som syntes at have oversvømmet Butikken, flagrede imellem nogle Køjer, blanke Hatte, rustne Geværer og adskillige Truge med saa mange gamle rustne Nøgler af saa mange forskellige Størrelser, at der syntes at være nok til at aabne alle Døre i Verden.

I denne Butik, som var lille og lav og snarere formørkedes end oplystes af det lille Vindue, der laa fuld af

Klæder, gik jeg ned — thi det var en Slags Kælder — med bankende Hjerte. Jeg blev langtfra roligere, da en modbydelig gammel Mand, hvis Ansigts nederste Del helt skjultes af et stridt, graat Skæg, styrtede ud af en smudsig Hule bagved og greb mig i Haaret. Det var en skrækkelig gammel Mand at se til; han havde en snavset Flonels Nattrøje paa og lugtede gyselig af Rom. Hans Seng, der var tildækket med et forkrøllet og forrevet Kludetæppe, var i den Hule, hvorfra han var kommen.

„Hvad vil du her?“ snerrede den gamle med et glubsk, monotont Hvin. „Aa mine Øjne og Lemmer, hvad vil du her? Aa min Lunge og Lever, hvad vil du her? Aa goru, goru!“

Jeg blev saa forfærdet over disse Ord og navnlig over de sidste, som vare mig aldeles ukendte og lød ligesom en Rallen i hans Strube, at jeg ikke kunde svare, hvorfor han gentog:

„Aa hvad vil du her? Aa mine Øjne og Lemmer, hvad vil du her? Aa min Lunge og Lever, hvad vil du her? Aa goru!“ — det sidste skruede han ud af sig med en saadan Kraft, at Øjnene vare nær ved at springe ud af Hovedet paa ham.

„Jeg vilde gerne vide,“ svarede jeg skælvende, „om De ikke vil købe en Trøje?“

„Aa lad os se Trøjen!“ skreg den gamle. „Aa, hvor mit Hjerte brænder, vis os Trøjen; Aa mine Øjne og Lemmer, frem med Trøjen!“

Med disse Ord tog han sine rystende Hænder, der lignede en stor Rovfugls Kløer, ud af mit Haar og satte et Par Briller paa, som ikke forskønnede hans rødkantede Øjne.

„Aa hvor meget skal den koste? Aa goru! — Hvor meget skal den koste?“

„En halv Krone,“ sagde jeg, idet jeg fattede mig.

„Aa min Lunge og Lever, nej! Aa mine Øjne, nej! Aa mine Lemmer, nej! Atten Pence! Goru!“

Hver Gang han udstødte dette Udraab, syntes hans Øjne at skulle springe ud af Hovedet paa ham, og han udtalte hver Sætning nøjagtig paa samme Maade med et Tonefald, der mindede om et Vindstød, som begynder sagte, derpaa stiger og saa atter falder.

„Lad gaa," sagde jeg, glad ved at have sluttet Handelen, „saa tager jeg de atten Pence."

„Aa min Lever!" udbrød den gamle og kastede Trøjen hen paa en Hylde. „Ud af Butikken med dig! Aa min Lunge, ud af Butikken med dig! Aa mine Øjne og Lemmer — goru! Forlang ikke Penge; lad os gøre et Bytte!"

Jeg har aldrig i mit Liv været saa bange enten før eller siden og svarede derfor ydmygt, at jeg trængte til Penge og ikke havde Brug for andet, men at jeg gerne vilde gaa udenfor og vente paa dem, da det paa ingen Maade var min Hensigt at skynde paa ham. Med disse Ord gik jeg udenfor og satte mig i Skyggen i en Krog, hvor jeg blev siddende i saa mange Timer, at Skyggen blev til Solskin og Solskinnet atter til Skygge, og endnu sad jeg der og ventede paa mine Penge.

Der har næppe nogen Sinde været Mage til fordrukkent Daarekistelem i det Fag. At han var velkendt i Nabolaget og stod i Ry for at have solgt sin Sjæl til Djævelen, mærkede jeg snart af de Besøg, han fik af Drengene, der idelig sværmede omkring Butikken og gjorde Hentydninger i den Retning, idet de raabte til ham, at han skulde komme frem med sit Guld. „Vi ved nok, at du ikke er saa fattig, Charley, som du lader. Kom frem med dit Guld. Kom frem med noget af det Guld, hvorfor du har solgt din Sjæl til Djævelen. Naa! Det er stoppet inden i din Madrats, Charley. Spræt den op og giv os noget!" Dette og mangfoldige Tilbud om at laane ham en Kniv i dette Øjemed, opirrede ham i den Grad, at hele Dagen gik hen med Skærmysler med Drengene, som flygtede, naar han kom efter dem. I sit Raseri antog han undertiden mig for en af dem og for fnysende hen mod mig, som

om han vilde rive mig i Stykker; naar han saa lige i rette Tid kom til at huske paa, hvem jeg var, dykkede han ned i Kælderen, hvor han kastede sig paa Sengen og gav sig til at fremhyle Visen om Nelsons Død, som om han var vanvittig, med et Aa! foran hver Linie og utallige Goru'er. Som om alt dette ikke allerede var slemt nok for mig, kastede Drengene, der satte mig i Forbindelse med Etablissementet paa Grund af den Taalmodighed og Udholdenhed, hvormed jeg blev siddende halv paaklædt, Stene efter mig og handlede den hele Dag meget ilde med mig.

Han gjorde mange Forsøg paa at faa mig til en Bytte-handel, idet han snart kom med en Medestang, snart med en Violin, snart med en trekantet Hat og snart med en Fløjte. Men jeg modstod alle disse Tilbud og blev siddende ganske fortvivlet og bad ham med Taarer i Øjnene hver Gang om enten at give mig Pengene eller lade mig faa min Trøje. Endelig begyndte han at betale mig en halv Penny ad Gangen og var fulde to Timer om at naa op til en Shilling.

„Aa mine Øjne og Lemmer!" raabte han da efter et langt Ophold, idet han stak sit grimme Hoved ud af Butikken. „Vil du gaa for to Pence til?"

„Jeg kan ikke," sagde jeg; „jeg kommer til at sulte ihjel."

„Aa min Lunge og Lever, vil du da gaa for tre Pence?"

„Jeg vilde gerne gaa for slet ingenting, dersom jeg kunde," sagde jeg; „men jeg trænger saa haardt til Penge."

„Aa go—ru!" — Det er virkelig umuligt at beskrive, hvorledes han pressede dette Udraab ud af sig, idet han kiggede omkring Dørstolpen efter mig og ikke lod se andet end sit lumske gamle Hoved — „Vil du gaa for fire Pence?"

Jeg var saa mat og træt, at jeg slog til, og efter at jeg skælvende havde taget Pengene af hans Klo, gik jeg min Vej kort før Solens Nedgang, mere sulten og tørstig, end jeg nogen Sinde havde været. Men med en Udgift

af tre Pence kom jeg snart igen til Hægterne, og da jeg nu var bleven bedre til Mode, tilbagelagde jeg humpende halvanden Mil af min Vej.

Mit Natteleje var atter i en Høstak, hvor jeg hvilede trygt, efter at jeg havde vadsket mine vablede Fødder i en Bæk og forbundet dem, saa godt jeg kunde, med nogle kølige Blade. Da jeg den næste Morgen igen drog af Sted, saa jeg, at Vejen gik mellem en Mængde Humlemarker og Frugthaver. Det var allerede saa langt ud paa Sommeren, at Frugthaverne vare røde af modne Æbler, og paa enkelte Steder vare Humleplukkerne alt i fuldt Arbejde. Alt dette fandt jeg overordentlig smukt og besluttede at sove mellem Humlen om Natten, idet jeg forestillede mig de lange Rækker af Humlestænger, omsnoede af de fintformede Blade, som et opmuntrende Selskab.

Landstrygerne vare den Dag værre end nogen Sinde og indgød mig en Skræk, som jeg endnu har i frisk Minde. Flere af dem vare nogle frygtelige Banditter at se til, og de stirrede paa mig, idet jeg gik forbi; undertiden standsede de for at raabe til mig, at jeg skulde komme hen og tale med dem, og naar jeg saa gav mig til at løbe, stenede de mig. Især husker jeg en ung Fyr — en Kedelflikker, tænker jeg, efter hans Kulpande og Værktøjspose at dømme. Han havde et Fruentimmer med sig og vendte sig om, stirrede efter mig og brølede derpaa til mig med en saa rædsom Stemme, at jeg skulde komme tilbage, at jeg gjorde Holdt og saa mig om.

„Kom, naar man kalder paa dig," sagde han, „eller jeg skal sprætte Maven op paa dig!"

Jeg tænkte, det var bedst at gaa tilbage, og da jeg nærmede mig og søgte at formilde Kedelflikkeren ved mit Blik, saa jeg, at Fruentimmeret havde et blaat Øje.

„Hvor skal du hen?" spurgte han og greb mig med sin sværtede Haand i Brystet.

„Jeg skal til Dover," svarede jeg.

„Hvor kommer du fra?" spurgte han, og drejede Haan-

den endnu en Gang om i min Skjorte for bedre at holde mig fast.

„Jeg kommer fra London," svarede jeg.

„Hvad giver du dig af med?" vedblev han. „Er du Lommetyv?"

„Nej, Gud bevares!" sagde jeg.

„Naa, saa det er du ikke? Dersom du vil gøre dig til af din Ærlighed, skal jeg slaa Hovedet i Stykker paa dig."

Med disse Ord gjorde han med den Haand, som han havde fri, en truende Bevægelse, som om han vilde slaa mig, og maalte mig derpaa fra øverst til nederst.

„Har du saa meget, at du kan give til et Krus Øl?" spurgte han. „Hvis du har, saa op med Mønten, førend jeg tager den."

Jeg havde sikkert taget Pengene frem, dersom jeg ikke havde mødt Fruentimmerets Blik og set hende ryste ganske sagte paa Hovedet og sætte Munden i Lave til et „Nej".

„Jeg er meget fattig," sagde jeg og søgte at smile, „og har ingen Penge."

„Hvad vil det sige?" sagde han og stirrede saa bistert paa mig, at jeg næsten blev bange for, at han saa Pengene i min Lomme.

„Hvad mener De?" stammede jeg.

„Du gaar jo med min Broders Halstørklæde? Herud med det!" Og i en Snup rev han det af min Hals og kastede det til Fruentimmeret.

Fruentimmeret brast i en Skoggerlatter, som om hun fandt, at det var en ypperlig Spas, og kastede derpaa Tørklædet tilbage til mig, idet hun atter nikkede lige saa svagt som før og med sine Læber dannede Ordet „Gaa!" Men førend jeg kunde gøre det, snappede Kedelflikkeren Tørklædet ud af Haanden paa mig med en saadan Voldsomhed, at jeg snurrede rundt som en Top, bandt det løselig om sin egen Hals og vendte sig derpaa om mod Fruen-

timmeret og slog hende til Jorden. Jeg glemmer aldrig det Syn, da hun faldt baglængs om paa den haarde Landevej og laa der uden Hat og med Haaret helt hvidt af Støv, lige saa lidt som da jeg nogen Tid efter i Frastand vendte mig om og saa hende sidde paa Fodstien, der laa noget højere end Kørevejen, og tørre Blodet af sit Ansigt med en Flig af sit Sjal, medens han gik videre.

Dette Æventyr gjorde mig saa angest, at jeg, hver Gang jeg siden saa nogle af den Slags Folk komme, vendte om, indtil jeg fandt et Smuthul, hvor jeg holdt mig skjult, til de vare komne mig af Syne, og det skete saa ofte, at jeg forsinkedes meget derved. Men under denne og alle de andre Forlegenheder paa min Rejse, var det, ligesom om mit Fantasibillede af min Moder i hendes Ungdom, førend jeg kom til Verden, holdt mig oppe og vinkede mig fremad. Det holdt mig stadig med Selskab. Det var til Stede, naar jeg lagde mig til at sove mellem Humlerankerne; det var hos mig, naar jeg vaagnede om Morgenen; det gik foran mig hele Dagen. Det har siden i mine Tanker været uadskillelig forbundet med den solbeskinnede Gade i Canterbury, der ligesom laa og døsede i den glødende Hede, og med Synet af de gamle Huse og Porte og den majestætiske graa Domkirke, om hvis Taarne Raagerne kredsede. Da jeg omsider kom ud paa de nøgne, vidtstrakte Klitter ved Dover, oplivede det Landskabets øde Udseende med Haab, og først da jeg havde naaet det første store Maal for min Rejse og virkelig satte min Fod i selve Byen paa den sjette Dag efter min Flugt, forlod det mig. Men da jeg nu stod der med mine sønderrevne Sko og min solbrændte, støvede, halvnøgne Skikkelse paa det saa længe attraaede Sted, da syntes det, forunderligt nok, at forsvinde ligesom en Drøm og lod mig blive hjælpeløs og modløs tilbage.

Først forespurgte jeg mig hos Søfolkene om min Tante og fik forskellige Svar. En sagde, at hun boede i Fyrtaarnet og derved var kommen til at svide sit Skæg; en

anden, at hun var gjort fast ved den store Bøje uden for Havnen, og at man kun kunde besøge hende, naar det var Ebbe; en tredje, at hun var indespærret i Fængslet i Maidstone for Barnerov; en fjerde, at han havde set hende sætte sig paa et Kosteskaft i den sidste stærke Storm og fare lige over til Calais. Droskekuskene, som jeg dernæst henvendte mig til, vare lige saa spøgefulde og uartige, og Kræmmerne, som ikke syntes om mit Udvortes, svarede i Almindelighed, uden at lægge Mærke til, hvad jeg havde at sige, at de ikke gav noget. Jeg følte mig ulykkelig og forladt. Mine Penge vare slupne op; jeg havde intet mere, som jeg kunde skille mig ved; jeg var sulten, tørstig og udmattet og syntes at være lige saa langt fra mit Maal, som om jeg var bleven i London.

Formiddagen var gaaet med disse Efterspørgsler, og jeg havde sat mig paa Trappen til en tom Butik paa et Gadehjørne i Nærheden af Torvet og tænkte allerede paa at gaa hen til et af de andre Steder, som vare blevne mig opgivne, da i det samme en Droskekusk, som kom kørende forbi, tabte et Hestedækken. Et godmodigt Udtryk i Mandens Ansigt, som jeg opdagede, da jeg rakte ham Dækkenet, gav mig Mod til at spørge ham, om han ikke kunde sige mig, hvor Miss Trotwood boede, skønt jeg allerede havde gjort det Spørgsmaal saa ofte, at Ordene næsten døde paa mine Læber.

„Trotwood?“ sagde han. „Lad mig en Gang se. Jeg synes, at jeg skulde kende det Navn. En gammel Dame?“

„Ja,“ svarede jeg, „temmelig gammel.“

„Dygtig stiv i Ryggen?“ vedblev han, idet han rettede sig.

„Ja, det er temmelig rimeligt.“

„Gaar med en Pose? En Pose, som kan rumme en hel Del, lidt grov og opfarende af sig?“

Mit Hjerte hørte op at slaa, idet jeg indrømmede den utvivlsomme Nøjagtighed af denne Beskrivelse.

„Saa skal jeg sige dig noget. Naar du gaar denne

Vej op," sagde han og pegede med sin Pisk hen mod Bakkerne, „og stadig holder dig til højre, til du kommer til nogle Huse, der vende ud mod Søen, saa tror jeg nok, du faar hende opspurgt. Men da hun sagtens ikke giver dig noget, saa har du her en Penny."

Jeg modtog med Taknemmelighed Gaven, som jeg købte mig et Brød for, og nød denne Forfriskning undervejs, medens jeg gik i den Retning, min Ven havde vist; men jeg maatte vandre et langt Stykke, før jeg naaede de omtalte Huse. Endelig saa jeg nogle ligge foran mig og gik ind i en Butik for at bede Folkene have den Godhed at sige mig, hvor Miss Trotwood boede. Jeg henvendte mig til en Mand, som stod bag Disken og vejede nogle Risengryn af til et ungt Fruentimmer, der i den Tanke, at Spørgsmaalet gjaldt hende, vendte sig om og sagde:

„Min Frøken? Hvad vil du hende, min Dreng?"

„Jeg vilde gerne tale med hende, dersom det kunde lade sig gøre," svarede jeg.

„For at bede hende om noget, mener du vel?"

„Nej, slet ikke," svarede jeg; men da jeg i det samme huskede paa, at jeg egentlig ikke var kommen i nogen anden Hensigt, tav jeg forvirret stille og følte mit Ansigt gløde.

Min Tantes Tjenestepige, hvad jeg ifølge hendes Ytringer maatte tro, hun var, lagde Risengrynene i en lille Kurv og gik ud af Butikken med de Ord, at jeg kunde gaa bagefter, dersom jeg vilde vide, hvor Miss Trotwood boede. Det lod jeg mig ikke sige to Gange, skønt jeg var saa hjerteklemt, at mine Knæ rystede under mig. Jeg gik da bag efter Pigen, og vi kom snart til en nydelig lille Villa med lyse Karnapvinduer og en lille Have foran, der var fuld af omhyggelig passede Blomster, som lugtede dejlig.

„Der bor Miss Trotwood," sagde Pigen. „Nu ved du det, og det er alt, hvad jeg kan sige." Med disse Ord skyndte hun sig ind i Huset, som om hun vilde ryste Ansvaret for mit Komme af sig, og lod mig blive staaende

ved Havelaagen. Der stod jeg da og stirrede mistrøstig op paa Dagligstuevinduet, hvor et Musselins Gardin, der var trukket halvt til Side, en stor, rund, grøn Vifte eller Skærm, der stod i Vindueskarmen, et lille Bord og en stor Lænestol bragte mig paa den Tanke, at min Tante maaske i dette Øjeblik sad der i sin skrækkelige Majestæt.

Mine Sko vare nu i en ynkelig Tilstand. Saalerne vare faldne af Stykke for Stykke, og Overlæderet var sprunget og bristet, saa at de ikke havde den mindste Lighed med et Par Sko. Min Hat, der tillige havde tjent mig til Nathue, var saa forkrammet, at ingen gammel, bulet, hankeløs Kasserolle paa en Mødding havde nødig at skamme sig ved at maale sig med den. Min Skjorte og mine Benklæder, der vare plettede af Sved, Dug og Græs, og desuden sønderrevne, kunde have skræmmet Fuglene bort fra min Tantes Have, medens jeg stod ved Laagen. Mit Haar havde ikke vidst af Kam eller Børste at sige, siden jeg forlod London. Mit Ansigt, min Hals og mine Hænder vare blevne saa brune som Nødder ved at have været udsatte for den uvante Paavirkning af Luft og Sol. Fra øverst til nederst var jeg pudret saa hvid af Kridt og Støv, at jeg næsten saa ud, som om jeg var kommen lige ud af en Kalkovn. I denne Tilstand og med en levende Bevidsthed om den ventede jeg paa at komme til at forestille mig for og gøre mit første Indtryk paa min frygtelige Tante.

Da den uafbrudte Stilhed ved Dagligstuevinduet nogen Tid efter bragte mig til at tro, at hun ikke opholdt sig der, hævede jeg mine Øjne op til Vinduet ovenover og lagde der Mærke til en rødmusset, venlig udseende, graahaaret Herre, der lukkede det ene Øje paa en pudsig Maade, nikkede ad mig, rystede paa Hovedet, lo og gik sin Vej.

Jeg havde været ængstelig nok i Forvejen, men blev det endnu mere over denne uventede Adfærd og vilde allerede luske af for at overveje, hvorledes jeg bedst skulde bære mig ad, da en Dame med et Tørklæde bundet uden om Hatten, et Par Havehandsker paa Hænderne, et For-

klæde med en Lomme som en Fiskerkone og en stor Kniv i Haanden kom ud af Huset. Jeg indsaa straks, at det maatte være Miss Betsey; thi den Maade, hvorpaa hun spankulerede ud af Huset, stemmede nøjagtig med den Beskrivelse, min stakkels Moder saa ofte havde givet af hende, da hun kom spankulerende gennem vor Have ved Blunderstone.

„Gaa væk!“ sagde hun, idet hun rystede paa Hovedet og gjorde et Hug i Luften med Kniven. „Bort! Ingen Drenge her!“

Jeg iagttog hende med Hjertet i Halsen, medens hun marcherede hen i et Hjørne af Haven og bukkede sig for at grave en lille Rod op. Derpaa listede jeg mig med Fortvivlelsens Mod hen ved Siden af hende og rørte ved hende med min Finger.

„Undskyld, Frøken,“ begyndte jeg.

Hun for op og saa paa mig.

„Undskyld, Tante.“

„Hvad?“ udbrød Miss Betsey aldeles forfærdet.

„Undskyld, Tante, jeg er Deres Nevø.“

„Du store Gud!“ sagde hun og satte sig ned i Havegangen.

„Jeg er David Copperfield fra Blunderstone, hvor De kom den Aften, jeg blev født, og besøgte min kære Moder. Jeg har været meget ulykkelig, siden hun døde. Jeg er bleven forsømt, har ikke lært noget og er bleven overladt til mig selv og sat til et Arbejde, som ikke passede sig for mig. Derfor er jeg løben min Vej og har søgt Dem op. Straks i Begyndelsen blev jeg plyndret og er gaaet hele Vejen og har ikke sovet i en Seng, siden jeg begyndte min Vandring.“ Men nu mistede jeg pludselig hele min Fatning og, med en Bevægelse med mine Hænder for at vise hende min pjaltede Tilstand og tage den til Vidne paa, hvor meget jeg havde lidt, brast jeg i en lidenskabelig Graad, der vel havde været stænget inde i mig hele Ugen.

Uden at røbe noget som helst andet end den mest

maalløse Forundring var min Tante bleven siddende og havde stirret paa mig, indtil jeg begyndte at græde; men nu sprang hun i største Fart op, tog mig i Kraven og trak mig ind i Dagligstuen. Det første, hun her tog sig for, var at aabne et stort Skab, tage nogle Flasker og helde noget af Indholdet af enhver af dem i Munden paa mig. De maa være blevne valgte paa Lykke og Fromme; thi jeg er vis paa, at jeg smagte Fennikelvand, Ansjossauce og Salatolie. Da hun havde givet mig disse styrkende Midler, lagde hun mig paa Sofaen med et Sjal under mit Hoved og Tørklædet, som hun havde taget af sit eget Hoved, under mine Fødder, for at jeg ikke skulde tilsøle Betrækket. Derpaa satte hun sig bag ved den store, grønne Vifte eller Skærm, saa at jeg ikke kunde se hende, og udstødte med visse Mellemrum et „Gud forbarme sig!“ idet hun affyrede disse Udbrud ligesom Minutskud.

Nogen Tid efter ringede hun paa Klokken. „Janet,“ sagde hun, da Pigen kom ind, „gaa ovenpaa og hils Mr. Dick fra mig og sig, at jeg ønsker at tale med ham.“

Janet syntes at blive lidt forundret over at se mig ligge ubevægelig paa Sofaen — jeg vovede ikke at røre mig af Frygt for at mishage min Tante — men gik for at udrette sit Ærinde. Imidlertid gik min Tante med Hænderne paa Ryggen op og ned ad Gulvet, indtil den Herre, der havde skelet til mig fra Vinduet ovenpaa, kom leende ind.

„Mr. Dick,“ sagde min Tante, „skab Dem nu ikke som en Nar, da vi dog alle ved, at ingen kan være fornuftigere end De, naar De kun selv vil.“

Herren blev paa Øjeblikket alvorlig og saa paa mig, syntes jeg, som om han vilde bede mig ikke at sige noget om Vinduet.

„Mr. Dick,“ sagde min Tante, „De har jo hørt mig tale om David Copperfield? Lad nu ikke, som om De havde mistet Hukommelsen; thi det ved baade De og jeg bedre.“

„David Copperfield?“ sagde Dick, som ikke forekom mig at vide ret meget herom. „David Copperfield?“

„Ja,“ sagde min Tante, „det er hans Dreng — hans Søn. Han vilde have været sin Fader op ad Dage, dersom han ikke ogsaa lignede sin Moder saa meget.“

„Hans Søn?“ sagde Dick. „Virkelig?“

„Ja, og det er en net Fyr. Han er løben bort. Hans Søster, Betsey Trotwood, vilde aldrig være løben bort!“ Min Tante nikkede, fuld af Tillid til det Pigebarns Karakter og Opførsel, som aldrig havde været født.

„Saa De tror ikke, at hun vilde være løben bort?“

„Vor Herre se i Naade til Manden,“ udbrød min Tante i en skarp Tone, „hvor han kan snakke! Ved jeg da ikke, at hun ikke vilde have gjort det? Hun skulde have boet hos sin Gudmoder, og vi vilde have holdt saa meget af hinanden. Hvor i al Verden skulde hans Søster, Betsey Trotwood, vel være løben hen?“

„Ingen Steder,“ svarede Dick.

„Naa,“ sagde min Tante, formildet af dette Svar, „hvor kan De da staa og sige saadant noget dumt Tøj, De med Deres Forstand, der er lige saa skarp som en Ragekniv? Her ser De den unge David Copperfield, og jeg spørger Dem nu: Hvad skal jeg gøre med ham?“

„Hvad De skal gøre med ham?“ spurgte Dick med mat Stemme og kløede sig bag Øret. „Aa, gøre med ham?“

„Ja,“ sagde min Tante med et strengt Blik og opløftet Pegefinger. „Skynd Dem, jeg vil have et rigtig godt Raad.“

„Ja, naar jeg var i Deres Sted,“ sagde han grublende og stirrede aandsfraværende paa mig, „vilde jeg“ — Synet af mig syntes pludselig at indgive ham en Tanke, og han tilføjede rask „vilde jeg vadske ham.“

„Janet,“ sagde min Tante, idet hun vendte sig om med en triumferende Mine, som jeg den Gang ikke forstod; „Mr. Dick kan sige os alle sammen, hvad der skal gøres. Varm Badet!“

Skønt jeg var stærkt interesseret i denne Samtale,

kunde jeg dog ikke lade være at studere min Tante, Mr. Dick og Janet, medens den stod paa, og tilendebringe min Undersøgelse af Værelset.

Min Tante var en høj Dame med haarde Træk, men ingenlunde styg. Der var noget ubøjeligt i hendes Ansigt, Stemme, Holdning og Væsen, som var mere end tilstrækkelig til at forklare det Indtryk, hun havde gjort paa et saa blidt Væsen som min Moder; men hendes Træk vare snarere smukke end det modsatte, skønt de vare strenge og alvorlige. Jeg lagde især Mærke til, at hun havde et livligt, klart Blik. Hendes Haar, som var graat, var skilt ad i to glatte Afdelinger under en Kappe med Hængler paa Siderne, der vare bundne sammen under Hagen. Hendes Kjole var lavendelblaa og overordentlig net, men uden Spor af Besætning, som om hun vilde generes saa lidt som muligt. Jeg kan huske, at den forekom mig snarest at ligne en Ridedragt uden det overflødige Slæb. Ved Siden bar hun et Guldur, der, efter dets Form og Størrelse at dømme, oprindelig havde været bestemt for en Herre, med tilhørende Kæde og Signeter; om Halsen havde hun noget Lintøj, der ikke var uligt en Skjortekrave, og om Haandledene ligesom smaa Mansketter.

Mr. Dick var, som jeg allerede har sagt, graahaaret og rødmusset, og dermed vilde jeg have sagt alt om ham, dersom hans Hoved ikke havde været saa underlig bøjet, ikke af Alderdom — det mindede mig om en af Creakles Drenges Hoved, naar han havde faaet Prygl — og hans graa Øjne saa store og fremstaaende, med en sælsom, fugtig Klarhed, som i Forening med hans aandsfraværende Væsen, hans Underdanighed mod min Tante og hans barnagtige Glæde, naar hun roste ham, vakte en Mistanke hos mig om, at han var lidt smaatosset, skønt det var mig en Gaade, at han kunde være her, dersom han virkelig var det. Han var klædt ligesom ethvert andet almindeligt Menneske i en vid graa Morgenfrakke og Vest og hvide Benklæder, og han havde sit Ur i Vestelommen og sine

Penge i Bukselommen, og han klirrede med dem, som om han var meget stolt af dem.

Janet var en smuk, blomstrende Pige paa nitten eller tyve Aar og et sandt Mønster paa Properhed. Skønt jeg ikke lagde videre Mærke til hende den Gang, kan jeg dog lige saa gerne straks meddele, hvad jeg først senere fik at vide, at hun hørte til en Række Protegeer, som min Tante havde taget i sin Tjeneste i den udtrykkelige Hensigt at opdrage dem til Afsky for Mandkønnet, og som i Almindelighed endte med at gifte sig med Bagerens Kusk. Stuen var lige saa proper som min Tante eller Janet. Da jeg for et Øjeblik siden lagde Pennen for at tænke paa den, strømmede Søluften atter ind til mig, blandet med Duften af Blomster, og jeg saa det blankt polerede, skinnende, gammeldags Bohave, min Tantes ukrænkelige Lænestol og Bord tillige med den runde, grønne Vifte i Karnapvinduet, det med Lærred belagte Gulvtæppe, Katten, de to Kanariefugle, det gamle Porcellæn, Punchebollen, der var fyldt med tørre Rosenblade, det store Skab med alle Slags Flasker og Krukker og, i mærkelig Modsætning til alt det øvrige, mit støvede Jeg, der laa paa Sofaen og iagttog alt.

Janet var gaaet ud for at gøre Badet i Stand; men straks efter blev min Tante til min store Forfærdelse pludselig stiv af Forbitrelse og kunde næppe fremføre de Ord: „Janet! Æsler!“ Janet kom løbende op ad Trappen, som om Huset stod i lys Lue, for ud paa en lille, grøn Plet foran det og bortjog et Par Rideæsler med Damer paa, som havde haft den Frækhed at sætte deres Hove paa den, medens min Tante ligeledes styrtede ud af Huset, greb et tredje Dyr, der havde et Barn paa Ryggen, i Tøjlen, vendte det om, trak det ud fra disse hellige Enemærker og varmede Ørene paa den ulykkelige Driverdreng, der havde vovet at vanhellige denne fredlyste Grund.

Endnu i dette Øjeblik ved jeg ikke, om min Tante havde nogen lovlig Ret til denne Græsplet; men hun havde sat sig det i Hovedet, og det var mere end nok for hende.

Den største Fornærmelse, der kunde tilføjes hende, og som hun aldrig lod sidde paa sig, var, naar et Æsel betraadte denne ukrænkelige Plet. Hvormed hun end var sysselsat, hvor underholdende den Samtale, hun deltog i, end kunde være, saa gav et Æsel straks hendes Tankers Strøm en anden Retning, og hun for lige løs paa det. Vandkrukker og Vandkander holdtes i Beredskab paa hemmelige Steder for at udtømmes over de forbryderiske Drenge; Stokke laa skjulte bag Døren; der blev gjort Udfald paa alle Tider af Dagen, og Krigen rasede uafbrudt. Dette var maaske en behagelig Adspredelse for Æselsdrengene, eller maaske fandt de kløgtigere af Æslerne, der fattede, hvorledes Sagen stod, i deres medfødte Genstridighed Fornøjelse i at gaa den Vej. Jeg ved kun, at der blev gjort tre Gange Anskrig, førend Badet var færdigt, og at jeg paa Grund af det sidste og mest fortvivlede saa min Tante ene overfalde en rødhaaret Knægt paa femten Aar og dunke hans røde Hoved mod Havelaagen, førend det syntes at gaa op for ham, hvad der var i Vejen. Disse Afbrydelser forekom mig saa meget mere latterlige, som hun netop var i Færd med at give mig Suppe med en Spiseske — hun var nemlig fuldt og fast overbevist om, at jeg ligefrem var ved at dø af Sult og derfor i Begyndelsen kun maatte faa Mad i meget smaa Portioner — og medens jeg endnu gabede for at tage mod Skeen, satte den i Skaalen igen, raabte: „Janet! Æsler!“ og drog ud til Kampen.

Badet var en stor Vederkvægelse for mig, da jeg begyndte at mærke heftige Smerter i Lemmerne, fordi jeg havde ligget ude paa Marken, og var saa træt og afkræftet, at jeg næppe kunde holde mig vaagen fem Minutter ad Gangen. Efter at jeg havde faaet Badet, iførte de mig en Skjorte og et Par Benklæder, som tilhørte Dick, og svøbte mig ind i to, tre store Sjaler. Hvad jeg lignede i den Positur, ved jeg ikke; men jeg følte mig som en meget varm Bylt, og da jeg var mat og søvnig, lagde jeg mig kort efter paa Sofaen igen og faldt i Søvn.

Det var maaske en Drøm, som hidrørte fra den Forestilling, der i saa lang Tid havde optaget mit Sind; men jeg vaagnede med det Indtryk, at min Tante var kommen og havde bøjet sig over mig, strøget mit Haar til Side fra mit Ansigt og lagt mit Hoved i en bedre Stilling og derpaa var bleven staaende og havde set paa mig. Ordene „smuk Dreng“ og „stakkels Dreng“ syntes ligeledes at lyde i mine Øren, skønt der, da jeg vaagnede, ikke var nogen Grund for mig til at tro, at de vare blevne udtalte af min Tante. Hun sad ved Vinduet bag den grønne Skærm, der kunde drejes til alle Sider omkring en Slags Tap og stirrede ud paa Havet.

Kort efter fik vi Middagsmad, stegt Høne og Budding, og jeg sad til Bords, selv ikke ulig en spækket Fugl, og kunde kun med megen Møje røre Armene; men da det var min Tante, som havde indsvøbt mig, klagede jeg ikke over denne Ulempe. Jeg var hele Tiden meget spændt paa at faa at vide, hvad hun vilde gøre med mig; men hun spiste sin Mad i den dybeste Tavshed, undtagen naar hun en Gang imellem fæstede sine Øjne paa mig og sagde: „Gud forbarme sig!“ hvilket ingenlunde tjente til at formindske min Uro.

Efter at Dugen var tagen af Bordet og en Flaske Sherry, hvoraf jeg fik et Glas, var bleven sat frem, sendte hun atter Bud efter Dick, som kom ned til os og saa saa dybsindig ud, som han formaaede, da hun bad ham høre paa min Historie, som hun lidt efter lidt lokkede ud af mig ved en Række Spørgsmaal. Under min Fortælling holdt hun Øje med Dick, som jeg tror ellers vilde være falden i Søvn, og som hver Gang, han tillod sig et Smil, blev holdt i Ave ved et strengt Blik af min Tante.

„Hvad der har stukket det stakkels, ulykkelige Barn, at hun kunde gaa hen og gifte sig igen,“ sagde min Tante, da jeg var færdig, „det kan jeg ikke fatte.“

„Hun forelskede sig maaske i sin anden Mand,“ mente Dick.

„Forelskede sig! Hvad mener De? Hvor kunde det falde hende ind?“

„Maaske,“ henstillede Dick med et fjollet Smil efter at have tænkt sig om, „gjorde hun det for sin Fornøjelses Skyld.“

„En dejlig Fornøjelse for det stakkels Barn at give sin Tro til saadan en Køter, som hun kunde være vis paa vilde mishandle hende. Jeg gad nok vide, hvad hun har tænkt paa. Hun havde set David Copperfield, som lige fra Vuggen af stadig havde løbet efter Voksdukker, forlade Verden. Hun havde et Barn — aa, der var to Børn den Fredag Aften, da hun fødte den Dreng, som sidder der! — og hvad vilde hun saa have mere?“

Dick rystede hemmelig paa Hovedet ad mig, som om han vilde sige, at det kunde han ikke blive klog paa.

„Hun kunde ikke engang faa et Barn som en anden,“ vedblev min Tante. „Hvor blev denne Drengs Søster, Betsey Trotwood, af? Hun blev borte! Jeg vil ikke høre et Ord!“

Dick syntes at være ganske forskrækket.

„Den lille Spirrevip af en Doktor med Hovedet paa den ene Side,“ sagde min Tante, „Jellips, eller hvad han nu hed, hvad Gavn gjorde vel han? Det eneste, han kunde gøre, var at sige til mig, Pjalt som han var: „Det er en Dreng.“ En Dreng! Nogle Kødhoveder vare de alle til Hobe!“

Hendes Ivrighed forbavsede Dick i højeste Grad og mig med, sandt at sige.

„Og som om dette ikke var nok, og hun ikke havde staaet denne Drengs Søster, Betsey Trotwood, i Lyset,“ sagde min Tante, „gifter hun sig anden Gang — gaar hen og gifter sig med en Morder — eller en Mand, der i hvert Tilfælde hed noget lignende — og staar denne Dreng i Lyset! Og den naturlige Følge af alt dette, som enhver anden end et Barn havde kunnet forudse, er, at han lusker sig bort og løber Landet rundt. Han ligner Kain paa et Haar, førend han blev voksen.“

Dick saa vist paa mig, ligesom for at identificere mig med hin Personlighed.

„Og saa er der nu dette Fruentimmer med det hedenske Navn," vedblev min Tante, „denne Peggotty, hun gaar ogsaa hen og gifter sig. Ret ligesom hun ikke havde set nok af alle de Ulykker, der følge dermed, gaar hun ogsaa hen og gifter sig, efter hvad Barnet fortæller mig. Jeg vil bare haabe, at hendes Mand er en af de Mænd, der prygle deres Koner med Ildtangen, som det vrimler af i Aviserne."

Jeg kunde ikke taale at høre min gamle Barnepige blive saaledes omtalt og gjort til Genstand for et saadant Ønske. Jeg sagde min Tante, at hun tog fejl, og at Peggotty var den bedste, trofasteste og ærligste, mest hengivne og opofrende Veninde og Pige i Verden, som altid havde elsket baade mig og min Moder højt, og at hun havde holdt min Moders døende Hoved i sine Arme og modtaget hendes sidste taknemmelige Kys. Mindet om dem bægge var nær ved at kvæle mig, og da jeg vilde til at sige, at alt, hvad hun havde, var mit, og at jeg vilde have tyet til hende, hvis jeg ikke havde frygtet for at volde hende Ulejlighed i hendes smaa Omstændigheder, sank jeg helt sammen og lagde mit Hoved med Hænderne for Øjnene paa Bordet.

„Saa, saa!" sagde min Tante; „Drengen gør Ret i at forsvare dem, der have været gode mod ham — Janet! Æsler!"

Jeg er fuldkommen overbevist om, at naar disse ulyksalige Æsler ikke havde været, vilde vi straks være blevne gode Venner; thi min Tante havde lagt sin Haand paa min Skulder, og dette havde gjort mig saa dristig, at jeg følte en stærk Tilskyndelse til at omfavne hende og bønfalde hende om hendes Beskyttelse. Men Afbrydelsen og den Forstyrrelse, hvori hun kom ved Kampen udenfor, gjorde for Øjeblikket Ende paa alle blidere Tanker, og lige til Tetid vedblev min Tante at underholde Dick med et forbitret Foredrag om, at hun vilde søge Oprejsning ved

Domstolene og anlægge Sag for Krænkelse af Ejendomsretten mod samtlige Æselsejere i Dover.

Efter Teen sad vi ved Vinduet — paa Lur efter flere Æsler, tænkte jeg paa Grund af det skarpe Udtryk i min Tantes Ansigt. Da det begyndte at blive mørkt, satte Janet Lys og et Tokkodillebræt paa Bordet og rullede Rullegardinerne ned.

„Hør, Mr. Dick," sagde min Tante med sit alvorlige Blik og med opløftet Pegefinger ligesom før, „nu vil jeg gøre Dem endnu et Spørgsmaal. Se engang paa Drengen."

„Davids Søn?" spurgte Dick med en spændt, forlegen Mine.

„Ja netop. Hvad vilde De nu gøre med ham?"

„Aa!" sagde Dick. „Ja. Gøre med ham — jeg vilde putte ham i Seng."

„Janet!" raabte min Tante med det tidligere triumferende Velbehag. „Mr. Dick kan sige os alle, hvad vi skal gøre. Er Sengen i Stand, ville vi lægge ham i den."

Da Janet svarede, at den var fiks og færdig, førte de mig meget venlig ovenpaa, men dog som en Slags Fange, idet min Tante gik foran, og Janet sluttede Troppen. Den eneste Omstændighed, som gav mig nyt Haab, var, at min Tante standsede paa Trappen for at spørge om en brændt Lugt, som mærkedes der, og at Janet svarede, at hun havde kastet min gamle Skjorte paa Ilden nede i Køkkenet. Men der fandtes ingen andre Klæder i Kammeret end den underlige Bunke Tøj, som jeg havde paa, og da jeg var bleven ene der med en lille Stump Lys, som min Tante havde sagt netop vilde brænde i fem Minutter, hørte jeg dem lukke min Dør i Laas. Ved nærmere at overveje alt dette kom jeg til den Slutning, at min Tante, der jo ikke kendte videre til mig, maaske havde mig mistænkt for at have den Vane at løbe bort og derfor tog sine Forholdsregler for at holde mig i sikker Forvaring.

Det var et hyggeligt Kammer øverst oppe i Huset med Udsigt over Søen, som tindrede i Maaneskinnet. Efter

at jeg havde læst min Aftenbøn, og Lyset var brændt ud, blev jeg endnu siddende og saa paa Maaneskinnet i Vandet, som om jeg kunde haabe at læse min Skæbne i det ligesom i en Bog, eller se min Moder med sit Barn stige ned fra Himlen ad denne skinnende Sti for at se paa mig ligesom den Gang, jeg sidst havde set hendes søde Ansigt. Jeg husker, hvorledes den højtidelige Stemning, hvormed jeg til sidst vendte mine Øjne bort, gav efter for den Følelse af Taknemmelighed og Hvile, som Synet af Sengen med det hvide Omhæng og endnu mere Tanken om at skulle hvile blødt i den mellem de snehvide Lagener vakte hos mig. Jeg tænkte paa alle de ensomme Steder under Nattehimlen, hvor jeg havde sovet, og jeg bad, at jeg aldrig mere maatte blive husvild og aldrig glemme de husvilde. Jeg syntes derpaa at svæve hen over hin tungsindige Straaleglans der ude paa Havet og over i Drømmenes Verden.

Fjortende Kapitel.

Min Tante tager sin Bestemmelse med mig.

Da jeg næste Morgen kom ned, fandt jeg min Tante i saa dybe Tanker ved Frokostbordet, idet hun støttede sin Albu paa Bakken, at Indholdet af Maskinen havde oversvømmet Tepotten og sat hele Dugen under Vand, indtil min Indtrædelse udrev hende af hendes Overvejelser. Jeg følte mig overbevist om, at jeg havde været Genstanden for hendes Tanker, og var spændt paa at faa hendes Hensigter med mig at vide; men jeg turde dog, af Frygt for at støde hende, ikke røbe dette.

Men da jeg ikke var saa meget Herre over mine Øjne som over min Tunge, bleve de under Frokosten meget ofte hendragne paa min Tante, og jeg kunde ikke andet end

blive opmærksom paa, at hun saa paa mig paa en forunderlig, tankefuld Maade, som om jeg var et umaadelig langt Stykke borte, i Stedet for at jeg sad paa den anden Side af det lille Bord. Da min Tante var færdig med sin Frokost, lagde hun sig meget betænksomt tilbage i sin Lænestol, rynkede sine Bryn, lagde Armene over Kors og iagttog mig i al Ro og Mag med en saa ufravendt Opmærksomhed, at jeg ikke vidste, hvad jeg skulde gøre af mig selv. Da jeg endnu ikke var færdig med min Frokost, søgte jeg at skjule min Forvirring ved at vedblive at spise; men min Kniv snublede over min Gaffel, min Gaffel spændte Ben for Kniven, og naar jeg havde faaet et Stykke Skinke filet af, røg det helt op i Loftet, saa at jeg ikke fik noget, og jeg var nær ved at blive kvalt af Teen, som jeg hele Tiden fik i den gale Hals, indtil jeg opgav Ævret og sad og blussede under min Tantes Stirren.

„Halløj!“ sagde min Tante endelig.

Jeg slog Øjnene op og mødte ærbødig hendes skarpe Blik.

„Jeg har skrevet til ham,“ sagde min Tante.

„Til —?“

„Til din Stiffader. Jeg har sendt ham et Brev, som jeg vil haabe, han svarer paa, ellers blive vi to ikke gode Venner, det kan han være vis paa.“

„Ved han, hvor jeg er, Tante?“ spurgte jeg angst.

„Jeg har fortalt ham det,“ sagde min Tante og nikkede.

„Vil De da -- udlevere mig — til — ham?“ stammede jeg.

„Det ved jeg ikke. Vi faa at se.“

„Aa, jeg ved ikke, hvad jeg skal gøre, dersom jeg skal vende tilbage til Mr. Murdstone!“ udbrød jeg.

„Jeg kan ikke sige noget sikkert derom,“ sagde min Tante og rystede paa Hovedet. „Vi faa at se.“

Mit Mod sank ved disse Ord, og jeg blev meget nedslaaet og tung om Hjertet. Min Tante, som ikke lod til

at skænke mig synderlig Opmærksomhed, bandt et groft Forklæde med Smække, som hun tog ud af Skabet, om sig, skyllede selv Tekopperne, og da alting var gjort rent og sat hen paa Bakken igen, Dugen lagt sammen og oven paa det hele, ringede hun paa Janet, for at hun skulde bære Bakken ud. Dernæst børstede hun, efter at hun først havde taget Handsker paa, alle Krummerne af med en lille Kost, indtil der ikke var et eneste mikroskopisk Gran tilbage paa Bordtæppet, og støvede derpaa Værelset af og ordnede det, skønt det allerede var saa pænt og pillent som vel muligt. Da alt dette var tilendebragt til hendes Tilfredshed, tog hun atter Forklædet og Handskerne af, lagde dem sammen og gemte dem paa deres bestemte Sted i Skabet, flyttede sit Syskrin hen paa sit eget Bord ved det aabne Vindue og satte sig til at arbejde, med den grønne Skærm mellem sig og Lyset.

„Gaa ovenpaa," sagde min Tante, idet hun traadte Synaalen, „og hils Mr. Dick fra mig og sig, at jeg gerne vilde vide, hvorledes det gaar med hans Ansøgning."

Jeg stod op i største Hast for at udrette mit Ærinde.

„Du synes vist," sagde min Tante, idet hun saa lige saa vist paa mig, som hun havde set paa Synaalen, medens hun traadte den, „at Mr. Dick er et kort Navn, hvad?"

„Jeg fandt rigtignok i Gaar, at det var temmelig kort."

„Du maa ikke tro, at han ikke har et længere Navn, naar han vil bruge det," sagde min Tante med en stolt Mine. „Babley — Mr. Richard Babley — det er Mandens rigtige Navn."

Med en beskeden Følelse af min Ungdom og den Familiaritet, hvori jeg allerede havde gjort mig skyldig, var jeg lige i Færd med at sige, at det saa nok var bedst, at jeg kaldte ham saaledes, da min Tante vedblev:

„Men du maa ikke for nogen Pris kalde ham saaledes. Han kan ikke taale at høre sit Navn. Det er en Særhed af ham, skønt jeg i Grunden slet ikke finder det saa sært, da han er bleven mishandlet nok af visse Folk, som bære

det, til at have en afgjort Modbydelighed for det; det skal Gud vide. Mr. Dick, det er nu hans Navn her og alle andre Steder, hvis han nogen Sinde skulde tage noget andet Sted hen, — hvilket han ikke gør. Husk derfor paa, mit Barn, ikke at kalde ham andet end Mr. Dick."

Jeg lovede at adlyde og gik ovenpaa med mit Budskab. Undervejs tænkte jeg, at dersom Dick havde arbejdet længe paa sin Ansøgning med den samme Hurtighed, hvormed jeg gennem den aabne Dør havde set ham arbejde paa den, dengang jeg gik ned, maatte det vist gaa meget flinkt med den. Da jeg kom derop, sad han og kørte paa med en lang Pen og med Hovedet næsten lige nede paa Papiret. Han var saa optagen, at jeg fik mere end Tid nok til at lægge Mærke til en stor Papirs-Drage i en Krog, den forvirrede Bunke Manuskripter, de mange Penne og fremfor alt den Mængde Blæk, han syntes at have paa Pægleflasker i Dusinvis, førend han opdagede, at jeg var til Stede.

„Ha, Føbus!" sagde han, idet han lagde Pennen. „Hvor staar det til? Jeg skal sige dig noget," tilføjede han med dæmpet Stemme; „jeg ønsker ikke, at det bliver omtalt, men det er en —" her vinkede han ad mig og satte sine Læber tæt til mit Øre — det er en gal Verden, splittergal, Dreng!" vedblev han, idet han tog sig en Pris af en rund Daase paa Bordet og lo hjertelig.

Uden at formaste mig til at ytre nogen Mening om dette Spørgsmaal udrettede jeg mit Ærinde.

„Tak, hils hende og sig, at jeg — at jeg tror, at jeg er godt i Gang. Ja, jeg tror, jeg er godt i Gang," gentog han, idet han for med Haanden gennem sine graa Haar og kastede et alt andet end tillidsfuldt Blik paa sit Manuskript. „Har du gaaet i Skole?"

„Ja, Sir," svarede jeg, „en kort Tid."

„Husker du, naar det var, at Kong Karl den Første blev halshugget?" spurgte han, idet han saa vist paa mig og greb Pennen, ligesom for at skrive det op.

Jeg svarede, at jeg troede, det var i Aaret 1649.

„Ja," sagde han og kløede sit Øre med sin Pen og saa tvivlende paa mig. „Det siger Bøgerne; men jeg fatter ikke, hvorledes det kan være muligt; thi dersom det var saa længe siden, hvorledes kunde da hans Omgivelser have gjort den Fejltagelse at tage noget af Forvirringen ud af hans Hoved, efter at det var hugget af, og sætte det ind i mit?"

Jeg blev højst forbavset over dette Spørgsmaal, men kunde ingen Oplysninger meddele i saa Henseende.

„Det er meget underligt," sagde Dick med et modfaldent Blik paa Papirerne og endnu en Gang med Haanden i Haaret, „at jeg aldrig kan komme ganske paa det rene dermed. Jeg kan aldrig faa rigtig Klaring derpaa. Men lige meget, lige meget!" tilføjede han muntert og tog sig sammen. „Der er Tid nok! Hils Miss Trotwood og sig hende, at det gaar rigtig godt."

Da jeg vilde til at gaa, henledte han min Opmærksomhed paa Dragen.

„Hvad synes du om den Drage?"

Jeg svarede, at det var en prægtig en. Jeg tror, den maa have været tre Alen lang.

„Den har jeg selv lavet. Vi ville sætte den op sammen, du og jeg," sagde Dick. „Ser du dette?"

Han viste mig, at den var overtrukken med et Manuskript, der var skrevet meget tæt, men saa tydelig, at det forekom mig, at jeg, medens jeg fulgte Linierne, igen et Par Steder opdagede en Hentydning til Kong Karl den Førstes Hoved.

„Der er Sejlgarn nok," sagde Dick, „og naar den gaar højt i Vejret, fører den Sandhederne et langt Stykke bort. Det er min Maade at udbrede dem paa. Jeg ved ikke, hvor de komme hen. Det afhænger af Omstændighederne, paa Vinden og saa fremdeles; men det lader jeg Lykken raade for."

Hans Ansigt var saa blidt og venligt og havde tillige

noget saa ærværdigt ved sig, skønt det var sundt og kraftigt, at jeg ikke var vis paa, om han ikke drev en Smule Gæk med mig. Derfor lo jeg, og han lo med, og vi skiltes ad som de bedste Venner af Verden.

„Naa, Barn," sagde min Tante, da jeg var kommen ned igen. „Hvorledes har Mr. Dick det i Dag?"

Jeg sagde, at han bad hilse, og at det gik rigtig godt.

„Hvad synes du om ham?" spurgte min Tante.

Jeg tænkte et Øjeblik at omgaa Spørgsmaalet ved at svare, at jeg syntes, at det var en meget rar Mand; men min Tante lod sig ikke saaledes spise af; thi hun lagde Sytøjet paa sit Skød og sagde, idet hun foldede Hænderne over det: „Din Søster vilde uforbeholden have sagt mig, hvad hun syntes om en Person. Se at ligne din Søster, saa meget du kan, og tal rent ud af Posen!"

„Er han — er Mr. Dick — jeg spørger derom, fordi jeg ikke ved det, Tante — er han virkelig forstyrret i Hovedet?" stammede jeg; thi jeg følte, at det var et kildent Emne.

„Ikke det mindste," sagde min Tante.

„Ja saa."

„Er der noget i Verden," sagde min Tante med stor Kraft og Bestemthed i sin Tone, „som Mr. Dick ikke er, saa er det det."

Jeg havde intet bedre at svare end endnu et frygtsomt „Ja saa!"

„Man har sagt, at han er gal," sagde min Tante. „Jeg finder en egenkærlig Glæde i at sige, at man har sagt, at han er gal; ellers vilde jeg ikke have høstet Nytten af hans Omgang og Raad i de sidste ti Aar eller længer — ja, lige siden din Søster narrede mig."

„Saa længe?" sagde jeg.

„Og det var nogle rare Folk, som havde den Frækhed at sige, han var gal," sagde min Tante. „Mr. Dick er paa en Maade langt ude beslægtet med mig — hvorledes, gør

intet til Sagen. Naar jeg ikke havde været, havde hans egen Broder holdt ham indespærret for Livstid.“

Jeg er bange for, at det var Hykleri af mig; men da jeg saa, at min Tante tog sig saa ivrig af denne Sag, søgte jeg at give mig Skin af, at den ogsaa interesserede mig.

„En hovmodig Nar!“ sagde min Tante. „Fordi hans Broder var lidt ekscentrisk — skønt ikke halvt saa meget som mange andre Mennesker — vilde han ikke tillade, at han viste sig i hans Hus, men sendte ham til en Daareanstalt, uagtet deres afdøde Fader, som næsten troede, at han var fjollet, havde overgivet ham til hans Varetægt. Og det maa have været en klog Mand, siden han kunde tro det! Uden Tvivl selv gal!“

Da min Tante syntes at være aldeles overbevist herom, søgte jeg ligeledes at give mig Mine af at nære den samme Overbevisning.

„Derfor lagde jeg mig imellem,“ sagde min Tante „og gjorde ham et Tilbud. Deres Broder er fornuftig nok, sagde jeg, langt fornuftigere, end De er eller rimeligvis nogen Sinde bliver. Lad ham beholde sin lille aarlige Indtægt og bo hos mig. Jeg er ikke bange for ham, jeg er ikke hovmodig, jeg er villig til at drage Omsorg for ham og skal ikke mishandle ham, saaledes som visse Folk, foruden dem i Daareanstalten, have gjort. Efter megen Snakken frem og tilbage, fik jeg ham, og han har været her siden. Han er det venligste og føjeligste Menneske af Verden, og med Hensyn til hans Raad -- ingen uden jeg ved, hvilket Hoved der sidder paa den Mand!“

Min Tante glattede sin Kjole og rystede paa Hovedet, som om hun trodsede hele Verden.

„Han .havde en Søster, som han holdt meget af,“ sagde min Tante, „en god Pige, som var meget kærlig mod ham. Men hun gjorde, som de alle gør — tog sig en Mand; han gjorde hende ulykkelig ligesom alle Mandfolk. Det gjorde et saadant Indtryk paa Mr. Dick — og

det er dog vel ikke Galskab, skulde jeg tro! — at det i Forbindelse med hans Frygt for hans Broder og Følelsen af den Uret, han havde lidt, skaffede ham en Feber paa Halsen. Det skete, førend han kom til mig; men Mindet derom trykker ham endnu. Sagde han noget til dig, Barn, om Kong Karl den Første?"

„Ja, Tante."

„Aha!" sagde min Tante og gned sig paa Næsen, som om hun ærgrede sig lidt. „Det er den billedlige Maade, hvorpaa han udtrykker sig. Han sætter sin Sygdom i Forbindelse med en stor Uro og Forstyrrelse, og det er det Billede eller den Lignelse, eller hvad man kalder det, han plejer at bruge. Og hvorfor skulde han ikke gøre det, naar det kan more ham?

„Nej vist saa, Tante," svarede jeg.

„Det er ingen forretningsmæssig eller almindelig Maade at tale paa, det ved jeg nok, og det er Grunden, hvorfor jeg holder paa, at der ikke maa staa et eneste Ord derom i hans Ansøgning."

„Er det en Ansøgning, som vedrører hans egen Historie, han er ved at skrive, Tante?"

„Ja, Barn, han er ved at skrive en Ansøgning til Lordkansleren eller Lord — Gud ved hvem — kort sagt, til en af de Folk, der blive lønnede for at tage imod Ansøgninger — om sin Stilling. Jeg tænker, han vil indlevere den med det allerførste. Han har endnu ikke været i Stand til at sætte den op uden at bruge hin Udtryksmaade; men det siger intet; saa har han noget at bestille."

Senere erfarede jeg virkelig, at Mr. Dick i henved ti Aar havde gjort sig Umage for at holde Karl den Første ude af Ansøgningen; men at han stadig havde listet sig ind i den og var der endnu.

„Jeg siger endnu en Gang," sagde min Tante, „at ingen uden jeg ved, hvilket Hoved der sidder paa den Mand, og at han er det venligste og føjeligste Menneske af Verden. Han finder undertiden Fornøjelse i at sætte en

Drage op, men hvad gør det? Franklin satte jo ogsaa Drager op, og han var dog Kvæker eller saadant noget, dersom jeg ikke tager fejl. Og det er meget latterligere at se en Kvæker lege med en Drage end enhver anden."

Dersom jeg turde have troet, at min Tante fortalte alle disse Enkeltheder udelukkende for min Skyld og for at vise mig sin Tillid, vilde jeg have holdt det for en stor Udmærkelse og spaaet mig det bedste af et saadant Vidnesbyrd om hendes gode Mening om mig. Men det undgik ikke min Opmærksomhed, at hun havde indladt sig paa denne Forklaring, hovedsagelig fordi Spørgsmaalet var opstaaet hos hende selv og uden videre Hensyn til mig, skønt hun, i Mangel af andre, havde henvendt Talen til mig.

Dog maa jeg sige, at den ædelmodige Maade, hvorpaa hun traadte i Skranken for den stakkels skikkelige Dick ikke alene opfyldte mit unge Bryst med et egenkærligt Haab for min egen Person, men ogsaa med en uegennyttig Sympati for hende. Jeg tror, at jeg begyndte at indse, at min Tante trods sine mange Særheder og løjerlige Indfald havde noget ved sig, som fortjente at æres og agtes. Skønt hun var lige saa skrap den Dag som den foregaaende, for lige saa ofte ind og ud efter Æslerne og kom i den frygteligste Forbitrelse, da en ung Mand i Forbigaaende lavede Øjne til Janet, hvilket var en af de groveste Forbrydelser, man kunde gøre sig skyldig i mod min Tantes Værdighed, forekom hun mig dog mere tillidvækkende om ikke mindre skrækindjagende.

Den Spænding, hvori jeg var i den Mellemtid, som nødvendigvis maatte hengaa, førend der kunde komme Svar paa Brevet til Murdstone, var meget pinlig; men jeg gjorde mig Umage for at undertrykke den og i al Stilfærdighed at gøre mig saa behagelig, jeg kunde, baade for min Tante og Dick. Han og jeg vare gerne gaaede ud sammen for at sætte Dragen op; men jeg havde jo intet andet Tøj end de intet mindre end pyntelige Klæder, som

jeg var bleven udstafferet med den første Dag, og som bandt mig til Huset undtagen en Times Tid, efter at det var blevet mørkt, hvor min Tante for min Sundheds Skyld spadserede frem og tilbage med mig ude paa Klippen, førend jeg gik i Seng. Omsider indløb Svaret fra Murdstone, og min Tante underrettede mig til min ubeskrivelige Forfærdelse om, at han den næste Dag selv vilde komme og tale med hende. Den næste Dag sad jeg, stadig indpakket i min mærkværdige Dragt, og talte Timerne, skiftevis et Bytte for Haab og Frygt, medens jeg ventede paa det frygtelige Øjeblik, da jeg skulde se det skumle Ansigt, hvis Udeblivelse hver Minut satte mig i Uro.

Min Tante var lidt mere bydende og barsk end sædvanlig; men jeg mærkede intet andet Tegn paa, at hun forberedte sig paa at modtage den Gæst, jeg frygtede saa meget. Hun sad ved Vinduet og syede, og jeg sad hos hende indtil langt ud paa Eftermiddagen, medens jeg fantaserede over alle de mulige og umulige Følger af Murdstones Besøg. Middagsmaaltidet var blevet udsat paa ubestemt Tid; men det var nu blevet saa sildigt, at min Tante allerede havde givet Befaling til at rette an, da hun i det samme pludselig gjorde Anskrig, og til min Forfærdelse og Forbavselse saa jeg Miss Murdstone i en Tværsaddel ride ganske koldsindig paa et Æsel over den hellige Grønning og holde uden for Huset, hvor hun saa sig om.

„Bort med Dem!“ raabte min Tante, idet hun rystede paa Hovedet og truede ad hende med Haanden fra Vinduet. „Her har De intet at gøre! Hvor tør De vove at trænge Dem ind paa min Grund? Uforskammede Tingest!“

Min Tante blev saa rasende over den Koldblodighed, hvormed Miss Murdstone saa sig om, at jeg virkelig tror, at hun var helt lammet og for et Øjeblik ude af Stand til efter Sædvane at fare ud. Jeg nyttede Lejligheden til at sige hende, hvem det var, og at den Herre, som nu kom bag efter Forbrydersken, var Murdstone selv.

„Jeg bryder mig ikke om, hvem det er!“ raabte min

Tante, idet hun vedblev at ryste paa Hovedet og gestikulere fra Vinduet paa en alt andet end venlig Maade. „Jeg vil ikke lade mig spille paa Næsen. Jeg taaler det ikke. Bort! Janet, drej det om; træk det bort!“ og jeg, som stod bag ved min Tante, saa et forvirret Haandmænge, hvorunder Æselet strittede ud med alle fire Ben og gjorde Modstand mod alle, medens Janet søgte at dreje det rundt ved Tøjlen og Murdstone at drive det fremad, Miss Murdstone slog Janet med sin Parasol, og en Flok Drenge, som vare komne til for at se paa Kampen, raabte Hurra af fuld Hals. Men min Tante, som pludselig opdagede den unge Misdæder, der var Æselets Vogter og en af hendes værste Fjender, skønt han kun var en lille Purk, styrtede ud paa Valpladsen, for løs paa ham, tog ham til Fange og trak ham, med Trøjen over Hovedet og med Hælene skurende henad Jorden, ind i Haven. Her holdt hun ham fast, medens hun raabte til Janet, at hun skulde hente Politiet og Dommerne, for at han kunde blive tiltalt, dømt og henrettet paa Stedet. Dette Intermezzo varede imidlertid ikke længe; thi den unge Galgenfugl, der var øvet i en Mængde Finter og Kneb, hvorom min Tante ikke havde den mindste Anelse, slap snart skraalende bort, efterladende nogle dybe Indtryk af sine sømslagne Støvler i Blomsterbedene og bortførende sit Æsel i Triumf.

Under den sidste Del af Kampen var Miss Murdstone stegen af og stod nu tillige med sin Broder ved Foden af Trappen og ventede paa, at det maatte behage min Tante at modtage dem. Min Tante, som var bleven lidt forpjusket under Fægtningen, marcherede med megen Værdighed forbi dem ind i Huset og tog slet ingen Notits af dem, førend Janet meldte dem.

„Skal jeg gaa, Tante?“ spurgte jeg skælvende.

„Nej,“ svarede min Tante; „paa ingen Maade!“ Med disse Ord skubbede hun mig ind i en Krog tæt ved sig og forskansede mig bag en Lænestol, som om den havde været et Fængsel eller en Retsskranke. I denne Stilling

blev jeg under hele Sammenkomsten, og fra den saa jeg nu Murdstone og Søsteren træde ind i Stuen.

„Aa," sagde min Tante, „jeg vidste i Førstningen ikke, hvem det var, jeg havde den Fornøjelse at vise bort. Men jeg tillader ingen at ride over Grønningen. Jeg gør ingen Undtagelser. Jeg taaler ikke, at nogen gør det."

„Det er en temmelig generende Bestemmelse for fremmede," sagde Miss Murdstone.

„Er det?" svarede min Tante.

Murdstone, der syntes at være bange for en Fornyelse af Fjendtlighederne, lagde sig nu imellem og begyndte:

„Miss Trotwood!"

„Om Forladelse," ytrede min Tante med et skarpt Blik. „Er De den Mr. Murdstone, som ægtede Enken efter min afdøde Nevø, David Copperfield fra Blunderstone?"

„Ja jeg er."

„De maa undskylde, naar jeg siger," vedblev min Tante, „at jeg finder, at det vilde have været langt bedre, om De havde ladet det stakkels Barn være i Fred."

„Jeg er for saa vidt enig med Miss Trotwood," ytrede Miss Murdstone, idet hun brystede sig, „da jeg har den Mening, at vor begrædte Klara i alle væsentlige Henseender ikke var andet end et rent Barn."

„Det er en Trøst for Dem og mig, Frøken, som allerede ere i en temmelig fremrykket Alder og ikke udsatte for at blive styrtede i Ulykke af vore personlige Yndigheder, at ingen kan sige det samme om os," sagde min Tante.

„Upaatvivlelig!" ytrede Miss Murdstone, skønt denne Indrømmelse ikke blev fremført i den villigste og venligste Tone. „Og det vilde unægtelig have været langt bedre for min Broder, dersom han ikke havde indladt sig paa et saadant Ægteskab. Jeg har altid haft den Mening."

„Det tvivler jeg slet ikke om," svarede min Tante. „Janet," tilføjede hun efter at have ringet, „hils Mr. Dick og bed ham komme ned."

Indtil han kom, blev min Tante siddende ganske stiv

og strunk og stirrede mørkt paa Væggen. Da han kom, præsenterede hun dem for hverandre.

„Mr. Dick, en gammel og fortrolig Ven af mig, paa hvis Dom jeg stoler ubetinget," sagde min Tante med Eftertryk, som en Advarsel til Dick, der bed sig i Pegefingeren og saa temmelig idiotisk ud.

Dick tog paa dette Vink Fingeren ud af Munden og stillede sig med et alvorligt og opmærksomt Udtryk i sit Ansigt hen blandt Gruppen. Min Tante bøjede Hovedet mod Murdstone, som derpaa tog Ordet:

„Efter at have modtaget Deres Brev, Miss Trotwood, troede jeg, at det vilde være retfærdigere mod mig selv og maaske et større Bevis paa min Agtelse for Dem —"

„Mange Tak," afbrød min Tante ham, idet hun stadig saa ham stift i Øjnene; „De skal ikke bryde Dem om mig."

„— hellere at svare mundtlig end skriftlig," vedblev Murdstone. „Denne ulykkelige Dreng, der er løben bort fra sine Venner og sit Arbejde —"

„Og hvis Ydre," faldt hans Søster ham i Talen, idet hun saaledes henvendte alles Opmærksomhed paa mig i min ubeskrivelige Dragt, „er en ligefrem Skandale."

„Jane Murdstone," sagde hendes Broder, „hav den Godhed ikke at afbryde mig. Denne ulykkelige Dreng, Miss Trotwood, har været Aarsag til mange huslige Sorger og Ængstelser, baade medens min kære, salige Kone levede og siden. Han har et trodsigt, stridigt Sind, en hidsig Natur, og en ubehagelig, uomgængelig Karakter. Baade min Søster og jeg selv have stræbt at vænne ham af med hans Laster, men uden Nytte. Og jeg — ja jeg kan sige vi bægge, da min Søster nyder min fulde Fortrolighed — have ment det rettest, at De skulde høre denne alvorlige og upartiske Dom af vor egen Mund."

„Det er næppe nødvendigt, at jeg stadfæster noget, som min Broder har fremført," sagde Miss Murdstone; „men jeg tillader mig dog at tilføje, at jeg holder ham for den værste Dreng, der er til."

„Det var stærkt!“ sagde min Tante kort.

„Men dog sandt,“ svarede Miss Murdstone.

„Saa?“ sagde min Tante. „Naa?“

„Jeg har mine egne Meninger,“ vedblev Murdstone, hvis Ansigt blev mere og mere mørkt, jo længer han og min Tante iagttog hinanden, „om den bedste Maade at opdrage ham paa, og de støtte sig dels paa mit Kendskab til ham og dels paa mit Kendskab til mine egne Midler. Jeg staar mig selv til Ansvar for dem, jeg retter mig efter dem og har intet videre at sige om dem. Det er nok, naar jeg siger, at jeg satte denne Dreng under Opsyn af en af mine Venner i en hæderlig Livsstilling; at han ikke syntes om den; at han er løben bort fra den, har gjort sig selv til en almindelig Landstryger og er kommen hertil i Pjalter for at henvende sig til Dem, Miss Trotwood. Det er mit Ønske uforbeholden at udvikle for Dem, hvad der, saa vidt jeg kan se, maa blive Følgen, dersom De tager Dem af ham.“

„Men lad os først tale om den hæderlige Livsstilling,“ sagde min Tante. „Dersom han havde været Deres eget Barn, vilde De sagtens ogsaa have sat ham i den Stilling?“

„Dersom han havde været min Broders egen Søn,“ tog Miss Murdstone til Orde, „er jeg vis paa, at han vilde have haft en ganske anden Karakter.“

„Og vilde han, dersom det stakkels Barn, hans Moder, havde levet, ogsaa være bleven sat ind i den hæderlige Livsstilling?“ spurgte min Tante.

„Jeg tror ikke,“ svarede Murdstone, „at Klara vilde have gjort Indvendinger mod noget, hvorom jeg og min Søster, Jane Murdstone, vare blevne enige.“

Miss Murdstone stadfæstede dette med en lydelig Mumlen.

„Hm!“ sagde min Tante. „Ulykkelige Barn!“

Dick, som hele Tiden havde klingret med sine Penge, klingrede nu saa stærkt med dem, at min Tante fandt

det nødvendigt at standse ham med et Blik, førend hun sagde:

„Ophørte det stakkels Barns Livrente med hendes Død?“

„Ja, den gjorde,“ svarede Murdstone.

„Og skulde den lille Ejendom — Huset og Haven, denne hersens Raageanstalt uden Raager — ikke ifølge en testamentarisk Bestemmelse gaa i Arv til hendes Søn?“

„Hendes første Mand havde givet hende uindskrænket Raadighed,“ begyndte Murdstone; men min Tante afbrød ham med Harme og Utaalmodighed.

„Herre Gud, Mand, det har De slet ikke nødig at fortælle mig. Uindskrænket Raadighed! Jeg gad nok se David Copperfield se frem i Tiden og tænke sig nogen Mulighed, om den saa laa lige for Næsen af ham! Naturligvis havde han givet hende uindskrænket Raadighed over Ejendommen. Men dengang hun giftede sig igen, dengang hun gjorde det ulyksalige Skridt — at gifte sig med Dem, rent ud sagt, var der da ingen, som lagde et godt Ord ind for Drengen?“

„Min afdøde Kone elskede sin anden Mand, Frøken,“ sagde Murdstone, „og stolede ubetinget paa ham.“

„Deres afdøde Kone var et meget uerfarent og meget ulykkeligt Barn,“ svarede min Tante og rystede paa Hovedet ad ham. „Det er, hvad hun var. Og hvad har De saa mere at sige?“

„Ikkun dette, Miss Trotwood. Jeg er kommen for at tage David med mig igen og gøre med ham, hvad jeg finder for godt. Jeg er ikke kommen for at give noget Løfte eller paatage mig nogen Forpligtelse. De har maaske i Sinde at tage Dem af ham, fordi han er løben bort og har klaget over mig. Deres Opførsel, som jeg maa tilstaa, er alt andet end forekommende, bringer mig til at tro det. Men jeg maa sige Dem, at naar De een Gang har taget Dem af ham, maa De tage Dem af ham altid; træder De nu imellem ham og mig, maa De selv tage Følgerne, Miss Trotwood. Jeg er ikke til at spøge med. Jeg er

kommen for første og sidste Gang for at tage ham med. Vil han følge med? Hvis ikke — eller hvis De sætter Dem derimod, lige meget under hvad Paaskud det er — da er min Dør lukket for ham, og jeg tager det for givet, at De vil sørge for ham.“

Paa denne Tale hørte min Tante med den dybeste Opmærksomhed, medens hun sad ganske stiv, med Hænderne foldede over det ene Knæ og saa paa den talende med bistre Blikke. Da han var færdig, drejede hun sine Øjne saaledes, at de kom til at hvile paa Miss Murdstone, uden at hun for øvrigt forandrede sin Stilling, og sagde: „Og De, Frøken, har De noget at sige?“

„Alt, hvad jeg kunde have at sige, Miss Trotwood, og alt, hvad jeg ved om Sagens virkelige Sammenhæng,“ sagde Miss Murdstone, „er blevet saa godt og klart fremsat af min Broder, at jeg ikke har andet at tilføje end min Tak for Deres Artighed — for Deres mageløse Høflighed,“ lagde Miss Murdstone til med en Ironi, som ikke rørte min Tante mere end den Kanon, hvorunder jeg havde sovet i Chatham.

„Og hvad siger Drengen?“ sagde min Tante. „Vil du følge med, David?“

Jeg svarede nej og bønfaldt hende om ikke at lade mig komme bort. Jeg sagde, at Mr. og Miss Murdstone aldrig havde kunnet lide mig eller havde været gode imod mig, men havde gjort min Moder, der altid havde elsket mig højt, ulykkelig for min Skyld, og at baade jeg og Peggotty vidste det meget godt. Jeg sagde, at jeg, trods min unge Alder, havde været ulykkeligere, end nogen kunde ane, og jeg tiggede og bad min Tante at tage sig af mig for min Faders Skyld.

„Mr. Dick,“ sagde min Tante, „hvad skal jeg gøre med denne Dreng?“

Efter at han havde betænkt sig nogen Tid, opklaredes hans Aasyn, og han svarede: „Straks lade tage Maal af ham til et Sæt ny Klæder.“

„Mr. Dick," sagde min Tante triumferende, „ræk mig Deres Haand; thi Deres Forstand er uvurderlig." Efter at have trykket hans Haand meget hjertelig trak hun mig hen til sig og sagde til Murdstone: „Nu kan De gaa, naar De vil; jeg vil prøve min Lykke med Drengen. Er han virkelig saaledes, som De siger, saa kan jeg dog i det mindste gøre lige saa meget for ham, som De har gjort. Men jeg tror ikke et Ord deraf."

„Miss Trotwood," sagde Murdstone med et Skuldertræk, „dersom De var en Gentleman —"

„Puh! Sludder og Vrøvl! Jeg vil ikke høre et Ord."

„Hvor udsøgt artigt!" udbrød Miss Murdstone, idet hun stod op. „Ligefrem overvældende!"

„Tror De ikke," sagde min Tante uden at ænse Søsteren, idet hun stadig henvendte sig til Broderen og rystede paa Hovedet ad ham med et mærkeligt Udtryk, „at jeg ved, hvilken Sorgens Dag det var for det fine, lille Væsen, da De første Gang traf sammen med hende og smiskede for hende og satte et Par saa uskyldige Øjne op, som om De ikke kunde gøre en Kat Fortræd? Tror De ikke, at jeg gennemskuer Dem lige saa godt, som om jeg havde set Dem, nu da jeg ser og hører Dem her — hvilket, jeg vil sige Dem rent ud, er alt andet end en Glæde for mig. Aa jo! Hvem kunde vel være glattere og silkeblødere, end Mr. Murdstone var i Begyndelsen? Den stakkels forblindede Uskyldighed havde aldrig set saadan en Mand. Han var saa sukkersød; han tilbad hende; han forgudede hendes Dreng; han vilde være en anden Fader for ham, og de skulde alle tilbringe deres Liv i en Rosenhave, ikke sandt? Uf! Af Sted med Dem! Straks!"

„Jeg har aldrig i mit Liv hørt Mage til Menneske!" udbrød Miss Murdstone.

„Og efter at De saa havde sikret Dem den stakkels, lille Tosse — Gud forlade mig, at jeg kalder hende saaledes! Hun er gaaet derhen, hvor De ikke kommer i en Fart — saa skulde De begynde at opdrage hende, som om

De ikke allerede havde gjort Uret nok imod hende og hendes, begynde at afrette hende ligesom en stakkels Fugl i et Bur og pine Livet af hende med at lære hende at synge efter Deres Noder?“

„Enten er hun fuld eller gal!“ sagde Miss Murdstone, helt ude af sig selv, fordi hun ikke kunde faa min Tante til at sige et Ord til hende selv, „og jeg har en stærk Mistanke om, at hun er fuld.“

Men min Tante vedblev, uden i mindste Maade at ænse denne Afbrydelse, at henvende sig til Murdstone, som om hun ikke havde hørt et Ord.

„Mr. Murdstone,“ sagde hun og truede ad ham med Fingeren, „De var en Tyran mod det troskyldige Barn og knuste hendes Hjerte. Hun var et kærligt Barn, det ved jeg; jeg vidste det flere Aar, førend De saa hende, og det var paa hendes ømmeste Sted, De tilføjede hende de Saar, hvoraf hun døde. Det er Sandheden, hvis De vil vide den, og nu kan De og Deres Kreaturer trøste sig ved den, som De synes bedst.“

„Tillad mig at spørge, Miss Trotwood,“ faldt Miss Murdstone hende i Talen, „hvem De med Deres høflige Udtryksmaade, hvormed jeg er ganske ukendt, behager at kalde min Broders Kreaturer?“

Men min Tante lod sig aldeles ikke røre heraf. Hun vendte stadig det døve Øre til og vedblev:

„Flere Aar førend De saa hende — og hvorledes De ifølge Forsynets uransagelige Visdom nogen Sinde kunde faa hende at se, er mere, end noget Menneske kan fatte — var det tydeligt nok, at det stakkels lille, svage Væsen engang vilde gifte sig; men jeg havde dog haabet, at det ikke vilde være gaaet saa galt, som det gik. Det var den Gang, Mr. Murdstone, hun bragte denne Dreng, her staar, til Verden,“ sagde min Tante; „dette stakkels Barn brugte De siden til at pine hende med, og det er ubehageligt at tænke paa, og derfor er Synet af ham Dem nu forhadt. Jo, jo!

Det nytter ikke at skære Ansigt; jeg ved alligevel, at det er sandt!“

Han havde hele Tiden staaet ved Døren og iagttaget hende med et Smil paa Læberne, skønt hans sorte Øjenbryn vare stærkt sammentrukne; men nu saa jeg, at uagtet dette Smil endnu svævede paa hans Læber, veg Farven pludselig fra hans Kinder, og han trak sit Vejr, som om han havde løbet stærkt.

„Og nu far vel, Sir! Og ligeledes Farvel til Dem, Frøken. Lad mig nogen Sinde oftere se Dem ride paa et Æsel over m i n Grønning, saa skal jeg, saa sandt De har et Hoved paa Deres Skuldre, rive Hatten af Dem og træde paa den!“

Jeg maatte være Maler, og det ingen almindelig Maler, for at afmale min Tantes Ansigt, da hun lettede sit Hjerte ved denne aldeles uventede Ytring, og Miss Murdstones Udtryk, da hun hørte den. Men Tonen, hvori hun fremførte den, var saa truende, at Miss Murdstone uden at sige et eneste Ord forsigtig tog sin Broder under Armen og gik knejsende ud af Huset, medens min Tante blev staaende ved Vinduet og saa efter dem uden al Tvivl rede til straks at udføre sin Trussel, dersom Æselet atter havde vist sig.

Da der imidlertid ikke blev gjort noget Forsøg paa at trodse hende, formildedes Udtrykket i hendes Ansigt lidt efter lidt og blev saa mildt, at jeg fik Mod til at kysse og takke hende, hvilket jeg gjorde af mit ganske Hjerte og med bægge mine Arme slyngede om hendes Hals. Jeg rakte derpaa Dick min Haand, og han rystede den mange Gange og hilste dette lykkelige Udfald af Sagen med gentagne Lattersalver.

„De maa i Forening med mig regne Dem som dette Barns Værge, Mr. Dick,“ sagde min Tante.

„Det vil være mig en Glæde at være Værge for Davids Søn,“ svarede Dick.

„Meget vel, saa er det afgjort. Ved De, Mr. Dick, at jeg har tænkt paa at kalde ham Trotwood?“

„Ja vist; ja vist. Kald ham kun Trotwood," sagde Dick, „Davids Søn Trotwood."

„Trotwood Copperfield mener De," bemærkede min Tante.

„Naturligvis; Trotwood Copperfield," sagde Dick lidt skamfuld.

Min Tante syntes saa godt om denne Ide, at nogle færdigsyede Klæder, som hun købte til mig samme Eftermiddag, bleve mærkede „Trotwood Copperfield" med hendes egen Haandskrift i uudsletteligt Mærkeblæk, inden jeg tog dem paa, og det blev afgjort, at alle de andre Klæder, som bleve bestilte til mig, skulde mærkes paa samme Maade.

Saaledes begyndte jeg mit ny Liv med et nyt Navn og under lutter ny Omgivelser. Nu, da min Skæbne var afgjort, gik jeg flere Dage ligesom i en Drøm. Jeg tænkte ikke paa, at jeg havde et Par underlige Værger i min Tante og Dick. Jeg tænkte ikke klart paa noget, som vedrørte mig selv. De to Ting, som stod tydeligst for mig, vare, at der nu var en stor Afstand mellem mig og mit fordums Liv i Blunderstone, der syntes at ligge i en fjern Taage, og at Tæppet for stedse var gaaet ned for mit Liv hos Murdstone & Grinbys.

Femtende Kapitel.

Jeg gør en ny Begyndelse.

Dick og jeg bleve snart de bedste Venner og gik meget ofte, naar han havde endt sin Dagsgerning, ud for at sætte den store Drage op. Hver Dag sad han flere Timer over Ansøgningen, som aldrig gjorde det mindste Fremskridt, hvor flittig han end arbejdede; thi hvorledes det saa gik, saa slap Karl den Første stadig ind i den før eller senere, og saa kasserede han den og begyndte forfra. Den Taalmodighed og Ufortrødenhed, hvormed han bar disse idelige

Skuffelser; den Sagtmodighed, hvormed han indrømmede, at der var noget galt ved Karl den Første; hans svage Anstrengelser for at holde ham ude, og den Regelmæssighed, hvormed han kom ind og forkludrede Ansøgningen, gjorde et dybt Indtryk paa mig. Hvad Dick troede, der vilde komme ud af Ansøgningen, dersom den blev færdig; hvor han tænkte, den skulde hen, eller hvad Gavn den vilde gøre, vidste han lige saa lidt som nogen anden, tror jeg. Og han havde heller ikke nødig at bryde sit Hoved med disse Spørgsmaal; thi var noget vist under Solen, saa var det det, at Ansøgningen aldrig vilde blive færdig.

Det var et helt rørende Syn, forekom det mig, at se ham med Dragen, naar den svævede højt oppe i Luften. Det, han havde fortalt mig i sin Stue om, at han troede, at den udbredte de Oplysninger, der vare klistrede paa den, og som ikke vare andet end gamle Blade af mislykkede Ansøgninger, har maaske undertiden været en Indbildning, men ikke, naar han var ude og saa op i Luften efter Dragen og mærkede, at den trak og rykkede i hans Haand. Han saa aldrig saa aandfuld ud som i saadanne Øjeblikke. Naar jeg om Aftenen sad ved Siden af ham paa en grøn Skrænt og saa ham spejde efter Dragen højt oppe i den stille Luft, var det, ligesom om den hævede hans Aand op af dens Forvirring og førte den op til Himlen. Naar han rullede Snoren op, og Dragen kom længere og længere ned fra det skønne Lys, indtil den faldt ned paa Jorden og laa der som en død Ting, syntes han efterhaanden at vaagne ligesom af en Drøm, og jeg husker at have set ham tage den op og se sig helt forvildet om, som om de bægge vare komne ned sammen, saa at jeg af mit ganske Hjerte ynkede ham.

Medens jeg satte mig fast i Dicks Venskab og Fortrolighed, vandt jeg ogsaa Terræn i hans gæve Venindes, min Tantes Yndest. Hun fattede en saadan Godhed for mig, at hun efter nogle faa Ugers Forløb forkortede Navnet Trotwood til Trot og endog gav mig Haab om, at dersom

jeg blev ved, som jeg havde begyndt, kunde jeg maaske opnaa lige Rang i hendes Yndest med min Søster, Betsey Trotwood.

„Trot," sagde min Tante en Aften, efter at Tokkodille-brættet som sædvanlig var blevet sat hen for hende og Dick, „vi maa ikke glemme din Undervisning."

Det var det eneste, som laa mig paa Sinde, og jeg blev derfor henrykt over, at hun omtalte denne Sag.

„Har du Lyst til at gaa i Skole i Canterbury?" spurgte hun, hvortil jeg svarede, at det havde jeg megen Lyst til, da det var saa nær ved hende.

„Godt! Har du Lyst til at begynde i Morgen?"

Da jeg allerede kendte min Tantes hurtige Bevægelser, overraskedes jeg ikke ved dette pludselige Forslag, men svarede: „Ja."

„Godt," sagde min Tante atter. „Janet, bestil den graa Pony og en Gig til i Morgen Formiddag Klokken ti og pak Trots Klæder ind i Aften."

Jeg blev inderlig glad over disse Befalinger; men mit Hjerte bebrejdede mig min Egenkærlighed, da jeg saa, hvilket Indtryk de gjorde paa Dick, som blev ganske mod-falden ved Udsigten til vor Skilsmisse og paa Grund deraf spillede saa slet, at min Tante, efter at hun havde givet ham adskillige Rap over Knoerne med Tærningbægret, luk-kede Brættet og sagde, at hun ikke vilde spille mere med ham. Men da min Tante sagde ham, at jeg undertiden kunde tage hjem om Lørdagen, og at han undertiden kunde tage over og besøge mig om Onsdagen, genoplivedes han og lovede til disse festlige Lejligheder at lave en ny Drage, som skulde overgaa den gamle i Størrelse. Om Morgenen var han atter modfalden og vilde have styrket sit Mod ved at give mig alle de Penge, baade Guld og Sølv, han havde i Eje, dersom min Tante ikke havde lagt sig imellem og indskrænket Gaven til fem Shillings, som siden paa hans indtrængende Bøn forøgedes til ti. Ved Havelaagen skiltes

vi ad paa den kærligste Maade, og Dick gik ikke ind, førend han ikke kunde se mig længer.

Min Tante, som var aldeles ligegyldig for den offentlige Mening, kørte med mesterlig Færdighed den graa Pony gennem Dover. Hun sad stiv og stolt som en øvet Kusk, idet hun stadig holdt Øje med den og passede nøje paa aldrig at lade den faa sin Vilje. Da vi vare komne ud paa Landevejen, lod hun den dog puste lidt og spurgte mig, som sad i en Dal af Puder ved Siden af hende, om jeg var glad.

„Ja, Tante, inderlig glad," svarede jeg.

Hun blev meget fornøjet, og da hun havde bægge Hænderne fulde, klappede hun mig paa Hovedet med Pisken.

„Er det en stor Skole?" spurgte jeg.

„Det ved jeg ikke; vi tage først hen til Mr. Wickfield."

„Holder han Skole?" spurgte jeg.

„Nej, Trot, han holder Kontor."

Da min Tante ikke sagde mere om Mr. Wickfield, forlangte jeg heller ikke flere Oplysninger om ham, og vi talte derpaa om andre Ting, til vi kom til Canterbury. Da det netop var Torvedag, fik min Tante god Lejlighed til at styre Ponyen mellem Bøndervogne, Kurve, Grøntsager og Sælgekællinger. De mange korte og pludselige Vendinger og Drejninger, vi gjorde, paadrog os en Mængde ikke altid smigrende Talemaader fra Folk i Gaderne; men hun vedblev at køre med største Ligegyldighed, og jeg er overbevist om, at hun med samme Koldblodighed vilde have banet sig Vej gennem et fjendtligt Land.

Omsider holdt vi uden for et meget gammelt Hus, der ragede frem over Gaden; et Hus med lange, lave Gittervinduer, der ragede endnu længere frem, og Bjælker med udskaarne Hoveder paa Enderne, som ligeledes ragede frem, saa at det forekom mig, som om hele Huset ludede forover for at se, hvad der foregik paa det smalle Fortov. Det var saa rent, at der ikke var en Plet at se paa det.

Den gammeldags Dørhammer paa den lave Buedør, der var prydet med udskaarne Blomster- og Frugtguirlander, tindrede som en Stjerne; de to Stentrin, som førte op til Døren, vare saa hvide, som om der laa fint Lærred paa dem, og alle Hjørner og Kanter, alle Udskæringer og Ornamenter, alle de smaa underlige Glasruder og de endnu underligere smaa Vinduer vare, skønt lige saa gamle som Bjærgene, dog lige saa rene som den reneste Sne, der er falden paa disse Bjærge.

Idet Giggen holdt uden for Døren, og mine Øjne nysgerrig fæstede sig paa Huset, saa jeg et ligblegt Ansigt vise sig i et lille Vindue i Stueetagen i et lille rundt Taarn, som dannede den ene Side af Huset, og hurtig forsvinde igen. Derpaa aabnedes den lave Buedør, og Ansigtet kom ud. Det var lige saa ligblegt, som det havde set ud i Vinduet, skønt Fibrene i det havde det røde Skær, som man undertiden kan finde i rødhaarede Menneskers Hud. Det tilhørte ogsaa en rødhaaret Person, en ung Fyr paa femten Aar, men som saa ældre ud; hans Haar var studset saa kort som en tæt afmejet Stubbemark; han havde næsten ingen Øjenbryn og slet ingen Øjenhaar, og hans rødbrune Øjne vare uden Værn, saa at jeg ikke kunde fatte, hvorledes han kunde sove. Han var højskuldret og knoklet, iført en sort Dragt, der var knappet helt op i Halsen, hvor Snippen af et hvidt Halstørklæde kom til Syne, og havde lange, smalle, magre Hænder, som især tiltrak sig min Opmærksomhed, medens han stod ved Ponyens Hoved og kløede sig under Hagen og saa op paa os.

„Er Mr. Wickfield hjemme, Uriah Heep?“ spurgte min Tante.

„Mr. Wickfield er hjemme, Frøken, dersom De vil behage at gaa ind der,“ sagde han og pegede med sin magre Haand hen mod det Værelse, han mente.

Vi steg ud og lod ham holde Ponyen. Derpaa gik vi ind i en lang, lav Dagligstue, som vendte ud til Gaden, og fra hvis Vindue jeg saa et Glimt af Uriah Heep, der aandede

ind i Ponyens Næsebor og derpaa holdt sin Haand for, som om han var i Færd med at forhekse den. Lige over for den høje, gamle Kamin hang to Portrætter, det ene af en Herre med graat Haar, skønt det ingenlunde var en gammel Mand, og sorte Øjenbryn, og som undersøgte en Bunke Papirer, der vare sammenbundne med et rødt Baand; det andet af en Dame med et meget mildt og venligt Udtryk.

Døren i den længst bortliggende Ende af Værelset gik op, og en Herre traadte ind, ved Synet af hvem jeg atter vendte mig om mod det førstnævnte Portræt for at forvisse mig om, at det ikke var steget ned fra dets Ramme. Men det var der endnu, og da Herren nærmede sig Lyset, saa jeg, at han var nogle Aar ældre, end da hans Portræt blev malet.

„Vær saa god at gaa indenfor, Miss Trotwood," sagde han; „jeg var netop optagen; men De undskylder nok min Travlhed. De kender mit Formaal. Jeg har kun eet her i Livet."

Miss Betsey takkede ham, og vi gik ind i hans Stue, der var møbleret som et Kontor og fuld af Bøger, Papirer, Dokumenter o. s. v. Den vendte ud til en Have, og et Jærnpengeskab var indmuret i Væggen umiddelbart oven over Kaminhylden, saa at jeg undrede mig over, hvorledes Skorstensfejeren kunde komme til, naar han fejede Kaminen.

„Naa, Miss Trotwood," sagde Wickfield; thi jeg opdagede snart, at det var ham, og at han var Sagfører og styrede en rig Gentlemans Godser i Grevskabet; „hvad har bragt Dem hertil? Jeg vil ikke haabe, at det er noget slemt."

„Nej!" svarede hun. „Jeg er ikke kommen i noget juridisk Ærinde."

„Det var Ret," sagde Wickfield; „De maa ogsaa hellere komme i ethvert andet Ærinde."

Hans Haar var aldeles hvidt, skønt hans Øjenbryn endnu vare sorte. Han havde et meget behageligt Ansigt og var

i mine Øjne en smuk Mand. Hans Teint havde en ejendommelig stærk Farve, som Peggotty havde lært mig at sætte i Forbindelse med Portvin. Jeg syntes ogsaa, der var noget i hans Stemme, som mindede om Portvin, og henførte hans tiltagende Førhed til den samme Grund. Han var meget sirlig klædt i blaa Frakke, stribet Vest og Nankins Benklæder, og hans fine Skjorte med Kalvekrøs og hans Kammerdugs Halstørklæde tog sig usædvanlig bløde og hvide ud. Jeg husker, at jeg med min livlige Fantasi sammenlignede dem med Dunene paa en Svanes Bryst.

„Det er min Nevø," sagde min Tante.

„Vidste ikke, at De havde nogen, Miss Trotwood."

„Det vil sige, min Grandnevø," ytrede min Tante.

„Vidste ikke, at De havde en Grandnevø, forsikrer jeg Dem," sagde Wickfield.

„Jeg har adopteret ham," sagde min Tante med en Haandbevægelse, som skulde tilkendegive, at det var hende lige meget, enten han vidste det eller ikke, „og jeg har ham med for at sætte ham i en Skole, hvor han kan lære noget ordentligt og tillige blive godt behandlet. Sig mig nu, hvor der findes en saadan Skole, hvorledes den er og alt, hvad De ved om den."

„Førend jeg kan raade Dem," sagde Wickfield, „maa jeg gøre Dem det gamle Spørgsmaal, som De nok ved. Hvad er Deres Formaal hermed?"

„Pokker tage det Menneske!" udbrød min Tante. „Altid fisker han efter ens Formaal, skønt det ligger lige for Næsen! Ih, at gøre Drengen til et lykkeligt og nyttigt Menneske."

„Det maa være et blandet Formaal, mener jeg," sagde Wickfield og rystede paa Hovedet med et vantro Smil.

„De kan selv være blandet!" svarede min Tante. „De paastaar altid, at De kun har eet simpelt Formaal ved alt, hvad De gør. De bilder Dem da vel ikke ind, at De

er det eneste Menneske i Verden, der ikke kan gaa Krogveje?“

„Nej, men jeg har kun eet Formaal her i Livet, Miss Trotwood,“ ytrede han smilende. „Andre have dem i Dusin-, Snese- ja Hundredevis. Jeg har kun een. Det er hele Forskellen; dog det kommer ikke Sagen ved. Den bedste Skole? Hvilket Deres Formaal end er, saa vil De have den bedste?“

Min Tante nikkede.

„I den bedste, vi have,“ sagde Wickfield og tænkte sig om, „kan Deres Nevø ikke for Øjeblikket komme i Kost.“

„Men saa kunde han vel komme i Kost paa et andet Sted?“

Det troede Wickfield nok, jeg kunde. Efter en kort Raadslagning foreslog han at gaa med min Tante hen til Skolen, for at hun selv kunde se og dømme, og i samme Øjemed at føre hende hen til et Par Huse, hvor jeg kunde blive tinget i Kost. Min Tante bifaldt Forslaget, og vi vilde allerede til at gaa alle tre, da han standsede og sagde:

„Vor lille Ven kunde maaske have en eller anden Bevæggrund til ikke at synes om vort Arrangement; det er derfor bedst at lade ham blive tilbage.“

Min Tante syntes at have Lyst til at gøre Indvendinger; men for at komme ud over den Vanskelighed sagde jeg, at jeg gerne vilde blive tilbage, dersom jeg maatte, og gik igen ind i Kontoret, hvor jeg atter satte mig i en Lænestol, og ventede paa deres Tilbagekomst.

Tilfældigvis stod denne Lænestol lige over for en smal Gang, som førte hen til det lille runde Værelse, hvor jeg havde set Uriah Heeps blege Ansigt titte ud ad Vinduet. Uriah, som havde trukket Ponyen hen i en Stald i Nærheden, sad nu i dette Værelse og arbejdede ved en Pult med et Messingstativ til at hænge Papirer paa, hvorpaa det Dokument hang, som han var i Færd med at afskrive. Skønt han vendte Ansigtet mod mig, troede jeg i Begyndelsen, at han ikke kunde se mig, fordi Doku-

mentet hang imellem os; men da jeg saa nøjere til, blev jeg uhyggelig til Mode ved at opdage, at hans søvnløse Øjne af og til viste sig neden for Dokumentet ligesom to røde Sole og stirrede hemmelig paa mig en hel Minut ad Gangen, medens hans Pen gik eller lod, som den gik, lige saa rask som ellers. Jeg gjorde flere Forsøg paa at undvige dem, som f. Eks. ved at staa op paa en Stol for at se paa et Landkort i den anden Ende af Stuen eller ved at fordybe mig i en Avis; men de drog mig idelig tilbage igen, og hver Gang jeg saa hen imod disse to røde Sole, kunde jeg være vis paa at finde dem i Færd med at staa op eller at gaa ned.

Endelig kom Wickfield og min Tante efter en temmelig lang Fraværelse til min store Glæde tilbage. De havde ikke været saa heldige, som jeg kunde have ønsket; thi uagtet Skolens Fortrin vare hævede over enhver Tvivl, havde min Tante ikke syntes om noget af de Kosthuse, som vare blevne foreslaaede.

„Det træffer sig rigtignok uheldigt," sagde Wickfield. „Men jeg skal sige Dem, hvad De kan gøre, Miss Trotwood."

„Hvad er det?" spurgte min Tante.

„Lad Deres Nevø blive her foreløbig. Det er en stille lille Fyr. Han vil slet ikke forstyrre mig. Huset egner sig fortrinlig til Studeringer. Det er saa roligt som et Munkekloster og næsten lige saa rummeligt. Lad ham blive her."

Min Tante syntes aabenbart godt om Tilbudet, skønt hun ømmede sig ved at modtage det. Det gjorde jeg med.

„Gør det, Miss Trotwood," sagde Wickfield. „Derved slipper De ud af Forlegenheden. Det er naturligvis kun et foreløbigt Arrangement. Skulde det ikke svare til Hensigten eller medføre nogen Ulempe, kan han jo let komme bort igen, og vi have imidlertid Lejlighed til at se os om efter et bedre Sted til ham. De gør bedst i at lade ham blive her for det første."

„Jeg er Dem meget taknemmelig," sagde min Tante, „og det er han med, kan jeg se, men —"

„Intet Men! Jeg ved, hvad De mener. De skal ikke føle Dem trykket ved at modtage en Tjeneste, Miss Trotwood. De kan betale for ham, hvis De vil. Vi ville ikke være nøjeregnende med Hensyn til Vilkaarene; men De kan betale for ham, om De vil."

„Paa det Vilkaar," sagde min Tante, „vil jeg med Glæde lade ham blive her, skønt min Taknemmelighedsgæld til Dem derfor ikke bliver mindre."

„Kom saa med og se min lille Husholderske."

Vi gik da op ad en mærkelig, gammel Trappe med et Rækværk, der var saa bredt, at vi næsten lige saa let kunde have gaaet op ad dette, og kom ind i en gammel, skyggefuld Sal, der fik sit Lys fra tre eller fire af de løjerlige Vinduer, jeg havde set nede fra Gaden, og hvor der var Stole af gammelt Egetræ, der syntes at være kommet fra de samme Stammer som det blanke Egetræs Gulv og de svære Bjælker under Loftet. Det var et nydelig udstyret Værelse med et Piano, nogle livlige Møbler med grønt og rødt Betræk og nogle Blomster. Det syntes at bestaa af lutter gamle Krinkelkroge og Hjørner, og i hver Krog og hvert Hjørne stod der et kuriøst lille Bord eller et Skab eller en Boghylde eller en Stol eller en anden Genstand, som bragte mig til at tro, at det var den allerbedste Krog i hele Værelset, indtil jeg undersøgte den næste og fandt, at den var lige saa god, om ikke bedre. Over det hele hvilede der det samme Præg af Stilhed og Renlighed, som udmærkede det udvendige af Huset.

Wickfield bankede paa en Dør i den panelede Væg, og en lille Pige, omtrent paa min Alder, kom hurtig ud og kyssede ham. Paa hendes Ansigt lagde jeg straks Mærke til det samme milde og venlige Udtryk som hos den Dame, der havde set paa mig fra Maleriet nede i Stuen. Det forekom mig, som om Portrættet var blevet til en fuldmoden Kvinde, medens Originalen var vedbleven at være et Barn.

Skønt hendes Ansigt var glad og lykkeligt, var der dog udbredt en Ro over det og over hele hendes Væsen — en stille, god, fredelig Aand — som jeg aldrig har glemt og aldrig skal glemme.

Det var hans lille Husholderske, hans Datter Agnes, sagde Wickfield. Da jeg hørte, hvorledes han sagde det, og saa, hvorledes han holdt hendes Haand i sin, gættede jeg, hvad hans eneste Formaal her i Livet var.

Hun havde en lille Kurv med et Nøgleknippe hængende ved sin Side og saa saa fornuftig og adstadig ud, som en Husholderske i dette gamle Hus burde se ud. Medens hendes Fader fortalte hende om mig, hørte hun paa ham med en glad Mine og foreslog, da han havde udtalt, min Tante, at vi skulde gaa ovenpaa og se mit Værelse. Vi gik allesammen, med hende i Spidsen, og et herligt gammelt Værelse var det med store Egetræs Bjælker og smaa Ruder, og det brede Rækværk førte hele Vejen op til det.

Jeg kan ikke huske, naar eller hvor jeg i min Barndom havde set et malet Vindue i en Kirke, ej heller mindes jeg, hvad Maleriet forestillede; men jeg ved, at da jeg saa hende vende sig om i den højtidelige Belysning paa den store Trappe for at vente paa os, kom jeg til at tænke paa dette Vindue, og at Agnes Wickfield altid siden mindede mig om dets velgørende, dæmpede Farveskær.

Min Tante var lige saa glad som jeg over det Arrangement, der var blevet truffet, og vi gik atter glade og tilfredse ned i Dagligstuen. Da hun ikke vilde høre tale om at blive til Middag for ikke at udsætte sig for at komme til at køre hjem med Ponyen, efter at det var blevet mørkt, og da Wickfield vel kendte hende for godt til at søge at overtale hende, blev der sat Frokost frem til hende, hvorpaa Agnes vendte tilbage til sin Lærerinde og Wickfield til sit Kontor, saa at vi uden Tvang kunde tage Afsked med hinanden.

Hun sagde mig, at Wickfield vilde sørge for mig i

enhver Henseende, saa at jeg ikke kom til at savne noget, og gav mig de bedste Raad og kærligste Formaninger.

„Trot," sagde hun til sidst, „gør dig selv, mig og Mr. Dick Ære, og Gud være med dig!"

Jeg var rørt og kunde kun takke hende mange Gange og sende Dick min bedste Hilsen.

„Vis dig aldrig lav, aldrig falsk, aldrig grusom. Sky disse tre Laster, Trot, saa vil det nok gaa dig godt."

Jeg lovede, saa godt jeg kunde, aldrig at misbruge hendes Godhed eller glemme hendes Formaning.

„Ponyen staar for Døren," sagde min Tante, „og jeg maa af Sted! Bliv her!"

Med disse Ord omfavnede hun mig i Hast og gik ud af Stuen og lukkede Døren efter sig. I Førstningen blev jeg overrasket over denne pludselige Bortgang og frygtede næsten for at have fortørnet hende; men da jeg saa ned paa Gaden og lagde Mærke til den mistrøstige Mine, hvormed hun satte sig op i Giggen og kørte bort uden at se op, forstod jeg hende bedre og gjorde ikke denne Uret mod hende.

Klokken fem, hvilket var Wickfields Spisetid, var jeg igen i godt Humør og havde en udmærket Appetit. Der var kun dækket til os to; men Agnes, som havde ventet i Salen før Middagen, kom ned tillige med sin Fader og satte sig ved Bordet lige over for ham. Jeg tror ikke, at han kunde have spist uden hende.

Efter at vi havde spist, bleve vi ikke der, men gik igen op i Salen, hvor Agnes satte Glas og en Karaffe med Portvin hen for sin Fader i en hyggelig Krog. Det faldt mig ind, at Vinen ikke vilde have smagt ham nær saa godt, dersom nogen anden Haand havde sat den hen for ham.

Der sad han i to Timer og tog rigelig til sig af Vinen, medens Agnes spillede paa Pianoet, arbejdede og talte med ham og mig. Det meste af Tiden var han munter og spøgefuld mod os; men undertiden fæstede han sine Øjne

paa hende og hensank i dybe Tanker og tav. Hun lagde stadig, forekom det mig, hurtig Mærke dertil og vækkede ham altid med et Spørgsmaal eller et Kærtegn. Da vaagnede han af sine Grublerier og drak mere Vin.

Agnes lavede Teen til og præsiderede ved Tebordet; derefter gik Tiden ligesom efter Middagsbordet, indtil hun gik i Seng, og da tog hendes Fader hende i sine Arme, kyssede hende og lod bringe Lys ned i sit Kontor. Da gik jeg ogsaa i Seng.

Men i Løbet af Aftenen var jeg gaaet ned til Døren og lidt ud paa Gaden for at se endnu et Glimt af de gamle Huse og den graa Domkirke og tænke paa, at jeg paa min Fodvandring var kommen igennem denne gamle By og forbi det selvsamme Hus, hvori jeg nu var, uden at kende det. Da jeg kom tilbage, saa jeg Uriah Heep lukke Kontoret, og da jeg var venlig stemt mod alle, gik jeg hen til ham og rakte ham Haanden til Afsked. Men hvor klam var ikke hans Haand! Lige saa spøgelseagtig for Følelsen som for Synet! Jeg gned min bagefter for at varme den og gnide hans af.

Det var en saa uhyggelig Haand, at da jeg gik op paa mit Kammer, kunde jeg endnu føle, hvor kold og fugtig den var. Idet jeg ved at se ud ad Vinduet saa et af Ansigterne paa Bjælkehovederne skele ad mig, bildte jeg mig ind, at det var Uriah Heep, der paa en eller anden Maade var kommen derop, og lukkede i en Fart til for ham.

Sejstende Kapitel.

Jeg er en ny Dreng i mere end een Forstand.

Næste Morgen efter Frokost begyndte jeg da atter paa Skolelivet. Ledsaget af Wickfield gik jeg til Skuepladsen

„Ja," svarede Doktoren.

„De har ingen Grund," spurgte Mr. Wickfield, „til at foretrække Udlandet for herhjemme?"

„Nej," svarede Doktoren.

„Jeg er nødsaget til at tro Dem og tror Dem naturligvis," sagde Wickfield. „Det vilde have gjort mit Hverv langt simplere, dersom jeg havde vidst det før. Men jeg tilstaar, at jeg havde et andet Indtryk."

Dr. Strong saa paa ham med et forundret og spørgende Udtryk, som næsten øjeblikkelig tabte sig i et Smil, der i høj Grad opmuntrede mig; thi det var saa mildt og elskværdigt, og der laa en Ligefremhed deri, ligesom i hele hans Væsen, naar man trængte igennem den tankefulde, grublende Isskorpe, som omgav det, der var højst tiltrækkende og opmuntrende for en ung Discipel som mig. Medens han gentog „ja" og „vist saa" og lignende korte Forsikringer, luntede Dr. Strong af Sted foran os med en underlig, uregelmæssig Gang, og vi gik bagefter, Wickfield med et alvorligt Ansigt og rystende paa Hovedet, uden at vide, at jeg saa det.

Skolestuen var en temmelig stor Sal i den roligste Ende af Huset lige over for en majestætisk Række af en halv Snes af de store Vaser, og man saa derfra et Glimt af en gammel, indelukket Have, der tilhørte Doktoren, og hvor Ferskenerne modnedes paa den solbestraalede Mur mod Syd. Paa Græsplænen uden for Vinduerne stod et Par Baljer med store Aloer, hvis brede, haarde Blade, der saa ud, som om de vare lavede af malet Blik, altid siden ved en Tankeforbindelse have været mig et Sindbillede paa Ensomhed og Stilhed. Da vi traadte ind, vare omtrent fem og tyve Drenge meget flittig sysselsatte med deres Bøger; men de rejste sig for at byde Doktoren Godmorgen og bleve staaende, da de saa Wickfield og mig.

„En ny Dreng, mine unge Venner," sagde Doktoren. „Trotwood Copperfield."

Duksen, som hed Adams, traadte derpaa frem og bød

mig velkommen. Han lignede en ung Præst med sit hvide Halstørklæde, men var meget forekommende og livlig og paaviste mig min Plads og forestillede mig for Lærerne paa en saa net Maade, at det vilde have bortjaget al min Generthed, dersom ellers noget kunde have gjort det.

Men det forekom mig at være saa længe siden, at jeg havde været blandt saadanne Drenge eller jævnaldrende Kammerater, at jeg følte mig saa genert, som jeg nogen Sinde har følt mig i hele mit Liv. Det stod tydelig for mig, at jeg havde oplevet Ting, hvorom de ingen Kundskab kunde have, og havde gjort Erfaringer, der vare saa fremmede for min Alder og Stilling, at jeg halvvejs troede, at det var et Bedrageri at komme her som en almindelig lille Skoledreng. I Murdstone & Grinby-Perioden var jeg bleven saa afvant med de sædvanlige Drenge-Lege og -Idrætter, at jeg vidste, at jeg var kejtet og uerfaren i de allersimpleste Ting, der henhørte dertil. Det, jeg havde lært, var helt svedt ud under mit Livs smaalige Sorger fra Morgen til Aften, saa at jeg nu, da jeg blev eksamineret i, hvad jeg kunde, slet ingenting kunde og blev sat i den nederste Klasse i Skolen. Men hvor meget min Mangel paa legemlige Færdigheder og boglig Kundskab end trykkede mig, pintes jeg dog langt mere ved Tanken om, at det, jeg vidste, fjernede mig endnu mere fra mine Kammerater end det, jeg ikke vidste. Jeg kunde ikke lade være at tænke paa, hvad de vilde tro, dersom de hørte om mit fortrolige Bekendtskab med Kings Bench Fængslet. Havde jeg noget ved mig, der mod min Vilje kunde røbe mit Forhold til den Micawberske Familie — alle hine Besøg hos Pantelaanere og Aftensmaaltider? Sæt, at en af Drengene havde set mig vandre mødig og pjaltet gennem Canterbury og nu genkendte mig? Hvad vilde de, som ænsede Penge saa lidt, vel sige, dersom de fik at vide, at jeg havde skrabet mine Halvpence sammen for at kunne købe min Pølse og mit Øl eller mine Skiver Budding? Hvilket Indtryk vilde det gøre paa dem, der var saa ukendte med Livet i London, at opdage, hvor kendt jeg var

med nogle af dets laveste Sfærer? Alt dette løb mig saa stærkt om i Hovedet den første Dag, at jeg var bange for at røbe mig ved det mindste Blik eller den mindste Bevægelse, gøs tilbage, hver Gang en af mine ny Skolefæller kom hen til mig, og skyndte mig bort, lige saa snart Skoletiden var forbi, for ikke at blotte mig selv, hvis nogen af dem skulde gøre Tegn til en venskabelig Tilnærmelse.

Men Wickfields gamle Hus udøvede en saadan Indflydelse paa mig, at jeg, da jeg med mine ny Skolebøger under Armen bankede paa Gadedøren, begyndte at føle min Uro tabe sig. Idet jeg gik op til mit luftige, gamle Værelse, syntes Trappens alvorlige Skygge at falde paa min Frygt og min Tvivl og gøre Fortiden mere utydelig. Jeg satte mig standhaftig til at granske i mine Bøger indtil Middagstid og gik ned, fuld af Haab om endnu at blive en ganske flink Dreng. Agnes var nede i Dagligstuen og ventede paa sin Fader, som blev opholdt i Kontoret af en fremmed. Hun modtog mig med sit venlige Smil og spurgte mig, hvorledes jeg syntes om Skolen. Jeg svarede, at jeg haabede, at jeg nok vilde komme til at synes godt om den; men at jeg følte mig lidt fremmed i Førstningen.

„Men har De da aldrig gaaet i Skole?“ spurgte jeg.

„Aa jo, hver Dag.“

„Ja, men De mener her i Deres eget Hjem?“

„For Faders Skyld kunde det ikke gaa an, at jeg gik bort fra Huset,“ svarede hun smilende og rystede paa Hovedet. „Hans Husholderske maa jo være hjemme i hans Hus.“

„Han holder vist grumme meget af Dem,“ sagde jeg.

Hun nikkede og gik hen til Døren og lyttede efter, om han kom, for at gaa ham i Møde paa Trappen; men da han endnu ikke lod sig høre, vendte hun om igen.

„Moder døde, lige som jeg blev født,“ sagde hun paa sin rolige Maade. „Jeg kender kun hendes Portræt nede i Stuen. Jeg saa, at De betragtede det i Gaar. Faldt det Dem ind, hvis det var?“

Jeg svarede ja, fordi det lignede hende saa meget.

„Det siger Fader ogsaa," sagde Agnes fornøjet. „Tys! Nu kommer han!"

Hendes klare, rolige Ansigt straalede af Glæde, da hun gik ham i Møde, og da de kom ind Haand i Haand. Han hilste venlig paa mig og sagde, at jeg sikkert vilde befinde mig rigtig godt hos Dr. Strong, som var den bedste Mand af Verden.

„Der er maaske nogle — skønt jeg ikke ved det med Vished — der misbruge hans Godhed," sagde Wickfield. „Men det maa De aldrig gøre, Trotwood. Han er et sjælden godtroende Menneske, og hvad enten det nu er en Dyd eller en Fejl, saa fortjener han Overbærenhed i smaat som i stort."

Han talte, forekom det mig, som om han var ærgerlig eller misfornøjet over noget; men jeg forfulgte ikke dette Spørgsmaal videre i mine Tanker, da der netop var rettet an, og vi gik ned og satte os paa vore gamle Pladser.

Vi havde næppe sat os, førend Uriah Heep stak sit røde Hoved og sin magre Haand ind ad Døren og sagde:

„Mr. Maldon ønsker at tale et Par Ord med Dem."

„Jeg er jo lige bleven færdig med Mr. Maldon."

„Ja," svarede Uriah; „men han er kommen tilbage og ønsker at tale et Par Ord med Dem."

Medens Uriah holdt Døren aaben med sin Haand, forekom det mig, at han saa paa mig og paa Agnes og paa Fadene og paa Tallerkenerne og paa hver eneste Genstand i Stuen, uden dog at synes at se paa noget, en saadan Mine gav han sig af at holde sine røde Øjne pligtskyldigst fæstede paa sin Herre.

„Om Forladelse. Det var kun — undskyld min Ubeskedenhed" — lød en Stemme bag ved Uriah, idet dennes Hoved blev skubbet til Side og afløst af den talendes, „det var kun for at sige, at da jeg dog ikke synes at have noget Valg, er det bedst, at jeg rejser jo før jo heller. Min Kusine Annie sagde rigtignok, da vi talte derom, at hun

hellere vilde have sine Venner i Nærheden af sig end se dem jagede i Landflygtighed, og den gamle Doktor —“

„Er det Dr. Strong, De mener?“ faldt Wickfield ham alvorlig i Talen.

„Ja, naturligvis,“ svarede den anden; „jeg kalder ham den gamle Doktor; det kommer jo ud paa eet.“

„Det ved jeg dog ikke,“ svarede Wickfield.

„Nu vel, Dr. Strong var af samme Mening, troede jeg. Men da det af den Maade, hvorpaa De gaar til Værks, lader til, at han har skiftet Sind, saa har jeg intet andet at sige, end at jo før jeg kommer bort, des bedre. Og det er det, jeg er kommen for at lade Dem vide. Naar det skal være, kan man lige saa gerne springe i det som krybe i det.“

„Jeg skal gøre mit til, at De kommer af Sted saa hurtig som muligt, Mr. Maldon; det kan De være vis paa.“

„Mange Tak,“ sagde den anden; „man maa jo ikke se for nøje paa en Foræring, det er ikke smukt; men ellers er jeg vis paa, at Kusine Annie let kunde faa det indrettet, som hun vilde. Jeg tror, at Annie kun behøvede at sige til den gamle Doktor —“

„De mener, at Mrs. Strong kun behøvede at sige til sin Mand — har jeg forstaaet Dem?“ spurgte Wickfield.

„Fuldkomment — kun behøvede at sige, at hun ønskede, at det og det skete paa den eller den Maade, saa vilde det selvfølgelig ogsaa ske saaledes.“

„Hvorfor selvfølgelig, Mr. Maldon?“ spurgte Wickfield, som ganske rolig vedblev at spise.

„Aa, fordi Annie er en fortryllende ung Dame, og den gamle Doktor — Dr. Strong vilde jeg sige — just ikke er nogen fortryllende Yngling,“ sagde Maldon smilende. „Jeg siger det ikke for at fornærme nogen, Mr. Wickfield; men jeg mener kun, at det ikke er mere end rimeligt og billigt, at der tages et vist Hensyn i den Slags Ægteskaber.“

„Mener De Hensyn til Konen?“ spurgte Wickfield alvorlig.

„Ja, til Konen,“ svarede Jack Maldon smilende. Men

da han mærkede, at Wickfield fortsatte sit Maaltid paa den samme rolige, ubevægelige Maade, og at der ikke var noget Haab om at faa ham til at forandre en Mine, tilføjede han:

„Dog nu har jeg sagt, hvad jeg er kommen for at sige, og med endnu en Undskyldning for min Paatrængenhed vil jeg anbefale mig. Jeg skal naturligvis rette mig efter Deres Paalæg om, at Sagen bør afgøres udelukkende mellem Dem og mig og ikke omtales hjemme hos Doktorens."

„Har De spist?" spurgte Wickfield ham med en Bevægelse med Haanden hen mod Bordet.

„Mange Tak," sagde Maldon. „Jeg skal netop hen at spise hos min Kusine Annie. Far vel."

Wickfield saa tankefuld efter ham, da han gik ud. Det var en temmelig overfladisk ung Herre, syntes jeg, med et smukt Ansigt, en hurtig Udtryksmaade og et selvtillidsfuldt, kækt Væsen. Og det var første Gang, jeg saa Jack Maldon, som jeg ikke havde troet at skulle faa saa snart at se, da jeg hørte Doktoren tale om ham i Morges.

Da vi havde spist, gik vi ovenpaa igen, hvor alting gik for sig nøjagtig ligesom den foregaaende Dag. Da jeg efter Teen havde hentet mine Bøger, saa Agnes i dem og viste mig, hvad hun kunde af dem — hvilket ikke var saa lidt, skønt hun paastod det modsatte — og hvorledes man bedst skulde lære at forstaa dem. Medens jeg nedskriver disse Ord, ser jeg hende med hendes bly, sagtmodige, sindige Væsen og hører hendes skønne, rolige Stemme. Den forædlende Indflydelse, som hun i en sildigere Tid kom til at udøve paa mig, begynder jeg allerede at spore. Jeg elsker lille Mille, og jeg elsker ikke Agnes; men jeg føler, at hvor Agnes er, der er der ogsaa Godhed, Fred og Sandhed, og at det milde Skær fra det brogede Kirkevindue, jeg for længe siden havde set, altid hviler over hende og over mig, naar jeg er i hendes Nærhed, og over alle hendes Omgivelser.

Da Tiden var kommen til, at hun skulde gaa i Seng, og hun var gaaet, rakte jeg Wickfield Haanden. Men han

standsede mig og sagde: „Har du mest Lyst til at blive hos os, Trotwood, eller vil du hellere et andet Sted hen?“

„Jeg vil helst blive,“ svarede jeg hurtig.

„Er det dit Alvor?“

„Ja, dersom jeg maa!“

„Men jeg er dog bange for, at det er et kedeligt Liv, vi føre her, min Dreng,“ sagde han.

„Ikke kedeligere for mig end for Agnes. Det er slet ikke kedeligt.“

„End for Agnes!“ gentog han, idet han gik langsomt hen til den store Kaminhylde og lænede sig op til den. „End for Agnes!“

Han drak den Aften saa megen Vin, at hans Øjne bleve ganske røde; ikke fordi jeg kunde se dem nu; thi han havde slaaet dem ned og skyggede for dem med sin Haand; men jeg havde kort i Forvejen lagt Mærke til dem.

„Jeg gad vide,“ mumlede han, „om Agnes er ked af mig; jeg kunde aldrig blive ked af hende! Men det er ogsaa en anden Sag — en ganske anden Sag.“

Han sad i Tanker — det var ikke til mig, han talte, og derfor tav jeg stille.

„Et kedeligt, gammelt Hus og et ensformigt Liv,“ sagde han; „men jeg maa have hende om mig. Naar Tanken om, at jeg kunde dø og forlade min Yndling, eller at min Yndling kunde dø og forlade mig, indfinder sig ligesom et Spøgelse for at forbitre mine lykkeligste Timer og kun lader sig drukne i —“

Han fuldførte ikke Sætningen; men gik langsomt hen til det Sted, hvor han havde siddet, og greb mekanisk den tomme Karaffe ligesom for at skænke Vin af den; derpaa satte han den fra sig igen og vendte atter tilbage til Kaminen.

„Naar den gør mig saa ulykkelig, medens hun er her,“ sagde han, „hvorledes vilde det da blive, dersom hun gik bort? Nej, nej, nej. Jeg kan ikke udholde den.“

Han lænede sig atter op til Kaminhylden og grublede

saa længe, at jeg ikke kunde blive enig med mig selv, om jeg skulde vove at forstyrre ham ved at gaa min Vej, eller om jeg skulde blive ganske rolig, hvor jeg var, til han vaagnede af sine Drømmerier. Omsider fattede han sig og saa sig om i Stuen, indtil hans Øjne mødte mine.

„Du vil altsaa blive hos os, Trotwood?“ sagde han i sin sædvanlige Tone, og som om han svarede paa noget, jeg nylig havde sagt. „Naa, det glæder mig. Du holder os bægge med Selskab; det er godt, at du er her. Godt for mig, godt for Agnes, godt maaske for os alle.“

„Jeg er vis paa, at det er godt for mig,“ sagde jeg. „Jeg er saa glad ved at være her!“

„Du er en brav Gut,“ sagde han. „Saa længe du er glad ved at være her, skal du ogsaa blive her.“ Han gav mig sin Haand derpaa og klappede mig paa Ryggen og sagde, at naar jeg havde noget at gøre om Aftenen, efter at Agnes havde forladt os, eller jeg havde Lyst til at læse noget for min Fornøjelse, maatte jeg gerne komme ned i hans Værelse, naar han var der, og sætte mig hos ham for Selskabs Skyld. Jeg takkede ham for hans Godhed, og da han kort efter gik ned, og jeg endnu ikke var søvnig, gik jeg ogsaa ned med en Bog i Haanden for at benytte mig af hans Tilladelse en halv Times Tid.

Da jeg imidlertid saa Lys i det lille runde Kontor og straks følte mig tiltrukken af Uriah Heep, der udøvede ligesom en Slags Tryllemagt over mig, gik jeg derind. Jeg fandt Uriah læsende i en stor, tyk Bog med en saa iøjnefaldende Opmærksomhed, at hans magre Pegefinger fulgte hver Linie, han læste, og efterlod sig klamme Spor langs ad Bladet ligesom en Snegl — i det mindste var jeg fuldt overtydet derom.

„De arbejder sildig i Aften, Uriah,“ sagde jeg.

„Ja, Master Copperfield,“ svarede han.

Idet jeg satte mig paa Stolen lige overfor, for nærmere at tale med ham, mærkede jeg, at han ikke havde mindste Spor af et Smil ved sig, men kun kunde aabne sin Mund

og danne en dyb Fure i hver Kind, som traadte i Stedet for et Smil.

„Det er ikke Kontorarbejde, jeg har for, Master Copperfield,“ sagde han.

„Hvad er det da for Arbejde?“

„Jeg udvider mine juridiske Kundskaber, Master Copperfield. Jeg studerer Tidds Haandbog. Aa, det er en mageløs Forfatter, den Tidd!“

Medens jeg iagttog ham, da han efter dette henrykte Udbrud atter gav sig til at læse og følge Linierne med Pegefingeren, lagde jeg fra min Stol, der var et udmærket Vagttaarn, Mærke til, at hans Næsebor, der vare tynde og spidse og med skarpe Indsnit, besad en ejendommelig og højst uhyggelig Evne til at udvide og trække sig sammen, saa at de syntes at blinke i Stedet for hans Øjne, der saa godt som aldrig blinkede.

„De er vist allerede en stor Jurist?“ sagde jeg efter at have set paa ham i nogen Tid.

„Jeg, Master Copperfield?“ svarede Uriah. „Ak nej; jeg er kun en saare ringe Person.“

Det var ingen Indbildning med hans Hænder, saa jeg; thi han gned ofte deres indvendige Flader imod hinanden, ligesom for at vride dem tørre og varme, foruden at han ofte hemmelig tørrede dem af paa sit Lommetørklæde.

„Jeg ved meget godt, at jeg er den ringeste Person under Solen,“ sagde Uriah Heep beskedent. „Min Moder er ogsaa en meget ringe Person. Vi bo i en grumme tarvelig Lejlighed, men have meget at være taknemmelige for. Min Fader havde ogsaa en lav Stilling. Han var Graver.“

„Hvad er han da nu?“ spurgte jeg.

„Nu er han salig i Herren, Master Copperfield. Men vi have meget at være taknemmelige for. Hvor taknemmelig er jeg ikke, fordi jeg er her hos Mr. Wickfield!“

Jeg spurgte Uriah, om han havde været længe hos Mr. Wickfield.

„Jeg har været hos ham i næsten fire Aar, lige siden et Aar efter min Faders Død," sagde Uriah og lukkede sin Bog, efter først omhyggelig at have lagt et Mærke ved det Sted, hvor han var standset. „Hvor taknemmelig bør jeg ikke være, fordi Mr. Wickfield har været saa god at give mig fri Uddannelse paa sit Kontor; thi min Moders og mine egne Midler ere for smaa til, at vi kunde have betalt derfor."

„Saa bliver De vel en rigtig Prokurator, naar Deres Læretid er omme?" sagde jeg.

„Med Guds Hjælp, Master Copperfield," svarede Uriah.

„De bliver maaske engang Mr. Wickfields Kompagnon," sagde jeg for at smigre ham, „og saa kommer det til at hedde Wickfield & Heep, eller Heep, Wickfields Efterfølger."

„Ak nej, Master Copperfield," svarede Uriah og rystede paa Hovedet; „dertil er jeg alt for ringe."

Han havde virkelig en ualmindelig Lighed med det udskaarne Ansigt paa Bjælkehovedet uden for mit Vindue, medens han sad der i sin Ydmyghed og skelede til mig med udspilet Mund og Furerne i sine Kinder.

„Mr. Wickfield er en rigtig fortræffelig Mand, Master Copperfield," sagde Uriah. „Hvis De har kendt ham længe, vil De vide det meget bedre, end jeg kan sige Dem det."

Jeg svarede, at det tvivlede jeg ikke om; men at jeg selv ikke havde kendt ham ret længe, skønt han var en Ven af min Tante.

„Ja saa, Master Copperfield," sagde Uriah. „Deres Tante er en elskværdig Dame."

Han havde en Maade at vride sig paa, naar han vilde udtrykke sin Begejstring, som var meget hæslig, og som ledede min Opmærksomhed bort fra den Kompliment, han havde gjort min Slægtning, og hen paa de slangeagtige Bugtninger af Hals og Krop.

„En elskværdig Dame, Master Copperfield!" sagde Uriah Heep. „Hun har nok meget høje Tanker om Miss Agnes?"

Jeg svarede dristigt ja, skønt jeg, Gud forlade mig min Synd, ikke vidste det mindste derom.

„Det har De vel med, haaber jeg?“ sagde Uriah. „Skønt det kan der jo ikke være Tvivl om.“

„Det maa jo enhver have,“ svarede jeg.

„Aa Tak, Master Copperfield, for de Ord, de ere saa sande; saa ringe som jeg er, føler jeg, at de ere saa sande! Aa Tak, Master Copperfield.“

I sin overstrømmende Ekstase vred han sig helt ned af Stolen, og da han nu var kommen ned, begyndte han at lave sig til at gaa hjem.

„Moder venter vist paa mig,“ sagde han og saa paa sit Ur; „thi skønt vi ere Smaafolk, holde vi dog meget af hinanden. Vil De besøge os en Eftermiddag og nyde en Kop Te i vor ringe Bolig, vil Moder være lige saa stolt af Deres Selskab som jeg.“

Jeg svarede, at jeg med Glæde skulde komme.

„Tak,“ sagde Uriah og stillede sin Bog op paa en Hylde. „De bliver her sagtens i nogen Tid, Master Copperfield?“

Jeg svarede, at jeg vist blev her, saa længe jeg gik i Skolen.

„Ja saa!“ udbrød Uriah. „Saa bliver det nok Dem, der bliver Kompagnon af Firmaet, Master Copperfield.“

Jeg forsikrede, at jeg ikke tænkte derpaa, og at heller ingen andre havde lagt saadanne Planer for min Fremtid; men trods alle mine Forsikringer vedblev Uriah dog sit indsmigrende: „Jo, Master Copperfield, det gør De sikkert!“ og „aa, Master Copperfield, det er jeg vis paa!“ o. s. v. Da han endelig var færdig til at gaa, spurgte han mig, om jeg havde noget imod, at Lyset blev slukket, og da jeg svarede nej, slukkede han det straks. Efter at have givet mig Haanden — hans Haand var i Mørket ligesom en Fisk at føle paa — aabnede han Gadedøren en lille Smule, listede sig ud og lukkede den og lod mig famle mig frem i den mørke Gang, hvilket kostede mig nogen Ulejlighed og et Fald over hans Stol. Jeg tror, at dette var den nærmeste Aarsag til, at jeg drømte om ham den halve Nat og blandt andet drømte, at han havde udrustet

Mr. Peggottys Hus til et Sørøvertog med et sort Flag paa Mastetoppen og den Indskrift: „Tidds Haandbog“, under hvilket djævelske Banner han førte mig og lille Mille til Vestindien for at drukne os.

Da jeg næste Dag var kommen i Skole, overvandt jeg min Generthed en lille Smule og Dagen efter endnu mere og rystede den efterhaanden saaledes af mig, at jeg i mindre end fjorten Dage følte mig fuldkommen hjemme og vel til Mode blandt mine ny Kammerater. Vel var jeg kejtet i deres Lege og stod tilbage for dem i Kundskaber; men ved Øvelse og Flid haabede jeg at skulle indhente det forsømte. Jeg tog derfor trøstig fat baade paa Legepladsen og i Skolestuen og vandt megen Ros. Det varede heller ikke ret længe, før Livet hos Murdstone & Grinby blev saa fremmed for mig, at jeg næppe troede paa det, hvorimod jeg blev saa vant til mit nuværende Liv, at det forekom mig, at jeg havde ført det i lang Tid.

Dr. Strongs Skole var fortræffelig og lige saa forskellig fra Creakles som godt fra ondt. Der herskede en alvorlig og sømmelig Tone, og den lededes efter det sunde System, at der altid blev appelleret til Drengenes Æresfølelse og Retskaffenhed, idet de ufravigelig forudsattes at have disse Egenskaber, indtil de selv havde gjort sig uværdige til en saadan Tillid, og derved udrettedes der Underværker. Vi følte alle, at vi vare delagtige i Anstaltens Styrelse og i Opretholdelsen af dens Ære og Værdighed. Derfor bleve vi den snart varmt hengivne — i det mindste var det Tilfældet med mig, og jeg ved heller ikke et eneste Eksempel paa det modsatte hos nogen af alle de andre Drenge, som vare der i min Tid — og vi lærte med Lyst og higede efter at gøre den Ære. Uden for Skoletimerne havde vi herlige Lege og Frihed nok; men selv da bleve vi vel omtalte i Byen og gjorde sjælden Dr. Strongs eller Dr. Strongs Drenges gode Navn og Rygte nogen Skam ved vort Væsen eller vor Opførsel.

Nogle af de ældre Disciple fik Kosten i Doktorens Hus,

og af dem fik jeg at vide adskillige Enkeltheder af Doktorens Historie, saasom, at han endnu ikke havde været gift et Aar med den smukke unge Dame, som jeg havde set i hans Studerekammer, og som han havde ægtet af Kærlighed; thi hun ejede ikke en Skilling og havde en hel Sværm fattige Slægtninge, som vare lige ved at æde Doktoren ud af Huset. De fortalte mig ogsaa, at hans dybsindige Væsen hidrørte fra, at han altid gik paa Jagt efter græske Rødder, hvilket jeg i min Enfoldighed og Uvidenhed troede var et botanisk Raseri, især da han stedse saa ned i Jorden, naar han var ude at spadsere, indtil det gik op for mig, at det var Ordrødder, han samlede paa, til en ny Ordbog, han havde under Arbejde. Vor Duks Adams, der havde Evner for Matematik, havde udregnet, hvor længe det kunde vare, inden Ordbogen blev færdig efter Doktorens Plan og Arbejdsmaade, og var kommen til det Resultat, at det mulig vilde ske om sejsten Hundrede og ni og fyrretyve Aar.

Men Doktoren selv var hele Skolens Afgud, og det maatte ogsaa have været nogle daarlige Drenge, dersom han ikke havde været det, for han var saa hjertensgod og saa troskyldig, at selv Vaserne oppe paa Muren med deres kolde Stenhjerter maatte røres derved. Naar han gik og spadserede op og ned i den Del af Gaarden, som laa langs Siden af Huset, og hvor Raagerne og Allikerne saa efter ham med Hovedet polisk paa skraa, som om de vidste, hvor meget bedre de forstod sig paa denne Verden end han, og det da lykkedes en Landstryger at nærme sig hans knirkende Sko saa meget, at han kunde henvende hans Opmærksomhed paa en eneste Sætning af en Fortælling om Nød og Elendighed, da var denne Landstryger en holden Mand for de næste to Dage. Dette var en saa velkendt Sag, at Lærerne og Førerne gjorde sig Umage for at afskære disse Marodører Adgangen, ja de sprang endog ud ad Vinduerne for at jage dem bort fra Gaarden, førend de kunde nærme sig Doktoren. Dette lykkedes dem undertiden, naar Tiggerne kun vare nogle faa Skridt fra ham,

uden at han lagde Mærke dertil, medens han humpede frem og tilbage. Uden for sine egne Enemærker og uden Beskyttere var Doktoren et sandt Faar for enhver, som vilde klippe ham. Han havde gerne taget Gamaskerne af sine Ben for at give dem bort, ja der var virkelig en Historie i Omløb iblandt os om, at han en kold Vinterdag forærede sine Gamasker til en Tiggerske, der vakte en hel Skandale i Nabolaget ved at gaa fra Dør til Dør og fremvise et smukt lille Barn, som var indhyllet i disse Klædningsstykker, der genkendtes af alle, eftersom de vare lige saa velkendte som Domkirken. Sagnet tilføjede, at den eneste, som ikke kendtes ved dem, var Doktoren selv, der, da de kort Tid efter saas hængende uden for en lille Bod af ikke det bedste Rygte, hvor slige Sager toges i Bytte for Genever, mere end een Gang saas at tage dem bifaldende i Haanden, som om han beundrede det ejendommelige Snit og holdt dem for en Forbedring af sine egne. Hvad der laa til Grund for denne Historie, ved jeg ikke, og har jeg aldrig vidst; men jeg har troet paa den i saa mange Aar, at jeg føler mig overbevist om, at den er sand.

Det var en Fornøjelse at se ham med hans smukke, unge Kone. Han lagde sin Kærlighed til hende for Dagen paa en faderlig, velvillig Maade, der røbede, hvor god han selv var. Jeg saa dem ofte spadsere sammen i Haven, hvor Ferskenerne vare, og havde undertiden Lejlighed til at iagttage dem nærmere i Studerekammeret eller i Dagligstuen. Hun syntes at vise ham megen Omhu og at holde meget af ham, skønt jeg ikke tror, at hun følte nogen overvættes stor Interesse for den græske Ordbog. Af dette Værk havde Doktoren altid nogle omfangsrige Brudstykker i sin Lomme og i sin Hattepuld og syntes som oftest at holde Foredrag for hende derom, naar de spadserede sammen.

Jeg saa en hel Del til Mrs. Strong, baade fordi hun havde fattet Godhed for mig den Formiddag, jeg blev forestillet for Doktoren, og siden altid var venlig og fore-

kommende imod mig, og fordi hun holdt særdeles meget af Agnes og kom meget tit i vort Hus. Der var, saa vidt jeg kunde skønne, et underligt, tvungent Forhold imellem hende og Wickfield — hvem hun syntes at være bange for — som aldrig tabte sig. Naar hun kom der om Aftenen, undslog hun sig stedse for at lade sig følge hjem af ham; men løb i Stedet for bort med mig. Og undertiden, naar vi løb rask over Domkirkegaarden, hvor vi ikke ventede at møde nogen, mødte vi Jack Maldon, som altid blev forundret over at se os.

Mrs. Strongs Moder var en Dame, som morede mig meget. Hendes Navn var Mrs. Markleham; men Drengene kaldte hende „den gamle Soldat“ paa Grund af hendes Feltherretalent og den Dygtighed, hvormed hun førte en talrig Troppestyrke af Slægtninge imod Doktoren. Det var en lille Kone med et Par skarpe Øjne, som, naar hun var i sin fulde Stads, altid bar een og samme Kappe, der var prydet med nogle kunstige Blomster og to kunstige Sommerfugle, der skulde se ud, som om de flagrede omkring Blomsterne. Der herskede den Overtro iblandt os, at denne Kappe maatte være kommen fra Frankrig og kun kunde hidrøre fra denne opfindsomme og kunstfærdige Nation; men det eneste, som jeg med Vished ved om den, er, at den altid viste sig om Aftenen, hvor Mrs. Markleham selv viste sig; at den blev baaren hen til venskabelige Sammenkomster i en ostindisk Kurv, og at Sommerfuglene havde den Evne stadig at kunne bævre og udnyttede de sene Aftentimer paa Dr. Strongs Bekostning, ligesom travle Bier.

En Aften, der har indprentet sig i min Hukommelse paa Grund af en anden Omstændighed, fik jeg en udmærket Lejlighed til ret at iagttage den gamle Soldat — dette Navn ikke tagen i nogen uhøflig Mening. Det var en Aften, da der var et lille Selskab hos Doktorens i Anledning af Jack Maldons Afrejse til Ostindien, hvor han skulde gøre Tjeneste som Officersaspirant, efter at Wickfield omsider havde bragt denne Sag i Orden. Tilfældigvis var det tillige

Doktorens Fødselsdag. Vi havde haft Lov den Dag, havde bragt ham Gaver om Formiddagen, holdt en Tale til ham igennem Duksen og raabt Hurra for ham, til vi vare blevne hæse, og han havde fældet Taarer. Og nu om Aftenen skulde Wickfield, Agnes og jeg drikke Te hos ham i hans Egenskab af privat Mand.

Jack Maldon var kommen før vi. Mrs. Strong, der var klædt i hvidt med kirsebærfarvede Baand, sad og spillede paa Pianoet, da vi traadte ind, og han bøjede sig over hende for at vende Nodebladet. Hendes klare, røde og hvide Teint forekom mig ikke at være saa frisk og blomstrende som ellers, da hun vendte sig om; men hun var dog meget smuk, vidunderlig smuk.

„Jeg har glemt, Doktor," sagde Mrs. Strongs Moder, da vi havde taget Plads, „at bringe Dem min Lykønskning i Dagens Anledning, skønt det, som De nok ved, er mere end en tom Høflighedssag for mig. Lad mig da ønske Dem, at De maa leve glad og lykkelig i mange Aar."

„Tak, Frue," sagde Doktoren.

„I mange, mange, mange Aar," sagde den gamle Soldat. „Ikke alene for Deres egen Skyld; men ogsaa for Annies og Jack Maldons og mange andre Menneskers. Jeg synes, at det ikke er længer siden end i Gaar, John, at du var en lille Purk, et Hoved mindre end Master Copperfield, og legede Kæreste med Annie bag Stikkelsbærbuskene i den bageste Have."

„Kære Moder," sagde Mrs. Strong, „tal nu ikke derom."

„Vær bare ikke saa tosset, Annie," svarede hendes Moder. „Rødmer du ved at høre tale om sligt, nu da du er en gammel gift Kone, naar vil du da høre op med at rødme derved?"

„Gammel?" udbrød Jack Maldon, „Annie? Det var som Pokker!"

„Ja, John," sagde Soldaten. „Jeg siger, en gammel, gift Kone. Skønt ikke gammel af Aar — thi naar har du eller nogen hørt mig sige, at en Pige paa tyve Aar er

gammel af Aar? — er din Kusine Doktorens Kone, og derfor har jeg Ret i, hvad jeg siger. Det er godt for dig, at din Kusine er Doktorens Kone. Du har i ham fundet en indflydelsesrig og velvillig Ven, som jeg er overbevist om vil vise sig endnu velvilligere imod dig, dersom du fortjener det. Jeg nærer ingen falsk Stolthed. Jeg er ikke bange for aabent at tilstaa, at visse Medlemmer af vor Familie trænge til en Ven. Du var selv en af dem, førend din Kusines Indflydelse skaffede dig en saadan Ven."

Doktoren slog i sin Hjertensgodhed ud med Haanden ligesom for at slaa det hele hen og skaane Jack Maldon for yderligere Paamindelser. Men Mrs. Markleham flyttede sig hen ved Siden af Doktoren, lagde sin Vifte paa hans Ærme og sagde:

„Nej, min kære Doktor, De maa undskylde, at jeg dvæler noget længer herved; thi jeg paaskønner det saa inderlig. Det er maaske en Monomani hos mig, men jeg kan aldrig blive træt af at tale derom. De er en Velsignelse, en sand Guds Gave for os."

„Sniksnak, Sniksnak," sagde Doktoren.

„Nej, nej," vedblev den gamle Soldat. „Saa længe der ikke er andre til Stede end vor kære, fortrolige Ven, Mr. Wickfield, lader jeg ikke saaledes Munden lukke paa mig. Bliver De saaledes ved, maa jeg nok gøre mine Forrettigheder som Svigermoder gældende, og skænde paa Dem. Jeg er ærlig og ligefrem og siger ikke andet, end hvad jeg sagde, dengang De overraskede mig — husker De, hvor overrasket jeg blev? — ved at fri til Annie. Ikke fordi der var noget saa forunderligt i selve Frieriet — det vilde være latterligt at sige det! — men alene fordi jeg, da De havde kendt hendes salig Fader og kendt hende selv fra den Tid, hun laa i Vuggen, aldeles ikke havde tænkt paa en saadan Mulighed eller overhovedet tænkt paa, at De nogen Sinde vilde gifte Dem — alene derfor var det!"

„Ja vist, ja vist," svarede Doktoren godmodig; „men tænk nu ikke mere derpaa."

„Jo, jeg tænker derpaa og omtaler disse Ting for at blive modsagt, dersom jeg fejler. Naa, jeg talte da med Annie og sagde hende, hvad der var sket. „Kære Barn," sagde jeg, „Dr. Strong har saamænd været her og bedet om din Haand og dit Hjerte. „Søgte jeg at overtale hende i mindste Maade? Nej. „Hør nu, Annie," sagde jeg, „sig mig nu paa Øjeblikket Sandheden; er dit Hjerte frit?" — „Moder," sagde hun grædende, „jeg er saa ung" — hvilket var fuldkommen sandt — „og ved næppe engang, om jeg har et Hjerte." — „Saa, kære Barn," sagde jeg, „kan du være vis paa, at dit Hjerte er frit! Men i ethvert Tilfælde," sagde jeg, „er Dr. Strong meget spændt paa at høre dit Svar. Man kan ikke lade ham gaa i Uvished." — „Moder," sagde Annie, endnu grædende, „vil han blive ulykkelig uden mig? Hvis saa er, agter og ærer jeg ham saa højt, at jeg tror, jeg vil have ham." Dermed var Tingen afgjort. Og da, men ikke før, sagde jeg til Annie: „Annie, Dr. Strong bliver ikke alene din Mand; men han vil ogsaa træde i din afdøde Faders Sted; han vil blive vor Families Overhoved og repræsentere dens Visdom, dens Stilling i Samfundet, og om jeg saa maa sige, dens Velstand; han vil, kort sagt, være en Guds Gave for os." Jeg brugte dette Ord den Gang og har brugt det igen i Dag. Har jeg nogen god Egenskab, da er det den at være konsekvent."

Under hele denne Tale havde Datteren siddet med nedslaaede Øjne og tiet stille, medens hendes Fætter stod ved Siden af hende og ligeledes saa ned paa Gulvet. Men nu sagde hun ganske sagte med skælvende Røst:

„Nu er du vel færdig, Moder?"

„Nej, kære Annie, endnu ikke. Siden du spørger mig derom, mit Barn, svarer jeg nej. Jeg beklager, at du virkelig er lidt unaturlig mod din egen Familie, og da det ikke nytter, at jeg klager for dig, vil jeg klage for din Mand. Kære Doktor, se nu engang paa den Tosse af en Kone, De har."

Idet Doktoren vendte sit venlige Ansigt med dets milde,

troskyldige Smil om mod hende, lod hun Hovedet synke endnu mere. Jeg lagde Mærke til, at Wickfield saa vist paa hende.

„Da jeg forleden kom til at sige til den slemme Pige," sagde Moderen og truede spøgende ad hende med sin Vifte, „at der var en Familiesag, hun kunde tale om til Dem — ja ligefrem burde tale om — svarede hun, at det at tale om den var det samme som at bede om en Tjeneste, og da De var alt for ædelmodig og altid opfyldte ethvert af hendes Ønsker, vilde hun ikke."

„Det var Uret af dig, kære Annie," sagde Doktoren. „Derved unddrog du mig en Glæde."

„Næsten mine egne Ord til hende!" udbrød hendes Moder. „Naar jeg en anden Gang mærker, at der er noget, hun ikke vil sige Dem af samme Grund, kunde jeg have stor Lyst, kære Doktor, til selv at sige Dem det."

„Det skal glæde mig, om De vil gøre det," svarede Doktoren.

„Maa jeg?"

„Ja vist."

„Naa, saa vil jeg gøre det," svarede den gamle Soldat. „Det er et Ord." Og efter saaledes at have opnaaet, hvad hun vilde, klappede hun Doktorens Haand med sin Vifte, som hun først kyssede, og vendte derpaa triumferende tilbage til sin forrige Plads.

Da nu nogle flere Gæster, hvoriblandt de to Lærere og Adams, indfandt sig, blev Samtalen almindelig og drejede sig ganske naturlig om Jack Maldon og hans Rejse og det Land, han skulde til, og hans forskellige Planer og Udsigter. Han skulde rejse samme Aften efter Bordet med Posten til Gravesend, hvor Skibet, han skulde med, laa, og han skulde blive borte, jeg ved ikke hvor mange Aar, medmindre han kom hjem med Orlov eller for sin Helbreds Skyld. Jeg husker, at alle vare enige om, at Ostindien var et Land, som var blevet meget bagvadsket, og som der ikke var andet at udsætte paa, end at der var et Par Tigere

og en Smule Hede paa den varmeste Tid af Dagen. Jeg for min Del saa i Jack Maldon en moderne Sindbad og tænkte mig ham som en fortrolig Ven af samtlige Rajaher i Østerlandene, siddende under Baldakiner og rygende af bugtede, forgyldte Tobakspiber, der vilde være en hel Mil lange, dersom de bare kunde rettes ud.

Mrs. Strong sang meget smukt, hvilket jeg vidste, da jeg ofte havde hørt hende synge i Enrum. Men enten det nu var, fordi hun var bange for at synge for andre eller ikke var ved Stemme den Aften, nok er det, at hun nu slet ikke kunde synge. Hun forsøgte paa en Duet med sin Fætter Maldon, men kunde ikke engang faa begyndt, og da hun derefter prøvede paa at synge alene og virkelig ogsaa begyndte meget nydelig, døde hendes Stemme pludselig hen, og hun sad modfalden og bøjede Hovedet ned over Tangenterne. Den gode Doktor sagde, at hun var nervøs, og foreslog, for at fritage hende for at synge, at vi alle skulde spille Kort, hvorpaa han forstod sig lige saa meget som paa den Kunst at blæse Basun. Men jeg lagde Mærke til, at den gamle Soldat straks lagde Beslag paa ham som Makker og paalagde ham som det første Skridt til hans Indvielse i Spillets Mysterier at udlevere hende alle de Sølvpenge, han havde i sin Lomme.

Spillet gik nok saa fornøjeligt og blev ikke mindre fornøjeligt paa Grund af Doktorens Fejltagelser, hvoraf han gjorde en utallig Mængde, trods Sommerfuglenes Aarvaagenhed og til deres store Ærgrelse. Mrs. Strong havde undslaaet sig for at spille med, da hun ikke følte sig rigtig vel, og hendes Fætter Maldon undskyldte sig med, at han havde noget at pakke ind. Men da han var færdig dermed, kom han ind igen, og de satte sig i Sofaen og talte sammen. Fra Tid til anden gik hun hen og saa i Doktorens Kort og sagde ham, hvad han skulde spille ud. Hun var meget bleg, da hun bøjede sig over ham, og det forekom mig, at hendes Finger rystede, naar hun pegede paa Kortene;

men Doktoren var saa lykkelig over hendes Opmærksomhed, at han ikke mærkede noget.

Ved Aftensbordet vare vi ikke fuldt saa muntre, idet enhver syntes at føle, at en Skilsmisse af denne Slags var en ubehagelig Ting, og at jo mere den nærmede sig, des ubehageligere blev den. Jack Maldon gjorde sig Umage for at være snaksom, men var ikke i sit Es og gjorde kun ondt værre, og det forekom mig heller ikke, at den gamle Soldat gjorde Sagen bedre, idet hun hele Tiden diskede op med Historier fra Jacks Ungdomstid.

Doktoren derimod, som sikkert følte, at han gjorde alle tilpas, var vel til Mode og anede ikke andet, end at vi alle morede os ganske udmærket.

„Kære Annie," sagde han, idet han saa paa sit Ur og fyldte sit Glas, „det er allerede over Fætter Jacks Tid, og vi bør ikke opholde ham, eftersom Tid og Strøm, der jo bægge spille en Rolle i dette Tilfælde, ikke vente paa nogen. Mr. Jack Maldon, De har en lang Rejse og et fremmed Land for Dem; men det have saa mange haft, og det ville saa mange faa lige til Tidernes Ende. De Vinde, De er i Færd med at give Dem i Vold, have ført Tusinder og Tusinder til Lykken og bragt Tusinder og Tusinder lykkelig og vel tilbage."

„Det er rørende," sagde Mrs. Markleham; „fra hvilket Synspunkt man end ser det, er det rørende at se en flink ung Mand, man har kendt fra hans Barndom, rejse bort til den anden Ende af Verden og efterlade alle, som han kender, uden at vide, hvad der forestaar ham. En ung Mand," tilføjede hun med et Blik paa Doktoren, „der bringer saadanne Ofre, har sandelig ogsaa ærlig fortjent at blive understøttet og taget under Armene."

„Tiden vil gaa hurtig for Dem, Mr. Jack Maldon," vedblev Doktoren, „og hurtig for os alle. Nogle af os kunne ifølge Naturens Orden næppe vente at modtage Dem ved Deres Hjemkomst. Det bedste, vi derfor kunne gøre, er at haabe det, og det er Tilfældet med mig. Jeg vil ikke

trætte Dem med gode Raad. De har længe haft et godt Eksempel for Dem i Deres Kusine. Efterlign hendes Dyder, saa godt De kan. Far vel, Mr. Jack," vedblev Doktoren og stod op, hvorpaa vi alle rejste os. „Paa en lykkelig Overrejse, en god Karriere i Udlandet og et glædeligt Gensyn!"

Vi drak alle Skaalen, og vekslede alle Haandtryk med Jack Maldon, som derpaa hastig tog Afsked med de tilstedeværende Damer og ilede hen til Døren. Idet han satte sig op i Vognen, blev han modtagen med et dundrende Hurra fra Skolens Drenge, som i den Anledning havde samlet sig paa Grønningen. Da jeg løb ind imellem dem for at være med, kom jeg til at staa meget tæt ved Vognen, idet den rullede bort, og midt under Larmen og Støvet gjorde det et levende Indtryk paa mig at se Jack Maldon køre forbi med noget kirsebærfarvet i sin Haand.

Efter endnu et Hurra for Doktoren og et tredje for Annie spredte Drengene sig, og jeg vendte tilbage til Huset, hvor jeg fandt alle Gæsterne staaende i en Klynge omkring Doktoren og talende om Jacks Bortrejse, og hvorledes han havde fundet sig i den, og hvorledes han havde været til Mode o. s. v. o. s. v. Midt under alt dette udbrød Mrs. Markleham: „Men hvor er Annie?"

Der var ingen Annie at se, og da man kaldte paa hende, var der ingen Annie, som svarede. Men da vi alle styrtede ud for at se, hvad der var paa Færde, fandt vi hende liggende paa Gulvet i Gangen. I Begyndelsen vakte dette megen Forskrækkelse, indtil vi saa, at hun var besvimet, og at hun var i Færd med at komme sig efter Anvendelsen af de sædvanlige Midler, hvorpaa Doktoren, der havde lagt hendes Hoved op paa sit Knæ, strøg hendes Lokker til Side med sin Haand og sagde, idet han saa sig om til alle Sider:

„Stakkels Annie! Hun har saadant et trofast og godt Hjerte. Det er Skilsmissen fra hendes gamle Legekammerat og Ven, hendes kære Fætter, der er Skyld heri. Hvor det er Synd; det gør mig meget ondt!"

Da hun slog Øjnene op og saa, hvor hun var, og at vi alle stod rundt omkring hende, rejste hun sig med nogen Hjælp og drejede Hovedet, enten for at lægge det paa Doktorens Skulder eller for at skjule det — jeg ved ikke hvilket. Vi gik ind i Salen for at lade hende være ene med Doktoren og hendes Moder; men hun sagde, at hun følte sig bedre, end hun havde været hele Dagen, og at hun helst vilde ind til os, hvorfor de førte hende derind og satte hende, meget bleg og mat, paa en Sofa.

„Kære Annie," sagde hendes Moder, som rettede noget paa hendes Kjole; „se engang, du har tabt en Sløjfe. Er der ingen, der kan finde et Baand, et kirsebærfarvet Baand?"

Det var den Sløjfe, hun havde baaret paa sit Bryst. Vi søgte alle efter den — jeg søgte selv i hver en Krog — men ingen kunde finde den.

„Husker du ikke, hvor du havde den sidst, Annie?" spurgte hendes Moder.

Jeg kunde ikke fatte, hvorledes det kunde være faldet mig ind, at hun havde set bleg ud i Stedet for at blive blussende rød, da hun svarede, at hun syntes, hun havde haft den for ganske kort siden, men at det ikke var Umagen værd at søge efter den.

Ikke des mindre blev der igen søgt efter den, men med lige saa lidt Held. Hun bad, at man ikke vilde gøre sig mere Ulejlighed; men desuagtet fortsattes Søgningen, til hun var bleven fuldkommen vel igen, og Selskabet tog Afsked.

Medens Wickfield, Agnes og jeg gik meget langsomt hjemad, beundrede Agnes og jeg Maaneskinnet, hvorimod Wickfield næppe hævede sine Øjne op fra Jorden. Da vi omsider vare komne til vor Gadedør, opdagede Agnes, at hun havde glemt sin lille Strikkepose, og jeg, som altid var glad, naar jeg kunde gøre hende en Tjeneste, løb tilbage for at hente den.

Jeg gik ind i Spisesalen. hvor den var bleven liggende, og der var tomt og mørkt; men da Mellemdøren mellem

denne og Doktorens Studerekammer, hvor der var Lys, stod aaben, gik jeg derind for at sige, hvad jeg vilde, og hente et Lys.

Doktoren sad i en Lænestol ved Kaminen og hans unge Kone paa en Skammel ved hans Fødder. Doktoren læste med et selvtilfreds Smil en eller anden Forklaring eller teoretisk Udvikling op af den uendelige Ordbog, og hun saa op til ham, men med saadant et Ansigt, som jeg aldrig før havde set. Det var saa skønt i Formen, saa askeblegt, saa stivnet i dets Aandsfraværelse, saa fuldt af en vild, søvngængerisk, drømmende Rædsel for, jeg ved ikke hvad. Øjnene stod vidt aabne, og hendes brune Haar faldt i to fyldige Lokker ned over hendes Skulder paa hendes hvide Kjole, der var bleven bragt i Uorden, ved at Sløjfen manglede. Saa tydelig jeg end mindes hendes Blik, kan jeg dog ikke sige, hvad det udtrykte. Ikke engang nu, da jeg har faaet bedre Forstand, kan jeg sige, hvad det udtrykker, naar jeg atter fremmaner det for mig. Anger, Ydmygelse, Skam, Stolthed, Kærlighed og Tillid — jeg ser det alt deri, og i alt dette hin Rædsel for, jeg ved ikke hvad.

Min Indtrædelse og Tilkendegivelse af, hvad jeg vilde, vakte hende og forstyrrede ligeledes Doktoren; thi da jeg kom tilbage med Lyset for at sætte det paa Bordet, hvor jeg havde taget det, klappede han hende paa sin faderlige Maade paa Hovedet og sagde, at han var en hjerteløs Køter, fordi han lod sig friste af hende til at blive ved at læse, og at nu skulde hun gaa i Seng.

Men hun bad ham med hurtige, indtrængende Ord om at lade hende blive — at lade hende føle (jeg hørte hende fremstamme noget i den Retning), at hun havde hans Fortrolighed den Aften. Idet hun atter vendte sig om imod ham efter at have set efter mig, da jeg forlod Værelset, saa jeg hende folde sine Hænder over hans Knæ og se paa ham med det samme Ansigt, der dog var blevet noget roligere, da han atter begyndte at læse.

Det gjorde et dybt Indtryk paa mig, og jeg huskede det længe efter, hvilket jeg vil faa Lejlighed til at fortælle, naar Tiden kommer.

Syttende Kapitel.

En vis Person viser sig.

Det er ikke faldet mig ind at omtale Peggotty, siden jeg løb bort; men jeg skrev naturligvis til hende, næsten lige saa snart jeg var kommen i Hus i Dover, og et andet, endnu længere Brev, som indeholdt en nøjagtig Beskrivelse af alle Enkeltheder, da min Tante havde taget sig af mig. Efter at jeg var kommen i Skole hos Dr. Strong, skrev jeg atter til hende og skildrede hende min lykkelige Stilling og mine Fremtidsudsigter. Jeg kunde ikke have haft nær saa stor Fornøjelse af at øde de Penge, Dick havde givet mig, som den, jeg havde af at sende Peggotty en halv Guinee for at tilbagebetale den Sum, jeg havde laant af hende. Først i denne Epistel omtalte jeg den unge Knøs med Æselskarren.

Paa disse Skrivelser svarede Peggotty lige saa prompte, om end ikke saa kortfattet, som en Korrespondent i et Handelshus. Hun udtømte hele sit Ordforraad, som ganske vist ikke var stort, naar hun skulde udtrykke sig paa Papiret, i Forsøget paa at beskrive, hvad hun havde følt ved min Rejse. Fire Sider fulde af usammenhængende og løsrevne Begyndelser paa Sætninger, som ikke havde nogen anden Slutning end Klatter, vare utilstrækkelige til at lette hendes Hjerte. Men Klatterne vare mere udtryksfulde for mig end det skønneste Sprog; thi de viste mig, at Peggotty havde grædt over Arket, og hvad kunde jeg vel have ønsket mere!

Uden synderlig Vanskelighed fik jeg ud af det, at

hun endnu ikke rigtig kunde forsone sig med min Tante. Det var en alt for kort Frist, efter at hun saa længe havde været vant til at se hende med andre Øjne. Man kender aldrig et Menneske, skrev hun; men at tænke sig, at Miss Betsey kunde være saa forskellig fra det, hun var bleven holdt for at være, var en Moral! Det var hendes Ord. Hun var aabenbart endnu bange for Miss Betsey; thi hun sendte hende kun frygtsomt sin taknemmelige Hilsen. Hun var aabenbart ogsaa bange for min Skyld og tænkte, at jeg snart vilde løbe bort igen, dersom jeg skal dømme efter de Vink, hun lod falde om, at jeg altid kunde faa Penge til Rejsen til Yarmouth hos hende, naar jeg kun vilde bede derom.

Hun meddelte mig een Efterretning, som gik mig nær til Hjerte, nemlig, at Indboet i vort gamle Hjem var blevet solgt ved Auktion, og at Mr. og Miss Murdstone vare rejste bort, samt at Huset var blevet lukket for at udlejes eller sælges. Gud ved, at jeg ingen Del havde i det, saa længe de opholdt sig der; men det smertede mig at tænke paa, at det kære gamle Sted nu stod saa aldeles forladt, at Ukrudtet voksede højt i Vejret i Haven, og at det faldne Løv laa tykt og vaadt i Gangene. Jeg forestillede mig, hvorledes Vinterstormene nu hylede omkring det, hvorledes den kolde Regn piskede paa Ruderne, og hvorledes Maanen malede Spøgelser paa Væggene i de tomme Værelser. Jeg tænkte atter paa Graven under Træet paa Kirkegaarden, og det forekom mig, som om Huset nu ogsaa var dødt, og at alt, hvad der stod i Forbindelse med mine Forældre, var henvejret.

Andre Nyheder indeholdt Peggottys Breve ikke. Barkis var en fortræffelig Mand, skrev hun, skønt endnu stadig lidt paaholden; men vi havde jo alle vore Fejl, og hun selv havde mange — skønt jeg sandelig ikke ved, hvilke — og han lod hilse, og mit lille Sovekammer stod stadig rede til mig. Mr. Peggotty havde det godt, og Ham havde det godt, og Mrs. Gummidge havde det kun daarligt, og

lille Mille vilde ikke selv sende mig en Hilsen, men sagde, at Peggotty kunde gøre det, hvis hun havde Lyst.

Alle disse Efterretninger meddelte jeg pligtskyldigst min Tante, idet jeg dog undlod at omtale lille Mille, da jeg havde en instinktmæssig Følelse af, at hun ikke vilde have meget tilovers for hende. Saa længe jeg endnu var ny hos Dr. Strong, gjorde hun adskillige Udflugter til Canterbury for at se til mig og det altid paa de urimeligste Tider, sagtens for at overrumple mig; men da hun fandt, at jeg passede mine Ting, og fra alle Kanter kun hørte godt om mig, og at jeg gjorde raske Fremskridt i Skolen, ophørte hun snart med disse Besøg. Jeg besøgte hende hver tredje eller fjerde Lørdag i Dover til en Adspredelse og saa hver anden Onsdag Dick, som da kom med Diligencen ved Middagstid for at blive til næste Morgen.

Dick var meget slikken efter Honningkager. For at gøre hans Besøg saa meget mere behagelige for ham, havde min Tante paalagt mig at aabne ham Kredit i et Kageudsalg; men han maatte ikke faa mere end for een Shilling om Dagen. Dette og den Omstændighed, at alle hans Smaaregninger fra det Gæstgiversted, hvor han tilbragte Natten, skulde forevises min Tante, førend de bleve betalte, gav mig en Mistanke om, at han kun havde Lov til at klingre med sine Penge, men ikke til at give dem ud. Ved nærmere Undersøgelse viste det sig ogsaa, at det var en Aftale mellem ham og min Tante, at han skulde gøre hende Regnskab for alle sine Udgifter. Da han ikke drømte om at føre hende bag Lyset og altid gerne vilde rette sig efter hendes Ønsker, var der saaledes lagt et Baand paa ham, saa at han ikke forfaldt til Ødselhed. I denne ligesom i alle mulige andre Henseender var Dick overbevist om, at min Tante var den klogeste og vidunderligste Kvinde paa Jorden, hvilket han flere Gange betroede mig med den største Hemmelighedsfuldhed og altid i en hviskende Tone.

„Trotwood," sagde Dick med en gaadefuld Mine, efter at han en Onsdag havde gjort mig en saadan Tilstaaelse,

„hvem er den Mand, som skjuler sig i Nærheden af vort Hus og forskrækker hende?“

„Forskrækker min Tante?“

Dick nikkede. „Jeg havde ikke troet, at noget kunde forskrække hende, thi hun er“ — her hviskede han sagte — „tal ikke derom — den klogeste og vidunderligste Kvinde paa Jorden. Den første Gang han kom, var — lad mig se — 1649 blev Kong Karl henrettet. Var det ikke 1649, du sagde?“

„Jo.“

„Jeg ved ikke, hvorledes det kan være,“ sagde Dick med et forvirret Udtryk og rystede paa Hovedet. „Jeg kan ikke tro, at jeg skulde være saa gammel.“

„Var det i det Aar, at Manden viste sig?“ spurgte jeg.

„Jeg ved ikke, hvad jeg skal sige til det,“ sagde Dick; „jeg fatter ikke, hvorledes det kan have været i det Aar. Har du lært det Aarstal af Historien?“

„Ja.“

„Historien lyver dog vel aldrig?“ sagde Dick med et Glimt af Haab.

„Ak Gud nej!“ svarede jeg med største Bestemthed. Jeg var ung og uerfaren, og derfor troede jeg det.

„Jeg kan ikke blive klog derpaa,“ sagde Dick og rystede paa Hovedet. „Der er noget fejlt ved det, hvori det saa stikker; men det var kort efter, at man havde gjort den Fejltagelse at tage noget af Forvirringen ud af Kong Karls Hoved og sætte det ind i mit, at Manden kom første Gang. Det var, da jeg var ude at spadsere med Miss Trotwood, lige efter at vi havde drukket Te, at vi saa ham tæt ved vort Hus.“

„Spadserede han omkring?“ spurgte jeg.

„Spadserede omkring?“ gentog Dick. „Lad mig engang se. Jeg maa tænke mig lidt om. N — ej, nej; han spadserede ikke omkring.“

„Hvad gjorde han da?“ spurgte jeg for at faa en Ende paa Sagen.

„Ja, han var der egentlig slet ikke, førend han kom frem bag ved hende og hviskede. Da vendte hun sig om og besvimede, og jeg blev staaende og saa efter ham, og han gik sin Vej; men det allerforunderligste er, at han siden maa have holdt sig skjult i Haven eller et andet Sted!“

„Har han holdt sig skjult siden?“ spurgte jeg.

„Ja vist saa. Han viste sig ikke før i Gaar Aftes. Vi vare ude at spadsere i Aftes, og han kom atter frem bag ved hende, og jeg genkendte ham.“

„Og han gjorde paa ny min Tante forskrækket?“

„Saa hun rystede over hele Kroppen,“ sagde Dick, idet han efterlignede denne Tilstand og lod sine Tænder klapre i Munden. „Holdt sig ved Stakittet. Skreg. Men, Trotwood, kom nærmere,“ her trak han mig hen til sig for at kunne hviske ganske sagte til mig; „hvorfor gav hun ham Penge i Maaneskinnet?“

„Det var maaske en Tigger.“

Dick rystede paa Hovedet, som om han aldeles forkastede denne Formodning, og efter mange Gange og med stor Bestemthed at have gentaget: „Ingen Tigger, ingen Tigger!“ fortalte han endvidere, at han senere langt ud paa Aftenen fra sit Vindue havde set min Tante give denne Person Penge uden for Havestakittet i Maaneskinnet, og at han derpaa havde listet sig bort, vistnok ind i Haven igen; men at min Tante var gaaet hurtig og hemmelig tilbage til Huset og endnu i Morges havde været ganske anderledes, end hun plejede at være, hvilket pinte Dick i høj Grad.

I Begyndelsen var det mig umuligt at tro andet, end at denne ubekendte maatte være et Foster af Dicks Fantasi; men ved nærmere Eftertanke opstod dog det Spørgsmaal hos mig, om det ikke havde været et Forsøg paa eller en Trussel om at tage den stakkels Dick bort fra min Tantes Beskyttelse, og om min Tante, hvis varme Venskab for ham jeg kendte fra hende selv, ikke havde ladet sig afpresse Penge, for at man skulde lade ham være i Fred.

Da jeg allerede var Dick meget hengiven og meget ængstelig for hans Vel, bestyrkede min Frygt denne Formodning, og i lang Tid kom hans Onsdag aldrig, uden at jeg gik i Angest for, at han ikke skulde være paa Bukken af Diligencen som sædvanligt. Dog der sad han stadig graahaaret, smilende og lykkelig og havde siden aldrig noget at fortælle om den Mand, som saaledes havde kunnet forskrække min Tante.

Disse Onsdage vare de lykkeligste i Dicks Liv og langtfra de mindst lykkelige i mit. Han blev snart kendt med hver eneste Dreng i Skolen, og skønt han aldrig selv deltog i nogen anden Leg end i at sætte Drager op, nærede han dog lige saa megen Interesse for enhver af vore Idrætter som nogen af os selv. Hvor ofte har jeg ikke set ham iagttage et Spil Skorsten eller Klink med den mest levende Opmærksomhed og næppe vove at trække Vejret i de kritiske Øjeblikke! Hvor ofte har jeg ikke, naar vi legede Tagfat, set ham sidde paa en lille Høj og opmuntre hele Sværmen til at hale ud og svinge Hatten over sit graa Hoved, glemmende Martyren Kong Karls Hoved og alt, hvad dermed stod i Forbindelse! Hvor mangen Time har jeg ikke om Sommeren set svinde for ham paa Kricketpladsen som en lykkelig Minut! Hvor mangen Vinterdag har jeg ikke set ham staa med blaafrossen Næse i Sne og Østenvind for at se Drengene glide paa den lange Glidebane og henrykt klappe i Hænderne med de uldne Vanter!

Han var alles Yndling, og hans Færdighed i mange Smaating var forbavsende. Han kunde udskære Appelsiner i saadanne Figurer, som ingen af os havde nogen Forestilling om. Han kunde lave Baade af alt muligt, om det saa var af en Pølsepind. Han kunde forvandle Lammeben til Skakbrikker, lave romerske Stridsvogne af gamle Kort, lave Vognhjul af Traadruller og Fuglebure af gammelt Staaltraad. Men hvad han kunde frembringe af Halmstraa og Sejlgarn, var ligefrem storartet, og vi vare alle over-

beviste om, at han af disse Materialier kunde lave alt, hvad der kunde laves med Menneskehænder.

Dicks Ry bredte sig snart i videre Kredse. Efter nogle Onsdage gjorde Dr. Strong mig nogle Spørgsmaal om ham, og jeg fortalte ham da alt, hvad min Tante havde fortalt mig. Dette tiltalte Doktoren i den Grad, at han forlangte at blive forestillet for ham, den første Gang han kom igen. Dette skete, og da Doktoren nu bad Dick, hver Gang han ikke traf mig paa Diligencekontoret, at gaa hen til Skolen og hvile sig, til vi vare færdige, blev det snart en Vane for Dick at komme derhen som noget, der faldt af sig selv, og naar Skoletiden trak noget ud, hvilket undertiden hændtes om Onsdagen, spadserede han omkring i Gaarden og ventede paa mig. Her gjorde han Bekendtskab med Doktorens unge, smukke Kone og blev saaledes efterhaanden mere og mere hjemmevant, indtil han til sidst gik lige ind i Klassen og ventede. Der sad han altid i en bestemt Krog paa en bestemt Stol, som blev kaldt „Dick“ efter ham, og der blev han siddende med sit graa Hoved bøjet forover og lyttende opmærksomt efter alt, hvad der foregik, med dyb Ærefrygt for den Lærdom, han aldrig havde været i Stand til at skaffe sig.

Denne Ærefrygt udstrakte Dick til Doktoren, som han holdt for den dybsindigste og lærdeste Filosof, der nogen Sinde havde været til. Det varede længe, førend Dick talte til ham uden at holde Hatten i Haanden, og selv efter at han og Doktoren havde sluttet et formeligt Venskab og spadserede hele Timer sammen paa den ene Side af Gaarden, som mellem os blev kaldt for „Doktorens Gang,“ tog Dick undertiden Hatten af for at bringe Visdommen sin Hyldest. Hvorledes det var gaaet til, at Doktoren paa disse Vandringer havde begyndt at oplæse Brudstykker af den berømte Ordbog, fik jeg aldrig at vide; maaske var det i Begyndelsen forekommet ham at være, ligesom han læste for sig selv; men ogsaa dette blev til en Vane, og Dick, som hørte efter med et Ansigt, der straalede af Stolthed

og Glæde, mente i sit inderste Hjerte, at Ordbogen var den dejligste Bog i Verden.

Naar jeg tænker mig dem vandrende op og ned uden for Skolevinduerne — Doktoren læsende med sit veltilfredse Smil, idet han nu og da slaar ud med Haandskriftet eller gør en alvorlig Bevægelse med Hovedet, og Dick lyttende med spændt Opmærksomhed, medens de knudrede Ord faa hans Smule Forstand til at staa helt stille — forekommer det mig som noget af det fornøjeligste, jeg nogen Sinde har set. Jeg bliver til Mode, som om de kunde gaa saaledes frem og tilbage i det uendelige, og Verden maaske have godt deraf — som om Tusind af de Ting, for hvis Skyld den gør saa megen Larm, vare halvt saa gavnlige enten for den eller for mig.

Agnes blev ogsaa meget snart gode Venner med ham, og da han kom saa ofte i Huset hos os, gjorde han ligeledes Bekendtskab med Uriah Heep. Venskabet mellem ham og mig blev stadig inderligere, og der herskede det kuriøse Forhold mellem os, at uagtet Dick officielt kom for at se til mig som min Værge, raadførte han sig dog altid med mig i alle Tvivlstilfælde og fulgte ufravigelig mine Raad, idet han ikke alene havde megen Agtelse for min medfødte Skarpsindighed, men ogsaa troede, at jeg havde arvet en god Del deraf efter min Tante.

En Torsdag Formiddag, netop som jeg var i Færd med at gaa med Dick fra Gæstgivergaarden til Diligencen, førend jeg vendte tilbage til Skolen — vi havde nemlig en Time før Frokosttid — mødte jeg undervejs Uriah, som mindede mig om det Løfte, jeg havde givet ham om at drikke Te med ham og hans Moder, idet han med en Vridning tilføjede: „Men jeg troede ikke, at De vilde holde det, Master Copperfield; vi ere saadanne tarvelige Folk.“

Jeg var virkelig endnu ikke bleven enig med mig selv, om jeg kunde lide Uriah, eller om jeg afskyede ham, og jeg var endnu meget uvis derom, da jeg stod paa Gaden og saa ham i Ansigtet; men da jeg holdt det for en hel Fornær-

melse at faa Skyld for at være stolt, svarede jeg, at jeg kun havde ventet paa en Indbydelse.

„Aa, naar der ikke er andet i Vejen, Master Copperfield, og det virkelig ikke er vore smaa Kaar, der afholder Dem derfra, vil De saa ikke komme i Aften? Men er det vore smaa Kaar, haaber jeg, at De vil sige det rent ud, Master Copperfield; thi vi kende meget godt vor Stilling.“

Jeg sagde, at jeg vilde sige det til Wickfield, og dersom han tillod det, hvilket jeg ikke tvivlede om, skulde jeg med Fornøjelse komme. Klokken seks samme Eftermiddag, det var netop en af de Dage, da Kontoret blev lukket tidlig, underrettede jeg altsaa Uriah om, at jeg var rede til at følge med ham.

„Moder vil rigtignok blive stolt,“ sagde Uriah, medens vi fulgtes ad. „Eller rettere, hun vilde blive stolt, dersom det ikke var syndigt, Master Copperfield.“

„De havde dog ikke noget imod at holde mig for stolt i Morges?“ sagde jeg.

„Ak Gud nej, Master Copperfield! Tro ikke det! En saadan Tanke er aldrig falden mig ind! Jeg vilde aldeles ikke have fundet det stolt, dersom De havde holdt os for alt for ringe for Dem; for vi ere meget tarvelige Folk.“

„Har De i den sidste Tid studeret meget?“ spurgte jeg.

„Ak, Master Copperfield,“ svarede han med en selvfornægtende Mine; „min Læsning kan næppe kaldes Studering. Jeg har af og til syslet et Par Timers Tid om Aftenen med Tidd.“

„Han er vist svær?“ sagde jeg.

„Han er undertiden svær for mig,“ svarede Uriah. „Men jeg ved ikke, hvad han vilde være for en evnerig Person.“

Efter at han havde trommet en lille Melodi paa sin Hage med de to forreste Fingre af sin skeletagtige højre Haand, tilføjede han: „Ser De, der findes latinske Ord og Sætninger hos Tidd, som ere yderst vanskelige for en Læser med mine ringe Kundskaber.“

„Har De Lyst til at lære Latin?“ spurgte jeg hurtig. „Jeg vil gerne lære Dem det, efterhaanden som jeg selv lærer det.“

„Aa, tusind Tak, Master Copperfield,“ svarede han og rystede paa Hovedet. „Det er meget smukt af Dem at gøre mig dette Tilbud; men jeg er alt for ringe til at modtage det.“

„Hvilken Snak, Uriah!“

„Aa, De maa virkelig undskylde mig, Master Copperfield. Jeg er Dem overordentlig taknemmelig og kunde have megen Lyst dertil, forsikrer jeg Dem; men jeg er alt for ringe. Der gives Folk nok, som træde paa mig i min ringe Stilling, uden at jeg ogsaa skulde forarge dem ved min Lærdom. Lærdom passer sig ikke for mig. En Person som jeg gør bedst i ikke at tragte for højt. Skal han komme frem i Livet, maa han gaa beskedent til Værks, Master Copperfield.“

Jeg havde aldrig set hans Mund saa bred eller Furerne i hans Kinder saa dybe, som da han kom med disse Ytringer, idet han hele Tiden rystede paa Hovedet og vred sig af Beskedenhed.

„Jeg tror, De har Uret, Uriah,“ sagde jeg. „Jeg er vis paa, jeg kunde lære Dem adskilligt, dersom De havde Lyst til det.“

„Aa, det tvivler jeg ikke om, Master Copperfield. Men da De ikke selv er af ringe Stand, kan De maaske ikke sætte Dem saa ganske ind i deres Sted, som ere det. Jeg vil ikke udæske mine Overmænd ved mine Kundskaber; dertil er jeg for ringe. Dog her er min ringe Bolig, Master Copperfield.“

Vi traadte lige fra Gaden ind i en lav, gammeldags Stue, hvor vi traf Mrs. Heep, der var Uriahs udtrykte Billede, kun i formindsket Maalestok. Hun modtog mig med den største Ydmyghed og bad mig undskylde, at hun gav sin Søn et Kys, idet hun sagde, at saa ringe de ogsaa vare, havde de dog Hjerte i Livet, hvilket hun ikke haa-

bede kunde støde nogen. Det var et meget net, men ingenlunde hyggeligt Værelse, halvt Dagligstue og halvt Køkken. Tetøjet stod paa Bordet, og Kedlen kogte i Kaminen. Jeg lagde Mærke til en Dragkiste med en Pult ovenpaa, hvor Uriah kunde læse eller skrive om Aftenen; hans blaa Pose, som laa og udspyede Papirer; et Regiment af hans Bøger under Anførsel af Tidd; et Hjørneskab og en Del andre almindelige Møbler. Jeg husker ikke, at nogen enkelt Genstand havde et nøgent, luslidt og fattigt Udseende, men det hele havde det.

Det hørte maaske med til Mrs. Heeps Ydmyghed, at hun endnu gik i Sorg, trods den lange Tid, der var hengaaet siden Mandens Død. Jeg tror, der var pyntet lidt paa hendes Kappe, men ellers var hun lige saa sørgeklædt som den første Dag, hun havde anlagt Sorgen.

„Dette er en mindeværdig Dag, Uriah," sagde Mrs. Heep, idet hun skænkede Te, „siden Master Copperfield besøger os."

„Jeg sagde nok, at du vilde holde det for en stor Ære, Moder."

„Kunde jeg have ønsket, at din Fader var bleven længer iblandt os," vedblev hun, „skulde det have været, for at han kunde have set en saadan Gæst i sit Hus."

Jeg følte mig forlegen over alle disse Artigheder, men tillige smigret ved at blive modtagen som en hædret Gæst og fandt, at Mrs. Heep var en rar Kone.

„Min Uriah," sagde Mrs. Heep, „har i lang Tid glædet sig til dette Besøg. Han nærede Frygt for, at vor Ringhed skulde være til Hinder derfor, og jeg delte den med ham. Ringe ere vi, ringe have vi altid været, og ringe ville vi vedblive at være!"

„Da har De dog sikkert ingen Grund til at være det, medmindre De selv har Lyst."

„De er alt for artig," svarede Mrs. Heep; „vi kende vor Stilling og finde os med Taknemmelighed i den."

Jeg mærkede, at hun lidt efter lidt rykkede tæt hen

til mig, og at Uriah lidt efter lidt tog Plads lige over for mig, idet de høflig forsynede mig med det bedste af det, der var paa Bordet. Det var just ikke særlig udsøgte Sager; men jeg tog Viljen for Gerningen og maatte tilstaa, at de vare meget opmærksomme. De begyndte snart at tale om Tanter, og jeg fortalte dem da om min, og saa om Forældre, og saa fortalte jeg om mine, og saa gik Mrs. Heep over til at tale om Stiffædre, og jeg begyndte ogsaa at fortælle hende om min, men standsede, fordi min Tante havde paalagt mig at iagttage Tavshed om det Punkt. En ung, blød Prop vilde imidlertid ikke have haft større Modstandskraft over for et Par Proptrækkere, eller en spæd Barnetand over for et Par Tandlæger, eller en lille Fjerbold over for et Par Ketsere, end jeg havde over for Uriah og Mrs. Heep. De gjorde alt, hvad de vilde med mig, og pressede Ting ud af mig, som jeg slet ingen Lyst havde til at fortælle, med en Sikkerhed, som jeg endnu rødmer ved at tænke paa, og det saa meget mere, som jeg i min ungdommelige Frimodighed satte en Ære i at være saa fortrolig og ligesom følte mig som mine to ærbødige Værters Patron.

De holdt meget af hinanden; det er vist. Jeg tror, at det gjorde sin Virkning paa mig som et Udslag af den menneskelige Natur; men den Færdighed, hvormed den ene straks greb det, den anden havde begyndt at sige, var et Kunststykke, som jeg endnu mindre kunde staa for. Da de ikke kunde faa mere ud af mig om mig selv, begyndte de at tale om Wickfield og Agnes. Uriah kastede Bolden til Mrs. Heep, og Mrs. Heep fangede den og kastede den tilbage til Uriah; Uriah beholdt den en kort Tid og sendte den derpaa atter tilbage til Mrs. Heep, og saaledes bleve de ved at kaste den frem og tilbage, indtil jeg ikke anede, hvem der havde den, og blev ganske fortumlet. Og Bolden selv forandrede sig ogsaa hele Tiden. Snart var det Wickfield, snart var det Agnes; snart Wickfields fortræffelige Egenskaber, snart min Beundring for Agnes; snart Wickfields

Forretninger og Formuesforhold, snart vort huslige Liv efter Middagsbordet, snart den Vin, Wickfield drak, og Grunden, hvorfor han drak den, og hvor det var Skade, at han drak saa meget; snart et, snart et andet og snart alt paa een Gang; og uden at tale meget eller at gøre andet end en Gang imellem at opmuntre dem lidt, for at de ikke skulde overvældes af deres Ydmyghed og Æren af mit Selskab, mærkede jeg, at jeg stadig plaprede ud med Ting, som jeg burde have holdt tæt med, og saa Virkningen deraf i Uriahs blinkende Næsebor.

Jeg begyndte allerede at føle mig noget uhyggelig til Mode og at ønske mig vel ude af det, da en Skikkelse, som kom ned ad Gaden, gik forbi Døren — den stod aaben for at skaffe frisk Luft ind i Stuen, fordi det var temmelig lummert i Vejret — vendte om, saa ind og traadte nærmere med det høje Udraab: „Copperfield, er det muligt!“

Det var Micawber! Micawber med sin Lorgnet, sin Spadserestok, sine Flipper, sin fornemme Mine og den nedladende Tone i Stemmen, lyslevende!

„Kære Copperfield,“ sagde han og strakte Haanden ud, „det er i Sandhed et Møde, som nok kan aabne vort Blik for, hvor uransagelige og ustadige alle menneskelige — kort sagt, det er et aldeles enestaaende Møde. Idet jeg gaar ned ad Gaden og tænker paa Sandsynligheden af, at der skal vise sig noget — hvorom jeg for Øjeblikket nærer det mest sangvinske Haab — finder jeg en ung, men højt agtet Ven, som er knyttet til det vigtigste Afsnit af mit Liv, ja, jeg kan sige til Vendepunktet i min Tilværelse. Copperfield, min brave Ven, hvorledes har De det?“

Jeg kan ikke sige — jeg kan virkelig ikke sige, at jeg blev glad ved at se Micawber her; men jeg blev alligevel glad ved at se ham, trykkede hjertelig hans Haand og spurgte ham, hvorledes Mrs. Micawber befandt sig.

„Mange Tak,“ svarede Micawber, idet han, ligesom i gamle Dage, slog ud med Haanden og satte Hagen i Lave mellem Flipperne. „Hun er taalelig vel, Tvillingerne hente

ikke længer deres Næring fra Naturens Kilder -- kort sagt," vedblev han med et af sine fortrolige Anfald, „de ere vænnede fra, og min Kone er for Tiden min Ledsagerinde paa mine Rejser. Hun vil blive henrykt over at forny sit Bekendtskab med en Person, der i enhver Henseende har vist sig som en værdig Tjener ved Venskabets hellige Alter."

Derpaa smilte han, satte atter Hagen i Lave og saa sig om.

„Jeg har truffet min Ven Copperfield," sagde han flot og uden særlig at henvende sig til nogen enkelt, „ikke i Ensomhed, men deltagende i et venskabeligt Maaltid med en Dame, der er Enke, og en Person, som aabenbart er hendes Afkom — kort sagt hendes Søn. Jeg vilde regne det for en Ære at blive forestillet."

Under disse Omstændigheder var der ikke andet for, end at jeg maatte gøre Micawber bekendt med Uriah Heep og hans Moder, og jeg gjorde det da. Idet de bøjede sig dybt for ham, tog han en Stol og slog paa sin galanteste Maade ud med Haanden.

„Enhver af min Ven Copperfields Venner har et personligt Krav paa mig selv."

„Vi ere alt for ringe, min Søn og jeg," sagde Mrs. Heep, „til at være Master Copperfields Venner. Han har været saa god at drikke Te hos os, og vi ere ham taknemmelige for hans Selskab og ligeledes Dem for Deres Opmærksomhed."

„De er alt for artig, Frue," sagde Micawber; „men hvad tager De Dem for, Copperfield? Endnu stadig ved Vinhandelen?"

Det var mig meget om at gøre at faa ham bort, og jeg svarede derfor med Hatten i Haanden og sikkert meget rød i Hovedet, at jeg nu gik i Skole hos Dr. Strong.

„I Skole?" sagde Micawber og trak Øjenbrynene i Vejret. „Det glæder mig overordentlig at høre. Skønt et Hoved som min Ven Copperfields ikke trænger til den Uddannelse, som uden hans Kendskab til Mennesker og Ting

vilde være nødvendig, er det dog en frodig Jordbund, som gemmer rige Spirer i sit Skød — kort sagt," sagde Micawber smilende, „hans Aand er i Stand til at tilegne sig Klassikerne i videste Omfang."

„Skulle vi gaa hen og besøge Mrs. Micawber?" sagde jeg for at faa ham bort.

„Dersom De vil vise hende den Ære, Copperfield. Jeg tager ikke i Betænkning at sige i Paahør af vore Venner her, at jeg er en Mand, som i adskillige Aar har kæmpet med pekuniære Vanskeligheder." — Jeg vidste forud, at dette eller noget lignende vilde komme; han vilde jo altid saa gerne prale med sine Vanskeligheder. — „Undertiden har jeg overvundet mine Vanskeligheder, undertiden have mine Vanskeligheder — kort sagt, undertiden have de kastet mig til Jorden. Til sine Tider har jeg givet dem nogle ordentlige Knubs; til andre Tider have de været mig for stærke, og jeg har maattet give fortabt og sagt med Catos Ord til min Kone: „Plato, du har Ret; alt er forbi! Nu kan jeg ikke mere." Men aldrig i mit Liv har jeg følt nogen større Tilfredsstillelse, end naar jeg kunde udøse min Sorg for min Ven Copperfield — dersom jeg ellers tør bruge dette Udtryk om Forlegenheder, som væsentlig hidrøre fra Stævninger og Gældsbeviser paa to eller fire Maaneder."

Micawber sluttede denne Lovtale med at sige: „Mr. Heep! God Nat. Mrs. Heep! Deres Tjener," hvorpaa han gik ud med mig med sin sædvanlige elegante Holdning, idet han gjorde en hel Del Støj paa Stenbroen med sine Sko og nynnede en Melodi.

Det var et lille Gæstgiversted, hvor Micawber var tagen ind, og han havde et lille Værelse, som stødte op til Gæstestuen og var stærkt gennemtrængt af Lugten af Tobaksrøg. Det maa have ligget oven over Køkkenet, eftersom en varm, fedtet Os syntes at stige op mellem Sprækkerne i Gulvet og Væggene, der vare helt klamme af Damp. Brændevinslugten og Glassenes Klirren tydede paa, at det maatte

være tæt ved Skænkestuen. Her traf vi Mrs. Micawber liggende paa en Sofa under Billedet af en Væddeløbshest, med Hovedet tæt op til Kaminen, medens hendes Fødder vare i Færd med at skubbe Sennopskrukken ned fra den stumme Tjener i den anden Ende af Stuen. Saa snart vi vare komne ind, sagde Micawber: „Tillad, min Ven, at jeg forestiller en af Dr. Strongs Disciple for dig.“

Jeg lagde, i Forbigaaende sagt, Mærke til, at uagtet Micawber var lige saa forvirret som altid med Hensyn til min Alder og Stilling, huskede han dog godt nok, at jeg var en Discipel af Dr. Strong, fordi det lød saa fornemt.

Mrs. Micawber blev forbavset, men meget glad over at se mig. Jeg blev ogsaa meget glad over at se hende, og efter at vi havde hilst hjertelig paa hinanden, satte jeg mig hos hende paa den lille Sofa.

„Hør, min Ven,“ sagde Micawber, „dersom du vil sætte Copperfield ind i vor nærværende Stilling, hvilket jeg er overbevist om, han længes efter at høre noget om, vil jeg imidlertid gaa ud og læse Avisen for at se, om der ikke skulde vise sig noget blandt Avertissementerne.“

„Jeg troede, at De var i Plymouth,“ sagde jeg til Mrs. Micawber, da han var gaaet.

„Kære Master Copperfield, vi rejste til Plymouth.“

„For at være ved Haanden,“ ytrede jeg.

„Netop, for at være ved Haanden. Men sandt at sige, Toldvæsenet har ikke Brug for Talenter. Min Families lokale Indflydelse var langtfra tilstrækkelig til at skaffe en Mand med Micawbers Evner Ansættelse i det Departement. Man vilde helst være fri for en Mand med hans Evner; han vilde kun have røbet de andres Mangler. Og desuden vil jeg ikke skjule for Dem, at da den Gren af min Familie, som er bosat i Plymouth, hørte, at han var kommen, ledsaget af mig, lille Wilkins, hans Søster og bægge Tvillingerne, modtog de ham ikke med den Varme, han kunde have ventet, efter saa nylig at være bleven sat paa

Formiddag blev jeg da kaldt ud af Klassen og traf Micawber i Dagligstuen, hvor han sagde til mig, at Middagsmaaltidet vilde finde Sted efter Aftale; men da jeg spurgte ham, om Remissen var indløben, trykkede han min Haand og forsvandt.

Idet jeg den samme Aften saa ud ad Vinduet, blev jeg forundret og urolig ved at se Micawber og Uriah gaa forbi Arm i Arm, Uriah ydmygt paaskønnende den Ære, der vistes ham, og Micawber sjæleglad ved at udstrække sin Beskyttelse til Uriah. Men da jeg næste Dag kom til den fastsatte Spisetid, blev jeg endnu mere forundret ved at høre Micawber fortælle, at han var gaaet hjem med Uriah og havde drukket Toddy hos Mrs. Heep.

„Og jeg vil sige Dem noget, min kære Copperfield," sagde Micawber. „Deres Ven er en ung Fyr, i hvem der stikker en Generalfiskal. Havde jeg kendt denne unge Mand, dengang mine Forlegenheder kom til en Krise, tror jeg, at der vilde være blevet taget anderledes fat paa mine Kreditorer."

Jeg kunde ikke ret blive klog paa, hvorledes det skulde være gaaet til, eftersom Micawber jo slet ikke havde betalt dem noget, men jeg havde ikke Lyst til at spørge derom. Heller ikke havde jeg Lyst til at sige, at jeg haabede, at han ikke havde været alt for meddelsom over for Uriah, eller til at spørge, om de havde talt meget om mig. Jeg var bange for at saare Micawbers eller i ethvert Tilfælde Mrs. Micawbers Følelser, da hun var saa pirrelig; men det gjorde mig urolig og bagefter tænkte jeg ofte derpaa.

Vi havde en fin, lille Middag. En delikat lille Fiskeret; Nyrestykket af en Kalvefjerding, stegte Medisterpølser, en Agerhøne og en Budding. Der var Vin og Øl, og efter Bordet lavede Mrs. Micawber os egenhændig en Bolle varm Punch.

Micawber var usædvanlig livlig; jeg havde aldrig set ham saa lystig. Hans Ansigt glinsede af Punchen, som om det var ferniseret, og han blev saa rørt over vor gode

By, at han drak dens Skaal, idet han ytrede, at Mrs. Micawber og han havde haft det saa overordentlig godt og hyggeligt her, at han aldrig skulde glemme de behagelige Timer, de havde tilbragt i Canterbury. Derpaa drak han min Skaal, og han, Mrs. Micawber og jeg genkaldte os den Tid, vi havde tilbragt sammen, ved hvilken Lejlighed vi endnu en Gang solgte hele Indboet. Derefter udbragte jeg Mrs. Micawbers Skaal eller sagde i det mindste beskedent: „Hvis De ikke har noget derimod, vil jeg gerne have den Fornøjelse at drikke paa Deres Sundhed," hvorpaa Micawber holdt en Lovtale over hendes Karakter og sagde, at hun stedse havde været hans Vejleder, Raadgiver og Veninde, samt at han raadede mig, naar jeg engang vilde gifte mig, da at gifte mig med en saadan Kone, dersom der overhovedet kunde findes Mage til en saadan Kone.

Efterhaanden som Bollen tømtes, blev Micawber endnu mere venskabelig og lystig. Og da Mrs. Micawber ogsaa kom i en løftet Stemning, sang vi Visen om „Den gode gamle Tid". Da vi kom til det Sted: „Her er min Haand, min brave Bro'er," tog vi hverandre i Hænderne og sluttede Kreds omkring Bordet og vare saa inderlig rørte.

Jeg har, kort sagt, aldrig set nogen saa gemytlig, som Micawber var lige til det sidste Øjeblik af Aftenen, da jeg tog en hjertelig Afsked med ham og hans elskværdige Kone. Jeg var derfor heller ikke forberedt paa den næste Morgen at modtage følgende Meddelelse, der var dateret Klokken halv ti den foregaaende Aften, et Kvarter efter at jeg havde forladt ham.

„Min kære, unge Ven.

„Terningen er kastet — alt er forbi. Skjulende Smertens Braad under en Maske af tvungen Munterhed, har jeg i Aften ikke underrettet Dem om, at der ikke er noget Haab om Remissen. Under disse Forhold, der ere saa ydmygende at meddele Dem, har jeg opfyldt den her i Huset paadragne peku-

niære Forpligtelse ved at udstede en Forskrivning, at betale fjorten Dage fra Dato paa min Bopæl i Pentonville i London. Naar den forfalder, vil den ikke blive honoreret. Resultatet bliver Tilintetgørelse. Lynet truer, og Træet maa falde.

Lad denne ulykkelige, som her henvender sig til Dem, kære Copperfield, tjene Dem til Advarsel gennem hele Deres Liv. Han skriver dette i denne Hensigt og i dette Haab. Kunde han tro at have gjort nogen Nytte dermed, vilde mulig een Lysstraale trænge ind i hans Fremtids Fængsel — skønt hans Liv for Øjeblikket — mildest talt — hænger i et Haar.

Dette er de sidste Linier, kære Copperfield, De nogen Sinde modtager

„fra

„det

„tiggefærdige Udskud,

„Wilkins Micawber.“

Jeg følte mig saa rystet af dette hjerteskærende Brev, at jeg straks løb af Sted for paa Vejen til Skolen at se indenfor i Gæstgiverstedet og søge at berolige Micawber med et Par trøstende Ord. Men paa Halvvejen mødte jeg London Diligencen med Mr. og Mrs. Micawber siddende bagpaa, Micawber det udtrykte Billede af rolig Nydelse, smilende til Mrs. Micawber og spisende Valnødder af et Kræmmerhus og med en Flaske stikkende ud af Brystlommen. Da de ikke saa mig, fandt jeg det, alt vel overvejet, bedst at lade, som om jeg ikke saa dem. Med et lettet Hjerte drejede jeg derfor om i en Sidegade, naar alt kom til alt glad over, at de vare borte, skønt jeg ikke desmindre endnu holdt meget af dem.

Attende Kapitel.

Et Tilbageblik.

Mine Skoledage! Min Tilværelses stille Hengliden — mit Livs usete, umærkelige Fremadskriden fra Barndoms- til Ynglingsalderen! Lad mig en Gang se, idet jeg skuer tilbage paa hint rindende Vand, der nu er forvandlet til en tør, tilgroet Kanal, om der ikke langs med dets Leje skulde findes nogle Mærker, ved Hjælp af hvilke jeg kan genkalde mig, hvorledes det løb.

Et Øjeblik, og jeg indtager min Plads i Domkirken, hvor vi alle gaa hen hver Søndag Morgen, efter først at have samlet os i Skolen. Den jordagtige Lugt, den solløse Luft, Følelsen af, at Verden er lukket ude, Orgelets Toner, der bruse gennem de sorte og hvide Gange og Gallerier, ere Vinger, som føre mig tilbage og holde mig svævende over hine Dage i en halv sovende, halv vaagen Drøm.

Jeg er ikke længer den nederste i Skolen, men er i faa Maaneder sprungen adskillige forbi. Duksen forekommer mig imidlertid endnu stedse at være et mægtigt Væsen, der troner langt borte paa en svimlende, uopnaaelig Højde. Agnes siger „Nej“, men jeg siger „Jo“ og indvender, at hun ikke aner, hvilket Forraad af Kundskaber det vidunderlige Væsen sidder inde med, hvis Plads hun mener, at jeg, jeg svage Aspirant, med Tiden kan komme til at udfylde. Han er ikke min private Ven og offentlige Beskytter, saaledes som Steerforth var det, men jeg nærer den dybeste Agtelse for ham. I Særdeleshed er jeg nysgerrig efter at vide, hvad han vil blive til, naar han forlader Dr. Strong, og hvorledes Menneskeslægten vil bære sig ad for at holde Stand imod ham.

Dog hvem er det, som dukker op i min Hukommelse? Det er Miss Shepherd, som jeg elsker.

Miss Shepherd er i Miss Nettingalls Pensionsanstalt. Jeg tilbeder Miss Shepherd. Det er en lille Pige, der gaar

med Spencer og har et rundt Ansigt og krøllet, hørgult Haar. Miss Nettingalls unge Damer komme ogsaa i Domkirken. Jeg kan ikke se i min Psalmebog; thi jeg maa se paa Miss Shepherd. Naar Koret synger, hører jeg Miss Shepherds Stemme. Under Kirkebønnen indfletter jeg i Aanden Miss Shepherds Navn, og jeg indsætter hende mellem den kongelige Familie. Hjemme paa mit Kammer udbryder jeg undertiden, overvældet af Kærlighed: „O Miss Shepherd!“

I nogen Tid svæver jeg i Uvished om Miss Shepherds Følelser, men omsider fører Skæbnen os sammen i Danseskolen. Jeg har Miss Shepherd til Dame. Jeg rører ved Miss Shepherds Handske og føler en Sitren fare op ad mit højre Trøjeærme og ud af mit Haar. Jeg siger ikke Miss Shepherd noget ømt, men vi forstaa hinanden. Miss Shepherd og jeg leve kun for at blive forenede.

Hvorfor forærer jeg monstro Miss Shepherd hemmelig tolv brasilianske Nødder? De ere ikke noget Symbol paa Kærlighed, de kunne vanskelig pakkes ind i en pæn Pakke, de ere vanskelige at knække, selv i en Dør, og de ere oliede, naar de ere knækkede, og dog føler jeg, at de ere en passende Gave til Miss Shepherd. Bløde Boller med Rosiner faar Miss Shepherd ogsaa af mig og en utallig Mængde Appelsiner. Een Gang kysser jeg Miss Shepherd i Forstuen. O Henrykkelse! Hvor stor er ikke min Smerte og min Forbitrelse ved næste Dag at høre et Rygte om, at Miss Nettingall har sat Miss Shepherd i Skammekrogen, fordi hun gaar indad paa sine Fødder.

Men hvorledes gaar det til, at jeg bryder med Miss Shepherd, da hun dog er mit Livs Alt, min Drøm Dag og Nat? Jeg fatter det ikke. Og dog opstaar der et køligt Forhold mellem Miss Shepherd og mig. Det kommer mig for Øre, at Miss Shepherd har sagt, at hun vilde ønske, at jeg vilde lade være at glo saaledes paa hende, og at hun har tilstaaet, at hun foretrak Master Jones — Jones! en Dreng, som der ikke er det mindste ved. Svælget mellem mig og Miss Shepherd udvides. Endelig møder

jeg en Dag Miss Nettingalls hele Institut, som er ude at spadsere. Miss Shepherd vrænger Mund, idet hun gaar forbi, og fniser til sin Ledsagerinde. Alt er forbi. Et helt Livs trofaste Kærlighed — for mig er det som et helt Liv, og det er nok — er udslukket; Miss Shepherd kommer ud af Kirkebønnen, og den kongelige Familie kender hende ikke mere.

Jeg er kommen højere op i Skolen, og ingen forstyrrer min Hjertefred. Nu er jeg aldeles ikke galant mod Miss Nettingalls unge Damer og vilde ikke forgabe mig i nogen af dem, om de saa vare dobbelt saa mange og tyve Gange saa smukke. Jeg synes, Danseskolen er kedelig, og indser ikke, hvorfor Pigebørnene ikke kunne danse med sig selv og lade os være i Fred. Jeg skaffer mig Færdighed i at lave latinske Vers og forsømmer at snøre mine Støvler. Dr. Strong omtaler mig offentlig som en ung, lovende Discipel, Dick er ellevild af Glæde, og min Tante sender mig med næste Post en Guinee.

Skyggen af en Slagterdreng stiger op ligesom det hjelmklædte Hoved i Macbeth. Hvo er denne unge Slagter? Han er Ungdommens Skræk i Canterbury. Det er en almindelig udbredt Tro, at den Oksemarv, hvormed han salver sit Haar, giver ham overnaturlige Kræfter, saa at han kan staa sig over for en voksen Mand. Han har et firkantet Ansigt, samme Slagterlærling, en Tyrehals, grove, røde Kinder, et ondskabsfuldt Sind og en slem Mund. Sin Tunge bruger han særlig til at bagvadske Dr. Strongs unge Herrer med. Han siger offentlig, at dersom de trænge til noget, kunne de faa det af ham. Han nævner enkelte af dem (deriblandt mig selv), hvem han vilde paatage sig at bukke bægge Ender sammen paa med den ene Haand og den anden bunden paa Ryggen. Han passer de mindre Drenge op for at dunke dem i deres ubeskyttede Hoveder og udfordrer mig paa offentlig Gade. Af alle disse gyldige Grunde sætter jeg mig for at slaas med Slagteren.

Det er en Sommeraften i en grøn Fordybning ved

Hjørnet af en Mur. Jeg mødes med Slagteren efter foregaaende Aftale og ledsages af en udvalgt Trop af vore Drenge, Slagteren derimod af to andre Slagtere, en ung Værtshusholder og en Skorstensfejer. Præliminarierne ere ordnede, og Slagteren og jeg staa Ansigt til Ansigt. I et nu slaar Slagteren ti Tusinde Gnister ud af mit venstre Øjenbryn. I det næste Øjeblik ved jeg ikke, hvor Muren er, eller hvor jeg er, eller hvor nogen Ting er. Jeg ved næppe, hvem der er mig selv, og hvem der er Slagteren, saaledes tumle vi med hinanden paa det nedtraadte Græs. Undertiden ser jeg Slagteren blodig, men tillidsfuld; undertiden ser jeg intet og sidder gispende paa min Sekundants Knæ; undertiden farer jeg rasende ind mod Slagteren og støder mine Knoer itu mod hans Ansigt, uden at det tilsyneladende gør det mindste Indtryk paa ham. Til sidst vaagner jeg, ganske ør i Hovedet ligesom af en svimmel Søvn og ser Slagteren gaa bort, lykønsket af de to andre Slagtere, Skorstensfejeren og den unge Værtshusholder og trækkende sin Frakke paa, idet han gaar, hvoraf jeg med Grund slutter, at Sejren er hans.

Jeg bringes hjem i en ynkelig Forfatning, faar et Par Skiver raat Oksekød lagt paa mine Øjne, gnides med Vineddike og Brændevin og mærker, at en stor, hvid, hoven Plet bryder frem paa min Overlæbe, som svulmer umaadelig. I de tre, fire Dage, jeg maa holde mig hjemme, er jeg fæl at se til og gaar med en grøn Skærm for Øjnene, og jeg vilde være i skrækkeligt Humør, dersom Agnes ikke var som en Søster imod mig og trøstede mig, læste for mig og udfyldte Tiden paa en let, behagelig Maade. Agnes har altid min uindskrænkede Fortrolighed; jeg fortæller hende alting om Slagteren og de Fornærmelser, hvormed han har overøst mig, og hun synes, at jeg ikke kunde have gjort andet end at slaas med ham, uagtet hun skælver og bæver, fordi jeg har vovet det.

Tiden er gleden umærkelig hen; thi nu er Adams ikke længer Duks og har alt længe ikke været det. Han har

forladt Skolen for saa længe siden, at da han engang kommer i et Besøg til Dr. Strong, er der ikke ret mange flere end jeg, der kende ham. Adams skal med det første have sin Sagførerbestalling og bliver da Advokat og kommer til at bære Paryk; men jeg overraskes ved at finde ham langt spagere, end jeg havde troet, og ikke nær saa imponerende i sit Ydre. Han har heller ikke endnu sat Verden paa den anden Ende; thi, saa vidt jeg kan mærke, gaar den endnu uforstyrret sin vante Gang, som om han aldrig havde været til.

Et tomt Rum, hvor Digtekunstens og Historiens Heroer marchere op i majestætiske Hærskarer, der synes aldrig at skulle faa Ende, — og hvad kommer saa? Nu er jeg Duks og skuer ned paa Rækken af Drengene neden for mig med nedladende Interesse for dem af dem, der minde mig om den Dreng, jeg selv var, dengang jeg kom hertil. Hin lille Fyr synes ikke at udgøre en Del af mig selv; jeg husker ham som noget, der er blevet ladt tilbage paa Livets Vej — snarere som noget, jeg er gaaet forbi, end som noget, jeg virkelig har været — og tænker næsten paa ham som paa enhver anden.

Og den lille Pige, jeg saa den første Dag hos Wickfield, hvor er hun? Ogsaa borte. I Stedet for hende sysler den udtrykte Kopi af Portrættet, ikke længer dets barnlige Kopi, omkring i Huset, og Agnes — min elskelige Søster, som jeg kalder hende i mine Tanker, min Raadgiverske og Veninde, og alle deres gode Engel, som paavirkes af hendes rolige, blide, selvfornægtende Indflydelse — er nu en voksen Kvinde.

Hvilke flere Forandringer er der foregaaet med mig, foruden Forandringerne i min Vækst og mit Udseende og bde Kundskaber, jeg har indsamlet i al denne Tid? Jeg sdbærer et Guldur med Kæde, en Ring paa min Lillefinger goog en langskødet Kjole, og jeg bruger en Masse Pomade, vdhvilket i Forbindelse med Ringen ser noget mistænkeligt

ud. Er jeg atter forelsket? Ja; jeg tilbeder den ældste Miss Larkins.

Den ældste Miss Larkins er ingen lille Pige. Det er en høj, mørkladen, smuk Kvindeskikkelse med sorte Øjne. Hun er ingen Aarsunge; thi ikke engang den yngste Miss Larkins er det, og den ældste maa være tre, fire Aar ældre end hun. Den ældste Miss Larkins kan maaske være henved de tredive. Min Lidenskab for hende kender ingen Grænser.

Hun kender Officerer. Det er frygteligt at udholde. Jeg ser dem tale til hende paa Gaden, jeg ser dem gaa over Gaden for at møde hende, naar de se hendes Hat (hun sværmer for Hatte med stærke Farver) komme ned ad Fortovet, ledsaget af hendes Søsters Hat. Hun smiler og taler og synes at kunne lide det. Jeg bruger en hel Del af min Fritid til at gaa op og ned for at møde hende. Naar jeg kan komme til at hilse paa hende een Gang om Dagen, er jeg lykkeligere. Jeg fortjener en Hilsen en Gang imellem. De Sjælekvaler, jeg gennemgaar den Aften, der er Væddeløbsbal, hvor jeg ved, at den ældste Miss Larkins vil komme til at danse med de militære, fortjene et lille Vederlag, hvis der er nogen Retfærdighed til i denne Verden.

Min Lidenskab berøver mig min Appetit og bringer mig til bestandig at gaa med mit nyeste Silkehalstørklæde. Jeg har ingen anden Trøst end at tage mine bedste Klæder paa og idelig at blanke mine Støvler; da synes det mig, at jeg er hende mere værdig. Alt, hvad der tilhører hende eller staar i Forbindelse med hende, er mig dyrebart. Jeg nærer en levende Interesse for Mr. Larkins — en grov gammel Herre med dobbelt Hage, og hvis ene Øje staar stift i Hovedet paa ham. — Naar jeg ikke kan træffe hans Datter, gaar jeg hen, hvor jeg har Udsigt til at træffe ham. At sige: „God Dag, Mr. Larkins; ere de unge Damer og hele Familien vel?“ forekommer mig at være et saa tydeligt Vink, at jeg rødmer.

Jeg tænker stadig paa min Alder. At jeg kun er

sytten Aar og altsaa ung i Forhold til den ældste Miss Larkins, hvad vil det sige? Desuden bliver jeg jo meget snart en og tyve Aar. Jeg spadserer regelmæssig uden for Larkins's Hus om Aftenen, uagtet det skærer mig i Hjertet at se Officererne gaa ind eller at høre dem ovenpaa i Salen, hvor hun spiller paa Harpe. Ved et Par Lejligheder gaar jeg endog og kredser rundt omkring Huset i en sygelig, smægtende Tilstand, efter at Familien er gaaet til Sengs, og tænker paa, hvor hendes Sovekammer er, men stirrer naturligvis i Stedet for paa Mr. Larkins's Vinduer; og medens jeg gaar saaledes, ønsker jeg, at der maa udbryde Ild, at den samlede Mængde maa blive staaende, slagen af Rædsel, medens jeg trænger mig frem med en Stige, stiller den op til hendes Vindue, frelser hende paa mine Arme, vender tilbage efter noget, hun har glemt, og omkommer i Luerne. Thi jeg er i Almindelighed uegennyttig i min Kærlighed og tror, at jeg vilde være tilfreds med at udmærke mig for Miss Larkins's Øjne og saa dø.

— I Almindelighed, men ikke altid. Lysere Billeder vise sig undertiden for mig. Idet jeg klæder mig paa (hvilket medtager to Timer) til et stort Bal, der gives hos Larkins's, og hvorpaa jeg har gaaet og ventet i tre Uger, foregøgler min Indbildningskraft mig de skønneste Syner. Jeg tænker mig selv tage Mod til mig og gøre Miss Larkins en Tilstaaelse. Jeg tænker mig hende lægge sit Hoved paa min Skulder og sige: „O, Mr. Copperfield, kan jeg tro mine Øren?“ Jeg tænker mig Larkins indfinde sig hos mig næste Morgen og sige: „Min kære Mr. Copperfield, min Datter har sagt mig alt. At De er ung, har intet at sige. Her er tyve Tusinde Pund. Gud være med jer!“ Jeg tænker mig min Tante formildes og velsigne os, og Dick og Dr. Strong overvære Vielsen. Jeg er en fornuftig Fyr, tror jeg — jeg sigter til Fortiden, — og beskeden; men desuagtet løber alt dette rundt i Hovedet paa mig.

Jeg indfinder mig i det fortryllede Hus, hvor der er Lys, Snakken, Musik, Blomster, Officerer (desværre) og Miss

Larkins, straalende af Skønhed. Hun er klædt i blaat, med blaa Blomster i Haaret — Forglemmigejer — som om hun havde nødig at bære Forglemmigejer! Det er det første voksne Selskab, hvortil jeg er bleven indbudt, og jeg er lidt generт; thi jeg synes ikke at høre til nogen, og ingen synes at have noget at sige mig, med Undtagelse af Larkins, som spørger mig, hvorledes mine Skolekammerater leve, hvilket han gerne kunde have ladet være med, da jeg ikke er kommen for at tage mod Fornærmelser. Dog efter at jeg har staaet i Døren i nogen Tid og frydet mine Øjne ved Skuet af mit Hjertes Gudinde, nærmer hun sig mig — hun, den ældste Miss Larkins! — og spørger mig venlig, om jeg danser.

„Med Dem, Miss Larkins," stammer jeg med et Buk.

„Ikke med andre?" spørger hun.

„Det vilde ikke være mig nogen Fornøjelse at danse med nogen anden."

Hun smiler og rødmer (eller jeg synes, at hun rødmer) og siger:

„Efter næste Dans skal det være mig en Fornøjelse."

Tiden kommer. „Det er nok en Vals, saa vidt jeg ved," ytrer Miss Larkins tvivlende, idet jeg fremstiller mig. „Valser De? Hvis ikke, har Kaptajn Bailey — "

Men jeg valser (og det tilfældigvis endda ganske godt) og tager hende op. Jeg fører hende med en mørk Mine bort fra Kaptajn Baileys Side. Han er ulykkelig, derom er jeg overbevist; men hvad kommer han mig ved? Jeg har selv været ulykkelig. Jeg valser med Miss Larkins! Jeg ved ikke hvor, blandt hvem eller hvor længe. Jeg ved kun, at jeg svæver om i Rummet med en blaa Engel i en salig Henrykkelsestilstand, indtil jeg finder mig ene med hende i et lille Værelse, hvilende paa en Sofa. Hun beundrer en Blomst (en blegrød Camelia til en halv Krone) i mit Knaphul. Jeg giver hende den og siger:

„Men jeg forlanger en uvurderlig Pris for den."

„Virkelig! Hvad er det?"

„En af Deres Blomster — for at gemme den, som den gerrige gemmer sit Guld.“

„De er dristig,“ siger hun. „Der!“

Hun giver mig den, slet ikke stødt, og jeg trykker den til mine Læber og skjuler den derefter paa mit Bryst. Hun ler, lægger sin Haand i min Arm og siger: „Før mig nu tilbage til Kaptajn Bailey.“

Medens jeg endnu staar hensunken i Mindet om denne skønne Sammenkomst og Valsen, kommer hun hen til mig med en pæn, ældre Herre, der har spillet Whist hele Natten, under Armen og siger:

„Aa, her er jo min dristige Ven! Mr. Chestle ønsker at gøre Deres Bekendtskab, Mr. Copperfield.“

Jeg fatter straks, at det er en Ven af Familien, og bliver meget glad.

„Jeg beundrer Deres Smag,“ siger han; „den gør Dem Ære. De bryder Dem sagtens ikke synderlig om Humle, men jeg har en temmelig udstrakt Humleavl, og skulde De engang faa Lyst til at tage over til vor Egn og se Dem om paa vor Gaard, skal det være os en Fornøjelse at have Dem hos os, saa længe De selv vil blive.“

Jeg takker ham varmt og trykker hans Haand. Jeg gaar som i en lykkelig Drøm. Jeg valser endnu en Gang med Miss Larkins — hun siger, at jeg valser saa godt! Jeg gaar hjem i en ubeskrivelig Salighedsrus og valser hele Natten i Tankerne med Armen om min dyrebare Gudindes blaa Midje. I flere Dage derefter falder jeg i henrykte Tanker, men ser hende hverken paa Gaden, eller naar jeg kommer for at gøre Visit, og trøster mig kun daarlig over denne Skuffelse ved det hellige Pant, den visne Blomst.

„Trotwood,“ siger Agnes en Dag, „hvem tror De, der skal have Bryllup i Morgen? En, De beundrer.“

„Dog vel ikke De, Agnes?“

„Ikke mig!“ udbryder Agnes og hæver sit smilende Ansigt op fra de Noder, hun er i Færd med at afskrive.

„Hører du, hvad han siger, Fader? — Det er den ældste Miss Larkins.“

„Med — med Kaptajn Bailey?“ har jeg netop Kraft til at fremstamme.

„Nej, det er ingen Kaptajn. Det er en Humleavler, en Mr. Chestle.“

Jeg er frygtelig sønderknust et Par Ugers Tid. Jeg tager min Ring af Fingeren, gaar med mine daarlige Klæder, bruger ingen Pomade og græder tit over den forrige Miss Larkins's visnede Blomst. Men da jeg til sidst bliver ked af dette Liv og paa ny er bleven udfordret af Slagteren, kaster jeg Blomsten bort, slaas med Slagteren og banker ham ordentlig af.

Foruden dette kan jeg kun skelne to Mærkepæle paa Vejen til mit attende Aar — jeg tog igen min Ring paa og begyndte igen at bruge Pomade — skønt med Maade.

Nittende Kapitel.

Jeg ser mig om og gør en Opdagelse.

Jeg ved ikke rigtig, om jeg var glad eller ikke, da mine Skoledage nærmede sig deres Ende, og den Tid kom, da jeg skulde forlade Dr. Strongs Skole. Jeg havde været meget lykkelig der; jeg nærede den største Hengivenhed for Doktoren og indtog selv en fremragende og udmærket Plads i denne lille Verden. Af disse Grunde gjorde det mig ondt at skulle rejse; men af andre, temmelig immaginære Grunde, var jeg glad derved. Taagede Forestillinger om nu at være min egen Herre; om den Vigtighed, som følger med at være sin egen Herre; om de vidunderlige Ting, som dette sjældne Væsen skulde se og udrette og det vidunderlige Indtryk, han nødvendigvis maatte gøre paa Samfundet, lokkede mig bort. Disse Illusioner virkede saa

mægtig paa mit ungdommelige Sind, at det forekommer mig, at jeg forlod Skolen uden Smerte. Denne Skilsmisse gjorde ikke det Indtryk paa mig, som andre Skilsmisser have gjort. Jeg søger forgæves at genkalde mig, hvorledes jeg var til Mode ved den, og de Omstændigheder, som ledsagede den. Alt dette har ikke efterladt noget varigt Minde hos mig. Den Udsigt, som aabnede sig for mig, har vistnok forvirret mig. Jeg ved, at mine ungdommelige Oplevelser vare for lidet eller intet at regne, og at Livet snarere kunde sammenlignes med et langt Eventyr, som jeg netop skulde begynde at læse, end med enhver anden Ting.

Min Tante og jeg havde holdt mange alvorlige Raadslagninger om, hvilken Livsstilling jeg skulde bestemme mig for. I over et Aar havde jeg søgt at finde et tilfredsstillende Svar paa hendes ofte gentagne Spørgsmaal: „Hvad jeg havde Lyst til at være?“ Men jeg havde ingen særlig Lyst til nogen Ting, saa vidt jeg kunde skønne. Kunde jeg være bleven inspireret med Kundskaber i Styrmandskunsten, have overtaget Kommandoen over en hurtig sejlende Ekspedition og gaaet Verden rundt paa en stolt Opdagelsesrejse, tror jeg, at jeg vilde have været i mit Es. Men i Mangel af en saadan mirakuløs Forsørgelse var det mit Ønske at tage fat paa et eller andet, som ikke vilde stille for store Krav til hendes Pung, og gøre min Pligt, hvad jeg saa end foretog mig.

Dick havde altid overværet vore Raadslagninger med en dybsindig og kløgtig Mine. Han gav kun en eneste Gang sit Besyv med, og ved denne Lejlighed foreslog han pludselig, at jeg skulde være „Gørtler.“ Min Tante tog dette Forslag saa unaadig op, at han ikke oftere dristede sig til at fremkomme med noget, men indskrænkede sig til at høre opmærksomt paa hende og klingre med sine Penge.

„Hør, ved du hvad, min kære Trot,“ sagde min Tante en Formiddag i den Jul, da jeg forlod Skolen; „da denne kildne Sag endnu er uafgjort, og vi bør vogte os vel for at

gribe fejl, hvis det kan undgaas, synes jeg, det er bedst, at vi sunde os lidt paa det. Imidlertid maa du søge at se Sagen fra et nyt Synspunkt og ikke som Skoledreng.“

„Det skal jeg, Tante.“

„Det er faldet mig ind,“ vedblev min Tante, „at en Smule Forandring og Indblik i Livet ude i Verden maaske kunne hjælpe til, at du lærer dig selv bedre at kende og fælder en roligere Dom. Hvad om du gjorde en lille Rejse, hvad om du f. Eks. engang tog over til din Fødeegn og besøgte det — det underlige Fruentimmer med det barbariske Navn,“ sagde min Tante, idet hun gned sig paa Næsen; thi hun kunde aldrig rigtig tilgive Peggotty, at hun hed saaledes.

„Ja, Tante, der er intet i Verden, som jeg vilde synes bedre om.“

„Naa, det er heldigt; thi jeg synes ogsaa godt derom, og det er ikke mere end naturligt og fornuftigt, at det er efter dit Sind, og jeg er ogsaa overbevist om, at alt, hvad du gør, altid vil være naturligt og fornuftigt.“

„Det haaber jeg, Tante.“

„Din Søster, Betsey Trotwood, vilde have været det naturligste og fornuftigste Pigebarn paa Jorden. Du vil ikke gøre hende Skam, Trot, vel?“

„Jeg haaber ikke, jeg skal gøre Dem Skam, Tante; det vil være mig nok.“

„Det er en Guds Lykke, at det stakkels, kære Barn, din Moder, ikke lever mere,“ sagde min Tante, idet hun saa bifaldende paa mig; „thi ellers vilde hun nu have været saa forfængelig af sin Dreng, at hendes svage lille Hoved vilde være blevet rent forstyrret, dersom det da ikke var det i Forvejen.“ (Min Tante undskyldte altid enhver Svaghed hos sig selv med Hensyn til mig ved saaledes at overføre den paa min Moder). „Ak Gud, Trot, hvor du minder mig om hende!“

„Dog vel paa en behagelig Maade, Tante?“ sagde jeg.

„Han ligner hende, Mr. Dick,“ forsikrede min Tante;

„saaledes som hun saa ud den Eftermiddag, førend hun begyndte at blive daarlig — ja min Sanden, han ligner hende, som den ene Draabe Vand den anden.“

„Virkelig?“ sagde Dick.

„Men han ligner ogsaa David,“ sagde min Tante bestemt.

„Han ligner David overordentlig!“ svarede Dick.

„Dog det, jeg fremfor alt ønsker, du skal blive, Trot,“ vedblev min Tante, — „jeg mener ikke i legemlig, men i moralsk Henseende; thi i legemlig Henseende mangler du ikke noget — er en brav ung Mand med faste Principper og en selvstændig Vilje. Med Overbevisning,“ sagde min Tante, idet hun rystede sin Kappe og knyttede Haanden, „med Energi, med en stærk Karakter, som ikke lader sig paavirke af nogen eller noget, undtagen af gode Grunde. Det er det, jeg ønsker, du skal blive. Det er det, som baade din Fader og din Moder kunde have været, og som de vilde have haft godt af at være.“

Jeg ytrede det Haab, at jeg nok skulde opfylde hendes Ønske.

„For at du saa smaat kan vænne dig til at stole paa dig selv og handle paa egen Haand, vil jeg lade dig gøre din Udflugt alene. Jeg havde først tænkt paa at lade Mr. Dick følge med dig; men ved nærmere Eftertanke har jeg besluttet at lade ham blive hjemme for at passe paa mig.“

Dick saa et Øjeblik lidt skuffet ud, indtil den Ære og Værdighed at skulle passe paa den vidunderligste Kvinde paa Jorden igen forjog enhver Skygge fra hans Ansigt.

„Desuden,“ sagde min Tante, „er der jo Ansøgningen —“

„Ja vist,“ sagde Dick i en Fart; „jeg agter at gøre den færdig, Trotwood; den maa virkelig straks gøres færdig! — Og saa gaar den ind, forstaar du — og saa — saa bliver der en rar Redelighed!“

I Overensstemmelse med min Tantes Plan blev jeg

kort efter udstyret med en velspækket Pengepung og en Kuffert og sendt af Sted. Ved Afskeden gav min Tante mig nogle gode Raad og mange Kys og sagde, at da det var hendes Hensigt, at jeg skulde se mig om og bruge min Eftertanke, vilde hun anbefale mig at opholde mig nogle Dage i London, hvis jeg havde Lyst dertil, enten naar jeg tog ned til Suffolk eller paa Tilbagerejsen derfra. Kort sagt, i tre Uger eller en Maaned kunde jeg gøre, hvad jeg lystede, og min Frihed indskrænkedes ikke af andre Vilkaar end den omtalte Brug af mine Øjne og mine Tanker, samt det Løfte at skrive tre Gange om Ugen og ærlig og redelig aflægge Rapport om mig selv.

Jeg rejste først over til Canterbury for at tage Afsked med Agnes og Wickfield og med den gode Doktor. Agnes blev meget glad over at se mig og sagde, at Huset ikke havde lignet sig selv, siden jeg forlod det.

„Jeg ligner heller ikke mig selv, naar jeg er ude af det," sagde jeg. „Det er, ligesom jeg mangler min højre Haand, naar jeg savner Dem, skønt det ikke er meget sagt, da der hverken er Hoved eller Hjerte i den. Enhver, som kender Dem, spørger Dem til Raads og lader sig vejlede af Dem."

„Enhver, som kender mig, forkæler mig, skulde jeg snarere tro," svarede hun smilende.

„Nej. Det er, fordi De slet ikke er saaledes som de andre. De er saa god og saa blid. De har en saa ædel Natur og træffer altid det rette."

„De snakker," sagde Agnes, idet hun brast i en munter Latter og satte sig til sit Arbejde, „som om jeg var Miss Larkins."

„Fy, det er ikke smukt af Dem at misbruge min Fortrolighed," svarede jeg, rødmende ved Mindet om min blaa Beherskerinde. „Men derfor vil jeg ligefuldt altid betro mig til Dem, Agnes; det kan jeg ikke vænne mig af med. Hver Gang jeg forløber mig eller forelsker mig, vil jeg sige Dem

det, dersom De vil give mig Lov dertil — ja, selv om jeg forelsker mig for Alvor.“

„Men det har jo altid været for Alvor!“

„Aa, det var kun Barnestreger,“ svarede jeg og lo, dog ikke uden at føle mig lidt flov. „Tiderne skifte, og jeg bliver nok engang før eller senere rigtig for Alvor forelsket. Det undrer mig kun, at De ikke selv er det, Agnes.“

Agnes lo og rystede paa Hovedet.

„Aa jeg ved nok, at De ikke er det, eller i det mindste“ — thi jeg lagde Mærke til en svag Rødmen paa hendes Ansigt — „ikke har ladet mig ane det. Men jeg kender ingen, som fortjener at elske Dem, Agnes. Der maa komme en Mand med en ædlere Karakter, og som i det hele taget er værdigere end nogen, jeg har set her, førend jeg giver mit Samtykke. For Fremtiden skal jeg holde vaagent Øje med alle Beundrere og vil fordre meget af den heldige, det kan jeg forsikre Dem.“

Denne Blanding af fortrolig Spøg og Alvor var en ganske naturlig Følge af vort intime Forhold, da vi jo havde kendt hinanden fra Børn af. Men nu fæstede Agnes pludselig sine Øjne paa mine og sagde i en ganske anden Tone:

„Trotwood, der er noget, jeg vil spørge Dem om, og som det maaske varer længe, inden jeg atter faar Lejlighed til at spørge Dem om — noget, som jeg ikke tror, jeg vilde spørge nogen anden om. Har De lagt Mærke til en gradvis Forandring hos Fader?“

Jeg havde lagt Mærke til den og ofte spurgt mig selv, om hun ogsaa havde gjort det. Mit Ansigt maa have røbet det nu; thi hun slog sine Øjne ned, og jeg saa Taarer i dem.

„Sig mig, hvad det er,“ sagde hun med dæmpet Stemme.

„Jeg tror — skal jeg tale rent ud, Agnes, da jeg holder saa meget af ham?“

„Ja,“ sagde hun.

„Jeg tror, han skader sig selv ved den Vane, der er tiltagen hos ham siden den Tid, jeg kom hertil. Han er ofte meget nervøs — eller er det maaske en Indbildning af mig?“

„Det er ingen Indbildning,“ sagde hun og rystede paa Hovedet.

„Hans Haand ryster, hans Tale er ikke tydelig, og hans Øjne stirre vildt. Jeg har lagt Mærke til, at han paa saadanne Tider, og naar han mindst er sig selv, allersnarest bliver kaldt bort i Forretninger.“

„Af Uriah,“ sagde Agnes.

„Ja, og Bevidstheden om at være uskikket til Forretningerne, eller ikke at have forstaaet den ret, eller mod sin Vilje at have røbet sin Tilstand gør ham saa urolig, at han med hver Dag bliver værre og værre. Bliv ikke ængstelig, Agnes, over hvad jeg siger, men i denne Tilstand saa jeg ham endnu forleden Aften lægge sit Hoved paa sin Pult og græde som et Barn.“

Endnu medens jeg talte, gled hendes Haand sagte forbi mine Læber, og straks efter gik hun sin Fader i Møde i Døren og hængte sig paa hans Skulder. Udtrykket i hendes Ansigt, da de bægge saa hen paa mig, forekom mig saa rørende. Hendes skønne Træk røbede en saadan Ømhed og Taknemmelighed mod ham for al hans Kærlighed og Omhu og bønfaldt mig saa inderlig om at skaane ham, selv i mine inderste Tanker, og ikke dømme ham haardt; hun var paa een Gang saa stolt af ham og saa øm over ham, og dog saa medlidende og modfalden, at hun ikke kunde have sagt noget, som vilde have udtrykt mere eller rørt mig stærkere.

Vi skulde drikke Te hos Doktorens og gik derhen til sædvanlig Tid. Ved Kaminen i Studerekammeret fandt vi Doktoren, hans unge Kone og hendes Moder. Doktoren, der gjorde saa meget Væsen af min Rejse, som om jeg

skulde rejse til Kina, modtog mig som en hædret Gæst og lod et stort Stykke Brænde lægge i Kaminen, for at han kunde se sin gamle Discipels Ansigt rødme i Skæret fra Ilden.

„Jeg faar ikke ret mange flere ny Ansigter at se i Stedet for Trotwoods, Wickfield," sagde Doktoren, idet han varmede sine Hænder; „jeg begynder at blive doven og længes efter Magelighed. Om et halvt Aar forlader jeg mine unge Venner og vil føre et roligere Liv."

„Det har De sagt saa mange Gange i de sidste ti Aar, Doktor," svarede Wickfield.

„Men nu er det mit Alvor. Min første Lærer afløser mig, og De kommer derfor snart til at opsætte vor Kontrakt og binde os ligesom et Par andre Kæltringer."

„Og passe paa, at De ikke kommer til kort, hvad? — Hvilket De sikkert vilde ved enhver Kontrakt, De selv satte op," sagde Wickfield. „Ja, ja, jeg er rede. Jeg har haft at gøre med de Ting, der vare værre end det."

„Saa faar jeg intet andet at tænke paa," sagde Doktoren med et Smil, „end min Ordbog og Annie."

Da Wickfield saa hen mod hende, undgik hun hans Blik med en saa uvant Forlegenhed og Frygtsomhed, at den vakte hans Opmærksomhed, som om der opstod en eller anden Tanke hos ham.

„Jeg ser, at der er kommet Post fra Ostindien," sagde han efter et kort Ophold.

„Ja, og Breve fra Jack Maldon," sagde Doktoren.

„Virkelig!"

„Den stakkels, kære Jack!" sagde Mrs. Markleham og rystede paa Hovedet. „Det skrækkelige Klima! Folk sige, at det skal være, ligesom man laa paa en Bunke Sand under et Brændeglas! Han saa nok stærk ud; men han var det ikke. Han havde Mod, men ikke Helbred til dette dristige Forsøg. Annie, du kan vist huske, at din Fætter ikke var stærk — ikke saadan hvad man kalder robust, fra den

Tid min Datter og han vare Børn og spadserede omkring Arm i Arm den hele udslagne Dag.“

Paa denne Tiltale gav Annie intet Svar.

„Skal jeg forstaa Dem saaledes, at Mr. Maldon er syg?“ spurgte Wickfield.

„Bedste Mr. Wickfield, han er alt muligt.“

„Undtagen rask?“ spurgte Wickfield.

„Undtagen rask — ja vel!“ svarede den gamle Soldat. „Han har sikkert haft de frygteligste Solstik og Sumpfebre og Koldfebre og alt det, der er til. Med Hensyn til hans Lever,“ vedblev den gamle Soldat med Resignation, „den opgav han naturligvis aldeles, da han rejste.“

„Skriver han alt dette?“ spurgte Wickfield.

„Skriver? Min bedste Mr. Wickfield,“ svarede den gamle Soldat, idet hun rystede paa Hovedet og raslede med sin Vifte. „De kender kun daarlig min stakkels Jack, naar De kan gøre et saadant Spørgsmaal. Skriver? Nej, før vilde han lade sig slide i Stykker af fire vilde Heste.“

„Moder!“ sagde Mrs. Strong.

„Bedste Annie, jeg maa virkelig een Gang for alle bede dig ikke at afbryde mig, undtagen for at stadfæste, hvad jeg siger. Du ved lige saa godt som jeg, at din Fætter før vilde lade sig slide i Stykker af lige saa mange vilde Heste, det skulde være — hvorfor skal jeg indskrænke mig til fire? Jeg vil ikke indskrænke mig til fire — nej af otte, sejsten, to og tredive, end han vilde skrive noget, som kunde kuldkaste Doktorens Planer.“

„Wickfields Planer,“ sagde Doktoren, idet han strøg sig ned ad sit Ansigt og saa angerfuldt paa sin Raadgiver. „Det vil sige, vore fælles Planer med ham. Jeg selv sagde: Hjemme eller i Udlandet.“

„Og jeg,“ tilføjede Wickfield alvorlig, „sagde i Udlandet. Det var min Skyld, at han kom bort, og jeg bærer Ansvaret derfor.“

„Aa, hvem taler om Ansvar?“ sagde den gamle Soldat. „Alt skete jo i den bedste og kærligste Hensigt, det

vide vi jo. Men naar det kære Menneske ikke kan leve der, saa kan han ikke leve der. Og kan han ikke leve der, saa dør han hellere der, end han kuldkaster Doktorens Planer. Jeg kender ham, og jeg ved, at han hellere vil dø der end kuldkaste Doktorens Planer."

„Naa, naa," sagde Doktoren opmuntrende, „jeg er ikke saa forgabet i mine egne Planer, at jeg jo nok selv kan kuldkaste dem. Kommer Jack Maldon hjem paa Grund af daarlig Helbred, bør han ikke vende tilbage, og vi maa søge at skaffe ham en heldigere og mere passende Stilling her i Landet."

Mrs. Markleham blev saa overvældet af disse ædelmodige Ord — som jeg ikke har nødig at sige, at hun aldeles ikke havde ventet eller fisket efter — at hun kun kunde svare Doktoren, at det lignede ham. Dernæst skændte hun lidt paa sin Datter, fordi hun ikke viste sig mere taknemmelig, naar hendes gamle Legekammerat saaledes overøstes med Velgerninger for hendes Skyld, og gav Historier til bedste om andre fortjenstfulde Medlemmer af hendes Familie, som det var ønskeligt at bringe paa Fode.

I al denne Tid sagde hendes Datter ikke et eneste Ord og slog ikke en eneste Gang Øjnene op. I al denne Tid holdt Wickfield sit Blik fæstet paa hende. Det var, som om han ikke tænkte paa at blive iagttagen af nogen, men var saa optagen af hende og sine egne Tanker om hende, at han var helt aandsfraværende. Han spurgte nu om, hvad Jack Maldon da havde skrevet om sig selv, og til hvem han havde skrevet det.

„Ih, her er det," sagde Mrs. Markleham og tog et Brev ned fra Kaminhylden; „det kære Menneske skriver til Doktoren selv — hvor staar det nu? Naa her — „Jeg maa desværre underrette Dem om, at min Helbred har lidt meget, og jeg frygter for at se mig sat i den Nødvendighed at rejse hjem for en Tid, som det eneste Middel til at tilbagevinde min Sundhed." Det er tydeligt nok; stakkels Menneske! Det eneste Middel til at tilbagevinde hans Sund-

hed! Men Annies Brev er endnu tydeligere. Aa, Annie, lad mig endnu en Gang se det Brev.“

„Ikke nu, Moder,“ bad hun med dæmpet Stemme.

„Hør, mit Barn, du er virkelig i visse Henseender et af de naragtigste Mennesker i Verden,“ svarede hendes Moder, „og har ikke Spor af Hjerte for din egen Familie. Jeg tror saamænd ikke, at vi havde faaet det mindste at høre om det Brev, dersom jeg ikke selv havde forlangt at se det. Kalder du det Tillid til Dr. Strong, Barn? Du forbavser mig. Du burde have bedre Forstand.“

Brevet blev nølende taget frem, og da jeg rakte den gamle Dame det, saa jeg, at den modstræbende Haand, af hvilken jeg tog det, rystede.

„Lad os nu engang se,“ sagde Mrs. Markleham, idet hun holdt Lorgnetten for Øjet, „hvor er det nu, det staar? „Mindet om svundne Dage, dyrebare Annie“ o. s. v. — nej, det er ikke der? „Den elskværdige gamle Klokker“ — hvem er det? Gud, Annie, hvor din Fætter skriver utydelig, og hvor jeg er dum! Der staar naturligvis „Doktor.“ Ja elskværdig, det maa han nok sige. Nu har jeg fundet det. „Det vil ikke overraske dig, Annie, at høre“ — nej, det kan det rigtignok ikke, da hun ved, at han aldrig har været stærk; var det ikke det, jeg sagde? — „at jeg har lidt saa meget paa dette fjerne Sted, at jeg har besluttet at forlade det, det koste, hvad det vil, enten med Sygepermission, hvis jeg kan faa den, eller ogsaa mod at tage min Afsked, dersom det ikke kan være anderledes. Det, jeg har gaaet igennem og endnu gaar igennem her, er ikke til at holde ud.“ Og uden denne Mands Velvilje,“ sluttede Mrs. Markleham, idet hun lagde Brevet sammen, „vilde jeg ikke kunne holde ud at tænke derpaa.“

Wickfield sagde ikke et Ord, skønt den gamle Dame saa paa ham, som om hun ventede en Kommentar af ham til denne Meddelelse, men iagttog den strengeste Tavshed og holdt Øjnene fæstede paa Gulvet. Længe efter at vi havde forladt dette Emne og vare komne ind paa andre

Ting, blev han siddende saaledes og slog kun enkelte Gange Øjnene op for at fæste dem paa Doktoren eller hans Kone med et mørkt, tankefuldt Blik.

Doktoren holdt meget af Musik. Agnes sang med Ynde og Følelse, og det gjorde Mrs. Strong med. De sang og spillede Duetter sammen, og vi fik en hel lille Koncert. Men jeg lagde Mærke til to Ting; for det første, at skønt Annie snart genvandt sin Fatning og ganske blev sig selv igen, var der dog en Kløft mellem hende og Wickfield, som adskilte dem aldeles fra hinanden; og dernæst, at Wickfield ikke syntes at kunne lide det fortrolige Forhold mellem hende og Agnes og iagttog det med Uro. Og nu, maa jeg tilstaa, begyndte Mindet om det, jeg havde set den Aften, da Maldon rejste bort, for første Gang at fremstille sig for mig i et Lys, som jeg aldrig før havde set det i, og at vække Uro hos mig. Hendes Ansigts uskyldige Skønhed forekom mig ikke saa uskyldig som tilforn; jeg fik Mistillid til hendes Væsens naturlige Ynde og Trylleri, og naar jeg iagttog Agnes ved Siden af hende og tænkte paa, hvor god og oprigtig Agnes var, opstod der en Mistanke hos mig om, at de kun passede daarlig sammen.

Hun var imidlertid selv saa lykkelig ved dette Venskab, og den anden var ligeledes saa lykkelig ved det, at de fik Aftenen til at flyve, som om den kun havde været en Time. Den sluttede med en Episode, som jeg husker meget godt. Idet de skulde tage Afsked med hinanden, og Agnes vilde omfavne og kysse hende, traadte Wickfield ligesom ganske tilfældig imellem dem og trak hurtig Agnes bort. Da saa jeg, som om hele den mellemliggende Tid var bleven udslettet, og jeg endnu stod i Døren hin Afskedsaften, det samme Udtryk i Mrs. Strongs Ansigt, som jeg havde set den Aften.

Jeg kan ikke sige, hvilket Indtryk det gjorde paa mig, eller hvor umuligt det var mig, naar jeg siden tænkte paa hende, at adskille hende fra dette Udtryk og atter at genkalde mig hendes Ansigt i dets uskyldige Skønhed. Det

forfulgte mig, da jeg kom hjem. Jeg syntes, at jeg havde forladt Doktorens Tag, med en mørk Sky hængende over det. Den Ærbødighed, jeg havde for hans graa Hoved, var blandet med Medynk over hans Tillid til dem, som vare troløse mod ham, og med Harme mod dem, der forurettede ham. Den truende Skygge af en stor Sorg og en stor Vanære, som endnu ikke havde faaet nogen tydelig Form, faldt ligesom en Plet paa det fredelige Sted, hvor jeg havde arbejdet og leget som Dreng, og tilføjede det en blodig Uret. Jeg fandt ikke længer nogen Glæde i at tænke paa de gamle, alvorlige, bredbladede Aloetræer, som vedbleve at være indesluttede i sig selv i et helt Aarhundrede, eller paa den sirlige, bløde Græsplæne, Stenvaserne, „Doktorens Gang“ og de dybe Toner fra Domkirkeklokken, som svævede højt oppe over det hele. Det var, som om mine Drengeaars stille Helligdom var bleven plyndret for mine Øjne, og dens Ære og Fred givne til Pris for Vindene.

Dog Morgenen bragte min Skilsmisse fra det gamle Hus, som Agnes havde fyldt med sin Indflydelse, og det sysselsatte mit Sind tilstrækkelig. Jeg kom jo vistnok snart tilbage til det; jeg skulde maaske atter, ja maaske ofte sove i mit gamle Værelse; men de Dage, da jeg boede der, vare forbi, og den gamle Tid var ikke mere. Jeg var mere knuget om Hjertet, da jeg pakkede mine Bøger og Klæder ind for at sende dem til Dover, end jeg skøttede om at vise Uriah Heep, der havde saa travlt med at hjælpe mig, at jeg var ukærlig nok til at tro, at han var umaadelig glad over, at jeg tog bort.

Jeg skiltes fra Agnes og hendes Fader med et temmelig mislykket Forsøg paa at mande mig op og indtog min Plads foran paa Diligencen. Da vi kørte gennem Byen, var jeg saa blød og forsonlig, at jeg halvvejs fik Lyst til at nikke til min gamle Fjende Slagteren og kaste fem Shillings ned til ham til en Drikkeskilling. Men han saa saa sej ud, som han stod og skrabede den store Blok i Slagterboden, og hans Udseende vansiredes desuden i den

Grad ved Tabet af en Fortand, som jeg havde slaaet ind paa ham, at jeg fandt det bedst ikke at gøre nogen Tilnærmelse.

Hvad der laa mig mest paa Sinde, da vi vare komne ud paa Landevejen, var at vise mig saa gammel som muligt over for Kusken og at tale med en dyb Basstemme. Det sidste lykkedes mig, skønt med megen Møje; men jeg lod mig ikke afskrække, da jeg syntes, at det var noget, som hørte med til at være voksen.

„Kører De med hele Vejen?“ spurgte Kusken.

„Ja, William,“ svarede jeg nedladende; „jeg tager til London. Siden skal jeg ned til Suffolk.“

„For at gaa paa Jagt?“

Han vidste lige saa godt som jeg, at dette paa denne Aarstid var lige saa rimeligt, som at jeg skulde derned for at gaa paa Hvalfangst; men jeg følte mig dog smigret.

„Jeg ved ikke rigtig,“ sagde jeg, idet jeg lod, som om jeg endnu ikke havde taget nogen Beslutning, „om jeg vil jage en Gang imellem.“

„Fuglevildtet skal være meget sky i Aar.“

„Ja, det hører jeg,“ svarede jeg.

„Har De hjemme i Suffolk?“ spurgte William.

„Ja,“ svarede jeg vigtig, „jeg har hjemme i Suffolk.“

„Jeg har hørt, at de lave udmærkede Æbleskiver dernede.“

Det vidste jeg ikke noget om; men da jeg fandt det nødvendigt at værne om min Fødeegns Institutioner og vise, at jeg kendte dem, nikkede jeg, som for at sige: „Ja, det kan nok være!“

„Og saa deres Heste,“ sagde William; „det kan man kalde Kreaturer; en rigtig god Suffolk Hest kan ikke opvejes med Guld. Har De selv nogen Sinde lagt Suffolk Heste til?“

„N—ej,“ svarede jeg, „det har jeg ikke.“

„Da sidder der saamænd en Herre bagved, som jeg tør bande paa har lagt dem til i Snesevis.“

Den omtalte Herre var en Mand med en lidet indtagende Skelen og en fremstaaende Hage, en spidspuldet, hvid Hat med en smal, flad Skygge og et Par snævre, drapfarvede Bukser med Knapper lige fra Støvlerne op til Hofterne. Hans Hage ragede frem over Kuskens Skulder saa tæt ved mig, at hans Aande ordentlig kildrede mig i Baghovedet, og da jeg saa mig om efter ham, sad han og mønstrede Forløberne med en sand Kendermine med det Øje, hvormed han ikke skelede.

„Ikke sandt?“ sagde William.

„Hvad for noget?“ spurgte han.

„Har De ikke lagt Suffolk Heste til i Snesevis?“

„Det skulde jeg mene. Der gives ingen Slags Heste eller Hunde, som jeg ikke har lagt til. Heste og Hunde ere nu engang nogle Folks Lyst. For mig ere de det samme som Mad og Drikke — Hus, Kone og Børn — Læsning, Skrivning og Regning — Snus, Tobak og Søvn.“

„Synes De, det er passende, at saadan en Mand skal sidde bagved?“ hviskede William til mig, idet han trak i Tømmen.

Jeg tolkede dette som en Tilkendegivelse af Ønsket om, at han maatte faa min Plads, hvorfor jeg rødmende tilbød at afstaa den.

„Ja, naar De ikke har noget derimod,“ sagde William, „saa tror jeg, at det vilde være nok saa meget i sin Orden.“

Jeg har altid regnet dette for mit første Nederlag i Livet. Da jeg lod mig indskrive paa Diligencekontoret, havde jeg ladet „Kuskesædet“ føre ind i Protokollen og givet Bogholderen en halv Krone. Jeg var indhyllet i en Kavaj og et stort Sjal, udtrykkelig for at gøre denne fremragende Plads Ære; jeg havde gjort mig en hel Del til deraf og følt, at jeg var en Prydelse for Diligencen, og nu blev jeg paa den allerførste Station fortrængt af en lurvet, skelende Karl, som ikke havde anden Fortjeneste, end at han lugtede som en Stald og kunde kravle over mig snarere

som en Flue end som et menneskeligt Væsen, medens Hestene gik i Trav.

En Mistillid til mig selv, hvoraf jeg desværre oftere er bleven plaget, standsedes visselig ikke i sin Fremvækst ved denne lille Tildragelse. Det kunde ikke nytte at tage min Tilflugt til en grov Stemme. Jeg talte med de dybeste Mavetoner paa den øvrige Del af Vejen; men jeg følte mig aldeles skubbet til Side og forfærdelig ung.

Ikke des mindre var det morsomt og interessant at sidde deroppe bag ved fire Heste og som en velopdragen, velklædt Yngling med Penge nok i Lommen at se mig om efter de Steder, hvor jeg havde sovet paa min møjsommelige Fodrejse. Jeg havde tilstrækkelig Sysselsættelse for mine Tanker i ethvert iøjnefaldende Kendemærke paa Landevejen. Naar jeg saa ned paa de Landstrygere, vi kørte forbi, og saa paa disse uforglemmelige Ansigtstyper, blev jeg til Mode, som om Kedelflikkerens sorte Haand endnu en Gang havde fat i min Skjorte. Da vi rumlede gennem den smalle Gade i Chatham, og jeg i Forbifarten opfangede et Glimt af den Gyde, hvor det gamle Uhyre, som havde købt min Trøje, boede, strakte jeg ivrigt Halsen ud efter det Sted, hvor jeg havde siddet i Solen og i Skyggen og ventet paa mine Penge. Da vi omsider naaede den sidste Station fra London og kom forbi Salem House, hvor Creakle havde pryglet løs, vilde jeg have givet alt, hvad jeg ejede, for at have faaet Tilladelse til at stige ned og mørbanke ham og slippe alle Drengene ud som lige saa mange indespærrede Spurve.

Vi holdt ved „Guldkorset“ i Charing Cross, som den Gang var en temmelig tarvelig Gæstgivergaard. En Opvarter førte mig ind i Kaffestuen, og en Opvartningspige anviste mig mit lille Sovekammer, der lugtede som en Hyrevogn og var beklumret som en Gravhvælving. Jeg var mig endnu min Ungdom pinlig bevidst; thi ingen lod sig imponere af mig; Opvartningspigen var aldeles ligegyldig

for mine Meninger i enhver Henseende, og Opvarteren var familiær imod mig og gav mig gode Raad.

„Naa," sagde Opvarteren i en sikker Tone, „hvad vil De have til Middag? Unge Herrer holde i Almindelighed af Hønsekød; tag Dem en stegt Kylling!"

Jeg svarede ham saa majestætisk, som jeg kunde, at jeg ingen Lyst havde til Kyllingesteg.

„Ikke det?" sagde Opvarteren. „Unge Herrer ere i Almindelighed kede af Okse- og Lammekød; en Kalvekotelet?"

Dette Forslag bifaldt jeg, da jeg ikke kunde foreslaa noget bedre.

„Bryder De Dem om Kartofler?" spurgte Opvarteren med et indsmigrende Smil og Hovedet paa den ene Side. „Unge Herrer ere i Almindelighed blevne saa proppede med Kartofler."

Jeg befalede ham med den dybeste Røst at skaffe en Kalvekotelet og Kartofler med Tilbehør, samt at spørge i Skænkestuen, om der ingen Breve var til „Mr. Trotwood Copperfield" — hvilket jeg nok vidste, at der ikke var eller kunde være; men jeg syntes, at det lod saa mandig at vente Brev.

Han kom snart tilbage med den Underretning, at der ingen Breve var, og begyndte at dække Bordet til mig. Medens han var sysselsat hermed, spurgte han mig, hvad jeg vilde have at drikke til min Mad, og da jeg svarede, „et Glas Sherry", har jeg en Mistanke om, at han saa sit Snit til at fylde et Glas af de gamle Sjatter paa Bunden af forskellige smaa Karafler. Jeg støtter dette paa, at jeg, medens jeg læste Avisen, lagde Mærke til, hvorledes han bag ved et lavt Træskillerum, som dannede hans private Aflukke, havde meget travlt med at hælde Indholdet af flere Karafler over paa een, ligesom en Apoteker, der laver en Mikstur. Og da Vinen kom, fandt jeg den flov, og den indeholdt sikkert ogsaa flere engelske Brødkrummer, end man kunde vente i nogen udenlandsk Vin i ren Tilstand;

men jeg var undselig nok til at drikke den uden at sige noget.

Da jeg nu var kommen i en hyggelig Stemning — hvoraf jeg slutter, at en Forgiftelse ikke altid virker lige ubehagelig — blev jeg enig med mig selv om at gaa paa Komedie og valgte Covent Garden Teatret, hvor jeg fra den bageste Række i en Midterloge saa Shakespeares Julius Cæsar og den ny Pantomime. At have alle disse ædle Romere lyslevende for mig og se dem gaa ud og ind for min Fornøjelse, i Stedet for at være de alvorlige Tugtemestere, de havde været i Skolen, var noget helt nyt for mig. Men den Blanding af Fantasi og Virkelighed, der prægede den hele Forestilling, Digtningens Indvirkning paa mig, Lysene, Musikken, Tilskuerforsamlingen, de idelig skiftende, storartede og glimrende Dekorationer, overvældede mig i den Grad og skaffede mig en saa rig Nydelse, at jeg, da jeg ved Midnat atter kom ud paa Gaden i øsende Regnvejr, var til Mode, som om jeg fra Skyerne, hvor jeg i Aarhundreder havde ført et romantisk Liv, var falden ned i en skraalende, sølet, halvmørk, elendig Verden, hvor Folk vadede gennem Pløret med Galocher paa, og hvor Paraplyer og Drosker kæmpede med hverandre.

Jeg var gaaet ud ad en anden Dør og blev staaende en kort Tid paa Gaden, som om jeg virkelig var en fremmed paa Jorden; men de hensynsløse Puf og Stød, jeg fik, bragte mig snart til mig selv igen og trængte mig ind i den Gade, der førte til Hotellet. Paa hele Hjemvejen gennemgik jeg endnu det herlige Skuespil, og efter at jeg havde nydt en Flaske Porter og nogle Østers, sad jeg i Kaffestuen, til Klokken var over eet, med Øjnene fæstede paa Kaminilden og drømte endnu derom.

Jeg var saa opfyldt af Skuespillet og Fortiden — thi det var paa en Maade ligesom et skinnende Transparent, gennem hvilket jeg saa mit tidligere Liv — at jeg ikke ved, naar jeg blev opmærksom paa en smuk, velskabt, ung Mand, der var klædt med en smagfuld Nonchalance,

som jeg har god Grund til at mindes. Men jeg blev ham var, uden at jeg havde lagt Mærke til, at han traadte ind, og at jeg selv endnu sad og grublede ved Kaminilden i Kaffestuen.

Omsider rejste jeg mig for at gaa i Seng, til stor Glæde for den søvnige Opvarter, som havde faaet Krampe i Benene og sad og dunkede dem og vendte og drejede dem i alle mulige Stillinger. Idet jeg nærmede mig Døren, gik jeg forbi den Person, som var kommen ind, og saa ham tydelig. Jeg vendte straks om, gik tilbage og saa endnu en Gang paa ham. Han kendte ikke mig, men jeg kendte ham paa Øjeblikket.

Til en anden Tid vilde jeg maaske have manglet Selvtillid eller Resoluthed til at tale til ham og mulig have udsat det til næste Dag og saaledes gaaet Glip af ham; men i min daværende Sindsstemning, da Indtrykket af Skuespillet endnu virkede saa levende paa mig, syntes den Beskyttelse, han tidligere havde viist mig, i saa høj Grad at fortjene min Taknemmelighed, og min gamle Kærlighed til ham gennemstrømmede mit Bryst saa frisk og uvilkaarlig, at jeg pludselig gik hen til ham og med stærkt bankende Hjerte sagde:

„Steerforth! Vil du ikke tale til mig?“

Han saa paa mig — netop saaledes som han undertiden havde plejet at se paa mig — men jeg mærkede intet Spor af, at han genkendte mig.

„Jeg er bange for, at du har glemt mig,“ sagde jeg.

„Min Gud!“ udbrød han pludselig; „det er jo den lille Copperfield!“

Jeg greb bægge hans Hænder og kunde ikke slippe dem; men havde det ikke været for Skams Skyld og af Frygt for, at det kunde have mishaget ham, kunde jeg gerne have taget ham om Halsen og givet mig til at græde.

„Jeg har aldrig, aldrig været saa glad! Kære Steerforth, hvor det glæder mig at se dig!“

„Og jeg er ogsaa glad ved at se dig!“ sagde han og

trykkede hjertelig min Haand. „Naa, naa, min gamle Dreng, lad ikke Glæden rent overvælde dig!“ Og dog syntes jeg, at han glædede sig ved at se, hvor rørt jeg var over Gensynet. Jeg aftørrede de Taarer, som jeg trods al Umage ikke havde kunnet holde tilbage, og lo temmelig tvungent, hvorpaa vi satte os ved Siden af hinanden.

„Men hvorledes gaar det til, at du er her?“ spurgte Steerforth og slog mig paa Skulderen.

„Jeg er kommen hertil i Dag med Diligencen fra Canterbury; for jeg skal sige dig, jeg er bleven adopteret af en Tante dernede i den Egn og har nylig tilendebragt min Skolegang. Men hvad har du her at gøre?“

„Aa, jeg er, hvad man kalder Oxforder Student,“ svarede han; „det vil sige, jeg keder mig periodisk ihjel der og har nu i Sinde at besøge min Moder. Du er en Pokkers elskværdig Fyr at se til, Copperfield; netop ligesom du plejede at være, nu da jeg ret ser paa dig! Ikke i mindste Maade forandret.“

„Jeg kendte straks dig; men du er ogsaa lettere at huske.“

Han smilte, idet han for med Haanden gennem sit tykke, krøllede Haar, og sagde muntert:

„Ja, jeg er paa en af disse Rejser, som Pligten byder. Min Moder bor et Stykke uden for Byen, og da Vejene ere i en nederdrægtig Tilstand, og vort Hus er temmelig kedeligt, blev jeg her i Aften i Stedet for at rejse videre. Jeg har kun været her fem, seks Timer, og dem har jeg slaaet ihjel ved at sidde og maabe i Teatret.“

„Jeg har ogsaa været i Teatret,“ sagde jeg, „i Covent Garden. Du kan tro, det var en dejlig og storartet Forestilling!“

Steerforth lo hjertelig.

„Min kære unge Davy, du er en sand Tusindfryd. Tusindfryden paa Marken er om Morgenen, naar Solen staar op, ikke ungdommeligere end du. Jeg var ogsaa i Covent

Garden, og jeg har aldrig set noget jammerligere Tøj. — Hejda, derhenne!“

Disse Ord gjaldt Opvarteren, som i Frastand havde lagt Mærke til vor Genkendelse og nu nærmede sig ærbødig.

„Hvor har De lagt min Ven, Mr. Copperfield, ind?“

„Hvad behager, Sir?“

„Hvor skal han sove? Hvilket Nummer har han? De ved, hvad jeg mener,“ sagde Steerforth.

„Ja, Sir,“ sagde Opvarteren undskyldende. „For Øjeblikket har Mr. Copperfield Nummer fire og fyrre.“

„Hvor Pokker,“ tordnede Steerforth, „kan det falde Dem ind at give Mr. Copperfield et lille Loftskammer oven over en Stald?“

„Ja, vi troede ikke, Sir,“ svarede Opvarteren stadig undskyldende, „at Mr. Copperfield tog det saa nøje. Men vi kunne lade Mr. Copperfield faa Nummer to og halvfjerds, dersom han hellere vil have det. Det er ved Siden af Dem, Sir.“

„Ja naturligvis,“ sagde Steerforth, „sørg straks for det.“

Opvarteren forsvandt øjeblikkelig for at foretage Ombytningen. Steerforth, hvem det morede, at jeg havde faaet Nummer fire og fyrre, lo og slog mig paa Skulderen, idet han indbød mig til at spise Frokost med sig næste Formiddag, en Indbydelse, som jeg kun var alt for glad og stolt ved at modtage. Da det nu var blevet temmelig sildigt, tog vi vore Lys og gik ovenpaa, hvor vi med venskabelig Hjertelighed skiltes ad ved hans Dør, og hvor jeg fandt mit ny Værelse, som var langt bedre end mit forrige; der var god Luft og en umaadelig Himmelseng, der saa ud som en lille Herregaard. I et Hav af Dyner sov jeg ind i en lyksalig Tilstand og drømte om det gamle Rom, Steerforth og Venskab, indtil de tidlige Morgenvogne, som rumlede ud af Porten nedenunder, fik mig til at drømme om Torden og Guderne.

Tyvende Kapitel.

Steerforths Hjem.

Da Stuepigen næste Morgen bankede paa min Dør og underrettede mig om, at mit Barbervand stod udenfor, følte jeg bitterlig, at jeg ingen Brug havde for det, og rødmede i min Seng. Mistanken om, at hun oven i Købet havde let, da hun sagde det, pinte mig hele Tiden, mens jeg klædte mig paa, og gav mig et luskende og brødefuldt Udseende, idet jeg sneg mig forbi hende for at gaa ned til Frokosten. Det trykkede mig i den Grad at vide, at jeg var yngre, end jeg kunde have ønsket, at jeg i nogen Tid slet ikke kunde beslutte mig til at gaa forbi hende under disse ydmygende Omstændigheder; men da jeg hørte hende udenfor med sin Fejekost, blev jeg staaende og stirrede ud ad Vinduet paa Kong Karls Rytterstatue, der omgaves af et Mylder af Drosker og tog sig alt andet end kongelig ud i Støvregnen og den mørke Taage, indtil Opvarteren mindede mig om, at den anden Herre ventede paa mig.

Det var ikke i Kaffestuen, at jeg fandt Steerforth, men i et hyggeligt, privat Værelse med røde Gardiner og et tyrkisk Tæppe, hvor Ilden brændte lystig, og en god, varm Frokost var sat frem, og hvor et livligt Miniaturbillede af Værelset, Ilden, Frokosten, Steerforth og det hele straalede i det lille runde Spejl oven over Buffeten. I Begyndelsen var jeg noget undselig, fordi Steerforth var saa sikker, saa elegant og stod saa højt over mig i alle Henseender — Alderen medregnet — men hans utvungne, velvillige Væsen bortjog imidlertid denne Følelse og lod mig føle mig ganske som hjemme. Jeg kunde ikke noksom beundre den Forandring, han havde tilvejebragt i „Guldkorset“, naar jeg sammenlignede den trøstesløse, forladte Tilstand, hvori jeg havde været Dagen før, med denne Formiddags Hygge og Velvære. Opvarterens Familiaritet var helt pillet ud af ham; han vartede os op saa at sige i Sæk og Aske.

„Hør, Copperfield," sagde Steerforth, da vi vare blevne ene, „nu kunde jeg nok have Lyst til at faa at vide, hvad du tager dig for, hvor du skal hen, og alt hvad der ellers vedrører dig. Jeg opfatter dig virkelig som min Ejendom."

Glødende af Glæde over at høre, at han endnu nærede en saadan Interesse for mig, fortalte jeg ham da, at min Tante havde foreslaaet denne Udflugt, og hvad der var Meningen med den.

„Da du altsaa ikke har Hastværk," sagde Steerforth, „saa følg med til Highgate og bliv der et Par Dages Tid. Du vil synes godt om min Moder — hun er lidt forfængelig af mig og snakker vel meget om mig, men det kan du vel nok tilgive hende — og hun vil synes godt om dig."

„Det er meget venlig sagt — bare jeg var lige saa vis derpaa, som du synes at være," svarede jeg smilende.

„Aa, enhver, som holder af mig, har en Fordring paa hende, som er sikker paa at blive honoreret."

„Saa bliver jeg sikkert hendes Yndling," sagde jeg.

„Godt, saa følg med og viis det. Vi ville gaa ud et Par Timers Tid og tage nogle af Londons Mærkværdigheder i Øjesyn — det er saa morsomt at have en ung Fyr som dig, Copperfield, at vise dem frem for — og derpaa køre vi til Highgate med Diligencen."

Jeg kunde næsten ikke tro andet, end at jeg drømte og snart vilde vaagne i Nummer fire og fyrre for at gaa ned til den ensomme Kaffestue og familiære Opvarter. Efter at jeg havde skrevet til min Tante og underrettet hende om mit heldige Møde med min beundrede gamle Skolekammerat, og at jeg havde modtaget hans Indbydelse, tog vi ud i en Hyrevogn og saa et Panorama og nogle andre Mærkeligheder og gjorde en Runde gennem Museet, hvor jeg ikke kunde undlade at lægge Mærke til, hvor godt Steerforth forstod sig paa en uendelig Mængde forskellige Ting, og hvor liden Vægt han syntes at lægge paa sine Kundskaber.

„Du vil tage en høj Grad ved Universitetet, Steerforth,"

sagde jeg, „hvis du ikke allerede har gjort det, og de ville faa god Grund til at være stolte af dig.“

„Jeg tage en Grad!“ udbrød Steerforth. „Nej, min kære Tusindfryd — har du noget imod, at jeg kalder dig Tusindfryd?“

„Ikke det allermindste,“ sagde jeg.

„Du er en skikkelig Fyr! Min kære Tusindfryd,“ sagde Steerforth og lo, „det er ikke paa nogen Maade mit Ønske eller min Hensigt at udmærke mig i den Retning. Jeg har allerede gjort mere end nok og mærker, at jeg allerede, som jeg er, falder mig selv tilstrækkelig til Byrde.“

„Men Æren —“ begyndte jeg.

„Aa, du romantiske Tusindfryd!“ sagde Steerforth og lo endnu hjerteligere. „Hvorfor skulde jeg gøre mig al den Ulejlighed for at faa en Hob tykhovedede Narre til at glo og række Hænderne i Vejret efter mig? Lad dem gøre det for enhver anden; den Ære er ham vel undt.“

Jeg skammede mig over at have begaaet en saa stor Fejltagelse og var glad ved at kunne forlade dette Emne.

Heldigvis var det ikke vanskeligt; thi Steerforth kunde altid med en ham ejendommelig Lethed og Utvungenhed gaa fra den ene Ting til den anden.

Da vi vare komne tilbage til Hotellet, nød vi en Forfriskning, og den korte Vinterdag svandt saa hurtig, at det var Tusmørke, da Diligencen holdt med os uden for et gammelt, grundmuret Hus i Highgate paa Toppen af Bakken. En ældre, skønt ikke synderlig gammel Dame med en stolt Holdning og et smukt Ansigt stod i Døren, da vi steg ud, og omfavnede Steerforth med Udraabet: „Min elskede James!“ Denne Dame forestillede han for mig som sin Moder, og hun bød mig meget majestætisk velkommen.

Det var et fornemt, gammeldags Hus, meget stille og ordentligt. Fra Vinduerne i mit Værelse saa jeg hele London ligge i Frastand som en stor Skybanke, hvorigennem nogle Lys hist og her skinnede frem. Medens jeg klædte mig paa til Middagsbordet, fik jeg netop Tid til at kaste

et Blik paa det solide Bohave, de i Rammer indfattede broderede Arbejder og nogle Portrætter i Sortkridt af Damer med pudret Haar og stive Snørliv, der kom og gik paa Væggene, medens den nylig tændte Ild bragede og spruttede i Kaminen.

I Spisesalen var der endnu en Dame, lille, uanselig og mørkladen og ikke behagelig at se til; men som dog saa ganske godt ud, og som tiltrak sig min Opmærksomhed, maaske fordi jeg ikke havde ventet at se hende; maaske fordi jeg kom til at sidde lige over for hende; maaske fordi der virkelig var noget mærkværdigt ved hende. Hun havde sort Haar og skarpe, sorte Øjne, var mager og havde et Ar paa Læben. Det var et gammelt Ar — man kunde snarere kalde det en Søm, thi det havde ikke nogen afstikkende Farve og var lægt for mange Aar siden. Tidligere var det gaaet helt igennem Munden lige ned til Hagen, men kunde nu næppe ses fra den anden Side af Bordet, undtagen paa Over- og Underlæben, hvis Form det havde forandret. Jeg sluttede, at hun kunde være henved de tredive og gerne vilde giftes. Hun var lidt brøstfældig — ligesom et Hus, der længe har staaet ledig, men saa dog, som sagt, ganske godt ud. Hendes Magerhed syntes at være en Følge af en fortærende Ild inde i hende, som skaffede sig Luft gennem hendes hule Øjne.

Hun blev forestillet som Miss Dartle, og baade Steerforth og hans Moder kaldte hende Rosa. Jeg fik at vide, at hun opholdt sig her og i lang Tid havde været Selskabsdame hos Mrs. Steerforth. Det forekom mig, at hun aldrig sagde det, hun vilde sige, rent ud, men indskrænkede sig til Hentydninger og paa den Maade gjorde langt mere Væsen deraf. Da Mrs. Steerforth f. Eks. mere i Spøg end for Alvor ytrede, at hun frygtede for, at hendes Søn førte et vildt Liv ved Universitetet, begyndte Miss Dartle saaledes:

„Nej virkelig? De ved, hvor uvidende jeg er, og at jeg kun spørger for at lære, men er det ikke altid saaledes?

Jeg troede, at alle vare enige om, at Studenterlivet var — ikke sandt?“

„Det er en Forberedelse til en meget alvorlig Stilling, dersom det er det, De mener, Rosa,“ svarede Mrs. Steerforth med nogen Kulde.

„Aa ja, det er meget sandt,“ svarede Miss Dartle. „Men er det ikke alligevel —? Jeg vilde gerne lade mig belære, dersom jeg har Uret — men er det ikke alligevel?“

„Alligevel hvilket?“ sagde Mrs. Steerforth.

„Aa, De mener, at det ikke er det! Naa, det glæder mig ret at høre det. Nu ved jeg, hvad jeg har at rette mig efter. Det kommer der ud af at spørge sig for. Nu vil jeg aldrig mere tillade, at nogen i mit Paahør nævner Ødselhed, Udsvævelser o. s. v. i Forbindelse med det Liv.“

„Og det vil De gøre Ret i,“ sagde Mrs. Steerforth. „Min Søns Hovmester er en samvittighedsfuld Mand, og selv om jeg ikke stolede ubetinget paa min Søn, vilde jeg dog stole paa ham.“

„Vilde De?“ sagde Miss Dartle. „Ja saa! Er han da saa samvittighedsfuld, virkelig samvittighedsfuld?“

„Ja, det er jeg overbevist om,“ sagde Mrs. Steerforth.

„Hvor det er rart!“ udbrød Miss Dartle. „Hvilken Trøst! Virkelig samvittighedsfuld? Saa er han altsaa ikke — men det kan han naturligvis ikke være, naar han virkelig er samvittighedsfuld. De kan ikke tro, hvor det hæver ham i min Agtelse at vide med Vished, at han virkelig er samvittighedsfuld.“

Paa samme Maade antydede Miss Dartle sine egne Meninger om enhver Ting og sine Berigtigelser af alt, hvad der sagdes, hvori hun ikke var enig — undertiden med stor Virkning, maa jeg tilstaa, selv naar hun modsagde Steerforth. Et Eksempel herpaa forekom, endnu mens vi sad ved Bordet. Idet Mrs. Steerforth nemlig talte med mig om min Plan at rejse ned til Suffolk, kom jeg tilfældigvis til at ytre, hvor meget det vilde glæde mig, dersom Steerforth vilde følge med. Idet jeg forklarede ham, at jeg

agtede at besøge min gamle Barnepige og Mr. Peggottys Familie, mindede jeg ham om den Fisker, han havde set i Skolen.

„Aa, den grovkornede Fyr!“ sagde Steerforth. „Han havde sin Søn med sig, ikke sandt?“

„Nej, det var hans Brodersøn, som han har taget i Søns Sted. Han har ogsaa en smuk lille Søsterdatter, som han har taget til sig som Datter. Hans Hus, eller rettere sagt hans Baad, thi han bor i en Baad paa tørt Land, er fuld af Mennesker, som ere Genstand for hans Ædelmodighed og Godhed. Det vilde more dig at se den Husholdning.“

„Vilde det?“ sagde Steerforth. „Naa, jeg vil tænke derpaa og se, om det kan lade sig gøre. Det vilde nok være en Rejse værd — ikke at tale om Fornøjelsen af at rejse med dig, Tusindfryd — at faa Lejlighed til at se den Slags Mennesker i deres Hjem og omgaas dem.“

Mit Hjerte bankede ved Tanken om den Glæde, der ventede mig. Men det var med Hensyn til den Tone, hvori han havde talt om „den Slags Mennesker“, at Miss Dartle, hvis tindrende Øjne havde iagttaget os, nu igen tog Ordet.

„Aa, virkelig? Sig mig det. Ere de virkelig?“ sagde hun.

„Hvilket og hvem mener De?“ spurgte Steerforth.

„Den Slags Mennesker. — Ere de virkelig Dyr og Klodrianer og Væsener af en anden Slags? Det er bare det, jeg vil vide.“

„Ja, der er ganske vist en stor Forskel mellem dem og os,“ svarede Steerforth ligegyldig. „Man kan ikke vente, at de skulle være saa fintfølende som vi; de blive ikke saa let forargede og saarede i deres Følelser. De ere sikkert umaadelig dydige — i det mindste paastaa visse Folk det, og jeg agter saamænd ikke at modsige dem — men de have ingen synderlig fin Natur og kunne takke Gud for, at de, ligesom deres grove, ru Hud, ikke let kunne saares.“

„Virkelig!“ sagde Miss Dartle. „Jeg ved ikke, at noget har glædet mig mere at høre end det. Det er saa trøstende!

Det er saadan en Glæde at vide, at de ikke mærke, at de lide! Undertiden har jeg været ganske urolig for den Slags Mennesker, men nu vil jeg slet ikke tænke mere paa dem. Man skal lære, saa længe man lever. Jeg havde mine Tvivl, tilstaar jeg; men nu ere de opklarede. Jeg vidste det ikke, men nu ved jeg det, og det viser, at det er godt at spørge sig for; ikke sandt?“

Jeg troede, at Steerforth havde sagt det, han sagde, for Spøg eller for at faa Miss Dartle paa Gled, og jeg havde ogsaa ventet, at han vilde have tilstaaet det, da hun var gaaet, og vi to sad ved Kaminen. Men han spurgte mig kun om, hvad jeg syntes om hende.

„Er hun ikke meget begavet?“ spurgte jeg.

„Begavet? Hun lægger alting paa en Slibesten,“ sagde Steerforth, „og skærper det, ligesom hun har skærpet sit Ansigt og sin Figur, Aar ud og Aar ind. Hun har slidt sig selv op ved den idelige Skærpning. Hun er saa skarp som en Ragekniv.“

„Det er et mærkeligt Ar, hun har paa Læben!“ sagde jeg.

Steerforths Ansigt blev mørkt, og han tav et Øjeblik.

„Ja, sandt at sige,“ svarede han, „er jeg Skyld deri.“

„Ved et ulykkeligt Tilfælde?“

„Nej. Jeg var en ung Dreng, hun tirrede mig, og jeg kastede en Hammer efter hende. Hvilken haabefuld ung Engel jeg maa have været!“

Det gjorde mig inderlig ondt at have rørt ved et saa pinligt Emne; men det stod ikke mere til at ændre.

„Hun har gaaet med Mærket deraf lige siden, som du ser,“ sagde Steerforth, „og vil gaa med det i Graven, dersom hun nogen Sinde kommer til at hvile i en Grav, skønt jeg næppe tror, at hun vil finde Hvile nogetsteds. Hun var et moderløst Barn af en Slags Fætter til min Fader; han døde, og min Moder, som den Gang var Enke, tog hende til sig for at have hende til Selskab. Hun ejer selv et Par Tusinde Pund, hvoraf hun hvert Aar lægger Renterne

til Kapitalen, — der har du Miss Rosa Dartles hele Historie.“

„Og hun elsker dig vist som en Broder?“

„Hm!“ svarede Steerforth og saa paa Ilden. „Nogle Brødre blive ikke elskede saa overdreven højt, og nogle elske — men, skænk i dit Glas, Copperfield! Vi ville drikke en Skaal for Tusindfrydene paa Marken til Ære for dig og en Skaal for Liljerne i Dalen, som ikke arbejde og ikke spinde, til Ære eller snarere til Skam for mig!“ Et tungsindigt Smil, som havde udbredt sig over hans Træk, forsvandt, da han sagde dette i en lystig Tone, og han blev atter den samme frimodige, indtagende Person som før.

Da vi vare gaaede ind for at drikke Te, kunde jeg ikke lade være at se paa Arret med pinlig Interesse. Det varede ikke længe, førend jeg opdagede, at det var den mest modtagelige Del af hendes Ansigt, og at dette Mærke, hver Gang hun blegnede, først forandrede sig og forvandledes til en mat, blyfarvet Stribe, som forlængede sig i sin fulde Udstrækning, ligesom et Mærke af sympatisk Blæk, naar det holdes over Ilden. Under en lille Trætte, som opstod mellem hende og Steerforth om et Terningkast ved Tokkodillebrættet, kom hun et Øjeblik i Fyr og Flamme, og da saa jeg Arret træde frem ligesom hin gamle Haandskrift paa Væggen.

Det undrede mig ikke at se, hvor højt Mrs. Steerforth elskede sin Søn. Hun syntes ikke at kunne tænke paa eller tale om noget andet. Hun viste mig hans Portræt som Barn i en Medaillon, hvori der laa noget af hans Haar; hun viste mig hans Portræt, saaledes som han havde været, da jeg først lærte ham at kende, og paa sit Bryst bar hun hans Portræt, saaledes som han var nu. Alle de Breve, han havde skrevet til hende, gemte hun i et Skrin i Nærheden af sin egen Lænestol ved Kaminen, og hun havde gerne læst nogle af dem for mig, og det vilde ogsaa have glædet mig meget at have hørt dem, dersom han ikke havde lagt sig imellem og faaet hende snakket derfra.

„Min Søn har fortalt mig, at De lærte ham at kende hos Creakle," sagde Mrs. Steerforth, da vi sad og talte sammen ved et Bord, medens de to andre spillede Tokkodille ved et andet. „Jeg husker nok, at han den Gang talte om en yngre Discipel, som han havde fattet Godhed for der; men Deres Navn har, som De vel kan forstaa, ikke holdt sig i min Hukommelse."

„Han var meget god og ædelmodig mod mig i de Dage, det kan jeg forsikre Dem, og jeg trængte ogsaa til en saadan Ven. Jeg vilde være gaaet rent til Grunde uden ham."

„Han er altid god og ædelmodig," sagde hun stolt.

Dette underskrev jeg, det skal Gud vide, af mit ganske Hjerte, og hun mærkede det; thi hun begyndte allerede at aflægge sit fornemme Væsen over for mig, undtagen naar hun talte til hans Pris; da var hun stadig majestætisk.

„Det var i det hele taget ingen passende Skole for min Søn," sagde hun; „langtfra; men den Gang maatte der tages Hensyn til visse særlige Omstændigheder, som vare af større Vigtighed. Min Søns stolte Sind gjorde det ønskeligt at anbringe ham hos en Mand, der følte dets Overlegenhed og vilde finde sig i at bøje sig for det, og en saadan fandt vi der."

Det vidste jeg, da jeg kendte Karlen, og dog foragtede jeg ham ikke endnu mere derfor, men saa deri en forsonende Egenskab hos ham, dersom det for øvrigt kunde regnes ham til gode, at han ikke havde modstaaet et saa uimodstaaeligt Væsen som Steerforth.

„Min Søns store Evner æggedes der af en Følelse af frivillig Kappelyst og bevidst Stolthed," vedblev den kærlige Moder. „Han vilde have modsat sig enhver Tvang; men han saa, at han var Herre over Situationen, og tog den højmodige Beslutning at gøre sig værdig til sin Stilling. Det lignede ham."

Jeg gentog af min Sjæls Inderste, at det lignede ham.

„Saaledes slog min Søn frivillig og ikke af Tvang ind paa en Bane, paa hvilken han altid, naar han vil, kan over-

vinde enhver Medbejler. Min Søn fortæller mig, Mr. Copperfield, at De var ham oprigtig hengiven, og at De, da De traf sammen med ham i Gaar, gav Dem til Kende for ham med Glædestaarer. Det vilde være affekteret af mig, dersom jeg vilde give mig Mine af at være forundret over, at min Søn skulde kunne indgyde saadanne Følelser; men jeg kan ikke være ligegyldig imod nogen, som saaledes paaskønner hans Fortjenester, og det glæder mig meget at se Dem her, og jeg kan forsikre Dem, at han nærer et ualmindeligt Venskab for Dem, og at De kan stole paa hans Beskyttelse."

Miss Dartle spillede Tokkodille med den samme Ivrighed, hvormed hun foretog sig alle andre Ting. Havde jeg først faaet hende at se ved Brættet, vilde jeg have troet, at hendes Figur var bleven mager og hendes Øjne store af denne Syssel og ikke af noget andet. Men jeg skulde tage meget fejl, om et eneste Ord af vor Samtale eller et eneste Blik af mig undgik hende, medens jeg med den største Glæde modtog denne Forsikring og, hædret ved Mrs. Steerforths Fortrolighed, følte mig ældre, end jeg havde gjort, siden jeg forlod Canterbury.

Da Aftenen næsten var til Ende, og en Bakke med Glas og Karafler var bleven sat frem, lovede Steerforth, mens vi sad ved Kaminen, at han for Alvor vilde tænke paa at tage ud paa Landet med mig. Det havde ingen Hast, sagde han, om en Uges Tid vilde det være tidsnok, og hans Moder sagde gæstfrit det samme. Under Samtalen kaldte han mig flere Gange Tusindfryd, hvilket atter bragte Miss Dartles Tunge paa Gled.

„Men, Mr. Copperfield," spurgte hun, „er det et Øgenavn? Og hvorfor giver han Dem det? Er det — hvad? — maaske fordi han holder Dem for ung og uskyldig? Jeg er saa dum og forstaar mig ikke paa saadanne Ting."

Jeg rødmede, idet jeg svarede, at jeg troede, det var derfor.

„Aa, det glæder mig, at jeg har faaet det at vide!

Jeg spørger mig for for at faa Oplysning og er glad over at vide det. Han holder Dem for ung og uskyldig, og derfor er De hans Ven. Hvor det er fornøjeligt!“

Kort efter gik hun i Seng, og Mrs. Steerforth trak sig ligeledes tilbage. Efter at Steerforth og jeg havde siddet en halv Times Tid ved Kaminen og talt om Traddles og alle de andre i det gamle Salem House, gik vi ovenpaa. Steerforths Værelse laa ved Siden af mit, og jeg gik derind for at tage det i Øjesyn. Det var et Mønster paa Hyggelighed, fuldt af Lænestole, Puder og Skamler, broderede med hans Moders egne Hænder, og intet fattedes, som kunde gøre det fuldstændigt. For at sætte Kronen paa det hele skuede hendes smukke Træk ned paa hendes Yndling fra et Portræt paa Væggen, som om selv det, at hendes Billede vaagede over ham, medens han sov, var hende en Tilfredsstillelse.

I mit Værelse fandt jeg Ilden brændende klart, og de sammentrukne Gardiner for Vinduerne og omkring Sengen gav det et lunt Udseende. Jeg satte mig i en stor Lænestol paa Kamintæppet for at tænke over min Lykke og havde i nogen Tid glædet mig derover, da jeg saa et Billede af Miss Dartle stirre stift paa mig fra Kaminhylden.

Ligheden var saa slaaende, at det ligefrem gjorde et uhyggeligt Indtryk. Maleren havde ikke medtaget Arret; men jeg satte det ind, og der sad det og kom og svandt, idet det snart kun viste sig paa Overlæben, saaledes som jeg havde set det ved Middagsbordet, og snart fremviste Saaret, som Hammeren havde frembragt, i hele dets Udstrækning, saaledes som jeg havde set det, da hun blev hidsig.

Jeg ærgrede mig over, at de ikke havde hængt hende et andet Sted hen. For at blive hende kvit klædte jeg mig af, slukkede Lyset og gik i Seng. Men idet jeg faldt i Søvn, kunde jeg ikke glemme, at hun hang der og saa ud, som om hun sagde: „Er det virkelig sandt? Jeg gad vide!“

og da jeg vaagnede om Natten, mærkede jeg, at jeg urolig spurgte alle Slags Mennesker i mine Drømme, om det virkelig var sandt eller ikke — uden at vide, hvad jeg mente.

Et og tyvende Kapitel.

Lille Mille.

Der var en Tjener der i Huset, et Menneske, der i Almindelighed opvartede Steerforth, og som var kommen i hans Tjeneste ved Universitetet. I sit Ydre var denne Tjener den personificerede Agtbarhed. Han var tavs, letfodet, meget stille i sit Væsen, ærbødig, paapasselig, altid ved Haanden, naar man havde ham nødig, og aldrig i Nærheden, naar man ingen Brug havde for ham; men hvad der mest udmærkede ham, var hans Agtbarhed. Han havde ikke noget udtryksfuldt Ansigt; han havde en temmelig stiv Hals, et temmelig lille, glat Hoved med kort Haar, der gik ned paa Siderne; han talte meget sagte og havde en ejendommelig Maade, hvorpaa han hvislede Bogstavet S saa tydeligt, at han syntes at bruge det oftere end noget andet Menneske; men enhver Ejendommelighed gjorde han agtbar. Om der ogsaa var blevet vendt op og ned paa hans Næse, vilde han dog have faaet den til at se agtbar ud. Han omgav sig med en Atmosfære af Agtbarhed og bevægede sig med Sikkerhed i den. Det vilde have været saa godt som umuligt at mistænke ham for noget urigtigt. Ingen vilde være falden paa at stikke ham i et Liberi, dertil var han alt for agtbar. At have paalagt ham noget fornedrende Arbejde vilde have været at tilføje ham den blodigste Krænkelse. Og dette, mærkede jeg, vidste Husets kvindelige Tjenestefolk saa instinktmæssig, at de altid selv udførte saadanne Arbejder, medens han sad og læste Avisen ved Kaminen i Anretteværelset.

Aldrig har jeg set noget mere tilbageholdent Menneske. Men ogsaa denne Egenskab syntes, ligesom alle hans andre Egenskaber, kun at gøre ham saa meget agtbarere. Selv den Omstændighed, at ingen vidste hans Døbenavn, syntes at udgøre en Del af hans Agtbarhed. Der kunde ikke indvendes noget mod Efternavnet Littimer, som han gik under. Peter kunde være hængt eller Tom transporteret: men Littimer var fuldkommen agtbar.

Littimer var i mit Værelse om Morgenen, førend jeg var staaet op, for at bringe mig det drillende Barbervand og lægge mine Klæder frem. Da jeg slog Omhænget til Side og tittede ud af Sengen, saa jeg ham stille mine Støvler til højre og venstre i første Position og blæse Støvpletter af min Kjole, idet han lagde den fra sig som et Pattebarn.

Jeg sagde Godmorgen og spurgte, hvad Klokken var. Han trak det agtbareste Jagtur, jeg nogen Sinde har set, op af Lommen og, idet han med Tommelfingeren hindrede Fjederen i at aabne sig for højt, betragtede han Skiven, som om han raadførte sig med et Orakel i en Østers's Skikkelse, lukkede det igen og sagde, at Klokken med min Tilladelse var halv ni.

„Mr. Steerforth ønsker at vide, hvorledes De har sovet, Sir.“

„Mange Tak,“ sagde jeg, „meget godt. Er Mr. Steerforth rask?“

„Mange Tak, Sir, Mr. Steerforth er taalelig vel.“

En anden af hans Ejendommeligheder — ingen Brug af Superlativer, altid en kold, rolig Middelvej.

„Er der ellers noget, jeg kan have den Ære at gøre for Dem? Der ringes Klokken ni; Klokken halv ti samles Familien til Frokost.“

„Nej mange Tak; der er intet videre.“

„Det er mig, som skal sige Tak, med Deres Tilladelse,“ og med disse Ord og en lille Bøjning med Hovedet, idet han gik forbi Sengen, som om han vilde gøre en Undskyld-

ning, fordi han havde rettet mig, gik han ud og lukkede Døren saa sagte efter sig, som om jeg nylig var falden i en Søvn, hvoraf Liv og Død var afhængig.

Hver Morgen førte vi den samme Samtale, ikke et Ord mere eller mindre; men hvor meget jeg end den foregaaende Aften kunde have hævet mig over mig selv og følt mig som voksen ved Steerforths Omgang, hans Moders Fortrolighed eller Miss Dartles Konversation, saa blev jeg dog i denne agtbare Mands Nærværelse ufravigelig „Barn igen," som vore smaa Poeter synge.

Han skaffede os Heste, og Steerforth, som forstod sig paa alt, gav mig Undervisning i Ridning. Han skaffede os Huggerter, og Steerforth underviste mig i Hugning — Handsker, og jeg begyndte under samme Lærer at uddanne mig i Boksning. Det generede mig ikke det mindste, at Steerforth fandt mig uindviet i disse Kunster; men jeg kunde ikke taale at røbe min Mangel paa Færdighed over for den agtbare Littimer. Jeg havde ingen Grund til at tro, at Littimer selv forstod sig paa den Slags Idrætter; han gav mig aldrig den mindste Grund til at formode sligt, ikke ved saa meget som en Trækning i sine agtbare Øjenbryn; men naar han var til Stede ved vore Øvelser, følte jeg mig som en ren Grønskolling.

Jeg opholder mig saa længe ved denne Mand, fordi han den Gang gjorde et særligt Indtryk paa mig og paa Grund af det, som indtraf senere.

Ugen gik paa den fornøjeligste Maade; at den gik hurtig for mig, kan man nok tænke sig, men dog skaffede den mig saa mange Lejligheder til at lære Steerforth nærmere at kende og beundre ham end mere i tusinde Henseender, at jeg ved dens Slutning syntes at have kendt ham i meget længere Tid. Den flotte Maade, hvorpaa han behandlede mig ligesom et Stykke Legetøj, var mig langt behageligere end enhver anden Tone, han kunde have anslaaet over for mig. Den mindede mig om vort gamle Bekendtskab og syntes at være en naturlig Følge deraf; den viste mig, at

han var uforandret; den friede mig for enhver Uro, jeg ellers kunde have følt ved at sammenligne mine Fortjenester med hans og maale min Adkomst til hans Venskab efter en ensartet Maalestok; men fremfor alt, det var en fortrolig, utvungen og venlig Opførsel, som han ikke lagde for Dagen mod nogen anden. Ligesom han i Skolen havde behandlet mig anderledes end alle de andre, saaledes glædede jeg mig ogsaa ved at tro, at han i Livet behandlede mig anderledes end enhver anden Ven, han havde. Jeg troede, at jeg stod hans Hjerte nærmere end enhver anden Ven, og mit eget Hjerte glødede af Hengivenhed for ham.

Han bestemte sig omsider til at følge ud paa Landet med mig, og snart kom Dagen til vor Afrejse. I Begyndelsen havde han været uenig med sig selv, om han skulde tage Littimer med eller ikke, men besluttede dog til sidst at lade ham blive hjemme. Denne agtbare Person, som altid var tilfreds med sin Lod, hvorledes den saa var, pakkede vore Kufferter paa den lille Vogn, der skulde bringe os til London, som om de vare udsete til at trodse Aarhundreders Rystelser, og modtog med den største Rolighed de Drikkepenge, som jeg beskedent tilbød ham.

Vi tog Afsked med Mrs. Steerforth og Miss Dartle med mange Taksigelser fra min og megen Venlighed fra den ømme Moders Side. Det sidste, jeg saa, var Littimers urokkelige Mine, hvori jeg troede at læse den tavse Overbevisning, at jeg rigtignok var meget ung.

Hvad jeg følte ved under saa lykkelige Forvarsler at vende tilbage til de gamle kendte Steder, vil jeg ikke søge at beskrive. Vi tog bort med Diligencen. Jeg var saa stolt over Yarmouth, at jeg blev ganske fornøjet, da Steerforth, idet vi kørte gennem dens mørke Gader hen til Gæstgivergaarden, sagde, at det saa ud til at være et rart, morsomt, gammeldags Hul. Straks efter Ankomsten gik vi i Seng — jeg lagde Mærke til et Par snavsede Sko og Gamasker uden for min gamle Ven Delfinen, da vi gik forbi den Dør — og spiste sildig Frokost næste Morgen. Steer-

forth, som var i et ypperligt Humør, havde allerede været nede ved Stranden, førend jeg var staaet op, og sagde, at han havde gjort Bekendtskab med Halvparten af Fiskerne. Desuden havde han i Frastand set, hvad han med Sikkerhed troede var Mr. Peggottys Hus, og havde haft stor Lyst til at gaa derind og give sig ud for mig.

„Naar vil du føre mig derind, Tusindfryd?“ sagde han. „Jeg er ganske til din Raadighed. Du maa selv afgøre det.“

„Jeg synes, Steerforth, at det vilde være en passende Tid i Aften, naar de alle sidde ved Kaminen. Jeg vilde helst, at du skulde se det, naar der er rigtig hyggeligt derinde; det er saadant et mærkeligt Sted.“

„Det er et Ord,“ svarede Steerforth. „Altsaa i Aften.“

„Jeg vil ikke underrette dem om, at vi ere her,“ sagde jeg henrykt; „vi ville overrumple dem.“

„Ja naturligvis! Der er ingen Løjer ved det, naar de ikke blive overrumplede. Lad os bare se de indfødte i deres Naturtilstand.“

„Skønt de høre til den Slags Mennesker, du omtalte!“

„Aha! Saa du husker mine Skærmydsler med Rosa?“ udbrød han med et hurtigt Blik. „Den Pokkers Tøs, jeg er halvt bange for hende. Hun forekommer mig ligesom en Heks. Lad os ikke tale mere om hende. Hvad vil du nu tage dig for? Du vil vel besøge din Barnepige?“

„Ja naturligvis, jeg maa først og fremmest se Peggotty.“

„Godt,“ sagde Steerforth og saa paa sit Ur. „Naar I nu faa to Timer til at vande Høns i, er det saa nok?“

Jeg svarede leende, at jeg nok troede, at vi kunde blive færdige i den Tid, men at han ogsaa maatte komme derhen; thi han vilde høre, at hans Ry var gaaet forud for ham, og at han var næsten lige saa vigtig en Person som jeg selv.

„Jeg vil gaa hvorhen og gøre alt, hvad du vil have. Sig mig, hvor det er, og om to Timer skal jeg fremstille mig i hvad Rolle, du ønsker, sentimental eller komisk.“

Efter at have givet ham en omstændelig Paavisning af,

hvor Barkis, Fragtmand til Blunderstone og andre Steder, boede, gik jeg ene ud. Luften var skarp og styrkende; Jorden var tør; Solen skinnede nok saa klart, skønt ikke meget varmt; Havet var kruset og blankt, og alting frisk og livligt. Jeg selv var saa frisk og livlig til Mode i min Glæde over at være der, at jeg gerne kunde have standset Folk paa Gaden for at give dem Haanden. Gaderne saa naturligvis smalle ud. Det er vist altid Tilfældet med de Gader, man kun har set som Barn, naar man genser dem som voksen. Jeg havde intet glemt og fandt heller intet forandret, førend jeg kom til Omers Butik. Hvor der før kun havde staaet Omer, stod nu Omer & Joram.

Mine Skridt syntes at styre saa naturlig hen mod Butiksdøren, at jeg gik over Gaden og traadte indenfor. Bagest i Butikken sad en smuk Kone og gyngede et lille Barn paa sine Arme, medens en anden lille Krabat holdt hende i Forklædet. Det faldt mig ikke vanskeligt at kende baade Minnie og Minnies Børn. Glasdøren til Dagligstuen stod ikke aaben; men fra Værkstedet paa den anden Side af Gaarden hørte jeg svagt den gamle Melodi, som om den aldrig var ophørt.

„Er Mr. Omer hjemme?“ spurgte jeg, idet jeg traadte ind. „Jeg vilde gerne tale med ham, dersom han er til Stede.“

„Jo, han er hjemme, Sir,“ sagde Minnie; „i dette Vejr tillader hans Astma ham ikke at gaa ud. Joe, kald paa Bedstefader.“

Den lille Fyr, som holdt hende i Forklædet, opløftede et saa kraftigt Raab, at Lyden af det gjorde ham undselig, og han begravede sig til hendes store Beundring i hendes Skørter. Jeg hørte en tung Pusten og Stønnen nærme sig, og kort efter stod Omer, endnu mere stakaandet end i gamle Dage, men ikke synderlig ældre af Udseende, foran mig.

„God Dag,“ sagde han. „Hvad er til Tjeneste?“

„De kan række mig Deres Haand, Mr. Omer, hvis De ikke har noget derimod,“ sagde jeg og rakte min egen

frem. „De var engang meget venlig imod mig, skønt jeg er bange for, at jeg den Gang ikke viste, at jeg skønnede derpaa.“

„Var jeg?“ svarede den gamle Mand. „Det glæder mig at høre; men jeg husker ikke, naar det var. Er De vis paa, at det var mig?“

„Ganske vis.“

„Min Hukommelse er nok gaaet samme Vej som mit Vejr,“ sagde Omer, idet han saa paa mig og rystede paa Hovedet; „for jeg kan ikke huske det.“

„Husker De ikke, at De kom ned til Diligencen for at tage imod mig, og at vi kørte over til Blunderstone sammen, De, jeg, Mrs. Joram og Mr. Joram, som den Gang endnu ikke var hendes Mand?“

„Du store Gud!“ udbrød han, efter at hans Overraskelse havde paadraget ham et Anfald af Hoste. „Hvad er det, De siger? Minnie, Barn, husker du? Gud, ja — Vedkommende var nok en Dame, tror jeg?“

„Det var min Moder,“ svarede jeg.

„Ganske rig—tigt,“ sagde Omer og berørte min Vest med sin Pegefinger, „og der var ogsaa et lille Barn! Der var to Personer. Den lille blev lagt ved Siden af den anden. Ja vist, ovre i Blunderstone. Ak, Gud ja! Og hvorledes har De haft det siden?“

„Tak, godt,“ svarede jeg. Jeg haabede ogsaa, at han havde det godt.

„Aa, jeg kan ikke klage. Jeg mærker rigtignok, at det begynder at knibe med at faa Vejret; men det følger jo med Alderen. Jeg bruger den Smule Vejr, jeg kan faa, saa godt jeg kan. Mere kan man jo ikke gøre.“

Omer kom igen til at hoste, fordi han lo, men blev hjulpen ud over det af sin Datter, som nu stod tæt ved Siden af os og lod sit mindste Barn danse paa Disken.

„Ak Gud!“ sagde han. „Ja, vist saa. To Personer! Skulde De tro, at paa den samme Køretur blev Dagen fastsat, da min Minnie skulde have Bryllup med Joram?

Og nu er han kommen med ind i Forretningen. Og se en Gang her! Det yngste!“

Minnie smilte og glattede sine Pandefletninger, idet hendes Fader lagde en af sine tykke Fingre i Haanden paa den lille.

„Lad mig en Gang se,“ sagde Omer. „Fragtmanden Barkis's Kone, en Søster til Fiskeren Peggotty, stod hun ikke i Forbindelse med Deres Familie? Var hun ikke i Tjeneste hos Dem?“

Mit bekræftende Svar gjorde ham meget glad.

„Nu tror jeg, at jeg snart faar mit Vejr igen, siden min Hukommelse begynder at vende tilbage. Vi have faaet en ung Slægtning af hende i Lære hos os, og hun har en saa fin Smag for Modepynt, at jeg virkelig ikke tror, at nogen Hertuginde i hele England kan maale sig med hende.“

„Dog vel aldrig lille Mille?“ udbrød jeg uvilkaarlig.

„Hun hedder Mille, og lille er hun ogsaa. Men De kan nu tro mig, om De vil, hun har saadant et Ansigt, at Halvparten af Fruentimmerne her i Byen ere rasende af Misundelse paa hende.“

„Hvilken Snak, Fader!“ udbrød Minnie.

„Kære Barn, jeg siger ikke, at det er Tilfældet med dig,“ her blinkede han til mig; „men jeg siger, at Halvparten af Fruentimmerne i Yarmouth — ja, og i en hel Mils Omkres — ere rasende af Misundelse paa det Pigebarn.“

„Saa skulde hun være bleven i den Stilling, som hun hørte til, Fader,“ sagde Minnie, „og ikke have givet dem Anledning til at tale om sig; saa kunde de ikke gøre det.“

„Kunde de ikke gøre det, Barn?“ gentog Omer. „Er det dit Kendskab til Livet? Er der noget, et Fruentimmer ikke kan gøre, som hun ikke burde gøre, især naar det gælder et andet Fruentimmer, der ser godt ud?“

Jeg troede virkelig, at det havde været ude med ham efter denne nærgaaende Spøg. Han hostede i den Grad,

og han havde en saadan Møje med at faa Vejret igen, at jeg fuldt og fast ventede at se hans Hoved synke ned bag Disken og hans smaa sorte Knæbenklæder med de smaa Baandsløjfer ved Knæene stritte sprællende i Vejret i den sidste frugtesløse Kamp. Men til sidst gik det dog over, skønt han gispede stærkt og var saa udmattet, at han maatte sætte sig paa Stolen ved Disken.

„De maa vide," sagde han, idet han tørrede Panden og snappede efter Vejret, „at hun ikke har søgt synderlig Omgang med nogen her eller indladt sig med Veninder, ikke at tale om Kærester. Som Følge heraf blev der udspredt den ondskabsfulde Historie, at Mille vilde være Dame. Nu tror jeg, at det især skriver sig fra, at hun undertiden, mens hun gik i Skole, sagde, at dersom hun var en fin Dame, vilde hun gøre det og det for sin Morbroder og købe de og de smukke Ting til ham."

„Og jeg kan forsikre Dem, at det samme har hun sagt til mig, mens vi vare Børn," sagde jeg ivrigt.

Omer nikkede og gned sig om Hagen. „Netop. Og saa kan hun med meget lidt pynte sig langt smagfuldere end de fleste andre med en hel Del, og det har ogsaa sat ondt Blod. Desuden var hun, hvad man kalder lunefuld — jeg vil gaa saa vidt og sige, at hun virkelig var lunefuld, hun vidste ikke selv rigtig, hvad hun vilde — var lidt forkælet — havde ingen rigtig Stadighed. Men mere er der jo aldrig bleven sagt om hende, Minnie?"

„Nej, Fader. Det tror jeg, er det værste."

„Da hun derfor fik en Kondition," vedblev Omer, „i hvilken hun skulde holde en gammel, knarvorn Dame med Selskab, kom de just ikke synderlig godt ud af det sammen, og hun blev der ikke. Omsider kom hun hertil og blev sat i Lære hos os paa tre Aar. De to af dem ere næsten gaaede, og hun har opført sig saa godt som nogen. Hun er lige saa flink som seks andre nu, ikke sandt, Minnie?"

„Jo, Fader," svarede Minnie, „og du kan heller ikke sige, at jeg nogen Sinde har talt ondt om hende."

„Nej, det er sandt. Og dermed, unge Herre, tror jeg, for at De ikke skal tænke, at jeg er lige saa vidtløftig, som jeg er stakaandet, at have sagt nok."

Da de havde talt i en dæmpet Tone, mens de omtalte Mille, tvivlede jeg ikke om, at hun var i Nærheden, og da jeg nu spurgte, om det ikke var saaledes, bekræftede Omer dette med et Nik hen mod Dagligstuedøren. Paa mit hurtige Spørgsmaal, om jeg turde titte derind, fik jeg en uindskrænket Tilladelse, og da jeg saa ind ad Ruden, opdagede jeg hende siddende ved sit Arbejde. Jeg saa hende — det yndigste lille Væsen, man kan tænke sig — med de klare blaa Øjne, der havde skuet ind i mit Barnehjerte, rettede smilende paa et andet af Minnies Børn, der legede i Nærheden af hende, og med saa megen Egensindighed i hendes straalende Ansigt, at det, jeg havde hørt, stadfæstedes derved; en hel Del af det gamle, lunefulde Skælmeri lurede deri, men der var intet i hendes smukke Træk, som kunde tyde paa andet, end at hun var en god og uskyldig Pige.

Hin Melodi fra den anden Side af Gaarden, der lød, som om den aldrig var hørt op — ak, det var den Melodi, som aldrig vil høre op! — klang sagte hele Tiden.

„Har De ikke Lyst til at gaa indenfor og tale med hende?" sagde Omer. „Gaa indenfor og tal med hende; lad, som De var hjemme!"

Dog dertil var jeg for undselig; jeg var bange for at gøre hende forlegen, og ikke mindre bange for selv at blive forlegen; men jeg spurgte om Tiden, paa hvilken hun gik hjem om Aftenen, for at vort Besøg kunde blive indrettet derefter, hvorpaa jeg tog Afsked med Omer, hans smukke Datter og hendes smaa Børn og gik nu hen til min kære gamle Peggotty.

Der stod hun i Køkkenet og lavede Middagsmad! I samme Øjeblik, jeg bankede paa Døren, lukkede hun den

op og spurgte, hvad jeg vilde. Jeg svarede med et Smil; men hun gav mig intet Smil tilbage. Jeg havde stadig skrevet til hende, men det kunde nu vel være syv Aar siden, vi havde set hinanden.

„Er Mr. Barkis hjemme, Madame?“ spurgte jeg med en grov, paataget Stemme.

„Ja, han er, Sir,“ svarede Peggotty; „men han ligger til Sengs af Gigt.“

„Tager han ikke mere over til Blunderstone?“

„Jo, naar han er rask,“ svarede hun.

„Tager De selv nogen Sinde derhen, Mrs. Barkis?“

Hun saa mere opmærksomt paa mig, og jeg lagde Mærke til en hurtig Bevægelse af hendes Hænder mod hinanden.

„Det er, fordi jeg gerne vilde vide noget om et Hus der, som kaldes — ja, hvad er det nu? — Raagehuset,“ sagde jeg.

Hun traadte et Skridt tilbage og udstrakte sine Hænder paa en tvivlende, forskrækket Maade, ligesom for at holde mig fra sig.

„Peggotty!“ udbrød jeg.

„Min elskede Dreng!“ skreg hun, og vi brast bægge i Taarer og holdt hinanden indesluttede i vore Arme.

Hvorledes hun teede sig, hvorledes hun lo og græd over mig; hvor stolt, hvor glad hun var, og hvor mismodig, fordi hun, hvis Stolthed og Glæde jeg kunde have været, aldrig skulde trykke mig til sit Bryst, har jeg ikke Hjerte til at fortælle. Jeg pintes ikke af nogen generende Følelse af, at det var ungdommeligt af mig at give efter for min rørte Stemning. Jeg er vis paa, at jeg aldrig i hele mit Liv, ikke engang for hende, har let og grædt mere, end jeg gjorde den Formiddag.

„Hvor Barkis vil blive glad!“ sagde Peggotty, idet hun tørrede sine Øjne; „det vil gøre ham mere godt end mange Flasker Kamferolie. Maa jeg gaa op og fortælle ham, at De er her? Vil De ikke gaa op og se til ham?“

Det vilde jeg naturligvis, men Peggotty kunde ikke slippe saa let ud af Køkkenet, som hun troede; thi hver Gang, hun var kommen hen til Døren og vendte sig om og saa paa mig, gik hun tilbage for endnu en Gang at le og græde i mine Arme. For at gøre det lettere for hende fulgte jeg omsider med ovenpaa og fremstillede mig for Invaliden efter at have ventet et Par Minutter uden for Døren, mens Peggotty forberedte ham paa mit Komme. Han modtog mig med ligefrem Begejstring. Han var alt for gigtsvag til at kunne taale et Haandtryk, men bad mig trykke Dusken i hans Nathue, hvilket jeg gjorde paa det hjerteligste. Da jeg havde sat mig ved Siden af Sengen, sagde han, at han følte sig saa usigelig vel til Mode, som om han igen kørte med mig paa Vejen til Blunderstone, og at det gjorde ham saa usigelig godt. Som han saaledes laa der i Sengen med opadvendt Ansigt og saa tilpakket, at han syntes at være lutter Ansigt — ligesom Englene paa Altertavlerne — saa han yderst komisk ud.

„Hvad var det for et Navn, jeg skrev i Vognen?“ sagde Barkis med et mat, gigtsvagt Smil.

„Jo, jo, Barkis, vi havde adskillige alvorlige Samtaler om den Sag, ikke sandt?“

„Jeg var parat i lang Tid,“ sagde han.

„Ja det har De Ret i,“ svarede jeg.

„Og jeg fortryder det ikke. Husker De, hvad De engang fortalte mig om, at hun bagte alle Kagerne og sørgede for hele Madlavningen?“

„Ja, meget godt,“ svarede jeg.

„Det var sikkert nok. Det var saa sikkert,“ sagde Barkis, idet han rystede med Nathuen, hvilket var det eneste Middel, han havde til at give sine Ord Eftertryk, „som Skatter og Afgifter, og ingenting er sikrere end de.“

Barkis fæstede sine Øjne paa mig, som om han søgte min Stadfæstelse paa dette Udbytte af sine Tanker, og jeg gav ham den.

„Ingenting er sikrere end de,“ gentog han. „Det

maa en fattig Mand som jeg sande, naar han ligger syg. Jeg er en meget fattig Mand!“

„Det gør mig ondt at høre, Mr. Barkis.“

„Ja, jeg er virkelig en meget fattig Mand.“

Ved disse Ord kom hans højre Haand mat og langsomt frem op over Dynen og tog med et famlende, usikkert Greb fat paa en Stok, som var bunden løselig til Sengekanten. Efter at have rodet noget omkring med dette Redskab, under de mest fortvivlede Grimasser, stødte han det mod en Kasse, hvoraf jeg hele Tiden havde kunnet se den ene Ende. Saa blev hans Ansigt igen roligt.

„Gamle Klæder!“ sagde Barkis.

„Ja saa,“ sagde jeg.

„Jeg vilde ønske, det var Penge.“

„Det vilde jeg med,“ sagde jeg.

„Men det er det ikke,“ sagde Barkis og spilede Øjnene saa højt op, som det var ham muligt.

Jeg forsikrede, at det var jeg fuldkommen overbevist om, hvorpaa han kastede et venligt Blik paa sin Kone og sagde: „Det er det bedste og braveste Fruentimmer, der er til. Al den Ros, man kan yde hende, fortjener hun og mere til! Kone, i Dag maa du sørge for et godt Maaltid Mad, noget rigtig godt at spise og drikke til Ære for vor Gæst.“

Jeg vilde gerne have gjort Indsigelse mod denne overflødige Hæder, naar jeg ikke havde set Peggotty paa den anden Side af Sengen være saa ængstelig for, at jeg skulde gøre det. Jeg tav derfor stille.

„Jeg har et Par Skilling hos mig her etsteds, lille Kone,“ sagde Barkis, „men jeg er lidt træt. Dersom du og Mr. David vilde lade mig tage en lille Lur, skal jeg se at finde dem, naar jeg vaagner.“

Efter denne Opfordring gik vi ud af Stuen; men da vi vare komne udenfor, underrettede Peggotty mig om, at Barkis, som var bleven lidt mere paaholden, end han før havde været, altid brugte denne List, førend

han tog en eneste Skilling frem, og at det voldte ham ubeskrivelige Smerter at krybe ud af Sengen uden Hjælp og tage Penge frem af den ulykkelige Kasse. Vi hørte ham ogsaa straks efter vaande sig, saa det var en Ynk at høre, idet denne Ravnekærlighed til hans Skat søndersled ham i hvert af hans Ledemod. Men medens Peggottys Øjne vare fulde af Medlidenhed med ham, sagde hun, at dette Anfald af Gavmildhed vilde gøre ham godt, og at det var bedst ikke at lægge Baand paa hans bedre Instinkter. Han vedblev da at vaande sig, indtil han atter var kommen i Seng, og led upaatvivlelig som en Martyr. Derpaa kaldte han os ind igen og lod, som om han nylig var vaagnet af en vederkvægende Søvn, og tog en Guinee frem under Hovedpuden. Hans Tilfredshed over, at hans List var lykkedes saa godt, og at han havde saa godt gemt den uransagelige Hemmelighed med Kassen, syntes at være ham et tilstrækkeligt Vederlag for alle hans Kvaler.

Jeg forberedte Peggotty paa Steerforths Komme, og det varede heller ikke længe, førend han indfandt sig. Jeg er overbevist om, at det ikke stod hende klart, om han havde været hendes personlige Velgører eller en kærlig Ven mod mig, og at hun i ethvert Tilfælde vilde have modtaget ham med den højeste Grad af Taknemmelighed og Hengivenhed. Men hans utvungne, aandfulde Livlighed, hans venlige Væsen, hans smukke Ydre og hans medfødte Gave til at lempe sig efter enhver og sætte sig ind i andres Tankegang, naar han skøttede om at gøre det, vandt hende i mindre end fem Minutter ganske for ham. Alene hans Optræden over for mig vilde have vundet hende. Men paa Grund af alle disse Aarsager i Forening tror jeg fuldt og fast, at hun ikke var langt fra at forgude ham, førend han om Aftenen forlod Huset.

Han blev der for at spise til Middag med mig — dersom jeg sagde villig, vilde jeg kun halv udtrykke, hvor gerne og redebon han gjorde det. Han bragte ligesom Lys og Luft med sig ind i Barkis's Stue og oplivede og for-

friskede den som en styrkende Vaardag. Der var ingen Støj, ingen Anstrengelse, intet søgt, i hvad han foretog sig; men i alt var der en ubeskrivelig Lethed, en tilsyneladende Umulighed af at gøre andet eller gøre det bedre, der var saa yndefuld, saa naturlig, saa behagelig, at jeg endnu bliver helt overvældet, naar jeg tænker derpaa.

Vi morede os nok saa godt i den lille Dagligstue, hvor „Martyrernes Bog“, der ikke havde været rørt siden min Tid, laa opslaaet paa Pulten ligesom i gamle Dage. Jeg bladede nu i dens rædsomme Billeder og tænkte paa det Indtryk, de engang havde gjort paa mig. Da Peggotty talte om, hvad hun kaldte mit Kammer, og sagde, at det stod færdigt til mig til Natten, og at hun haabede, at jeg vilde afbenytte det, var Steerforth, endnu førend jeg kunde saa meget som kaste et tvivlende Blik paa ham, ganske inde i Sagen.

„Naturligvis,“ sagde han, „du sover her, saa længe vi ere her, og jeg sover i Hotellet.“

„Men at trække dig med paa saadan en Rejse,“ sagde jeg, „og saa at skilles fra dig, Steerforth, synes jeg ikke er godt Kammeratskab.“

„Men i Himlens Navn, du hører jo aldeles naturlig til her!“ sagde han. „Hvad er et „synes“ i Sammenligning dermed?“ Og dermed var Tingen afgjort.

Han vedligeholdt alle sine indtagende Egenskaber lige til det sidste Øjeblik, da vi om Aftenen gik hen til Mr. Peggottys Baad. Ja disse Egenskaber viste sig i et endnu mere glimrende Lys, alt som Tiden skred frem; thi jeg tænkte allerede dengang, og nu ved jeg det, at han følte sig sikker paa at kunne vinde enhver, naar han kun vilde det, og at dette æggede ham til at gøre sig endnu mere Umage derfor. Havde nogen dengang sagt mig, at alt dette ikke var andet end et blendende Spil, som spilledes for en øjeblikkelig Spændings Skyld, for at skaffe hans Livsaande Næring, af en tankeløs Lyst til Overlegenhed, af en tom, letsindig Stræben efter at vinde, hvad der

ingen Værdi havde for ham, og som i det næste Øjeblik vilde blive kastet bort — havde nogen den Aften fortalt mig en saadan Løgn, da ved jeg ikke, hvorledes min Harme over at høre den vilde have skaffet sig Luft! Vistnok vilde det kun, om det var muligt, have styrket de romantiske Følelser af Venskab og Trofasthed, hvormed jeg vandrede ved Siden af ham hen over det mørke, frosne Sand til den gamle Baad, mens Vinden sukkede endnu sørgeligere omkring os, end den havde sukket og stønnet den Aften, da jeg første Gang traadte over Mr. Peggottys Tærskel.

„Det er en vild Egn, Steerforth, ikke sandt?“

„Den er trist nok i Mørke,“ sagde han, „og Havet brøler, som om det havde Lyst til at sluge os. Er det Baaden derhenne, hvor jeg ser Lys?“

„Ja, det er Baaden,“ sagde jeg.

„Og det er den samme, jeg saa i Morges,“ sagde han. „Det maa have været et Instinkt, der førte mig lige hen til den, tror jeg.“

Vi vekslede ikke flere Ord, da vi nærmede os Lyset, men sneg os sagte hen til Døren. Jeg lagde Haanden paa Klinken og gik ind, idet jeg hviskede til Steerforth, at han skulde holde sig tæt bag ved mig.

En Mumlen af Stemmer havde været at høre udenfor, og idet vi traadte ind, hørte vi Haandklappen, hvilken sidste Lyd til min Forbavselse hidrørte fra den i Almindelighed saa mismodige Mrs. Gummidge. Men hun var ikke den eneste af de tilstedeværende, som var i en usædvanlig Sindsbevægelse. Mr. Peggotty, hvis Ansigt straalede af en ualmindelig Tilfredshed, lo af alle Kræfter og holdt sine svære Arme aabne, ligesom for at lille Mille skulde kaste sig i dem; Ham holdt med et blandet Udtryk af Beundring, Jubel og kejtet Undseelse, som klædte ham meget godt, lille Mille ved Haanden, som om han var i Færd med at forestille hende for Mr. Peggotty, og lille Mille selv, rødmende og bly, men henrykt over Mr. Peggottys Henrykkelse, hvad hendes glade Øjne røbede, standsede ved vor Ind-

træden, lige som hun vilde springe fra Ham i Mr. Peggottys Favn. Ved det første Glimt, vi saa af dem alle, og i det Øjeblik, vi fra den mørke, kolde Nat kom ind i den lyse, varme Stue, vare de alle saaledes optagne, og Mrs. Gummidge stod i Baggrunden og klappede i Hænderne som en vanvittig.

Dette lille Maleri opløstes saa pludselig, da vi traadte ind, at man kunde have tvivlet om, at det havde været til. Jeg stod midt blandt den forbavsede Familie lige over for Mr. Peggotty og rakte Haanden ud mod ham, da Ham raabte: „Master Davy! Det er Master Davy!“

Straks blev der en Trykken Hænder og en Spørgen uden Ende. Alle spurgte vi hverandre, hvorledes vi havde det, og fortalte hverandre, hvor glade vi vare over at ses, og talte alle paa een Gang. Mr. Peggotty var saa stolt og sjæleglad over at se os, at han ikke vidste, hvad han skulde sige eller gøre, men blev ved at trykke mig og saa Steerforth og saa mig igen i Haanden, purrede sig i sit buskede Haar og lo saa hjertelig, at det var en sand Fest at se paa ham.

„Men at I to unge Herrer — to voksne unge Herrer — skulde komme her i mit Hus i Aften, netop i Aften,“ sagde han, „det er noget, som vist aldrig er hændet før! Mille, min Skat, kom hid! Kom hid, min lille Heks! Det er Master Davys Ven, min Snut! Det er den Herre, du har hørt tale om. Han kommer og besøger dig tillige med Master Davy paa den gladeste Aften, din Morbroder nogen Sinde har haft eller nogen Sinde vil faa, brandstage mig, og Hurra for det!“

Efter at have holdt denne Tale i eet Aandedræt og med overordentlig Liv og Glæde lagde han henrykt en af sine store Hænder paa hver Side af sin Søsterdatters Ansigt, kyssede det en halv Snes Gange, lagde det med blid Stolthed og Kærlighed til sit brede Bryst og klappede det, som om hans Haand havde været en Damehaand. Saa slap han hende, og idet hun løb ind i det lille Kammer, hvor jeg

plejede at sove, saa han paa os, ganske rød og aandeløs af Glæde.

„Dersom I to unge Herrer — voksne unge Herrer“ — sagde Mr. Peggotty.

„Det er de, det er de!“ raabte Ham. „Bravo! Det er de, Master Davy — voksne unge Herrer — det er de!“

„Dersom I to unge Herrer ikke undskylde,“ sagde Mr. Peggotty, „at jeg er saadan ude af mig selv, naar I høre Sammenhængen, saa beder jeg om Forladelse. Mille! Hun ved, at jeg vil fortælle det“ — her gav han igen sin Glæde Luft — „og er løben sin Vej. Aa, Mutter, se et Øjeblik ind til hende!“

Mrs. Gummidge nikkede og forsvandt.

„Dersom det ikke,“ sagde Mr. Peggotty, idet han satte sig hos os ved Kaminen, „er den gladeste Aften i mit Liv, vil jeg være en Hummer, og det en kogt Hummer, mere kan jeg ikke sige. Denne hersens lille Mille, Sir,“ vedblev han med dæmpet Stemme til Steerforth — „hende, som De nylig saa blive saa rød —“

Steerforth nikkede kun, men med et saadant venligt, forstaaende Udtryk, at Mr. Peggotty svarede ham, som om han havde talt.

„Rigtig, det er hende, og saadan er hun. Mange Tak, Sir.“

Ham nikkede flere Gange til mig, som om han vilde have sagt det samme.

„Denne hersens lille Mille har været her i vort Hus, hvad jeg tror, ingen, undtagen saadan en lille, klarøjet Skabning, kan være i et Hus — jeg er en uvidende Mand, men det er nu min Tro. — Hun er ikke mit Barn; jeg har aldrig haft noget; men jeg kunde ikke holde mere af hende, om hun var det. — Forstaar De — jeg kunde ikke gøre det!“

„Jeg forstaar Dem fuldkomment,“ sagde Steerforth.

„Jeg ved det og siger endnu en Gang mange Tak. Master Davy, han kan huske, hvorledes hun var; De kan

selv dømme om, hvordan hun er; men ingen af Dem kan rigtig vide, hvad hun har været, er og vil være for mig. Jeg er saa haardhudet som et Søpindsvin, men ingen, undtagen det maaske skulde være et Fruentimmer, kan vide, hvad vor lille Mille er for mig. Og imellem os sagt — her dæmpede han sin Stemme — „det Fruentimmer hedder heller ikke Mrs. Gummidge, hvorvel der er meget godt ved hende.“

Han purrede atter med bægge Hænder op i sit Haar som en yderligere Indledning til det, han havde at sige, og vedblev derpaa, med en Haand paa hvert Knæ.

„Der var en vis Person, som havde kendt vor Mille, lige siden hendes Fader druknede, og stadig havde set hende som lille Barn, som ung Tøs og som voksen Pige. Der var ikke megen Stads ved den samme Person,“ sagde Mr. Peggotty, „han var saadan omtrent af min Skabelon — grovlemmet — en rigtig Havgasse — meget salt, men for Resten en ærlig Karl med Hjertet paa det rette Sted.“

Jeg tror aldrig, jeg havde set Ham grine i den Grad, som han nu sad og grinede ad os.

„Hvad gaar nu denne hersens velsignede Ulk hen og gør?“ sagde Mr. Peggotty med et Ansigt, der straalede som Middagssolen. „Han taber saamænd sit Hjerte til vores lille Mille. Han følger hende, hvor hun gaar, springer for hende, som om han var hendes Tjener, mister næsten rent Lysten til sin Mad, saa det til sidst gaar op for mig, hvad der er i Vejen med ham. Nu kan De jo nok indse, at jeg selv gerne saa, at vor lille Mille var paa god Vej til at blive gift; i ethvert Tilfælde saa jeg hende gerne splidset til en ærlig Mand, som havde Ret til at forsvare hende. Jeg ved ikke, hvor længe jeg skal leve, eller hvor snart jeg skal dø; men det ved jeg, at dersom jeg skulde kuldsejle en Aften i en Storm herude paa Yarmouth Rhed og se Byens Fyr skinne for sidste Gang over Brændingen, saa vilde jeg gaa saa meget roligere til Bunds, naar jeg kunde tænke ved mig selv: „Der er en Mand der i Land, der er

saa tro som Guld mod min lille Mille, Gud velsigne hende! Og intet ondt kan ramme min Mille, saa længe den Mand lever!“

Med ukunstlet Alvor slog han ud med sin højre Arm, som om han for sidste Gang slog ud med den efter Byens Fyr, og vedblev derpaa ligesom før, efter at have vekslet et Nik med Ham.

„Naa, jeg raader ham til selv at tale med Mille. Han er stor nok, men undseligere end en lille Purk og synes slet ikke om det. Saa taler jeg da. „Hvad, han!“ siger Mille. „Han, som jeg har kendt saa nøje i saa mange Aar, og som jeg holder saa meget af? Nej, Morbroder, ham kan jeg ikke tage. Det er saadan en god Fyr!“ Jeg giver hende et Kys og siger ikke andet end: „Du gør Ret i at tale rent ud af Posen, Barn; du skal selv have Lov til at vælge; du er fri og frank som en Fugl.“ Saa gaar jeg hen til ham og siger: „Gid det havde kunnet lade sig gøre, men det kan det nu ikke. Men I kunne bægge være, ligesom I vare, og hvad jeg vil bede dig om, er: Vær som du var mod hende, som en Mand.“ Derpaa trykker han min Haand og siger: „Det skal jeg!“ siger han. Og det har han været — hæderlig og mandig — i to hele Aar, og alt gik i sin gamle Gænge her i Huset.“

Mr. Peggottys Ansigt, som havde skiftet Udtryk under de forskellige Stadier af hans Fortælling, fik nu hele sin forrige glædestraalende Mine, idet han lagde een Haand paa mit og een paa Steerforths Knæ — efter i Forvejen at have vædet dem for at give denne Bevægelse saa meget des større Eftertryk — og delte følgende Tale imellem os.

„Lige med eet, en Aften — ligesom det kunde være i Aften — kommer lille Mille hjem fra sit Arbejde og han i Følge med hende! Det var der jo ikke noget videre i, vil De sige. Nej, for han passer paa hende som en Broder, naar det er blevet mørkt, og ogsaa før det bliver mørkt og alle Tider. Men Krabaten, han tager hendes Haand og raaber glad til mig: „Nu skal du høre! Hun skal være min

lille Kone!“ Og hun siger halvt dristig og halvt undselig og halvt leende og halvt grædende: „Ja, Morbroder, hvis du synes om det.“ — „Om jeg synes om det!“ udbrød Mr. Peggotty og virrede henrykt med Hovedet ved denne Tanke. „Jøsses, som om jeg kunde gøre andet!“ — „Hvis du synes om det; nu er jeg bleven fornuftigere og har tænkt nærmere over det, og jeg skal blive saa god en lille Kone, som jeg kan, imod ham, for han er en rar, god Fyr!“ Saa slaar Mrs. Gummidge Hænderne sammen ligesom paa Komedien, og i det samme kom De ind. Saa! Der slap det ud! I det samme kom De ind! Det gik for sig lige i denne Time, og her ser De den Mand, der vil gifte sig med hende, saa snart hendes Læretid er ude.“

Ham vaklede — og det var ikke uden Grund — under det Puf, Mr. Peggotty gav ham i sin overvættes Glæde som et Tegn paa Tillid og Venskab; men da han indsaa, at han maatte sige noget til os, sagde han med megen Stammen og stor Møje:

„Fra hun ikke var større, end De var, Master Davy, da De første Gang kom hertil, tænkte jeg paa, hvad hun vilde blive til, naar hun blev voksen. Jeg saa hende vokse op, unge Herrer, ligesom en Blomst. Jeg vilde lade mit Liv for hende — Master Davy — med den største Glæde og Fornøjelse! Hun er mere for mig end — hun er alt for mig, hvad jeg kan ønske mig, og mere, end jeg — end jeg nogen Sinde kan sige. Jeg, jeg elsker hende oprigtig. Der gives. ingen fin Herre i hele Landet — ja, og heller ingen paa hele det vide Hav — som kan elske sin udkaarne højere, end jeg elsker hende, skønt der er mangen en simpel Mand, som bedre kan sige, hvad han mener.“

Det var rørende at se saadan en kraftig Karl, som Ham nu var bleven, saa overvældet af sine Følelser for det smukke, lille Væsen, der havde vundet hans Hjerte, at han skælvede. Den ukunstlede Fortrolighed, som baade Mr. Peggotty og han selv viste os, var rørende; kort sagt, den hele Historie rørte mig dybt. Hvorvidt mine egne Følelser

paavirkedes af mine Barndomsminder, ved jeg ikke; heller ikke ved jeg, om jeg var kommen med en uklar Forestilling om, at jeg endnu elskede lille Mille; men det ved jeg, at jeg opfyldtes af Glæde over alt dette, skønt denne Glæde var saa ømtaalig, at saare lidet kunde have forvandlet den til Smerte.

Hvis det derfor var faldet i min Lod at anslaa den rette Tone i dette Øjeblik, vilde jeg kun være kommen daarlig derfra; men det tilfaldt Steerforth, og han gjorde det med en saadan Færdighed, at vi faa Minutter efter alle vare saa glade og utvungne, som vi vel kunde være.

„Mr. Peggotty," sagde han, „De er en komplet Hædersmand og fortjener at være saa glad, som De er i Aften. Der har De min Haand derpaa! Ham, jeg ønsker Dem til Lykke, min Gut! Der har De ogsaa min Haand! Rør op i Ilden, Tusindfryd, og faa den til at blusse! Og dersom De, Mr. Peggotty, ikke kan faa Deres vakre Søsterdatter, til hvem jeg rømmer denne Plads her i Krogen, til at komme ind igen, saa gaar jeg. Jeg vilde ikke for alle Verdens Skatte gøre noget Skaar i Deres Glæde paa en saadan Aften, og mindst af alt et saadant Skaar!"

Mr. Peggotty gik altsaa ind i mit gamle Kammer for at hente lille Mille. I Begyndelsen vilde hun ikke komme, og saa gik Ham. Kort efter førte de hende meget forvirret og undselig hen til Kaminen; men snart blev hun mere fattet, da hun mærkede, hvor venlig og ærbødig Steerforth talte til hende; hvor snildt han undgik alt, hvad der kunde sætte hende i Forlegenhed; hvorledes han talte med Mr. Peggotty om Baade, Skibe, Vind og Vejr og Fiskeri; hvorledes han henvendte sig til mig om, naar han havde set Mr. Peggotty i Salem House, hvor henrykt han var over Huset og alt, hvad dertil hørte, og hvor let og naturlig han ledede Samtalen, indtil han lidt efter lidt fik draget os sammen i en fortryllet Kres, og vi alle snakkede løs uden Tilbageholdenhed. Mille talte rigtignok kun lidt den hele Aften; men hun saa paa os og lyttede, og hendes

Ansigt oplivedes, og hun var henrivende. Steerforth fortalte en Historie om et ulykkeligt Skibbrud, som om han saa det alt sammen for sine Øjne, og lille Milles Øjne vare hele Tiden fæstede paa ham, som om hun ogsaa saa det. Som en Modsætning fortalte han os et af sine egne lystige Eventyr med saadant et Liv, som om Historien var lige saa ny for ham, som den var for os, og lille Mille lo, saa at Baaden rungede af hendes velklingende Latter, og vi bleve alle smittede af hans uimodstaaelige Lystighed og lo med. Han fik Mr. Peggotty til at synge eller rettere at brøle: „Naar Stormen tuder om Mast og Raa," og sang selv en Sømandsvise saa smukt og udtryksfuldt, at jeg næsten bildte mig ind, at den virkelige Blæst, som sneg sig vemodsfuldt omkring Huset og mumlede sagte under vor uafbrudte Tavshed, var kommen for at lytte.

Endog Mrs. Gummidge, dette Tungsindighedens Offer, fik han saaledes oplivet, som det endnu aldrig var lykkedes nogen siden den gamles Hedengang — det sagde i alt Fald Mr. Peggotty. Han gav hende saa lidt Tid til at være ulykkelig, at hun den næste Dag sagde, at hun havde maattet være forhekset.

Men han lagde ikke udelukkende Beslag paa den almindelige Opmærksomhed og førte ikke hele Tiden Ordet. Da lille Mille var bleven modigere, skønt hun stadig var lidt generт, og talte til mig om vore fordums Spadsereture langs Stranden for at samle Muslingskaller og Smaasten, og da jeg spurgte hende, om hun kunde huske, hvor meget jeg havde holdt af hende, og da vi bægge smilte og rødmede, idet vi genkaldte os de glade, gamle Dage, som nu tog sig saa uvirkelige ud, var han tavs og opmærksom og iagttog os tankefuldt. Imidlertid sad hun paa den gamle Kistebænk i sin gamle Krog ved Kaminen og Ham ved Siden af hende, hvor jeg plejede at sidde. Jeg kunde ikke blive klog paa, om det var hendes sædvanlige Smaadrillerier, eller af jomfruelig Blufærdighed i vor Nærværelse, at hun

holdt sig saa tæt op til Væggen og borte fra ham; men jeg lagde Mærke til, at hun gjorde det hele Aftenen.

Det var næsten Midnat, da vi tog Afsked. Vi havde faaet Beskøjter og Tørfisk til Aftensmad, og Steerforth havde taget en hel Flaske Genever op af sin Lomme, og den havde vi Mandfolk — nu kan jeg, uden at rødme, sige vi Mandfolk — tømt. Vi skiltes ad i en livlig Stemning, og medens de alle stod i en Hob ved Døren for at lyse os, saa langt de kunde, paa Vejen, saa jeg lille Milles dejlige blaa Øjne titte efter os bag ved Ham og hørte hendes bløde Stemme raabe til os, at vi maatte se os godt for.

„En fortryllende lille Skønhed!“ sagde Steerforth, idet han tog mig under Armen. „Det er et morsomt Sted og morsomme Folk, og det er noget helt nyt at omgaas dem.“

„Og hvor heldigt, at vi netop kom i rette Tid for at blive Vidner til deres Henrykkelse over dette Giftermaal! Jeg har aldrig set saa glade Mennesker. Hvor det er herligt at se deres ukunstlede Glæde og at have kunnet dele den!“

„Den Karl er dog en temmelig stor Klodrian til det Pigebarn, hvad?“ sagde Steerforth.

Han havde været saa hjertelig imod ham og dem alle, at jeg følte mig stødt over dette uventede, kolde Svar. Men da jeg vendte mig om imod ham, opdagede jeg et Smil i hans Blik og svarede beroliget:

„Ja, Steerforth, du kan sagtens gøre dig lystig over de fattige! Du kan disputere med Miss Dartle eller i Spøg søge at skjule dine Følelser for mig; men jeg kender dig bedre. Naar jeg ser, hvor fuldkommen du forstaar dem, hvor udmærket du kan gaa ind paa en Glæde som denne simple Fiskers eller sympatisere med en Kærlighed som min gamle Barnepiges, da ved jeg, at ingen af disse Menneskers Glæder eller Sorger, ingen af deres Følelser kan være dig ligegyldig. Og jeg beundrer og elsker dig tyve Gange saa meget derfor!“

Han standsede og sagde, idet han saa mig i Ansigtet: „Tusindfryd, jeg tror, du mener det oprigtig og er god.

Gid vi alle vare det!“ Straks derpaa gav han sig til lystig at synge Mr. Peggottys Vise, medens vi med raske Skridt vendte tilbage til Yarmouth.

To og tyvende Kapitel.

Gamle Steder og ny Mennesker.

Steerforth og jeg opholdt os over fjorten Dage i denne Egn, og jeg har ikke nødig at tilføje, at vi vare meget sammen, skønt vi jo naturligvis ogsaa undertiden kunde være adskilte nogle Timer ad Gangen. Han var en god, jeg derimod en temmelig maadelig Sømand, og naar han tog ud for at sejle med Mr. Peggotty, hvilket var en af hans største Fornøjelser, blev jeg i Almindelighed i Land. Min Afbenyttelse af Peggottys Gæstekammer paalagde mig en Tvang, for hvilken han var fri; thi da jeg vidste, hvor omhyggelig hun plejede Barkis hele Dagen, blev jeg nødig ude sildig om Aftenen, hvorimod Steerforth kunde gøre, hvad han vilde. Det var Aarsagen til, at jeg kun hørte tale om, at han gjorde smaa Gilder for Fiskerne i Mr. Peggottys Værtshus „Det villige Sind,“ efter at jeg var gaaet til Sengs, og at han hele maanelyse Nætter igennem var ude paa Søen i en Fiskerdragt og først kom tilbage om Morgenen ved Flodtid. Jeg havde imidlertid lagt Mærke til, at hans rastløse, forvovne Natur lige saavel fandt en Tilfredsstillelse i strengt Arbejde og haardt Vejr som i ethvert andet nyt Pirringsmiddel, der frembød sig for ham, og derfor overraskede intet af alt dette mig. En anden Grund til, at vi undertiden vare adskilte, var, at jeg fandt en naturlig Glæde i at tage over til Blunderstone og endnu en Gang besøge de gamle, velkendte Steder fra min Barndom, medens det naturligvis ikke kunde have noget synderlig tiltrækkende for Steerforth at komme der

mere end een Gang. Derfor gik vi flere Dage hver sine Veje efter at have spist Frokost sammen tidlig om Morgenen og mødtes først sildig igen ved Middagsbordet. Jeg havde ingen Forestilling om, hvortil han brugte sin Tid i dette Mellemrum med Undtagelse af, at jeg vidste, at han var meget yndet af alle og havde tyve Midler til at more sig der, hvor et andet Menneske ikke vilde have fundet et eneste.

En mørk Aften, da jeg var kommen noget sildigere end ellers — jeg havde nemlig den Dag gjort mit Afskedsbesøg i Blunderstone, eftersom vi nu skulde rejse hjem — traf jeg Steerforth ene i Mr. Peggottys Hus, siddende tankefuld ved Kaminen. Han var saa fordybet i sine Grublerier, at han ikke mærkede mit Komme. Det kunde nu rigtignok let være hændet, selv om han havde været mere opmærksom, da Fodtrin ikke kunde høres paa den sandede Jordbund udenfor; men ikke engang min Indtrædelse vakte ham af hans Drømmerier.

Da jeg lagde min Haand paa hans Skulder, for han saaledes op, at det ogsaa gav et Sæt i mig.

„Du kommer bag paa mig," sagde han i en næsten vred Tone, „ligesom et truende Genfærd!"

„Jeg var nødt til at give min Nærværelse til Kende paa den ene eller den anden Maade," svarede jeg. „Har jeg kaldt dig ned fra Stjernerne?"

„Nej," svarede han, „nej."

„Hvorfra da?" spurgte jeg og satte mig ved Siden af ham.

„Jeg sad og saa paa Billederne i Ilden."

„Men nu forstyrrer du dem for mig," sagde jeg, idet han ragede op i den med et brændende Stykke Træ, som udsendte en Sværm af røde Gnister, der for buldrende op igennem den lille Skorsten og ud i den fri Luft.

„Du kunde dog ikke have set dem," svarede han. „Jeg afskyr denne ubestemte Tid af Dagen, da det hverken

er lyst eller mørkt. Hvor du kommer sildig! Hvor har du været?“

„Jeg har taget Afsked med min sædvanlige Spadseregang.“

„Og jeg sad her og forestillede mig, at alle de Mennesker, som vi saa saa glade den første Aften, vi kom hertil, nu — efter Stedets øde Udseende at dømme — maaske vare adsplittede, døde eller komne til, jeg ved ikke hvilken Ulykke. Gud give, at jeg havde haft en fornuftig Fader i de sidste tyve Aar!“

„Kære Steerforth, hvad fejler dig?“

„Jeg ønsker af mit ganske Hjerte, at jeg havde haft en til at holde Styr paa mig!“ udbrød han. „Aa gid jeg dog kunde holde Styr paa mig selv!“

Der laa en lidenskabelig Forstemthed i hans Væsen, som forbavsede mig. Han lignede sig selv mindre, end jeg havde troet det muligt.

„Det var bedre, om jeg var den fattige Peggotty eller den Dumrian af hans Brodersøn,“ sagde han, idet han rejste sig og støttede sig tungsindig til Kaminhylden med Ansigtet vendt imod Ilden, „end at være mig selv, om jeg saa var tyve Gange saa rig og tyve Gange saa klog, og at være den Plage for mig selv, som jeg har været i denne bandsatte Baad i den sidste halve Time!“

Jeg blev saa bestyrtet over den Forandring, der var foregaaet med ham, at jeg i Førstningen kun kunde iagttage ham i Tavshed, medens han stod og støttede sit Hoved paa sin Haand og stirrede mørkt ned paa Ilden. Til sidst bad jeg ham med al den Inderlighed, jeg følte, at fortælle mig, hvad der saa uventet var gaaet ham imod, og lade mig dele hans Sorg, dersom jeg ikke kunde give ham et godt Raad. Men førend jeg endnu havde faaet rigtig udtalt, begyndte han at le — i Begyndelsen bittert, men snart med tilbagevendende Munterhed.

„Stille, det er ingenting, Tusindfryd, ingenting. Jeg fortalte dig jo i Hotellet i London, at jeg undertiden falder mig selv til Byrde. Jeg har netop nu været en saadan

Nattemare for mig selv. I visse triste Øjeblikke dukker der gamle Ammestuehistorier op, uden at vi gøre os Rede for, hvad det er. Jeg tror, jeg har forvekslet mig selv med den uartige Dreng, „som ikke tog sig i Agt“ og derfor blev ædt af Løverne — sagtens en mere ophøjet Maade at gaa i Hundene paa. Jeg har set Syner, som de gamle Kællinger sige. Jeg har været bange for mig selv.“

„Da plejer du ellers ikke at være bange for noget.“

„Maaske ikke, skønt jeg maaske dog kunde have nok at være bange for,“ svarede han. „Naa, nu er det forbi. Jeg er ikke paa Veje til at blive melankolsk igen, David; men jeg siger dig endnu en Gang, min Ven, at det vilde have været godt for mig (og for flere end mig), om jeg havde haft en bestemt og fornuftig Fader!“

Hans Ansigt var altid meget udtryksfuldt; men jeg havde aldrig set det udtrykke en saa mørk Alvor, som da han sagde disse Ord med sit Blik ufravendt hvilende paa Ilden.

„Og nu bort dermed!“ sagde han, idet han lod, som om han kastede en eller anden Genstand op i Luften. „Nu, da det er borte, er jeg atter Mand, ligesom Macbeth. Og nu af Sted og til Bords, dersom jeg ikke, ligesom Macbeth, har forstyrret Festen og bragt det hele i Forvirring.“

„Men hvor kunne de dog alle være?“ sagde jeg.

„Gud maa vide det. Efter at jeg havde været nede ved Færgen for at se efter dig, drev jeg herhen og fandt Huset tomt. Derover faldt jeg i Tanker, og saaledes fandt du mig.“

Mrs. Gummidges Komme med en Kurv forklarede, hvorledes det var gaaet til, at Huset havde været tomt. Hun havde skyndt sig ud for at købe noget, som skulde bruges, naar Mr. Peggotty vendte tilbage med Floden, og havde imidlertid ladet Døren staa aaben for det Tilfælde, at Ham og lille Mille, som den Aften fik tidlig Frihed, skulde komme, mens hun var borte. Efter at have sat Mrs. Gummidge i bedre

Humør ved en venlig Hilsen og en spøgefuld Omfavnelse, tog Steerforth min Arm og trak mig med sig.

Hans eget Humør havde ogsaa bedret sig, thi han var igen som sædvanlig og talte meget livlig, mens vi fortsatte vor Gang.

„Vi opgive altsaa dette Sørøverliv i Morgen!“

„Det var jo Aftalen,“ svarede jeg. „Og Pladserne i Diligencen, ved du jo, ere bestilte.“

„Ja, saa er der sagtens ikke andet for. Jeg havde næsten glemt, at der var andet at gøre i denne Verden end at ligge og skvulpe ude paa Søen her. Gid det var saa vel!“

„Saa længe det er noget nyt,“ bemærkede jeg smilende.

„Rimeligvis,“ svarede han, „skønt det ellers var en temmelig spydig Bemærkning af en saa elskværdig Uskyldighed som min unge Ven. Naa, jeg tilstaar, jeg er en lunefuld Krabat, David. Jeg ved, jeg er det; men saa længe Jærnet er varmt, kan jeg smedde det, saa det har Skik. Jeg tror, at jeg allerede kunde gøre en ganske god Eksamen som Lods i disse Farvande.“

„Mr. Peggotty siger, at du er et Vidunder.“

„Et navtisk Fænomen?“ ytrede Steerforth leende.

„Ja, det siger han, og du ved, hvor sandt det er, naar man tænker paa den Iver, hvormed du tager fat paa alt, hvad du har for, og hvor let det gaar for dig. Og det, som forbavser mig mest ved dig, Steerforth, er, at du kan være tilfreds med at bruge dine Evner paa en saa planløs Maade.“

„Tilfreds?“ svarede han lystig. „Jeg er aldrig tilfreds, undtagen med din Friskhed, min vakre Tusindfryd. Med Hensyn til det planløse, har jeg aldrig lært den Kunst at binde mig til et af de Hjul, hvorpaa Nutidens Iksioner dreje sig rundt. Jeg gik Glip deraf under en slet Læretid og bryder mig nu ikke det mindste derom. — Ved du, at jeg har købt en Baad her?“

„Hvor du dog er et underligt Menneske, Steerforth!“

udbrød jeg og standsede; thi det var første Gang, jeg hørte tale derom. „Du, som maaske aldrig kommer hertil igen!“

„Det ved jeg ikke, jeg synes godt om Egnen her. I ethvert Tilfælde,“ vedblev han og trak mig hurtig af Sted, „har jeg købt en Baad, som var til Fals — en Klipper, siger Mr. Peggotty, og det er den — og Mr. Peggotty skal føre den i min Fraværelse.“

„Nu forstaar jeg dig, Steerforth!“ sagde jeg sjæleglad. „Du lader, som om du har købt den til dig selv; men i Virkeligheden har du gjort det for at vise ham en Tjeneste. Det burde jeg straks have indset, da jeg jo kender dig. Kære, gode Steerforth, hvorledes skal jeg udtrykke, hvad jeg tænker om din Ædelmodighed?“

„Stille, det er bedst ikke at tale derom.“

„Vidste jeg det ikke?“ udbrød jeg; „sagde jeg ikke, at du ikke kunde være ligegyldig for nogen Glæde eller Sorg eller nogen Følelse, der rørte sig i disse ærlige Hjerter?“

„Jo, jo,“ svarede han, „det sagde du alt sammen. Lad det nu være godt dermed. Vi have talt nok derom.“

For ikke at fornærme ham ved at forfølge denne Sag, hvorpaa han lagde saa liden Vægt, forfulgte jeg den kun i mine Tanker, medens vi fortsatte vor Vandring.

„Den maa takles fra nyt af,“ sagde Steerforth, „og jeg vil lade Littimer blive tilbage her for at føre Opsyn dermed, saa jeg kan være sikker paa, at alt bliver komplet. Har jeg sagt dig, at Littimer er kommen hertil?“

„Nej.“

„Jo, han kom i Morges med Brev fra min Moder.“

Idet vore Blikke mødtes, mærkede jeg, at han var ganske bleg, om det saa var hans Læber, skønt han saa vist paa mig. Jeg frygtede for, at en eller anden Uenighed med hans Moder havde fremkaldt den Sindsstemning, hvori jeg havde fundet ham ved det ensomme Arnested, og lod et Vink falde derom.

„Aa nej,“ sagde han og rystede paa Hovedet med en svag Latter. „Skudt forbi! Ja, min Fyr er kommen.“

„Den samme som altid?“

„Den samme som altid,“ sagde Steerforth. „Fjern og stille som Nordpolen. Han skal sørge for, at Baaden faar et nyt Navn. Nu hedder den „Stormfuglen,“ men hvad bryder Mr. Peggotty sig om Stormfugle? Jeg vil have den omdøbt.“

„Med hvilket Navn?“ spurgte jeg.

„Lille Mille.“

Da han vedblev at se vist paa mig, troede jeg, at det var en Paamindelse om, at han ikke vilde lovprises for sin Opmærksomhed. Imidlertid kunde det ikke undgaas, at mit Ansigt røbede, hvor fornøjet jeg var derover; men jeg sagde kun lidt, og han fik atter sit sædvanlige Smil og syntes lettere om Hjertet.

„Men se, der kommer jo den rigtige lille Mille! Og Fyren er med hende. Det er minsæl en trofast Ridder; han viger aldrig fra hende!“

Ham var for Tiden Baadebygger, hvortil han havde et naturligt Anlæg, som han havde uddannet, indtil han var bleven dygtig i Faget. Han var i sine Arbejdsklæder og saa ikke synderlig pyntelig ud, men mandig og kraftig — en passende Beskytter for den blomstrende lille Skabning ved Siden af ham. Hans Ansigt røbede en Frimodighed og Ærlighed og en uforstilt Stolthed og Kærlighed, som i mine Øjne opvejede enhver legemlig Skønhed. Idet de nærmede sig os, tænkte jeg, at de passede godt for hinanden endog i den Henseende.

Hun trak frygtsomt sin Haand ud af hans Arm, da vi standsede for at tale til dem, og rødmede, da hun rakte Steerforth og mig den. Da de, efter at vi havde vekslet nogle Ord, gik videre, vilde hun ikke lægge denne Haand paa dens forrige Plads, men gik ene og lod genert og tvungen. Jeg fandt alt dette meget kønt og indtagende, og

Steerforth lod til at være af samme Mening, mens vi saa efter dem, idet de tabte sig i Nymaanens Skin.

Pludselig kom der et Fruentimmer forbi os, uden at vi havde set hende nærme sig, men hvis Ansigt jeg saa, idet hun gik os forbi, og som jeg syntes svagt at kunne huske. Hun fulgte aabenbart bag efter dem. Hun var tyndt klædt og saa fræk, udtæret, opstadset og fattig ud, men syntes ikke at tænke paa andet end at indhente dem. Da vi ikke kunde se andet mellem os og Havet og Skyerne end den mørke, fjerne Fælled, som optog deres Skikkelser i sig, forsvandt hendes Skikkelse paa samme Maade, men uden at være kommen dem nærmere end før.

„Det er en sort Skygge, som følger den unge Pige," sagde Steerforth og stod stille; „hvad skal det sige?"

Han talte med en dæmpet Røst, som næsten klang fremmed i mine Øren.

„Hun vil sagtens tigge af dem," sagde jeg.

„En Tigger vilde ikke være noget nyt; men det er paafaldende, at Tiggeren skulde paatage sig denne Skikkelse i Aften."

„Hvorfor det?" spurgte jeg.

„Rigtignok ikke af nogen bedre Grund, end fordi jeg, lige som den gik forbi, tænkte paa noget, der lignede den," sagde han efter et Ophold. „Hvor Fanden kom den dog fra?"

„Fra Skyggen af denne Mur, tror jeg," sagde jeg, idet vi drejede ind paa en Vej, mod hvilken en Mur vendte ud.

„Nu er den borte!" svarede han, idet han saa sig over Skulderen. „Og gid alt ondt maa være forsvundet med den. Men lad os nu faa noget at spise."

Men han saa atter og atter over sin Skulder hen mod Stranden, som glimtede i det fjerne, og han ytrede flere Gange sin Forundring i enkelte, afbrudte Sætninger paa den øvrige, korte Del af vor Vej og syntes først at glemme Skikkelsen, da vi sad lunt og vel til Mode ved Bordet i Skinnet fra Kaminen og Lysene.

Littimer var til Stede og gjorde det sædvanlige Indtryk paa mig. Da jeg sagde til ham, at jeg haabede, at Mrs. Steerforth og Miss Dartle vare raske, svarede han meget ærbødig, at de, Gud ske Lov, havde det taalelig vel og sendte deres Kompliment. Dette var alt, og dog syntes han mig at sige saa tydelig som noget: „De er meget ung, Sir, De er umaadelig ung.“

Da vi næsten vare færdige, gjorde han fra en Krog, hvorfra han havde iagttaget os eller rettere sagt mig, det troede jeg i det mindste, et Par Skridt hen mod Bordet og sagde til sin Herre:

„Om Forladelse, Sir. Miss Mowcher er her nedenfor.“

„Hvem?“ udbrød Steerforth forbavset.

„Miss Mowcher, Sir.“

„Men hvad i al Verden gør hun her?“ sagde Steerforth.

Det lader til at være hendes Fødeegn, Sir. Hun har fortalt mig, at hun kommer her een Gang hvert Aar paa Professionens Vegne. Jeg mødte hende paa Gaden i Eftermiddags, og hun vilde gerne vide, om hun kunde have den Ære at hilse paa Dem efter Bordet, Sir.“

„Kender du den omtalte Kæmpekvinde, Tusindfryd?“ spurgte Steerforth.

Jeg maatte tilstaa — jeg skammede mig ved ogsaa at vise min Uerfarenhed paa dette Punkt over for Littimer — at Miss Mowcher og jeg vare hinanden aldeles ukendte.

„Saa skal du lære hende at kende,“ sagde Steerforth; „thi hun er et af Verdens syv Underværker. Vis kun Miss Mowcher ind, naar hun kommer.“

Jeg følte en vis Nysgerrighed og Spænding med Hensyn til denne Dame, især da Steerforth brast i en Skoggerlatter, naar jeg hentydede til hende, og rent ud afslog at svare paa noget af de Spørgsmaal, jeg gjorde om hende. Jeg blev derfor siddende i spændt Forventning, indtil Littimer, en halv Times Tid efter at Dugen var tagen af Bordet, og medens vi sad med en Karaffe Vin foran os ved

Kaminen, aabnede Døren og med sin sædvanlige, uforstyrrede Sindsro meldte:

„Miss Mowcher!“

Jeg saa hen mod Døren, men saa intet, og jeg sad endnu og saa hen mod Døren og syntes, at Miss Mowcher var længe om at indfinde sig, da jeg til min uendelige Forbavselse paa den anden Side af Sofaen opdagede en kluntet Dverginde paa mellem fyrretyve og fem og fyrretyve Aar med et meget stort Hoved og Ansigt, et Par poliske graa Øjne og saa overordentlig korte Arme, at hun for at kunne lægge Fingeren skælmsk paa sin Stumpnæse, idet hun koketterede med Steerforth, var nødt til at møde Fingeren paa Halvvejen og lægge Næsen paa den. Hendes Hage, der var, hvad man kalder en Dobbelthage, var saa fed, at den helt dækkede hendes Hattebaand med Sløjfen og det hele. Hun havde ingen Hals og ingen Midje, og Ben var der heller ikke meget af; thi skønt hun var mere end fuldvoksen ned til det Sted, hvor hendes Midje skulde have været, dersom hun havde haft nogen, og skønt hun, ligesom alle andre Mennesker havde et Par Fødder at gaa paa, var hun dog saa lille, at hun stod ved en almindelig Stol ligesom ved et Bord og støttede en Pose, hun havde med, paa Sædet. Denne Dame, der var klædt med en vis flot Nonchalance, bragte sin Næse og sin Pegefinger i Berøring med hinanden paa den ovenfor omtalte møjsommelige Maade, holdt Hovedet paa den ene Side og satte et ualmindelig fiffigt Ansigt op, idet hun lukkede det ene af sine gennemtrængende Øjne og udbrød i en Strøm af Ord.

„Hvad, min Blomst!“ begyndte hun spøgende til Steerforth, idet hun rystede paa det store Hoved. „Er De virkelig her? Aa De slemme Menneske! Fy skamme Dem, hvad gør De saa langt borte fra Deres Hjem? Naturligvis paa Kommers? Ja, De er en lille Gavstrik, Steerforth, og jeg med, ikke sandt? Ha, ha, ha! De havde gerne væddet hundrede mod een paa, at De ikke skulde have set mig her, ikke? Men jeg er alle Vegne. Jeg er baade her og

der, ligesom Taskenspillerens halve Krone i Damens Lommetørklæde. Men siden jeg taler om Lommetørklæder og om Damer — De maa dog være en sand Trøst for Deres velsignede Moder — naar De sover — ikke sandt, min egen, rare Dreng?“

Med disse Ord løste Miss Mowcher sin Hat, kastede Baandene tilbage og satte sig pustende paa en Skammel lige over for Kaminen, idet hun lavede sig en Slags Lysthus af Spisebordet, der udbredte sit Mahogni Tag over hendes Hoved.

„Ak ja, hvad skal man sige til det!“ vedblev hun, idet hun slog med bægge Hænder paa sine smaa Knæ og stirrede skælmsk paa mig. „Jeg er alt for blodrig, det er Tingen, Steerforth. Naar jeg er gaaet en Trappe i Vejret, koster hvert Aandedræt, jeg tager, mig lige saa megen Umage, som om det var en Spand Vand, jeg skulde trække op. Naar De saa mig titte ud ad et Vindue paa første Sal, vilde De saa ikke synes, at jeg var et smukt Fruentimmer?“

„Det vilde jeg synes, hvor jeg saa saa Dem,“ svarede Steerforth.

„Aa, gaa væk De, Laps!“ udbrød den lille Skabning og slog efter ham med Lommetørklædet, hvormed hun tørrede sit Ansigt. „Ingen Uforskammetheder! Men jeg giver Dem mit Æresord paa, at jeg i forrige Uge var hos Lady Mithers — det er en Kone! Hvor hun holder sig! — Og Mithers selv kom ind i Stuen, hvor jeg ventede paa hende — det er en Mand! Hvor han holder sig! Og hans Paryk med, for han har gaaet med Paryk i de sidste ti Aar — og han gjorde saadan Kur til mig, at jeg var nær ved at tro, at jeg vilde blive nødt til at ringe paa Klokken. Ha, ha, ha! Det er en lystig Fætter, men han har ingen Principper.“

„Hvad skulde De da hos Lady Mithers?“ spurgte Steerforth.

„Ja, det skulde De bare vide, min søde Snut,“ svarede hun, idet hun atter slog sig paa Næsen, gjorde en Grimace

og blinkede med Øjnene. „Hvad kommer det Dem ved? De havde nok Lyst til at vide, om jeg forebygger, at hendes Haar gaar af, eller om jeg farver det eller maler hendes Ansigt eller pynter paa hendes Øjenbryn, ikke? Og De skal ogsaa faa det at vide, min Skat — naar jeg siger Dem det! Ved De, hvem min Oldefader var?“

„Nej, hvem?“ sagde Steerforth.

„Det var Walker, min Kæledægge, og han nedstammede fra en lang Række Walker'e, efter hvem jeg arver et Gods, som ligger i Maanen.“

Jeg har aldrig set noget, der kunde sammenlignes med Miss Mowchers Blinken, undtagen hendes Fatning. Det var ogsaa en ganske ejendommelig Maade, hvorpaa hun, naar hun hørte efter, hvad der blev sagt, standsede med Hovedet fiffig paa den ene Side og det ene Øje i Vejret ligesom en Skade. Jeg var som himmelfalden og sad og stirrede paa hende paa en meget uopdragen Maade, er jeg bange for.

Hun havde imidlertid trukket Stolen tæt hen til sig, og idet hun stak sin korte Arm ned i Posen lige til Skulderen, fremtog hun en Mængde smaa Flasker, Svampe, Kamme, Børster, Flonels Lapper, smaa Krøllejærn og andre Redskaber, som hun lagde i en Bunke paa Stolen. Midt i dette Arbejde standsede hun pludselig og spurgte Steerforth:

„Hvad hedder Deres Ven?“

„Mr. Copperfield,“ svarede Steerforth; „han ønsker at gøre Deres Bekendtskab.“

„Godt, det skal han. Jeg synes nok, jeg kunde se det paa ham!“ sagde Miss Mowcher og vraltede hen til mig med Posen i Haanden, idet hun lo til mig. „Et Ansigt som en Fersken!“ vedblev hun og hævede sig paa Taaspidserne for at knibe mig i Kinden, medens jeg sad. „Hvor fristende! Jeg holder saa meget af Ferskener. Det glæder mig at gøre Deres Bekendtskab, Mr. Copperfield.“

Jeg svarede, at jeg lykønskede mig til at have den Ære at gøre hendes, og at Glæden var gensidig.

„Gud bevares, hvor vi ere høflige!“ udbrød hun og

gjorde et komisk Forsøg paa at skjule sit store Ansigt med sin Stump af en Haand. „Fedt Flæsk og Pærevælling have vi nok af, ikke sandt?“

Disse Ord henvendtes til os bægge, idet Haandstumpen toges bort fra Ansigtet og paa ny begravedes med Arm og det hele i Posen.

„Hvad mener De med det, Miss Mowcher?“ spurgte Steerforth.

„Ha, ha, ha! Ere vi ikke nogle velsignede Humbugmagere alle til Hobe, mit søde Barn?“ svarede denne Pusling af et Fruentimmer, idet hun ragede i Posen og holdt Hovedet paa den ene Side og det ene Øje op i Vejret. „Se engang!“ vedblev hun og tog noget frem. „Smuler af den russiske Prinses Negle! Jeg kalder ham Prins Hulter-til-Bulter-Alfabet, for hans Navn indeholder alle Bogstaverne imellem hverandre.“

„Er den russiske Prins en af Deres Kunder?“ spurgte Steerforth.

„Det skulde jeg mene, min Skat! Jeg holder hans Negle i Orden for ham; to Gange om Ugen, baade paa Fingre og Tæer!“

„Han betaler vel godt, haaber jeg?“ spurgte Steerforth.

„Han betaler, ligesom han taler, mit kære Barn — gennem Næsen, Prinsen er ikke nogen Gniepind. Og saa skulde De bare se hans Overskæg. Rødt af Naturen, sort ved Kunst.“

„Ved Deres Kunst naturligvis?“

Miss Mowcher blinkede bekræftende. „Nødt til at sende Bud efter mig. Kunde ikke undgaa det. Klimaet angreb hans Farve; den var meget god i Rusland, men duede ikke her. De har aldrig i Deres livfødte Dage set saa anløben en Prins, som han var. Ligesom et Stykke gammelt Messing!“

„Var det derfor, at De før kaldte ham en Humbugmager?“

„Ja, De er en dejlig Fyr!“ svarede hun og rystede

ivrig paa Hovedet. „Jeg sagde, at vi i det hele taget vare nogle Humbugmagere, og viste Dem til Bevis derpaa Smulerne af Prinsens Negle. Prinsens Negle gavne mig mere i private Familier af den gentile Slags, end alle mine Talenter tilsammentagne. Jeg fører dem altid med mig. De ere den bedste Anbefaling. Naar Miss Mowcher skærer Prinsens Negle, maa der være noget ved hende. Jeg forærer dem til de unge Damer. Jeg tror, at de gemme dem i deres Stambøger. Ha, ha, ha! Hele det sociale System — som Mandfolkene sige, naar De holde Taler i Parlamentet — hviler paa Prinsenegle!“ sagde den lille Kvinde, idet hun forsøgte at lægge sine korte Arme over Kors og nikkede med sit store Hoved.

Steerforth lo hjertelig, og jeg lo med, medens Miss Mowcher hele Tiden vedblev at ryste paa Hovedet og se op i Vejret med det ene Øje og blinke med det andet.

„Naa, naa!“ sagde hun, idet hun slog sig paa sine Knæ og stod op. „Vi glemme Forretningerne. Kom, Steerforth, lad os undersøge Polaregnen og se at blive færdige.“

Hun udsøgte sig derpaa nogle af de smaa Instrumenter samt en lille Flaske og spurgte til min Forundring, om Bordet kunde bære. Paa Steerforths bekræftende Svar skød hun en Stol hen til det og klatrede, efter at have bedet mig understøtte hende med min Haand, meget behændig op paa det, som om det havde været et Teater.

„Siger nogen af eder, at han har set mine Smalben,“ sagde hun efter lykkelig og vel at være kommen op, „saa gaar jeg hjem og tager Livet af mig.“

„Jeg ikke,“ sagde Steerforth.

„Jeg ikke heller,“ sagde jeg.

„Godt,“ raabte Miss Mowcher, „saa samtykker jeg i at leve. Naa Putte, Putte, Putte, kom saa her og lad dig slagte.“

Dette var en Opfordring til Steerforth til at betro sig til hendes Hænder. Han satte sig da med Ryggen mod Bordet og sit smilende Ansigt mod mig og lod sit Hoved

undersøge, aabenbart ikke i nogen anden Hensigt end for at more os. At se Miss Mowcher staa oven over ham og betragte hans rige Fylde af brune Haar gennem et stort, rundt Forstørrelsesglas, som hun tog op af sin Lomme, var et Syn, der var Penge værd.

„Jo, De er en net Fyr!“ sagde hun efter en kort Undersøgelse. „Naar jeg ikke var, vilde De inden et Aar være lige saa skallet som en Munk. Men bare en halv Minut, min unge Ven, og jeg skal give Dem en Overhaling, saa Deres Lokker nok skulle holde sig i de næste ti Aar.“

Med disse Ord heldte hun noget af Indholdet af den lille Flaske paa en af de smaa Flonels Lapper, og efter atter at have smurt noget af dette Præparat paa en af de smaa Børster, begyndte hun af alle Kræfter at gnide og skrabe med bægge Dele paa Steerforths Isse, medens hun hele Tiden lod Munden løbe.

„Der er nu Charley Pyegrave, Hertugens Søn; De kender jo Charley?“ sagde hun og tittede ham ind i Ansigtet.

„Ja lidt,“ sagde Steerforth.

„Sikken en Karl! Det kan man kalde Kindskæg! Og sikke Ben — dersom de bare vare ens, hvilket de ikke ere — var der ingen, der kunde stikke dem! Vil De bare tænke Dem, han prøvede paa at komme ud af det uden mig — og han staar endda i Livgarden?“

„Han maa jo være gal!“ sagde Steerforth.

„Ja, man skulde næsten tro det. Men hvad enten han nu er gal eller klog, saa gjorde han det. De kan tænke Dem til, han gaar ind i et Parfumeriudsalg og forlanger en Flaske af Madagascar Essensen? Men de havde ingen Madagascar Essens.“

„Hvad er det for noget? Er det noget, man kan drikke?“

„Drikke?“ svarede Miss Mowcher og standsede for at slaa ham paa Kinden. „Nej, til at doktorere paa sit Overskæg med. Der var et Fruentimmer i Butikken — et ældre

Kvindemenneske — en rigtig Drage — som ikke engang havde hørt Essensen nævne. „Om Forladelse, Sir," siger Dragen til Charley, „er det ikke — ikke — ikke Sminke?" — „Sminke!" siger Charley til Dragen. „Hvad i noksagts Skind og Ben tror De, jeg skulde med Sminke?" — „Uden Fortrydelse, Sir," siger Dragen, „den forlanges hos os under saa mange Navne, at jeg troede, at det maaske var den." Se, det er nu atter et Eksempel paa den velsignede Humbug, jeg før talte om," vedblev Miss Mowcher, medens hun hele Tiden gned med den samme Ivrighed. „Jeg gør selv noget i det Fag — maaske ikke saa lidt endda — man maa være om sig, ser De."

„I hvilket Fag mener De? I Sminkefaget?"

„Læg to og to sammen, min videbegærlige unge Ven," svarede den forsigtige Mowcher og berørte sin Næse, „hold Tand for Tunge, og Summen vil give det forønskede Resultat. Jeg siger, at jeg selv gør en Smule i det Fag. En Enkefrue kalder det Læbepomade; en anden kalder det Handsker; en tredje kalder det Blonder; en fjerde kalder det en Vifte, og jeg kalder det, ligesom de kalde det. Jeg skaffer dem det, men vi spille saadan Komedie for hverandre, at det lige saa lidt kunde falde dem ind at lægge den paa i min Nærværelse som over for et helt Selskab. Og naar jeg gør dem min Opvartning, sige de undertiden med et tykt Lag over hele Ansigtet: „Hvorledes ser jeg ud, Mowcher? Er jeg bleg? Ha, ha, ha! Er det ikke dejligt, min unge Ven?"

Jeg har aldrig i mine Dage set noget, der kunde sammenlignes med Mowcher, som hun stod der paa Spisebordet og gottede sig inderlig over denne Historie, medens hun gned løs paa Steerforths Hoved og blinkede til mig.

„Ja!" sagde hun. „Den Slags Ting er ikke meget efterspurgte her i Egnen. Jeg har saamænd heller ikke set et eneste smukt Ansigt, saa længe jeg har været her."

„Ikke?" sagde Steerforth.

„Ikke det, der ligner det."

„Da tror jeg dog nok, at vi kunde vise hende et," sagde Steerforth og saa paa mig. „Hvad, Tusindfryd?"

„Ja, det har du Ret i," svarede jeg.

„Aha!" udbrød den lille Skabning og saa først vist paa mig og kiggede derpaa Steerforth ind i Ansigtet. „Naa!"

Det første Udbrud klang ligesom et Spørgsmaal, der var rettet til os bægge, det andet derimod som et Spørgsmaal, der kun gjaldt Steerforth. Hun syntes intet Svar at have fundet paa noget af dem, men vedblev at gnide, med Hovedet paa Siden, som om hun saa op i Luften efter et Svar og var vis paa, at det snart vilde vise sig.

„En Søster til Dem, Mr. Copperfield?" udbrød hun efter et Ophold. „Ja saa!"

„Nej," sagde Steerforth, førend jeg kunde svare. „Slet ikke. Mr. Copperfield har tværtimod, dersom jeg ikke tager meget fejl, tidligere været en varm Beundrer af hende."

„Naa, og er han det ikke længer?" spurgte Miss Mowcher. „Er han ustadig? Fy skamme sig! Var han flygtig som Sand og troløs som Vand, til Polly bønhørte hans Suk? — Hedder hun Polly?"

Den Pludselighed, hvormed hun gjorde mig dette Spørgsmaal, idet hun samtidig saa paa mig, gjorde mig et Øjeblik ganske forlegen.

„Nej, Miss Mowcher," svarede jeg, „hun hedder Emilie."

„Aha?" skreg hun ligesom før. „Naa? Hvor jeg sludrer! Sidder der ikke et godt Snakketøj paa mig?"

Der laa noget i hendes Tone og Mine, som var mig ubehageligt i Forbindelse med denne Genstand, og jeg sagde derfor med større Alvor, end nogen af os endnu havde brugt:

„Hun er lige saa dydig, som hun er smuk, og skal giftes med en skikkelig og agtværdig Mand af hendes egen Stand. Jeg agter hende lige saa meget for hendes gode Forstand, som jeg beundrer hende for hendes kønne Ansigt."

„Vel talt!" udbrød Steerforth. „Hør, hør, hør! Nu vil jeg stille denne lille Fatimes Nysgerrighed, min kære Tusind-

fryd! og give hende ren Besked. Hun er for Øjeblikket i Lære, Miss Mowcher, hos Omer & Joram, Klædekræmmere, Modehandlere o. s. v. her af Staden. Hører De? Omer & Joram. Den Mand, min Ven omtalte, som hun er forlovet med, er hendes Fætter; Fornavn Ham, Efternavn Peggotty; Profession Baadebygger, ligeledes her af Staden. Hun opholder sig hos en Slægtning; Fornavn ukendt; Efternavn Peggotty; Profession Fisker, ligeledes her af Staden. Hun er den smukkeste og mest indtagende lille Fe, De kan se for Deres Øjne. Jeg har ligesom min Ven meget høje Tanker om hende. Dersom det ikke kunde se ud, som om jeg vilde nedsætte hendes tilkommende, hvilket jeg ved, min Ven ikke vilde synes om, vilde jeg tilføje, at det forekommer mig, at hun har gjort en Dumhed; at jeg er vis paa, at hun kunde gøre et bedre Valg, og at jeg sværger paa, at hun er født til at være Dame."

Til disse Ord, som udtaltes meget langsomt og tydelig, lyttede Miss Mowcher med Hovedet paa den ene Side og Øjet op i Vejret, som om hun endnu saa efter hint Svar. Da han tav, fik hun straks travlt igen og sladrede væk med forbavsende Tungefærdighed.

„Ja saa, og det er det hele?" udbrød hun og studsede hans Kindskæg med en rastløs lille Saks, som gik blinkende omkring hans Hoved i alle Retninger. „Meget godt! meget godt! Det var en lang Historie. Den burde ende saaledes: „Og de levede siden stadig lykkelig sammen," burde den ikke? Hvorledes er det nu, det hedder i den Panteleg? Jeg elsker min elskede med et E, fordi hun er elskværdig; jeg hader hende med et E, fordi hun er engageret. Jeg bortførte hende til Edens Have og trakterede hende med en Erklæring; hendes Navn er Emilie, og hun bor i Egnen. Ha, ha, ha! Mr. Copperfield, er jeg ikke et Vrøvl?"

Hun tilkastede mig kun et skælmsk Blik, og uden at oppebie noget Svar vedblev hun i samme Aandedræt:

„Saa! Hvis noget sort Faar er blevet studset og friseret til Fuldkommenhed, saa er De det, Steerforth. Forstaar

jeg mig paa noget Fjæs her i denne Verden, saa er det Deres. Hører De, hvad jeg siger, min Skat? Jeg forstaar mig paa Deres," her tittede hun ham ind i Ansigtet. „Nu kan De pille af, som vi sige ved Hoffet, og vil Mr. Copperfield tage Plads, skal jeg operere ham."

„Hvad mener du, Tusindfryd?" spurgte Steerforth smilende og veg sit Sæde. „Vil du lade dig forskønne?"

„Nej, mange Tak, Miss Mowcher; ikke i Aften."

„Sig ikke nej," svarede det lille Fruentimmer og betragtede mig med et Kenderblik, „en lille Smule mere Øjenbryn?"

„Mange Tak," gentog jeg; „en anden Gang."

„Faa det trukket en Kvarttomme længere hen mod Tindingen, det er gjort paa fjorten Dage."

„Nej Tak; ikke nu."

„Aa, bare en lille Kende," bad hun. „Nej? Lad os da faa Stilladset op til et Kindskæg; kom!"

Jeg kunde ikke bare mig for at rødme, da jeg følte, at vi nu vare ved mit ømme Punkt; men da Miss Mowcher mærkede, at jeg ikke havde Lyst til nogen Prydelse, der laa inden for hendes Kunsts Omraade, og at jeg ikke lod mig friste af den lille Flaske, som hun holdt op for det ene Øje for at lokke mig, sagde hun, at vi med det første kunde begynde derpaa, og bad mig række hende Haanden for at hjælpe hende ned fra hendes ophøjede Stade. Understøttet paa denne Maade, hoppede hun nok saa behændig ned og begyndte at binde sin dobbelte Hage ind i sin Hat.

„Honoraret," sagde Steerforth, „er —"

„Fem Shillings," svarede Miss Mowcher; „Spotpris, min Kylling. Er jeg ikke kaad, Mr. Copperfield?"

Jeg svarede høflig: „Ingenlunde," men syntes dog, hun var det i en temmelig høj Grad, da hun med en Jonglørs Færdighed kastede de to Halvkroner op i Luften, fangede dem igen og lod dem falde ned i Posen, som hun gav et lydeligt Klask.

„Det er Skuffen," bemærkede Miss Mowcher, medens

hun atter stod ved Stolen og gemte den brogede Samling af Smaasager i Posen, hvoraf hun havde taget dem op. „Har jeg hele mit Kram? Det lader til det. Det gaar ikke at efterligne den Mand, som, da han skulde giftes og kom til Kirken, opdagede, at de havde glemt Bruden hjemme. Nu ved jeg nok, at jeg knuser jeres Hjerter, men jeg er nødt til at forlade jer. I maa mande jer op og søge at bære det. Far vel, Mr. Copperfield! Hav det godt, unge Mand! Hvor jeg har sludret; det er altsammen jeres Skyld, I to Skælmer, dog jeg tilgiver jer! „Bob svor," som Engelskmanden sagde i Stedet for „god Nat," da han havde begyndt at lære Fransk og fandt, at det lignede Engelsk saa meget. „Bob svor, mine Kyllingeben!"

Med Posen paa Armen og sladrende i et væk vraltede hun hen til Døren, hvor hun standsede for at spørge, om hun skulde forære os en Lok af sit Haar. „Er jeg ikke kaad?" tilføjede hun som en Kommentar til dette Tilbud og forsvandt med Fingeren paa Næsen.

Steerforth lo saa hjertelig, at ogsaa jeg maatte le, enten jeg vilde eller ikke, skønt jeg ikke er vis paa, om jeg havde gjort det, hvis han ikke havde ført an. Da vi vare blevne færdige med at le, fortalte han mig, at Miss Mowcher havde udbredte Forbindelser og gjorde sig nyttig for en Mængde forskellige Mennesker paa en Mængde forskellige Maader. Nogle behandlede hende rigtignok som en Kuriositet, sagde han; men hun var en saa opmærksom og skarp Iagttager som nogen, han kendte, og lige saa langøret som kortarmet. Han tilføjede, at det, hun havde sagt om, at hun var her og der og alle Vegne, var sandt nok; thi hun gjorde smaa Udflugter i Provinserne og syntes at skaffe sig Kunder overalt og at kende alle. Jeg spurgte ham, hvorledes hendes Karakter var, om hun var ondskabsfuld, eller om hun havde Hjertet paa det rette Sted; men da det ikke lykkedes mig at henlede hans Opmærksomhed paa disse Spørgsmaal, undlod eller glemte jeg at gentage dem. I Stedet herfor fortalte han mig meget

hurtig en hel Del om hendes Dygtighed og hendes Indtægter, og at hun var en videnskabelig dannet Kopsætterske, dersom jeg nogen Sinde skulde faa Brug for hende i denne Egenskab.

Hun var Hovedemnet for vor Samtale den hele Aften, og da vi ved Sengetid skiltes ad, raabte Steerforth: „Bob svor!“ til mig ud over Rækværket, idet jeg gik ned ad Trappen.

Da jeg kom til Barkis's Hus, undrede det mig at se Ham gaa frem og tilbage uden for det, og endnu mere forundret blev jeg ved at høre, at lille Mille var derinde. Jeg spurgte ham da naturligvis, hvorfor han ikke ogsaa var derinde i Stedet for at gaa alene ude paa Gaden.

„Ja, ser De, Master Davy,“ svarede han noget nølende, „Mille hun taler nu med nogen.“

„Det skulde jeg tro,“ sagde jeg smilende, „var en endnu større Grund til, at De ogsaa var der, Ham.“

„Ja, De har for saa vidt Ret, Master Davy,“ svarede han, „men ser De,“ tilføjede han, idet han dæmpede sin Stemme og talte meget alvorlig. „Det er et ungt Fruentimmer, som Mille engang har kendt, men nu ikke længer bør kende.“

Da jeg hørte disse Ord, begyndte der at falde et Lys paa hin Skikkelse, som jeg for nogle Timer siden havde set gaa bag efter dem.

„Det er et stakkels Kræ, Master Davy,“ sagde Ham, „som bliver traadt under Fødder af hele Byen paa Gader og Stræder. Kirkegaardsmulden gemmer ingen, som Folk sky mere.“

„Var det hende, jeg saa i Aften ude paa Fælleden?“

„Og som holdt Øje med os?“ sagde Ham. „Det er rimeligt nok, Master Davy. Jeg vidste ikke af, at hun var os saa nær, førend hun kort efter listede sig hen under Milles lille Vindue, hvor hun saa Lys, og hviskede: „Mille, Mille, for Kristi Skyld, hav Barmhjertighed med mig. En-

gang var jeg ligesom du!“ Det var højtidelige Ord at høre, Master Davy!“

„Ja, De har Ret, Ham. Hvad gjorde da Mille?“

„Saa sagde Mille: „Er det dig, Martha? Aa, Martha, kan det være dig?“ — for de havde siddet mangen god Dag og arbejdet sammen hos Omers.“

„Nu husker jeg hende,“ udbrød jeg, idet jeg genkaldte mig den ene af de to unge Piger, jeg havde set, da jeg var der første Gang. „Nu husker jeg hende meget godt.“

„Martha Endell,“ sagde Ham. „Hun er to eller tre Aar ældre end Mille, men de gik i Skole sammen.“

„Jeg har aldrig hørt hendes Navn,“ sagde jeg. „Det var ikke min Mening at afbryde Dem.“

„For den Sags Skyld, saa er saa godt som alting sagt med de Ord: „Mille, Mille, for Kristi Skyld, hav Barmhjertighed med mig. Engang var jeg ligesom du!“ Hun vilde tale med Mille; men Mille kunde ikke tale med hende der, da hendes kære Morbroder var kommen hjem, og han vilde ikke — nej, Master Davy,“ sagde Ham med dyb Alvor, „han kunde ikke, saa god og kærlig han ogsaa er, se de to Side om Side med hinanden, ikke for alle de Skatte, der ligge paa Havets Bund.“

Jeg følte, hvor sandt dette var. Jeg vidste det øjeblikkelig lige saa godt som Ham.

„Derfor skrev Mille med en Blyant paa et Stykke Papir,“ vedblev han, „og rakte hende det ud af Vinduet, for at hun skulde gaa herhen med det. „Viis det,“ sagde hun, „til min Tante, Mrs. Barkis, saa lader hun dig nok, for min Skyld, sidde ved Kaminen, til Morbroder er gaaet ud, og jeg kan komme.“ Lidt efter fortalte hun mig, hvad jeg nu har fortalt Dem, Master Davy, og bad mig følge sig herhen. Hvad skulde jeg gøre? Hun burde jo rigtignok ikke kendes ved saadan en, men jeg kan ikke nægte hende noget, naar Taarerne staa hende i Øjnene.“

Han stak Haanden ind under sin laadne Vams og tog meget omhyggelig en smuk lille Pung frem.

„Og om jeg ogsaa kunde have nægtet hende det, medens Taarerne stod hende i Øjnene, Master Davy,“ sagde Ham, idet han ømt glattede Pungen med sin barkede Næve, „hvorledes skulde jeg da kunne have nægtet hende det, naar hun bad mig bære denne for hende, og jeg vidste, hvorfor hun havde taget den med? Sikken et Stykke Legetøj,“ sagde Ham og betragtede den tankefuldt. „Der er ikke mange Penge i den, kære Mille!“

Jeg trykkede varmt hans Haand, da han atter havde gemt den — thi det var mere tilfredsstillende for mig end at sige noget — og vi gik et Par Minutter tavse frem og tilbage. Omsider aabnedes Døren, og Peggotty viste sig og vinkede ad Ham, for at han skulde komme ind. Jeg vilde have holdt mig tilbage; men hun kom ud efter mig og bad mig ogsaa træde indenfor. Selv da vilde jeg have undgaaet den Stue, hvori de alle vare, naar det ikke havde været det lille pyntelige Køkken. Døren gik lige ind til det, og jeg stod midt iblandt dem, førend jeg endnu var bleven enig med mig selv om, hvor jeg skulde gaa hen.

Den unge Pige sad paa Gulvet i Nærheden af Skorstenen, med Hovedet og den ene Arm liggende paa en Stol. Paa Grund af hendes Stilling troede jeg, at Mille først nylig var staaet op fra Stolen, og at det sorgbetyngede Hoved maaske havde hvilet i hendes Skød. Jeg saa kun lidt af Pigens Ansigt, over hvilket hendes Haar hang løst og uredt ned, som om hun med sine egne Hænder havde bragt det i Uorden; men jeg saa, at hun var ung og havde en smuk Ansigtsfarve. Peggotty havde grædt, og det havde lille Mille med. Der blev ikke talt et Ord, da vi traadte ind, og Nyrnbergeruret ved Køkkenbordet syntes under denne Tavshed at dikke dobbelt saa lydelig som ellers.

Mille talte først.

„Martha ønsker,“ sagde hun til Ham, „at tage til London.“

„Hvorfor til London?“ spurgte han.

Han stod imellem dem og iagttog den sammensunkne

unge Pige med en Blanding af Medlidenhed med hende og Skinsyge over, at hun stod i noget Forhold til den, han elskede saa højt. De talte bægge, som om hun var syg, i en blid, dæmpet Tone, der tydelig kunde høres, skønt den næppe var højere end en Hvisken.

„Hellere der end her," sagde en tredje Stemme højt — det var Marthas, men hun rørte sig ikke. „Ingen kender mig der; her kende alle mig."

„Hvad vil hun der?" spurgte Ham.

Hun løftede Hovedet i Vejret og saa et Øjeblik mørkt paa ham; derpaa lagde hun det ned igen og snoede sin højre Arm om sin Hals, ligesom et Menneske, der krymper sig i Feber eller under Smerterne af et Skudsaar.

„Hun vil søge at opføre sig godt," sagde lille Mille. „Du ved ikke, hvad hun har sagt os. Ved han — ved de det, Tante?"

Peggotty rystede medlidende paa Hovedet.

„Jeg vil prøve derpaa," sagde Martha, „hvis I ville hjælpe mig bort. Jeg kan aldrig opføre mig slettere, end jeg har gjort her, men maaske kan jeg blive bedre. Aa," tilføjede hun med en rædsom Gysen, „skaf mig bort fra disse Gader, hvor hele Byen kender mig fra min Barndom."

Da Mille strakte sin Haand ud mod Ham, saa jeg ham lægge en lille Lærredspose i den. Hun tog den i den Tanke, at det var hendes egen Pung, og gjorde et Skridt fremad; men da hun opdagede sin Fejltagelse, vendte hun tilbage til Ham, som nu stod tæt ved mig, og gjorde ham opmærksom derpaa.

„Det er alt sammen dit, Mille," kunde jeg høre ham sige. „Nu har jeg ingenting i Verden, som ikke ogsaa er dit, min Ven. Jeg har ingen Glæde deraf, undtagen for din Skyld."

Taarerne traadte paa ny frem i hendes Øjne, men hun vendte sig om og gik hen til Martha. Hvor meget hun gav hende, ved jeg ikke; men jeg saa hende bukke sig ned over hende og gemme nogle Penge paa hendes Bryst. Hun

hviskede noget og spurgte, om det var nok. „Mere end nok," svarede den anden og greb hendes Haand og kyssede den.

Da rejste Martha sig op, samlede sit Sjal om sig, skjulte sit Ansigt med det og gik, lydelig hulkende, langsomt hen til Døren. Hun standsede et Øjeblik, førend hun gik ud, som om hun vilde have sagt noget eller vendt om; men der kom ikke et Ord over hendes Læber. Med den samme dæmpede, fortvivlede Hulken forlod hun os.

Idet Døren lukkedes, kastede lille Mille hastig et Blik paa os alle tre, skjulte derpaa sit Ansigt i sine Hænder og gav sig ligeledes til at hulke.

„Lad det være, Mille!" sagde Ham og klappede hende venlig paa Skulderen. „Du maa ikke græde saaledes!"

„Aa, Ham!" udbrød hun stadig grædende, saa det var en Ynk. „Jeg er ikke saa god, som jeg burde være; jeg ved, at jeg undertiden ikke har det taknemmelige Hjerte, jeg burde have!"

„Jo, jo, vist har du saa," sagde Ham.

„Nej, nej!" raabte lille Mille hulkende og rystede paa Hovedet. „Jeg er ikke saa god, som jeg burde være."

Og endnu græd hun, som om hendes Hjerte skulde briste.

„Jeg sætter din Kærlighed alt for meget paa Prøve. Jeg ved, jeg gør det!" hulkede hun. „Tit er jeg tvær og lunefuld imod dig, i Stedet for at jeg burde være anderledes. Du er aldrig saaledes imod mig. Hvorfor er jeg da saaledes imod dig, da jeg dog ikke burde tænke paa andet end at vise mig taknemmelig og gøre dig glad!"

„Det gør du altid, min Ven!" sagde Ham. „Jeg er glad ved at se dig, jeg er glad hele Dagen igennem ved at tænke paa dig."

„Ak, det er ikke nok!" udbrød hun. „Det er, fordi du er god, ikke fordi jeg er det! Aa, kære Ven, det vilde have været bedre for dig, om du havde holdt af en anden, af en, der havde været stadigere og bedre end jeg, en, som

ganske havde levet for dig og ikke været forfængelig og lunefuld som jeg!“

„Det lille Skind!“ sagde Ham med dæmpet Stemme. „Martha har gjort hende rent forstyrret.“

„Kære Tante,“ hulkede Mille, „kom herhen og lad mig lægge mit Hoved paa din Skulder. Aa, jeg er saa ulykkelig i Aften, Tante; jeg er ikke saa god, som jeg burde være!“

Peggotty var ilet hen til Stolen ved Skorstenen. Mille, der havde slynget sine Arme om hendes Hals, knælede foran hende og saa hende med den største Inderlighed i Ansigtet.

„Aa, Tante, søg at hjælpe mig! Kære Ham, søg at hjælpe mig! Mr. David, for de gamle Dages Skyld, søg at hjælpe mig! Jeg vil saa gerne være bedre, end jeg er — langt, langt taknemmeligere. Jeg vilde saa gerne kunne paaskønne, hvilken Lykke det er at være en god Mands Kone og føre et stille, fredeligt Liv. Ak, ak! Aa, mit Hjerte, mit Hjerte!“

Efter dette Udbrud, som i sin Sorg og Kvide halvt var en Kvindes, halvt et Barns, lod hun sit Ansigt glide ned paa min gamle Barnepiges Bryst og vedblev at græde stille, medens min gamle Peggotty tyssede paa hende ligesom paa et lille Barn.

Lidt efter lidt blev hun roligere, og da trøstede vi hende, idet vi snart talte opmuntrende og snart spøgede lidt med hende, indtil hun begyndte at løfte Hovedet i Vejret og tale til os. Saaledes bleve vi ved, til hun blev i Stand til at smile, dernæst til at le og saa til at sidde over Ende, halvt skamfuld, medens Peggotty ordnede hendes Lokker, tørrede hendes Øjne og pyntede paa hende, for at hendes Morbroder ikke, naar han kom hjem, skulde spørge om, hvorfor hans Yndling havde grædt.

Jeg saa hende den Aften gøre, hvad jeg aldrig før havde set hende gøre. Jeg saa hende kysse sin udkaarede Husbond uskyldig paa Kinden og trykke sig tæt ind til hans firskaarne Skikkelse, som om han var hendes bedste

Støtte. Da de gik bort sammen i det svage Maaneskin, og jeg saa efter dem og i Tankerne sammenlignede deres Bortgang med Marthas, saa jeg, at hun omfattede hans Arm med bægge Hænder og vedblev at holde sig tæt ind til ham.

Tre og tyvende Kapitel.

Jeg vælger en Livsstilling.

Da jeg vaagnede næste Morgen, tænkte jeg meget paa lille Mille og hendes bevægede Stemning om Aftenen, efter at Martha var gaaet. Det forekom mig, som om jeg under et helligt Tavshedsløfte var bleven indviet i disse intime Forhold, og at det vilde være Uret at aabenbare dem, endog for Steerforth. Jeg nærede ikke kærligere Følelser for nogen end for det smukke Væsen, som havde været min Legekammerat, og som jeg stedse har været og til min Dødsdag vil vedblive at være overbevist om, at jeg dengang oprigtig elskede. At gentage for noget Øre, selv for Steerforths, hvad hun ikke havde formaaet at undertrykke, medens hendes Hjerte ved et Tilfælde var blevet aabnet for mig, følte jeg, vilde være en raa Handling, uværdig mig selv, uværdig hint Lys fra vor rene Barndom, som jeg altid saa omgive hendes Hoved. Jeg besluttede derfor at gemme det i min egen Barm, og der gav det hendes Billede en ny Ynde.

Medens vi spiste Frokost, modtog jeg et Brev fra min Tante. Da det angik Sager, hvorom jeg troede, at Steerforth kunde give mig saa gode Raad som nogen, og som jeg vidste, det vilde glæde mig at spørge ham til Raads om, besluttede jeg at tale med ham derom paa Hjemvejen. For Øjeblikket havde vi nok at gøre med at tage Afsked med alle vore Venner. Barkis var langtfra den, der mindst

klagede over vor Afrejse, og jeg tror, at han endog gerne havde aabnet Kassen een Gang til og ofret endnu en Guinee, dersom han derved havde kunnet holde os otte og fyrretyve Timer længer i Yarmouth. Peggotty og hele hendes Familie vare fulde af Sorg over, at vi skulde bort. Hos Omer & Jorams var hele Etablissementet paa Benene for at sige os Farvel, og da vore Kufferter bleve baarne ud til Diligencen, var der saa mange Søfolk, der frivillig tilbød Steerforth deres Hjælp, at vi næppe vilde have manglet Dragere, om vi saa havde ført et helt Regiments Bagage med os. Kort sagt, vi tog bort, savnede og beundrede af alle vedkommende, og efterlod mange sørgmodige Ansigter.

„Bliver De her længe, Littimer?“ spurgte jeg, medens han stod og ventede paa, at Diligencen skulde køre.

„Nej, Sir,“ svarede han; „rimeligvis ikke meget længe.“

„Det er ikke godt for ham at sige nu,“ ytrede Steerforth ligegyldig. „Han ved, hvad han har at gøre, og vil gøre det.“

„Det er jeg vis paa,“ sagde jeg.

Littimer tog til Hatten til Tak for mine gode Tanker om ham, og jeg blev til Mode, som om jeg kun var otte Aar gammel. Han tog endnu en Gang til den og ønskede os lykkelig Rejse, og vi forlod ham staaende paa Brostenene, saa agtbar en Gaade som nogen Pyramide i Ægypten.

I nogen Tid talte vi ikke sammen, da Steerforth var usædvanlig tavs, og jeg tilstrækkelig optagen af at tænke paa, om jeg nogen Sinde skulde se de gamle Steder igen, og hvilke ny Forandringer der imidlertid kunde være foregaaede med mig og dem. Steerforth, der lige med et blev livlig og snaksom, ligesom han til enhver Tid kunde blive, hvad han vilde være, trak mig omsider i Armen.

„Sig noget, David,“ sagde han. „Hvad var det for et Brev, du talte om ved Frokosten?“

„Aah, det er fra min Tante.“

„Og hvad skriver hun, som udkræver Overlæg?“

„Hun minder mig om," sagde jeg, „at jeg foretog denne Udflugt for at se mig om og tænke en Smule."

„Hvilket du naturligvis har gjort?"

„Det kan jeg egentlig ikke sige. Ærlig talt, er jeg bange for, at jeg har glemt det."

„Naa, saa se dig da om og indhent det forsømte," sagde Steerforth. „Se til højre, og du vil se et fladt Landskab med en hel Del Morasser; se til venstre, og du ser det samme. Se ligeud, og du vil ikke opdage nogen Forskel; se bagud, og Skuespillet gentager sig."

Jeg lo og svarede, at jeg ikke saa nogen passende Livsstilling i hele Landskabet, hvilket maaske maatte tilskrives dets Fladhed.

„Hvad skriver din Tante om den Ting?" spurgte Steerforth, idet han kastede et Blik paa Brevet, jeg holdt i min Haand. „Foreslaar hun noget?"

„Ja vist gør hun," svarede jeg. „Hun spørger mig her, om jeg kunde have Lyst til at blive Prokurator? Hvad mener du derom?"

„Det ved jeg ikke," svarede Steerforth. „Du kan jo for den Sags Skyld lige saa gerne vælge det som alt andet."

Jeg kunde ikke bare mig for atter at le over, at han saaledes skar alle Stænder og Stillinger over een Kam, og sagde ham dette.

Hun havde overladt mig Sagen til mit fri Valg og havde ikke taget i Betænkning at tilføje, at hun havde faaet denne Ide, mens hun nylig havde besøgt sin Sagfører for at ordne sit Testamente til Fordel for mig.

„Det er i ethvert Tilfælde et rosværdigt Skridt af din Tante, som fortjener al Opmuntring," sagde Steerforth, da jeg fortalte ham det. „Mit Raad er, Tusindfryd, at du lægger dig efter Doctors' Commons."

Jeg blev da enig med mig selv om at gøre det og fortalte Steerforth, at min Tante ventede paa mig i London og havde indlogeret sig paa otte Dage i en Slags privat Hotel i Lincoln's Inn Fields, hvor der var en Stentrappe

og en Luge i Taget; thi min Tante var fast overbevist om, at hvert eneste Hus i London hver eneste Nat var udsat for at brænde af.

Vi tilbagelagde Resten af vor Rejse meget behagelig, idet vi undertiden vendte tilbage til Doctors' Commons og i Tankerne hensatte os til de fjerne Tider, hvoraf Steerforth udkastede en Mængde humoristiske og overgivne Skildringer, som satte os bægge i den ypperligste Stemning. Da vi havde naaet vor Rejses Maal, gik han hjem, efter at vi havde aftalt, at han skulde komme til mig om to Dage, og jeg kørte til Lincoln's Inn Fields, hvor jeg fandt min Tante oppe og ventende paa mig med Aftensmaden.

Om jeg saa havde været Verden rundt, siden vi skiltes, kunde vi næppe være blevne mere fornøjede over at se hinanden igen. Min Tante græd endog, da hun omfavnede mig, og sagde, idet hun lod, som om hun lo, at dersom min stakkels Moder havde levet, vilde den lille Tosse upaatvivlelig have fældet Taarer.

„Saa De har ladet Mr. Dick blive hjemme, Tante?" sagde jeg. „Det gør mig ondt. Ah Janet, hvorledes har De det?"

Idet Janet nejede og hilste paa mig, saa jeg, at min Tantes Ansigt forlængede sig betydelig.

„Det gør ogsaa mig ondt," sagde min Tante og gned sig paa Næsen. „Jeg har ikke haft Ro i mit Sind, Trot, saa længe jeg har været her."

Førend jeg kunde spørge hvorfor, fortalte hun mig det.

„Jeg er overbevist om," sagde min Tante og lagde Haanden med tungsindig Fasthed paa Bordet, „at Dicks Karakter ikke egner sig til at holde Æslerne borte. Jeg er vis paa, at han mangler Energi. Jeg burde have ladet Janet blive hjemme i Stedet for ham; da havde jeg maaske været rolig. Har et Æsel nogen Sinde været inde paa min Plæne, saa var det i Eftermiddags Klokken fire. Der for en kold Gysen over mig fra øverst til nederst, og jeg ved, det var et Æsel!"

Jeg søgte at gøre hende roligere i saa Henseende, men hun afviste enhver Trøst.

„Det var et Æsel," sagde min Tante, „og det var det samme med den stumpede Hale, som den morderiske Søster af et Kvindemenneske red paa, da hun kom til mit Hus." Dette havde siden været det eneste Navn, hvorunder min Tante kendte Miss Murdstone. „Er der noget Æsel i Dover, hvis Frækhed det falder mig vanskeligere at udholde end noget andets, saa er det det Dyr!"

Janet tillod sig at sige, at min Tante maaske var urolig uden Grund, og at hun troede, at dette Æsel var sysselsat med at transportere Grus og Sand og havde andet at gøre end at gaa paa forbudne Veje. Men min Tante vilde intet høre derom. Aftensmaden anrettedes varm, og Opdækningen var nok saa net, skønt min Tantes Værelser laa meget højt oppe — om det var, fordi hun vilde have saa mange flere Trappetrin for sine Penge, eller om det var for at være nærmere ved Taglugen, ved jeg ikke — og bestod af en stegt Høne, Bøfsteg og noget grønt, hvilket jeg alt sammen lod vederfares fuld Retfærdighed, ligesom det ogsaa alt sammen var fortræffeligt. Men min Tante havde saa sine egne Tanker om londonsk Mad og spiste kun lidt.

„Denne ulykkelige Høne er maaske bleven udruget og opklækket i en Kælder," sagde min Tante, „og har aldrig faaet frisk Luft, undtagen paa en Holdeplads for Drosker. Jeg vil haabe, at Bøfstegen er af Oksekød, men jeg tror det ikke. Intet er ægte paa dette Sted undtagen Snavset."

„Tror De da ikke, Tante, at Hønen kan være kommen fra Landet?" ytrede jeg.

„Nej, sikkert ikke," svarede min Tante. „Det vilde ingen Fornøjelse være for en londonsk Kræmmer at sælge noget, som var det, han udgav det for at være."

Jeg vovede ikke at modsige hende, men gjorde mig til gode med Retterne, hvilket i høj Grad fornøjede hende. Da der var taget af Bordet, hjalp Janet hende med at

ordne hendes Haar, gav hende hendes Natkappe paa, som var af et fiksere Snit end sædvanligt — „i Tilfælde af Ildebrand," sagde min Tante — og smøgede hendes Kjole op over Knæene; det var hendes sædvanlige Forberedelser til at varme sig, førend hun gik i Seng. Derpaa lavede jeg hende, overensstemmende med et fast staaende Regulativ, hvori der aldrig tilstededes den mindste Afvigelse, et Glas varm hvid Vin og Vand og en Skive ristet Brød, der blev skaaren i lange Strimler. Med disse Oplivelsesmidler tilbragte vi Aftenen ene sammen, idet min Tante sad lige over for mig og drak sit Vin og Vand, dyppede sine Strimler ristet Brød deri, førend hun spiste dem, og saa paa mig med velvillige Blikke.

„Naa, Trot," begyndte hun; „hvad synes du om Planen? Eller har du maaske endnu ikke begyndt at tænke paa den?"

„Jo, jeg har tænkt en hel Del paa den, kære Tante, og har ogsaa talt en hel Del med Steerforth derom. Jeg synes godt, overordentlig godt om den."

„Naa, det er jo herligt!"

„Der er dog et Punkt, som ligger mig paa Hjerte."

„Sig, hvad det er, Trot."

„Da denne Stilling, efter hvad jeg har hørt, er forbeholdt ganske enkelte Personer, vil jeg gerne vide, om det ikke vil være meget kostbart at faa mig ind i den?"

„At faa dig indskreven," svarede min Tante, „vil lige koste tusinde Pund."

„Ja, kære Tante," sagde jeg, idet jeg trak min Stol nærmere hen til hende, „det er netop det, som gør mig urolig. Det er en stor Sum Penge. De har kostet meget paa min Opdragelse og altid været saa god imod mig, som det vel var muligt. De har været Ædelmodigheden selv. Der gives sikkert nogle Livsstillinger, som jeg kunde begynde paa, saa godt som uden Omkostninger, og dog begynde med godt Haab om at komme frem ved Flid og Anstrengelse. Er De vis paa, det ikke vilde være bedre at gribe Sagen an paa denne Maade? Er De vis paa, at De

kan undvære saa mange Penge, og at det er rigtigt at give dem saaledes ud? Jeg beder Dem kun, min anden Moder, om vel at tænke over dette. Er De sikker i Deres Sag?“

Min Tante spiste først det Stykke ristede Brød op, som hun netop var i Lag med, medens hun hele Tiden saa mig lige i Øjnene, og svarede derpaa, efter at have sat sit Glas paa Kaminhylden og foldet sine Hænder over det opsmøgede Skørt:

„Trot, mit Barn, har jeg noget Maal i Livet, saa er det at sørge for, at du bliver et godt, fornuftigt og lykkeligt Menneske. Det har jeg nu engang sat mig for, og det har Dick med. Jeg vilde ønske, at visse Folk, som jeg kender, hørte Dick tale om denne Sag. Hans Skarpsindighed er beundringsværdig. Men ingen anden end jeg kender denne Mands Forstand.“

Hun standsede et Øjeblik for at tage min Haand mellem sine og vedblev derpaa:

„Det nytter ikke, Trot, at rippe op i Fortiden, undtagen for saa vidt det har Vigtighed for, hvad der ligger for i Øjeblikket. Jeg burde maaske have staaet paa en bedre Fod med din stakkels Fader og ogsaa med det stakkels Barn, din Moder. Det tænkte jeg maaske paa, da du kom til mig støvet og udaset som en forløben lille Landstryger. Fra den Tid af og til nu, Trot, har du altid gjort mig Ære og været min Stolthed og Glæde. Ingen anden har noget Krav paa min Formue; i det mindste“ — her tøvede hun til min Forundring og blev forvirret — „nej, ingen anden har noget Krav paa min Formue, og du er mit adopterede Barn. Vær bare et kærligt Barn imod mig i min Alderdom og bær over med mine Luner og Særheder, og du vil gøre mere for en gammel Kvinde, hvis Livs Ungdom ikke var saa lykkelig, som den maaske kunde have været, end hun nogen Sinde har gjort for dig.“

Det var første Gang, jeg hørte min Tante omtale sin tidligere Historie. Der laa noget højsindet i den rolige

Maade, hvorpaa hun gjorde dette, som vilde have forøget min Agtelse og Kærlighed for hende, dersom noget havde kunnet det.

„Alt er nu klappet og klart mellem os, Trot, og vi have ikke nødig at tale mere derom. Giv mig et Kys, og i Morgen ville vi gaa til Doctors' Commons."

Vi sladrede endnu længe sammen ved Kaminen, førend vi gik i Seng. Jeg sov i et Værelse i samme Etage som min Tante og blev lidt forstyrret om Natten ved, at hun bankede paa min Dør, hver Gang hun foruroligedes af Droskernes og Torvevognenes fjerne Rumlen og spurgte mig, om jeg kunde høre Sprøjterne. Men henad Morgenstunden sov hun bedre og lod ogsaa mig have Ro.

Omtrent ved Middagstid gik vi til Spenlow & Jorkins's Kontor i Doctors' Commons. Min Tante, som ogsaa nærede den almindelige Fordom mod London, at hvert Menneske, hun saa, var en Lommetyv, lod mig bære sin Pung, som indeholdt ti Guineer og noget Sølv.

Vi standsede ved Legetøjsboden i Fleet Street for at se Kæmperne paa St. Dunstans Kirketaarn slaa paa Klokkerne og gik derpaa videre hen ad Ludgate Hill og St. Pauls Kirkegaard til. Da vi nærmede os det førstnævnte Sted, saa jeg, at min Tante fremskyndede sin Gang og saa forskrækket ud, og lagde tillige Mærke til, at en slet klædt, skummelt udseende Mand, der kort i Forvejen var bleven staaende og havde stirret paa os, kom saa tæt ind paa os, at han strøg imod hende.

„Trot, kære Trot;" udbrød min Tante med en forfærdet Hvisken og trykkede min Arm. „Jeg ved ikke, hvad jeg skal gøre."

„Vær rolig," sagde jeg, „der er ikke noget at være bange for. Gaa ind i en Butik, saa skal jeg nok skaffe os den Karl fra Halsen."

„Nej, nej, Barn!" svarede hun. „Tal for alt i Verden ikke til ham. Jeg beder, jeg befaler dig det!"

„Gode Gud, Tante, det er kun en paatrængende Tigger."

„Du ved ikke, hvad han er!“ sagde min Tante. „Du ved ikke, hvem han er! Du ved ikke, hvad du siger!“

Vi vare blevne staaende i en tom Gang, medens dette foregik, og han var ligeledes bleven staaende.

„Se ikke paa ham,“ sagde min Tante, idet jeg forbitret drejede Hovedet; „men skaf mig en Vogn, Barn, og vent paa mig ved St. Pauls Kirkegaard.“

„Vente paa Dem?“ gentog jeg.

„Ja,“ svarede min Tante. „Jeg maa tage af Sted alene. Jeg maa tage af Sted med ham.“

„Med ham, Tante? Med dette Menneske?“

„Jeg er ved min fulde Forstand,“ svarede hun, „og jeg siger dig, jeg maa. Skaf mig en Vogn!“

Hvor forbavset jeg end var, indsaa jeg dog, at jeg ikke havde Ret til at nægte at adlyde en saa bestemt Befaling, og skyndte mig derfor nogle Skridt bort for at kalde paa en tom Droske, som kørte forbi. Næsten førend jeg kunde slaa Trinet ned, sprang min Tante ind, jeg ved ikke hvorledes, og Manden fulgte bag efter hende. Hun gav mig Tegn til, at jeg skulde gaa, og det saa alvorlig, at jeg i min Befippelse straks vendte mig bort fra dem. Idet jeg gjorde dette, hørte jeg hende sige til Kusken: „Kør, hvorhen De vil! Kør ligefrem!“ og i samme Øjeblik for Drosken forbi mig op ad Bakken.

Nu huskede jeg paa det, Dick havde fortalt mig, og som jeg havde troet var en Indbildning af ham. Jeg kunde ikke tvivle paa, at denne Person var den samme, som han havde omtalt paa en saa gaadefuld Maade, skønt det var mig umuligt at tænke mig, af hvad Art det Herredømme var, han syntes at udøve over min Tante.

Efter at jeg havde afkølet mig en halv Times Tid paa Kirkegaarden, saa jeg Drosken komme tilbage. Kusken holdt ved Siden af mig, og min Tante sad alene i den.

Hun havde endnu ikke fattet sig tilstrækkelig til at være oplagt til det Besøg, vi skulde gøre. Hun bad mig derfor stige ind i Drosken og lade Kusken køre nogle

Gange frem og tilbage. Hun sagde ikke andet end: „Kære Barn, spørg mig aldrig om, hvad det var, og hentyd ikke til det," førend hun aldeles havde genvundet sin Fatning, og da sagde hun, at hun nu var sig selv igen, og at vi kunde stige ud. Da hun gav mig sin Pung, for at jeg skulde betale Kusken, saa jeg, at alle Guineerne vare borte og kun Sølvpengene tilbage.

For at komme til Doctors' Commons maatte vi passere en lille, lav Buegang. Førend vi havde gjort mange Skridt ned ad Gaden paa den anden Side af den, syntes Byens Larm ligesom ved et Trylleri at forstumme og tabe sig i det fjerne. Nogle faa ensomme Gaardspladser og snævre Gyder førte os til Spenlow & Jorkins's Kontor. I Forhallen til dette Tempel, der var tilgængeligt for Pilegrimme uden den Ceremoni at banke paa, sad tre eller fire Skrivere og arbejdede. En af dem, en lille, tør Mand, som sad ved en Pult for sig selv og bar en stiv, brun Paryk, der saa ud, som om den var lavet af Honningkager, stod op for at modtage min Tante og føre os ind i Spenlows Værelse.

„Mr. Spenlow er i Retten, Frøken," sagde han; „men det er tætved, og jeg skal straks sende Bud efter ham."

Medens Spenlow blev hentet, førte jeg mig Lejligheden til Nytte til at se mig om. Bohavet i Stuen var støvet og gammeldags, og det grønne Klæde paa Skrivebordet havde tabt hele sin Farve og saa saa vissent og falmet ud som et gammelt Fattighuslem. Oven paa det laa mangfoldige Bundter Papirer, hvoraf nogle vare mærkede: „Erklæringer" og atter andre (til min Forundring) „Injuriesager," „Konsistorialretten," „Skifteretten," Admiralitetsretten" og endelig „Kommissionsretten," hvilket gjorde mig nysgerrig efter at faa at vide, hvor mange Retter der vel overhovedet kunde være, og hvor lang Tid man vilde behøve for at blive klog paa dem alle. Desuden fandtes der adskillige umaadelige Udskrifter af „Tingsvidner", som vare stift hæftede og sammenbundne i svære Pakker, en Pakke for hver Sag, som om hver Sag var en Historie i ti eller tolv

Bind. Alt dette, syntes jeg, saa temmelig kostbart ud, og det gav mig en behagelig Forestilling om en Prokurators Forretninger. Medens jeg med stigende Velbehag kastede mine Øjne paa disse og mange andre lignende Genstande, hørtes hurtige Skridt i Værelset udenfor, og Spenlow traadte hastig ind, iført en sort, med hvidt Pelsværk kantet Kappe, og tog i det samme Hatten af.

Det var en lille lyshaaret Herre med et Par ulastelige Støvler og et frygtelig stift, hvidt Halsbind og do. Flipper.

Han var helt tilknappet fra øverst til nederst og maatte have gjort sig stor Umage med sit Kindskæg, som var omhyggelig krøllet. Hans Guldkæde var saa svær, at det faldt mig ind, at han burde have en senefuld Arm af Guld til at hale den op med ligesom de, der stikkes ud som Skilt oven over Guldsmedenes Butikker. Han var klædt med en saadan Omhu og var saa stiv, at han næppe kunde bukke sig, saa at han, naar han havde sat sig i sin Lænestol og vilde se efter et eller andet Dokument paa Pulten, var nødt til at bevæge hele sin Overkrop fra den nederste Ryghvirvel ligesom en Polichinel.

Efter at jeg var bleven forestillet af min Tante og modtagen med al Høflighed, sagde han:

„De har altsaa i Sinde, Mr. Copperfield, at træde ind i vor Stand? Jeg omtalte tilfældigvis for Miss Trotwood, da jeg forleden Dag havde den Fornøjelse at tale med hende," — her gjorde han igen en Bøjning med Kroppen — atter Polichinel — „at der var en ledig Plads her. Miss Trotwood havde den Godhed at ytre, at hun havde en Nevø, som hun tog sig af og ønskede at se i en net Stilling. Denne Nevø har jeg altsaa nu den Fornøjelse" — igen Polichinel.

Jeg bukkede og sagde, at min Tante havde fortalt mig om den ledige Plads, som jeg troede, jeg vilde synes meget godt om. Jeg havde stor Lyst til den og var ogsaa gaaet ind paa Forslaget, men vilde dog ikke ubetinget forpligte mig til at synes om den, førend jeg havde lært

den nærmere at kende. Jeg formodede derfor ogsaa, skønt det kun var en Forms Sag, at der vilde blive givet mig Lejlighed til at prøve, hvorledes den huede mig, førend jeg uigenkaldelig bandt mig til den.

„Naturligvis, naturligvis!“ sagde Spenlow. „I vort Firma foreslaa vi altid en Maaned — en Prøvemaaned. For mit eget Vedkommende vilde jeg med Glæde foreslaa to eller tre Maaneder, kort sagt, saa længe det skulde være; men jeg har en Kollega, Mr. Jorkins.“

„Og Betalingen, Sir,“ ytrede jeg, „er tusinde Pund?“

„Og Betalingen er, det stemplede Papir derunder indbefattet, et Tusinde Pund. Som jeg har sagt Miss Trotwood; jeg ledes ikke af smaalige Hensyn, det være langt fra mig; men Mr. Jorkins har sine egne Meninger om den Ting, og jeg er nødt til at rette mig efter ham. Han mener, kort sagt, at tusinde Pund er for lidt.“

„Det er vel ikke,“ sagde jeg, da jeg stadig ønskede at skaane min Tante for Udgifter, „det er vel ikke Skik her, naar en Lærling viser sig særdeles brugbar og bliver rigtig dygtig i sit Fag“ — jeg kunde ikke bare mig for at rødme, thi det klang jo som Selvros — „saa er det vel ikke Skik i de sidste Aar af hans Læretid at tilstaa ham nogen —“

Med megen Anstrengelse hævede Spenlow sit Hoved netop saa højt op fra Halsbindet, at han kunde ryste paa det, og svarede, idet han tog mig Ordet ud af Munden: „Løn. — Nej. Jeg vil ikke sige, hvilket Hensyn jeg mulig selv vilde tage under saadanne Forhold, Mr. Copperfield, dersom jeg havde fri Hænder; men Mr. Jorkins er urokkelig.“

Jeg blev ganske forknyt ved Tanken om denne skrækkelige Jorkins, men opdagede senere, at han var en meget sagtmodig Mand med et lidt tungt Nemme, hvis hele Arbejde bestod i, at han skulde holde sig i Baggrunden og stadig lade sig skildre som det mest stivsindede og hjerteløse Menneske. Ønskede en Skriver at faa sin Løn forhøjet, vilde Mr. Jorkins intet høre om et saadant Forslag. Var

en Klient langsom til at afgøre sin Regning, var Mr. Jorkins fast bestemt paa at faa den betalt, og hvor pinlige den Slags Ting end kunde være (og altid var) for Spenlows Følelser, beraabte Mr. Jorkins sig dog stadig paa sin Kontrakt. Den gode Engel, Spenlows Hjerte og Haand, vilde altid have været aaben, naar den strenge Dæmon Jorkins ikke havde været. Med Aarene tror jeg at have gjort den Erfaring, at adskillige andre Firmaer udføre deres Forretninger efter Princippet: Spenlow & Jorkins.

Det blev aftalt, at jeg kunde begynde min Prøvemaaned, naar jeg selv vilde, og at min Tante ikke havde nødig at blive i Byen eller vende tilbage ved Maanedens Udløb, da Kontrakten let kunde sendes hjem til hende til Underskrift.

Vi forlod Spenlows Kontor og naaede Lincoln's Inn Fields uden at opleve flere Eventyr, med Undtagelse af, at vi mødte et ulykkeligt Æsel for en Frugtsælgers Vogn, som vakte pinlige Minder hos min Tante. Da vi vare komne lykkelig og vel i Hus, talte vi endnu en Gang udførlig om min Fremtid, og da jeg vidste, at hun længtes efter at komme hjem og ikke vilde faa en halv Times Ro i London for Ildebrande, Fødevarer og Lommetyve, bad jeg hende ikke ulejlige sig for min Skyld, men lade mig sørge for mig selv.

„Skønt jeg endnu ikke har været her otte Dage i Morgen, har jeg dog ogsaa tænkt paa det, Barn," svarede hun. „Der er en lille møbleret Lejlighed at faa til Leje i Adelphi, Trot, og den maa vist passe udmærket for dig."

Efter denne korte Indledning greb hun i Lommen og fremtog et af en Avis omhyggelig udklippet Avertissement som gik ud paa, at der i Buckingham Street i Adelphi var en møbleret, udmærket bekvem Lejlighed med Udsigt til Floden straks at faa til Leje for en ung Herre, som var ved en af Retterne eller i en anden Stilling. Vilkaarene vare billige, og man kunde leje den paa en Maaned.

„Ih, det passer jo udmærket, Tante!“ sagde jeg, henrykt over Udsigten til at skulle have min egen Lejlighed.

„Saa kom,“ svarede min Tante og tog straks sin Hat paa igen, som hun for en Minut siden havde lagt fra sig. „Lad os gaa hen og se paa Værelserne.“

Vi gik. Ifølge Avertissementet havde vi at henvende os til Mrs. Crupp, og vi ringede paa den Klokke, som vi mente stod i Forbindelse med hende. Vi maatte ringe tre, fire Gange, førend vi kunde faa hende til at sætte sig i Forbindelse med os; men omsider kom hun dog og viste sig at være et svært Fruentimmer med en ulden Klokke under en Nankins Kjole.

„Vil De vise os Deres Værelser, Madam?“ sagde min Tante.

„Til denne Herre?“ spurgte Mrs. Crupp og rodede i sin Lomme efter Nøglerne.

„Ja, til min Nevø,“ sagde min Tante.

„Det er en nysselig Lejlighed for en Herre som han,“ sagde Mrs. Crupp.

Lejligheden laa øverst oppe og indeholdt en lille halvblind Entré, hvor man havde ondt ved at se noget, et lille, stokblindt Fadebur, hvor man slet ingenting kunde se, en Dagligstue og et Sovekammer. Bohavet var meget medtaget, men dog mere end godt nok til mig, og Floden var ganske rigtig uden for Vinduet.

Da jeg var tilfreds med Lejligheden, gik min Tante og Mrs. Crupp ind i Fadeburet for at aftale Vilkaarene, medens jeg blev siddende paa Sofaen i Dagligstuen og næppe vovede at tænke mig det muligt, at det kunde falde i min Lod at bebo en saa flot Lejlighed. Efter en temmelig lang Underhandling vendte de tilbage, og til min store Glæde læste jeg baade i min Tantes og Mrs. Crupps Ansigt, at Kontrakten var sluttet.

„Er det den forrige Lejers Bohave?“ spurgte min Tante.

„Ja det er, Frue,“ svarede Mrs. Crupp.

„Hvad er der blevet af ham?“ spurgte min Tante videre.

Mrs. Crupp fik en slem Hoste og fremstammede med megen Vanskelighed: „Han blev syg her og — ho! ho! ho! Aa Gud hjælpe mig! — og døde.“

„Saa? Hvad døde han da af?“ spurgte min Tante.

„Ja, Frue, han døde af Drik,“ sagde Mrs. Crupp i Fortrolighed, „og Røg.“

„Røg? Dog ikke fra Kaminen?“ spurgte min Tante.

„Nej Frue,“ sagde Mrs. Crupp, „Cigarer og Piber.“

„Det er da i hvert Tilfælde ikke noget smitsomt, Trot,“ sagde min Tante til mig.

„Nej, det har De Ret i,“ svarede jeg.

Kort sagt, da min Tante saa, hvor indtagen jeg var i Lejligheden, lejede hun den paa en Maaned paa det Vilkaar, at jeg kunde beholde den et Aar til efter den Tids Forløb. Mrs. Crupp skulde levere Dækketøj og lave Mad til mig; alle andre Fornødenheder vare allerede til Stede, og Mrs. Crupp lod sig tydelig forstaa med, at hun stedse skulde tage sig af mig som sin Søn. Om to Dage skulde jeg flytte ind, og Mrs. Crupp sagde, at hun nu Gud ske Lov havde faaet nogen at bryde sig om.

Paa Tilbagevejen sagde min Tante til mig, at hun haabede, at det Liv, jeg nu skulde føre, vilde udvikle min Karakter og Selvstændighed, hvilket var alt, hvad der fattedes mig. Hun gentog dette flere Gange næste Dag, medens vi traf Aftale om Oversendelsen af mine Klæder og Bøger. Jeg skrev et langt Brev til Agnes, hvori jeg ogsaa fortalte om hele min Ferierejse, og som min Tante paatog sig at sørge for, da hun vilde rejse næste Dag. For ikke at udtvære disse Enkeltheder vil jeg kun tilføje, at hun sørgede rigelig for alle mine Fornødenheder i min Prøvemaaned; at Steerforth til min og hendes store Skuffelse ikke indfandt sig før hendes Afrejse; at jeg saa hende sidde lykkelig og vel i Dover Diligencen, og at jeg, da Diligencen var kørt, vendte Ansigtet om mod Adelphi og

tænkte paa de Dage, da jeg plejede at drive om i dets underjordiske Hvælvinger, og paa de lykkelige Forandringer, som havde ført mig op paa Overfladen.

Fire og tyvende Kapitel.

Min første Udskejelse.

Det var en herlig Ting at have denne stolte Borg for mig selv, og naar jeg lukkede min Gangdør, følte jeg mig til Mode ligesom Robinson Crusoe, naar han var gaaet ind i sin Fæstning og havde trukket Stigen op bag efter sig. Det var herligt at vandre omkring i Byen med min Gadedørsnøgle i Lommen og vide, at jeg kunde bede, hvem jeg vilde, gaa hjem med, og være vis paa, at det ikke vilde være til Ulejlighed for nogen, naar det ikke var det for mig. Det var herligt at lukke mig selv ind og ud og komme og gaa, uden at sige et eneste Ord til nogen og ringe den forpustede Mrs. Crupp op fra Jordens Dyb, naar jeg vilde hende noget, og — hun selv havde Lyst til at komme. Alt dette, siger jeg, var herligt, skønt jeg maa tilstaa, at det til sine Tider ogsaa kunde være højst kedeligt.

Det var dejligt om Morgenen, især naar Morgenen var smuk. Ved Dagen tog dette Liv sig frisk og frit ud og endnu friskere og friere i Solskin; men naar Dagen begyndte at hælde, syntes Livet ogsaa at gaa ned ad Bakke. Jeg ved ikke, hvorledes det var, men det tog sig sjældent godt ud ved Lys. Da længtes jeg efter en eller anden, jeg kunde tale med. Jeg savnede Agnes. Jeg forefandt en rædsom Tomhed i Stedet for hint smilende Gemmested for min Fortrolighed. Mrs. Crupp syntes at være langt borte. Jeg tænkte paa min Forgænger, som var død af Drik og Røg, og jeg kunde have ønsket, at han havde været saa

skikkelig at leve, saa at jeg ikke skulde have hans Bortgang at ærgre mig over.

Efter to Døgns Forløb var jeg til Mode, som om jeg havde boet der et Aar, og dog var jeg ikke en Time ældre, men pintes stadig lige saa meget som før af min egen Ungdommelighed.

Da Steerforth endnu ikke viste sig, hvilket bragte mig paa den Tanke, at han maatte være syg, forlod jeg tidlig om Morgenen den tredje Dag min Bolig og gik ud til Highgate. Mrs. Steerforth blev meget glad ved at se mig og sagde, at han var tagen bort med en af sine Venner fra Oxford for at besøge en anden Ven, men at hun ventede ham hjem den næste Dag. Jeg holdt saa meget af ham, at jeg blev ganske skinsyg paa hans Oxforder Venner.

Da hun bad mig saa indstændig at blive til Middag, tog jeg mod Indbydelsen, og jeg tror ikke, at vi den hele Dag talte om andet end ham. Jeg fortalte hende, hvor meget Folk i Yarmouth havde holdt af ham, og hvilken fornøjelig Rejsefælle han havde været. Miss Dartle kom med en Mængde Hentydninger og gaadefulde Spørgsmaal, men viste en saa levende Interesse for hele vor Færd der og gentog saa ofte sit „Nej virkelig?“ osv., at hun fik alt det ud af mig, hun ønskede at vide. De to Damers Selskab var saa behageligt og faldt mig saa naturlig, at jeg begyndte at blive lidt forelsket i hende. I Løbet af Aftenen, og især da jeg gik hjem, kunde jeg flere Gange ikke tilbageholde den Tanke, hvor det vilde være rart at have hende til Selskab i Buckingham Street.

Medens jeg næste Morgen nød min Kaffe og mit Franskbrød, førend jeg gik til Doctors' Commons — og jeg vil her omtale, at det var utroligt, hvor mange Bønner Mrs. Crupp brugte, og hvor tynd Kaffen desuagtet var — traadte Steerforth til min grænseløse Glæde ind.

„Kære Steerforth,“ udbrød jeg, „jeg begyndte allerede at tro, at jeg ikke mere skulde faa dig at se!“

„Jeg blev bortført med Vold,“ sagde Steerforth, „alle-

rede Dagen efter at jeg var kommen hjem. Men, Tusindfryd, du har det jo her som en rigtig gammel Pebersvend!“

Med ikke ringe Stolthed viste jeg ham Lejligheden, Fadeburet ikke at glemme, og han roste den meget. „Ved du hvad, min gamle Dreng,“ sagde han, „jeg vil slaa mig ned her, naar jeg kommer til Byen, medmindre du siger mig op.“

Det var glædelige Ord, og jeg svarede ham, at ifald han ventede derefter, kunde han vente til Dommedag.

„Men du maa have Frokost!“ sagde jeg og lagde Haanden paa Klokkestrengen; „Mrs. Crupp skal lave Kaffe til dig, medens jeg rister dig noget Skinke her i min Kakkelovn.“

„Nej, nej, ring ikke! Jeg skal spise Frokost med en af disse Fyre i Piazza Hotellet i Covent Garden.“

„Men du kommer dog igen til Middag?“ sagde jeg.

„Jeg kan virkelig ikke. Der er intet, jeg hellere vilde, men jeg maa blive sammen med disse to Fyre. Vi skulle alle tre af Sted i Morgen tidlig.“

„Saa tag dem med herhen til Middag,“ svarede jeg. „Tror du, de ville komme?“

„Aah, det er der ingenting i Vejen for,“ sagde Steerforth; „men vi vilde kun gøre dig Ulejlighed. Det er bedre, du kommer og spiser med os et eller andet Sted.“

Deri vilde jeg paa ingen Maade samtykke; thi det faldt mig ind, at jeg dog egentlig burde gøre et lille Indvielsesgilde, og der kunde jo aldrig frembyde sig nogen bedre Lejlighed dertil. Efter at han havde tilkendegivet sit Bifald med mine Værelser, var jeg endnu mere stolt af dem, og jeg brændte af Længsel efter at vise, hvad Huset formaaede. Jeg tog derfor et bestemt Løfte af ham i hans to Venners Navn, og Middagen blev fastsat til Klokken seks.

Da han var gaaet, ringede jeg paa Mrs. Crupp og meddelte hende min fortvivlede Plan. For det første sagde Mrs. Crupp, at jeg naturligvis ikke kunde vente, at hun

vilde varte op ved Bordet, hvorimod hun kendte et flinkt ungt Menneske, som hun nok troede kunde overtales dertil mod en Godtgørelse af fem Shillings, og hvad jeg ellers vilde give ham i Drikkepenge. Ham maatte vi have, sagde jeg. Dernæst sagde hun, at det var klart, at hun ikke kunde være to Steder paa en Gang (hvilket jeg fandt rimeligt), og at det var uundgaaelig nødvendigt at postere en „ung Tøs“ i Fadeburet med et Lys, for at hun hele Tiden kunde vadske Tallerkenerne af. Jeg spurgte, hvad dette kvindelige Væsen vel kunde koste, og Mrs. Crupp svarede, at atten Pence sagtens hverken vilde gøre mig fra eller til. Jeg sagde, at det vilde det sagtens ikke, og dermed var det i Orden. „Og saa var det Maden,“ sagde Mrs. Crupp.

Det var et mærkeligt Eksempel paa Mangel paa Eftertanke hos den Jærnstøber, som havde lavet Mrs. Crupps Komfur, at der ikke kunde laves andet end Karbonade og Kartoffelmos paa den. Med Hensyn til en Fiskekedel, sagde hun, saa kunde jeg selv gaa med og se paa Komfuret; hun kunde ikke tilbyde mig bedre. Vilde jeg gaa med? Da jeg nu ikke vilde være bleven meget klogere, selv om jeg havde set paa det, afslog jeg det og sagde: „Sig ikke det; der er jo Østers at faa, hvorfor da ikke tage dem?“ Dermed var altsaa det afgjort. Derpaa sagde Mrs. Crupp, at hun vilde foreslaa et Par stegte Høns — fra Restauratøren; sprængt Oksebryst med grønt -- fra Restauratøren; to smaa Biretter, saasom en Postej og stuvede Nyrer — fra Restauratøren; en Tærte og (om jeg syntes om det) en Frugtgelé — fra Restauratøren. Dette vilde sætte hende i Stand til at concentrere hele sin Opmærksomhed paa Kartoflerne og anrette Osten og Sellerierne saaledes, at hun kunde være det bekendt.

Jeg fulgte hendes Raad og gjorde selv Bestillingen hos Restauratøren. Da jeg noget efter gik gennem Strand og i Vinduet i en Spækhøkerbutik fik Øje paa en haard, broget Substans, som lignede Marmor, men bar den Paa-

skrift: „Skildpaddesuppe," gik jeg ind og købte en Skive deraf, som jeg siden har haft Grund til at tro vilde have været nok til femten Mennesker. Efter nogle Indsigelser samtykkede Mrs. Crupp i at opvarme dette Præparat, og det skrumpede saaledes sammen i flydende Tilstand, at der knap var nok til fire.

Efter at disse Forberedelser lykkelig vare tilendebragte, købte jeg lidt Dessert og gjorde en temmelig omfattende Bestilling hos en Vinhandler i Nabolaget. Da jeg kom hjem om Eftermiddagen og saa Flaskerne opstillede i en Firkant paa Gulvet i Fadeburet, saa de saa talrige ud — skønt der manglede to, hvilket gjorde Mrs. Crupp ganske ulykkelig — at jeg ordentlig blev bange for dem.

Den ene af Steerforths Venner hed Grainger og den anden Markham. De vare bægge to meget lystige, muntre Fyre, Grainger noget ældre end Steerforth, Markham noget yngre og vel næppe over tyve Aar. Jeg lagde Mærke til, at Markham altid omtalte sig selv med det ubestemte Udtryk „man" og sjældent eller aldrig i første Person i Singularis.

„Man kunde have det meget godt her, Mr. Copperfield," sagde Markham, menende sig selv.

„Beliggenheden er ikke saa daarlig," svarede jeg, „og Værelserne ere ret bekvemme."

„Jeg vil haabe, at I bægge have bragt en god Appetit med?" sagde Steerforth.

„Det er saagu, ligesom om Byen skærpede ens Appetit," svarede Markham. „Man er sulten den hele Dag. Man spiser uafladelig."

Da jeg i Begyndelsen følte mig lidt forlegen og alt for ung til at præsidere, bad jeg, da der var rettet an, Steerforth sætte sig for Bordenden og tog selv Plads lige over for ham. Alt var meget godt; vi sparede ikke paa Vinen, og det lykkedes ham saa glimrende at holde Munterheden ved lige, at der ikke opstod en eneste Pavse ved vor Fest. Under Maaltidet var jeg ikke saa god en Sel-

skabsbroder, som jeg kunde have ønsket; thi min Stol stod lige over for Døren, og min Opmærksomhed adspredtes ved, at jeg opdagede, at det flinke unge Menneske meget ofte gik ud af Stuen, og at hans Skygge stadig straks efter viste sig paa Entrévæggen med en Flaske for Munden. Den „unge Tøs“ voldte mig ligeledes nogen Uro, ikke saa meget ved at forsømme at vadske Tallerkenerne, som ved at slaa dem i Stykker. Thi da hun var af en nysgerrig Natur og ikke i Stand til, saaledes som det udtrykkelig var hende paalagt, at holde sig til Fadeburet, kikkede hun uafladelig ind til os og troede sig stadig opdaget, i hvilken Tro hun flere Gange trak sig tilbage paa Tallerkenerne (hvormed hun omhyggelig havde brolagt Gulvet) og anrettede en stor Ødelæggelse.

Alt dette var dog kun Smaating, som snart glemtes, da Dugen var tagen af Bordet og Desserten sat frem. Paa dette Stadium af Festen viste det sig, at det flinke unge Menneske var helt maalløs. Men efter i Stilhed at have paalagt ham at søge Mrs. Crupps Selskab og ligeledes tage „Tøsen“ med, hengav jeg mig ganske til Glæden.

Jeg begyndte med at være usædvanlig munter og let om Hjertet; alle Slags halvt glemte Ting dukkede op i min Hukommelse og gjorde mig ganske ualmindelig veltalende. Jeg lo hjertelig over mine egne og de andres Indfald, kaldte Steerforth til Orden, fordi han ikke lod Flasken gaa rundt, lovede flere Gange at komme til Oxford, udtalte, at det var min Hensigt indtil videre een Gang om Ugen at have et Middagsselskab ligesom dette, og tog i Overgivenhed saa megen Snus af Graingers Daase, at jeg blev nødt til at gaa ind i Fadeburet og tage mig en Nysetur paa ti Minutter.

Jeg vedblev at lade Vinen gaa raskere og raskere omkring og for stadig om med Proptrækkeren for at trække en ny Flaske op, længe før det var nødvendigt. Jeg holdt en Tale for Steerforth og sagde, at han var min kæreste Ven, mine Drengeaars Beskytter, min Ungdoms Kammerat.

Jeg skyldte ham flere Venskabstjenester, end jeg nogen Sinde kunde gengælde ham, og nærede en større Beundring for ham, end jeg kunde udtrykke, og endte med de Ord: „Og dette skal være Steerforths Skaal! Gud være med ham! Hurra!“ Vi gav ham tre Gange tre og eet til og et langt et til Slut. Jeg slog mit Glas i Stykker ved at gaa omkring Bordet for at trykke hans Haand og sagde (i to Ord): „Steerforth, Duermitlivsledestjerne!“

Saaledes blev jeg ved, indtil jeg pludselig mærkede, at en var midt i en Vise. Sangeren var Markham og han sang: „Naar Sorgen tynger Mandens Bryst.“ Da han var færdig, sagde han, at han vilde udbringe en Skaal for „Pigebørnene.“ Herimod gjorde jeg Indvendinger og vilde ikke tillade det, idet jeg sagde, at det ikke var nogen passende Maade at udbringe Skaalen paa, og at jeg aldrig vilde tillade, at denne Skaal blev drukken i mit Hus anderledes end som for „Damerne!“ Jeg blev temmelig højrøstet imod ham, mest fordi jeg saa Steerforth og Grainger le ad mig eller ad ham eller ad os bægge. Han sagde, at man ikke skulde lade sig noget foreskrive. Jeg sagde jo, man skulde. Saa sagde han, man ikke skulde lade sig fornærme. Jeg sagde, at heri havde han Ret — aldrig under mit Tag, hvor Husguderne vare hellige og Gæstfrihedens Love ubrødelige. Han sagde, at man ikke havde nødig at skamme sig ved at tilstaa, at jeg var en Fandens flink Fyr. Jeg udbragte øjeblikkelig hans Skaal.

Der var en, der røg. Vi røg alle. Jeg røg og søgte at undertrykke en voksende Tilbøjelighed til Gysninger. Steerforth havde holdt en Tale for mig, under hvilken jeg var bleven rørt næsten til Taarer. Jeg takkede og haabede, at det tilstedeværende Selskab vilde spise hos mig i Morgen, i Overmorgen — hver Dag Klokken fem, for at vi kunde have en rigtig lang Aften til at snakke sammen og more os i. Jeg følte mig opfordret til at udbringe en Skaal for en bestemt Person; jeg vilde udbringe en Skaal for min Tante, Miss Betsey Trotwood, den bedste af alle Kvinder!

En lænede sig ud af mit Sovekammervindue for at køle sin Pande mod Stenkarmen og føle den friske Luft i sit Ansigt. Det var mig. Jeg tiltalte mig selv med „Copperfield“ og sagde: „Hvorfor vilde du ryge? Du burde jo vidst, at du ikke kunde taale det.“ Nu stod en vaklende foran Spejlet og saa paa sit Ansigt, det var ogsaa mig. Jeg var meget bleg i Spejlet; mine Øjne havde et dumt, stirrende Udtryk og mit Haar — kun mit Haar, og intet andet — saa ud, som om det var drukkent.

En sagde til mig: „Lad os gaa paa Komedie, Copperfield!“ Nu saa jeg ikke mere Sovekammeret for mig, men atter det klingrende Bord med Glassene; Lampen; Grainger paa min højre, Markham paa min venstre Side, og Steerforth lige over for mig — alt svævede i en Taage og viste sig i en meget lang Afstand. Paa Komedie? Ja vist; det var det ene rigtige; kom saa! Men de maatte undskylde, at jeg først lod dem alle gaa og slukkede Lampen — i Tilfælde af Ildebrand.

Paa Grund af en vis Forvirring i Mørket var Døren bleven borte. Medens jeg famlede efter den mellem Vinduesgardinerne, tog Steerforth mig leende under Armen og førte mig ud. Vi gik ned ad Trappen, den ene bag efter den anden. Ved det nederste af den faldt en og trillede ned. En sagde, at det var Copperfield. Jeg blev opbragt over dette falske Rygte, indtil jeg ved at finde mig selv liggende paa Ryggen i Gangen begyndte at tro, at der dog maaske kunde være noget i det.

En meget taaget Aften med store Ringe omkring Gadelygterne! Der blev snakket noget om, at det var fugtigt. Mig forekom det, at det frøs. Steerforth børstede mig af under en Lygtepæl og rettede paa min Hat, som en bragte til Stede, Gud maa vide hvorfra; thi jeg havde ikke haft den paa før. Derpaa sagde Steerforth: „Der er ikke noget i Vejen med dig, Copperfield, vel?“ og jeg svarede: „Ikkealmindste!“

En Mand, som sad ved et Hul, saa ud i Taagen og

tog Penge af en, idet han spurgte, om jeg var en af de Herrer, som der var blevet betalt for, og lod til, saa vidt jeg kan huske, at være temmelig tvivlraadig, om han skulde tage imod Penge for mig eller ikke. Kort efter befandt vi os meget højt oppe i et meget varmt Teater og saa ned i et meget stort Parterre, som forekom mig at staa i een Damp; de Mennesker, der vare proppede sammen i det, vare ganske utydelige. Der var ogsaa en stor Skueplads, som saa meget ren og pæn ud i Sammenligning med Gaderne, og der var Folk paa den, som snakkede om et eller andet, men aldeles uforstaaelig. Der var en Mængde straalende Lys, og der var Musik og Damer nede i Logerne, og jeg ved ikke alt. Det saa ud for mig, som om hele Bygningen var i Færd med at lære at svømme; den opførte sig paa en rent uforklarlig Maade, naar jeg søgte at faa den til at staa stille.

Efter ens Forslag besluttede vi at gaa ned i første Etage, hvor Damerne vare. En gallaklædt Herre, som laa paa en Sofa med en Dobbeltkikkert i Haanden, gik i et Spejl forbi mit Blik tillige med min egen Skikkelse i Legemsstørrelse. Derpaa blev jeg lukket ind i en af Logerne og hørte mig selv sige noget, da jeg satte mig, og mine Naboer raabe „Stille!“ til en, medens Damerne kastede vrede Blikke til mig og — hvad? Ja! — der sad Agnes paa Bænken foran mig i den samme Loge med en Dame og en Herre, som jeg ikke kendte, ved Siden af sig. Jeg ser endnu hendes Ansigt, bedre end jeg gjorde dengang, tør jeg nok sige — vendt mod mig med et uudsletteligt Udtryk af Bedrøvelse og Forundring.

„Agnes!“ sagde jeg med et tykt Mæle, „Gud fri mig! Agnes!“

„Stille, stille!“ svarede hun, jeg kunde ikke fatte hvorfor. „De forstyrrer Tilskuerne. Se paa Scenen!“

Efter hendes Opfordring søgte jeg at holde den fast og høre noget af det, der blev sagt paa den, men forgæves. Jeg stirrede atter lidt efter paa hende og saa hende trykke

sig ind i sin Krog og lægge sin behandskede Haand paa Panden.

„Agnes," sagde jeg, „jebangfordikrigtvel."

„Jo, jo. Bryd Dem ikke om mig, Trotwood," svarede hun. „Hør! Gaar De ikke snart?"

„Omjikgaarsnart?" spurgte jeg.

„Ja."

Jeg havde dunkelt til Hensigt at svare, at jeg vilde blive for at følge hende ned. Jeg maa sagtens paa en eller anden Maade have ladet mig forstaa dermed; thi efter at hun en kort Tid havde set vist paa mig, syntes hun at forstaa mig og sagde med dæmpet Stemme:

„Jeg ved, at De vil gøre, hvad jeg beder Dem om, naar jeg siger Dem, at det er mit Alvor. Gaa nu, Trotwood, for min Skyld, og lad Deres Venner følge Dem hjem."

Hun havde for saa vidt bragt mig til Samling for et Øjeblik, at jeg, skønt jeg var vred paa hende, følte mig skamfuld, stod op med et kort: „Gnat!" — hvilket skulde betyde „Godnat!" — og gik. Mine Kammerater fulgte med, og jeg traadte pludselig fra Logen ind i mit Sovekammer, hvor kun Steerforth var hos mig og hjalp mig at klæde mig af, medens jeg afvekslende fortalte ham, at Agnes var min Søster, og besvor ham at hente mig Proptrækkeren, for at jeg kunde trække endnu en Flaske op.

Aah, hvor en, som laa i min Seng, laa og sagde og gjorde alt om igen hele Natten i en Feberdrøm, medens Sengen var et bølgende Hav, som aldrig stod stille! Oh, hvor jeg, da denne en langsomt forvandledes til mig selv, begyndte at vansmægte af Tørst og faa en Følelse af, at min Hud var bleven til et haardt Bræt, min Tunge Bunden af en tom Tekedel, fuld af Kedelsten, som stod over en langsom Ild, og de indvendige Flader af mine Hænder gloende Metalplader, som ingen Is kunde køle.

Men hvilken Sjælekval, hvilken Anger, hvilken Skam følte jeg ikke, da jeg den næste Dag atter kom til mig selv! Min Skræk for at have gjort tusinde Dumheder, som

jeg havde glemt, og som intet kunde afsone — min Erindring om det uforglemmelige Blik, hvormed Agnes havde set paa mig — den martrende Tanke, at jeg ikke kunde komme til at tale med hende, da jeg, Fæ, som jeg var, ikke vidste, hvorledes hun var kommen til London, eller hvor hun boede — min Væmmelse ved Synet alene af Værelset, hvor Svirelaget havde fundet Sted — mit værkende Hoved — Lugten af Tobaksrøg, Synet af Glas, Umuligheden af at gaa ud eller bare at staa op! Aah, hvilken Dag det var!

Og hvilken Aften, da jeg sad ved Kaminen med en Kop Bouillon, fuld af Fedtøjne, og tænkte paa, at jeg maaske skulde gaa samme Vej som min Forgænger og lige saa vel blive Arving til hans sørgelige Historie som til hans Værelser, og halvt om halvt besluttede at ile lige til Dover og aabenbare det hele! Hvilken Aften, da Mrs. Crupp, som kom ind efter Bouillonkoppen, præsenterede mig et lille Stykke Nyre paa en Ostetallerken som den eneste Levning fra Gaarsdagens Gilde, og jeg virkelig følte Trang til at kaste mig til hendes Nankins Bryst og udbryde med den inderligste Ruelse: „Oh, Mrs. Crupp, Mrs. Crupp, bryd Dem ikke om Levningerne! Jeg er saa ulykkelig!“ — kun nærede jeg, selv i dette pinlige Øjeblik, en vis Tvivl om, hvor vidt Mrs. Crupp virkelig var en Person, man kunde betro sig til!

Fem og tyvende Kapitel.

Gode og onde Engle.

Lige som jeg om Formiddagen efter hin sørgelige Dag med dens Hovedpine, Ildebefindende og Samvittighedsnag vilde til at gaa ud af min Dør med en underlig Tankeforvirring med Hensyn til Tidspunktet for mit Middagsgilde, som om en Skare Titaner havde taget en uhyre Løftestang

og skudt Dagen i Forgaars nogle Maaneder tilbage, saa jeg et Bybud komme op ad Trappen med et Brev i Haanden. Han gav sig god Tid med sit Ærinde, men da han saa mig staa øverst oppe paa Trappen og se ned paa ham ud over Rækværket, satte han sig i Trav og kom pustende op, som om han havde løbet Vejret af sig.

„Mr. T. Copperfield?“ sagde Bybudet og rørte ved sin Hat med sin lille Stok.

Jeg kunde næppe vedkende mig Navnet, saa fortumlet blev jeg ved Overbevisningen om, at Brevet kom fra Agnes. Jeg sagde ham imidlertid, at jeg var T. Copperfield, og han troede mig og gav mig Brevet, hvorpaa han sagde, der skulde Svar. Jeg lod ham blive staaende ude paa Gangen for at vente paa det og gik igen ind i mine Værelser i en saa nervøs Tilstand, at jeg var nødt til at lægge Brevet paa Bordet og gøre mig lidt fortrolig med det udvendige af det, førend jeg kunde overtale mig til at bryde Seglet. Da jeg havde aabnet det, saa jeg, at det var en meget venlig Billet, som ikke indeholdt den mindste Hentydning til min Tilstand i Teatret. Den sagde kun: „Kære Copperfield, jeg opholder mig hos Faders Korrespondent, Mr. Waterbrook, paa Ely Place i Holborn. Besøg mig i Dag, paa hvilken Tid De selv vil bestemme. Deres hengivne Agnes.“

Det varede saa længe, førend jeg kunde faa skrevet et Svar, som tilfredsstillede mig, at jeg ikke ved, hvad Budet kan have troet, medmindre det skulde være, at han troede, at jeg lærte at skrive. Jeg maa i det mindste have skrevet en halv Snes Svar. Jeg begyndte paa et saaledes: „Hvorledes tør jeg haabe, dyrebare Agnes, nogen Sinde at kunne udslette det modbydelige Indtryk af Deres Minde“ — men saa kunde jeg ikke lide det længer og rev det i Stykker. Jeg begyndte et andet med: „Shakespeare har sagt, dyrebare Agnes, at det er underligt, at en Mand kan tage en Fjende i sin Mund“ — det mindede mig om Markham, og saa kom jeg ikke længere. Jeg forsøgte mig endog i

Digtekunsten og begyndte et tredje med: „O drag et Slør, Veninde huld“ — men det rimede sig paa fuld og bragte mig rent ud af Koncepterne. Efter mange Forsøg skrev jeg: „Kære Agnes, Deres Brev ligner Dem, og hvad kan jeg sige mere til dets Ros? Jeg skal komme Klokken fire. Deres hengivne og modfaldne T. C.“ — Med dette Budskab, som jeg tyve Gange var lige paa Nippet til at tage tilbage igen, efter at jeg havde givet det fra mig, blev Budet omsider sendt af Sted.

Har den Dag kun været halvt saa frygtelig for nogen anden af de lærde Herrer i Doctors' Commons, som den var for mig, saa har han sandelig bødet haardt for sin Andel i den gamle, raadne, gejstlige Ost. Skønt jeg forlod Kontoret Klokken halv fire og luskede omkring mit Bestemmelsessted nogle faa Minutter efter, var der dog gaaet et helt Kvarter over Tiden, førend jeg med Fortvivlelsens Mod trak i den private Klokke i Mr. Waterbrooks Hus.

Stueetagen i Huset var viet Forretningerne, medens de mere selskabelige Funktioner, hvoraf der var en hel Del, udøvedes i den øvre Del af Bygningen. Jeg blev vist ind i en smuk, men temmelig beklumret Selskabssal, og der sad Agnes og filerede paa en Pung.

Hun saa saa stilfærdig og god ud og mindede mig saa levende om de glade, frejdige Skoledage i Canterbury og om min ynkelige, fordrukne Tilstand forleden Aften, at jeg, da der ingen var til Stede, hengav mig til min Anger og Skamfølelse og, kort sagt, gjorde mig til Nar. Jeg kan ikke nægte, at jeg fældede Taarer. Endnu i dette Øjeblik er jeg uenig med mig selv, om det, alt vel overvejet, var det klogeste eller det latterligste, jeg kunde have gjort.

„Havde det været enhver anden end Dem, Agnes,“ sagde jeg, idet jeg vendte Hovedet bort, „vilde jeg ikke have brudt mig nær saa meget derom. Men at De skulde faa mig at se! Jeg kunde næsten ønske, at jeg var død.“

Hun lagde sin Haand — dens Berøring lignede ikke nogen anden Haands — et Øjeblik paa min Arm, og jeg

følte mig saa let og trøstet, at jeg ikke kunde bare mig for at føre den til mine Læber og trykke et taknemmeligt Kys paa den.

„Sæt Dem," sagde Agnes venlig. „Vær ikke saa modfalden, Trotwood. Kan De ikke trygt stole paa mig, hvem kan De saa stole paa?"

„Ak, Agnes, De er min gode Engel!"

Hun smilte noget vemodig, syntes jeg, og rystede paa Hovedet. „Ja, Agnes, min gode Engel! Altid min gode Engel!"

„Dersom jeg virkelig var det, Trotwood," svarede hun, „saa er der een Ting, jeg især vilde gøre."

Jeg saa spørgende paa hende, men allerede med en Anelse om, hvad hun mente.

„Jeg vilde," sagde Agnes med et fast Blik, „advare Dem mod Deres onde Engel."

„Kære Agnes, dersom De mener Steerforth —"

„Ja, Trotwood," svarede hun, „det gør jeg."

„Da gør De ham stor Uret, Agnes. Han min, eller nogens onde Engel! Han andet end min Vejleder, min Støtte og min Ven! Kære Agnes, det er dog uretfærdigt og ligner Dem saa lidt at dømme ham efter, hvad De saa forleden Aften?"

„Jeg dømmer ham ikke derefter," svarede hun rolig.

„Hvorefter da?"

„Efter mange Ting, som i og for sig ere Ubetydeligheder, men som, naar de lægges sammen, ikke synes mig at være det. Jeg dømmer ham dels efter, hvad De har fortalt mig om ham, og dels efter Deres Karakter og den Indflydelse, han har paa Dem."

Der laa stedse noget i hendes sagtmodige Røst, som syntes at anslaa en Streng inden i mig, der ellers aldrig gav Genklang. Den var altid alvorlig; men naar den var meget alvorlig saaledes som nu, havde den et Tonefald, som fuldstændig afvæbnede mig. Jeg sad og iagttog hende, medens hun saa ned paa sit Arbejde; jeg sad og syntes

endnu at lytte efter hendes Stemme, og trods al min Hengivenhed for Steerforth, kastede hint Tonefald en mørk Skygge over ham.

„Det er meget dristigt af mig," sagde Agnes, „der har levet saa ensomt og kun kan kende saa lidt til Verden, at være saa rask til at give Dem Raad eller endog kun at have en bestemt Mening. Men jeg ved, Trotwood, at den udspringer af en trofast Erindring om, at vi ere voksede op sammen, og af en oprigtig Interesse for alt, hvad der vedrører Dem. Det er det, der gør mig dristig. Jeg er vis paa, at det, jeg siger, er sandt. Jeg er ganske vis derpaa. Jeg er til Mode, som om det var en anden, der talte til Dem, og ikke mig, naar jeg advarer Dem om, at De har faaet Dem en farlig Ven."

Atter saa jeg paa hende, atter lyttede jeg efter hendes Røst, efter at hun havde ophørt at tale, og atter formørkedes hans Billede, skønt det var vokset fast til mit Hjerte.

„Jeg er ikke saa ufornuftig at vente," sagde Agnes kort efter, idet hun atter talte i sin sædvanlige Tone, „at De straks skulde enten ville eller kunne forandre en Følelse, der er bleven til Overbevisning hos Dem, og mindst af alt en Følelse, der har sin Rod i Deres trofaste Karakter. Det bør De kun gøre efter moden Overvejelse. Jeg beder Dem kun, Trotwood, dersom De nogen Sinde tænker paa mig — jeg mener," tilføjede hun med et roligt Smil, da jeg var i Færd med at afbryde hende, og hun vidste hvorfor, „jeg mener, hver Gang De tænker paa mig — at huske paa, hvad jeg har sagt. Og tilgiver De mig nu alt dette?"

„Jeg vil tilgive Dem, Agnes, naar De engang lader Steerforth vederfares Retfærdighed og kommer til at holde lige saa meget af ham, som jeg gør."

„Ikke før?" spurgte Agnes.

Jeg saa en Sky drage hen over hendes Ansigt, da jeg nævnede ham, men hun smilte igen til mig, og vi bleve

atter lige saa aabenhjertede over for hinanden som i gamle Dage.

„Og naar," spurgte jeg, „vil De tilgive mig den Aften?"

„Naar jeg tænker paa den," svarede hun.

Dermed vilde hun have sluppet dette Emne; men jeg var alt for opfyldt deraf til at kunne tilstede det og vilde endelig fortælle hende, hvorledes det var gaaet til, og hvilken Kæde af tilfældige Omstændigheder der havde ført os til Teatret. Det var mig en stor Lettelse at gøre dette og at udbrede mig over, hvad jeg skyldte Steerforth for hans Omhu for mig, da jeg ikke kunde sørge for mig selv.

„De maa ikke glemme," sagde Agnes, idet hun rolig gav Samtalen en anden Vending, „at De altid skal fortælle mig, ikke alene naar De forløber Dem, men ogsaa naar De forelsker Dem. Hvem har afløst Miss Larkins, Trotwood?"

„Ingen, Agnes."

„Jo, Trotwood," sagde Agnes leende og truede med Fingeren.

„Nej, Agnes, det forsikrer jeg Dem. Der er rigtignok en Dame i Mrs. Steerforths Hus, som jeg holder meget af at snakke med — en Miss Dartle — men jeg tilbeder hende ikke."

Agnes lo igen over sin Skarpsindighed og sagde, at naar jeg oprigtig vilde betro hende alt, vilde hun føre en lille Fortegnelse over mine heftige Forelskelser med deres Datum, Varighed og Ophør, ligesom Tabellen over Kongernes og Dronningernes Regeringstid i Englands Historie. Og der-paa spurgte hun mig, om jeg havde set Uriah.

„Uriah Heep?" udbrød jeg. „Nej. Er han i London?"

„Han kommer hver Dag i Kontoret nede i Stuen," svarede Agnes, „og har været otte Dage længer i London end jeg. Jeg er bange for, at han er her i ubehagelige Forretninger."

„I et Ærinde, som gør Dem urolig, Agnes, kan jeg se," sagde jeg. „Hvad kan det være?"

Agnes lagde sit Arbejde til Side og svarede, idet hun foldede Hænderne og saa paa mig med sine skønne, blide Øjne:

„Jeg tror, han er i Færd med at gaa i Kompagni med Fader.“

„Hvad, Uriah? Den usle, krybende Karl, kan han have lusket sig til en saadan Forfremmelse?“ udbrød jeg harmfuldt. „Har De ikke sat Dem derimod, Agnes? Tænk paa, hvilken Forbindelse det rimeligvis vil blive. De maa tale rent ud. De maa ikke tillade, at Deres Fader gør et saa afsindigt Skridt. De maa forebygge det, mens det er Tid.“

Agnes, som stadig saa paa mig, mens jeg talte, rystede paa Hovedet med et svagt Smil over min Varme og svarede: „De husker vel vor sidste Samtale om Fader? Ikke længe derefter — kun to eller tre Dage — gav han mig det første Vink om Sagen. Det var sørgeligt at se ham kæmpe mellem sit Ønske om at fremstille det for mig som en frivillig Sag og Umuligheden af at skjule, at han var tvungen dertil. Jeg var saa nedtrykt af Sorg!“

„Tvungen dertil, Agnes? Hvem tvinger ham?“

„Uriah har gjort sig uundværlig for Fader. Han er snu og aarvaagen. Han har studeret Faders Svagheder, næret dem og ført sig dem til Nytte, indtil — for at sige alt med eet Ord — indtil Fader er bleven bange for ham.“

Der var mere, som hun kunde have sagt, mere, som hun vidste, eller som hun anede; det saa jeg tydelig. Jeg vilde ikke volde hende Smerte ved at spørge hende om, hvad det var; thi jeg vidste, at hun skjulte det for mig for at skaane sin Fader. Jeg var overbevist om, at det længe var gaaet saaledes, ja ved mindste Eftertanke maatte jeg indse, at det meget længe var gaaet saaledes. Jeg tav stille.

„Han har en stor Magt over Fader,“ sagde Agnes. „Han foregiver Ydmyghed og Taknemmelighed — og maaske mener han det, i det mindste vil jeg haabe det — men i

Virkeligheden har han Fader i sin Magt, og jeg frygter for, at han misbruger denne Magt.“

Jeg sagde, at han var en Hund, hvilket i dette Øjeblik var mig en stor Tilfredsstillelse.

„Paa den Tid, jeg taler om, dengang Fader talte til mig,“ vedblev Agnes, „havde han sagt til Fader, at han vilde tage bort; det gjorde ham rigtignok meget ondt, og han vilde ogsaa nok blive, naar han fik bedre Udsigter. Fader var dengang meget nedslaaet og mere nedtrykt af Sorg, end enten De eller jeg nogen Sinde havde set ham; men han syntes at blive lettere til Mode ved Tanken om dette Kompagniskab, skønt det paa samme Tid syntes at saare og krænke ham.“

„Og hvorledes modtog De denne Efterretning, Agnes?“

„Jeg gjorde, hvad jeg haaber, var rigtigt. Overbevist om, at det var nødvendigt at bringe dette Offer for Faders Sindsros Skyld, bønfaldt jeg ham om at gøre det. Jeg sagde, at det vilde lette ham hans Byrde — og det haaber jeg, det vil! — og at det vilde give mig mere Lejlighed til at være sammen med ham. Aah, Trotwood!“ udbrød Agnes og holdt Hænderne for Øjnene, idet Taarerne traadte frem i dem. „Jeg er næsten til Mode, som om jeg havde været Faders Fjende i Stedet for hans kærlige Barn; thi jeg ved, hvorledes han har forandret sig af Kærlighed til mig. Jeg ved, hvorledes han har indskrænket sine Tilbøjeligheder og Pligter til det mindst mulige, for helt at ofre sig for mig. Jeg ved, hvor meget han har tilsidesat for min Skyld, og hvorledes hans Omhu for mig har formørket hans Liv og svækket hans Kraft og Energi ved stadig at rette dem paa eet Maal. Kunde jeg dog nogen Sinde gøre det godt igen! Kunde jeg dog nogen Sinde rejse ham igen, jeg, som har været den uskyldige Aarsag i hans Fald!“

Jeg havde aldrig før set Agnes græde. Jeg havde set Taarer i hendes Øjne, naar jeg bragte et Udmærkelsestegn hjem med fra Skolen, og da vi sidst talte om hendes Fader;

og jeg havde set hende vende sit fine Hoved bort, da vi tog Afsked med hinanden; men jeg havde aldrig set hende sørge saaledes som nu. Det gjorde mig saa ondt, at jeg kun paa en tosset, hjælpeløs Maade kunde sige: „Aah, lad det være, Agnes! Græd ikke, kære Søster!“

Men Agnes var mig alt for overlegen i Karakter og Sjælsstyrke, til at hun længe havde mine Bønner nødig. Det skønne, rolige Væsen, som i mine Tanker gør hende saa forskellig fra alle andre, vendte tilbage, som om en Sky var trukken bort fra en klar Himmel.

„Vi faa rimeligvis ikke Lov til at være ret længer ene sammen,“ sagde Agnes, „og jeg maa nytte Lejligheden til indstændig at bede Dem om at være venlig imod Uriah. Stød ham ikke fra Dem. Lad Dem ikke mærke med — hvad jeg tror, De har en naturlig Tilbøjelighed til — at De ikke kan taale ham. Han fortjener det maaske ikke; thi vi ved intet bestemt ondt om ham. Og tænk i ethvert Tilfælde først paa Fader og mig!“

Agnes fik ikke Tid til at sige mere; thi Døren gik op, og Mrs. Waterbrook, som var en omfangsrig Dame, kom sejlende ind. Jeg havde kun set hende i Teatret ligesom i en mat Laterna magica; men hun lod til at huske mig meget godt og endnu at have mig mistænkt for at være drukken.

Da hun imidlertid efterhaanden opdagede, at jeg var ædru og — haaber jeg — en beskeden ung Mand, blev hun mildere imod mig og spurgte for det første, om jeg kom meget i Parkerne, og for det andet, om jeg kom meget i Selskab. Da jeg havde svaret nej paa bægge disse Spørgsmaal, fik jeg den Tanke, at jeg atter dalede i hendes Agtelse; men hun skjulte det med megen Anstand og indbød mig til Middag næste Dag. Jeg modtog Indbydelsen og tog Afsked, hvorpaa jeg i Forbigaaende aflagde Uriah en Visit paa Kontoret og efterlod mit Kort til ham, da han ikke var til Stede.

Da jeg næste Dag indfandt mig til Middag og, efter

at Gadedøren var bleven aabnet, kom ind i et Dampbad af Maddunster, sluttede jeg, at jeg ikke var den eneste Gæst; thi jeg genkendte straks Bybudet, som forklædt hjalp Tjeneren og ventede nederst ved Trappen for at melde mig. Da han i Fortrolighed spurgte mig om mit Navn, gav han sig efter bedste Evne Udseende af aldrig at have set mig før; men jeg kendte ham godt, og han kendte ogsaa mig godt; Samvittigheden gjorde os bægge til Krystere.

Jeg fandt i Mr. Waterbrook en midaldrende Herre med en kort Hals og drabelige Flipper, som kun manglede en sort Næse for at være et tro Billede af en Mops. Han ytrede, at det glædede ham at have den Ære at gøre mit Bekendtskab, og forestillede mig, efter at jeg havde ydet Mrs. Waterbrook min Hyldest, med megen Højtidelighed for en majestætisk Dame i en sort Fløjls Kjole og med en sort Fløjls Hat, og som jeg husker lignede en nær Slægtning af Hamlet, f. Eks. hans Tante.

Denne Dames Navn var Mrs. Henry Spiker, og hendes Gemal var der ogsaa, en saa kold Mand, at hans Haar, i Stedet for at være graat, syntes at være overstrøet med Rimfrost. Der vistes Parret den dybeste Ærbødighed, hvilket Agnes fortalte mig hidrørte fra, at Mr. Spiker var juridisk Konsulent ved noget, som stod i en fjern Forbindelse med Finansministeriet.

Blandt de tilstedeværende traf jeg ogsaa Uriah Heep i sorte Klæder og den dybeste Ydmyghed. Da jeg rakte ham Haanden, sagde han, at han var stolt af, at jeg lagde Mærke til ham, og at han virkelig var mig taknemmelig for min Nedladenhed. Jeg vilde have ønsket, at han havde følt det mindre; thi i sin Taknemmelighed hang han over mig den hele Aften, og hver Gang jeg sagde et Ord til Agnes, kunde jeg være vis paa, at han bagfra stirrede hult paa os med sine skyggeløse Øjne og sit Dødningeansigt.

Der var flere Gæster, som alle gjorde det Indtryk paa mig, at de i Dagens Anledning vare afkølede i Is ligesom Vinen; men der var en, som tiltrak sig min Opmærksom-

hed, førend han kom ind, fordi jeg hørte ham blive meldt som Mr. Traddles! Mine Tanker fløj tilbage til Salem House; skulde det være Tommy, tænkte jeg, som plejede at tegne Benrade.

Jeg ventede i stor Spænding. Han var et sindigt, adstadig udseende ungt Menneske med et tilbageholdent Væsen, et komisk Haar og Øjne, der stod temmelig vidt aabne, og han smuttede saa hurtig ind i en mørk Krog, at det faldt mig noget vanskeligt at skelne ham. Omsider fik jeg ham rigtig i Sigte, og enten skuffede mit Syn mig, eller ogsaa var det den gamle, ulykkelige Tommy. Jeg banede mig Vej til Mr. Waterbrook og sagde, at jeg troede at have den Fornøjelse at se en gammel Skolekammerat her.

„Virkelig?“ sagde Mr. Waterbrook. „De er for ung til at have gaaet i Skole med Mr. Spiker.“

„Det er ikke ham, jeg mener,“ svarede jeg. „Jeg mener en Herre ved Navn Traddles.“

„Naa ham, ja saa!“ sagde min Vært med langt mindre Interesse. „Det er muligt.“

„Er det virkelig ham,“ sagde jeg og skottede til ham, „saa vare vi sammen paa et Sted, som kaldtes Salem House, og han var en prægtig Fyr.“

„Aa ja; Traddles er en ganske vakker Fyr,“ sagde min Vært og nikkede med et overbærende Udtryk; „Traddles er ret en god Fyr.“

„Det er et mærkeligt Træf,“ sagde jeg.

„Det er det; det er virkelig et helt Træf, at Traddles overhovedet er her i Dag, eftersom han først blev indbudt i Morges, da den Plads, der havde været bestemt for Mrs. Spikers Broder, var bleven ledig paa Grund af dennes Ildebefindende. Traddles er et ungt Menneske, som læser til juridisk Eksamen. Ja, han er et meget vakkert Menneske, ingen andens Fjende end sin egen.“

„Er han sin egen Fjende?“ spurgte jeg.

„Ja,“ svarede Waterbrook, idet han trak Munden sammen og legede med sin Urkæde paa en selvtilfreds, vel-

havende Maade, „jeg tror nok, at han er af den Slags Mennesker, som staa sig selv i Lyset. Ja, jeg tør sige, at han f. Eks. aldrig kommer til at eje fem Hundrede Pund. Han er bleven mig anbefalet af en af mine Kolleger. Aa ja. Han har haft Talent til at skrive Indlæg og til at fremsætte en Sag tydelig paa Papiret. Jeg giver ham ikke saa lidt at fortjene i Aarets Løb — ikke saa lidt for ham. Aa ja. Ja.“

Den overordentlig trygge og selvtilfredse Maade, hvorpaa Waterbrook nu og da udtalte det lille Ord „Ja“, imponerede mig i høj Grad. Der laa et vidunderligt Udtryk deri. Det fremkaldte ganske Forestillingen om en Mand, der var bleven født, for ikke at sige med en Sølvske i Munden, saa dog med en Stormstige i Haanden og var bleven ved at klatre op fra den ene af Livets Højder til den anden, indtil han nu fra Toppen af Fæstningsværkerne skuede ned paa Folket i Løbegravene med en Filosofs og Beskytters Mine.

Jeg stod endnu fordybet over dette Emne, da Tjeneren meldte, at der var rettet an. Waterbrook gik med Hamlets Tante, og Henry Spiker tog Mrs. Waterbrook. Agnes, som jeg gerne selv havde taget, blev ført til Bords af en Grinebider med tynde Ben. Som den yngste Del af Selskabet gik Uriah, Traddles og jeg sidst, som vi bedst kunde. Jeg var ikke saa ærgerlig over at gaa Glip af Agnes, som jeg kunde have været, da jeg derved fik Lejlighed til ude paa Trappen at give mig til Kende for Traddles, der hilste meget varmt paa mig, medens Uriah vred sig med en saa paatrængende Glæde og Selvfornedrelse, at jeg havde stor Lyst til at kaste ham ud over Rækværket.

Traddles og jeg bleve skilte ad ved Bordet, hvor vi sad hver paa sit Hjørne, han i Lysskæret af en rød Fløjls Dame, jeg i den skumle Skygge af Hamlets Tante. Maaltidet varede meget længe, og Samtalen drejede sig om

Aristokrati og Blod. Mrs. Waterbrok fortalte os flere Gange, at hvis hun havde en Svaghed, da var det Blod.

Det faldt mig oftere ind, at vi vilde have moret os bedre, dersom vi ikke havde været slet saa fornemme. Vi vare saa overordentlig fornemme, at vi kun kunde bevæge os inden for et meget snævert Omraade. En Mr. og Mrs. Gulpidge, som vare med i Selskabet, havde noget paa anden Haand at gøre med Bankens juridiske Forretninger — i det mindste havde Mr. Gulpidge det — og af Hensyn til Banken og Finansministeriet vare vi lige saa stive som Hof- og Statskalenderen. Til Gengæld havde Hamlets Tante den Familiefejl at hengive sig til Enetaler og snakkede løst om alle de Emner, der bragtes paa Bane. Disse vare ganske vist faa nok, men da vi stedse kom tilbage til Blodet, havde hun en lige saa vid Mark for abstrakte Betragtninger som hendes Nevø selv. Samtalen antog en saa blodtørstig Karakter, at man gerne kunde have taget os for et Selskab af Vampyrer.

„Jeg tilstaar, jeg deler Mrs. Waterbrooks Mening," sagde Mr. Waterbrook med sit Vinglas for Øjet. „Hver Ting kan være god for sig, men maa jeg bede om Blod!"

„Aah, der gives intet," ytrede Hamlets Tante, „der er saa tilfredsstillende! Der er intet, der er et saadant „beau idéal" af — af enhver Ting i Almindelighed talt. Der gives visse lave Sjæle — Gud ske Lov ikke mange, men dog nogle — som foretrække, hvad jeg vilde kalde at kaste sig i Støvet for Afgudsbilleder, ligefrem Afgudsbilleder, saasom Fortjenester, Intelligens o. desl. Men det er ikke noget, man kan tage og føle paa. Anderledes med Blod. Vi se Blod i en Næse, og vi kende det. Vi træffe det i en Hage, og vi sige: „Der er det! Det er Blod." Det er noget haandgribeligt. Vi kunne pege paa det. Det er noget, man ikke kan tage fejl af."

Grinebideren med de tynde Ben, der havde taget Agnes til Bords, udtalte sig endnu bestemtere.

„Ser De," sagde denne Herre og saa rundt paa Sel-

skabet med et fjollet Smil, „vi kunne jo for Pokker ikke undvære Blod. Vi maa have Blod, ser De. Visse unge Fyre, ser De, kunne maaske staa en Smule tilbage i Opdragelse og Opførsel i Forhold til deres Stand og kunne skeje lidt ud, ser De, og skaffe sig selv og andre en Mængde Forlegenheder paa Halsen og alt saadant noget — men for Pokker, det er dog en skøn Tanke, at de have Blod i deres Aarer. Jeg for min Part vil hellere lade mig kaste i Rendestenen af en Mand, der har Blod i sine Aarer, end lade mig samle op af en, der ikke har det!“

Denne Bemærkning, der ligesom sammenfattede hele Spørgsmaalet i en Nøddeskal, vandt almindeligt Bifald og gjorde Taleren til Genstand for megen Opmærksomhed.

Efter Bordet var jeg meget glad ved at forestille Traddles for Agnes. Traddles var forlegen, men elskværdig og den samme skikkelige Fyr som altid. Da han var nødt til at gaa tidlig, fordi han næste Morgen skulde rejse bort paa en Maaned, fik jeg ikke talt nær saa meget med ham, som jeg gerne havde villet; men vi gav hinanden vore Adresser og aftalte, at vi skulde opsøge hinanden, naar han var kommen tilbage. Det interesserede ham meget at høre, at jeg kendte Steerforth, og han omtalte ham med en saadan Varme, at jeg fik ham til at fortælle Agnes, hvad han tænkte om ham. Men Agnes saa kun paa mig saa længe og rystede meget let paa Hovedet, uden at nogen anden end jeg lagde Mærke til det.

Da hun ikke var blandt Mennesker, hos hvem jeg troede, hun kunde føle sig synderlig hjemme, blev jeg næsten glad ved at høre, at hun skulde rejse om nogle Dage, skønt Udsigten til at skulle skilles fra hende saa snart igen smertede mig. Jeg blev, til hele Selskabet var gaaet. Ved at tale med hende og høre hende synge, vaktes saa skønne Minder hos mig om mit lykkelige Liv i det alvorlige, gamle Hus, hvis Pryd hun havde været, at jeg gerne kunde være bleven der den halve Nat; men da jeg intet Paaskud havde til at blive længer, efter at alle Mr.

Waterbrooks selskabelige Stjerner vare slukkede, tog jeg meget mod min Vilje Afsked. Jeg følte da mere end nogen Sinde, at hun var min gode Engel, og hvis jeg tænkte mig hendes søde Ansigt og rolige Smil, som om de havde skinnet ned paa mig fra et fjernt Væsen, ligt en Engel, haaber jeg ikke, at der var nogen Synd deri.

Jeg har sagt, at hele Selskabet var gaaet; men jeg burde have undtaget Uriah, som hele Tiden havde kreset om os. Da jeg gik ned ad Trappen, var han tæt bag ved mig, og da jeg gik bort fra Huset, var han tæt ved Siden af mig, medens han vred sine lange Dødningefingre ind i de endnu længere Fingre af et Par drabelige Uldhandsker.

Det var ikke Lyst til Uriahs Selskab, men Mindet om Agnes's Bøn til mig, som bragte mig til at spørge ham, om han vilde følge hjem med mig og drikke Kaffe.

„Aah, Master Copperfield," svarede han — „om Forladelse, Mister Copperfield, men det andet falder saa naturligt — jeg vil virkelig saa nødig, at De skal paalægge Dem nogen Tvang og byde en saa ringe Person hjem til Deres Hus."

„Der er ikke Tale om Tvang," sagde jeg. „Gaar De med?"

„Jeg vilde jo rigtignok overmaade gerne."

„Naa, saa kom da!" sagde jeg.

Jeg kunde ikke lade være at vise mig noget kort for Hovedet imod ham, men han syntes ikke at lægge Mærke dertil. Vi gik den korteste Vej uden at tale meget sammen, og han var saa ydmyg med Hensyn til de omtalte Fugleskræmsels-Handsker, at han endnu var i Færd med at trække dem paa, uden at det lod til, at han var kommen videre i dette Forsøg, da vi naaede mit Hjem.

Jeg førte ham ved Haanden op ad den mørke Trappe, for at han ikke skulde støde Hovedet mod noget, og hans klamme, kolde Haand mindede mig saa meget om en Frø, at jeg følte mig fristet til at slippe den og løbe min Vej. Men Agnes og Gæstfriheden sejrede, og jeg førte ham ind

til min Arne. Da jeg havde tændt Lys, faldt han i en stille Henrykkelse ved at se Værelset, og mens jeg varmede Kaffen, blev han saa rørt, at jeg med største Fornøjelse kunde have skoldet ham.

„Aah, Master Copperfield," ytrede Uriah, „at se Dem gøre Opvartning for mig, er virkelig noget, jeg mindst havde drømt om! Men baade i den ene og den anden Retning hændes der mig saa mange Ting, som jeg sandelig aldrig kunde have ventet mig i min ringe Stilling, at det er, ligesom der regnede Velsignelser ned over mit Hoved. De har vist hørt tale om en Forandring i mine Udsigter?"

Medens han sad paa min Sofa, med sine spidse Knæ trukne op under Kaffekoppen og Hatten og Handskerne liggende paa Gulvet tætved, rørte han langsomt om i Koppen med Teskeen; hans skyggeløse Øjne vare vendte mod mig, uden at se paa mig; de tidligere omtalte stygge Fordybninger ved hans Næsebor udvidede og trak sig sammen ved hvert Aandedræt, og en slangeagtig Bølgen gik gennem hele hans Krop fra hans Hage til hans Støvler. Som han sad saaledes, blev jeg enig med mig selv om, at han var mig yderst modbydelig. Jeg blev meget ubehagelig til Mode ved at have ham til Gæst; thi jeg var ung dengang og ikke vant til at skjule, hvad jeg følte saa levende.

„De har vist hørt noget om en Forandring i mine Udsigter?"

„Ja lidt," svarede jeg.

„Ah, jeg tænkte nok, at Miss Agnes vidste det," sagde han rolig. „Det glæder mig at høre, at Miss Agnes ved det. Aah, Tak, Master — Mister Copperfield."

Jeg kunde have kastet ham Støvleknægten, der laa paa Kamintæppet, i Hovedet, fordi han havde lokket mig til at røbe noget, hvor uvæsentligt det ogsaa var, om Agnes. Men jeg drak kun min Kaffe.

„Hvor De har vist Dem som en Profet, Master Copperfield!" vedblev Uriah. „Husker De, at De engang sagde, at jeg maaske vilde blive Mr. Wickfields Kompagnon, og

at det maaske kom til at hedde Wickfield & Heep? De husker det maaske ikke; men naar man kun er en ringe Person, saa gemmer man saadanne Ting som en Skat.“

„Jeg husker nok, at jeg talte derom,“ sagde jeg, „skønt jeg dengang vistnok ikke holdt det for videre sandsynligt.“

„Aah, hvem skulde ogsaa have holdt det for sandsynligt, Master Copperfield?“ svarede Uriah begejstret. „Det gjorde ikke engang jeg selv. Jeg husker, at jeg med mine egne Læber sagde, at jeg var alt for ringe dertil; og det var virkelig ogsaa min oprigtige Mening.“

Han sad og stirrede ind i Kaminen med hint udskaarne Grin i sit Ansigt, medens jeg saa paa ham.

„Men selv de ringeste Personer, Master Copperfield,“ vedblev han atter, „kunne blive Redskaber for noget godt. Det glæder mig at tænke, at jeg er bleven et Redskab for noget godt for Mr. Wickfield, og at jeg kan blive det for mere endnu. Aa, han er en Hædersmand, Master Copperfield, men hvor han har været uforsigtig!“

„Det gør mig ondt at høre,“ sagde jeg og kunde ikke bare mig for temmelig skarpt at tilføje: „af mange Grunde.“

„Ja vist,“ svarede Uriah, „af mange Grunde. Fremfor alt for Miss Agnes's Skyld. De husker ikke Deres egne veltalende Ytringer; men jeg husker, at De dengang sagde, at alle maatte beundre hende, og hvor jeg takker Dem for det! Det har De sikkert glemt, Master Copperfield?“

„Nej,“ svarede jeg kort.

„Aah, hvor det glæder mig!“ udbrød Uriah. „At tænke sig, at De var den første, som skulde tænde Ærgerrighedens Gnist i min beskedne Barm, og at De ikke har glemt det! Aah! — Tillader De, at jeg beder Dem om endnu en Kop Kaffe?“

Noget i det Eftertryk, han lagde paa, hvad han sagde om at tænde hin Gnist, og noget i det Blik, han tilkastede mig, da han sagde det, havde bragt mig til at studse, som om jeg havde set ham oplyst af en Lueild. Bragt til mig selv igen ved hans Ønske, som fremførtes i en hel anden

Tone, gjorde jeg Honnørs, men gjorde det med usikker Haand, en pludselig Bevidsthed om, at han var min Overmand, og en forlegen, mistænksom Ængstelighed, for hvad han fremdeles vilde sige, som jeg var overbevist om ikke kunde undgaa hans Opmærksomhed.

Men han sagde slet ingenting. Han rørte om i sin Kaffe, nippede til den, tog sig let om Hagen med sin grimme Haand, saa ind i Kaminen, saa sig om i Værelset, gispede snarere end smilte til mig, vred og bugtede sig i sin ydmyge Slaviskhed, rørte om og nippede igen, men overlod det til mig atter at begynde Samtalen.

„Saa Mr. Wickfield," sagde jeg omsider, „der er fem Hundrede Gange saa meget værd som De — eller jeg," om det saa skulde have kostet mit Liv, kunde jeg ikke have ladet være at skære denne Del af Sætningen over ved en brat Pavse, „har været saa uforsigtig, Mr. Heep?"

„Aah, meget uforsigtig, Master Copperfield," sagde Uriah med et beskedent Suk. „Grumme uforsigtig! Men vil De ikke kalde mig Uriah? Det minder om gamle Dage."

„Naa, Uriah da," sagde jeg, skønt det kneb at faa det over mine Læber.

„Tak!" sagde han med Varme. „Tak, Master Copperfield! Det er ligesom en kendt gammel Melodi eller Klangen af gamle Klokker at høre Dem sige Uriah. Om Forladelse. Var jeg ikke i Færd med at sige noget?"

„Det var om Mr. Wickfield."

„Aa ja, det er sandt. Aah, stor Uforsigtighed, Master Copperfield. Det er et Emne, som jeg ikke vilde tale om til nogen levende Sjæl undtagen til Dem, og selv til Dem kan jeg kun løselig omtale det. Hvis nogen anden i de sidste faa Aar havde været i mit Sted, vilde han nu have haft Mr. Wickfield ordentlig i sine Kløer. — Og dog er han saadan en Hædersmand, Máster Copperfield — ordentlig i sine Kløer," gentog Uriah ganske langsomt, idet han spredte sin egen rovfugleagtige Klo paa mit Bord og satte

Neglene i det, til det begyndte at ryste og rystede Værelset.

Havde jeg været nødt til at se ham sætte sin Platfod paa Wickfields Nakke, kunde jeg ikke have hadet ham mere.

„Ak Gud ja, Master Copperfield," vedblev han med en blød Stemme, som stod i en mærkelig Modsætning til denne Bevægelse med Haanden, som vedblev at hvile tungt paa Bordet, „derom er der ingen Tvivl. Det vilde være endt med Tab, Vanære, og jeg ved ikke alt. Mr. Wickfield ved det. Jeg er bleven det ringe Redskab til at yde ham en ringe Tjeneste, og han hæver mig op til en Højde, som jeg næppe kunde have haabet at naa. Hvor jeg bør være taknemmelig!" Med Ansigtet vendt imod mig, idet han sluttede, men uden at se paa mig, tog han sine krogede Fingre bort fra det Sted, hvor han havde plantet dem, og skrabede langsomt og tankefuldt sin magre Kæbe med dem, som om han ragede sig.

Jeg husker godt, hvor harmfuldt mit Hjerte bankede, da jeg saa hans listige Ansigt i det røde Skær fra Kamin-ilden lave sig til at sige noget mere.

„Master Copperfield," begyndte han, — „men jeg op-holder Dem?"

„De opholder mig slet ikke. Jeg gaar i Almindelighed sildig til Sengs."

„Mange Tak. Jeg har rigtignok hævet mig op fra min ringe Stilling, siden De begyndte at tale til mig, men der-for er jeg dog beskeden og haaber, at jeg aldrig vil blive andet. De vil ikke tænke værre om min Ydmyghed, naar jeg betror Dem noget, Master Copperfield? Vil De vel?"

„Nej, vist ikke," svarede jeg med en Del Møje.

„Tak, mange Tak!" Han tog sit Lommetørklæde frem og begyndte at tørre de indvendige Flader af sine Hænder. „Miss Agnes, Master Copperfield —. syntes De ikke, hun saa over-ordentlig smuk ud i Dag?"

„Jeg syntes, hun saa ud som altid — som en, der staar højt over alle sine Omgivelser i enhver Henseende."

„Aa Tak! Det er saa sandt!“ udbrød han. „Aah, det skal De ret have Tak for!“

„Ingen Aarsag,“ sagde jeg stolt. „De har ingen Grund til at takke mig.“

„Hør, Master Copperfield,“ sagde Uriah, „det er netop det, jeg vilde tage mig den Frihed at betro Dem. Saa ringe jeg er, saa ringe min Moder er, saa tarveligt vort fattige, men retskafne Hjem altid har været, har Billedet af Miss Agnes i en Række af Aar boet i mit Bryst. Aah, Master Copperfield, med hvilken ren Kærlighed elsker jeg ikke den Jord, min Agnes betræder!“

Jeg tror, jeg fik det afsindige Indfald at tage den gloende Ildrager ud af Ilden og gennembore ham med den. Jeg skød det fra mig i samme Nu, ligesom en Kugle, der udskydes af en Riffel; men Billedet af Agnes, der krænkedes ved blot saa meget som en Tanke af dette rødhaarede Dyr, stod endnu for mig, da jeg saa ham sidde der ganske krum, som om hans lave Sjæl sammenkrympede hans Legeme, og gjorde mig svimmel. Han syntes at svulme op og vokse for mine Øjne; Værelset syntes at opfyldes af Genklangen af hans Røst og en sælsom Følelse af, at alt dette havde tildraget sig engang før, og at jeg vidste, hvad han nu vilde sige, fik Magt over mig.

Heldigvis blev jeg i rette Tid opmærksom paa det hoverende Udtryk i hans Ansigt, og dette bidrog mere til at genkalde Agnes's Bøn i dens fulde Styrke i min Hukommelse, end nogen som helst Anstrengelse fra min Side kunde have gjort. Med en tilsyneladende langt bedre Fatning, end jeg en Minut i Forvejen havde troet mulig, spurgte jeg ham, om han havde aabenbaret sine Følelser for Agnes.

„Aa Gud nej! Ikke for andre end for Dem! Ser De, først nu dukker jeg op fra min lave Stilling. Jeg haaber paa, at hun skal lægge Mærke til, hvor nyttig jeg er for hendes Fader — for jeg tror nok, jeg skal blive ham meget nyttig, Master Copperfield — og hvorledes jeg jævner Vejen for

ham og holder ham oven Vande. Hun elsker sin Fader saa højt — oh hvor det er smukt af en Datter! — at jeg haaber, at hun for hans Skyld ogsaa vil være god imod mig.“

Jeg gennemskuede Skurkens hele Plan og forstod, hvorfor han røbede den.

„Dersom De vil være saa god at bevare min Hemmelighed,“ vedblev han, „og i det hele taget ikke modarbejde mig, vil jeg regne det for en stor Velvilje. De ønsker vist ikke at fremkalde Ubehageligheder. Jeg ved, hvilket godt Hjerte De har; men da De kun har kendt mig i min ringe Stilling -- i min ringeste, burde jeg sige; thi jeg er endnu meget ringe — kunde De mod Deres Vilje skade mig hos min Agnes. De hører, at jeg kalder hende min, Master Copperfield. Der er en Sang, som siger: „Alverdens Skatte glad jeg gav for hende min at kalde“. Jeg haaber, jeg engang maa kunne gøre det.“

Dyrebare Agnes! Skulde du, som var alt for elskværdig og god til nogen, jeg kunde tænke mig, være udset til Hustru for en saadan Usling som denne!

„Det har jo ingen Hast for Øjeblikket,“ vedblev Uriah paa sin sleske Maade, medens jeg sad med denne Tanke i min Sjæl og stirrede paa ham. „Min Agnes er endnu meget ung, og Moder og jeg maa først arbejde os op og træffe en hel Del Forberedelser, førend det vilde være passende, og jeg vil derfor have Tid nok til efterhaanden at gøre hende fortrolig med mit Haab, alt som Lejligheden tilbyder sig. Aah, hvor jeg er Dem forbunden for denne Fortrolighed! Aah, De kan ikke forestille Dem, hvad det er for en Trøst at vide, at De kender vor Stilling, og at være vis paa, at De ikke vil fremkalde Ubehageligheder i Familien, og at De ikke vil modarbejde mig!“

Han tog den Haand, som jeg ikke vovede at unddrage ham, og saa, efter at have givet den et klamt Tryk, paa sit Ur.

„Du min Gud!“ sagde han. „Den er over eet. Tiden

løber saadan fra en, naar man sidder og taler om gamle Dage, at den næsten er bleven halv to!“

Jeg svarede, at jeg havde troet, det var sildigere, ikke fordi jeg virkelig troede det, men fordi min Evne til at holde en Samtale i Gang var aldeles udtømt.

„Du min Gud,“ sagde han og tænkte sig om. „Folkene i det Hus, hvor jeg bor — en Slags privat Hotel — ere gaaede i Seng for to Timer siden.“

„Det gør mig ondt,“ svarede jeg, „at her kun er een Seng, og at jeg —“

„Aah, tal aldrig om Seng, Master Copperfield!“ tog han henrykt til Orde, idet han trak det ene Ben op. „Men vilde De have noget imod, at jeg lagde mig her ved Kaminen?“

„Nej, i saa Tilfælde maa De hellere tage Sengen; saa vil jeg lægge mig ved Kaminen.“

Hans Vægring ved at modtage dette Tilbud var i dens Overmaal af Overraskelse og Ydmyghed næsten højrøstet nok til, at det kunde høres af Mrs. Crupp, skønt hun vistnok nu laa dybt nede i Kælderetagen, dysset i Slummer af den stadige Dikken af et uforbederligt Ur, hvortil hun altid henviste mig, naar vi havde en lille Tvist om, hvad Klokken var. Da ingen af de Grunde, jeg i min forvirrede Tilstand kunde fremføre, i mindste Maade kunde overvinde hans Beskedenhed og formaa ham til at modtage mit Sovekammer, var jeg nødt til at indrette et Leje til ham foran Kaminen, saa godt jeg kunde. Af Sofamadrassen, der var en hel Del for kort til hans lange Kadaver, Sofapuderne, et Lagen, Bordtæppet, en ren Borddug og en Kavaj lavede jeg en Seng til ham, for hvilken han var mere end taknemmelig. Efter at have laant ham en Nathue, som han straks satte paa, og hvormed han tog sig saa gyselig ud, at jeg aldrig siden har ligget med Nathue, overlod jeg ham til Søvnen.

Jeg skal aldrig glemme den Nat. Jeg skal aldrig glemme, hvorledes jeg vendte og drejede mig; hvorledes det pinte mig at tænke paa Agnes og denne Skabning;

hvorledes jeg overvejede, hvad jeg kunde, og hvad jeg burde gøre, og hvorledes jeg ikke kunde komme til nogen anden Slutning, end at det bedste, jeg kunde gøre for hendes Skyld, var intet at gøre, men beholde det, jeg havde hørt, for mig selv. Om jeg ogsaa faldt i Søvn nogle Øjeblikke, fremstod dog Billedet af Agnes med hendes kærlige Øjne og af hendes Fader, som saa ømt paa hende, saaledes som jeg saa ofte havde lagt Mærke til, stadig for mig med bønfaldende Blikke og opfyldte mig med uklar Rædsel. Naar jeg vaagnede, satte Tanken om, at Uriah laa inde i det andet Værelse, sig som en vaagen Nattemare paa mit Bryst og knugede det med en blytung Frygt for, at jeg havde en eller anden simplere Udgave af Fanden til logerende.

Desuden trængte Ildrageren sig ind i mine døsige Tanker og vilde ikke ud af dem igen. Imellem Soven og Vaagen forekom det mig, at den endnu var gloende, og at jeg havde snappet den ud af Ilden og jaget den igennem ham. Denne Tanke forfulgte mig til sidst saaledes, at jeg, skønt jeg vidste, den var uden Grund, listede mig ind i det andet Værelse for at se paa ham. Der laa han rallende og snorkende paa Ryggen med Benene vidt udstrakte og Munden aaben som en Postkasse. Han var endog saa meget værre i Virkeligheden end i min ophidsede Fantasi, at jeg bagefter imod min Vilje blev trukken hen til ham og ikke kunde lade være at gaa ind og ud hver halve Time for at se endnu en Gang paa ham; men den lange, lange Nat var og blev lige tung og haabløs, og intet Varsel om Dag var der at se paa den mørke Himmel.

Da jeg saa ham gaa ned ad Trappen tidlig om Morgenen, thi han vilde, Gud ske Lov, ikke blive til Frokost, forekom det mig, som om Natten forsvandt med hans Person, og da jeg gik til Doctors' Commons, paalagde jeg Mrs. Crupp udtrykkelig at lade Vinduerne staa aabne, for at min Dagligstue kunde blive udluftet og renset efter ham.

Seks og tyvende Kapitel.

Jeg falder i Fangenskab.

Jeg saa ikke Uriah Heep igen før den Dag, Agnes forlod Byen. Jeg var i Diligencekontoret for at tage Afsked med hende, og der var han ogsaa for at vende tilbage til Canterbury med den samme Vogn. Det var en Smule Tilfredsstillelse for mig at se hans luslidte, kortlivede, højskuldrede, morbærfarvede Kavaj højt til Vejrs paa Kanten af Bagsædet ovenpaa, i Selskab med en Paraply ligesom et lille Telt, hvorimod Agnes naturligvis sad indeni; men den Overvindelse, det kostede mig at vise mig venlig imod ham, medens Agnes var til Stede, fortjente maaske den lille Belønning. Ved Karetvinduet kresede han, ligesom i Middagsselskabet, uophørlig omkring os som en stor Grib og slugte enhver Stavelse, som Agnes sagde til mig, eller jeg sagde til Agnes.

I den Sindstilstand, hvori hans fortrolige Meddelelse hjemme hos mig havde sat mig, havde jeg tænkt meget paa de Ord, Agnes havde brugt med Hensyn til Kompagniskabet. „Jeg gjorde, hvad jeg haaber var rigtigt. Overbevist om, at det for Faders Roligheds Skyld var nødvendigt, at Offeret bragtes, bønfaldt jeg ham om at bringe det.“ En pinlig Anelse om, at hun vilde give efter for og trøste sig ved den samme Følelse, naar det gjaldt ethvert andet Offer for hans Skyld, havde stadig siden knuget mig. Jeg kendte hendes opofrende Natur. Jeg vidste, hvor højt hun elskede ham. Jeg vidste af hendes egen Mund, at hun holdt sig for den uskyldige Aarsag til hans Vildfarelser, at hun mente at være i en stor Gæld til ham, som hun brændte efter at betale. Det var mig ingen Trøst at se, hvor forskellig hun var fra det afskyelige Rødhoved i den morbærfarvede Kavaj; thi jeg følte, at den største Fare netop laa i denne Forskel mellem dem, i hendes rene Sjæls Selvfornægtelse og hans smudsige Lavhed. Alt dette vidste han uden

Tvivl fuldkommen vel og havde i sin Træskhed nøje overvejet det.

Og dog var jeg saa vis paa, at Udsigten til et saadant Offer maatte tilintetgøre Agnes's Lykke, og jeg var tillige paa Grund af hendes Væsen saa vis paa, at hun endnu ikke havde øjnet det, og at det endnu ikke havde udbredt nogen Skygge over hende, at jeg lige saa let kunde have tilføjet hende en Fornærmelse som advaret hende om, hvad der truede. Derfor skiltes vi ad uden nogen Forklaring, idet hun slog ud med Haanden og tilsmilte mig et Farvel fra Karetvinduet, medens hendes onde Aand vred sig ovenpaa, som om han havde hende i sine Kløer og triumferede.

I lang Tid kunde jeg ikke glemme dette Afskedsglimt af dem. Da Agnes skrev til mig, at hun var kommen lykkelig og vel hjem, var jeg lige saa modfalden, som jeg havde været, da jeg saa hende rejse. Hver Gang jeg faldt i Tanker, kunde jeg være vis paa, at dette Emne fremstillede sig for mig og fordoblede min Uro. Der gik næppe nogen Nat, uden at jeg drømte derom. Det blev en Del af mit Liv og lige saa uadskilleligt fra mit Liv som mit eget Hoved.

Imidlertid hengik der Dage og Uger, og jeg kom paa Kontoret hos Spenlow & Jorkins. Af min Tante fik jeg halvfemsindstyve Pund om Aaret, foruden min Husleje og forskellige Smaating. Mine Værelser vare lejede paa et Aar, og skønt jeg endnu fandt dem kedelige om Aftenen og Aftenerne lange, slog jeg mig dog til Ro i et jævnt daarligt Humør og søgte min Trøst i Kaffe. Naar jeg tænker tilbage, forekommer det mig, at jeg har drukket i Pottevis af denne Drik i dette Tidsrum af min Tilværelse.

Den Dag, jeg begyndte paa Kontoret, fandt ingen Festlighed Sted, med Undtagelse af, at jeg trakterede Kontorpersonalet med Smørrebrød og Sherry og gik alene paa Komedie om Aftenen. Spenlow ytrede ved den Lejlighed, da vi lukkede Kontoret, at det vilde have været ham kært

at have set mig hos sig i hans Hus i Norwood for at højtideligholde vor Forbindelse, naar hans Husvæsen ikke havde været lidt i Uorden, fordi han ventede sin Datter tilbage fra Paris, hvor hendes Opdragelse var bleven fuldendt; men han tilføjede, at naar hun kom hjem, haabede han at have den Fornøjelse at se mig hos sig. Jeg vidste, at han var Enkemand med een Datter, og takkede ham.

Spenlow holdt Ord. Et Par Uger efter mindede han mig om mit Løfte og sagde, at hvis jeg vilde gøre ham den Fornøjelse at komme næste Lørdag og blive til Mandag, vilde det være ham særdeles kært. Jeg svarede naturligvis, at jeg skulde gøre ham den Fornøjelse, og han vilde køre mig derhen i sin Faeton og tilbage igen.

Da Dagen kom, blev endog min Vadsæk mønstret med Ærbødighed af de lønnede Kontorbetjente, for hvem Huset i Norwood var et helligt Mysterium. En af dem fortalte mig, at han havde hørt, at Spenlow ikke spiste paa andet end Sølv og Porcelæn, og en anden lod falde et Vink om, at der blev tappet Champagne af Tønder, som om det var almindeligt Bordøl. Den gamle Fuldmægtig med Parykken, hvis Navn var Tiffey, havde flere Gange været derude i Forretninger og var hver Gang trængt ind i Frokostsalen. Han udmalede den som det pragtfuldeste Værelse, man kunde tænke sig, og sagde, at han havde drukket en brun Ostindie-Sherry, der var af en saa udmærket Kvalitet, at Tænderne løb i Vand, naar man bare tænkte paa den.

Faetonen var et meget smukt Køretøj; Hestene krummede Halsen og løftede Benene, som om de vidste, at de hørte til Doctors' Commons, hvor der var en levende Kappestrid med Hensyn til alt, hvad der hed Luksus. Der blev derfor ogsaa holdt adskillige elegante Ekvipager; men jeg har dog og vil altid have den Mening, at denne Kappestrid i min Tid især viste sig i Brugen af Stivelse, som Sagførerne brugte i saa stort et Omfang, som det er muligt for noget Menneske at gøre.

Til Mr. Spenlows Hus hørte en yndig Have, og skønt

det ikke var den bedste Aarstid til at se en Have, var den dog saa smukt holdt, at jeg var ganske henrykt over den. Der var en dejlig Plæne, der var Trægrupper, og der var buede Gange, som jeg lige kunde skelne i Mørket, dannede af Gitterværk, hvorpaa der om Sommeren voksede Slyngplanter og Blomster. „Her spadserer vist Miss Spenlow alene," tænkte jeg. „Ak Gud!"

Vi gik' ind i det livlig oplyste Hus og kom ind i en Forstue, hvor jeg saa alle Slags Hatte, Huer, Kavajer, Plæder, Handsker, Piske og Spadserestokke. „Hvor er Miss Dora?" spurgte Spenlow Tjeneren. „Dora!" tænkte jeg. „Hvilket skønt Navn!"

Vi drejede ind i et Værelse tæt ved samme, og jeg hørte en Stemme sige: „Mr. Copperfield, min Datter Dora og min Datter Doras fortrolige Veninde!" Det var uden Tvivl Spenlows Stemme; men jeg kendte den ikke og brød mig ikke om, hvis det var. Alt var forbi i et Øjeblik. Jeg havde opfyldt min Skæbne. Jeg var en Træl og en Slave. Jeg elskede Dora Spenlow til Vanvid!

Hun var mere end et menneskeligt Væsen for mig. Hun var en Fe, en Sylfe, jeg ved ikke, hvad hun var — noget, som ingen før havde set, og alt, som enhver maatte ønske sig. Jeg opslugtes øjeblikkelig af en Afgrund af Kærlighed. Der var ingen Tøven paa Randen af den, ingen Seen ned og ingen Seen tilbage; jeg var væk — styrtet i, lige paa Hovedet, førend jeg havde faaet Fatning nok til at sige hende et Ord.

„Jeg," ytrede en vel kendt Røst, da jeg havde bukket og fremmumlet noget, „har før set Mr. Copperfield."

Den talende var ikke Dora. Nej, det var den fortrolige Veninde, det var — Miss Murdstone!

Jeg tror ikke, jeg blev videre forbavset. Saa vidt jeg kan dømme, havde jeg helt mistet Evnen til at blive forbavset. Med Undtagelse af Dora Spenlow indeholdt den materielle Verden intet, som det var Umagen værd at forbavses over. Jeg sagde: „God Dag, Miss Murdstone? Jeg

haaber, De har det godt?“ Og hun svarede: „Rigtig godt.“ Jeg sagde: „Hvorledes har Mr. Murdstone det?“ Og hun svarede: „Tak, min Broder er rask.“

Spenlow, der sagtens var bleven forundret over at se os kende hinanden, tog nu Ordet.

„Det glæder mig at se,“ sagde han, „at De, Copperfield, og Miss Murdstone ere gamle bekendte.“

„Mr. Copperfield og jeg,“ sagde Miss Murdstone med urokkelig Sindsro, „ere beslægtede langt ude. Vi have engang kendt hinanden lidt. Det var i hans Barndom. Forholdene have siden skilt os ad. Jeg vilde ikke have kunnet genkende ham.“

Jeg svarede, at jeg vilde have genkendt hende, hvor det skulde være, hvilket ogsaa var fuldkommen sandt.

„Miss Murdstone har haft den Godhed,“ sagde Spenlow til mig, „at modtage en Plads som — hvis jeg tør udtrykke mig saaledes — min Datter Doras fortrolige Veninde. Da min Datter Dora desværre har mistet sin Moder, har Miss Murdstone været saa forekommende at paatage sig at være hendes Beskytterinde og Ledsagerske.“

Det faldt mig flygtigt ind, at Miss Murdstone, ligesom hint Lommeinstrument, som kaldes en „Selvforsvarer“, ikke saa meget kan bruges til Beskyttelse som til Angreb; men da jeg kun kunde tænke flygtigt paa alt andet end Dora, saa jeg straks efter paa hende og troede at kunne se paa Ansigtet, der havde et allerkæreste surmulende Udtryk, at hun ikke skøttede synderlig om at være saa særdeles fortrolig mod sin Beskytterinde og Ledsagerske. Men nu blev der ringet med en Klokke, hvilket Spenlow sagde var det første Middagssignal, hvorfor han førte mig bort, for at jeg kunde klæde mig om.

Tanken om at klæde sig paa eller gøre noget som helst i denne Forelskelsestilstand var lidt vel latterlig. Jeg kunde kun sætte mig ved Kaminen, bide i Nøglen til min Vadsæk og tænke paa den bedaarende, barnlige, klarøjede,

elskelige Dora. Hvilken Figur hun havde, hvilket Ansigt hun havde, hvilket yndigt, foranderligt, fortryllende Væsen!

Klokken ringede saa snart igen, at jeg kun fik Tid til at jage i Klæderne i Stedet for at gøre et saa omhyggeligt Toilette, som jeg kunde have ønsket under de forhaandenværende Omstændigheder, og gik ned. Der var nogle fremmede til Stede, og Dora talte med en gammel Herre med graat Haar. Men saa gammel han var — og Oldefader oven i Købet, efter hvad han sagde — var jeg dog rasende skinsyg paa ham.

I hvilken Sindsstemning var jeg ikke! Jeg var skinsyg paa enhver. Jeg kunde ikke taale Tanken om, at nogen kendte Spenlow bedre end jeg. Det martrede mig at høre dem tale om Tildragelser, hvori jeg ikke havde Del. Da en meget elskværdig Mand med et blankt poleret, skallet Hoved spurgte mig over Middagsbordet, om det var første Gang, jeg var her, kunde jeg gerne have gjort, jeg ved ikke hvad, ved ham.

Jeg husker ikke, hvem der var til Stede, undtagen Dora. Jeg har ikke mindste Forestilling om, hvad vi fik til Middag, undtagen Dora. Det staar for mig, som om jeg ikke nød andet end Dora og lod en halv Snes Retter gaa mig urørte forbi. Jeg sad ved Siden af hende. Jeg talte med hende. Hun havde den yndigste lille Stemme, den sødeste lille Latter, de nydeligste og mest fortryllende smaa Manerer, som nogen Sinde have ført en fortabt Yngling i haabløst Slaveri. Hun var i det hele taget temmelig diminutiv. Men derved blev hun kun saa meget sødere, tænkte jeg.

Da hun forlod Værelset med Miss Murdstone, hensank jeg i Drømmerier, som kun forstyrredes af den grusomme Frygt, at Miss Murdstone vilde bagtale mig for hende. Den elskværdige Fyr med det blanke Hoved fortalte mig en lang Historie, jeg tror, det var om Havevæsenet. Jeg tror, at jeg flere Gange hørte ham sige „min Gartner“, og jeg

syntes ogsaa at skænke ham den dybeste Opmærksomhed, men vandrede dog hele Tiden i Edens Have med Dora.

Min Frygt for at blive bagtalt for Genstanden for min Kærlighed fornyedes, da vi kom ind i Selskabssalen, ved Miss Murdstones kolde og frastødende Mine; men jeg blev befriet for den paa en uventet Maade.

„David Copperfield," sagde Miss Murdstone, idet hun vinkede mig hen til et afsides Vindue, „et Ord!"

Jeg stod ene lige over for hende.

„Jeg har ikke nødig at udbrede mig over Familieforhold. Det er intet fristende Emne."

„Langtfra," svarede jeg.

„Langtfra," gentog hun. „Jeg ønsker ikke at opfriske Mindet om tidligere Uenigheder eller tidligere Fornærmelser. Jeg er bleven fornærmet af en Person — paa mit Køns Vegne smerter det mig at maatte sige, et Fruentimmer — som kun kan nævnes med Foragt og Afsky, og derfor vil jeg helst lade være at nævne hende."

Jeg blev meget opbragt paa min Tantes Vegne, men sagde, at det vist vilde være bedst, om Miss Murdstone ikke nævnede hende. Jeg kunde ikke høre hende blive omtalt med Ringeagt, tilføjede jeg, uden at sige min Mening rent ud.

Miss Murdstone lukkede Øjnene og bøjede haanlig Hovedet. Derpaa vedblev hun, idet hun atter langsomt aabnede Øjnene:

„David Copperfield, jeg vil ikke søge at skjule, at jeg dannede mig en ufordelagtig Mening om Dem i Deres Barndom. Jeg har maaske taget fejl, eller De er maaske ikke den samme. Det er ikke det, hvorom der nu er Tale mellem os. Jeg hører til en Familie, der, som jeg tror, udmærker sig ved en vis Fasthed, og min Mening skifter ikke som Vejr og Vind. Jeg kan have min Mening om Dem, og De Deres om mig."

Nu bøjede jeg Hovedet.

„Men det er ikke nødvendigt," vedblev hun, „at disse

Meninger komme i Kollision her. Under de givne Forhold er det i enhver Henseende lige saa godt, at de ikke gøre det. Da Tilfældet har bragt os sammen igen og maaske kan bringe os sammen ved anden Lejlighed, vil jeg foreslaa, at vi mødes her som fjerne bekendte. Familieforhold ere en tilstrækkelig Grund til, at vi kun omgaas paa den Fod, og det er aldeles unødvendigt, at nogen af os gør den anden til Genstand for Omtale. Samtykker De heri?“

„Miss Murdstone,“ svarede jeg, „jeg har ikke glemt, at De og Mr. Murdstone behandlede mig meget grusomt og vare meget ukærlige mod min Moder. Det vil jeg ikke glemme, saa længe jeg lever; men jeg er aldeles enig i Deres Forslag.“

Miss Murdstone lukkede igen Øjnene og bøjede sit Hoved. Derpaa gik hun, efter lige at have rørt ved Bagen af min Haand med Spidsen af sine kolde, stive Fingre, sin Vej, idet hun ordnede de smaa Lænker om Haandledene og Halsen, der syntes at være de samme og i den selvsamme Tilstand, som da jeg sidst havde set hende. Naar jeg tænkte paa Miss Murdstones Natur mindede de mig om Lænkerne over en Fængselsdør, som advare alle udenfor om, hvad de kunne vente sig indenfor.

Alt, hvad jeg ved om den øvrige Del af Aftenen, er, at jeg hørte mit Hjertes-Dronning synge fortryllende Arier paa Fransk, i Almindelighed af det Indhold, at man, hvad der saa end var paa Færde, altid burde danse, tra la la! tra la la! idet hun accompagnerede sig paa et herligt Instrument, der lignede en Guitar; at jeg vuggede mig i salige Drømme; at jeg afslog at nyde noget som helst; at jeg især væmmedes ved Synet af Punch; at hun, da Miss Murdstone tog hende under sit Værn og førte hende bort smilte og rakte mig sin søde Haand; at jeg opfangede et Glimt af mig selv i et Spejl og saa ud som en ren Idiot; at jeg lagde mig til Sengs i den mest fortumlede Sindsstemning og stod op i et Anfald af svagt Vanvid.

Det var en smuk Morgen og tidligt, og jeg satte mig

for at gøre en Vandring gennem en af de buede Spadseregange og hengive mig til min Lidenskab ved at dvæle ved hendes Billede. Da jeg gik gennem Forstuen, mødte jeg hendes lille Hund Jip, en Forkortelse af Gipsy (Zigøjner). Jeg nærmede mig den ømt, thi ogsaa den elskede jeg; men den viste Tænder, krøb ind under en Stol for at snærre ad mig og vilde ikke finde sig i den mindste Familiaritet.

Haven var kold og tom. Jeg vandrede omkring og tænkte paa, hvor lyksalig jeg vilde være, dersom jeg nogen Sinde kunde blive forlovet med dette dyrebare Vidunder. Vedrørende Giftermaal, Formue og alt saadant noget tror jeg, at jeg næsten var lige saa uskyldig i mine Tanker, som dengang jeg elskede lille Mille. At have Lov til at kalde hende „Dora“, at skrive til hende, at tilbede og forgude hende, at have Grund til at tro, at hun, naar hun var sammen med de andre, dog tænkte paa mig, forekom mig at være Toppunktet for al menneskelig Ærgerrighed. Der er ikke mindste Tvivl om, at jeg var en forelsket ung Nar; men i alt dette var der dog en Hjertets Renhed, som hindrer mig i at tænke derpaa med Ringeagt, hvor meget jeg saa end ler ad mig selv.

Jeg havde ikke vandret længe om, førend jeg bøjede om et Hjørne og mødte hende. Jeg skælver atter fra Issen til Fodsaalen, idet min Hukommelse bøjer om dette Hjørne, og Pennen ryster i min Haand.

„De — er — tidlig ude, Miss Spenlow,“ sagde jeg.

„Der er saa kedeligt inde,“ svarede hun, „og Miss Murdstone er saa underlig! Hun snakker noget dumt Tøj om, at Luften først maa afdampes, førend jeg gaar ud. Afdampes!“ (Her slog hun en melodisk Latter op). „Søndag Morgen, da jeg ikke øver mig, maa jeg tage mig noget for. Derfor sagde jeg ogsaa til Fader i Aftes, at jeg maatte gaa ud. Desuden er det jo den dejligste Tid paa hele Dagen. Synes De ikke?“

Jeg vovede en dristig Flovse og sagde (dog ikke uden

at stamme), at det nu var meget dejligt, skønt der havde været meget trist for en Minut siden.

„Skal det være en Kompliment," sagde Dora, „eller har Vejret virkelig forandret sig?"

Jeg stammede værre end før, idet jeg svarede, at det ikke var nogen Kompliment, men den rene Sandhed, skønt jeg ikke var vidende om, at der var foregaaet nogen Forandring med Vejret. Det var i min egen Stemning, tilføjede jeg undselig, for at der ikke skulde være nogen Misforstaaelse.

Jeg har aldrig set saadanne Lokker — og hvor var det ogsaa muligt, da der aldrig har været Mage til Lokker! — som de, hun rystede frem for at skjule sin Rødme. Og Straahatten med de blaa Baand, som hvilede paa disse Lokker — hvilken uvurderlig Skat vilde det ikke have været, hvis jeg kunde have hængt den op i mit Værelse i Buckingham Street.

„De er nylig kommen hjem fra Paris?" sagde jeg.

„Ja," svarede hun. „Har De nogen Sinde været der?"

„Nej."

„Aa, da vil jeg ønske, at De snart maatte komme derhen. De vilde synes rigtig godt om det."

Den dybeste Kval afmalede sig i mit Ansigt. At hun kunde ønske, at jeg skulde rejse; at hun kunde tænke sig det muligt, at jeg vilde gøre det, var utaaleligt. Jeg foragtede Paris, jeg foragtede Frankrig. Jeg sagde, at jeg ikke for alt i Verden vilde forlade England under de nuværende Forhold. Intet skulde faa mig dertil. Nok sagt, hun rystede atter Lokkerne, da den lille Hund i det samme kom løbende ned ad Gangen til vor Undsætning.

Den var dødelig skinsyg paa mig og vedblev at gø ad mig. Hun tog den paa Armen — o Himmel! — og dæggede for den, men den vedblev alligevel at gø. Den vilde ikke lade mig røre ved sig, da jeg prøvede paa det, og saa slog hun den. Det forøgede i høj Grad mine Lidelser at se de Klaps, hun til Straf gav den paa Kanten af dens

stumpede Snude, medens den blinkede med Øjnene og slikkede hendes Haand, stadig brummende ved sig selv ligesom en lille Bas. Omsider blev den stille — og det kunde den sagtens, naar hendes bløde Kind laa paa dens Hoved! — og vi gik videre for at tage et Drivhus i Øjesyn.

„De staar ikke paa nogen fortrolig Fod med Miss Murdstone, vel?“ sagde Dora. — „Min Kæledægge!“

(De to sidste Ord gjaldt Hunden. Oh, havde de dog været henvendte til mig!).

„Nej,“ svarede jeg; „aldeles ikke.“

„Det er en kedelig en,“ sagde Dora mut. „Jeg kan ikke fatte, hvad Fader tænkte paa, da han valgte en saadan Plageaand til at være om mig. Hvem trænger til Beskyttelse? Jeg i det mindste ikke. Jip kan beskytte mig langt bedre end Miss Murdstone — ikke sandt, søde Jip?“

Den blinkede kun dovent, da hun kyssede dens kugle-runde Hoved.

„Fader kalder hende min fortrolige Veninde; men det er hun rigtignok ikke — vel Jip? Vi skænke ikke saadanne Tværdrivere vor Fortrolighed, Jip og jeg. Vi ville skænke den til dem, vi selv synes, og selv vælge vore Venner, i Stedet for at lade dem vælge for os, ikke sandt, Jip?“

Jip gav en velbehagelig Lyd fra sig, omtrent ligesom en Tekedel, naar den snurrer. Paa mig lagde hvert Ord en ny Lænke.

„Det er meget haardt, at vi, i Stedet for en rar Moder, skulle have en saadan gnaven, sur gammel Tingest som Miss Murdstone, der altid følger os i Hælene; er det ikke, Jip? Men det er det samme, Jip. Vi ville ikke være fortrolige, men more os, saa godt vi kunne, trods hende, og drille hende og ikke føje hende; ikke sandt, Jip?“

Havde det varet længere, tror jeg, jeg havde kastet mig paa mine Knæ i Gruset med Udsigt til at skrabe dem, og at blive jaget paa Døren oven i Købet. Men ulykkelig-

vis var Drivhuset ikke langt borte, og under de sidste Ord vare vi naaede hen til det.

Det indeholdt en hel Udstilling af smukke Geranier. Vi vandrede langs den hele Række af dem, og Dora standsede ofte for at beundre denne eller hin, og jeg standsede for at beundre den samme, og Dora løftede i barnlig Overgivenhed leende Hunden op, for at den skulde lugte til Blomsterne, og vare vi ikke alle tre i den syvende Himmel, saa var jeg det i hvert Tilfælde. Endnu den Dag i Dag fremkalder Lugten af et Geraniumblad en halvt komisk, halvt alvorlig Forundring hos mig over den pludselige Forandring, der foregaar med mig, og da ser jeg en Straahat med blaa Baand, en Fylde af Lokker og en lille sort Hund, der løftes i Vejret paa to smækre Arme mod en Række Blomster og grønne Blade.

Miss Murdstone havde søgt efter os og fandt os her. Hun rakte sin modbydelige Kind, hvis Smaarynker vare udfyldte med Haarpudder, frem til Dora, for at hun skulde kysse den. Derpaa tog hun Dora under Armen og førte os i Sørgemarch ind til Frokosten.

Hvor mange Kopper Te jeg drak, fordi Dora skænkede dem, ved jeg ikke; men jeg husker godt, at jeg tyllede Te i mig saa længe, at hele mit Nervesystem maatte være gaaet fløjten, dersom jeg dengang havde haft noget. Derpaa gik vi i Kirke. Miss Murdstone sad mellem Dora og mig i Stolen, men jeg hørte Dora synge, og Menigheden forsvandt. Der blev holdt en Prædiken — naturligvis om Dora — og det er desværre alt, hvad jeg ved om Gudstjenesten.

Vi havde en rolig Dag. Ingen fremmede, en Spadseretur, en Familiemiddag paa fire Personer, og om Aftenen saa vi i Bøger og paa Billeder, medens Miss Murdstone, med et Opbyggelsesskrift foran sig og Øjnene fæstede paa os, aarvaagen holdt Vagt. Ak, lidet drømte Spenlow, medens han om Eftermiddagen sad lige over for mig med sit Lommetørklæde over sit Hoved, om, hvor varmt jeg i

mine Tanker omfavnede ham som min Svigerfader. Lidet tænkte han om Aftenen, da jeg tog Afsked med ham, paa, at han nylig havde givet sit Samtykke til min Forlovelse med Dora, og at jeg nedbad Velsignelser over hans Hoved.

Vi tog bort tidlig om Morgenen, da vi havde en Bjærgningssag for i Admiralitetsretten, der udfordrede et nøjagtigt Kendskab til hele Navigationen, hvorfor Dommeren (thi man kunde jo ikke forlange, at vi skulde forstaa os synderlig paa den Slags Sager i Commons) havde bedet to gamle Bisiddere fra Navigationsanstalten om for Guds Skyld at komme og hjælpe ham. Dora var imidlertid atter til Stede ved Frokostbordet for at skænke Te, og jeg havde den melankolske Fornøjelse i Faetonen at tage min Hat af for hende, medens hun stod i Døren med Jip paa Armen.

Hvad Admiralitetsretten var for mig den Dag; hvilket meningsløst Tøjeri jeg i mine Tanker fik lavet ud af vor Sag, medens jeg sad og hørte paa den; hvorledes jeg saa „Dora“ indgravet paa Bladet af Sølvaaren, som lagdes paa Bordet som et Sindbillede paa hin høje Jurisdiktion, og hvorledes jeg, da Spenlow tog hjem uden mig (jeg havde nemlig næret det vanvittige Haab, at han igen vilde tage mig med), blev til Mode, som om jeg selv var en Matros, og det Skib, hvortil jeg hørte, var sejlet fra mig og havde efterladt mig paa en øde Ø, vil jeg ikke gøre noget frugtesløst Forsøg paa at udmale. Kunde hin søvnige gamle Ret ryste Søvnen af sig og fremstille de vaagne Drømme, jeg har haft i den om Dora, i en eller anden synlig Skikkelse, vilde den aabenbare Sandheden.

Jeg mener ikke alene de Drømme, jeg havde den Dag, men hver Dag, den ene Uge, den ene Retstermin efter den anden. Jeg gik derhen, ikke for at at høre efter, hvad der foregik, men for at tænke paa Dora. Skænkede jeg nogen Sinde Sagerne en Tanke, naar de sneg sig forbi mig i deres Sneglegang, var det kun for ved Ægteskabssagerne, med Tanken om Dora, at undres over, hvorledes

det kunde gaa til, at Ægtefolk nogen Sinde kunde være andet end lykkelige, og ved Arvesagerne at overveje, hvilket Skridt jeg, dersom de omtvistede Penge vare blevne mig testamenterede, øjeblikkelig vilde have taget med Hensyn til Dora. I den første Uge af min Lidenskab købte jeg fire kostbare Veste — ikke for min egen Skyld, jeg satte ingen Pris paa dem, men for Doras — og begyndte at gaa med lysegule Handsker og lægge Grundvolden til alle de Ligtorne, jeg siden har haft. Kunde de Støvler, jeg gik med i den Tid, bare skaffes frem og sammenlignes med mine Fødders naturlige Omfang, vilde de paa den mest rørende Maade bevise, i hvilken Tilstand mit Hjerte var.

Og dog tilbagelagde jeg, hvor ynkelig jeg end lemlæstede mig selv ved denne Hyldest af Dora, daglig flere Mile i Haab om at faa hende at se. Jeg blev snart ikke alene lige saa godt kendt paa Norwood Vejen som Postbudet i dette Distrikt; men jeg gennemkryssede ligeledes London. Jeg vandrede om i de Gader, hvor de bedste Damebutikker vare, spøgte i Bazaren som en urolig Aand og drev op og ned i Parken, længe efter at jeg var bleven aldeles udmattet. Undertiden, med lange Mellemrum og ved sjeldne Lejligheder, saa jeg hende. Maaske saa jeg hendes Handske vinke i et Karetvindue; maaske mødte jeg hende og spadserede et lille Stykke med hende og Miss Murdstone og talte med hende. I det sidste Tilfælde var jeg bagefter altid højst ulykkelig ved Tanken om, at jeg ikke havde sagt noget for at gøre mig forstaaelig, eller at hun ikke havde nogen Anelse om min dybe Kærlighed, eller at hun ikke brød sig om mig. Jeg ventede, som man let kan tænke sig, stadig paa en ny Indbydelse til Spenlows Hus, men blev stadig skuffet; thi jeg fik ingen.

Mrs. Crupp maa have været et skarpsindigt Fruentimmer; thi medens denne Følelse endnu kun var nogle Uger gammel, og jeg ikke havde haft Mod nok til at skrive mere udførlig selv til Agnes, end at jeg havde været i Besøg hos Spenlow, „hvis Familie," tilføjede jeg, „kun bestaar af

en Datter;“ — Mrs. Crupp, siger jeg, maa have været et skarpsindigt Fruentimmer; thi allerede paa dette tidlige Stadium opdagede hun Sagen. En Aften, da jeg var meget nedslaaet, og hun selv led af Kognaks-Sygdom, kom hun op til mig for at spørge, om jeg ikke kunde tjene hende med lidt Kardemommetinktur, blandet med Rabarber og krydret med syv Draaber Nellikeessens, hvilket var det bedste Middel mod hendes Onde, eller ogsaa, ifald jeg ikke havde det, med lidt Kognak, hvilket var det næstbedste. Det smagte hende ikke saa godt, sagde hun, men det var det næstbedste. Da jeg ikke engang havde hørt tale om det første Lægemiddel og altid havde det andet staaende, gav jeg hende et Glas af dette, hvilket hun, for at jeg ikke skulde fatte Mistanke om, at der blev gjort nogen upassende Brug af det, begyndte at tømme i mit Paasyn.

„Frisk Mod,“ sagde Mrs. Crupp. „Jeg kan ikke taale at se Dem saaledes; jeg er selv Moder.“

Jeg fattede ikke ganske, hvad dette havde med mig at gøre, men smilte dog saa venlig til hende, som det stod i min Magt.

„Naa, op med Hovedet. Undskyld mig. Jeg ved, hvad det er. Der er en ung Dame med i Spillet.“

„Mrs. Crupp!“ svarede jeg rødmende.

„Aa Gud velsigne Dem! Skyd Hjertet op i Livet, De skal aldrig give fortabt, Sir! Ser hun ikke venlig til Dem, saa er der saamænd nok, som ville gøre det. De er en ung Mand, som fortjener at gøre Lykke hos Damerne, Mr. Coppfuld, og De maa lære Deres eget Værd at kende.“

Mrs. Crupp kaldte mig altid Mr. Coppfuld; for det første, uden Tvivl, fordi det ikke var mit Navn, og dernæst, som jeg er tilbøjelig til at tro, paa Grund af en uklar Tankeforbindelse med et Kaffeselskab.

„Hvorfor tror De, Mrs. Crupp, at der er en ung Dame med i Spillet?“ spurgte jeg.

„Mr. Coppfuld," sagde hun med megen Følelse, „jeg er selv Moder."

I nogen Tid kunde hun kun lægge sin Haand paa sit Nankins Bryst og dulme den tilbagevendende Smerte ved at nippe til Medicinen. Omsider talte hun igen.

„Da Deres kære Tante lejede disse Værelser til Dem, Mr. Coppfuld, sagde jeg, at jeg nu havde faaet en, jeg kunde sørge for. „Gud ske Lov!" vare mine Ord, „nu har jeg faaet en, jeg kan sørge for!" — De hverken spiser eller drikker nok!"

„Er det derpaa, De støtter Deres Formodning, Mrs. Crupp?" spurgte jeg.

„Sir," sagde Mrs. Crupp i en næsten streng Tone, „jeg har vadsket og strøget for flere unge Herrer foruden Dem. En ung Herre kan være alt for omhyggelig eller alt for lidt omhyggelig med sig selv. Han kan børste sit Haar alt for regelmæssig eller alt for uregelmæssig. Han kan gaa med alt for store eller alt for smaa Støvler. Alt afhænger af, hvorledes den unge Herres oprindelige Karakter er. Men enten han gaar til den ene eller den anden Yderlighed, saa er der en ung Dame med i Spillet."

Mrs. Crupp rystede saa afgjort paa Hovedet, at jeg blev aldeles slaaet af Marken.

„Der var nu den Herre, som døde her, han forelskede sig — i en Opvartningsjomfru — og lod straks sine Veste sy ind, skønt han var bleven meget tykmavet af Drik."

„Mrs. Crupp," sagde jeg, „jeg maa bede Dem ikke at sætte den unge Dame, som her er Tale om, i Klasse med en Opvartningsjomfru eller den Slags."

„Mr. Coppfuld," svarede Mrs. Crupp, „det skal De ikke være bange for; jeg er selv Moder. Jeg beder om Forladelse, Sir, dersom jeg synes paatrængende. Jeg vilde nødig trænge mig paa, hvor jeg ikke er velkommen. Men De er en ung Mand, Mr. Coppfuld, og mit Raad til Dem er at skyde Hjertet op i Livet. Dersom De vil lægge Dem efter en eller anden Ting, dersom De f. Eks. vilde lægge

Dem efter at spille Kegler, hvilket er sundt, vilde De se, at det vilde adsprede Dem og gøre Dem godt.“

Med disse Ord takkede Mrs. Crupp, der lod, som om hun var meget omhyggelig for Kognaksflasken, der nu var aldeles tømt, mig med en majestætisk Nejen og trak sig tilbage. Idet hendes Skikkelse forsvandt i Forstuens Mørke, slog det mig, at dette Raad ganske vist var en lille Næsvished fra Mrs. Crupps Side; men fra et andet Synspunkt var jeg dog samtidig ganske glad ved at modtage det som en gavnlig Lære og en Advarsel for Fremtiden at skjule min Hemmelighed bedre.

Syv og tyvende Kapitel.

Tommy Traddles.

Det var maaske en Følge af Mrs. Crupps Raad, at det den næste Dag faldt mig ind at gaa ud og opsøge Traddles. Det var ud over den Tid, han havde nævnet, og han boede i en lille Gade i Nærheden af Veterinærskolen i Camden Town, der især, som en af vore Skrivere, der selv boede i det Nabolag, havde fortalt mig, beboedes af Studenter, som købte levende Æsler og anstillede Eksperimenter med disse umælende i deres Værelser. Efter at jeg hos samme Skriver havde indhentet Oplysning om Vejen til det omhandlede akademiske Kvarter, gik jeg samme Eftermiddag ud for at besøge min gamle Skolefælle.

Jeg fandt, at Gaden ikke var saa behagelig, som jeg for Traddles's Skyld kunde have ønsket det. Beboerne syntes at have en vis Tilbøjelighed til at kaste alle saadanne Smaating, som de ingen Brug havde for, ud midt paa Vejen, hvorved den ikke alene blev ildelugtende og snavset, men ogsaa glat, paa Grund af Kaalbladene. Affaldet indskrænkede sig heller ikke alene til Planteriget;

thi medens jeg saa efter Husnumrene, opdagede jeg en Sko, en fladtrykt Kasserolle, en Paraply og en sort Hat paa forskellige Stadier af Opløsning.

Stedets hele Udseende mindede mig slaaende om de Dage, da jeg boede hos Micawbers. Et ubeskriveligt Præg af falmet Fornemhed, som klæbede ved det Hus, jeg søgte, og gjorde det forskelligt fra alle de andre Huse i Gaden — skønt de alle vare opførte efter et og samme ensformige Mønster og lignede de tidlige Forsøg af en klodset Dreng, der lærer at lave Huse og endnu ikke er kommen ud over de første Jaskerier — mindede mig endnu mere om Micawbers. Da jeg tilfældigvis kom til Døren, ligesom den blev aabnet for Mælkemanden, mindedes jeg endnu mere levende om Micawbers.

„Naa," sagde Mælkemanden til en meget ungdommelig Tjenestepige, „hvad bliver det saa til med min lille Regning?"

„Ja, Herren siger, at han snart skal afgøre den."

„For," sagde Mælkemanden, idet han vedblev, som om han intet Svar havde faaet, og efter hans Tone at dømme snarere talte til Opbyggelse for nogen inde i Huset end for den ungdommelige Tjenestepige — et Indtryk, der styrkedes af den Maade, hvorpaa han stirrede ned ad Gangen — „for denne hersens lille Regning har nu løbet saa længe, at jeg begynder at tro, at den løber rent væk uden at lade høre det mindste fra sig. Og nu vil jeg ikke længer finde mig deri, maa De vide!" sagde han ind i Huset og stirrede ned ad Gangen.

Naar man saa hen til, at han handlede med en saa spagfærdig Artikel som Mælk, kunde der ikke tænkes nogen større Anomali. Hans Væsen vilde have været glubsk, selv for en Slagter eller Brændevinsbrænder.

Tjenestepigens Stemme blev svag, men efter Bevægelsen af hendes Læber at dømme forekom det mig, som om hun atter mumlede noget om, at Regningen snart vilde blive afgjort.

„Hør engang," sagde Mælkemanden og saa for første Gang vist paa hende, idet han tog hende om Hagen, „holder De af Mælk?"

„Ja, jeg holder meget deraf."

„Godt, saa faar De ingen i Morgen. Hører De? Ikke en Draabe Mælk faar De i Morgen."

Det forekom mig, at hun syntes at føle sig lettet ved Udsigten til at faa Mælk i Dag. Efter at have rystet paa Hovedet med et mørkt Blik paa hende slap Mælkemanden hendes Hage, aabnede med en alt andet end velvillig Mine sin Kande og heldte det sædvanlige Kvantum i Familiekrukken. Da dette var gjort, gik han brummende bort og istemte med et hævngerrigt Skrig sit sædvanlige Raab uden for den næste Dør.

„Bor Mr. Traddles her?" spurgte jeg nu.

En mystisk Stemme fra Enden af Gangen svarede „Ja", hvorpaa Tjenestepigen ligeledes svarede „Ja".

„Er han hjemme?"

Atter svarede den mystiske Stemme ja, og atter gentog Tjenestepigen Svaret. Derpaa gik jeg ind. Da jeg var kommen op ad Trappen — Huset var kun to Etager højt — stod Traddles ude paa Gangen for at modtage mig. Han var henrykt over at se mig og førte mig med den største Hjertelighed ind i sit lille Kammer. Det laa til Gaden og var overordentlig propert, skønt sparsomt udstyret. Det var hans eneste Værelse, saa jeg; thi der stod en Sovesofa i det, og hans Skobørster og Blanksværte vare satte ind mellem Bøgerne paa den øverste Hylde bag et Leksikon. Hans Bord var fuldt af Papirer, og han havde en gammel Arbejdsfrakke paa. Jeg saa ikke paa noget, det jeg ved, men saa dog alt, lige til Billedet af en Kirke paa hans Porcelæns Skrivetøj — og ogsaa dette var en Egenskab, som var bleven udviklet hos mig i de gamle Micawber-Dage. Forskellige sindrige Arrangementer, han havde truffet for at maskere sin Dragkiste og skjule sine Støvler, sit Barberspejl o. s. v., gjorde særlig Indtryk paa

mig som Vidnesbyrd om, at han endnu var den samme Traddles, der plejede at lave Modeller til Elefantbure af Skrivpapir til at gemme Fluer i, og naar han blev mishandlet, at trøste sig med hine mindeværdige Kunstværker, jeg saa ofte har omtalt.

I en Krog var der noget, som var omhyggelig tilhyllet med et stort, hvidt Stykke Tøj; men jeg kunde ikke opdage, hvad det var.

„Traddles," sagde jeg, idet jeg atter trykkede hans Haand, „hvor det glæder mig at se dig."

„Jeg er ogsaa inderlig glad over at se dig, Copperfield," svarede han. „Det var netop, fordi jeg blev saa kisteglad over at træffe dig paa Ely Place og var saa vis paa, at det ogsaa glædede dig at se mig, at jeg gav dig denne Adresse i Stedet for Adressen paa mit Kontor."

„Hvad, holder du Kontor?" spurgte jeg.

„Ja, jeg har Fjerdeparten af et Værelse og en Gang og Fjerdeparten af en Skriver," sagde Traddles. „Tre andre og jeg have slaaet os sammen om en Lejlighed — for at det skal se mere forretningsmæssigt ud — og vi huse ogsaa Skriveren. Han koster mig en halv Krone om Ugen."

Hans gamle Troskyldighed og Skikkelighed og ligeledes noget af hans gamle uheldige Skæbne syntes at smile til mig i det Smil, hvormed han afgav denne Forklaring.

„Du maa ikke tro, Copperfield," vedblev Traddles, „at det er, fordi jeg er den mindste Smule stolt, at jeg i Almindelighed ikke opgiver min Adresse her. Det er kun for deres Skyld, som komme til mig, og som maaske ikke vilde holde af at besøge mig her. Jeg selv maa slaa mig gennem Verden, som jeg bedst kan, og det vilde være latterligt af mig, om jeg vilde søge at skjule det."

„Mr. Waterbrook fortalte mig, at du læste til juridisk Embedseksamen?" sagde jeg.

„Ja vist," svarede Traddles og gned sig langsomt i Hænderne, „jeg læser til Eksamen. Egentlig talt har jeg først nylig begyndt at gaa paa Forelæsninger efter en

temmelig lang Udsættelse. Det er noget siden, jeg blev indskreven, men Betalingen af de hundrede Pund var en haard Nød — en haard Nød!“ gentog Traddles med en Grimasse, som om han havde faaet en Tand trukken ud.

„Ved du, hvad jeg ikke kan lade være at tænke paa, Traddles, medens jeg sidder her og ser paa dig?“ sagde jeg.

„Nej.“

„Det er de himmelblaa Klæder, du plejede at gaa med!“

„Ak Gud, det er sandt,“ udbrød Traddles leende. „Stramme i Ærmer og Ben, husker du? Ak Gud ja; det var glade Dage, hvad?“

„Jeg maa dog tilstaa, at jeg synes, vor Skolemester kunde uden Skade for nogen af os have gjort dem gladere.“

„Aa ja, maaske,“ svarede Traddles. „Men vi havde dog saa mange Løjer. Husker du Aftenerne paa Sovesalen, naar vi holdt vore Maaltider, og du fortalte Historier? Ha, ha, ha! Og husker du de Prygl, jeg fik, fordi jeg græd over Mr. Mell? Gamle Creakle! Det kunde saamænd fornøje mig at se ham igen!“

„Han var et Afskum imod dig, Traddles,“ sagde jeg harmfuldt; thi hans gode Humør gjorde, at det forekom mig, som om det endnu var i Gaar, jeg havde set ham faa Prygl.

„Synes du?“ svarede Traddles. „Virkelig? Ja, maaske. Men nu er det glemt for længe siden. Gamle Creakle!“

„Derpaa kom du jo til en Onkel?“ spurgte jeg.

„Ja vel. Ham jeg altid vilde skrive til, men aldrig skrev til, ha, ha, ha! Ja, dengang havde jeg en Onkel. Han døde, kort efter at jeg var kommen ud af Skolen. Han havde været Manufakturhandler eller Silke- og Klædekræmmer, eller hvad det hedder, og havde indsat mig til sin Arving. Men han kunde ikke lide mig, da jeg voksede til.“

„Er det virkelig dit Alvor?“ spurgte jeg; thi han tog det saa rolig, at jeg troede, at han mente noget andet dermed.

„Ja vist er det mit Alvor, Copperfield. Det var uhel-

digt, men han kunde slet ikke lide mig. Han sagde, at jeg slet ikke var, som han havde ventet, og derfor giftede han sig med sin Husholderske.“

„Og hvad gjorde saa du?“ spurgte jeg.

„Egentlig ingenting,“ sagde Traddles. „Jeg boede hos dem og ventede paa at blive sat i Vej, indtil hans Podagra slog op i Maven, og saa døde han; hun giftede sig igen med en ung Mand, og der blev ikke gjort noget for mig.“

„Fik du da slet intet, Traddles?“ spurgte jeg.

„Jo, Gud bevares, jeg fik halvhundrede Pund; men da jeg ikke var bleven uddannet til noget særligt Fag, vidste jeg i Begyndelsen ikke, hvad jeg skulde tage fat paa. Imidlertid begyndte jeg, understøttet af en Jurists Søn, der havde været i „Salem House“ — ham, Yawler, med den skæve Næse — husker du ham ikke?“

„Nej. Han var der ikke, medens jeg var der. I min Tid vare alle Næserne lige.“

„Naa, lige meget,“ sagde Traddles. „Ved hans Hjælp fik jeg juridiske Dokumenter at skrive af. Det kastede vel ikke synderlig af sig, og saa begyndte jeg at gøre Udtog af Sager og lignende Ting for dem. For jeg er en Slider, Copperfield, og havde lært, hvorledes den Slags Arbejder skulde gøres. Naa, det bragte mig paa det Indfald selv at studere Jura, og dertil gik Resten af de halvhundrede Pund. Yawler anbefalede mig til et Par Kontorer, deriblandt ogsaa Mr. Waterbrooks — og jeg fik en hel Del Arbejde. Desuden var jeg heldig nok til at gøre Bekendtskab med en Forlægger, som vilde udgive en Encyklopædi, og han gav mig noget at bestille, og jeg arbejder netop i dette Øjeblik for ham. Jeg er ingen daarlig Kompilator, Copperfield,“ sagde Traddles, som, i alt hvad han sagde, vedligeholdt den samme glade, fortrøstningsfulde Mine, „men jeg har ingen Opfindelsesevne; ikke Spor. Jeg tror ikke, at der nogen Sinde har været et ungt Menneske med mindre Originalitet end jeg.“

Da Traddles syntes at vente, at jeg skulde indrømme dette som noget, der faldt af sig selv, nikkede jeg, og derpaa vedblev han med den samme livlige Taalmodighed — jeg kan ikke finde noget bedre Ord — som før.

„Saaledes lykkedes det mig lidt efter lidt ved at leve sparsommeligt omsider at skrabe de hundrede Pund sammen, og de ere nu, Gud ske Lov, betalte — skønt det var — det rigtignok var," tilføjede han med en ny Trækning, som om han havde faaet endnu en Tand trukken ud, „en haard Nød". Jeg lever endnu af den Slags Arbejde, jeg har nævnt, men haaber med det første at komme i Forbindelse med et Dagblad, og saa er min Lykke saa godt som gjort. Men du, Copperfield, er den samme, du altid har været, med det samme rare Ansigt, og det er mig en saadan Glæde at se dig, at jeg ikke vil skjule noget for dig. Derfor vil jeg ogsaa betro dig, at jeg er forlovet."

Forlovet! O, Dora!

„Med en Præstedatter, en af ti Søskende, nede i Devonshire. Ja!" vedblev han, thi han saa mig uvilkaarlig kaste et Blik paa Billedet paa Skrivetøjet. „Det er Kirken! Naar man drejer ud af Ledet her til venstre," her førte han Fingeren langs hen med Skrivetøjet, „saa ligger Huset der, hvor jeg nu holder min Pen, forstaar du, lige over for Kirken!"

Først bagefter blev det mig rigtig klart, med hvilken Glæde han meddelte mig disse Enkeltheder; thi mine egenkærlige Tanker vare netop i Færd med at udkaste en Grundtegning af Spenlows Hus og Have.

„Det er saadan en sød Pige!" sagde Traddles. „Lidt ældre end jeg, men saa sød! Jeg fortalte dig jo, at jeg vilde tage fra Byen? Jeg har været dernede. Jeg gik derhen og tilbage igen, og jeg har haft saadanne dejlige Dage. Det bliver sagtens en temmelig lang Forlovelse, men vort Valgsprog er: „Vent og haab!" Det sige vi altid. Og hun vilde vente paa mig, til hun blev tres — ja længer, om det skulde være!"

Traddles lagde med et triumferende Smil Haanden paa det hvide Dække, hvortil jeg havde lagt Mærke.

„Imidlertid maa du ikke tro," sagde han, „at vi ikke have begyndt at tænke paa vort Indbo. Jo, det have vi. Vi maa gaa gradvis frem; men begyndt have vi. „Her," vedblev han og trak med stor Varsomhed og Stolthed Dækket til Side, „ser du to Stykker Bohave at begynde med. Dette Urtepottestativ har hun selv købt. Man sætter det ved Dagligstuevinduet," sagde Traddles og traadte et Skridt tilbage for at se paa det med saa meget des større Beundring, „med en Blomst i — saa tager det sig nok saa nydelig ud. Dette lille runde Bord med Marmorpladen — det holder to Fod og ti Tommer i Omfang — har jeg købt. Man vil lægge en Bog fra sig, eller der kommer nogen til ens Kone og vil sætte en Kop fra sig, saa er det udmærket! Det er et solidt Stykke Arbejde — fast som en Klippe!"

Jeg roste højlig bægge Dele, og Traddles bredte atter Dækket over dem lige saa omhyggelig, som han havde trukket det til Side.

„Det er ikke meget til at sætte Bo med," sagde Traddles, „men det er dog noget. Det er det værste med Dækketøj og Sengklæder og den Slags Sager og Køkkentøjet — som f. Eks. Gryder og Kasseroller og deslige Nødvendighedsartikler — for saadanne Ting ere dyre og løbe op. Dog: „Vent og haab!" Og jeg forsikrer dig, det er den sødeste Pige!"

„Det er jeg overbevist om," sagde jeg.

„Imidlertid, og det er Enden paa min lange Snakken om mig selv, slaar jeg mig igennem, saa godt jeg kan. Jeg fortjener ikke meget, men jeg giver heller ikke meget ud. I Almindelighed spiser jeg med Folkene nedenunder, der virkelig ere nogle meget rare Mennesker. Baade Mr. og Mrs. Micawber have set en hel Del af Verden, og vi komme udmærket ud af det sammen."

„Kære Traddles," udbrød jeg hurtig, „hvad er det, du siger?"

Traddles saa paa mig, som om han ikke kunde fatte, hvad jeg talte om.

„Mr. og Mrs. Micawber, dem kender jeg overmaade godt!“

En betimelig Banken paa Gadedøren, som jeg kendte saa godt af gammel Erfaring, og som ingen anden end Micawber kunde have frembragt, løste enhver Tvivl i mit Sind om, at det maatte være mine gamle Venner. Jeg anmodede derfor Traddles om at bede sin Vært komme op. Han kaldte da ud over Rækværket, og Mr. Micawber, aldeles uforandret — de snævre Benklæder, Stokken, Flipperne og Øjeglasset, alt ligesom i gamle Dage — traadte ind i Stuen med en fornem og ungdommelig Mine.

„Undskyld, Mr. Traddles,“ sagde Micawber med den velkendte Rullen i sin Stemme, idet han afbrød sig i at nynne en blid Melodi. „Jeg vidste ikke, at der var noget fremmed Individ i Deres Helligdom.“

Micawber gjorde et let Buk for mig og trak Flipperne i Vejret.

„Hvorledes lever De, Mr. Micawber?“ spurgte jeg.

„Sir, De er overordentlig forekommende. Jeg er in statu quo.“

„Og Mrs. Micawber?“ vedblev jeg.

„Sir, hun er, Gud ske Lov, ogsaa in statu quo.“

„Og Børnene, Mr. Micawber?“

„Sir, det glæder mig at kunne sige, at deres Sundhedstilstand ligeledes er tilfredsstillende.“

I al denne Tid havde Micawber slet ikke kendt mig, skønt han havde staaet lige over for mig. Men da han nu saa mig smile, undersøgte han mine Træk nøjere, traadte tilbage, udbrød: „Er det muligt! Har jeg atter den Glæde at se Copperfield?“ og rystede bægge mine Hænder med den største Varme.

„Du gode Gud, Mr. Traddles!“ sagde Micawber, „at tænke sig, at De skulde være en bekendt af min gamle Ven, min Ungdoms Kammerat! Mit Lam!“ raabte han ud over Rækværket ned til Mrs. Micawber, medens Traddles,

ikke uden Grund, saa helt forbavset ud ved denne Beskrivelse af mig. „Der er en Herre oppe hos Mr. Traddles, som han gerne vil forestille for dig, min Engel!“

Micawber kom straks ind igen og trykkede mig endnu en Gang i Haanden.

„Og hvorledes har vor brave Ven Doktoren det?“ spurgte han. „Og hele Vennekresen i Canterbury?“

„Saa vidt jeg ved, have de det alle godt,“ svarede jeg.

„Det fornøjer mig at høre. Det var i Canterbury, at vi sidst mødtes — i Skyggen, hvis jeg maa tale i Billeder, af hin af Chaucer forevigede hellige Bygning, som fordum var et Tilflugtssted for Pilegrimme fra de fjerneste Kroge af — kort sagt,“ sluttede Micawber, „i den umiddelbare Nærhed af Domkirken.“

Jeg svarede, at det var rigtigt. Micawber vedblev at tale saa hurtig, han var i Stand til, men røbede ved et vist forlegent Udtryk i sit Ansigt, at han mærkede forskellige Lyde i det næste Værelse, som om Mrs. Micawber vadskede sine Hænder og hastig aabnede og lukkede Skuffer, der gik noget trangt.

„De ser os for Øjeblikket, Copperfield,“ sagde Micawber med det ene Øje fæstet paa Traddles, „etablerede paa en, om jeg saa maa sige, lille og beskeden Fod; men De ved, at jeg paa min Løbebane har overvundet Vanskeligheder og sejret over Hindringer. De er ikke ukendt med den Omstændighed, at der har været Perioder i mit Liv, i hvilke det har været nødvendigt for mig at standse, til visse ventede Tildragelser fandt Sted; da det har været nødvendigt for mig at trække mig tilbage, førend jeg gjorde, hvad jeg haaber, at jeg uden at faa Skyld for at være ubeskeden tør kalde — et Spring. Det nærværende Øjeblik er et af disse skæbnesvangre Stadier i Menneskelivet. Jeg har netop trukket mig tilbage for at gøre et Spring, og jeg har al Grund til at tro, at Resultatet snart vil blive et stort Hop.“

Medens jeg udtrykte min Glæde herover, traadte Mrs.

Micawber ind, lidt mere sjusket, end hun plejede at være, i det mindste forekom det mine nu uvante Øjne saaledes. Imidlertid havde hun dog fikset sig lidt op og havde et Par brune Handsker paa.

„Kære Kone," sagde Micawber, idet han førte hende hen mod mig; „her er en Herre ved Navn Copperfield, som ønsker at forny sit Bekendtskab med dig."

Som det viste sig, havde det været bedre, om han havde forberedt hende lempelig paa denne Overraskelse; thi Mrs. Micawber, hvis Helbred var noget svagelig, blev helt overvældet deraf, og det tog saaledes paa hende, at Micawber saa sig nødt til i stor Befippelse at løbe ned til Vandtønden i Baggaarden og hente en Skaal Vand for at bade hendes Pande. Hun kom imidlertid snart til sig selv igen og var virkelig glad over at se mig. Vi passiarede en halv Times Tid sammen, og jeg spurgte til Tvillingerne, der efter hendes Udsagn vare blevne til „et Par lange Unger", og til Master og Miss Micawber, som hun beskrev som „formelige Kæmper"; men de bleve ikke producerede ved denne Lejlighed.

Mr. Micawber var meget opsat paa, at jeg skulde blive til Middag, og jeg havde heller ikke haft noget derimod, hvis jeg ikke havde troet i Mrs. Micawbers Øjne at læse Forlegenhed og Beregning af Kødforraadet. Jeg foregav derfor en anden Indbydelse, og da jeg saa, at Mrs. Micawber straks blev lettere om Hjertet, modstod jeg enhver videre Overtalelse.

Men jeg meddelte Traddles og Mr. og Mrs. Micawber, at førend jeg kunde tænke paa at gaa, maatte de fastsætte en Dag, da de vilde komme og spise til Middag hos mig. Det Arbejde, Traddles havde paataget sig, gjorde det nødvendigt at udsætte det noget, men omsider bleve vi enige om en Dag, der passede for os alle, og derpaa tog jeg Afsked.

Under Paaskud af at ville vise mig en nærmere Vej end den, jeg var kommen, ledsagede Micawber mig hen til

Gadehjørnet, da det var ham magtpaaliggende — som han udtrykte sig — at sige en gammel Ven nogle Ord i Fortrolighed.

„Min kære Copperfield," sagde han, „jeg har næppe nødig at sige Dem, at det under de nuværende Omstændigheder er en ren Velsignelse at have en Aand som den, der lyser ud af, dersom jeg tør bruge dette Udtryk — der lyser ud af Deres Ven Traddles, under vort Tag. Med en Vadskekone, der udstiller Kager til Salg i sit Vindue, til Naboerske og en Politibetjent til Genbo, kan De let tænke Dem, at hans Selskab er en Kilde til Trøst for mig selv og Mrs. Micawber. For Øjeblikket, min kære Copperfield, sælger jeg Korn pr. Kommission. Det er ikke nogen indbringende Forretning — med andre Ord: den betaler sig ikke — og visse midlertidige pekuniære Forlegenheder ere blevne Følgen. Det glæder mig imidlertid at kunne tilføje, at jeg nu har nær Udsigt til, at noget vil vise sig — jeg har ikke Lov at sige i hvilken Retning — som jeg haaber vil skaffe baade mig selv og Deres Ven Traddles, for hvem jeg nærer en oprigtig Interesse, et sikkert Udkomme. De er maaske forberedt paa at høre, at min Kones Helbred ikke gør det aldeles usandsynligt, at der med Tiden vil komme en Forøgelse af hine Kærlighedspanter, som — kort sagt, af Børneflokken. Hendes Familie har haft den Artighed at tilkendegive sin Misfornøjelse med denne Tingenes Tilstand. Jeg skal kun sige, at jeg ikke indser, at det er noget, som kommer den ved, og at jeg tilbageviser denne Næsvished med Foragt og Trods!"

Han trykkede derpaa endnu en Gang min Haand og forlod mig.

Otte og tyvende Kapitel.

Mr. Micawbers Handske.

Indtil den Dag kom, da jeg skulde beværte mine genfundne gamle Venner, levede jeg hovedsagelig af Dora og Kaffe. Under min elskovssyge Tilstand tabte min Appetit sig, og jeg glædede mig derover; thi jeg følte, at det vilde have været en Troløshed mod Dora, om jeg havde haft Smag for min Middagsmad. De Spadsereture, jeg foretog mig, havde i denne Henseende ikke den sædvanlige Virkning, eftersom Skuffelsen modarbejdede den friske Luft. Jeg nærer ogsaa en vis Tvivl, som støtter sig paa den dyrekøbte Erfaring, jeg gjorde i dette Tidsrum af mit Liv, om hvor vidt en sund Nydelse af dyrisk Føde kan udvikle sig frit hos noget menneskeligt Væsen, som altid pines af for smaa Støvler. Jeg tror, at Ekstremiteterne maa have Ro, førend Maven kan arbejde med den tilbørlige Kraft.

Til dette lille Selskab gentog jeg ikke mine tidligere omfattende Forberedelser, men købte kun et Par Fisketunger, en lille Lammefjerding og en Duepostej. Ved min første undselige Hentydning til Tillavningen af Fisken og Lammefjerdingen gjorde Mrs. Crupp Oprør og udbrød med en værdig, fornærmet Mine: „Nej, nej, Sir! Det vil De ikke forlange af mig; De kender mig for godt til at tro, at jeg skulde paatage mig noget, som jeg ikke kunde gøre til min egen fuldkomne Tilfredshed!“ Men til sidst gik vi dog paa Akkord, og hun samtykkede i at udføre denne Idræt paa det Vilkaar, at jeg skulde spise ude i fjorten Dage derefter.

Og her vil jeg tilføje, at det, jeg gik igennem med Mrs. Crupp som Følge af det Tyranni, hun tiltog sig over mig, var skrækkeligt. Jeg har aldrig været saa bange for nogen. Vi gik paa Akkord om enhver Ting. Tøvede jeg, saa blev hun overfalden af hin vidunderlige Sygdom, som stadig laa i Baghold i hendes Nervesystem, rede til

paa første Vink at kaste sig over hendes Livsorganer. Ringede jeg utaalmodig paa Klokken efter en halv Snes unyttige, beskedne Ryk, og hun saa omsider kom — hvilket imidlertid ingenlunde var at stole paa — viste hun sig med et bebrejdende Aasyn, sank aandeløs ned paa en Stol tæt ved Døren, lagde sin Haand paa sit Bryst og blev saa daarlig, at jeg var glad ved at blive hende kvit, selv om det kostede mig nok saa meget Kognak eller, hvad det ellers kunde være. Gjorde jeg Indvendinger imod, at min Seng blev redt Klokken fem om Eftermiddagen — hvilket jeg endnu holder for et generende Arrangement — var en Bevægelse af hendes Haand nok til at faa mig til at fremstamme en Undskyldning. Kort sagt, jeg havde hellere gjort alt, hvad der lod sig forene med Ærens Love, end jeg vilde gøre Mrs. Crupp vred, og hun var mit Livs Skræk.

Jeg foretrak at købe en brugt stum Tjener til dette Selskab fremfor atter at leje det flinke unge Menneske, mod hvem jeg havde fattet en Fordom, fordi jeg en Søndag Formiddag havde mødt ham i Strand med en Vest paa, der havde en mærkelig Lighed med en af mine, som jeg havde savnet siden sidst. Den „unge Tøs“ toges derimod igen i Tjeneste, men paa det Vilkaar, at hun skulde bringe Retterne ind og derpaa trække sig tilbage paa Gangen, hvor den Vane at snøfte, som hun havde lagt sig til, ikke vilde generere Gæsterne, og hvor det vilde være en fysisk Umulighed at falde over Tallerkenerne.

Efter at have anskaffet Ingredienserne til en Bolle Punch, som Micawber skulde brygge, anbragt en Flaske Eau de Cologne, to Vokslys, et Brev Knappenaale og en Naalepude paa mit Toiletbord til Brug for Mrs. Micawber og ladet lægge i Kaminen i mit Sovekammer til hendes Bekvemmelighed, samt efter egenhændig at have bredet Dugen paa Bordet, oppebiede jeg med Fatning Udfaldet.

Paa det bestemte Klokkeslet kom mine tre Gæster sammen, Micawber med større Flipper end sædvanligt og et nyt Baand i sit Øjeglas, og Mrs. Micawber med sin Kappe

i et Stykke lysebrunt Papir, som bares af Traddles, der tillige havde hende under Armen. De syntes alle udmærket godt om min Lejlighed. Da jeg førte Mrs. Micawber ind til mit Toiletbord, og hun saa de storartede Forberedelser, jeg havde truffet, blev hun saa henrykt, at hun raabte ud til Micawber, at han skulde komme ind og se.

„Kære Copperfield," sagde han, „det er overdaadigt. Det er en Levemaade, som minder mig om den Periode, da jeg selv levede i Cølibat, og Mrs. Micawber endnu ikke var bleven opfordret til at række mig sin Haand foran Hymens Alter."

„Han mener, opfordret af ham, Mr. Copperfield," sagde Mrs. Micawber skælmsk. „Han kan ikke svare for andre."

„Min dyrebare," svarede han med pludseligt Alvor, „det er ikke mit Ønske at svare for andre. Jeg ved alt for vel, at du, da du efter Skæbnens uransagelige Bud blev forbeholdt mig, muligvis blev forbeholdt en Person, der efter en langvarig Kamp omsider var bestemt til at falde som Offer for pekuniære Forlegenheder af en indviklet Natur. Jeg forstaar din Hentydning, min elskede; den smerter mig, men jeg kan bære den."

„Micawber!" udbrød Mrs. Micawber med Taarer. „Har jeg fortjent dette? Jeg, som aldrig har forladt, aldrig vil forlade dig, Micawber!"

„Min elskede!" sagde han meget rørt. „Du vil tilgive, og vor gamle, prøvede Ven Copperfield vil sikkert ogsaa tilgive et øjeblikkeligt Smertensudbrud af en forpint Sjæl, der nylig er bleven saaret ved et Sammenstød med en af Magtens Trælle — med andre Ord, med en nedrig Udsending fra Vandvæsenet — og I ville have Medlidenhed og, ikke fordømme dens Udskejelser."

Derpaa omfavnede han sin Kone og trykkede min Haand, medens jeg af denne afbrudte Hentydning uddrog den Slutning, at der samme Eftermiddag var bleven lukket for Vandet i hans Hus, fordi han ikke havde betalt Afgiften til Vandkompagniet.

For at aflede hans Tanker fra dette sørgelige Emne underrettede jeg ham om, at jeg stolede paa hans Hjælp ved Tillavningen af en Bolle Punch, og førte ham hen til Citronerne. Hans Modfaldenhed, for ikke at sige Fortvivlelse, forsvandt i samme Øjeblik. Jeg har ikke set noget Menneske bevæge sig med et saadant Velbehag mellem Duften af Citronskaller, Lugten af brændende Rom og Dampen af kogende Vand, som Micawber gjorde den Eftermiddag. Det var vidunderligt at se hans Ansigt skinne ud til os gennem en tynd Taage af disse fine Dunster, medens han rørte og blandede og smagte og saa ud, som om han, i Stedet for at lave Punch, var i Færd med at grundlægge en Formue for sin Familie ned til den fjerneste Efterslægt. Med Hensyn til Mrs. Micawber, ved jeg ikke, om det var en Virkning af Kappen, Eau de Colognen Knappenaalene, Ilden eller Vokslysene, men da hun traadte ud af mit Sovekammer, saa hun forholdsvis yndig ud. Og den fortræffelige Kone var i Perlehumør.

Jeg maa tro — jeg vovede ingensinde at spørge derom — at Mrs. Crupp maa være bleven syg efter at have stegt Tungerne; thi da vi vare komne saa vidt, gik vi i Staa. Lammefjerdingen sattes frem meget rød indvendig og meget bleg udvendig, og den var desuden overstrøet med en fremmed, gruset Substans, som om den kunde være falden i Asken paa hin mærkværdige Komfurindretning. Men vi vare ikke i Stand til at dømme herom efter Saucens Udseende, eftersom den „unge Tøs“ havde spildt alt sammen paa Trappen, hvor den, i Forbigaaende sagt, blev liggende i en lang Stribe, indtil den var slidt af. Duepostejen var ikke daarlig, men det var en skuffende Postej, idet Skorpen lignede et, frenologisk talt, bedragerisk Hoved, fuldt af Buler og Knuder, uden videre Indhold. Festmaaltidet var, kort sagt, i den Grad mislykket, at jeg vilde være bleven aldeles ulykkelig — over Uheldet, mener jeg; thi jeg var altid ulykkelig over Dora — dersom jeg ikke havde fundet Trøst

i mine Gæsters gemytlige Stemning og et lyst Indfald af Micawber.

„Min kære Ven Copperfield," sagde han, „Uheld kunne indtræffe i de bedst ordnede Familier; og i Familier, som ikke styres af den alt gennemtrængende Indflydelse, som helliggør, medens den forædler — den — den — kort sagt, vilde jeg sige, af Kvindens Indflydelse i hendes ophøjede Egenskab af Hustru, der maa man være forberedt paa dem og bære dem med filosofisk Ro. Dersom jeg tør tage mig den Frihed at gøre den Bemærkning, at der gives faa spiselige Genstande, som paa deres Vis ere bedre end en „pebret Kotelet", og at jeg tror, at vi med en Smule Fordeling af Arbejdet vilde kunne frembringe en god en, hvis den unge opvartende Person kunde skaffe os en Rist, saa vil jeg henstille til Dem, om vi ikke med Lethed kunde raade Bod paa dette lille Uheld."

I Fadeburet hang en Rist, hvorpaa det Stykke Skinke, jeg plejede at spise til Frokost, blev tillavet. Vi fik den ind i en Fart og gav os straks i Færd med at sætte Micawbers Forslag i Værk. Den Fordeling af Arbejdet, hvortil han havde hentydet, var saaledes: Traddles skar Lammefjerdingen i Skiver; Micawber — som til Fuldkommenhed forstod sig paa alt sligt — strøede Peber, Sennep, Salt og Kayenne over dem; jeg lagde dem paa Risten, vendte dem med en Gaffel og tog dem af under Micawbers Vejledning, og Mrs. Micawber varmede og rørte stadig om i noget Soya i en lille Kasserolle. Da vi havde faaet Skiver nok færdige til at begynde med, gav vi os til at spise, med Ærmerne endnu opsmøgede, medens flere Skiver spruttede og brasede over Ilden, og vor Opmærksomhed deltes mellem Koteletterne paa vore Tallerkener og Koteletterne, som vare under Arbejde.

Hvad enten det nu var det ny ved denne Madlavning, Madens Fortræffelighed, Travlheden, den stadige Staaen op for at se til Maden, den stadige Sidden ned for at spise den, naar de sprøde Skiver kom glohede fra Risten, eller

det var, fordi vi vare saa ivrige, saa oplivede af Ilden og morede os saa godt midt under denne gemytlige Staahej og fristende Duft, nok er det, at der ikke blev andet tilbage af Lammefjerdingen end Benet. Min egen Appetit vendte tilbage som ved et Mirakel. Jeg skammer mig ved at nedskrive det; men jeg tror virkelig, at jeg for en lille Tid glemte Dora. Jeg er overbevist om, at Micawbers ikke kunde have nydt Maaltidet mere, om de havde solgt en Dyne for at skaffe det til Veje. Traddles lo næsten hele Tiden af fuld Hals, medens han spiste og arbejdede, og det gjorde vi for den Sags Skyld alle sammen, og jeg tør sige, at intet Gilde nogen Sinde er løbet bedre af.

Da vor Glæde havde naaet sit højeste, og medens vi alle havde travlt hver med sit Fag, for at de sidste Koteletter kunde blive rigtig ekstra gode og sætte Kronen paa Værket, opdagede jeg en fremmed Person i Værelset, og mine Øjne mødte den stive Littimer, der stod med Hatten i Háanden foran mig.

„Hvad er der paa Færde?“ spurgte jeg uvilkaarlig.

„Jeg beder Dem undskylde, Sir, men jeg blev vist herind. Er min Herre ikke her, Sir?“

„Nej.“

„Har De ikke set ham, Sir?“

„Nej; kommer De ikke fra ham?“

„Ikke direkte, Sir.“

„Sagde han Dem, at De vilde træffe ham her?“

„Ikke ligefrem. Men jeg skulde næsten tro, at han vil være her i Morgen, da han ikke har været her i Dag?“

„Kommer han fra Oxford?“

„Jeg beder Dem, Sir,“ svarede han ærbødig, „sæt Dem og lad mig gøre dette,“ hvorpaa han tog Gaffelen ud af min Haand og bøjede sig ned over Risten, som om hele hans Opmærksomhed var koncentreret paa denne.

Det vilde ikke have generet os synderlig, tror jeg, om Steerforth selv var kommen; men vi gik øjeblikkelig alle rent fra Koncepterne over for hans agtbare Tjener. Mi-

cawber, der nynnede en Melodi for at vise, at der ikke var noget i Vejen med ham, sank ned i en Lænestol med Skaftet af en hastig skjult Gaffel stikkende ud af Brystet af hans Kjole, som om han havde gennemboret sig med den. Mrs. Micawber trak sine brune Handsker paa og paatog sig en Mine af fornem Ladhed. Traddles for med sine fedtede Hænder gennem sit Haar, saa at det strittede til alle Sider, og stirrede forvirret paa Dugen. Jeg selv sad som et rent Barn ved min egen Bordende og vovede næppe at kaste et Blik paa den agtbare Fremtoning, der var kommen, Himlen maa vide hvorfra, for at bringe Forvirring i mit Hus.

Imidlertid tog han Lammekødet af Ilden og bød det omkring med megen Værdighed. Vi tog alle noget deraf; men vor Lyst til det var borte, og vi lod kun, som om vi spiste. Da vi havde skudt vore Tallerkener fra os, tog han dem lydløst bort og satte Osten frem. Ogsaa den tog han bort, da vi vare færdige med den, tog af Bordet, stablede alting op paa den stumme Tjener, gav os vore Vinglas og skød, efter egen Tilskyndelse, den stumme Tjener ud i Fadeburet. Alt dette gjorde han til Fuldkommenhed, og han saa ikke en eneste Gang op fra det, han havde under Hænderne. Men ikke des mindre syntes endog hans Albuer, naar han vendte Ryggen til mig, tydelig at udtrykke hans faste Overbevisning om, at jeg var overordentlig ung.

„Er der mere, jeg kan gøre, Sir?“

Jeg takkede ham og svarede nej, men spurgte, om han ikke selv vilde have noget at spise.

„Nej, mange Tak, Sir.“

„Kommer Mr. Steerforth fra Oxford?“

„Jeg skulde tro, at han vil være her i Morgen. Jeg havde næsten troet, at han havde været her i Dag, Sir. Fejltagelsen er uden Tvivl paa min Side, Sir.“

„Skulde De se ham før jeg —“ sagde jeg.

„Undskyld, Sir, men jeg tror ikke, at det bliver Tilfældet.“

„Men skulde det ske, saa sig ham, at det har gjort mig ondt, at han ikke kom i Dag, da en af hans gamle Skolekammerater var her.“

„Virkelig, Sir?“ og han delte et Buk mellem mig og Traddles med et Blik paa den sidste.

Han bevægede sig allerede sagte hen mod Døren, da jeg med en fortvivlet Anstrengelse for at sige noget paa en naturlig Maade — hvilket jeg aldrig kunde til dette Menneske — sagde:

„Aa, et Ord, Littimer!“

„Sir!“

„Blev De længe i Yarmouth, efter at vi vare tagne bort?“

„Ikke saa meget længe, Sir.“

„Men De blev der, til Baaden var færdig?“

„Ja, Sir. Jeg blev tilbage for at vente, indtil den var færdig.“

„Jeg ved det;“ her hævede han ærbødig sine Øjne op til mine. „Mr. Steerforth har formodentlig endnu ikke set den?“

„Det kan jeg virkelig ikke sige, Sir. Jeg tror — men jeg kan virkelig ikke sige det, Sir. Jeg ønsker Dem god rolig Nat, Sir.“

Han omfattede samtlige tilstedeværende i det ærbødige Buk, hvormed han ledsagede disse Ord, og forsvandt. Mine Gæster syntes at aande friere, da han var gaaet; men den Lettelse, jeg selv følte, var meget stor; thi foruden den Tvang, som hidrørte fra hin uforklarlige Følelse af at være den lille, som jeg altid havde i dette Menneskes Nærværelse, havde min Samvittighed gjort mig urolig ved at hviske om, at jeg havde været mistroisk mod hans Herre, og jeg kunde ikke undertrykke en ubestemt Skræk for, at han skulde opdage det. Hvoraf kom det, at jeg, som i Virkeligheden havde saa lidt at skjule, altid var til Mode, som om dette Menneske gennemskuede mig.

Micawber vakte mig af disse Betragtninger, der blandede sig med en vis angerfuld Frygt for at se Steerforth selv, ved at udbrede sig i Lovtaler over den fraværende Littimer som en højst agtbar Fyr og en ganske fortrinlig Tjener. Micawber havde, maa jeg tilføje, tilegnet sig Broderparten af det almindelige Buk og modtaget det med en uendelig Nedladenhed.

„Men Punch, min kære Copperfield," sagde Micawber, idet han smagte paa den, „venter, ligesom Vind og Strøm, ikke efter nogen. Ah! I dette Øjeblik har den netop den rigtige Buket. Vil du ikke sige mig din Mening om den, min Skat?"

Mrs. Micawber forsikrede, at den var udmærket.

„Saa vil jeg," sagde Micawber, „dersom min Ven Copperfield tillader, at jeg tager mig denne Frihed, udbringe en Skaal for de Dage, da min Ven Copperfield og jeg selv vare yngre og Side om Side kæmpede os frem gennem Verden. Jeg kan sige om mig selv og Copperfield med Ord, som vi have sunget sammen førend nu, at

Vi strejfed' om i Skov og Eng
Og plukked' Multer søde.

— figurlig talt — ved forskellige Lejligheder. Jeg ved ikke saa nøje," tilføjede han med den gamle Rullen i sin Stemme og det gamle ubeskrivelige Udtryk af at sige noget meget fint, „hvad Multer egentlig ere, men jeg tvivler ikke om, at Copperfield og jeg vilde have plukket mange af dem, dersom det havde været gørligt."

Med det samme tog han et Drag af sin Punch, og det gjorde vi alle, medens Traddles aabenbart var optagen af at gruble over, i hvilken fjern Fortid Micawber og jeg kunde have været Stalbrødre i Livets Kamp.

„Hm!" sagde Micawber, idet han rømmede sig og opvarmedes af Punchen og Kaminilden. „Et Glas endnu, min Engel?"

Mrs. Micawber sagde, at det kun maatte være et ganske

lille et; men det kunde vi ikke tillade, og hun fik derfor et helt Glas.

„Da vi sidde her i en fortrolig Kres, Mr. Copperfield," sagde Mrs. Micawber, nippende til sin Punch, „thi Mr. Traddles hører jo til vort Hus, vilde jeg gerne høre Deres Mening om Micawbers Udsigter. Thi Korn kan, som jeg saa ofte har sagt til ham, vel være respektabelt, men det er ikke lønnende. En Kommission paa to Shillings ni Pence hver fjortende Dag kan, hvor beskedne vore Fordringer end ere, ikke kaldes lønnende."

Heri vare vi alle enige.

„Jeg har derfor," sagde Mrs. Micawber, som gjorde sig til af at se klart paa Tingene og ved sin Kvindeklogskab at holde Micawber oprejst, naar han ellers vilde være gaaet lidt krumbøjet, „jeg har derfor gjort mig selv det Spørgsmaal: Naar Korn ikke er at stole paa, hvad er der da? Ere Kul at stole paa? Aldeles ikke. Efter min Families Raad have vi forsøgt os i den Retning, men fundet, at det ikke duer."

Micawber, som lænede sig tilbage paa sin Stol med Hænderne i Lommen, saa fra Siden hen paa os og nikkede, som om han vilde sige, at Sagen var meget klart fremstillet.

„Da nu Korn og Kul," sagde Mrs. Micawber, „ikke du, Mr. Copperfield, ser jeg mig naturligvis om i Verden og siger: „Hvad er der, som en Mand med Micawbers Talent har mest Udsigt til at bringe noget ud af?" Og jeg udelukker enhver Kommissionsforretning, eftersom de ikke ere sikre. Det, som passer sig bedst for en Person af Micawbers ejendommelige Naturel, er, derom er jeg overbevist, noget vist."

Baade Traddles og jeg tilkendegav ved en deltagende Mumlen, at denne store Opdagelse upaatvivlelig var rigtig og gjorde hende Ære.

„Jeg vil ikke dølge for Dem, bedste Mr. Copperfield, at jeg længe har følt, at Bryggerfaget egentlig vilde egne sig udmærket for Micawber. Tænk paa Barclay & Perkins! Tænk paa Truman, Hanbury & Buxton! Det er i en saa-

dan omfattende Virksomhed, at jeg paa Grund af mit Kendskab til Micawber er vis paa, at han vil glimre, og Indtægten skal være u-maa-de-lig! Men naar han nu ikke kan komme ind i noget af disse Firmaer, som nægte at svare paa hans Breve, hvori han tilbyder sin Tjeneste selv i en underordnet Stilling, hvad nytter det saa at spekulere? Intet. Jeg selv er overbevist om, at Micawbers Væsen — —"

„Hm! Nej, hør nu, kære Kone!" afbrød Micawber hende.

„Vær stille, min Ven," sagde Mrs. Micawber og lagde sin brune Handske paa hans Haand. „Jeg selv er overbevist om, Mr. Copperfield, at Micawbers Væsen gør ham fortrinlig skikket til Bankierforretninger. Jeg kan slutte fra mig selv; thi naar jeg havde et Depositum hos et Bankierhus, vilde Micawber som Repræsentant for dette Hus ved sit Væsen indgyde mig Tillid og saaledes udvide Forbindelserne. Men naar nu de forskellige Bankierhuse afslaa at føre sig hans Evner til Nytte eller modtage hans Tilbud med Foragt, hvad nytter det saa at spekulere paa det? Intet. Med Hensyn til at oprette et Bankierhus, saa ved jeg vel, at der gives Medlemmer af min Familie, som, hvis de vilde betro deres Penge i Micawbers Hænder, kunde grundlægge et saadant Etablissement. Men naar de nu ikke ville betro deres Penge i hans Hænder, og det ville de ikke, hvad nytter saa det? Jeg paastaar atter, at vi ikke ere komne videre, end vi vare."

Jeg rystede paa Hovedet og sagde: „Ikke det mindste." Traddles rystede ligeledes paa Hovedet og sagde: „Ikke det mindste."

„Hvad udleder jeg nu heraf?" vedblev Mrs. Micawber, stadig med det samme Udtryk af at give en klar Fremstilling. „Hvad er den Slutning, kære Mr. Copperfield, som jeg nødvendigvis maa komme til? Har jeg Uret i at sige, at det er klart, at vi maa leve?"

Jeg svarede: „Paa ingen Maade!" og Traddles svarede: „Paa ingen Maade!" og jeg tilføjede den vise Bemærkning, at man enten maa leve eller dø.

„Netop," svarede Mrs. Micawber; „det mener jeg med. Og Tingen er, at vi ikke kunne leve, uden at noget, der er væsentlig forskelligt fra de nuværende Forhold, snart viser sig. Nu er jeg overbevist om, og det har jeg flere Gange i den sidste Tid fremhævet for Micawber, at man ikke bør vente, at Tingene skulle vise sig af sig selv. Man bør saa at sige hjælpe dem paa Gled. Jeg har maaske Uret, men jeg har nu engang denne Mening."

Baade Traddles og jeg bifaldt den højlig.

„Meget vel," sagde Mrs. Micawber. „Hvad foreslaar jeg da? Her er nu Micawber med en Mængde forskellige Kvalifikationer — med et stort Talent —"

„Men, min Skat," sagde Micawber.

„Lad mig tale ud, min Ven. Her er nu Micawber med et stort Talent — jeg vilde sige Geni, men det er maaske, fordi jeg ser paa ham med en Hustrus Øjne —"

Baade Traddles og jeg mumlede: „Nej."

„Og dog har han ikke nogen passende Stilling eller Virksomhed. Hvem bærer Skylden derfor? Ene og alene Samfundet. Derfor vilde jeg gøre en saa skændig Uret vitterlig og dristig udfordre Samfundet til at afhjælpe den. Det forekommer mig, at hvad Micawber bør gøre, er at kaste Handsken til Samfundet og sige: „Vis mig den, som vil tage den op. Lad ham øjeblikkelig træde frem."

Jeg tillod mig at spørge, hvorledes det skulde gaa til.

„Ved at indrykke Avertissementer i alle Bladene," svarede Mrs. Micawber. „Det forekommer mig, at hvad Micawber af Hensyn til sig selv, af Hensyn til sin Familie, ja, jeg vil endog gaa saa vidt at sige: af Hensyn til Samfundet, som hidtil har overset ham, har at gøre, er at indrykke Avertissementer i alle Bladene, at beskrive sig selv tydelig saadan og saadan, med de og de Kvalifikationer og slutte med de Ord: „Giv mig nu Arbejde paa fordelagtige Vilkaar, frankeret Brev adresseres: W. M., poste restante, Camden Town."

„Denne Idé, min kære Copperfield," sagde Micawber,

idet han trak Flipperne sammen om Hagen og skottede hen til mig, „er i Virkeligheden det Spring, hvortil jeg hentydede, da jeg sidst havde den Fornøjelse at se Dem.“

„Det er noget kostbart at avertere,“ ytrede jeg tvivlende.

„Ganske sandt,“ sagde Mrs. Micawber med det samme logiske Udtryk. „Fuldkommen sandt! Jeg har sagt det selvsamme til Micawber, og det er af den Grund, at jeg tror, at han af Hensyn til sig selv, sin Familie og Samfundet bør rejse et Laan mod en Veksel.“

Micawber, der lagde sig tilbage i sin Lænestol, legede med sin Lorgnet og slog Øjnene op mod Loftet; men jeg troede tillige at se, at han iagttog Traddles, som saa paa Kaminilden.

„Hvis intet Medlem af min Familie,“ sagde Mrs. Micawber, „har naturlig Følelse nok til at negotiere denne Veksel — jeg tror, der gives et rigtigere Forretningsudtryk for, hvad jeg mener —“

Micawber, som endnu stadig holdt Øjnene fæstede mod Loftet, sufflerede „diskontere.“

„Til at diskontere denne Veksel,“ sagde Mrs. Micawber, „da er det min Mening, at Micawber bør gaa op paa Børsen med Vekslen og afhænde den for, hvad han kan faa for den. Ville Folkene paa Børsen tvinge ham til at bringe et stort Offer, da er det noget, som de maa afgøre med sig selv og deres Samvittighed. Jeg holder det stadig for en Spekulation. Jeg raader Micawber til at gøre det samme, min bedste Mr. Copperfield, til at holde det for en Spekulation, der sikkert vil lønne sig, og til at finde sig i ethvert Offer.“

Jeg følte, men jeg ved sandelig ikke hvorfor, at dette var selvfornægtende og opofrende af hende, og fremmumlede noget i den Retning. Traddles, som hele Tiden tog Stikordet fra mig, gjorde det samme og vedblev at se paa Kaminilden.

„Jeg vil ikke,“ sagde Mrs. Micawber, idet hun tømte

sit Glas og samlede sit Sjal sammen om Skuldrene, før hun trak sig tilbage til mit Sovekammer, „jeg vil ikke udbrede mig vidtløftigere om Micawbers Pengeanliggender. Men ved Deres Arne og i Overværelse af Mr. Traddles, som, skønt ikke saa gammel en Ven, dog ligesom hører med til Familien, kunde jeg ikke andet end lade Dem vide, hvorledes jeg raader Micawber til at tage fat paa Sagen. Jeg føler, at den Tid er kommen, da Micawber bør anstrenge sig og, vil jeg tilføje, gøre sig gældende, og det forekommer mig, at dette er Maaden. Jeg ved, at jeg kun er en Kvinde, og at en Mand i Reglen har Ord for at forstaa sig bedre paa saadanne Spørgsmaal; men jeg bør dog ikke glemme, at medens jeg var hjemme hos Papa og Mama, plejede Papa at sige: „Emma har vel et skrøbeligt Legeme, men hendes Dømmekraft staar ikke tilbage for nogens.“ At Papa var for partisk, ved jeg meget godt; men at han i en vis Grad var Menneskekender, forbyde min Pligt og min Fornuft mig at drage i Tvivl.“

Med disse Ord trak Mrs. Micawber sig tilbage til mit Sovekammer og modstod alle vore Bønner om at forskønne Resten af Punchegildet med sin Nærværelse. Og jeg følte virkelig, at hun var en ædel Kvinde, en Kvinde, hvoraf der kunde være blevet en romersk Matrone, og som vilde have været i Stand til alle Slags Heltegerninger i urolige Tider.

Opfyldt af dette Indtryk lykønskede jeg Micawber til den Skat, han ejede. Det gjorde Traddles med. Micawber rakte os bægge Haanden, den ene efter den anden, og skjulte derpaa sit Ansigt med sit Lommetørklæde, hvorpaa jeg tror, der var mere Snustobak, end han vidste af. Derpaa vendte han i den livligste Stemning tilbage til Punchen.

Han blev yderst veltalende. Han lod os vide, at man levede igen i sine Børn, og at under Trykket af Pengeforlegenheder var enhver Forøgelse af deres Tal dobbelt velkommen. Han sagde, at hans Kone i den senere Tid havde næret en vis Tvivl om dette Punkt, men at han

havde forjaget den og atter beroliget hende. Slægtningene vare hende aldeles uværdige og deres Meninger ham revnende ligegyldige, og de kunde for ham gerne — jeg citerer hans egne Ord — gaa Fanden i Vold.

Micawber holdt derpaa en varm Lovtale over Traddles. Han sagde, at Traddles var en Karakter, paa hvis solide Dyder han selv ikke kunde gøre Krav, men som han dog, Himlen være lovet, kunde beundre. Han hentydede med Varme til den unge, ukendte Dame, hvem Traddles havde hædret med sin Kærlighed, og som havde gengældt denne Kærlighed ved at hædre og lyksaliggøre ham med sin. Micawber drak hendes Skaal. Det gjorde jeg med. Traddles takkede os bægge, idet han med en Naturlighed og Oprigtighed, som gjorde et ligefrem overvældende Indtryk paa mig, sagde: „Det skal De ret have mange Tak for. Og jeg forsikrer Dem, at det er den sødeste Pige!“

Micawber nyttede snart en Lejlighed til med den største Takt og Formalitet at lade falde et Vink om mine Følelsers Tilstand. Intet mindre end hans Ven Copperfields alvorlige Forsikring om det modsatte kunde berøve ham den Overbevisning, at hans Ven Copperfield elskede og var genelsket. Efter i nogen Tid at have følt mig meget hed og uhyggelig til Mode, og efter at jeg rødmende og stammende havde gjort en Del Udflugter, sagde jeg endelig, idet jeg hævede mit Glas: „Nu vel! Saa udbringer jeg en Skaal for D.!“ hvilket glædede og opflammede Micawber i den Grad, at han løb med et Glas Punch ind i mit Sovekammer, for at D.'s Skaal ogsaa kunde blive drukken af Mrs. Micawber, der drak den med Begejstring og med skingrende Stemme raabte ud til os: „Hør, hør! Min bedste Mr. Copperfield, det glæder mig. Hør!“ og bankede som Bifaldstegn paa Væggen.

Derpaa tog vor Samtale en mere prosaisk Retning, idet Micawber fortalte os, at han fandt Camden Town ubekvem, og at det første, han agtede at gøre, naar der som Følge af Avertissementet havde vist sig noget tilfredsstillende,

var at flytte. Han nævnte en Terrasse i den vestlige Ende af Oxford Street, som han stadig havde haft i Kikkerten; men som han dog ikke ventede straks at kunne faa Fingre i, da den vilde udkræve en stor Menage. Der vilde nok, forklarede han, indtræde en Mellemtid, i hvilken han vilde lade sig nøje med den øverste Etage i et Hus — f. Eks. i Piccadilly — hvilket vilde være en behagelig Beliggenhed for Mrs. Micawber, og hvor de ved at indsætte et Karnapvindue, opføre en Etage til eller gøre nogle lignende Smaaforandringer kunde bo hyggelig og net i nogle faa Aar. Hvad der end var ham beskaaret, eller hvor hans Bolig end maatte blive, kunde vi dog, sagde han udtrykkelig, stole paa, at der altid vilde være et Værelse til Traddles og en Kuvert til mig. Vi takkede for hans Godhed, og han bad os tilgive, at han var gaaet ind paa disse praktiske og forretningsmæssige Enkeltheder, hvilket dog kun var naturligt hos en Mand, der var i Færd med at indrette sig paa en hel ny Fod.

Mrs. Micawber afbrød dette Afsnit af vor venskabelige Samtale ved atter at banke paa Væggen for at høre, om Teen var færdig. Hun præsiderede nok saa hyggelig ved Tebordet, og hver Gang jeg nærmede mig hende for at byde Tekopperne og Smørrebrødet omkring, hviskede hun til mig, om D. var lys eller mørk, stor eller lille eller saadant noget lignende, som jeg syntes godt om. Efter Teen afhandlede vi en Mængde Genstande ved Kaminen, og Mrs. Micawber havde den Godhed at synge Yndlingsviserne: „Den raske Sergent“ og „Lille Tafflin“, med den spæde, pibende Stemme, som mindede mig om det tyndeste Bordøl, jeg nogen Sinde havde smagt. For bægge disse Sange havde Mrs. Micawber været berømt, mens hun havde været hjemme hos Papa og Mama. Micawber fortalte os, at da han hørte hende synge den første, da han første Gang saa hende under det faderlige Tag, havde hun tiltrukket sig hans Opmærksomhed i en overordentlig Grad; men da hun kom til „Lille Tafflin,“ havde han besluttet

at søge at vinde denne Kvinde, om det saa skulde gælde hans Liv.

Da Klokken var bleven mellem ti og elleve, stod Mrs. Micawber op for atter at gemme sin Kappe i det lysebrune Papir og tage sin Hat paa. Medens Traddles trak sin Overfrakke paa, nyttede Micawber Lejligheden til at stikke mig et Brev i Haanden, idet han hviskede, at jeg skulde læse det, naar jeg fik Tid, og medens jeg holdt Lyset ud over Rækværket for at lyse dem, idet Micawber gik foran med Mrs. Micawber, og Traddles kom bagefter med Kappen, nyttede jeg ligeledes Lejligheden til at holde Traddles et Øjeblik tilbage oppe paa Trappen.

„Hør, Traddles," sagde jeg, „der er ikke ondt i Micawber, stakkels Mand; men i dit Sted vilde jeg ikke laane ham noget."

„Kære Copperfield," svarede Traddles smilende, „jeg har intet at laane ud."

„Du har dog i det mindste dit Navn," sagde jeg.

„Aah, kalder du det noget at laane ud?" spurgte Traddles med et tankefuldt Blik.

„Ganske vist."

„Aah!" sagde Traddles. „Ja det er sandt, du skal have Tak, Copperfield, men — jeg er bange for, at jeg allerede har laant ham det."

„Til den Veksel, der skal være en god Spekulation?"

„Nej," svarede Traddles, „ikke til den, den har jeg først i Dag hørt tale om. Jeg har tænkt paa, at han sandsynligvis vil gøre et Forslag om den paa Hjemvejen. Min er en anden."

„Da vil jeg haabe, at der ikke er noget i Vejen med den."

„Det haaber jeg med," sagde Traddles, „og jeg tror det heller ikke; thi han sagde endnu forleden, at den var i Orden. Det var Micawbers egne Ord. Den var i Orden."

I det samme saa Micawber op til os, saa at jeg kun fik Tid til at gentage min Advarsel. Traddles takkede

mig og gik ned; men da jeg saa, hvor skikkelig han gik ned med Kappen i Haanden og bød Mrs. Micawber Armen, blev jeg meget bange for, at han vilde komme til at betale Gildet.

Jeg gik ind igen, og medens jeg sad ved Kaminen og halvt alvorlig, halvt smilende grublede over Micawbers Karakter og det gamle Forhold imellem os, hørte jeg raske Skridt komme op ad Trappen. Først troede jeg, at det var Traddles, som kom for at hente noget, Mrs. Micawber havde glemt; men da Fodtrinene nærmede sig, genkendte jeg dem og følte mit Hjerte banke højt og Blodet stige op i mine Kinder; thi det var Steerforths Trin.

Jeg glemte aldrig Agnes, og hun forlod aldrig den Helligdom i mine Tanker — om jeg tør kalde den saaledes — hvor jeg fra først af havde henstillet hende. Men da han traadte ind og med udstrakt Haand stod foran mig, forvandlede det Mørke, der var faldet over ham, sig til Lys, og jeg blev forvirret og skamfuld over at have næret Tvivl om et Menneske, som jeg havde elsket saa inderligt. Jeg holdt ikke mindre af hende for det; jeg tænkte stadig paa hende som mit Livs gode Engel; jeg bebrejdede mig selv, ikke hende, at jeg havde gjort ham Uret, og jeg vilde have givet ham en hvilken som helst Oprejsning, dersom jeg havde vidst, hvorledes jeg skulde bære mig ad dermed.

„Naa, Tusindfryd, gamle Dreng, er du bleven stum?“ spurgte Steerforth smilende, idet han hjertelig rystede min Haand og kastede den lystig fra sig igen. „Har jeg grebet dig i et nyt Gilde, din Sybarit? Disse Fyre fra Doctors' Commons ere de lystigste Krabater i Byen, tror jeg, og stikke rent os adstadige Folk fra Oxford!“ Hans klare Øjne for muntert omkring i Værelset, idet han satte sig lige over for mig paa den Plads i Sofaen, som Mrs. Micawber nys havde forladt, og rørte op i Ilden, saa at den blussede.

„Jeg blev saa overrasket,“ sagde jeg, idet jeg bød ham

velkommen med al den Hjertelighed, jeg følte, „at jeg næppe havde Vejr nok til at sige Goddag til dig, Steerforth.“

„Naa, Synet af mig er godt for daarlige Øjne, som Skotterne sige,“ svarede Steerforth, „og det samme er Synet af dig, Tusindfryd, i fuld Blomstring. Hvorledes har du det, din Bakkant?“

„Meget godt,“ sagde jeg; „men jeg er aldeles ikke bakkantisk i Aften, skønt jeg tilstaar, at jeg har haft tre Gæster.“

„Jeg mødte dem alle sammen paa Gaden og hørte dem tale højt til din Pris,“ svarede Steerforth. „Hvem er vor Ven med de snævre Benklæder?“

Jeg beskrev ham, saa godt jeg kunde, med faa Ord Micawber, og han lo hjertelig over min matte Skildring af denne Herre og sagde, at det var en Mand, det var værd at kende, og han maatte se at gøre hans Bekendtskab.

„Men hvem tror du, at vor anden Ven er?“

„Det maa Gud vide, dog vel ingen Tværdriver? Han saa mig noget ud efter det.“

„Traddles!“ udbrød jeg triumferende.

„Hvem er det?“ spurgte Steerforth paa sin ligegyldige Maade.

„Husker du ikke Traddles? Traddles, der var i Klasse med os i Salem House?“

„Naa, ham!“ sagde Steerforth, idet han med Ildrageren slog et Stykke Kul i Stykker inde i Kaminen. „Er han lige saa sølle som altid? Og hvor Pokker har du fisket ham op?“

Jeg roste nu Traddles, det bedste jeg kunde; thi jeg følte, at Steerforth ikke havde synderlig meget til overs for ham. Steerforth slog imidlertid Sagen hen med et let lille Nik og et Smil, idet han ytrede, at det ogsaa vilde fornøje ham at se den gamle Fyr, for det havde altid været en snurrig Fisk, og spurgte derpaa, om jeg kunde give ham noget at spise. Under denne korte Samtale

havde han, naar han ikke havde talt paa en vild, overgiven Maade, for det meste siddet ørkesløs og banket paa Kullene med Ildrageren, og jeg lagde Mærke til, at han ogsaa gjorde det, mens jeg hentede Levningerne af Duepostejen osv.

„Men, Tusindfryd, det er jo et Aftensmaaltid for en Konge!“ udbrød han, idet han pludselig for op af sin Tavshed og satte sig ved Bordet. „Jeg skal ogsaa lade det vederfares Retfærdighed; thi jeg kommer lige fra Yarmouth.“

„Jeg troede, du kom fra Oxford,“ svarede jeg.

„Nej, du!“ sagde Steerforth; „jeg har været til Søs og har brugt min Tid bedre end som saa.“

„Littimer var her i Dag for at spørge efter dig;“ ytrede jeg, „og saa vidt jeg forstod ham, troede jeg, at du var i Oxford; dog ved nærmere Eftertanke husker jeg, at han ikke udtrykkelig sagde det.“

„Littimer er en større Tosse, end jeg havde regnet ham for, siden han overhovedet har spurgt efter mig,“ sagde Steerforth, idet han muntert skænkede sig et Glas Vin og drak mig til. „Men med Hensyn til at forstaa ham maa du være et lysere Hoved end de fleste af os andre, Tusindfryd.“

„Det har du Ret i,“ sagde jeg. „Saa du har altsaa været i Yarmouth, Steerforth?“ vedblev jeg, nysgerrig efter at høre derfra. „Har du været der længe?“

„Nej, en Udflugt paa en Uges Tid eller saa.“

„Og hvorledes have de det alle? Lille Mille er naturligvis ikke gift endnu?“

„Endnu ikke. Men hun skal giftes, tror jeg, om nogle Uger, Maaneder, eller hvor længe det er. Jeg har ikke set meget til dem. Det er sandt,“ her lagde han Kniv og Gaffel, som han havde brugt meget flittig, fra sig og begyndte at føle i sine Lommer, „jeg har et Brev til dig.“

„Fra hvem?“

„Ih, fra din gamle Barnepige,“ svarede han og tog

nogle Papirer ud af sin Brystlomme. „I. Steerforth Esquire, Debet, til „det villige Sind;“ nej det er ikke det. Taalmodighed, saa finde vi det straks. Den gamle, hvad han nu hedder, er daarlig, og det er nok derom, tror jeg.“

„Barkis, mener du?“

„Ja,“ svarede han, idet han stadig følte i sine Lommer og undersøgte deres Indhold. „Det er snart forbi med stakkels Barkis, er jeg bange for. Jeg talte med en lille Apoteker eller Kirurg, eller hvad han nu var, som nok har hjulpet Deres Velbyrdighed med at komme til Verden. Han gav mig en meget lærd Forklaring, men Meningen af det hele var, at Fragtmanden var paa sin sidste Rejse, og at det gik temmelig rask ned ad Bakke. Stik Haanden ind i Brystlommen i min Frakke derhenne paa Stolen, saa tror jeg nok, du finder Brevet; er det der?“

„Her er det!“ sagde jeg.

Det var fra Peggotty, lidt mindre læseligt end sædvanligt og kort. Det underrettede mig om hendes Mands haabløse Tilstand og hentydede til, at han var „lidt mere paaholden“ end før, og at det derfor var vanskeligere at gøre ham til gode. Det talte ikke om hendes Møje og Nattevaagen, men roste ham højlig. Det var skrevet med en ligefrem, uforstilt, enfoldig Fromhed, som jeg vidste var ægte, og sluttede med „min Hilsen til min egen Kæledægge,“ det vil sige mig selv.

Medens jeg dechiffrerede det, vedblev Steerforth at spise og drikke.

„Det er slemt nok,“ sagde han, da jeg var færdig, „men Solen gaar ned hver Dag, og Folk dø hver Minut, og man bør ikke lade sig skræmme af den fælles Lod. Skulde man hænge med Hovedet, fordi Knokkelmanden, der banker paa Hvermands Dør, lader sig høre et Sted i Nærheden, kunde man snart sige Godnat til enhver Glæde i Livet. Nej, rid til! Rid over alle Hindringer og vind Løbet.“

„Hvilket Løb?“ spurgte jeg.

„Det Løb, hvori man har startet," sagde han. „Rid til!"

Da han standsede og saa paa mig med sit smukke Hoved kastet lidt tilbage og med Glasset i Haanden, lagde jeg Mærke til, at skønt Søluftens Friskhed afspejlede sig i hans blomstrende Ansigt, bar det dog Spor, der vare fremkomne, siden jeg sidst havde set det, af, at han havde trukket svære Veksler paa den glødende Energi, som, naar den vaktes, vaktes saa voldsomt hos ham. Jeg tænkte allerede paa at gøre ham Forestillinger om den fortvivlede Maade, hvorpaa han forfulgte ethvert af sine Indfald, saasom f. Eks. denne Tumlen om paa Søen i al Slags Vejr, da mine Tanker atter tog en anden Retning og vendte tilbage til Udgangspunktet for vor Samtale.

„Jeg vil sige dig noget, Steerforth," sagde jeg, „dersom du er oplagt til at høre mig —"

„Tal — jeg er lutter Øre," sagde han og flyttede sig atter fra Bordet hen til Kaminen.

„Saa vil jeg sige dig noget, Steerforth. Jeg tror, jeg vil tage ned og se til min gamle Barnepige. Ikke fordi jeg kan gøre hende noget godt eller vise hende nogen virkelig Tjeneste; men hun er mig saa hengiven, at mit Besøg vil gøre den samme Virkning paa hende, som om jeg var i Stand til bægge Dele. Hun vil finde det saa venligt, at det vil være hende en Trøst og Beroligelse. Det er ganske vist intet stort Offer over for en saadan Veninde, som hun har været imod mig. Vilde du ikke gøre den Dags Rejse, dersom du var i mit Sted?"

Hans Ansigt var tankefuldt, og han sad og tøvede lidt, førend han med dæmpet Røst svarede: „Nu vel, saa rejs. Du kan ingen Skade gøre."

„Du er nylig kommen derfra," sagde jeg, „og derfor vilde det vel være forgæves at bede dig følge med?"

„Aldeles," svarede han; „jeg skal til Highgate i Aften. Jeg har ikke set min Moder i lang Tid, og det tynger paa min Samvittighed; thi det vil sige noget at blive elsket saaledes, som hun elsker sin forlorne Søn. — Bah! Dum

Snak! — Du tager vel af Sted i Morgen?“ sagde han, idet han holdt mig ud fra sig med en Haand paa hver af mine Skuldre.

„Ja, jeg tænker det.“

„Bliv heller til i Overmorgen. Jeg havde saa gerne set, at du var kommen og bleven nogle Dage hos os. Jeg er netop kommen for at bede dig derom, og saa flyver du bort til Yarmouth!“

„Ja, du skulde rigtignok tale om at flyve bort, Steerforth, du som altid er paa Farten — Gud maa vide hvor!“

Han saa et Øjeblik paa mig uden at tale og svarede derpaa, idet han endnu holdt mig ligesom før og ruskede i mig:

„Hør, bliv til i Overmorgen? Jeg vil have dig til at staa mellem Rosa Dartle og mig og holde os fra hinanden?“

„Vilde I elske hinanden for højt uden mig?“

„Ja, eller hade,“ sagde Steerforth og lo; „lige meget hvilket. Hvad? Bliv til i Overmorgen?“

Jeg samtykkede, og han trak sin Frakke paa, tændte sin Cigar og lavede sig til at gaa. Da jeg saa, at dette var hans Agt, tog jeg ogsaa min Frakke paa (men tændte ikke min Cigar, da jeg havde faaet nok deraf for en rum Tid) og fulgte ham til Landevejen, som dengang var meget ensom ved Nattetider. Han var i ypperligt Humør hele Vejen, og da vi skiltes ad, og jeg saa ham skride saa kækt og muntert hjemefter, tænkte jeg paa hans Ord: „Rid over enhver Hindring og vind Løbet!“ og ønskede for første Gang, at han havde et værdigt Maal at stræbe efter.

Da jeg klædte mig af i mit Værelse, faldt Micawbers Brev paa Gulvet. Jeg brød Seglet og læste, som følger. Det var dateret halvanden Time før Spisetid. Jeg ved ikke, om jeg har omtalt, at naar han var i en eller anden særdeles fortvivlet Krise, brugte han en Slags juridisk Stil, hvilket han syntes at mene var ensbetydende med at opgøre sit Bo.

„Sir — thi jeg vover ikke at skrive: Min Ven Copperfield.

Jeg holder det for min Pligt at underrette Dem om, at undertegnede er knust. De vil i Dag hos ham mærke enkelte matte Anstrengelser for at skaane Dem for at blive sat i Kundskab om hans ulykkelige Stilling, inden det er nødvendigt; men Haabet er sunket ned under Synskresen, og undertegnede er knust.

Nærværende Meddelelse er nedskreven i Overværelse af et Individ, som er i en til Drukkenskab grænsende Tilstand og er ansat hos en Kommissionær. Dette Individ er i lovlig Besiddelse af undertegnedes Bopæl ifølge en Eksekutionsforretning for Husleje. Den optagne Registrering omfatter ikke alene Løsøre og Effekter tilhørende undertegnede som Aarslejer af denne Bopæl, men ogsaa dem, der tilhøre Mr. Thomas Traddles, logerende og Medlem af det hæderlige juridiske Kollegium i Inner Temple.

Dersom der endnu manglede en Draabe Sorg i det overstrømmende Bæger, som det er faldet i undertegnedes bitre Lod at skulle tømme, da vilde den findes i den Kendsgerning, at en venskabelig Accept for en Sum af 23 Lstr. 4 Sh. 9½ Pence, som nævnte Mr. Thomas Traddles har underskrevet, er forfalden og ikke i Orden, og endvidere i den Kendsgerning, at de Summen af undertegnede paahvilende levende Ansvarligheder efter Naturens Orden ville blive forøgede med endnu et hjælpeløst Offer, hvis elendige Indtrædelse i Livet kan imødeses — med et rundt Tal — inden Udløbet af seks Ugemaaneder fra Dags Dato.

Efter at have forudskikket alt dette, vilde det være mere end overflødigt at tilføje, at Støv og Aske for stedse er strøet

paa

Hovedet

af

„Wilkins Micawber.“

Stakkels Traddles! Jeg kendte tilstrækkelig til Micawber til at forudse, at han nok vilde overstaa Stødet; men min Nattero blev slemt forstyrret ved Tanken om Traddles og Præstedatteren, der var en af de ti dernede i Devonshire og var saadan en sød Pige og vilde vente paa Traddles — ildevarslende Ros! — til hun blev tres, eller saa længe det skulde være.

Ende paa første Del.